

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחַל
חֵלֶק ל"ח

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחַל הַנוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְפָּרוּ בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן
בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּכִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֲשֶׁר בַּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קֶרֶן הַדְּפָסָה וְהַפְצָה"
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְּבָר

הַיְנָה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחַזְּקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלֹהִים, וְכָל חֵיוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַם שֶׁאֲפִלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תְּלָמִידוֹ.

וְהַיְנָה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִלְפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כָּרְךָ
לַח, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבְלַבְנוּ תִקְנֶה, שְׂכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשֵׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאמְרֵי חז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִם חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הַיְרֹוד וְהַנֶּמֶךְ בְּיֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מְשַׁכֵּל עֲלִיוֹן
לְשַׁכֵּל תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲזוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲזוּת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מְקַטְנֵן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֵם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמְתִי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנִעְיָמִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָה
אֱלֻקִּים זִוְלָתַיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר פהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו פאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאָר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לכוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשוראים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפייהם כאלו

מִצְטַעְרִים עַל הַרְאֻשׁוֹנִים, שֶׁכָּבֵר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְזָן" (קִהְלֹת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שֵׁשׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחֶה בְיָדָם, וּמָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שֵׁשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרׁוּאִים בְּחוּשׁ, שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שֵׁשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעִצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי דְבַר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עָלֶיהָ כְּרֵאוּי כִּי לְכָף נּוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וְלַהֲבִיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ כַּמָּה גְּדוֹלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיאִים בְּכַמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מִהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צַל עוֹבֵר, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֻלָּם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יָמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶךְ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים?! וְהֵלֵא כַּמָּה תַּחֲבוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלְרַבּוֹת מִחֲבָרִים בְּשִׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וְלַהֲדַפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעִצְמָנוּ צִינָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכָבֵר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהַבְלִיּוֹ וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ', וְכַמָּה סִפְרִים וְתַחֲבוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֲצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וְלַהֲחִיּוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרובם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן פל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והארז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם פי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ו"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שונלפדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ו"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כן וכך, וכן עשב אחר, שמשקלו כן וכך, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומעריבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העשבים שנתערבו, ובזה הפך החדש של ההרפכה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעגנה של שקר, אפה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שיירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפטו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשפחה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי

הַקְדָּמָה

י

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמת ונצח, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל פרך לח

ו' רמח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, ז' טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד שמחתי על מכתבך, כי כל מכתב שאתה כותב אלי
מחייני, שאני זוכה לשמע ממך, אף עליך להבין, כי מרובי
המכתבים קשה וכבד עלי לענות לכל אחד תכף-ומיד, ולא חס
ושלום, שאני מזלזל בך, אדרבה, השם יתברך יעיד עלי כמה אני
אוהב את כל בר ישראל.

ובפרטיות אלו אשר זוכים לשמות מימי הנחל מהמעין הנובע
ב"היכל-הקדש" קדש קדשים, אשרי הזוכה להיות בין אנשי
שלומנו הקדושים, אשר כל אחד הוא חדוש בפני עצמו, ורבונו ו"ל
הפליג במעלת כל אחד מאנשי שלומנו ואמר, שפכר שם עיניו על
כל אחד בפרטי פרטיות: "איך האב שוין מינע אויגן אויף איטליכן
באזונדער אויסגעקוקט". ובוודאי רבונו ו"ל ראה גם אותך, וכל מה

יב אֲשֶׁר ו' רמח בנחל

שְׁעֵבֶר וְעוֹבֵר וַיַּעֲבֹר עָלַיָּךְ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אָמַר: עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הִקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא אוֹמֵר 'יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר' (ישעיה מו, ג).

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אָחִי הִיָּקֵר! רְאֵה לְהִשָּׁאֵר בְּאַמְנוֹת אַחַת, הֲלֹא נִגְרוֹת זֹו הָאֲמָנוֹת שְׁלָךְ, לָמָּה לֹא תִשָּׁאֵר בְּזֶה?! מְסֻפְרִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִיָּה אִישׁ אֶחָד וְשָׁמוֹ ר' חַיִּים סְטָאֲלֵעֵר (ר' חַיִּים הַנַּגֵּר), וְהִיָּה עוֹבֵד ה' גְּדוֹל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהִיָּתָה דְרָכּוֹ לֹא מִרְבֵּה תְהִלִּים, וּבְכֹה הִרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבִשְׁעָה שֶׁהִיָּה מַחְלִיק אֶת הָעֵץ, הִיָּה מְדַבֵּר אֶל עֲצָמוֹ דְּבָרֵי מוֹסֵר וְהִתְעוֹרְרוֹת: "רְאֵה, חַיִּים, הָעֵץ הָעֵב הַזֶּה, גַּם־כֵּן יְכוּלִים לְסַתְּמוֹ, אֲבָל לֹא אוֹתָךְ, מָה יְהִיָּה עִמָּךְ", "רְאֵה, חַיִּים, אֶת הָעֵץ הַזֶּה גַּם־כֵּן יְכוּלִים לְחַתֵּךְ לְחִתִּיכוֹת, אֲבָל לֹא אוֹתָךְ", "מָה יְהִיָּה עִמָּךְ, חַיִּים". וְהִיָּתָה דְרָכּוֹ לְהִתְבוֹדֵד הִרְבֵּה עִמוֹ, וְלִבְכוֹת בְּעֵת עֲבוּדָתוֹ, וְכָל דְּבָר עֲשֵׂה בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת. וְהִתְפַּלּוֹת שְׁלוֹ: שְׁחָרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב, וְהַחֲצוֹת שְׁלוֹ, הִיוּ בְּנִעִימוֹת כְּזוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְתֹאֵר כָּלֵל.

וְר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר וַיִּלְהַעֲד עָלָיו, שֶׁהוּא הוּא הָאִישׁ פְּשׁוּט הַפְּרָאֵסְטִיק, שְׁרָמְזוּ רַבְּנֵי וַיִּלְ, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַע־עוֹלָם (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קנר).

אָחִי, אָחִי הִיָּקֵר! מְדוּעַ עָלַיָּךְ לְשָׁנוֹת מְפַעֵם לְפַעֵם עֲבוּדוֹת וְאַמְנִיּוֹת אַחֲרוֹת, תִּשָּׁאֵר בְּנִגְרוֹת, וַיִּקְרָאוּ אוֹתָךְ ר' ... הַנַּגֵּר.

אָחִי, אָחִי הִיָּקֵר! בְּרַח לָךְ מֵאַמְנוֹת הַשְּׁחִיטָה כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ, כִּי זֶה לֹא בְּשִׁבְלֶךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשֶׁר וְרַמְט בְּנַחַל יג
וְרַמְט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְחִי, ז' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיבְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר, עִם זִוְגָתוֹ תַּחֲוִי.

מִכְתָּבְכֶם שְׁכַתְבְּתֶם לִי הִיָּה נֶעְלָם מִמֶּנִּי עַד עַכְשָׁיו, וַיֵּמָאֵת ה' הִיָּתָה, שֶׁעַכְשָׁיו מְצֵאתִיו וְהוּא פֶּלְא.

וַיִּמְחַמַּת שְׁקָרְאֵתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, מְאֹד מְאֹד נִשְׁפָּר לְבִי בְּקִרְבִּי עַל גְּדֹל צַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה, אֲמַרְתִּי אַרְוֶצָה שׁוֹרוֹתִים אֵלּוֹ אֲלֵיכֶם.

א. קָדָם, תִּפְסִיקוּ תַּכְף-וַיִּמְיָד עִם הַצְּמַחֻנוֹת וְהַטְּבַעֻנוֹת, הַכֹּל הִבֵּל וַרְעוֹת רוּחַ, אִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַתִּיבָרָה לְאָכַל בְּשֶׁר וְדָגִים וְכוּ', אִין מַה לְּפַקְפֵּק בְּזֶה כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת לְכַבּוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְעַנְגָּה בְּדָגִים וּבְשֶׁר.

ב. הֵייתֶם צְרִיכִים לְפָנוֹת אֶל אֵיזָה מְקוֹם שְׁמַלְמָדִים כְּמַה פְּרָטִים בְּעֵנִינִי חַיֵּי אֲשׁוֹת, כִּי כָפִי הַנִּרְאָה מִשְׁהוֹ חָסֵר בֵּינֵיכֶם וְכוּ', (עַל פֶּן עֲלֵיכֶם לְהַתְּוֹדַע מִמְּקוֹם כְּזֶה שְׁנוֹתָנִים יַעֲוִן בְּעֵנִינִים אֵלּוֹ).

ג. לֹא לְהַתְּיָאֵשׁ בְּשׁוֹם אַפֶּן שְׁבַעֻלָם, כִּי דְבָרִים כְּאֵלּוֹ קוֹרִים הַרְבֵּה פְּעָמִים מִפְּנֵי חֲסָרוֹן דִּיעָה וְאִי הַבְּנָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן אָסוּר לְפַל בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל.

ד. עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא גְּדוֹל מְאֹד וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי יִשׁוּעַתְכֶם תְּלוּיָה רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִפְּתַח הַחַיִּים (כּוֹלֵל הַבְּרִיאוֹת) וְהַבְּנִים תְּלוּי וְאָחוּזוּ רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-כֵּן רָאוּ לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶת הַתְּקוּנָה טוֹבָה, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

ה. מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אִם שְׁנִיכֶם תֵּאֲמָרוּ בְּכֹל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', בְּאַפֶּן שֶׁתִּזְכּוּ לְסִים בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים אֶתָּה וְאֶשְׁתָּךְ, וּפְעָמִים ק"ן מְזֻמּוֹרִים עוֹלָה כַּפ"ר, וַיִּכְפָּר לְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

ו. לְהַדְּלִיק לְכַבּוֹד שְׁבַת ד' גֵּרוֹת שֶׁל חֵלֶב, וּב' גֵּרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זֵית, וְהָאֲשָׁה שֶׁתְּתַפְּלֵל הַרְבֵּה בְּעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, שֶׁאֵז עַת רְצוֹן

יד אשר ו' רנ בנחל

גדול לאשה, והיא יכולה לפעל הרבה דברים אצלו: תברך: בריאות, בנים, פרנסה, אשר ועשר וכבוד, תורה וגדלה במקום אחד.

ז. אם אפשר לעבר לגור במקום חם יותר כמו ערד, ומשנה מקום — משנה מזל.

ח. גם טוב לעשות מרחצאות בים המלח.

ט. והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם שתציתו את כל הנאמר כאן, ותצליחו בבריאות השלמה, וגם להפקד בזרע של קימא.

הדורש שלומכם...

כשאדם נזהר מפרסום של שקר, אזי הקדוש-ברוך-הוא מצילו מדמיונות והזיות וכו', מה שאין בן מי שמחפש תמיד פרסום של שקר, נכנסים בו תמיד דמיונות והזיות חדשות וכו', השם תברך יצילנו.

ו' רנ.

בעזרת השם תברך, יום שני לסדר ויחי, ז' טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי, שאתה מכתת רגליך ממקום למקום, מעיר לעיר, מפפר לכפר וממושב למושב, להפיץ ספרי רבנו ז"ל — אין לשער!

מה אמר לך! אתה מזרז וממהר את הגאלה לבוא, ואין למעלה מזה.

ועליך מאד מאד לשמח על נעם חלקך, כי בעוונותינו הרבים, בארץ ישראל עברה שואה רוחנית מהערב-רב, ששרפו את הנשמות לגמרי, והרחיקו מהם את כל היהדות והאמונה הקדושה בו ותברך. ועכשו מרב הצרות והיסורים וההרפתקאות שסבבו אותם גם בגשמיות, רחמנא לצלן, אזי הם רוצים מאד מאד לחזור אל שרשם, ועל-כן עכשו דיקא היא שעת הפשר גדולה מאד להזרים את זרם האמונה הקדושה בתוך נשמות ישראל. על-פן אשרי מי שיזכה להפיץ ביניהם עכשו את כל הספרים של האמונה: "אור אמונה", "בית אמונה", "גלוי אמונה", "דרך אמונה", "התגלות אמונה", "ורעה אמונה", "טהרת אמונה" (השם יתברך יזכנו להדפיס על-פי סדר אותיות א"ב*).

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד באמונה ובבטחון חזקים, ואל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, רק יומם ולילה ראה ללכת בדרךך, ותדבר עם אחינו בני ישראל דברי אמונה, אשר אין למעלה מזה, והוא תקון על כל החטאים שבעולם. כי בזה שמקרבם עוד נפש אליו יתברך, גורמים למעלה שעשועים נוראים ונפלאים עד מאד, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל.

העקר ראה להתבודד הרבה עמו יתברך, ובפרטיות כשאתה בא אל קברי צדיקים, שם תשפך נפשך אליו יתברך, ותדליק נר בשבילי, ותבקש הרבה עלי, כי אני צריך להרבה ישועות, ואין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.

מה אמר לך! גדל הצרות והיסורים והמכאובים שמסבבים אותי בכל פעם, זה אי אפשר לספר ולשער כלל, על-פן בכל פעם כשתיכנס לאיזו עיר שיש שם איזה ציון של איזה תנא, תתפלל הרבה בעבורי, ואהיה לך אסיר תודה.

---

* וכן נחקים, בעזרת השם יתברך, שיצאו לאור כ"ב קונטרסים המדברים מאמונה על-פי סדר הא"ב, ונכרכו יחדו בספר מיחד הנקרא בשם: "אוצר האמונה", וכבר נדפס מאז בכמה מהדורות בכל רחבי העולם.

והשם יתברך השומע את תפלות ישראל, ישמע גם את תפלתך.

הדורש שלומך...

ו' רנא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, ח' טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ושמחתי מאד, שאתה עוסק להפיץ
ספרי רבנו ז"ל.

והנה ידוע, מי שאינו יכול ללמד, ישתדל לעזר שעל-כל-פנים
אחרים ילמדו, ועל-כן מאחר שעדין לעת עתה לא זכית ללמד
בעצמך, על-כל-פנים ראה לעורר אחרים ללמד, ותפיץ ביניהם את
ספרי רבנו ז"ל, אשר כהיום הם באויר הנשימה. ובפרטיות בארץ
ישראל, אשר המסיון, ימח שמים, לוכדים בכל יום ויום נשמות
טהורות מאחינו בני ישראל, ומה גם כל מיני דעות זרות ורוחות
נפסדות מנשבות כהיום ברחובות ישראל, על-כן עלינו לטהר את
האויר מכל מיני לכלוכים וזהמות, ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל
תפוצות ישראל. ואשרי מי שעוזר בזה — בין במקוון, ובין בטרחתה,
ובין ברצון, ויקרב בזה את הגאולה.

הקדוש-ברוך-הוא יצליח דרכך, וירחיב לך בפרנסתך, שיהיה
לך שפע דקדושה, ויהיה לך שלום-בית, ותרוה רב נחת מן הילדים.

המברך אותך...

ראה לכתב לי אם אתה ממשיך להפיץ את ספרי רבנו ז"ל,
אשר אין למעלה מזה.

ו' רנב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, ח' טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראי לשמר מאד מאד מהיום והלאה לא להפקיר עצמך, חס ושלום, מה טוב ומה נעים שתקבלי על עצמך לשמר שבת-קדש בהדור רב, וזכות השבת תשמר עליך, ותהיי שמורה מכל רע.

תתפללי בכל יום ויום תפלה קצרה זו, והשם יתברך השומע תפלות ישראל ישמע את תפלתך: "נא השם יתברך, חוס וחמל עלי, וזפני למצא את בן זוגי האמתי, ונזפה יחד להתחתן בשמחה ובמזל טוב, ונבנה בית נאמן בישראל, ושמרני אל פי חסיתי בך, שלח לנו רפואה שלמה באיברינו ובגדינו, ובכל טפי דמינו, ונזפה להוליד בנים ובנות בריאים ומצלחים, ונגדלם בנקל, בדרך התורה והיראה המסורה לנו בכל דור ודור עד משה רבנו בהר סיני, ונזפה לאריכות ימים ושנים טובות יחד, ונגלך בדרךך, דרכי תורתך, מעתה ועד עולם אמן".

המאחל כל טוב...

ו' רנג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, ח' טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל סלה יגיעו וירדפו אל ה'קדש והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל גובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

יח אֲשֶׁר ו' רנד בנחל

ואם שְׁמַצַד אָחַד אֲנִי מְאֹד שְׂמַח, שְׂאֵתָהּ חוֹטֵף נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, אֲבָל מְצַד שְׁנֵי אֲנִי מְאֹד חוֹשֵׁשׁ, שְׁלֹא יִגְרַם אֲצִלָּהּ הַרְבּוּי אֹרֵךְ הַרְיָסָה לְגַמְרִי. כִּי בְּאֵמַת הָאָדָם צָרִיף לְלַמֵּד עֲצֻמוֹ כְּמֵה שְׂיָכוֹל, כִּי אֵין צָרִיף לְסִיִּים הַכֹּל בְּיוֹם אֶחָד, וְלֹא בְּשָׁבוּעַ אֶחָד, וְלֹא בְּחֻדָּשׁ אֶחָד, וְלֹא בְּשָׁנָה אֶחָת, אֲלֹא בְּכֹל יוֹם וְיוֹם קֶצֶת, וְצָרִיכִים רַק לְהִסְתַּפֵּל עַל הַיּוֹם הַזֶּה, וְלִידַע כִּי הַיּוֹם הַזֶּה גַּם-כֵּן יוֹם. וְעַל-כֵּן מֵה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם זֶה דִּיקָא — הֵן בְּמִצְוֹת הַשְּׂמִחָה, הַיּוֹם הַזֶּה עָלֵי לְשִׂמְחָה, וְלִידַע שְׂאֵין לִי רַק יוֹם זֶה, הֵן בְּהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב, חִצּוֹת, לִידַע כִּי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם, וְלְהַתְּפִלָּל לְאֵט לְאֵט מְלֵה בְּמֵלָה, וְהֵן בְּשָׁלוֹם-בֵּית וְלַעֲזוֹר בְּבֵית, כִּי אֵין לִי רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְכֵן בְּעֲנִין הַלְמוּדִים. וּבִאֲפֵן הַזֶּה יַעֲבֹר לָךְ יוֹם יָפֵה.

וּבְאֵמַת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְחַשֵּׁב רַק עַל הַיּוֹם הַזֶּה שְׂיֵשׁ לוֹ, אֲזוּ כָּל יוֹם הוּא יוֹם טוֹב אֲצִלוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ! מֵה שְׂאֵין כֵּן כְּשֶׁתְּמִיד דּוֹאֵג מֵה יִהְיֶה מָחָר, הוּא יוֹצֵא מִיּוֹמוֹ וְנִעֲשֶׂה קֶשֶׁה יוֹם וּמְרִיר יוֹם, וְהַכֹּל מֵר וּמְרוֹר לוֹ.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִרְגִיל עֲצֻמוֹ לִילָף עִם הַגְּלוּי שְׂגֻלָּה לְנוֹ רַבְּנוֹ וְ"ל, שְׂאֵין לְנוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עֶרֶב) עַל-פִּי הַפְּסוּק: "הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׂמְעוּ", שְׂאֵין לוֹ לְאָדָם רַק הַיּוֹם. אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמִכְנִים אֶת זֶה בְּלָבוֹ וְדַעְתּוֹ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' רנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר וַיְחִי, ח' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שְׂמִחָתִי שְׂעִבְרַתְּם דִּינָה, רְאִי לְחֻזַק אֶת בְּעִלָּה שְׂיִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, כִּי אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ הַשְּׂפָעָה גְּדוּלָּה עַל בְּעִלָּה, וְעַל-כֵּן הָאִשָּׁה

אָשֶׁר   ו' רנה   בנחל   יט

צְרִיכָה לְהִגְבִּיחַ תְּמִיד אֶת רוּחַ בְּעֵלָה וּלְשַׁמַּח אוֹתוֹ, וְאָז "כַּמִּים
הַפְּנִים לַפְּנִים" (מְשָׁלִי כו, יט), בֶּן יַחֲזֹר וַיִּשְׁמַח אוֹתָךְ.

כִּי כְּשֶׁהִבְעַל בְּעֵצְבוֹת, נַעֲשֶׂה מְעַצְבֵּן וְנוֹפֵל בְּדַכְאוֹן, אָשֶׁר זֶה
מְבִיא אוֹתוֹ לְעֵצְלוֹת וְכַעַס, מְרִיבוֹת וּמִתַּח בְּבֵית. וְעַל-כֵּן עַל הָאִשָּׁה
לְשַׁמַּח תְּמִיד אֶת בְּעֵלָה, וְלִהְיוֹת בּוֹ אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְלֹא
הִתְפַּוֵּךְ, כִּי כְּשֶׁיְהִי טוֹב לַבַּעַל, מִמִּילָא יְהִי טוֹב לָאִשָּׁה, וְלִהְיוֹךְ
— כְּשֶׁרַע לַבַּעַל רַע לָאִשָּׁה.

וְעַל-כֵּן אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי יד, א): "חֻכְמוֹת נָשִׁים
בְּנִתָּה בֵּיתָה", כְּשֶׁיֵּשׁ לָאִשָּׁה חֻכְמָה וְשִׁכָּל לְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה,
עַל-יְדֵי-זֶה הִיא בּוֹנֶה אֶת בֵּיתָה בְּבִנְיָן וּבִיסוּד חֲזָק.

הַמְּבַרֵךְ אֶתְכֶם...

ו' רנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, ח' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת
שִׂמְחָה): מִי שֶׁהוּא תְּמִיד בְּשִׂמְחָה — מְצַלִּיחַ; וְהַשִּׂמְחָה תַּכְנִיֵּס בְּךָ
סִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה וְלֹא־שִׂתְךָ וַיִּלְדִּיךָ, וְאֵף פַּעַם לֹא תִכְעַס עֲלֵיהֶם, חַס
וְשָׁלוֹם, כִּי כַּעַס בְּבֵית מְשָׁרָה אֶת הַסְטָרָא אַחֲרָא בְּבֵית, וּמְגַרֵּשׁ אֶת
הַשְּׂכִינָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשִׁמּוֹר עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּקְפִידוֹת.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם תִּהְיֶה רְגִיל לֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, שֶׁהִיא הַצְּלָחָה נְצָחִית, וְכֵן לֹאמַר בְּכָל יוֹם יוֹם
תְּהִלִּים, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל סִפְרֵי תְּהִלִּים.

חֲמִדַּת לְבָבִי! הַשִּׂמְחָה תְּמִידִית תְּבִיא אוֹתָךְ אֶל אֲמוּנָה יוֹתֵר

כ אֲשֶׁר ו' רנו בנחל

ברורה, כי כפי שהאדם זוכה להיות שמח בשמחה אמיתית, שנברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי, כמו־כן נזדככת אמונתו ביותר ויותר.

ועליף לדעת, כי עקר עבודת איש הישראלי בזה העולם, היא לזכות בכל פעם לאמונה יותר יפה ויותר מזככת, ער זאל שטענדיג האבן א שענערן אמונה, ואין לה טוב מזה, הינו מאמונה פשוטה בו יתברך, ולדבר עמו יתברך ולפרש את כל שיחתו לפניו יתברך.

היה אחד מאנשי שלומנו, שהיה עני ואביון, עד שלא היה לו אפלו מה לתן אכל לילדיו, ולא היה יודע מה לעשות, ובפרטיות כשפא לביתו, ומצא ביתו ריקם באין פלום, וילדיו — לא נכנס בפיהם איזה אכל באותו יום, בראותו חמרת המצב ביותר, אזי לקח את ילדיו יד ביד סביב השלחן ועשו רקוד, וכה רקדו זמן רב בשמחה רבה, כדי להשפית את רעבונם, והשם יתברך עזר להם אחר־כך בגסי נסים, שהיה להם לאכל. וזה היה בפולגיה לפני המלחמה, שכבר היה אז רעבון גדול, ולא היה היכן להשכיר עצמו לאיזו עבודה, וכיהיום, בחסדו יתברך, אם יש לאדם שמחה אמיתית, הקדוש־ברוך־הוא לא יעזב אותו, ובפרטיות כשגם ירגיל עצמו לשפף שיח ותפלה לפניו יתברך בלשון שרגיל בה.

נא ונא לא להניח את העצבות אצלך כרגע, רק שמחה ותפלה, ואז תזכה לישועה אמיתית.

הדורש שלומך...

ו' רנו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, ח' טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תלמידי "היכל־הקדוש" קדוש קדושים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד לצית את רבנו ז"ל,

אֲשֶׁר   ו' רנו   בְּנַחֵל   כא

אחרי שזכיתם בזכויות חנם להתנדע ולהתקרב אל רבי רחמן כזה, המקרב אתכם אליו ותברך.

ראו להטות אֵזֶן קשבת אליו, ותצייתו אל כל אשר יאמר כי הוא זה, אשר רק דרך זה אנו זוכים להיות מקרבים אליו (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קכג).

ובפרטיות בימי הנעורים אין לכם טוב מהם, כי אז אתם נדמים כגיר חדש, אשר כל מה שרושמים עליו עדין נפרים ונקראים, כמאמר התנא (אבות ד, ב): הלומד ילד למה הוא דומה? לדיו כתובה על גיר חדש, ונשארו בזכרון, כי אחר־כך כשכבר תזקינו — ישתנה הכל, כמו שעוררנו חכמינו הקדושים (שבת קנב.), אשר בימי הזקנה הפל נשתנה: אין לו זכרון, אין פח ומח, אינו יכול ללכת, אינו יכול לישן, אינו יכול לאכל, והרבה מכאובים עוברים עליו, עד שהכריז רבי יוסי בן קסמא ואמר: ווי לחדא דאזלא ולא אתיא (ויפרש רש"י ו"ל: יש לי להתאונן ולצעק ווי, על אחת שהלכה ולא חוזרת), מאי היא? אמר ר' חסדא: ינקותא, הינו הם ימי הנעורים, כי אתא רב דימי אמר: ינקותא כלילא דוורדא, עקר יפי החיים הוא בימי הנעורים דיקא, כמו גור של ורד פרח יפה, עין שם.

ועל־כן, אחי ורעי היקרים! תלמידי רבנו ו"ל הלומדים בהיכלו, פלו אומר פבוד, ב"היכל־הקדש", ראו לנצל את הזמן היקר שלכם: הן בתורה, להתמיד מדי יום ביומו בתמשה עשר שעורים הידועים אצלנו, וכדאי ללמד אפלו מעט מכל שעור, על־פל־פנים שלא יעבר יום מבליעדם, הן בתפלה, להתפלל התפלות הקבועות: "שחרית, מנחה, מעריב, חצות", ברפת המזון, תהלים, לקוטי־תפלות, לאט לאט במלה, ולכונן פרוש המלות, להטות אֵזֶן אל מה שמוציא מפיו, ויקשר את המחשבה אל הדבור, אשר זו נקראת תפלה בכח, והן באספת צדקה, ולהפיץ ספרי רבנו ו"ל בעולם. והחוט המשלש לא במהרה ינתק (קהלת ד, יב), כי על שלשה דברים העולם של כל אחד ואחד עומד: על התורה ועל העבודה

כב   אָשֶׁר   ו' רנו   בַּנְחַל

ועל גמילות חסדים (אבות א, ב), "תורה" הם השעורים כסדרן שצריכים ללמד בכל יום, "עבודה" הן התפלות הקבועות שצריכים להתפלל בכל יום, "גמילות חסדים" זה ענין אספת צדקה והפצת ספרי רבנו ז"ל ודבורי אמונה, שצריכים לדבר ולקרב אחרים, אשר זו הגמילות חסד הכי גדולה שרק יש בזה העולם.

נא ונא לבער מאצלנו כל מיני לצים אשר הם בנים משחיתים, והליצנות היא חמורה מהכל, כי אף שיש מדות משחתות יותר וגרועות כמו: כעס וגנבה וכו' וכו', אבל כל דבר יכולים לתקן, כי אפלו מי שהוא כעסן גדול, אחרי שעובר עליו כעסו וחזור לדעתו — הוא מתחרט, וכן גנב וכו', או נואף וכו', אצל כלם יש ענין חרטה, לא כן הליצנות, מי שנפל אל מדה רעה של ליצנות, לו אין כבר שום תקנה, כי מכל דבר יתלוצץ, ואפלו שתוכיח אותו, ותגלה את כל האורות, על-ידי ליצנות ידחה הכל, כמאמר החכם: "ליצנות אחת דוחה מאה תוכחות" (הובא בשל"ה הקדוש), כי אפלו שתאמר לו מאה דרשות של תוכחות, אבל יכנס לך אחד, ועל-ידי ליצנות אחת ידחה הכל.

ועל-כן היסוד אצל רבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות גמורה, והוא בעצמו התפאר, שזכה להגיע אל מדרגתו רק על-ידי פראסטיק, שהוא איש פשוט לגמרי (עין שיחות-הר"ן, סימן קנד). והתם הקדוש, שזכה להעשות ראש כל הצדיקים, מיניסטר על כל המיניסטריין, היה רק על-ידי שהיה תם, ולא רצה לשמע שום דבר משום בריה, כי תכף-ומיד פשאחד דבר עמו נגד דעתו, כבר אמר שזה חכמות וליצנות, והיתה דרכו לומר: נאהר אן ליצנות, ותכף שאמרו לו: בודאי אן ליצנות, אז הסכים לדבר, כי אחרת לא רצה להתחיל לדבר, כי אצלו היה העקר תמימות, ומהר"ב ת"ז אמר, שענין רבנו ז"ל הוא תמימות עמקה, עמק עמק מי ימצאנו, ולפני הסתלקותו התאוונן ואמר: "זאל איך זאגן איך האב נישט גילערנט, איך האב נישט גידאוונט, קען איך נישט, ווייל איך האב געהיט די צייט, נאהר ווער ווייסט צו איך האב יוצא גיווען דעם רביני'ס תמימות" [שאמר שלא למדתי או התפללתי מספיק — איני יכול,

כִּי שָׁמַרְתִּי אֶת הַזְּמַן, אֲבָל מִי יוֹדֵעַ אִם יֵצְאֵתִי אֶת הַתְּמִימוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל].

עָמְדוּ וּרְאוּ אֶת גִּדְּל הַפֶּחַד שֶׁל מוֹהֲרֵנִי ז"ל, פֶּן וְאוּלַי לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ בְּמַדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

עַל-כֵּן רְאוּ לְבַעַר מַכֶּם אֶת כָּל מִינֵי לְצִים, וְלֹא לִתֵּן לָהֶם שׁוּם דְּרִיסַת רְגֵל בִּינֵינוּ. חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ תִּלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, נִתְרַבֵּה מִיּוֹם אֶל יוֹם, וְרַבִּים אֲתָנוּ מֵאֲשֶׁר עִמָּהֶם, וְעַל-כֵּן אֵין אָנוּ צְרִיכִים לָהֶם כָּלֵל, עֲלֵינוּ לְבָנוֹת בְּכָל עִיר וְעִיר בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְיִתְקַבְּצוּ בּוֹ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים שֶׁבְּעִיר הַהִיא, וְשֵׁם יִלְמְדוּ וְיִתְפַּלְּלוּ וְיִדְבְּרוּ מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, כְּאֲשֶׁר הוֹרְנוּ רַבְּנוּ ז"ל וְתִלְמִידוֹ מוֹהֲרֵנִי ז"ל. וְכֵן כָּל בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ קִפָּה שֶׁל צְדָקָה בְּעֵבוֹר הַדְּפֶסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנָשֵׁי בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ יִשְׁתַּדְּלוּ בְּזֶה בְּכָל מְאֹדָם וּבְכָל נַפְשָׁם וּבְכָל לְבָבָם, וּבְאִפֶּן הִזָּה נִזְכָּה לְהִרְחִיב אֶת גְּבוּלוֹת הַקְּדוּשָׁה.

נָא וְנָא לֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל אֲחֵרִים כָּלֵל, וּמְכַל שְׂפֵן לֹא לְהַתְּפַעֵל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק לְהִתְמַיֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ עַל זֶה, וְכָל הַהִתְקַרְבוֹת תְּלוּיָהּ אִף וְרַק בְּשִׁקְיָהּ נִפְלְאָה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנִי", אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הֵעִיד עָלָיו, שֶׁהוּא אֲתַחֲלָתָא דְגְּאֵלָה.

אֲשֶׁרֵי הַזֹּזָה לְשִׁקּוֹד בּוֹ תְּמִיד, וְיֵאִיר עָלָיו אֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרָשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

כד   אָשֶׁר   ו' רנז   בַּנְחַל
ו' רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, ט' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחֲל, נַחֲל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֵת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח שֶׁהַשְּׂלֵמָתָ עִם אֲשֶׁתְּךָ, אֲשֶׁר אֶצֶל רַבְּנוּ ו'ל
הִיָּה שְׁלוֹם-בֵּית יְסוֹד גְּדוֹל, וּמוֹהֲרַנְיָת ו'ל נִתָּן כָּל יָמֵי חַיָּיו תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה שְׂצִיַּת אֵת חֲבֵרוֹ ר' נִפְתָּלִי, שְׁחִזְקוֹ לֹא לְמַכֵּר אֵת תְּכַשִּׁיטִי
אֲשֶׁתוֹ, וּבִפְרָטִיוֹת (הַשְּׂטָרִין טִיכָל) צָעִיף יְקָר, שֶׁהִיָּתָה לוֹבֶשֶׁת לְכַבוֹד
שַׁבָּת, כִּי אִם הִיָּה מוֹכָרָם — הָיוּ מַתְגַּרְשִׁים. וְאָמַר, שְׁלֹאוֹר רַבְּנוּ
ו'ל הַהֲכָרַח לְהִיוֹת אָדָם הַשְּׁלָם, הִיָּנוּ עִם אֲשֶׁה, וְלֹא פָּגוּם, שְׂאֵז לֹא
יִוָּכַל לְקַבֵּל אֵת אוֹרוֹ הַגָּנוּז.

וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, שֶׁתְּרָאָה לְהִיוֹת תְּמִיד בְּשְׁלוֹם עִם
אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵתָה צָרִיף לְהַבְיָנָה, כִּי הִיא סוֹבְלַת הַרְבֵּה מֵהִלְדִּים, וְעֶלְיָךְ
לְרֵאוֹת לְהַקֵּל צְעָרָה וְלַעֲזוֹר לָהּ עִם הִלְדִּים.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רֵאָה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִיָּנֵי מַצָּבִים,
וְתִלְמַד הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל בְּ"חֵי-מוֹהֲרַנְיָן"
וּבְ"שִׂיחוֹת-הַרְבִּי", כִּי הֵן הַשִּׂיחוֹת חֲלִין שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁעֲלִיָּהֶן אָמַר
מוֹהֲרַנְיָת ו'ל, שֶׁעַל יָדָן בִּיקָא הִיָּתָה לוֹ הַשְּׂגָה וְתַפְיֶסָה בְּרַבְּנוּ ו'ל,
כִּי עַל-יָדֵי שִׂיחוֹתָיו שֶׁל אָדָם יְכוּלִים לְהַפְּיֵר אֵת כָּל הָאָדָם.

וּבִפְרָטִיוֹת, שֶׁבְּפָרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו'ל (חֵי-מוֹהֲרַנְיָן, סִימָן שֵׁנַח), שֶׁעִם
כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁלוֹ יְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת אִישׁ כְּשֶׁר גְּדוֹל כָּל יָמֵי חַיָּיו.

נָא וְנָא לְשָׁמֹר אֵת מַחֲךָ לְהַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְחַשֵּׁב תְּמִיד רַק מִמְּנוּ
יִתְבָּרַךְ, וְלַצָּאת מִכָּל מִיָּנֵי דְמִיוֹנוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְהַזְיוֹת,
וְעַל-יָדֵי שֶׁתְּקַשֵּׁר אֵת מַחֲשַׁבְתְּךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ יֵשׁ הַכָּל, וּמִי שֶׁרַק דְּבוּק
בּוֹ יִתְבָּרַךְ, גַּם עָלָיו נִשְׁפָּע שֶׁפַּע גְּדוֹל.

אֲשֶׁר   ו' רנח   בנחל   כה

וּבְרַח לְךָ מִחֲבָרִים רְעִים כְּמוֹ שְׂבוּרָחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף, כִּי חֲבָרִים רְעִים יְכוּלִים לְהוֹרִיד אוֹתְךָ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, חֵס וְשְׁלוֹם. וּרְבִנּוּ ו'ל רְצָה מְאֹד מְאֹד, שְׁנִבְחָר לְעֲצָמֵנוּ חֶבֶר טוֹב, וּנְקַבֵּל אֶת נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), כִּי בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחֲבָרוֹ, עֵינֵי שָׁם.

וּמוֹהַר"ת ו'ל הִשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אוֹ עִם סֵתָם בֶּן-אָדָם בְּרַחוּב מַעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל, וְעַל-פִּי רַב בָּאוּ אֲצִלוֹ בְּבֵית, וּכְשֶׁאַרְע יוֹם שְׁלֹא בָּאוּ, יֵצֵא לַחוּץ לַחֲפֹשׂ אֶת מִישֵׁהוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ מִרְבִּינוּ ו'ל. וְדַבֵּר זֶה הֵיזָה אֲצִלוֹ לַחֲקֵי קְבוּעַ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר הַמְּקַשֵּׁר אֶת הָאָדָם עִם קוֹנוֹ כְּמוֹ הַדְּבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ לְנִצַּח נִצְחִים. רְאֵה לְכַתֵּב לִי בְּכָל פֶּעַם אֶתָּה וְאֶשְׁתָּךְ, וְחַיִּים חֲדָשִׁים תִּגְפַח בִּי, כִּי מְאֹד מְאֹד אֲנִי דוֹאֵג עֲלֵיכֶם, וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד לְהַצִּלְחַתְּכֶם בְּרוּחַ וּבְגוּף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ו' רנח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, ט' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר כָּלֵל, כִּי בְּזָה נִמְדָּד הָאָדָם — אֵיךְ יְכוּל לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, עַל אִף כָּל הַנְּסִיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו. הַעֲקָר לְזָרֵק אֶת הַחֲכָמוֹת שֶׁלוֹ, וְלִידַע שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם, אֲלֵא יֵשׁ מְנַהֵיג לְבִירָה, שֶׁהוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט.

הבעל-שם טוב הקדוש זי"ע אָמר: "אחר כל ההשגות הגדולות שהשגתי, אני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא כתינוק קטן", וזה מה שרצה מאתנו רבנו ו"ל — להשליך את השכל הפגום שלנו, ולא לשאל שאלות או קשיות, רק למסר את נפשנו אליו יתברך, ולדבר עמו בתמימות ובפשטות כל היום כלו, כְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ו' רנט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, ט' טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר מאד על הזמן היקר שלך, ואל תכנס בנפוחים עם שום ברירה בעולם, כי חבל על הזמן היקר, כל יום זו בריאה חדשה. ורבנו ו"ל אָמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד), שְׁבֹכֵל יוֹם נִפְתַּח הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲלֵא יֵשׁ נְחֹשִׁים וְעִקְרָבִים, שֶׁהֵם הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת הַמְּכַלְבְּלוֹת אֶת הַמַּח, וְהֵם הַמַּעֲלִימִים וְהַמְּכַסִּים אֶת הָאוֹר הַזֶּה, וְעַל-יְדֵי שְׂאֲדָם הוּא וַתָּרֵן, הוּא מְאַרִיךְ יָמֵיו בְּאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה. וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לְהַכְנִס בְּנִפּוּחִים?! בְּיָדָי כּוֹאֵב כָּל הַמַּצָּב הַזֶּה, שְׁנִתְקַיֵּם (משלי ל, כב): "עָבָד כִּי יִמְלֹךְ", וְהֵבִין מִלֶּךְ גִּתְחֵלֶף עִם בֶּן הַשְּׁפָחָה, כְּמוֹכָא (ספורי-מעשיות, מעשה י"א), עִם כָּל זֹאת עַל-יְדֵי אָדָם הַיָּעַר, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, לְבִסּוּף בָּא אֶל עֲנִיָּנוּ, וְזָכָה לְהִיּוֹת מִבֵּין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, וְהַכְּנִיס אֶת הָאָדָם אֶל תּוֹךְ הַגֵּן, עַד שֶׁכָּלֵם יָכְלוּ לְטַיֵּל כְּבָר בַּגֵּן, וְלֹא בָּרְחוּ מִשָּׁם, עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה שֶׁרָדְפוּ אוֹתָם כְּשֶׁרָצוּ לְהַכְנִס. וְזֶה סוֹכֵב עַל כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְהַכְנִיס אֶת הַצַּדִּיק הָאֲמֵת בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וְלִהְפֹּךְ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְגֵן-עֵדֶן, שְׂמַחֲלִיפִים אוֹתוֹ עִם בֶּן הַשְּׁפָחָה, שֶׁהֵם אֵלוֹ הַרְחוּקִים לְגַמְרִי, וְאֵינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשְׂמָאלָם.

וְלִכֵּן עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, מֵאַחַר שְׁאַתָּה עוֹסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, לְהִכְנִיֵס אֶת רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם שִׁיתְחִילוּ לְרִדְף אוֹתְךָ בְּתַקְלִית הַרְדִּיפָה. וְרֵאָה לְעַמֵּד עַל יַד הָאָדָם וְאֵז תִּנְצֵל, הֵינּוּ תַחֲזִיק בְּרַבְּנוּ ו'ל, וְתִלְמַד בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, אֲשֶׁר שָׁם פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ גְּנוּזִים (עִין לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), וְעַל-יַד־זֶה תִּנְצֵל מִכָּל מִינֵי מְדַבְרִים, שֶׁהֵם הַשְּׂדִים (עִין סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג'). וְהַשְּׂדִים הָאֵלֶּה חוֹפְרִים תְּמִיד, וְלֹא נוֹתְנִים לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָנוֹת, שֶׁהֵם בְּגִי-אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כ, יט): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה" וְגו'. וְהַיּוֹם יֵשׁ שְׂדֵין יְהוּדָאִין, שֶׁהֵם תִּלְמִידֵי חֻכְמִים, אֲשֶׁר אֵין יוֹצֵאת שׁוֹם תּוֹעֵלֶת מִדְּבוּרֵיהֶם, אֲדַרְבָּה, אֲנָשִׁים נוֹפְלִים לְיַדֵּי כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת עַל-יַדֵּי דְבָרֵיהֶם, כְּמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, חֶלֶק א', סִימָן כח); וְלִכֵּן אֵל תִּתְפַּעַל מֵהֵם, בְּרַח לָךְ רַק אֲלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ, וְסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כִּי יֵשׁ עֲנִין שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, רַק אֵל תִּשָּׁבֵר מִכָּל כְּלָב שֶׁנוֹבַח עָלֶיךָ.

מָה אָמַר לָךְ! רֵאָה לְבָנוֹת לְעֲצָמְךָ בֵּית נְצִחִי, וְתִלְמַד בְּכָל לַיְלָה דָּף גְּמָרָא: בִּבְלִי, יְרוּשְׁלָמִי, וּפְרָק תּוֹסֵפְתָא, אֲשֶׁר זֶה בֵּי'ת' נְצִחִי, וְאֵף שִׁיקַח לָךְ כְּמָה שְׁנַיִם לְגִמְרָה וְלְסִימָם — מָה בְּכָךְ? ! לְבִסוּף יִבְגֶּה לָךְ בֵּי'ת' נִפְלָא, וְאִם תִּזְכֶּה לְחַדֵּשׁ בָּהֶם — מָה טוֹב וּמָה נְעִים.

אוֹדוֹת שְׁאַתָּה רוֹצֵה שְׁאַכְתֵּב לָךְ בְּכָל פַּעַם; מָה אָמַר לָךְ! הַזְמַן אֵין בְּיַדֵּי, וּכְבָר גְּדַפְסוּ מִמֶּנִּי כְּמָה וְכְמָה כְּרָכִים שֶׁל מַכְתָּבִים בְּשָׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר הִסְמְךָ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מִסְפָּר זֶה, כִּי פָרְעָה — פָּה-רַע, לֹא נִכְנַע, עַד שֶׁקָּבַל עָשׂוּר מִכּוֹת. וַיֵּשׁ לוֹמַר, אֲשֶׁר דָּצ"ף, עַד"ש, בְּאֵח"ב, אֵלֶּה הֵם הָעֵשׂוּר מִכּוֹת שֶׁקָּבַל פָּרְעָה, עוֹלָה בְּיַחַד כְּמִסְפָּר אֲשֶׁר, ח'בָּלִים נִפְלוּ לִי בְּנְעִימִים, רֵאשֵׁי תְבוֹת: בְּנַח"ל. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם, שֶׁהִסְמְךָ-מ"ם עוֹשֵׂה צְחוּק מִשָּׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", כִּי זֶה בְּשִׁבְלֵנוּ הָעֵשׂוּר מִכּוֹת שֶׁמְקַבֵּל וּמְכַנִּיעַ אוֹתוֹ.

וְלִכֵּן אֵל תִּתְבַּלְבֵּל, רַק תַּעֲזִין בְּכָל יוֹם בְּכְמָה מַכְתָּבִים כְּסִדְרָן.

כח   אֲשֶׁר   ו' רס   בַּנְחַל

וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ, כִּי שֵׁם תִּמְצָא גְלוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבַּרְךָ.

חֲזַק וְאַמֵץ, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת! כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִמְצָא אִתְּךָ,
עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמִּחְזִיק מֵעַמֵּד בֵּימֵי הָרַת עוֹלָם הַלְלוּ, אֲשֶׁר
מִבְּחוּץ גּוֹשֵׁף הַכַּפִּירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת, הַנְּאוּף, הַשְּׂקוּץ, הַעֵרֶם
וְהַזְהוּם וְכוּ' וְכוּ', וְלִבְסוֹף עוֹד יֵשׁ רְצוֹן וְתַאֲוָה לְחֶלֶק עָלֵי?!
אַשְׁרֵינוּ, שְׂאֲנַחֲנוּ מִהַנְרָדְפִים וְלֹא מִהַרֹּדְפִים, מִהַמְבִּזִים וְלֹא
מִהַמְבִּזִים.

טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד הַזֶּה, וְרְאוּי לָנוּ
לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל גַּעַם חֶלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם חֶלְקֵנוּ
וְגוֹרְלֵנוּ, וְאֵין לָנוּ שְׂיִכוֹת עִם אֱלֹהֵי הַנְּבָלִים, הַעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה זְמֵרִי,
וּמְבַקְשִׁים שָׂכָר כְּפִנְחָס.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲפִלוּ קִצַּת
דְּקִצָּת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ — זֹו הַצְּלָחָה
נִצְחִית, וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיָו יוֹדְעִים מַעֲלַת הַדְּבוּר שְׂאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבַּרְךָ, הָיָו עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל יוֹם וְיוֹם, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר כָּל-כָּף חָשׁוּב
אֲצִלוּ יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ הַדְּבוּר, אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל, וּמִי שֶׁרָגִיל לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, מוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, כִּי הַדְּבוּר זֶה הַשְּׂכִינָה,
כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עח), וְהוֹלֶכֶת עִם
הָאָדָם בְּכָל מְקוֹם, אֲפִלוּ בְּמִקְוֹת הַמְטַנְפִים. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּר
תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵז אֵין לוֹ מָה לְהַתְפַּחֵד כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' רס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיְחִי, ט' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָשֶׁר   ו' רסא   בַּנְחַל   כט

מָה אָמַר לָךְ! עוֹלָם הַפּוֹדָךְ רְאִיתִי, עֲלִיוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֱלוֹ הַצְּדִיקִים הַמְּחַזְקִים לְקַיָּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת — הֵם בְּזוּיִים וְשִׁפְלִים, וְאֱלוֹ הַקְּלִים וְהַרְיָקִים, הַמְּלֵאִים עוֹנוֹת, שְׁמִסִּיתִים לְעֵבֶר עַל מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם — הֵם לְמַעְלָה; הַרִי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (דְּבָרִים רַבָּה ו, ב): תַּמּוּרָה שְׁבַח־מּוֹרוֹת זוֹהִי כְּבוֹד אָב וְאֵם, וְאִיךָ יְכוּלִים לְעַקֵּר מְצוֹת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה, שְׁאַרִיכוֹת יָמִים תְּלוּיָה בָּהּ?! רַק הִרְשָׁעִים הַקּוֹמוֹנוֹסְטִים, הֵם אֲשֶׁר עָשׂוּ שְׁטִיפַת מַח לִילָדִים, שְׁמִי שְׁיַמְסֹר אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ לְמַלּוּכָה — יִקָּבֵל צִיּוֹן לְשִׁבְחָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּידוּעַ דְּבָר זָה.

וְלָכֵן בְּרַח לָךְ מִמְּקוֹם כְּזֶה, שְׁמִסִּיתִים אוֹתְךָ נֶגְדַת הַהוֹרִים שְׁלָךְ, וְתַדַּע, שְׁבוּדָאֵי הַמְּקוֹם הַזֶּה שֶׁל הַסְּמ"ך-מ"ם הוּא, וּבְרַח לָךְ כָּל עוֹד נִפְשָׁךְ בְּאַפְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' רסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, ט' טֵבֵת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, הַרוֹצֵה לְהַאִיר נִפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצַחוֹת, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

זָכַר, אֲשֶׁר דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל (דָּעַם רַבִּינֵי'ס זַאֲךָ) הוּא רַק הַתְּבוּדוֹת' (רַעְדִּין צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ), וְאֵל יִטְעוּ אוֹתְךָ, שְׁעֲנִינֵן רַבְּנוּ ז"ל זֶה דְּבַר אַחֵר, רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ מְצַמְצָם בְּשׁוּל בְּמֵאָה שְׁעָרִים, אֲדַרְבֵּה! שֵׁם הוּא בּוּדָאֵי לֹא, כִּי שֵׁם הוּא מְקוֹם מַחְלָקַת, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימֵן סו) בְּמְקוֹם מְרִיבָה — שֵׁם הַשְּׁטָן; וְהִנֵּה בְּשׁוּל, מֵאֵז שְׁנַבְנָה, הוּא מְקוֹם מְרִיבָה וּמַחְלָקַת וְלִיצְנוּת. וְלָכֵן בּוּדָאֵי רַבְּנוּ ז"ל לֹא נִמְצָא שֵׁם. וְעֲלִיךָ לְזָכֹר, כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת נִמְצָא

ל אֲשֶׁר ו' רסב בַּנְחָל

בְּכָל מְקוֹם שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵינוֹ מְצַמֵּץ בְּמְקוֹם אֶחָד.

וְאֵנִי מְתַיַּגֵּעַ יָמִים וְשָׁנִים לְהַכְנִיֵס אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְחַפֵּץ ה' בְּיַדִּי הַצְּלִיחַ.

וְלִכֵּן לֹא בַחֲנֻם, שֶׁהֵסְמִיךְ-מ"ם כָּל-כֶּף מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט עָלַי. וּבּוֹדָאֵי כְּמוֹ שֶׁכָּל אֱלוֹ שֶׁקָּמוּ עָלַי עַד עַכְשָׁו מִתּוֹ בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֶחָד אֶחָד, מִי שֶׁחָתַם נִגְדֵי — מִת בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה, וְהַשָּׂאָר — עֲדִין הַקּוֹלָר מִנְּחַ עַל צְוֹאָרָם, וּבּוֹדָאֵי לֹא יֵצְאוּ מִזֶּה הָעוֹלָם בְּלִי מִיתָה מְשֻׁנָּה, וְיִתְגַּלֶּה קְלוֹנָם בְּרַבִּים.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ וְאֶת חֲבֵרֶיךָ, שֶׁלֹּא תִתְעַרְבוּ בְּמַחְלָקָת, לֹא כְּדָאֵי לְהִרְבוֹת בְּמַחְלָקָת, כִּי סוּפָם שֶׁל בְּעָלֵי מַחְלָקָת רַע וְנָמֵר מְאֹד. וְלִכֵּן מָה וְלָמָּה לְהִתְעַרֵב בְּרִיב לֹא לוֹ?! וּבִפְרָט עַכְשָׁו, שֶׁמִּתּוֹ כָּבֵר כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת נַפְשֶׁךָ.

בְּעֵנִין, שְׁנִתְעוֹרֵר עוֹד פַּעַם קוֹל הַבְּרָה שֶׁל הַסְטֵרָא אַחְרָא, כִּי בּוֹדָאֵי יֵשׁ הִתְעוֹרְרוֹת מִסְטֵרָא דְקַדְשָׁה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב); רְאֵה לְעֹזֵר לִי לְהַגְבִּיר אֶת הַקּוֹל דְקַדְשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' רסב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדֵּר וַיְחִי, ט' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַבַּחּוּר ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! הַדְּאָגוֹת מְכֻלּוֹת אֶת כָּל כַּחוֹתֶיךָ. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצֻבוֹת, סִימָן א'): מִי שֶׁלֹּא תִקֵּן חַטָּאת נְעוּרָיו, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לוֹ דְּאָגוֹת; וְלִכֵּן עָלֶיךָ לְעַסֵּק בְּתַקּוּן חַטָּאת נְעוּרָיו,

אֲשֶׁר   ו' רסג   בְּנַחֵל   לא

הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁזָהוּ חֲטָא חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, וּמֵאַחַר שְׁחֲטָאתָ בְּזָה, עֲלִידָה לְתַקֵּן אֶת זֹאת.

וְהִנֵּה מְבֹאֵר בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), שֶׁבְּרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּיָה בְּבְרִית הַלְשׁוֹן, כְּפִי שְׁמַקְדָּשִׁין אֶת הַלְשׁוֹן, כְּמוֹ-כֵן זֹכִים לְתַקוּן הַבְּרִית, וְלִכֵּן צְרִיכִים לַעֲסֹק בְּתַקוּן הַדְּבוּר. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִימָן ב'): לָרַב בָּא הַצַּעַר לְאָדָם עַל-יְדֵי דְבוּרִים; וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל הַדְּבוּר, וְזֶה יַעֲזֹר לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ בְּבְרִיתְךָ.

הַעֲקָר תִּזְכֹּר, שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן הַפֶּל. וְכֵמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תִּתְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' רסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, ט' טֵבֵת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָאֲבָרָה, צְנֵא מְלֵא סִפְרָא וְכוּ', אִישׁ חַי רַב פְּעֻלִים וְכוּ' ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

תְּדַעוּ, שְׂיִשׁ אִמְרָה מֵהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: כְּדֵאי לְחַיּוֹת שְׂבָעִים אוֹ שְׂמוֹנִים שָׁנָה, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לִיהוּדֵי פְּעַם אַחַת; מְכַל זֶה תְּבִינוּ וְתִשְׁפִּילוּ, מֵהַ זֶה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לִיהוּדֵי — אֲפֹלוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמְכַל שְׁפִין בְּרוּחָנִיּוֹת.

מָה אָמַר לָךְ! כְּדֵי לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לִיהוּדֵי אֶחָד, צְרִיכִים לְהַפְקִיר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי: לֹא לְאָכֹל, לֹא לִישׁוֹן, וְאֲפֹלוּ לֹא לְלַמֵּד וְכוּ' וְכוּ', יְהוּדֵי שְׂנַמְצָא בְּצַרְהָ וְכוּ', צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ, כְּדֵי לַעֲזֹר לוֹ, וְאֲפֹלוּ שֶׁהוּא בְּטוֹחַ, שְׂיִקְבַּל אַחֲרֶיךָ רַע מִהָאָדָם הַזֶּה, גַּם-כֵּן כְּדֵאי

לב   אָשֶׁר   ו' רסד   בַּנְחָל

לסבל ולעשות לו טוב. ומי שאוחז בזה, השם יתברך משלם לו בחזרה שכל גדול בעבודת השם יתברך, וזוכה במעוט זמן להשיג, מה שצריך לקחת לזולת ימים ושנים.

עליכם להבין, אשר ידיד אמת נמדד רק כפי מדת הטוב שעושה לזולת, ובפרטיות בעת שצד לאדם, אם עוזר לו — זה נקרא ידיד אמת; מי שבא לעזרה בעת שמר לאדם — זה נקרא חבר טוב, מי שאינו שוכח מהזולת בעת שצד לו — זה נקרא רע אמת. ובזאת נבחן אדם — אם הוא בא לעזרת חברו בעת שצד ומר לו, או רק כשטוב לו, ויש לו כל טוב, בבחינת (משלי יד, כ): "אוהבי עשיר רבים" וגו'.

מה אמר לכם! האדם צריך לזכר בעת שהיה בחור צעיר, והלך נע ונד, ולא מצא את מקומו, מי עזר לו אז? מי חזק אותו אז?! לא עכשו כשכבר זכה לצאת מהקטנות והספקות וכו', וכבר טוב לו והתחתן, ויש לו ילדים, אז הוא עוזב את זה שקרבו וחזקו וטפל בו בעת צרתו.

הוי, הוי! שלמה המלך צועק (משלי יז, יג): "משיב רעה תחת טובה, לא תמיש רעה מביתו", וחבל שבני-אדם אינם זוכרים את זאת. ולכן בשעה שעובר על אדם איזה משבר, ראוי לו לחפש בעצמו, אולי אחד עשה לו טובה, והוא עכשו שכח מזה, ומשיב להוא רעה?! ולכן אם ישוב — ושב ורפא לו.

הדורש שלומך...

ו' רסד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי לסדר ויחי ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֶיךָ, מַחֲמַת שְׁאֵתָה רוֹצֶה לְתַפֵּס הַרְבֵּה בְּפַעַם אַחַת, וּכְשֵׁיזֶה לֹא הוֹלֵךְ, אֵתָה נִשְׁפָּר. כִּי אִם הֵייתָ מִתְחַזֵּק עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּךְ, אֲזַי תִּמְיֵד הֵייתָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

וַיֵּשׁ לוֹמַר "כְּתִית לְמָאוֹר" — בְּזֶה שְׁאָדָם נִשְׁפָּר וְנִכְתָּת, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְאִיר. וּכְמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל: הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב חֶסֶד מְטֻנָּן; הֵינּוּ שְׁעוֹבְרוֹת עֲלָיו הַרְבֵּה צָרוֹת, כְּמוֹ עוֹף אוֹ דָג מְטֻנָּן בְּשָׁמֶן, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי שְׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּעַת צָרָתוֹ — זֶה גִּדְלָתוֹ. וְלִכֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁמִשָּׁם יֵצֵא הָאוֹרָה לְכָל הָעוֹלָם, נִחְרַב פְּעַמִּים, כְּדֵי לְנַסּוֹת אוֹתָנוּ. מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן הָיָה ת"י [אַרְבַּע-מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵי שָׁנִים], וְזֶה כְּתִי"ת — מִסְפָּר ת"ף ת"י לְמָאוֹר, שְׁהָאוֹר שֶׁל בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ יֵצֵא דִיקָא כְּמִסְפָּר שָׁנוֹת כְּתִי"ת, שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, וְהוּא מִחֲזִיק מְעַמֵּד, דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְאִיר מְאֹד.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְתִשְׁמַח עִם הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְאַפְלוּ אֵת הַשְּׁעוֹרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, תִּלְמַד מִכָּל דְּבָר מְעֻט, וְזֶה יִתִּיָּה אוֹתָךְ. וְרַבֵּנוּ ו'ל אָמַר לְמוֹהַרְנַ"ת ו'ל: "אַבִּי־סָעֵל אִיזוֹ אוֹיֵךְ גּוֹט", קִצְצַת גַּם-כֵּן טוֹב. וְכֵךְ נַעֲשֶׂה מִתְמִיד גְּדוֹל. וְלִכֵּן גַּם אֵתָה, כָּל הַמְרִירוֹת שְׁלֶךְ, כִּי אֵתָה רוֹצֶה הַרְבֵּה בְּפַעַם אַחַת, וּכְשֵׁאֵתָה רוֹאֶה שְׁלֹא הוֹלֵךְ לָךְ, אֵתָה נִשְׁפָּר לְגַמְרֵי.

וְלִכֵּן רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְלַמֵּד מִכָּל לְמוּד מְעֻט וְעוֹד מְעֻט, וּבְזֶה תִזְכֶּה לְסִיִּים תַּנּוּף, שְׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה, בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסְפָתָא, סְפָרֵי הַמְדְרָשִׁים, הַזֵּהָר וְהַתְקוּנִים, כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל וְסְפָרֵי חֲסִידוֹת וּמוֹסָר וְכוּ', כִּי אֵין אֵתָה יְכוֹל לְתַאֵר כְּמָה שְׁיִכּוֹלִים לְלַמֵּד, אִם רַק חַיִּים עִם סֵדֵר, וְכֵן לּוֹמְדִים מִכָּל דְּבָר רַק מְעֻט וְעוֹד מְעֻט, כִּי בְדִרְךָ זֶה אֵתָה יְכוֹל לְזַכּוֹת לְהִיּוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, עֵינֵן לֹא רְאֵתָה; וְלֹא תִבְלֶה אֵת הַזְּמַן הַיָּקָר שְׁלֶךְ בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטִלִּים, אֲשֶׁר אֵינָם מְבִיאִים שׁוֹם תּוֹעֲלֵת לְשׁוֹם דְּבָר, רַק מְבַלְבְּלִים אֵת הַמַּחַ, כְּמוֹבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כט), שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְזַיֵּן הַדְּמִים אֵל הַמַּחַ, וּבָאִים לְיַדֵּי נְפִילָה.

לד אשר ו' רסה בנחל

ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), על פסוק (תהלים קמח, נח): "רוח סערה עשה דברו", הרוח סערה במחו של אדם נעשה על-ידי הדבור.

מה אמר לך! הדבור של האדם יכול להרס אותו לגמרי, או יכול לבנות אותו לגמרי, שזה מה שכתוב (משלי יח, כא): "מנת וחיים ביד לשון", הכל תלוי כפי לשונו של האדם — אם למנת ואם לחיים. אם אדם מפקיר את דבורו, הוא אבוד לגמרי, ורואה רק שחר, ואם אדם מדבר רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ומחזק את אחרים, זה יביא לו חיים, וכן יביא חיים לאחרים; כי העולם צריך עכשו חזוק גדול, כי עובר על בני-אדם כל מיני משברים וגלים, אשר לא יאמן כי יספר, איך שבני-אדם שבורים ורצוצים בעתים הללו, מחמת חוסר הפרנסה, ומחמת מצוקת הזמן והפחדים ששורים בעולם, ועל-ידי דבורי אמונה והתחזקות, יכול להציל את עצמו ואת אחרים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ו' רסה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי לסדר ויחי ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ותשוואות חן לך על הכסף ששלחת להדפסת הספרים החדשים, אשריך, שיש לך חלק גדול בהדפסתם והפצתם, שזו זכות הרבים גדולה מאד, כי מאות ואלפים וכו' מקבלים חזוק מהספרים האלו, ובכל שנה נתרבה הקבוץ הקדוש שלנו על ראש השנה, כי בכל שנה רואים פנים חדשות. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיפתחו שערי הציון לכלל אנשי שלומנו היקרים מכל העולם כלו, כי רק שם הוא הקבוץ וכו'.

אָשֶׁר   ו' רסו   בְּנַחַל   לַה

על הנס שְׁקָנָה לָךְ וְכוּ', תַּן תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי זֶה
מֵעֲקָרֵי הַפֶּרֶת הַטּוֹב — לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ
סִגְלָה לְהַמְשִׁיךְ עוֹד נְסִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

מְסַרְתִּי הַכֹּל לְגִיסָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא כָּבֵר יִטְפֵּל בְּכָל זֶה, אֵל
תְּדַאֵג כָּלְל.

ו' רסו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׂשׂוּי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר זֶה יְחִיָּה אוֹתָךְ
מְאֹד, וּמִי שֶׁרָגִיל לְלַמֵּד בְּסִפְרוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל בְּקַבִּיעוֹת בְּכָל יוֹם,
יִמְצָא מִמֶּשׁ חִיִּים לְנַפְשׁוֹ, וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר: כָּל מִי
שֶׁלָּמַד יוֹתֵר "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אָט זִיךְ שֶׁעֲנַעַר דְּעַר הַאֲלֻטִּין (הַחֲזִיק
מֵעֵמֶד יוֹתֵר בְּעֵת נְפִילָתוֹ). מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לֹא יִתֵּן לָךְ לִפְלַ בְּשׁוּם פְּנִים
וְאִפְּן. וּכְשֶׁהֵייתִי בְּחוּר צָעִיר, שֶׁקִּדְתִּי וְהַתְּמַדְתִּי מְאֹד בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-
הַלְכוֹת", אֲשֶׁר כָּל הַתְּחִזְקוֹתַי הֵינִי רַק מִשָּׁם, וְאִפְּלוּ כָּל סִפְרֵי שְׁזַבְנִי
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחִדּוֹשׁ, הַכֹּל הוּא הָעֵתָק מֵהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת"
הַקְּדוּשִׁים, כְּדִי לְהִבְיָאֵם וּלְקַרְבֵּם אֶל הַמוֹן-עַם.

עֲמֵלָק זֶה הַקְּלָפָה הַמְּכַשֶּׁלֶת בְּפָנֵים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה. וְעַקֵּר הַתְּקוּוֹן — רַק עַל-יְדֵי שְׁקִינָה רַבָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְעַסְק הַתְּפִלָּה, וְזוֹ מַחֲיֵ"ת עֲמֵל"ק, שֶׁנִּמְחָה זְכָרוֹ רַק
עַל-יְדֵי תוֹרָה וְעִבוּד"ה [מִסְפָּרָם שְׁוָה]. וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן!
תְּלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְתִתְּבַוֵּד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְאִז
תִּרְאֶה שְׁנוֹי אֲצִלְךָ וְזֶה בְּרוּר.

וזָכַר, אֲשֶׁר הִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו' לְתַלְמוּדָה רַק כְּפִי שְׁלוֹמֵי־מַדִּים
סְפָרֵי הַקְדוּשִׁים, וּבִפְרָטִיּוֹת "לְקוּטֵי-הַלְכוּת", וְאֵל יִטְעוּ אוֹתָךְ
אֲחֵרָת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ...

ו' רסז.

בְּעֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵי לְיוֹם שֶׁשִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לֹא טוֹב בְּעֵינַי, שְׂאֵתָה כָּל-כֶּף מְקַטְרֵג עַל שְׂיִזְצֵאִים בְּכָל פְּעַם
סְפָרִים חֲדָשִׁים בְּעוֹלָם וְכוּ'. מָה אֲכַפֵּת לָךְ?! אֵינִי לָךְ דְּאֶגּוֹת
אֲחֵרוֹת?! הֲיֵה טוֹב שְׂתִלְמַד עֲכָשׁוּ הַהֲלָכָה בְּלִקוּטֵי-הַלְכוּת, הַלְכוּת
קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג', שְׁשֵׁם מְרַבָּה מוֹהֲרֵי ו' לְדַבֵּר עַל נְחִיצוֹת
הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ו' ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי, חֶלֶק א', סִימָן סא):
יֵשׁ סְפָרִים וְעִתִּידִים לִהְיוֹת סְפָרִים, וְכֻלָּם נִצְרָכִים לְעוֹלָם וְכוּ', וּמִי
שֵׁישׁ לוֹ צוּאָה בְּרֵאשׁוֹ, הוּא לּוֹעֵג עַל סְפָרִים חֲדָשִׁים. וּמִצִּטָּט אֶת
מֵאֶמְרָם ו' ל (עֲרוּבִין כא): הַלּוֹעֵג עַל דְּבָרֵי חֻכְמִים נִדוֹן בְּצוּאָה
רוֹתַחַת, שֶׁהַעֲשָׂנִים סְרוּחִים עוֹלִים בְּמַחֹ, עֵינֵי שֵׁם בְּאֲרִיכוֹת.

תֵּאֱמִין לִי, שֶׁהַיּוֹם אֲכַשֶׁר דָּרָא, וְהַדְּפוּס מְאֹד קָל, וַיֵּשׁ אֲבָרְכִים
תְּלַמְדֵי חֻכְמִים, וּמִתְבָּרִים סְפָרִים מְאֹד מְאֹד יָפִים, קִצּוּרֵי הַלְכוּת,
דְּבָרֵי מוֹסֵר, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת וּבְרוּרֵי הַלְכוּת עַל הַתּוֹרָה
בְּנִגְלָה וּבִגְסֵתָר, שֶׁמְחָה וְנַחַת לְרֵאוֹת אֶת זֶה, וְלִכְּן מָה אֶתָּה צָרִיךְ
לְקַטְרֵג כָּל-כֶּף?!

וְהַסְּפָרִים שֶׁזִּכְנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר, זֶה רַק לְאֵלוֹ
שֶׁצָּרִיכִים אֶת זֶה, וּמִי שֶׁאֵינּוּ צָרִיךְ, שְׂלֹא יִתְקַרַב אֲלֵיהֶם, וּכְמוֹ שֶׁכַּתְּבַּ
הָאוֹר הַחַיִּים הַקְדוּשׁ בְּהַקְדַּמַת סְפָרוֹ "חֲפֵץ ה'": כָּל הַפּוֹתַח סֵפֶר זֶה
וְקוֹרָא בוֹ, לֹא תִהְיֶה הַפְּנֹנָה, אֲלֵא בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ, לְשֵׁם שְׂמִים וְכוּ',

אֲשֶׁר   ו' רסז   בְּנַחֵל   לו

אָבֵל בְּלֹאוֹ, יִסְלַק יְדוֹ מֵעָלַי, וְלֹא יִטְמֵא אֶת תּוֹרַת ה' לְקַנְטֵר, נוֹחַ לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא, כִּי אִמְרִינֵן לְחִזְיָן"א סָחַר סָחַר לְכַרְמָא כְּרָם ה' צְבָאוֹת לֹא תִקְרַב, כִּי כָל עֲצָמָנוּ לֹא הִיְתָה הַפְּנוּנָה אֶלָּא לְזִכּוֹת וְלֹא לְחֻזְבָּה, כִּדִּי שְׂתַרְצָה הָאֲדוֹן בָּהּ, עֵינֵי שָׁם. וְלִכֵּן גַּם אֲנִי אוֹמֵר כִּי: מִי שְׁלֹא נִרְאָה לוֹ הַסְּפָרִים שְׁזַפְנֵי הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, שְׁלֹא יִתְקַרַב אֲלֵיהֶם.

תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִיתִי בְּזִכְיוֹת חֲנָם מִמֶּשׁ, שְׁסִפְרֵי הַרְבִּים מְדַפְּסִים בְּמֵאוֹת אֲלָפֵי עֶתְקִים, וּמִתְפַּשְׁטִים בְּעוֹלָם, וְאִינִי יוֹדֵעַ אִם עוֹד אֶחָד זָכָה לְדַבֵּר כְּזֶה, כָּל מִהְדוּרָא יוֹצֵאת בְּעֵשְׂרִים אֶלְף עֶתְקִים וְיֹתֵר. וּבִפְרֻט הַסֵּפֶר "אֶרְךָ אַפִּים", נִדְפַס כְּבָר יוֹתֵר מִחֲמָשִׁים מִהְדוּרוֹת, אֲשֶׁר אִינִי יוֹדֵעַ אִם הִיָּה בְּעַל מַחְבֵּר, שֶׁבְחִיּוֹ הַדְּפִיסוֹ אֶת סֵפֶרוֹ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְּעָמִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, לֹא נִשְׁאַר אֶפְלוֹ עֵתֶק אֶחָד. וְאֲנִי רָגִיל לוֹמַר לְאֵלֹהֵי שְׁשׂוּאָאִים — לְמָה אֵין לִי הַסְּכָמוֹת? שְׂתִּהְיֶה לְאֵל, הַהַסְּכָמוֹת שְׁלֵי הֵם הָאֲנָשִׁים שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הָאֵלֹהֵי. וְכֵן יֵשׁ בַּחֲוָרִים וְאַבְרָכִים, שְׁכָל חַיּוּתָם הִיא דִּיקָא מְאֵלוֹ הַסְּפָרִים.

יֵשׁ סְפָרִים וְיֵשׁ סְפָרִים, כָּל אֶחָד יִבְחַר בְּמָה שֶׁהוּא רוֹצֵה לְלַמֵּד, אָבֵל לְקַטְרַג עַל סְפָרִים — זוֹ מְדָה מְגַנְהָ עַד מְאֹד. וּכְבָר פָּתַב מוֹהֲרֵנֵי ת"ו"ל בְּהַקְדַּמַּת סֵפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת": מַה — הַמְּכַנֶּה שָׁם לְחִבְרוֹ, אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, הַמְּכַנֶּה שָׁם לְסֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְלִכֵּן כָּלֵךְ מְדַרְךָ זוֹ!

לִי כָל הַמְטָמוֹן הוּא סְפָרִים חֲדָשִׁים. וְיֵשׁ לִי אוֹצֵר סְפָרִים עֲנֻקִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לִי אֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, לְהִיּוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל הַסְּפָרִים כְּרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנֵינוּ ו"ל (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח).

מָה אִמַּר לָךְ! מִי שֶׁלוֹמֵד הַרְבֵּה בְּסֵפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, נִפְתַּח לוֹ הַמֶּחֶט לְהַבִּין בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁבַע עוֹלָם.

הַעֲקָר בְּעֵנְיָנְךָ וְכוּ', קִבְּלָתָּ מַה שֶׁקִּבְּלָתָּ וְכוּ', רָאָה לְקַבֵּל אֶת הַמְצִיאוֹת, אַף שְׁזָה מֵר. הָאֵם יֵשׁ לָךְ בְּרִירָה אַחֲרָתָּ? אֵין לָנוּ רַק אֲבִינוֹ שֶׁבְּשָׂמִים, וְרַק אֲלֵינוּ לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן, וּלְשַׁטַּח כְּפָנוּ

לח אֲשֶׁר ו' רסח בנחל

בתפלה ובקשה, ברחמים ובתחנונים. לא כדאי לספר את הצער לבשר נדם, הוא רק ישבר אותך יותר ויותר וכו', העקר לך אליו? תברך, ותבקש ממנו לתברך כל מה שאתה צריך, ותשפך שיח ותפלה, ואז טוב לך כל הימים.

תאמין לי, אם היית מכניס את דעתך בדברי רבנו ז"ל, כל החיים שלך היו חיים אחרים לגמרי. קדם למדתי עם כמה בחורים את המאמר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, המתחיל עם הפסוק: "אזמרה לאלקי בעודי", ואחר זה למדנו את כל ההלכה שבלקוטי-הלכות, השפמת הבקר, הלכה א'. וזה ממש מחיה מתים, מעורר מהשנה, נוראות גפלאות, איך שמוהר"ן ז"ל מחדש חדושים חדשים, עמקים כאלו, אשר לא נשמעו מימות עולם. והעקר — הפשטות, שזה עולה על הכל; כי הפשטות של מוהר"ן ז"ל, זה עמק עמק מי ימצאנו, אשרי מי שעוסק בהם תמיד!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ו' רסח.

בעזרת השם ותברך, אור ליום ששי לסדר ויחי ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! לפל בדעתך — אין זו עצה וכו', זוהי רק עצת הסמ"ך-מ"ם לשבר אותך, ולהפיל אותך בשאול תחתית ומתחתיו, כי אפלו אם אין לך כלום, רק זה שנובראת יהודי, ולא סיני, ולא טורקי, ולא משאר אמות — בזה בעצמו ראוי לך להחיות עצמך, ולרקד אפלו בינה לבינו ותברך, כי זו השמחה הכי גדולה. ואם אדם שמח כל היום רק עם נקדה זו — "שלא עשני גוי", הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו, כי בזה הוא מראה, שהוא מאמין בו ותברך.

ומספרים על הצדיק הקדוש רבי משה ליב מסאסוב זי"ע, שהיה רגיל לומר: בבקר כשאני מתעורר ואומר את הברכה "שלא עשני גוי", כבר קבלתי הכל, האב איך שוין האב גינומען האלץ; כאומר, שזה כבר מספיק לו במה להחיות עצמו. ולכן אל תקח את זה בנקל, רק תדע, אשר השמחה עם "שלא עשני גוי" — זו שמחה נצחית.

מה טוב ומה נעים, אם תלמד עכשו את המאמר בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', ותאמר עליו התפלה מ"לקוטי-תפלות", ואז תרגיש חיות חדשה. וראוי לך ללמד את המאמר הזה בכל יום ויום חק ולא יעבר, כי אין זו עצה למשך עצמו אחר הצער, אשר אל מאומה לא יביא אותך וכו', העקר להכריח עצמך לרקוד ולשמח אפלו בינך לבין קונך.

אנשי שלומנו מספרים, שמוהר"ן ז"ל אמר לאחד מאנשי שלומנו: אם היית תמיד בשמחה, לא היית רואה פני גיהנום; ומאז ששמע זאת תלמידו ר' נחמן טולטשינער ז"ל, היה רוקד בכל יום עם אחרים, ואם לא היה לו עם מי לרקוד, היה רוקד בעצמו. ופעם קם ממטתו, כי נזכר שהיום היה עוד לא רקד, ולקח מטאטא ורקד עם זה, והכל — כדי להגיע אל שמחה אמיתית, שזה עקר הקדשה. הדורש שלומך באהבה רבה...

ו' רסט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, אשר קדם כל צריכים להתחזק, ולא להכנס בלחץ, אפלו שמר לך מאד מאד, ואתה מסבב בצרות, ואינך רואה דרך איך תצא פעם מהצרות האלו. וזכור מאמרם ז"ל (ברכות ה.): אפלו

תָּרַב חֲדָה מִנְחַת עַל צְנֵאוֹ שֶׁל אָדָם, אֵל יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים; סוּף כָּל סוּף עֲלִינוּ לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ — אִם כֵּן רוֹצִים וְאִם לֹא רוֹצִים, אָדָם צָרִיךְ לָמוּת. מַה זֶה מִיִּתְהָ? "הַנְּשִׁמָּה נִפְרָדַת מֵהַגּוֹף", הַגּוֹף לִקְבֵר יוּבַל וְיִקְבֵּר, וְהַנְּשִׁמָּה מִתְחִילָה לְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם, עַד שְׁמַגִּיעָה אֶל מְקוֹם מְנוּחָתָהּ, אֲשֶׁר זֶה הָעֲנוּי הַכִּי גְדוֹל לְנִשְׁמָה, כִּי הִיא מְסַכְּנָה, מְסַתּוֹבְכַת וּמְשׁוֹטְטַת בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ, נִדְמָה לָהּ שְׁעָרִין הִיא חַיָּה, וְהִיא עוֹסֶקֶת בְּמִסְחָר אוֹ עוֹבְרַת עֲבֵרוֹת וְכוּ', כָּל אֶחָד כִּפִּי שֶׁהִתְעַסֵּק בְּזֶה בְּחַיִּים חַיּוֹתָו, וְזֶה יָכוֹל לִקְחַת יָמִים וְשָׁנִים, שֶׁתִּסְתּוֹבֵב וּתְשׁוֹטֵט בְּכַף קָלֶע, וְזֶה עֲנֵשׁ גְּדוֹל וְקָשָׁה עַד מְאֹד. וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאָדָם נִפְטָר, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁצָּרִיכִים לְהוֹדִיעַ לוֹ — שֶׁהוּא נִפְטָר, וְשִׁילָף לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר תִּקּוֹן. וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל אָדָם שְׂזֻכָּה לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְאָמַר שֶׁם אֵת הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תִּקּוֹן הַכְּלָלִי', אֲשֶׁר הִבְטִיחַ רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁיַּעֲשֶׂה לְנִשְׁמָה הַזֹּאת טוֹבָה נְצִחִית, וְכֵן יֵשׁ לְנִשְׁמָה מַה לְטַעֵן: "הִנֵּה קִיַּמְתִּי מַה שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר וְהִבְטִיחַ, וְעַכְשָׁיו אָנֹכִי, רַבִּי, תִּקְוִים מַה שֶׁהִבְטַחְתָּ"; וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי אָדָם הַזֹּכֵה לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּחַיּוֹ בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה נֹאמֵר אֶפְלוּ כָּל הַשָּׁנָה, וּמִכָּל שָׁכֵן מִי שֶׁיָּכוֹל לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה פַּעַם אַחַת בְּחַיּוֹ — אֵין לְמַעֲלָה מְזֶה. וְאֲשַׁרֵּי אָדָם הַזֹּכֵה בְּעֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּכָל פַּעַם בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וּמַה גַּם שְׁעוֹד מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק אֵת אַחֵרִים שֶׁיָּבֹאוּ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מֵהַזְכוּת הַזֹּאת.

מַה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אָדָם צָרִיךְ לְהַכִּין אֵת עֲצָמוֹ הַיָּטֵב הַיָּטֵב אֵיךְ לְעִבֹר מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְהִגִּיעַ בְּשָׁלוֹם אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶה שְׂאֵנוּ מִתְפַּלְלִים וּמְבַקְשִׁים: "וְשִׁמְרֵנוּ וּבֹאֲנוּ", הִינּוּ לְצִאֵת מֵהָעוֹלָם הַזֶּה וּלְבֹאֵ אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, בְּוִדְאֵי זֶה מִפְּחִיד מְאֹד, אֲבָל אִם אָדָם מִתְבוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל יוֹם, וְשֶׁם נִפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ, וְהוּא מוֹכֵן וּמְזַמֵּן בְּכָל עֵת וְרַגַע לְמַסֵּר נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשָּׁם, אֲזִי כִּבֵּר אֵינּוּ מִתְפַּחֵד מִתְהַמְּוֵת, רַק מִתְבוֹדֵד הַרְבֵּה בְּחִדְרוֹ בְּדַמְיוֹן הוֹלְכֵי מִדְּבָרוֹת וּמְעָרוֹת צוּקִים, וּכְבֵּר אֵינּוּ רוֹצֵה שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם הַזֶּה, רַק לְהַשִּׁיג רוּחְנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת, וּמְרַבֵּה לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה:

אֲשֶׁר   ו' ער   בְּנַחֵל   מא

מְקַרְא, מְשֻׁנָּה, בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפֶתָא, מְדַרְשִׁים, סְפָרֵי הַזֶּהָר
וְהַתְּקוּנִים, כְּתָבֵי הָאָרִיז"ל וְסְפָרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ
זי"ע, שֶׁהֵם סְפָרֵי חֲסִידוֹת, וְכֵן סְפָרֵי מוֹסֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבֻלָּה אֶת
יָמָיו, וְשְׂבוּעוֹתָיו, וְחֻדְשָׁיו, וְשָׁנוֹתָיו בְּטוֹב וּבְנַעֲמִים, עַד שֶׁיִּקְרָאוּ
אוֹתוֹ לְמַעֲלָה, כִּי הוּא תָּמִיד מוֹכֵן וּמְזַמֵּן.

וְלָכֵן מָה לָּךְ גִּרְדָּם, וּמָה לָּךְ לְפָחַד! קוּם וְהִתְעוֹרֵר וּבְרַח לָךְ
אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה, רַק אִם תִּהְיֶה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל,
עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה עַד מְאֹד
וּמְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שְׂאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד...

ו' ער.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֵר וַיְחִי, י"א טֵבַת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְתִדַּע שֶׁכָּל מָה שְׁקוֹרָה עִמָּךְ — הַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
רנ), שֶׁכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם — הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבִידִיעָה זו
יִמְתָּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים. וְכָכָל שְׂיִכְנִים בְּעֶצְמוֹ אֶת הַגְּלוּי הַזֶּה שֶׁהַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָה, כְּמוֹ-כֵן יוּכַל לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, כִּי אֶפְלוּ יְסוּרֵי הַגּוֹף, שְׂבָאִים
מִחַמַּת הַהִרְכָּבָה — בְּנִקְל לְקַבֵּל, אִם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
וּמְכַל שְׂכֵן דְּבָרִים שְׁחוּץ לַגּוֹף. וְהֵייתִי מֵיַעַץ לָךְ לְלַמֵּד עִכְשָׁו אֶת
הַמְּאָמֵר הַזֶּה, וְלוֹמַר עָלָיו הַתְּפִלָּה מ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאִז תִּרְאֶה
שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

שְׁמַעְתִּי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁאָמְרוּ בְּשֵׁם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: כְּשֶׁעוֹבֵר
עַל הָאֲדָם אֵיזָה עֲגִזָּן, שֶׁיִּלְמַד אֶת הַתּוֹרָה שְׁמִדְבַּרְתָּ מִזֶּה הָעֲגִזָּן,

מב אשר ו' רעא בנחל

וימתק לו [זה ספר ר' אברהם ו"ל בנו של ר' נחמן טולטשינער ו"ל, ששמעו ממנו. והיה ר' אברהם ו"ל רגיל לומר, שהוא נהג כך ועזר לו].

הדורש שלומך באהבה רבה...

ו' רעא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

בענין הדינים הקשים שעוברים עליך עכשו, עצתי — שתקבל על עצמך מצוה, ותהיה זהיר בה כל ימי חייך בזהירות הכי גדולה שרק יכולה להיות. ולדעתי, תקבל על עצמך מצות ברכת-המזון, שהיא מצוה דאורייתא, שתכונן לומר מהסדור דיקא, מלה במלה, כמונה מעות, ואז תראה המתקת הדינים, שיפלו כל שונאיך תחתך ויתבטלו לגמרי, ויהיו כעפר ואפר, בטלים ומבטלים, לא שרירין ולא קימין. ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות מריבה, חלק ב', סימן ז'): על-ידי ברכת-המזון נתודע השם יתברך בעולם, גם על-ידי ברכת-המזון נתישב המלכות מן המריבות והמלקמות.

מה אמר לך! זו מצוה שבגני-אדם מזלזלין בה, ועל-פי-רוב מברכים בעל-פה, ומחסרים המון תבות, ופעמים רבות גם ברכה שלמה, בשמתחילין "נודה לך" כבר נכנסים ל"רחם", ונמצא שהחסירו ברכה שלמה. וזה ברור — למי שמודה על האמת. והרי זו מצוה מדאורייתא, ובגני-אדם מזלזלין בה. ולכן קבל על עצמך את המצות עשה הזו בשלמות, ואז תראה אילו ישועות יבואו אליך.

אָשֶׁר   ו' רעא   בְּנַחֵל   מג

מה דַּהֲוָה הָוָה, מִכַּאֲן וּלְהַבָּא תַתְּחִיל לְהַזְהֵר בְּמַצְוֵה דְאִוְרִיתָא
זו.

זכר, אָשֶׁר בְּאִמְצַע בְּרַכְת־הַמְּזוֹן אָסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר, וְלֹא
לְהַתְּעַסֵּק בְּשׁוּם עֵסֶק, וְכֵן אָסוּר אָפְלוּ לְרַמֵּז רְמִזִּים, וְלֹא לַעֲשׂוֹת אֲז
תְּנוּעוֹת לְבַנְי־אָדָם, אֲלֵא לְצַמְצֵם אֶת הַמַּח בְּתוֹךְ הַסְּדוּר, וְלוֹמַר
בְּכֹנֶנָה גְּדוּלָּה אֶת סֵדֵר בְּרַכְת־הַמְּזוֹן.

רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמַר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), אָשֶׁר אַחַר
הָאֲכִילָה אָדָם נַעֲשֶׂה מְבַלְבֵּל וְכוּ'. וְלָכֵן דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם מְבַלְבֵּל, צְרִיךְ
מְאֹד מְאֹד לְהַקְפִּיד עַל בְּרַכְת־הַמְּזוֹן, שְׁלֹא יַחֲטֹף אֶת הַבְּרָכָה, וְיַחֲסִיר
הַמּוֹן תְּבוּת.

וְלָכֵן קָבַל עַל עַצְמָךְ מַצְוֵה זֶה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִילִים שִׁיעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהַשׁוֹנְאִים שְׁלָךְ יִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרִי.

שְׁמַעְתִּי מִהֶרֶב הַחֲסִיד ר' לוי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ז"ל], שֶׁסִּפֵּר לִי
בְּשֵׁם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו, שֶׁהָיוּ רְגִילִים לוֹמַר עַל ר' אַבְרָהָם בֶּר' גַּחְמָן
ז"ל, שֶׁהָיָה מְבַרֵךְ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן מְלֶה בְּמֶלֶה כְּמוֹנָה מְעוֹת, עִם חֵן שֶׁל
אַמֶּת כְּזֶה, אָשֶׁר כָּל בְּרָכָה הִרְגִישׁוּ אִיךְ שֶׁמְבַרֵךְ וּמְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
שְׁנַתֵּן לוֹ לְאָכֹל, וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה אִישׁ חוֹלְנִי, הָיָה צְרִיךְ כְּפֹה פְּעָמִים
בַּיּוֹם לְאָכֹל, וְלָכֵן הָיָה נוֹטֵל יָדָיו כְּפֹה פְּעָמִים לְסַעֲדָה, וְאַחֲר־כֵּן בִּרְךְ
בְּרַכְת־הַמְּזוֹן בְּדַבְּקוֹת וּבְנַעֲימוֹת, וְעַל זֶה אָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו, אָשֶׁר
מִן הַשָּׂמַיִם מְרַעִיבִים אוֹתוֹ, כִּי בַּשָּׂמַיִם מְשִׁתְּוֹקְקִים אַחַר הַבְּרַכְת־
הַמְּזוֹן הַנְּעִים שֶׁלוֹ.

וְאַגִּב, אֲסַפֵּר לָךְ סִפּוּר מְעַנִּין, שֶׁהָיִיתִי פְּעַם בַּיּוֹם כְּפוּר
בִּירוּשָׁלַיִם, וְהַתְּפַלְלָתִי עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו כְּנֶהוּג, וּבְמוֹצָאֵי יוֹם
הַכְּפוּרִים נִכְנַסְתִּי לְהַפְרֵד מִהֶרֶב הַחֲסִיד ר' לוי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר)
[ז"ל], וְתַכְּף כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי, הָיָה מְבַרֵךְ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן בְּנַעֲימוֹת
וּבְמַתִּיקוֹת וּבַחֵן שֶׁל אַמֶּת מְלֶה בְּמֶלֶה, וְלֹא הִסְתַּכֵּל חוּץ לְסְדוּר.
וְהַתִּישְׁבְּתִי בְּצַד וְהִסְתַּכֵּלְתִּי עָלָיו, וּבֵין כֵּן נִכְנַסָּה בְּתוֹ הַיְחִידָה
לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ, כִּי הֵם הָיוּ גָרִים בְּבַנְי־בְּרַק, וְשָׁהוּ בַּיּוֹם כְּפוּר

בירוּשָׁלַיִם, וּבְמוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים הַיּוֹם נִכְנָסָה לְהַפְרֵד מֵאֲבִיהָ, וְהִיְתָה בְּלַחֲץ גָּדוֹל, כִּי טַקְסֵי חֻכָּה לָהּ בַּחוּץ וְצִפּוּר, כִּי מִהָר לְדַרְכּוֹ, וְהִיא אוֹמֶרֶת לְאֲבִיהָ: "אָבֹא, שְׂיִהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה [טאַטאַ זאַלסט האַבן אַ גוט יאהר], אֲנִי צְרִיכָה לְנִסְעַ כָּבֵד, הַטַּקְסֵי מְחַכָּה", וְהוּא לֹא הִסְתַּכֵּל עָלֶיהָ, וְלֹא הִתְיַחַס אֵלֶיהָ כָּלֵל, וְהִיא בְּהִיוֹתָה בְּלַחֲץ חֲזָרָה עַל זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא עֲנִין אוֹתוֹ שׁוֹם דָּבָר, הוּא לֹא הִפְסִיק אֶפְלוּ לַעֲשׂוֹת תְּנוּעָה עִם הַיָּד, כְּאוֹמֵר לְכִי לְשִׁלּוּם וְכוּ'. וְעַמְדָה וְחֻכָּתָה מִתּוֹךְ לַחֲץ גָּדוֹל וְלֹא הִלָּכָה, עַד שֶׁגָּמַר לְבַרְךָ בְּרֶפֶת-הַמְּזוּן. וְאָז נִפְרְדוּ, וְלָנָה אוֹתָהּ עַד לַחוּץ. וּכְשֶׁחָזַר, אָמַר לִי בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: כְּשִׂיְהוּדֵי מְבָרַךְ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרֶפֶת-הַמְּזוּן, צְרִיךְ לְשַׁכַּח אֹז מִכָּל הָעוֹלָם, וַיַּדַּע, שְׂאִין לוֹ אֹז רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבַד, וַיְבַרְךָ בְּרֶפֶת-הַמְּזוּן בְּדַבְּקוֹת.

וְאָז סִפֵּר לִי אֶת הַסְּפּוּר שֶׁל ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל, אִיךָ הָיָה מְבָרַךְ בְּרֶפֶת-הַמְּזוּן בְּשִׂמְחָה וּבְדַבְּקוֹת. וְשָׂאֵל אוֹתִי: "לָמָּה בָּאתָ עֲכָשׁוּ?" אָמַרְתִּי לוֹ, שֶׁתַּכֶּךָ לְמַחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּבַקֵּר מְקַדֵּם יֵשׁ לִי טִיסָה לְחֲזוֹר לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, כִּי בְּעָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה הֵייתִי בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּבְרֵאשׁ הַשָּׁנָה הֵייתִי בְּקֵיב, כִּי הִיְתָה לִי תְּכֵנִית לְהַשְׂאֵר בְּגִנְבָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, אִיךָ לְבִסּוֹף תְּפָסוּ אוֹתִי, וְהִחְזִירוּ אוֹתִי בְּעָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֶל קֵיב, וְשֵׁם הַתְּפִלְלָתִי. וְתַכֶּךָ אַחֵר רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְר' לױ יִצְחָק (גְּרוֹ יֵאִיר) [ו"ל] קָרַבְנֵי מְאֹד בְּמִשְׁךָ כָּל הַיָּמִים בֵּין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְהַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמִּי שְׁעוֹת אַרְכּוֹת, וְסִפֵּר לִי הַמּוֹן סְפּוּרִים גְּפִלְאִים, אֲשֶׁר אֶת כָּלֵם כְּתַבְתִּי. וּבְמוֹצָאֵי יוֹם כַּפּוּר דִּבֵּר עִמִּי בְּעֵנִין עָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וְסִפֵּר לִי הַרְבֵּה סְפּוּרִים, אִיךָ הָיָה אֶצְלִי אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

וּבְתוֹךְ כֶּף נִכְנָסוּ שְׁנֵי אַבְרָכִים, וְסִפֵּר אֹז, שֶׁהֵרַב הַקְדוּשׁ מִשְׁשֶׁהֲרִין ו"ל הֵלֶךְ עִם עוֹד אֶחָד מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּבְדֶרֶךְ לָקַח מִתְּנַגֵּד אֶחָד צוֹאָה שֶׁהָיָה עֲטוּף בְּנִיר, וְזָרְקוּ עַל הָרֵב מִשְׁשֶׁהֲרִין ו"ל, וְנָפַל עַל בְּגָדוֹ, וְלֹא שָׁת לְבוֹ לָזֶה, רַק נִכְנָס לְבֵית שֶׁל שְׁכֵן בְּדֶרֶךְ, וּבִקֵּשׁ מִיָּם וְרַחֵץ אֶת בְּגָדוֹ, וְהִמְשִׁיךְ לְלָכֵת אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל. וּפְנָה אֶל שְׁנֵי הָאַבְרָכִים וְאָמַר לָהֶם: "עֲלִיו (הִרְאָה עִם אֶצְבְּעוֹ

אֲשֶׁר   ו' רעא   בנחל   מה

עליו) גם-כן חולקים". והתחיל לומר בחינה: "אבל צואה לא יזרקו עליו", ואמר לי בפניהם: "אל תשים לב אל המחלקת שעליך, פי כף צריך להיות, כל מי שעוסק בהפצת אור רבנו ו"ל מכרחים לחלק עליו, אם תרצה שיפסיקו לחלק עליך, תפסיק לפרסם את רבנו ו"ל, ואז יעזבו אותך".

וכששני האברכים הלכו וגם אני רציתי ללכת, אמר לי: "מה אתה כל-כך ממהר, שב עוד". וישבתי, ודבר עמי הרבה, וספר לי ספורים נפלאים יותר משעתיים, וחיזקני מאד מאד. ודבר עמי הרבה מגדלתו של רבנו ו"ל, ואמר לי אז, שהסמ"ך-מ"ם מאד מאד אורב על מי שרוצה לפרסם את רבנו ו"ל, ואז גלה נפלאות רבות, שלא נתן אפלו לכתב, וממש החיה אותי, פי הייתי שבור ורצוץ מכל הנסיעה, פי נסעתי במסירות נפש לראש השנה בלי רשות של המלוכה, פי היה אסור אז לנסע לאומן רק לכמה שעות עם מלוה, שהיה סוכן של הק.ג.ב. ושמרו על התיר, ואני נסעתי באמצע הלילה, והגעתי קדם אור היום, והייתי שם כמה שעות על הציין, עד שתפסו אותי, ואחר חקירה קצרה, שאמרתי שלא ידעתי שאסור לנסע וכו', החזירו אותי לקיב, ושם עד שמצאתי את המקנה והבית-הכנסת, והיתה לי חלישות הדעת להתפלל שם וכו', עד שננסעתי משם לארץ ישראל, והגעתי בערב שבת קדם הזמן לירושלים, ועד שמצאתי מקום להכניס את הדברים וכו', והיה לי גם, שלא הגעתי, חס ושלום, אחר זמן הדלקת הנרות, ואחר-כך הייתי שם בשבת, וכבד אותי לדבר בסעדה שלישית, ולא רציתי. ויש בזה עוד אריכות, אשר אכתב מזה במקום אחר, אם יתן הקדוש-ברוך-הוא את החיים.

הדורש שלומך...

ו' ערב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היונק דבשא וחלבא מהאי נחלא
עמיקא וטמירא, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר גם זכר את אשר עשה עמלק לעם ישראל, שקרר אותם,
וזו מצות עשה מדאורייתא של זכירת מעשה עמלק. וזה "זכור אשר
עשה לך עמלק" (דברים כה, יז), הינו לכל אחד יש לו את העמלק
שלו, הינו את הספקות שלו, וזה מה שצריכים לעקר, וכן את
הקרירות שלו והחלישות הדעת שלו, תמיד צריכים לשרש רק את
הרע שלו, ולא את הרע של הזולת. לזולת צריכים רק לדאג שיהיה
לו מה לאכל, שתהיה לו פרנסה וכו'. מספרים על אחד מאנשי
שלומונו, שראה פעם את אחד נגש לזולת, ואומר לו מוסר: "למה
אינך לומד, למה אינך מתפלל" וכו', ובזה אותו ברכים. ענה ואמר
לו זה מאנשי שלומונו: "תגיד לי, האם אתה דואג גם לחמריות
שלו, אם יש לו מה לאכל, אם יש לו במה לפרנס את בני ביתו? !
ולכן קדם שאתה דואג לרוחניות שלו, דאג לגשמיות שלו".

הדורש שלומוך באהבה רבה מאד...

ו' רעג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות תמיד רגוע, שזו המדה הכי יקרה, כמו שגלה לנו

אָשֶׁר   ו' עדר   בְּנַחַל   מז

רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), שְׁעַל-יְדֵי אֲמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַּח הַגָּדֵל וְכַח הַצּוּמָח, וַיֵּשׁ לוֹ סְבָלָנוֹת גְּדוּלָה, שְׁזָה נִקְרָא אַרְךָ אַפְיָם. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמוֹסֵר נִפְשׁוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיוּתְךָ, אֲשֶׁר זֶה הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, שְׁמוֹסִיפִין לוֹ עַל-יְדֵי-זֶה קִדְשָׁה עַל קִדְשָׁה; כִּי בְּרַגְעַ שְׁאָדָם זֹכֶה לְמָסֵר אֶת נִפְשׁוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי נִתְגַּלָּה לוֹ עֶצֶם עֲצָמוֹתוֹ יְתַבְרָךְ. וְזוֹ מַעֲלַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁמַתוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשָּׁם, כִּי נִכְלָלוּ לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא יְתַבְרָךְ שְׁמוֹ וַיִּתְעַלָּה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזֻמָּן בְּכָל יַעַת וְרַגְעַ לְמָסֵר אֶת נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשָּׁם, לוֹ יֵשׁ כְּבֹר נִיחָא מְכַל, וְהוּא חֵי חַיִּים נְעִימִים וְשִׁקְטִים; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַגִּיעַ אֵל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' רעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסִדְר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ עִם הַכֹּסֶף לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְעֶזֶר לְהַדְפִּים וּלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרַת עֲכָשׁוּ, רַק לְהַדְפִּים וּלְהַפִּיץ מֵה שְׁיֹתֵר אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְרַק זֶה יִמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים מֵעַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, צָרִיךְ לְעַסֵּק בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ: מַה יֵּשׁ לָכֶם לְהַתְּבַיֵּשׁ, בְּשִׁבְלֵנוּ נִבְרָא הָעוֹלָם!

עַל-כֵּן "לֹא אָנוּחַ וְלֹא אֲשִׁקֵּט, עַד שְׁאַמְלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ

מח אָשֶׁר ו' ערה בַּנְחַל

עם ספרי רבנו ו"ל", אף שיש עלי מתנגדים וכו', אכל לבסוף כלם
פלו מפלה אחר מפלה, ותתגלה האמת בעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ו' ערה.

בעזרת השם ותפריך, יום ששי לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל ידידי הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע
מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיק מעמד. רבנו ו"ל אמר (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
רסא): כשנופל אדם ממדרגתו, ידע שמן השמים הוא, כי ההתרחקות
תחלת התקרבות, על-כן נפל, כדי שיתעורר יותר להתקרב להשם
ותפריך.

ועצתו — שיתחיל מחדש להפגס בעבודת השם ותפריך, כאלו
לא התחיל צדין כלל מעולם. וזה פלל בעבודת השם ותפריך —
שצריכים להתחיל ממש בכל יום מחדש.

ולכן העקר בזה העולם הוא התחדשות, להתחדש בכל יום
ויום מחדש, ואפלו בתוך היום צריכים לעשות בכל פעם התחדשות
חדשה, כפי רבוי החלישות הנדעת שיש לכל אחד — הן מעצמו
והן מאחרים.

וכל אלו החלישות הנדעת, זה בא מהלמודים הפגומים
שהסמ"ך-מ"ם לומד עם האדם, פמוכא בדברי מוהרנ"ת ו"ל
(לקויטי-הלכות, ברפת המזון, הלכה ה'), שנמשכים מהאלפין הנפולים
המוכאים בדברי רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח), שמשם
יונקים השדין יהודאין, הינו יכול להיות למדן גדול, אכל מספן,
עליו נאמר מאמרם ו"ל (יומא עב:): 'לא זכה — געשה לו סם

אָשֶׁר   ו' רעו   בְּנַחַל   מַט

הַמְּנוֹת'; וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא),
אֲשֶׁר צָרִיף לְהִיּוֹת צְדִיק וְלַמְדָּן, כִּי לַמְדָּן לְבַד לֹא טוֹב, כִּי אֲצִלוּ
נַתְקִים: 'לֹא זָכָה — נַעֲשֶׂה לוֹ סַם הַמְּנוֹת', רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

זֹאת רוֹאִים בְּחוּשׁ, אָדָם שֶׁזָּכָה לְלַמַּד הַרְבֵּה תוֹרָה, אָבֵל זֶה
הָיָה בְּלִי יִרְאַת שָׁמַיִם, בְּלִי קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, בְּלִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הָאָדָם הַזֶּה מְסַגֵּל אַחֲרֵי-כֵן לַעֲשׂוֹת רְשָׁעוֹת לְשֵׁם רְשָׁעוֹת, וְהַכֵּל בְּשֵׁם
הַתּוֹרָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

וְלָכֵן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יַתְבַּרֵּךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְלַמַּד תּוֹרָה
לְשִׁמָּה, לְשֵׁם אֵל עוֹלָם, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ
יַתְבַּרֵּךְ, וְתַמִּיד יוֹצִיא מִלְמוּדָיו רַק לְמוּדִים כְּאֵלוֹ, שֶׁיִּכּוּלִים לְקַרֵּב אֶת
כָּלֶם אֵלָיו יַתְבַּרֵּךְ. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן סא), שֶׁמְכַל הַלְמוּדִים צָרִיכִים לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי הַנְּהַגוֹת יִשְׁרוּת
— לוֹ לַעֲצֻמוֹ וְכֵן לְאַחֲרֵים הַהוֹלְכִים אַחֲרָיו, תַּמִּיד רַק לְקַרֵּב, וְאִף
פַּעַם לֹא לְרַחֵק; זֶה הִיְסוּד בִּיְהוּדוֹת! הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת
מִי שֶׁמְקַרֵּב אֶת בְּנָיו, וְכַדְגַּמַּת כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲבָא — יֵשׁ לוֹ נַחַת
רוּחַ גְּדוֹל כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁאֶתְד מְקַרֵּב אֶת יְלָדָיו. וְכַמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן בְּאֵין
עֲרִף כָּלֶל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב מִי שֶׁדָּן אֶת בְּנָיו לְכַף זְכוּת
וּמְקַרְבָם אֵלָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' רעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יַתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טֵבֵת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעֵינֵי הַמְּרִירוֹת שֶׁעוֹבְרֶת עָלַיךְ בְּפִרְנָסָה וְכו', מָה אִמַּר לָךְ!
רַבֵּנוּ ו'ל אוֹמֵר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סח): הַשֹּׁפֵעַ מוֹכֵן לְכָלֶם,

אף יש מדה רעה שמעפכת את השפיע, והיא: הכעס והקפדות, שהיא מרחקת מהאדם את הפרנסה והשפיע שנועד לו.

ולכן ראה לקבל על עצמה את המדה היקרה של סבלנות, להיות מאריף אף על כל מה שעובר עליך, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), שמדת אריכת אפים תלויה באמונה, כפי תקף האמונה שיש בו, כך יזכה לאריכת אפים, ועל-ידי מדת הסבלנות, תזכה לרחק ממך את המרירות שעוברת עליך.

יש לומר (בראשית ח, יא): "ותבא אליו היונה לעת ערב, והנה עלה זית טרף בפיה" וגו', ופרש רש"י: אמרה, יהיו מזונותי מרוזין פזית בידו של הקדוש-ברוך-הוא, ולא מתקין פדכש בידי בשר ודם. ולכאורה, מהי ההדגשה שבאה לעת ערב, עד שהיה צריך להזכיר את זאת, וכן הלא היונה לא הייתה דאגת פרנסה, כי ישבה בתבה, ונח הצדיק זן אותה? אלא יש לומר, זה באמת הפרוש שאמרה: ישבתי אצל נח, ולא היה חסר לי שום דבר, ועכשו כשיצאתי בחוץ, ואני כבר נצרכת לטובתו של נח, ואני לא סמוכה על שלחנו, ואף שלי זה "עת ערב", זמן של חשך, שמרים החיים פזית, כי אני צריכה ללכת נע ונד, עם כל זאת אני שמחה שאני צריכה להגיע אל טובות זולתי. ולכן דיקא "לעת ערב", דיקא לעת בא השמש, שמשו של אדם, שרע ומר לו החיים, עם כל זאת אמרה: יהיו מזונותי מרוזים פזית, ולא אצטרף לבריות, והבן למעשה.

ולכן ראה גם ראה להחזיק מעמד, ואל תשבר משום דבר שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה, וסוף הכבוד לבוא, אם תהיה נכלל בכבודו יתברך, תזכה שיאיר עליך מלך הכבוד בעצמו, בסוד (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מפברו" וגו', כי מי שנכלל באין סוף ברוך הוא, ואינו צריך שום טובות מזולתו, הוא הכי מאשר. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו): כשאדם אינו נצרך אל הבריות, אזי אין לו מניעות, ומאיר לו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אָשׁר   ו' רעז   בַּנְחַל   נא
ו' רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טֵבַת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻקְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפֹּסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל — לְנִכּוֹן
קַבְּלָתִי. וְשִׁמְחָתִי מְאֹד, כִּי תִהְיֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ
ו"ל הַתְּחִיל לְהֵאִיר בְּמַחְנֹכֵם.

וּפֶה תִקְבַּל רְצוּף חֲבִילָה סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, רְאֵה וְגַם רְאֵה
לְהַתְמִיד בָּהֶם, וְאִזּוֹ יִשְׁתַּנֶּה כָּל מַהֲלָךְ חַיִּיכֶם לְטוֹבָה.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים שֶׁתִּתְּנוּ יָד וְכַתֵּף, שֶׁנִּזְנָכָה לְהַדְפִּיס עוֹד
סְפָרִים, וְלְהַפִּיץ בְּכָל קְצוּי תִבְּל, וְכִידוּעַ פִּתְגָם מוֹהֲרֵינֵי ו"ל,
שֶׁאָמַר לְר' אַבְרָהָם בְּעַרְנֵי ו"ל, נִכְדֵּי רַבְּנוּ ו"ל (בְּנֵה שֶׁל אָדָּל בַּת
רַבְּנוּ ו"ל), וְהוּא הָיָה עֲשִׂיר גְּדוֹל, עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרֵינֵי ו"ל: דָּעַם
רַבִּינֵי'ס זַאָף וְוַעֲט זִיף אוֹיִסְפִּירֵן אֵן דִּיר אוֹיף, נֶאֱהָר שֶׁעֲנַעַר אוֹן
בְּעֶסַעַר אִיז דוּ וְוַעֲסֵט צוֹלִיִּיגֵן אַ הַאָנֵט [דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל יֵצֵא מִפֶּה אֶל
הַפֶּעַל גַּם בְּלִעְדֵּיךָ, אָבָל טוֹב וַיִּפֶּה יוֹתֵר אִם תִּתֵּן יָד וְכַתֵּף], הֵינּוּ
שֶׁיַּעֲזוֹר עִם מְעוֹתָיו.

אָחִי, אָחִי הִיָּקָר! רְאֵה אִיף שֶׁהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים מְחַיִּים
וּמְחַזְּקִים אוֹתְךָ, מַדּוּעַ לֹא תִתְּבוֹנֵן, כִּי עוֹד אֲלֵפִי אֲלֵפִים וְרַב רַבִּי
רַבְּכוֹת מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רְאוּי לְכָלֵם לְטַעַם מִהַאֹר הַגָּנוּז הַזֶּה, אוֹרוֹ
שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְצָרִיכִים לְהַפִּיץ לָהֶם סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הַמְּסִיוֹן, יִמַּח שְׁמֵם וְזַכְרָם, עוֹבְדִים וּפּוֹעֲלִים בְּמֶרֶץ
גְּדוֹל, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, וְלוֹכְדִים בְּמַלְכּוֹת שֶׁלָּהֶם אֵת אַחֵינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים הַתְּמִימִים, וְצָרִיכִים לְצִאֵת נִגְדָם עִם הַפְּצַת סְפָרֵי
רַבְּנוּ ו"ל.

וְכֵן כָּאֵן בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית, צָרִיכִים לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל
בְּאַנְגְּלִית, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, לְעַמֵּד חֲזַק נִגְדֵי הַמְּסִיוֹן הַמְּסֹתוֹבֵב בֵּין

נב אָשֶׁר ו' רעה בנחל

אחינו בני ישראל, ומחפשים עצמם בכל מיני לבושים, בעוונותינו הרבים.

ועל־כן אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיעֶזֶר בְּעֵתִים הַלְלוּ לְהַדְפִּים וּלְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ וַ"ל, אֲשֶׁר זֶהוּ עֹכְשׁוֹ צוֹ הַשְּׁעָה, וְעֲלִינוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ נֶפֶל חוֹבַת הַיּוֹם, לְהַפְיֵץ וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וַ"ל בְּעוֹלָם.

הדורש שלומך...

ו' רעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל צערי ועגמת הנפש שיש לי ממך, זה אין לשער ולספר כלל, ובנדאי אם היית במחיצתי, הייתי זורק אותך על רע מעלליך ורע לבך, שאתה מתנהג באכזריות כזו לגבי אשתך, ממש כמו נבל, אשר הכתוב קורא אותו כלבי, ופרש רש"י: מבית כלב, נבל הוא נבל שמו (עי' שמואל א' כה).

איני מבין ואיני משיג איך אדם מסגל אפלו לכתב על פני הכתב את אכזריות לבו לגבי אשתו, אשר היא ממש שפחה אצלך, ואתה משפילה ומבזה אותה יותר גרוע מחיה, בעוונותינו הרבים, אשר ידוע, פי גם חיה רעה אסור לצער. איני יודע היכן למדת הנהגות פראיות כאלו ורשעות כזו, להיות אכזרי כל-כך?! ומלבד זאת מעשיך המגנים והמלכלכים והמתעבים שאתה עושה וכו' וכו', ולבסוף אינך מתבייש לומר דעות וכו' וכו'. זאת נחמתי בעניי, כי ממך אני רואה מי מתנגדי, נואפים ורוצחים אכזריים ובעלי עברה וכו', פשוטו כמשמעו, כי מה שאתה עושה ועשית, הם עשו ועושים בלי שום ספק וספק ספיקא, כי לא יחלק עלי, אלא בעל עברה כמותך, וכל אלו החולקים עלי והמתלוצצים ממני, בהכרח שעשו

אָשֶׁר   ו' רעט   בנחל   נג

קדם עברה מגשמת בנאוף, או דברו דברי גסות, או חשבו בתועבות רעות בנאוף, וזה ברור פשמש בצרהים.

וממך אני רואה את כל מתנגדי, כי גם לך היה פה פתוח כפלב עלי, וגם אתה דברת עלי והקשית עלי קשיות, ואמרת עלי מבינות, ושום בריה לא יודעת מה מעשיך בסתר, רק רואים את זקנך הגדול, ואת פאותיך המפזרות, ואת מלבושיך וכו', עד שמי שאינו יודע מעשיך, חושב שאתה ממש מלאך... ועובד גדול... ומכל שכן כשגם אין אל השדה, הוא בודאי שרף... מה לעשות?! השכינה בגלות, ועלינו לבכות בכל לילה בחצות, שיחוס וירחם עלינו השם יתברך, ויציאנו מהגלות המרה הזו, ויתגלה אורו הגנוז של רבנו ז"ל, ויתבטל השקר הגס הזה, אשר מסתובב עכשו אצלנו, ומחליפים רע בטוב וטוב ברע, אור לחשך וחשך לאור, כל מיני שגעונות קוראים עבודות, וכל מי שיותר משתולל, אומרים עליו שהוא 'עובד' יותר גדול, עד שנתחלף שם 'ברסלב' למטרפים, בעוונותינו הרבים, ובעולם יש עלינו שם רע מאוד מפני הנואפים והמטרפים האלו.

אנו אין לנו אלא אבינו שבשמים, והבעל-דבר מנסה לכסות ולהסתיר את אור רבנו ז"ל בכל מיני אפנים שבועולם, על-ידי כל מיני סוגי אנשים מבית ומבחוץ, ואנו אין לנו רק תמימות ופשיטות, תורה ותפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, ושיקידה רבה בספרי רבנו ז"ל.

הדורש שלומך, ומקנה שתשוב בתשובה...

ו' רעט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר לי מאד...
נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

נד אשר ו' רפ בנחל

ראה, בני היקר, לחזור בתשובה אליו יתברך, וברח לך מחברים רעים, אשר אל מאומה לא יביאו אותך, רק הישר אל השאול פתחית.

עליך לדעת, כי משחק הקלפים הוא בדיוק כמו חולאת השכרות ולקיחת סמים, כי מי שמרגיל עצמו בדבר זה, כבר אינו יכול לצאת ממנו, ומה גם, שידוע ומקבל מצדיקים, כי על הקלפים מנחת קלפה עצומה, אשר אחר מיתת האדם נוקמת בו ושוחקת ממנו. על-כן ראה לחזור מדרכיך ומהרגליך, ותהיה ביחד עם אשתך והילדים, וראה להכניס את הילדים לבית-ספר דתי ניקא, ותרוה רב נחת מהם.

מה טוב ומה נעים, שתהיה רגיל ללבש בכל יום תפלין, ולשמר שבת-קדש. והקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליך ועל ביתך שמירה יתרה, וישמר אתכם מפל רע ופגע, ותמשך עליכם פרנסה בשפע גדול, בהתר ולא באסור, ותזכו לעשות הרבה שמחות בביתכם.

המאחל ומברך אתכם...

אנשי שלומנו האמתיים אינם מטעים את עצמם כלל, רק מתבודדים בכל יום ויום עמו יתברך, ומרבים לדבר את כל מה שעובר עליהם לפניו יתברך, ושופכים נפשם פנים אליו יתברך, אשריהם ואשרי חלקם!

ו' רפ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה יגיעו ויירדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

באתי לברך אותך וכל משפחתך לחיים טובים ובריאות

אָשֶׁר וְרַפָּא בְּנַחֵל נַה

הַשְּׁלֵמָה, וּפְרֻנְסָה טוֹבָה בְּנִקְל, וְתִזְכָּה לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, לְשִׁמּוֹר שְׁבֵת כְּהַלְכָתָהּ, וְתַנְיִחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְלֵאכֹל רַק
מֵאֲכָלֵי פְשׁוּרוֹת, וְלִבְרֵךְ תְּחִלָּה וְסוּף.

וְרָאָה לְשִׁמּוֹר וְלִהְיֶיךָ מְאֹד מְאֹד עַל טְהָרַת הַמְשַׁפָּחָה, וְאִם
תִּצְלִיחַ דְּרַבְרָךְ, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתַצְלִיחַ בְּהַצְלָחָה
מְרֻבָּה בְּהַשְׁפָּעָה גְדוֹלָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

הַמְּבָרֵךְ בְּאַהֲבָה...

ו' רפא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסִדְר וְיַחֲסִי, י"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים, שׁוֹתֵה
מִיַּמֵּי הַנַּחֵל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר
וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי. וְגִדְל שְׁמַחְתִּי בְּפַעֲלָתְךָ שְׂאֵתָה פּוֹעֵל
בְּעֶסֶק הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, זֶה אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל, כִּי בְּזֶה
תְּלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה.

וּבְפְרֻטִּיּוֹת עֲכָשׁוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הָעֶרְב־רַב מִשְׁתַּלְטִים מְאֹד
מְאֹד עַל כָּל חֲלָקָה טוֹבָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְנוֹתְנִים יָד פְּתוּחָה לְמַסְיוֹן,
יַמַּח שְׂמֵם וְזָכְרָם, לַעֲשׂוֹת וְלִהְשָׁתוּלֵל בְּעַם יִשְׂרָאֵל כְּרָצוֹנָם, עַל־כֵּן
צוּ הַשְּׁעָה לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק לַעֲסֹק בְּהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ
ו"ל, סִפְרִים שֶׁל אֲמוּנָה וְהַתְּחַזְּקוֹת אֲשֶׁר צָרִיכִים כְּהַיּוֹם כְּמוֹ אֲוִיר
לְנִשְׁימָה מִמֶּשׁ, וְאֶסוּר לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלֵל, כִּי מִי
שֶׁהַיּוֹם מַעֲכָב מִהַפְּצָה, הוּא בְּעֶצְמוֹ נוֹתֵן כַּח לְהַמְסִיוֹן, וְזֶה בְּרוּר
בְּשִׁמְשׁ.

רַבְּנוּ ו"ל אֹמֵר בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ג"ה, שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת בְּמַפְלָתָם שֶׁל רְשָׁעִים, כִּי אִם עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֲרָץ
יִשְׂרָאֵל. וַיֵּשׁ לֹמֵר, אֲרָץ יִשְׂרָאֵל זֶה אֲמוּנָה, כִּי שָׁם עָקַר מְקוֹם

האַמוּנָה, וְעַל-כֵּן אֵלוֹ הַרְשָׁעִים, הַעֲרַב-רַב, שְׁעוּמָדִים עֲכָשׁוּ בְּרֹאשׁ, וְרוֹצִים לַעֲקֹר לְגַמְרֵי אֶת הָאֱמוּנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל (הִיָּה לֹא תִהְיֶה), עֲקַר הַעֲצָה לְהַפִּילָם, הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי אַרְץ יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי גְלוֹי אֱמוּנָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא.

וְעַל-כֵּן עָלִיד לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂכָבֵר זְכִינוּ לְהַדְפִּיס עַד עֲכָשׁוּ, וְהֵם: "אֹר אֱמוּנָה", "בֵּית אֱמוּנָה", "גְלוֹי אֱמוּנָה", "דֶּרֶךְ אֱמוּנָה", "הַתְּגַלּוֹת אֱמוּנָה", וְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַדְפִּיס עַל כָּל סֵדֶר הָא"ב, וְכֵן לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַגְּדוּלִים וְהַקּוֹנְטְרָסִים שֵׁשׁ תַּחַת יְדֵי. לַעֲת עֲתָה אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְעַנֵּן לְהַדְפִּיס קוֹנְטְרָסִים קְטַנִּים הַמְדַּבְּרִים מִכָּל מִינֵי נוֹשָׂאִים וּבְעִיּוֹת אֲשֶׁר רַק שִׁיכּוֹת — הֵן לְאֲנָשִׁים וְהֵן לְנָשִׁים, כִּי קוֹנְטְרָס קִטָּן אֵינוֹ עוֹלָה הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְזֶה גַם נִכְנָס בְּפִיס.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲזֹר הַרְבֵּה לְהִיקָר וְהַנְּעֵלָה ... גְרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ הַשְּׁלִיחַ הַיְחִידִי בְּכָל אַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מְדַפֵּס בְּהַדְוֹר רַב עַד מְאֹד, בְּכַמוֹת גְּדוּלָה לְאֲלָפִים וּרְבֻבּוֹת, עַל-כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ וְאֶת יְדֵי הָאֲבִירָךְ ... גְרוֹ יְאִיר, אִישִׁית, שְׁתַּעֲזְרוּ לּוֹ, וְתַקְחוּ רַק מִמֶּנּוּ סְפָרִים, וְרְאוּ לְשַׁלֵּם לוֹ בְּעֵבוּרָם, בְּאִפְּן שְׁלֹא יִפֹּל בְּחֻבּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עֲכָשׁוּ הוּא הַיְחִידִי שְׁעוֹסֵק בְּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אוֹדוֹת הַשְּׁדוּף, לַעֲת עֲתָה הַמְתֵּן עִמּוֹ.

ואוֹדוֹת לַעֲנוֹת לְכָל אֶחָד תְּשׁוּבָה, אֲנִי מְשַׁתְּדֵל כְּפִי יִכְלָתִי, כִּי עָלִיד לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל הַרְבִּים מְנַח עָלִי, וְקִשָּׁה וְכַבֵּד לַעֲנוֹת עַל אֶתְר, וִיכוּלִים לְחַלֵּף ב' או ג' שְׁבוּעוֹת שְׂאֲכָתֵב לְכֻלָּם.

אָשֶׁר   ו' רפב   בנחל   נז

ו' רפב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידיד נפשי, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ושמחתי מאד מאד לראות את קתיבת ידך, אשר רבנו ו"ל אמר, שבכתיבת האדם, שם גנוזה פנימיות הנפש של הכותב, בסוד מאמרם ו"ל (שבת קה): אגא נפשי כתבית יהבית; הינו שהכותב נותן נפשו בתוך הכתב, וגם פנימיות נפשו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעג).

אודות שאלתך בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפ"ח, שצריך לנסע אל הצדיק לחזר אחר אבדתו וכו', איך שיהי דבר זה כהיום?! עליך ללמד ולעין היטב באריכות גדולה בלקוטי-הלכות, שלוחין, הלכה ה', ששם מבאר מוהרנ"ת ו"ל, כי הצדיק מניח תלמידים מדור לדור, ואשר הם ממשיכים את אורו בעולם. ועל-כן זה שיהי גם כהיום וכו', אך צריכים לבקש הרבה מאד את השם יתברך, שימצא את התלמיד האמתי בדור הזה, הממשיך והמגלה את אור רבנו ו"ל בעולם, אשר אצלו מאיר אור רבנו ו"ל בהתגלות נוראה ונפלאה מאד מאד, אשרי המחפש והמוצא!

ומספר, שפעם אחת נכנס אחד אל מוהרנ"ת ו"ל בבית מדרשו לשמע דבריו על מנת להתלוצץ, ואז אמר מוהרנ"ת ו"ל את התורה הזאת, והדגיש הרבה בנאמר שם, שהצדיק אינו מחזיר את האבדה, עד שדורש אותו אם אינו רמאי... והבין מדבריו, שכל פונתו עליו, ועל-ידי-זה נתעורר בתשובה אמיתית ונתקרב אל מוהרנ"ת ו"ל. הרי רואים, שהמאמר הזה סובב והולך גם על התלמידים שפכל דור ודור.

ואודות האהבה את הצדיקים, שתהיה אהבתו אותם יותר מאהבת נשים, זה מובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן קלה); ובאמת,

נח אֲשֶׁר ו' רפג בַּנְחַל

מי שְׁמַרְגִּיל עֲצָמוּ בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל, וּמְכַנִּים אֶת עֲצָמוּ אֶל תּוֹף לִמּוּדוֹ הַקְּדוֹשׁ, כְּכֹר אוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיק בְּאַהֲבָה אֲמִתִּית וְחֻזְקָה כּוֹז, עַד שְׁשׁוּם אַהֲבוֹת נְפוּלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם אֵינָן נוֹגְעוֹת בּוֹ.

עַל-כֵּן רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", וְ"סִפְוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁבְ"חֵי-מוֹהַר"ן", וּבְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן", וּבְזֶה תִּהְיֶה מְקֻשָּׁר אֶל רַבְּנֵנוּ ו'ל בְּאַהֲבָה אֲמִתִּית.

גַּם רָאָה לְעֵיֵן בְּכָל יוֹם יוֹם בְּכִמָּה מְכַתְּבִים בְּסִפּוּר שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תְּמַצָּא הַרְבֵּה טוֹב תּוֹרָה שְׁבַעֲלִפָּה שְׁבַח־סִידוֹת בְּרִסְלָב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ מְאֹד, וּמֵאַחַל לְךָ הַצְּלָחָה רַבָּה בְּכָל עֲנִינֶיךָ...

ו' רפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרֶכֶם הַקָּשָׁה.

אֲבָל עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּכָל הַמְּקָרָה שְׁקָרָה לָכֶם אֶסוֹן מִבְּנֵיכֶם ו'ל, יֵשׁ בְּזֶה סוּדוֹת הַגְּלָגוּל, כִּי הָאֲבָא ... ו'ל, אַחֲרֵי שְׁנִסְתַּלֵּק, הָיָה צָרִיף לְתַקֵּן עוֹד כְּמָה דְּבָרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלִכֵּן חֲזַר וּבָא בְּגִלְגוּל בְּנֵיכֶם ... ו'ל, וּבְשִׁבִיל זֶה הֵיְלֵד הַקָּטָן נִמְשָׁךְ כָּל-כָּף לְתַפְלָה וְסִלְיחוֹת בְּאִפְסָן יוֹצֵא מִן הַפֶּלֶל, כִּי הָיְתָה בּוֹ נִשְׁמַת סָבוּ, וְתַכְף-יִמִּיד כְּשֶׁתַּקֵּן מֵה שֶׁהָיָה צָרִיף לְתַקֵּן, נִפְל בְּמִים, וּמֵת בְּמִיתַת חֲנֻקָּה, כִּי כָף הָיָה נִגְזַר עַל הַסָּבָא, וּבְרוּךְ ה' שֶׁבָּא עַל תְּקוּוֹנוֹ.

עַל-כֵּן רָאוּ לְנַחֵם עֲצָמְכֶם עִם הַיְלָדִים שֶׁיֵּשׁ לָכֶם, וְאַל תַּנְיִחוּ אֶת הָעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן שֶׁיִּגַּע בְּכֶם, וְכֵן אֵל תְּדַאֲגוּ עִכְשָׁו עַל עוֹד

אֲשֶׁר   ו' רפג   בנחל   נט

ילדים, הקדוש-ברוך-הוא יעזור לכם עוד בכנים וכנות חיים וקיימים.
לא לדאג כָּלֵל, וכן לא לתת עוד פעם את השם של הילד והספא,
כי לא צריכים.

זו השגחה נפלאה שנגנס אצלכם אחד מאנשי שלומנו היקרים
מחסידי ברסלב, מתלמידי "היכל-הקדוש". והיה טוב מאד שתדליקו
שני גרות של שמן וזית כמו שבקש אתכם, מלבד זאת תדליקו
ארבעה של חלב, ועוד שני גרות: אחד בעבור הבת ... ואחד בעבור
הבן ... שיהיו בריאים, חיים וקיימים, ותהיה להם אריכות ימים
ושנים טובות.

ובעת הדלקת גרות, אז הוא יצונו גדול בשמים, שתבקש
האשה על בריאות והצלחה והריון ולידה קלה, פרונסה וישועה.

גם שיתנו קדם הדלקת גרות קצת צדקה לעלוי נשמת רבי מאיר
בעל הגס, להכניס את הכסף בקפה מיחדת, ופעם בשנה, ביום
הזכרון של בנכם שטבע במים, תעלו אל הציון הקדוש של רבי
מאיר בעל הגס, ותמסרו שם את כל הכסף מהקפה לגבאי הצדקה
הממנה על הציון של רבי מאיר בעל הגס בעיר הקדוש טבריה יצ"ו,
ונה רק כסף הצדקה של קדם הדלקת גרות, ובעת שתהיו ביום
הזכרון אצל ציון התנא רבי מאיר, תדליקו שם גר של שמן וזית,
ותבקשו הרבה מאת הקדוש-ברוך-הוא שתצליחו בחייכם, ולגדל
את הילדים בבריאות השלמה.

ומלבד זאת, טוב שתרכו בצדקה, פי צדקה תציל ממות, ותתנו
לכל עני שפא על פתח ביתכם, ותקבלו אותו בסבר פנים יפות עם
פוס תה וכו' וכו'.

והקדוש-ברוך-הוא ימשיך לכם ברכה בביתכם, ושמירה מעלה,
שתהיו שמורים מכל רע ותצליחו בחייכם.

המאחל...

ס אָשׁר ו' רפד בנחל
ו' רפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ לְכָל־לַיִת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְרִסְלָב, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר
וְאֵתֵר, הַיּוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הַיְטֵב מֵה שֶׁנִּדְבַּר בִּינֵינוּ בְּשַׁבַּת זוֹ,
שֶׁזְּכִינוּ לְסִים אֶת חֲמֵשׁ בְּרֵאשִׁית, וּבְזֶה סִימָנוּ חֶלֶק אֶחָד מֵהַשָּׁנָה,
וְעָכְשׁוּ מִתְחִיל חֶלֶק שְׁנֵי מֵהַשָּׁנָה, וְהוּא חֲמֵשׁ שָׁמוֹת, כִּי הַשָּׁנָה
נִחְלָקֶת לְחֲמֵשֶׁה חֶלְקִים כְּפִי חֲמֵשֶׁה חֲמֵשֵׁי תוֹרָה, וּבְכָל חֶלֶק צָרִיכִים
כָּבוֹד לְהַזְכִּיר עֲצָמוֹ עַל סוֹף הַשָּׁנָה, לְזַכֵּר הַיְטֵב כִּי קָרוֹב הַיּוֹם שֶׁנִּחְזֹר
וְנִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה עַל כָּל מֵה
שֶׁעָשִׂינוּ כָּל הַשָּׁנָה.

וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְהַזְכִּיר עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעֵת
קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמַּטֵּה מֵה עֲשֵׂה בַיּוֹם זֶה, וְכֵן בְּכָל שָׁבוּעַ,
כְּשֶׁנִּגְמַר הַשָּׁבוּעַ בְּמוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְעֲשׂוֹת חֶשְׁבוֹן אֵיךְ עָבַר
הַשָּׁבוּעַ הַזֶּה, וּבִמָּה בָלָה בּוֹ, וְאֵיךְ הָיָה הַמְחַשְׁבָּה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שָׁלוֹ,
וּמֵה לְמַד וְאֵיךְ הַתְּנַהֵג, וְכֵן כְּשֶׁזוֹכִים לְגַמֵּר חֲמֵשׁ אֶחָד, שֶׁהוּא חֶלֶק
אֶחָד מִחֲמֵשֶׁה חֶלְקִים שְׁבַשָּׁנָה, רְאוּי לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד לְעֲשׂוֹת
חֶשְׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ — אֵיךְ וּבִמָּה בָלָה אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וּמֵה עֲשֵׂה וּפְעַל
לְטוֹבַת זְכוּי הַרְבִּים.

אֲחֵי הַיְקָרִים! בְּפָרְטִיּוֹת עָכְשׁוּ כְּשֶׁזְּכִינוּ לְגַמֵּר חֲמֵשׁ בְּרֵאשִׁית,
וּמִחֵר כָּבוֹד מִתְחִילִים שָׁמוֹת, וּבְזֶה גַם מִתְחִילִים יָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, אֲשֶׁר
לְפִי דְבָרֵי רַבֵּנוּ הָאֲר"י ו"ל, הַיָּמִים הָאֵלּוּ מְאֹד מְאֹד מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן
פְּגָמֵי הַבְּרִית שָׁלוֹ, וְלָכֵן צָרִיכִים לְקַבֵּל אֶת הַיָּמִים הָאֵלּוּ בְּהִתְעוֹרְרוֹת
רַבָּה, וְכַאֲשֶׁר נִהוּג בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁבְּכָל פַּעַם כְּשֶׁנִּכְנָסִים
יָמִים מְקֻדָּשִׁים בְּיוֹתֵר, אֲזֵי מְנַצְּלִים אֶת הַזְּמַן הַהוּא יוֹתֵר וַיּוֹתֵר.

זְכְרוּ הַיְטֵב מֵה שֶׁדְּבַרְנוּ בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית עַל-פִּי הַתּוֹרָה ג"ה
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּשִׁלְשׁ תְּפִלוֹת

אֲשֶׁר   ו' רפה   בְּנַחֵל   סא

הַקְּבוּעוֹת, לְהַתְּפִלֵּל בְּהֵן בְּכֹנְנָה גְּדוּלָה, מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְכֵן בְּמִנְיֵן דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ זְכוּת הָאָבוֹת, וְכַשְׁהָאָבוֹת שָׁם, אֲזִי הַשְׂכִּינָה תִּהְיֶה שָׁם, כִּי בְּאַתֵּר דְּאִית תַּמָּן אָבוֹת, אִית תַּמָּן שְׂכֵנֵי תִּיהִי (זֶהֱר שְׁלַח קַעֲד).

הַעֲקֵר לְחִזְק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכְלוּ הַרְשָׁעִים שֶׁהֵם הַשׁוֹנְאִים, הָעַרְב־רַב, לְעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי בְּזֶה שְׂמִכְנִים יֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל פְּרָט וּפְרָט מְעַנְיָנוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִסְתָּר בְּסִתְר צֵלוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְהִתְחַבֵּא תָּמִיד בְּסִתְר צֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת בְּטִלְנִים כָּלֵל, מֵאַחַר שְׂזִכְיָתֶם לְהִיּוֹת בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הֵיכְלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד, "הֵיכַל-הַקִּדְּשׁ", שֶׁשָּׁם מְדַבְּרִים רַק מִמְּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, רְאוּי לְכֶם לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִרְאוֹת לְפָתוּחַ אֶת הֵיכַל הַמְּלָךְ, וּלְהוֹסִיף בּוֹ שְׂכֵנִים רַבִּים. וַיַּעֲזְרוּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ו' רפה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְּשׁ לְסִדְר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת אַךְ וְרַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַשְׂמִיחָה מְצַלֵּת אֶת הָאָדָם מִפְּגָם הַבְּרִית, וְלֹא עוֹד אֵלָּא מִי שֶׁשְׂמַחַת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט).

אָנִי מְאֹד מְאֹד שָׁמַח שְׂאֵתָהּ חוּטֶף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיאוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּתַקּוֹן הַנְּשֻׁמָּה.

וְכֵן עֲלִיךָ לְהַרְגִיל עֲצֻמָּךְ לֹאמַר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', בְּאַפֵּן
שֶׁתּוֹנְפָה לְסִיִּם בְּכָל שְׁבוּעָה אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים.

וְכֵן בְּעֵינַי קָרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, רְאֵה לֹאמַר בְּכָל יוֹם כְּפִי
שֶׁהַדְּפֻסְתִּי, וְאָמַר עַל זֶה מוֹהַרֲנִי ת' ז"ל בְּשֵׁם הָאֲר"י ז"ל, שֶׁהוּא תַקּוֹן
גָּמוּר לַפְּגָם הַבְּרִית (עֵין לְקוּיֵי-הַלְכוֹת, קָרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, הַלְכָה ב'
בְּאֲרִיכוֹת), עֵין שָׁם.

וְכֵן הַעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרִים שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה הִזָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לָךְ
לְחֹק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

הַעֲקָר רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, וְתַטִּיל הַרְבֵּה עַל גַּג הַיְשִׁיבָה,
וְתַדְבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאֵתָהּ מְדַבֵּר
אֵלָיו יְתַבְּרָךְ — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל. וְאִף שְׁמַרְבֵּי קִטְנוֹת דַּעְתָּךְ נִדְמָה לָךְ
כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְנָה מִמֶּךָ, כָּל זֶה רַק הַקּוּרִי עֲכָבִישׁ שְׂרָקָם
הַסֵּמ"ך-מ"ם סְבִיבָךְ, כְּדִי שֶׁתַּחֲלֵשׁ דַּעְתָּךְ. וְרְאֵה לְהַפְסִיק, כִּי בְּאַמַּת
אִם הִיִּתָּ יוֹדֵעַ וּמְאָמִין, אֵיךְ שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאֵתָהּ מְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתַבְּרָךְ מְדַבֵּיק אֶת נִשְׁמַתָּךְ אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וְנִמְשָׁךְ אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא
עֲלֶיהָ מִשְׂרָשָׁף הַעֲלִיּוֹן, אֲזִי הִיִּתָּ מִתְּמִיד בְּזֶה בְּקַבִּיעוֹת.

כִּי בְּאַמַּת, אִם תּוֹנְפָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אַמְתִּי, תִּרְאֶה וְתַבִּין וְתַשְׁכִּיל,
שֶׁאֵין לָךְ שׁוֹם בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם שְׁמַבִּינָה אוֹתָךְ, כִּי אִם הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ
וְרַבֵּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר
בְּנַחַל", וְהַכֹּל בְּהַצְנָע, לְבַל יִתְגַּבְּרוּ עֲלֶיךָ הַלְצִים.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים בְּאִם תַּקְנָה קוּנְטָרַס חֲדָשׁ שְׁעַכְשׁוֹ נִדְפָּס,
בְּשֵׁם "טְהַרַת הַבְּרִית", וְתַקִּים אֶת כָּל הַנְּאָמַר שָׁם בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת, אֲזִי תּוֹנְפָה לְבוֹא אֶל תַּקּוּנָךְ הַנְּצַחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי עוֹד, וְאֲזִי אֶכְתֵּב גַּם לָךְ.

ו' רפו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חקמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וימה מאד אני מצטער בצערך הקשה מפל מה שעובר עליך
בפרטי פרטיות.

אף חסדי השם יתברך, בצר הרחייב לך, שזכית בזכיות חנם
למצא רבי אמת פנה, אשר מי שיחזיק עצמו בו בודאי יזכה לשוב
בתשובה סוף כל סוף. וכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל קדם הסתלקותו:
אם תחזיקו עצמכם ברבנו ז"ל, בודאי יהיה לכם תקוה, כי אפלו
הבעל עברה הכי גדול, אם רק יחזיק עצמו ברבנו ז"ל, יזכה
לתשובה אמיתית, ויבוא אל תקונו הנצחי.

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! מאחר שזכית בזכיות חנם להתנדע
מרבנו ז"ל, בזה בעצמו ראוי לך כפר לחזק עצמך, ולהיות בשמחה
עצומה. וכמו שאמר רבנו ז"ל בעצמו לאנשי שלומנו: אתם צריכים
להיות בשמחה, שאתם יודעים מרבי פנה, ויש לכם רבי פנה (עין
שיחות-הר"ן, סימן קעז). על-כן, לדעתי, אהובי, אחי היקר! יש לך כפר
עם מה להיות בשמחה.

עכשו עם הבעיה שלך, שאתה נופל ביאוש ובדפאון, שנמשך
לך ממדת הקנאה. מה אמר לך! מדת הקנאה היא מדה רעה מאד
מאד, עד שחכמינו ז"ל הקדושים גזרו ואמרו: כל מי שיש קנאה
בלבו עצמותו מרקיבים (שבת קנב.), והרקבון הזה, יש לומר, הוא
עוד בחיים חיותו, ורב רבם שסובלים על העצבים, ונפלו בדפאון
ובעצבון פנימי, בא להם ממדה הרעה הזו של קנאה, כי היא מדה
מאד מאד מגנה. מדוע לא תזכר את דברי רבנו ז"ל שגלה לנו,
שאברהם אבינו עבד את השם יתברך בבחינת אחד, שלא הסתפל

על שום ברִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם, רק הִיָּה יְחִידִי, וְעַמֵּד חֲזָק נִגְדַּד כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחִבְרוֹ, וְאֶפְלוּ שְׂיִרְצָה חִבְרוּ לְחִקוֹת אוֹתוֹ, לֹא יוּכַל כָּלָל, כִּי כָּל נִשְׁמָה יֵשׁ לָהּ שְׁלִיחוֹת אַחֲרֵת בְּזַה הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן בְּנוֹדָאֵי גַם לָךְ יֵשׁ אֵינוֹ שְׁלִיחוֹת לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל בְּזַה הָעוֹלָם, וְיֵשׁ לָךְ נִקְדָּה כְּזוֹ אֲשֶׁר אֵין לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם. וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת שָׁבוּר וּמֵיֶאֱשׁ וּמְדַכָּא בְּיִסּוּרֵי עֲצָמָךְ?! צֹא מֵהַקְּטָנוֹת שְׁלָךְ, וְהִרְגַּל עֲצָמָךְ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּךְ מֵעוֹדָךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׁתַּהֲיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, תּוֹזָה שְׂיִתְרַחֵב לָבֶךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרָךְ אֶת כָּל לָבֶךְ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה, כְּאֲשֶׁר מְבַאֵר דְּבָרִים אֵלוֹ הַרְבֵּה בְּסִפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים — קַחְהוּ מִשָּׁם.

מַה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְחֲזָק עֲצָמָךְ, כִּי בְּנוֹדָאֵי יֵשׁ כְּוֹנֵה עֲמָקָה, לָמָּה הַצְּרַכְתָּ לְהַגִּיעַ אֶל גִּיל שְׁלֹשִׁים, וְעַדִּין אַתָּה רַיָּק; בְּנוֹדָאֵי אִם תִּהְפֹּךְ עֲכָשׁוּ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנַחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַהֲיֶה אִישׁ שְׂמֵחַ וְעֵלִיז, תַּכְּף-וּמְיָד תִּמְצָא אֶת בֵּית זוּגָךְ.

נָא לוֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבִיל פָּגָם הַבְּרִית, וְכֵן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׁקֵּד עַל דְּלַתִּי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְתִשְׁמַע שָׁם שְׁעוֹרִים.

וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל, שְׁתַּעֲיֵן הַרְבֵּה בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים שְׁזָכִינוּ לְהַדְפִּיס, וְתַקִּימָם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת, וּבְכַפְרִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאֵז אֶכְתֹּב לָךְ עוֹד, אִם יִרְצָה הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ.

אֲשֶׁר   ו' רפז   בְּנַחֵל   סה

ו' רפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד שְׂאֵת מִתְחַזְּקֶת עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים, רְאֵי לְחֹזֵר בָּהֶם הִרְבֵּה, כִּי קָשָׁה וְכָבֵד לְכַתֵּב בְּכָל פַּעַם מִכְתָּב מְחֻדָּשׁ. מַה טוֹב וּמַה נְּעִים שְׁלֹא יִתְיַשְׁנוּ הַמִּכְתָּבִים שֶׁכָּבֵר כְּתַבְתִּי, אֲזִי יִהְיֶה לְךָ הִרְבֵּה מֵה לְקַרְא וְעַם מֵה לְהִתְחַזֵּק.

כְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ עוֹד פַּעַם, בְּשַׁעַה שְׂאֵת מְנַקֶּדֶת אֵת הַסְּפָרִים, שֶׁתֵּרְאֵי גַם לְהִגִּיהֶם אִם חֲסֵרָה אִיזוֹ אוֹת אוֹ תִּבְּהָ, אוֹ יֵשׁ אִיזוֹ אוֹת וְתִבְּהָ יִתְרָה, שֶׁתֵּרְאֵי לְתַקְּנָם, כִּי נִכְתְּבוּ בְּמִהִירוֹת גְּדוּלָּה עַד מְאֹד, כִּי אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְאַחֲרוֹנָה לְכַתֵּב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם קוֹיִנְטֵרס חֻדָּשׁ (יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּיס אֵת כָּלָם), וְעַל-כֵּן מְרַב מְהִירוֹת יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁלֹא שִׁמְתִי כָּל-כָּף לָב, כִּי בְּשַׁעַה שְׂאֲנִי כוֹתֵב, אֲנִי כוֹתֵב רַק פַּעַם אַחַת, וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְסַתְּפֵל וְקוֹרֵא מֵה שֶׁכְּתַבְתִּי, עַל-כֵּן יְכוּלוֹת לְהִיּוֹת אֵילוֹ טְעוּיֹת בְּכַתִּיבָה — אוֹ תִּבְּהָ אַחַת יִתְרָה אוֹ חֲסֵרָה אוֹ מְהֻפְכָת.

אֲנִי מְקַנָּה שֶׁתִּבְיֵנִי לְמָה אֲנִי מִתְבַּוֵּן, וְתִדְקְדֵקִי בְּזֶה הִרְבֵּה.

רְאֵי לְשִׁמּוֹר עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, וְתִנּוּחֵי הִרְבֵּה, וְאֵל תִּכְנָסִי אֵל שׁוֹם מִתַּח, רַק לְקַחַת הַכָּל בְּקַלּוֹת, וַיִּהְיֶה הַשְּׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם חֻזַּק מְאֹד מְאֹד, וּכְשֶׁהָאִשָּׁה מִרְאֶה הָעֵרְכָה לְבַעֲלָהּ, אֲזִי הַבַּעַל מִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי עֲנִינָיו וְנִתְרַחֶבֶת דַּעְתּוֹ. וְכֵן הוּא לְהַפּוֹךְ, כְּשֶׁהָאִשָּׁה מְחַכֶּה שֶׁהַבַּעַל יִכְבְּדָהּ, הוּא נוֹפֵל לְמִתַּח חֻזַּק וְכוּ', וְכֵן מְסֻתּוֹבֵב בְּחֻזְרָה, שְׂאֲחֵר-כָּף הַמִּתַּח אֲצֵל הָאִשָּׁה. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַמְּכַבֶּדֶת וּמִיְקַרֶת אֵת בַּעֲלָהּ וּמְחַזְּקֶת אוֹתוֹ, וְאֲזִי "כַּמִּים הַפְּנִים לְפָנִים כֵּן לָב הָאָדָם לְאָדָם" (מְשָׁלִי כו, יט), הוּא חוֹזֵר וּמִרְאֶה לָהּ הָעֵרְכָה וְהַכְּבָהּ.

רְאֵי לְעֶזֶר לוֹ, שִׁיּוּכָל לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר תִּתְחַלְּקֵי עִמּוֹ יַחַד בְּהַתּוֹרָה שִׁלְמֵד, כִּי כְּשֶׁאִשָּׁה עוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ לְלַמֵּד, אֲזִי מִתְחַלְּקֶת בְּתוֹרָתוֹ שְׁנֵה בְּשׁוּהָ. וְכָבֵר יְדוּעַ וּמְפָרְסֵם בְּעוֹלָם מְנַשִּׁים

צדקניות שְׁעָזְרוּ לְבַעֲלֵיהֶן לְלַמַּד תּוֹרָה, וְכָכָה נִתְעַלּוּ שְׁנֵיהֶם בְּמַעֲלוֹת
הַתּוֹרָה וְהִירְאָה, כְּמוֹ-כֵן תַּעֲשִׂי אַתָּה, וְתִהְיִי לְעֹזֵר לְבַעֲלֶךָ הַיִּקָּר לִי
מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָכֶם הַצְּלָחָה וְנַחַת מִהִילָדִים וְגִדּוּל קָל.

ו' רפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיִּקָּר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ גֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אַתָּה מְכַתְּבָךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וְרֵאָה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפֵחַ בִּי.

רֵאָה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם פְּרֻשֵׁה חֲמֵשׁ וְרֶשֶׁ"י, וּפְרָק מְשֻׁנּוֹת, וְדָף
גְּמָרָא, וּפְרֻשֵׁה מְדֻרָשׁ, וּבִזְזָה תִרְאָה לְהִיּוֹת חֹזֵק חֵק וְלֹא יַעֲבֹר מִדֵּי
יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְכֵן בְּשַׁעֲהַ שְׁאַתָּה נוֹסֵעַ עִם הַמְּכֻוֹנִית לְבַד, רֵאָה לְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְחִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל
לְבָבָהּ, הַעֲקֹר תִּהְיֶה תָמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

תִּרְגִּיל עֲצֻמָּה שִׁיְהִיו בְּכִיסָךְ פְּמָה סְפָרִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת סֵפֶר "שׁוֹמֵר
הַבְּרִית", וּכְשֶׁאַתָּה נוֹסֵעַ בְּדֶרֶךְ, וְרוֹאֶה אֲנָשִׁים מְחַפִּים, תַּעֲלֶה אוֹתָם
עַל הַמְּכֻוֹנִית שְׁלֶךְ, וּבְדֶרֶךְ תִּדְבֹר עִמָּהֶם רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִית, וְגַם תִּתֵּן לָהֶם סֵפֶר בְּמַתָּנָה, וְגִדְל מַעֲלַת זֶה הַעֲנִיז אֵין לְשַׁעַר
וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, טְמָאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל כָּל-כֶּף בְּנֵאוּף, עַד שֶׁהֵם אֵינָם יוֹדְעִים שִׁישׁ אֵיזָה אִסּוּר בְּדַבֵּר.
וְעַל-כֵּן הַסֵּפֶר "שׁוֹמֵר הַבְּרִית" מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ לָהֶם, וְכֵן סִפְרֵי
הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ: "אוֹר אַמוּנָה", "בֵּית אַמוּנָה", "גְּלוּי
אַמוּנָה", "דֶּרֶךְ אַמוּנָה", "הַתְּגַלוֹת אַמוּנָה", טוֹב מְאֹד לְחַלְקֵם בְּיַעֲקֹב
וְלְהַפִּיעֵם בְּיִשְׂרָאֵל.

וְהֵשֶׁם יתְּבַרֵךְ יִרְחִיב לְךָ, וְתִהְיֶה תְּמִיד שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְיִשְׁרָה
 רַק הַשְּׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' רפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קַדְשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טבת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֵת מְכַתְּבְּךָ לְנֹכַח קִבְּלָתִי. וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַת אֵת
 הַבְּשׂוּרוֹת טוֹבוֹת שְׁחִזַּרְתָּ בְּתִשְׁבּוּכָה, וְאַתָּה מְפִיץ אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל
 בְּעוֹלָם. יֵשׁ דְּבוּר מִרַבְּנוּ ו"ל שְׁאָמַר פְּעַם, שְׂזוֹ מְדַרְגָּה גְּדוּלָּה כְּשֶׁאָדָם
 אוֹחֵז בְּדָבָר זֶה, שְׂאָף שֶׁהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְלַמֵּד וְלִהְיוֹת פְּלִל וְלַעֲשׂוֹת
 בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן רוֹצֵה שְׁעַל-כָּל-פָּנִים חֲבֵרוֹ
 יִרְצֶה, וְזוֹ מְדַרְגָּה גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד (עֵינִי שִׁיחוּת-הַר"ן, סִימָן קִיט).

עַל-כֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ בְּהִנְהַגְתְּךָ, שְׂאָף שְׁלַעַת עֵתָה אֵתָה
 רְחוֹק מְקַרְיָאָה בְּסִפְרִים, אֲכַל אֵתָה עוֹסֵק לְהַפִּיץ אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל
 בְּעוֹלָם לְאַחֲרִים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שְׂזֵה עֵקֶר הַתִּשְׁבּוּכָה — כְּשִׁזּוֹכִים לְהַחֲזִיר אֵת
 אַחֲרִים בְּתִשְׁבּוּכָה, אֲזִי הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ מוֹחֵל כְּכַר גַּם לוֹ (עֵינִי חֲיִי-מוֹהַר"ן,
 סִימָן תמז).

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ! רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדְתְּךָ,
 רְאֵה לְקַחַת סִפְרִים מִהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְחִשְׁלָם לוֹ, בְּאֶפֶן
 שְׁלֹא יִפֹּל לְחֻבוֹת, וְתִצָּא וְתַפִּיץ בְּרַחוּב וּבְאוֹטוֹבוּסִים וּבְרַכְּבוֹת
 וּבְבִתִּים, וְהַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ יַעֲזֹר לְךָ בְּכָל מַשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ...

סח אָשׁר ו' רצ בנחל
ו' רצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ג טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ואם מצד אחד אני שמח מאד מאד, שתהלה להשם יתברך,
אתה עוסק בפרסום שם הצדיק בעולם, אשר על-ידי-זה נתגדל שם
השם יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), אף מאד מאד אני
מצטער בצערך, שפרנסתכם לקויה. אני מקווה להשם יתברך, אם
תכניסו עצמכם ביתר שאת וביתר עז להפיץ את ספרי רבנו ז"ל,
ישפע עליכם שפע גדול.

העקר ראה לדבק עצמך בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא
יוכל לשבר אותך כלל. והנה תפץ הקדוש-ברוך-הוא להיטיב
לבריותיו, ועקר הטובה היא המשכת שפע אלקי, שיזכו להרגישו
יתברך, אשר זוהי ההטבה הכי גדולה, שירגיש האדם את אמפת
מציאותו יתברך, ויאיר לו תמיד מחו בדבקות עצומה, ויהיה
בגדלות המחין, אשר השגה זו כבר מביאה לו גם שפע גשמי. כי
כל מה שמאיר לו להאדם אור וחיות וזיו ודבקות חיות אלקי,
כמו-כן נשפע עליו שפע גשמי בפרנסה.

והנה ההשפעה שמשפיע הקדוש-ברוך-הוא לאדם, זה היה
עקר תכלית בריאתו, כי רצה הקדוש-ברוך-הוא להאציל גבראים,
שיקבלו שפעו בלי בושות, שלא יהיה נהמא דכסופא, רק כפי
מעשיהם שלא יהיה כמי שאוכל שאינו שלו. ואיך מקבלים שפעו
הטוב? ומה הם המעשים טובים? לזאת תקן הספירות, שהן בדגמת
צנורות השפע, ואם האדם מקיים מצוותיו שצונו, על-ידי-זה מנקה
את הצנורות, שהן הספירות, ומאירות לו שפע אור וגלוי אלקותו
יתברך.

וְזֶה כָּלֵל עֶסֶק הַיְחֻדִּים; כִּי כָּל מַצָּוָה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה, מְנַעֵנַע בָּזֶה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וְנִשְׁפָּע עָלָיו שִׁפְעַת אֹר רֹחַנִי דְרָף כָּל הָעוֹלָמוֹת, עַד שִׁיִּוְרֵד לְמַטָּה, וְנִתְהַוָּה מִזֶּה גַם שִׁפְעַת גְּשָׁמִי; כִּי לְמַעַלָּה הֵם גְּנוּנִין נְהוּרִין, וְכִשְׁיֻרְדִּין לְמַטָּה, נִתְהַוָּה מֵהֶם מַעוֹת (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: כה, ט).

וְעַל־כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְדַבֵּר עִם זולתוּ רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲבֹה אֵלָיו הָאֹר, עַד שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה מִזֶּה שִׁפְעַת גְּשָׁמִי. וְזֶה בְּרוּר; כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר עִם אַנְשִׁים דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְנוֹתֵן לָהֶם אֵיזָה סֵפֶר מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הֲלֵה מְחִיָּה עֲצוּמוֹ, וְחוֹזֵר וְנוֹתֵן לוֹ בְּעִבּוּר זֶה מַעוֹת.

וְעַל־כֵּן הָעֶקֶר לְצִיאַת וּלְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וּלְהַפְיִין אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִאֲפֵן הַזֶּה יִתְקַן וַיִּנְקָה כָּלִים לְהַשְׁפָּעֵתוֹ יִתְבָּרַךְ. אָבֵל אִם לֹא תַעֲשׂוּ זֹאת, מֵהֵיכָן יֵרֵד הַשִּׁפְעַת?! כִּי אֵין כָּלִים, וְהַצְנוּרוֹת אֵינֶם נִקְיִים.

וְדַבֵּר זֶה סוֹכֵב עַל כָּל תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל־הַקְדָּשׁ" בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, וְלֹא שִׁיף לֹאמֵר לְחַבְּרוֹ: "לֵךְ זָכָה לִי", כִּי כָּל אֶחָד צָרִיף לְבָנוֹת לְעֲצוּמוֹ כָּלִים, וּלְיִחָד לְעֲצוּמוֹ הַיְחֻדִּים הַדְּרוּשִׁים לָזֶה, וּלְדַבֵּר בְּעֲצוּמוֹ דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְאֵז דִּיקָא כְּשֶׁכָּל אֶחָד יֵצֵא וַיִּתְעַסֵּק בָּזֶה — יִזְכֶּה לַפְּעֵל, וַיְהִיָּה צְנוּר הַמְשֻׁפֵּיעַ טוֹב — הֵן לוֹ גְּשָׁמִיּוֹת, וְהֵן לְאַחֲרִים רֹחַנִיּוֹת.

וְזֶה כָּלֵל גָּדוֹל, כָּל מִי שִׁיּוֹצֵא וְעוֹסֵק בְּפַעֲלוֹת — יִצְלִיחַ, וּבְלִבָּד שְׁלֵא יִפִּיל עֲצוּמוֹ לְעַל וּלְמַשָּׂא עַל אַחַר, שֶׁהָאֲחַר צָרִיף לְעַשׂוֹת בְּשִׁבְלֹו.

אַקוּנָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתּוֹצִיא הַרְבֵּה רְמִזִּים מִהַמְּכַתֵּב הַזֶּה, לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל אֵיף לְהַמְשִׁיף אֵלָיךְ שִׁפְעַת גְּשָׁמִיּוֹת, כִּי הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חָפֵץ לְהַשְׁפִּיעַ לְכָל אֶחָד, רַק רוּצָה שִׁיְבָנוּ כָּלִים וְצְנוּרוֹת נִקְיִים, שֶׁהֵם מַחִים זְכִים וּלְיִחָד יְחֻדִּים.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ע אֲשֶׁר וְרֵצָא בְּנַחֵל
וְרֵצָא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ג טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ גָּבַח עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְגִדַּל שְׁמִחְתִּי, שְׁאִתָּה מִחֲזִיק עֲצָמָךְ בְּתַמָּךְ בְּרַבְנוּ ו"ל, אֵין
לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, כִּי הֵלֵא אָנוּ רוֹאִים, שְׁיִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא
נִשְׁאַר לְאָדָם רַק מֵה שְׁזוֹכָה לְתַפְס בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲפִלּוּ מְעַט דְּמַעַט.

וְיִדְוֵעַ לָנוּ, שְׁרַבְנוּ ו"ל אָמַר לְמוֹהַרְנ"ת ו"ל כָּלֵל: "מְעַט הוּא גַם
כֵּן טוֹב". וְהַכָּלֵל הַזֶּה מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ, כִּי עַל-פִּי-הָרַב הָאָדָם אֵינוֹ
עוֹשֶׂה שׁוֹם דְּבָר, כִּי רוֹצֵה לְעֲשׂוֹת עֲנִיָּן שְׁלֵם, וּכְשֵׁאֵינוֹ יָכוֹל, אֲזִי עוֹזֵב
עֲצָמוֹ, אֲבָל כְּשִׁיּוֹדֵעַ יִדְעָה זֶה, שְׁמְעֵט גַם-כֵּן טוֹב, אֲזִי תוֹפֵס בְּכָל
יוֹם וְיוֹם מְעַט וְעוֹד מְעַט, וְלֹאט לֹאט מְצַטְרֵךְ לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל.

אוֹדוֹת הַבְּלוֹבִים שֵׁישׁ לָךְ, שְׁהוֹרִיךְ רוֹצִים שְׁתַּלֵּךְ אֵל ...
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, רוֹאִים בְּחוּשׁ אֶת הַחוּכָא וְאֵטְלוּלָא וְכוּ', אֲבָל אֶסוֹר
לָךְ לֹאמַר בְּפְרוּשׁ, שְׁאֵינְךָ רוֹצֵה, רַק רָאָה בְּכָל פְּעַם לְהַתְחַמֵּק בְּכָל מִינֵי
תְרוּצִים: פֹּה אֵינְךָ מְרַגֵּישׁ טוֹב, פֹּה אֲשַׁתָּךְ אֵינָה מְרַגֵּשֶׁת טוֹב, וּפֹה
הַיְלָדִים אֵינָם מְרַגֵּישִׁים טוֹב, בְּכָל פְּעַם תְּתַחַמֵּק עִם תְּרוּצֵי אַחֵר.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשָּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְרַבְנוּ ו"ל אָמַר פְּעַם לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: "אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד
לְשִׂמְחָה, שֵׁישׁ לָכֶם רַבֵּי כְּזֶה" (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַרְבֵּן, סִימָן קעז). וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ: אִם אֵין שְׂמִיחִים כְּזֶה, אֲזִי מְרָאָה שְׁאֵין לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים
בוֹ ו"ל. עַל-כֵּן רָאָה לְשִׂמְחָה בְּרַבְנוּ ו"ל, וְתַצִּיַּת אוֹתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר
יֹאמַר כִּי הוּא זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשֶׁר   ו' רצב   בְּנַחֵל   עא
ו' רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר שְׁמוֹת, י"ג טבת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמָה מְאֹד שָׂמַחְתִּי בְּקִרְאִי אֶת חֲדוּשֵׁי תוֹרְתְךָ, וְכֵן אֵיךְ שָׂאֲתָה מִתְמִיד בַּלְמוּד עַל-פִּי סֵדֵר הַרְךָ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ וַ"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְרַק זֶה נִשְׁאָר לְאָדָם.

חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, לְלַמֵּד הַרְבֵּה כְּפִי הַפְּנָאִי, וְכֵן לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר זֶה תִּקְוֹן גְּדוֹל לְפָנֵם הַרְהוּרִים רְעִים (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן קה).

וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ שָׂאֲתָה דֵּן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, כִּי כֵן הָאָמֶת כְּמוֹ שִׁפְתְּבָתְךָ, שִׁקְשָׁה וְכִבֵּד לִי לְעֵנוֹת עַל כָּל מִכְתָּב תִּכְף-וּמִיד. וּבְאָמֶת רְאֵה אֶתָּה מְצַדֵּךְ לְכַתֵּב לִי, וְאֲנִי מְצַדֵּי אֶכְתֵּב לָךְ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד.

בְּעֵינֵי הַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנֵנוּ וַ"ל שָׂאֲתָה עוֹסֵק בְּזֶה בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ זְכוּת הַרְבִּים עֵינֵי גְדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּבַפְּרָטִיּוֹת פְּשׁוּזוּכִים לְקָרֵב רְחוּקִים, הָאָדָם הַזֶּה זוֹכֵה לְהַפְּגִס בְּהִיכָל מִיָּחָד, אֲשֶׁר לֹא וְאֲשֶׁר חֶלְקוֹ!

מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַדְּבִיבּוֹר וְהַחֹטֵם, הָאֲזֻנִּים וְהַעֵינִים, אֲשֶׁר הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְּעָה עוֹלָמוֹת, כְּמוֹבָא בְּעֵץ חַיִּים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְזַכֵּךְ אֶת מַחֲךָ, עַד שְׁיֵאִיר לְפָנֵי עֵינֶיךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִזְכֶּה לְיַחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים מְעִילָא לְתַתָּא וּמַתָּא לְעִילָא, הַוְנִ"ה ע"ב: יו"ד, ה"י, וי"ו, ה"י, הַוְנִ"ה ס"ג: יו"ד, ה"י, וַא"ו, ה"י, הַוְנִ"ה מ"ה: יו"ד, ה"א, וַא"ו, ה"א,

עב אֲשֶׁר ו' רצג בַּנְּחָל

הַזֵּה ב"ן: יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה (כְּאֲשֶׁר נִדְפַס כְּכֹר בַּסֵּפֶר בְּרִית שְׁלוֹם).

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי "סֵפֶר הַיְחֻדִים", עִם פֶּרוּשׁ "מְקוֹר חֲכָמָה", וְשֵׁם תְּרָאָה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת אֶל מֵה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי שְׁקִינָה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! רְאֵה לְהַפְלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד יִהְיֶה לְפָנַי מִרְאֵה עֵינַיִךְ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא לְרְאוֹת שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בַּיִת, וְתִשְׁמַח אֶת בֵּיתְךָ, כִּי אֲשֶׁה — בַּעֲלָה מְשַׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה 1).

וְעַל כָּלֵם רְאֵה לְהַפְיִץ הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל הָאֲזוּרִים בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה תַצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' רצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ג טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחָל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְפָנֶיךָ מַלְאָכוֹ, וַיִּשְׁמֹר אוֹתְךָ מִכָּל רָע, וְתַצְלִיחַ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּהַנְּחַת תְּפִלִּין בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֲמָרוּ (מְנַחוֹת דָּף מ.ה.): כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — מְאָרִיךְ יָמִים, עֵינַי שָׁם. וְאֲמָרוּ (מְדָרֵשׁ שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים א'): אֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רוֹצִים אָנוּ לִיַּעַב בְּתוֹרָה יוֹמָם

אָשֶׁר   ו' רצד   בַּנְחָל   עג

וְלִילָה, אָבֵל אֵין אֵינוּ פִּנְאִי. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: קִיְמוּ מִצְוֹת תְּפִלִּין, וּמַעֲלֵה אָנִי עֲלֵיכֶם כָּאֱלוֹ אֲתֶם יִגְעִים בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, עַיִן שָׁם. וְאִם אַתָּה יָכוֹל לְזַכּוֹת אֶת עוֹד בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּהִנָּחַת תְּפִלִּין — אֵין לְמַעֲלֵה מְזֵה, כִּי מַעֲלַת הַמְּזֵכָה אֶת הַרְבִּים, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל. רְאֵה שֶׁהַתְּפִלִּין שְׁלָךְ יִהְיוּ כְּשָׂרִים, תִּתְּנֵם לְסוֹפֵר שֶׁיִּבְדְּקֵם הַיָּטֵב.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּמִצְוֹת תְּפִלִּין, וְאֵז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, וְיָבִיא לָךְ וּלְכָל בֵּיתְךָ בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת, וְתִהְיֶה מְאֹשֶׁר בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' רצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ד טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה, יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר וְהַנֶּעֱלָה, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחָל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נֶצְחִים.

אֶת מַכְתְּבֶיךָ אָנִי מְקַבֵּל, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ מֵהֶם, וּמָה גַם אָנִי שְׂמֵחַ לְשִׂמְעַת אֵיךְ שֶׁהַמַּכְתְּבִים מְחַיִּים אוֹתְךָ, כֵּן רְאוּנִי, כִּי נִכְתְּבוּ בְּסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא בְּזַכּוּת הַכְּסוּפִין שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

אַחֵי, אַחֵי הַיְקָר! עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי וְתִבְרָךְ, וְהוּא מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וּבְזֵה צְרִיף כָּל אָדָם לְהַתְּבוֹנֵן תְּמִיד וְלָשִׁים אֶל לְבוֹ, כְּשֶׁרוֹאֶה כְּמָה מִיְנֵי בְּרוּאִים בְּעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְחַיֶּה וּמְקַיֵּם אוֹתָם בְּכָל רִגְעַת, וּבְלִתֵּי זֶה הָיוּ חוֹזְרִים לְאֵין, וּבְזֵה שְׂיִשִּׁים אֶת זֶה תְּמִיד לְפָנֵי עֵינָיו, יִזְכֶּה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרִי, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַצְּמָצוּמִים.

עד אשר ו' רצה בנחל

ובקאמת אם הכל עצמיות אלקותו יתברך, ומקבלים יניקה וחיית ממנו יתברך, מדוע אנו רואים שנויים בין אדם לחברו ובין יום לחברו, ואפלו בין שעה לשעה וכו'? אבל באמת הכל כפי נשמת האדם, אשר היא עצם האצילות, שנאצל ממנו יתברך חלק, עד שנקראת נשמה. והנה כשהיא בעולמות העליונים, אין לה שום שם, כי הנשמה לא צריכה לשם, אבל כשירדת אל הגוף, ההכרח לשם, כי השם מקשר בין הגוף להנשמה.

כי רואים בחוש, אם האדם עסוק בעסק, והכניס בו כל חושיו ורעיונותיו, אפלו יתפסו אותו בידו, הוא לא יפנה מעסקיו, אם הוא טרוד מאד מאד, אבל תכף-ומיד כשיקראו אותו בשמו, הוא יפנה לרגע, ויהפך פניו לראות מי קוראו, כי השם הוא הנפש, והוא המקשר אותו בין גשמיות ורוחניות.

על-כן צריך כל אדם לשמר מאד מאד את שמו, ולא לשנותו קלל, מפל שכן שלא יקרא את עצמו בלשון לעז או שם עפוי"ם, רק שם בלשון-הקדש, כי כל השמות יש בהם סודות גדולים.

וזו מעלת אמירת שמות הצדיקים בכל יום ויום, להזכיר בעל פה בשעת תפלה והתבודדות כל מיני שמות של צדיקים שרק זוכר, כמו השבעה רועים: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה וכו' וכו', וזה מועיל מאד להמשיך אליו קדשתו. אשרי המדבק עצמו בו יתברך תמיד!

הדורש שלומך...

ו' רצה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו גג עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אָשֶׁר   ו' רצו   בַּנְחַל   עה

והוא פּלא, שְׁלֶקַח כָּל-כָּף הַרְבֵּה זְמַן, אֶף כְּפִי הַנְרָאָה, כִּי הַסֵּמ"ף-מ"ם מְאֹד מְאֹד אֹרֵב עֲלֶיךָ. וַיְדוּעָה אִמְרַת הָאִישׁ אֱלֹקֵי ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל (בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים", פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"), שֶׁאָמַר: הַבְּעַל-דְּבָר אֵינוֹ שׁוֹנֵא לְהֶאָדָם רַק בְּרוּחַנִיּוֹת, אֲלָא גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת שׁוֹנְאוֹ, וְרוּצָה לְרֹאוֹת אִיךָ שֶׁהֶאָדָם מְמַרְמֵר וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן אֲנִי רוּצָה עִמָּךְ, שֶׁתִּכְתֵּב לִי מִכְתָּב זֶה יוֹתֵר מִחֲדָשׁ, וְרַק עֲכָשׁוּ הַגִּיעַ, וְכָל זֶה לְמַעַן לְמַרֵּר חֲיֶיךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וְהִנֵּה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! תִּדַע, אֲשֶׁר מִכָּל צָרָה יְכוּלִים לְצִאת אִם רַק רוּצִים, וּבְפִרְטִיּוֹת כְּהִיּוֹם, שְׂיֵשׁ לָנוּ עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כָּל מִי שֶׁרַק יִכְנִיס אֶת מַחוּ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יְכוּל לְצִאת מִחֲשָׁכוֹתָיו וְקִטְנוּתוֹ וּמִצָּרוּתוֹ וְיִסוּרָיו וְכוּ', אִם רַק יִטֶּה אֲזַנּוֹ הַיָּטִב, וַיִּקְיֵם אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה, דְּבָר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן. חֶלֶק א', סִימָן קכג).

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנִפְשֶׁךָ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד צָרָה, אוֹ מְרִירוֹת, אוֹ יְרִידָה וּנְפִילָה, שְׁלֹא תִּמְצָא שָׁם עֲצָה נְכוֹנָה אִיךָ לְצִאת מִמֶּנָּה.

וְרְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, חֻבְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאֲזוּ אֶכְתֵּב לָךְ עוֹד.

ו' רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר שְׁמוֹת, י"ד טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבִרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֹאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

עו אָשֶׁר ו' רצו בַּנְחָל

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי הַיּוֹם, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי שְׁחִזְרָת
לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה בִּיחָד עִם אֲשֶׁתְּךָ וּלְדִידְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי לְנִסְעָ נַע וְנָגַד וְלַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁתּוֹ לְבַד, זֶה קָלָלָת
קִיָּן, בְּעִוְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שְׂאֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ, רַק צָרִיף לִילֵךְ נַע וְנָגַד.
וּרְבֵנוּ ו'ל גְּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ, שֶׁהִנְסִיעוֹת הֵן מִפְּגַם הָאֲמוּנָה, כִּי מִי
שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה, שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוּל לְפָרְנָסוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, אֵינוֹ
נוֹסֵעַ שׁוֹם נְסִיעוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מ'). וּבִשְׂבִיל זֶה אֲנִי
מְעוֹרָר וּמְזַרְזֵה אֶת הַבַּחֲוָרִים, שֶׁבְּעוֹדָם בְּצַעֲרֵיהֶם יִחַטְּפוּ וְיַפְּצִיזוּ אֶת
סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל וְלְנִסְעָ נְסִיעוֹת, כִּי אַחַר הַחֲתָנָה אֲסוּר, וְגַם אֵי אֶפְשָׁר
לְנִסְעָ לְמַרְחָקִים, וְלַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁתּוֹ לְבַד גְּלַמּוּדָה, וְזֶה נֶגֶד דַּעַת רַבֵּנוּ
ו'ל.

כִּי יְדוּעַ אֶצְלָנוּ אֵיךְ שְׂרַבְנוּ ו'ל הַקְּפִיד עַל דְּבַר זֶה מֵאֵד מֵאֵד,
שֶׁלֹּא לְנִסְעָ מִבֵּיתוֹ, וּבִשְׂבִיל זֶה הַקְּפִיד רַבֵּנוּ ו'ל מֵאֵד עַל הַמְּלַמְּדִים
שֶׁמְלַמְּדִים בְּעִיר אַחֲרַת חוּץ לְבֵיתָם, וְקָרָא אוֹתָם בְּלִשׁוֹן גְּנָאִי גְּדוֹל,
וְאָמַר שֶׁהִמְלַמֵּד שֶׁמְלַמֵּד חוּץ לְבֵיתוֹ, דּוֹמֵה אֶצְלוֹ כְּמוֹ שֶׁפָּחָה כְּנַעֲנִית
(עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמא).

וְאִזּוּ בַּיָּמִים הָהֵם הָיָה הַמְּנַהֵג, שֶׁהִשְׁפִּירוּ עֲצָמָם לְזִמְן שְׁלָם
בְּשִׂבִיל פְּרִיָּסָה בְּעִיר אַחֲרַת, וְעָזְבוּ אֶת נְשׂוֹתֵיהֶם לְבַד עִם הַיְלָדִים,
וּרְבֵנוּ ו'ל הַקְּפִיד עַל זֶה מֵאֵד מֵאֵד. וּכְהַיּוֹם זֶה שֵׁיף גַּם לְסוֹחֵר
שֶׁעוֹזֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ לְבַד, וְכֵן מְשַׁלַּח שְׁנוּסֵעַ עַל פְּנֵי הַמְּדִינָה, שֶׁהוּא
גַּם-כֵּן בְּגֵדֵר זֶה.

וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, בְּעִוְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֶׁהִנְסִינּוֹת גְּדוֹלִים מֵאֵד
מֵאֵד, הֵם עוֹשִׂים עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת כְּשֶׁהֵם חוּץ לְבֵיתָם, כְּאֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂאֵינוֹ עוֹזֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ, אוֹ
כְּשֶׁנוֹסֵעַ הוּא לּוֹקַח אוֹתָהּ עִמוֹ.

וְכֵן רְאִיתִי הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, בְּשַׁעַה שְׁנֹסְעוּ לְמִסְחָר
לְמַרְחָקִים, אוֹ לְהֵיוֹת מְשַׁלַּח, לְקַחוּ עִמָּהֶם אֶת נְשׂוֹתֵיהֶם —
אֲשַׁרִּיהֶם וְאֲשַׁרִּי חֵלְקָם! וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיוּ שְׂמוּרִים מִכָּל רַע.

אֲשֶׁר   ו' רצו   בְּנַחַל   עז

ראה, אהובי, אחי היקר! לסיים בכל שבוע את פְּרַשַׁת השבוע — שנים מקרא ואחד תרגום, ופרוש רש"י ו"ל, חק ולא יעבר, וזה יביא לך תועלת גדולה, כי בשבוע שהאדם מחסר את הפרשה, בו בשבוע תעבר עליו איזה צרה, השם יתברך יצילנו. ומוכא בספרים מדורשי רשומות: "ואלה שמות", ראשי תבות: ו'ח'כ א'ד'ם ל'עבר ה'ס'דרא ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום. ויש לומר, מדוע מרמז דיקא בפרשת "ואלה שמות"? כי רבנו ו"ל אמר, שזה תקון הברית לעבר את הסדרא שנים מקרא ואחד תרגום (עין לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט). ומאחר שימי שובבי"ם, הם הימים שבהם זוכים לתקן את הברית, על-כן מתחיל "ואלה שמות", לרמז שבימים אלו חייבים מאד מאד להזהר בזה, כי הם תקון הברית.

הדורש שלומך...

ו' רצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רב לְהִיקָר וְהַנְּעִלָה, שוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי מאד מאד, שאתה אומר בקביעות תהלים, אשר רבנו ו"ל גלה לנו, כי משיח צדקנו יבוא רק בזכות אלו הכפורים האומרים בכל יום ויום תהלים, והן דיקא ילבישו אותו את הכתר.

ועל-כן ראה להתמיד בזה, לומר בכל יום יום תהלים, ומלבד זאת לומר בכל יום העשרה מזמורים שגלה רבנו ו"ל בשביל תקון הברית.

וידוע אצלנו, אשר מוהרנ"ת ו"ל היה לו שעור לומר בכל יום יום יום תהלים, וסמן בכל שבוע, אבל שלש פעמים בשנה גמר פעמים בשבוע את ספר תהלים, כמגין 'כפ"ר', והם ארבעים ימי

עח אָשֶׁר ו' רחצ בַּנְחַל

שׁוֹכְבֵי־ס, אַרְבָּעִים יְמֵי סְלִיחוֹת מְרֹאשׁ חֲדָשׁ אֱלוֹל עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים,
וְכָל יְמֵי סְפִירַת הָעֶמֶר, וְכֵן מִתְנַהֲגִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְכֵן רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל הַרְבֵּה בַּעַת פְּתִיחַת אַרְוֶן-הַקֹּדֶשׁ בְּיוֹם שְׁנֵי
וַחֲמִישֵׁי וּבְשֵׁבַת-קֹדֶשׁ בַּבֶּקֶר וּבְמִנְחָה, כִּי אִזּוֹ הוּא יַעַת רְצוֹן גְּדוֹל,
וַיְכוּלִים לַפְעַל הַרְבֵּה בְּשָׁמַיִם לְטוֹבָתוֹ וּלְטוֹבַת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי
כְּשֶׁנִּפְתַּח הָאָרוֹן לְמַטָּה, נִפְתַּח פֶּתַח וְשַׁעַר בְּשָׁמַיִם, וְאִזּוֹ הַתְּפִלָּה
שְׁמַתְפַּלְלִים מִתְקַבֵּלַת בְּנֶקֶל. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּנְצֵל אִזּוֹ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְמַצֵּא זְוִיג הַגּוֹן. רְאֵה לוֹמַר בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם שִׁירַת הַיָּם בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּה, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ כַּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ
רַבְּנוּ ז"ל.

הַמְּאַחַל לָךְ הַצְּלָחָה גְּדוּלָּה בְּחַיֶּיךָ...

ו' רחצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, ב' דְּשׁוֹכְבִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיָּקָר וְהַנְּעִלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ, שְׂאִתָּה חֲזַק בְּלַמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאִתָּה מוֹסֵר וּנְפֻשָׁךְ בַּעֲבוּר טְבִילַת מְקֻנָּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל הַבְּטִיחַ: מִי שֶׁיְהִיָּה חֲזַק לְטָבַל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
לְכַבּוֹד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְמַעַן תְּשׁוּבָתוֹ וְטַהֲרָתוֹ, יִזְכֶּה בְּיָדָי
לְתַקְּוָה טוֹבָה, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֱחֹז בָּזֶה!

אוֹדוֹת יְמֵי שׁוֹכְבֵי־ס, עֲלֶיךָ לְהִתְאַמֵּץ בְּיֹתֵר לְהַפְיֵץ בָּהֶם סְפָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, וְלִילֶיךָ וּלְכַתַּת רַגְלֶיךָ בַּעֲבוּר צְדָקָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר,
שֶׁהוּא תַקּוּן גְּדוֹל לְפָגַם הַבְּרִית (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי, חֶלֶק א', סִימָן רסד).

וְהִנֵּה הַסֵּמ"ף-מ"ם תַּפְּסֵם אוֹתְךָ בְּיָדוֹ, וּמְכַשִּׁיל אוֹתְךָ בְּכָל פְּעֵם

אָשֶׁר   ו' רצט   בנחל   עט

בעברות חמורות וכו'. עליך לדעת כי לא בחנם תפס אותך כך, כי כפי הנראה יש לך כחות עצומים וכו', ועל-כן רק על-ידי שתעסק עם אחרים להוציאם מהבין שלהם, דיקא על-ידי-זה תזכה לשברו ולהכניעו. כי הסמ"ך-מ"ם מאד מאד מיוחד מנשמה כזו, שיכולה להאיר ולהדליק את אור שכינתו ותברך בלב נשמות ישראל, ועל-כן עושה כל מיני פעולות שבעולם לבלע אותה, להחשיכה ולהסתירה וכו'.

והשם יתברך יזכנו לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, אשר בהתגלותו נתגלה השם יתברך. כי כל ענין רבנו ז"ל הוא רק גלוי אלקות, ועל-כן כשמגלים את רבנו ז"ל, על-ידי-זה ממילא יתגלה כבודו יתברך, אשרי מי שנותן יד וכתף לזה!

הדורש שלומך...

אף שלא יוצא לי לענות לך על כל מכתב שלך, ראה לכתב לי בכל שבוע מכתב מהנעשה עמך.

ו' רצט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ד טבת, ב' ד'שוכבי"ם ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אף מרב טרדותי לא הייה הפנאי להשיבך. והיות שמוסר כתב זה הבחור היקר ... גרו יאיר, שולח אליך עכשו פמה ספרים, אמרתי לצרף לזה שורותי אלו.

והנה כתבת לי במכתבך אודות אותיות א"ב. ויש לומר, שנשמות ישראל מרמזות בתוך האותיות. וכעין שפרש רבנו איש

הַאֲלֵקִים הַחַת־ם סוֹפֵר ו"ל בְּפָרְשֵׁתְנוּ, וְאָמַר: כְּמוֹ שֶׁבְּכָל הַשְּׁמוֹת שֶׁקָּרָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן תְּכוֹנַת כָּל דָּבָר וְדָבָר בְּשֵׁמוֹ, אֲשֶׁר קָרָא לוֹ אָדָם, כִּי בְּכָל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִכְלָלָת כָּל קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל שֶׁל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים, עֵינַן שֵׁם. וְכֵן מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג), שֵׁשׁ מ"ט אוֹתִיּוֹת בְּשְׁמוֹת י"ב שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל כְּנֹגֵד הַמ"ט שְׁעָרִים, עֵינַן שֵׁם.

וְהִנֵּה רוֹאִים, שֶׁבְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ תְּכוּנָה אַחֶרֶת, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ בוֹ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחִבְרוֹ (עֵינַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד); וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שְׁעַר וּמְדוּר מֵיַחַד בְּשָׂמִים, וְשָׂרְשׁוֹ הוּא בְּאוֹתִיּוֹת הָא"ב. וְזֶה שֶׁאֵנּוּ רוֹאִים, שֶׁכָּל אוֹת מְאוֹתִיּוֹת א"ב, יֵשׁ לָהּ צִיּוּר אַחֵר בְּדִיּוּק כְּתוּבָנָהּ, כְּגוֹן א' — בְּיַד אַחַת מְקַבְּלַת מְלֻמְעָלָה הַשְּׁפָעָתָה, וּבְיַד שְׁנֵי מַחְלָקַת הַהִשְׁפָּעָה, וְיֵשׁ טְבַעֵי בְּנֵי-אָדָם שֶׁהֵם נִדְבָנִים, בְּיַד אַחַת מְקַבְּלִים וּבְיַד שְׁנֵי מַחְלָקִים. כְּמוֹ-כֵן אוֹת ב', שֶׁאֵינָה מְסַתְּפֶלֶת — לֹא לְמַעְלָה, וְלֹא לְמַטָּה, וְלֹא לְאַחֹר — אֵלָא לְפָנִים, כֵּן יֵשׁ טְבַעֵי בְּנֵי-אָדָם, שֶׁלֹּא אִכְפַּת לָהֶם שׁוּם דָּבָר — לֹא מִהָעֵבֶר, לֹא מִהַהֲנִיחַ, רַק מֵהַשְּׂמִינִיחַ. וְכֵן אוֹת ג', שֶׁהִיא תְּמִיד מוּכְנָה לְרוּץ, כֵּן יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁתְּמִיד יְרוּצוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְאַחֵר. וְכֵן אוֹת ד' טְבַעָה לְהִיּוֹת מְקַבְּלַת וְכוּ', וְכְמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הָא"ב, הֵן כְּפִי טְבַעֵי בְּנֵי-אָדָם, וְכָל אֶחָד כְּפִי שָׂרְשׁוֹ בְּאַחֲזִיזוֹתוֹ בְּאוֹת שְׁלוֹ הַשְּׂיִכָּת לְשָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, כִּי גַם טְבַעוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת.

וְזוֹ מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, שֶׁבוֹרָא וּמְצַרֵּף אוֹתִיּוֹת חֲדָשׁוֹת, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, מְדַבֵּק אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּחֵי הַחַיִּים, וּמוֹצִיאָהּ מִהַבֶּץ וְהַחֲשָׁף שְׁנֹלְכָד בוֹ, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וִירִידָתוֹ. וְזוֹ גַם מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים, שֶׁמְבַטְּלַת אֶת הַקְּלָפָה הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם.

וְיָדוּעַ לָנוּ, אֵיךְ שְׁמוֹהֲרַנְיָת ו"ל הִיא נִזְהָר בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאָמְרוּ בְּבִכּוּת עֲצוּמוֹת, וְהִיָּתָה דְרָכּוֹ לֵאמֹר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, וּבִימֵי שׁוֹכְבֵי"ם וּבִימֵי אֱלוֹל וּבִימֵי הַסְּפִירָה הִיָּתָה דְרָכּוֹ

אֲשֶׁר ו' ש בנחל פא

לְסִימּוֹ פְּעָמִים. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לֹמֵר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וְיִזְכָּה לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית עַל-יַד־יְהוָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' ש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר שְׁמוֹת, י"ד טבת, ב' דְּשׁוּבָכִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי
הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח
לְנִצָּח נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הַרְבֵּה מְאֹד הִתְחַזְּקוֹת צְרִיכִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׁמַחֲזֵק עֲצָמוֹ מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאִינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.

וְאֵל זֶה זֹכִים עַל-יַד־יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל וּבְסִפְרֵי
תַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

אוֹדוֹת הַשְּׂכָחָה, אֵינֶךָ צְרִיף לְהַתְּבַלְּבֵל, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוֹ
ו"ל: אֲצֵל הָעוֹלָם הַשְּׂכָחָה חֲסָרוֹן, וְאֲצֵלִי הַשְּׂכָחָה מְעֵלָה, וְתַכְּף-וּמְיָד
כְּשֶׁעוֹבֵר הַיּוֹם אֲנִי שׁוֹכַח הַכֹּל (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו); וְעַל-כֵּן אֵין
לְךָ לְהַתְּבַלְּבֵל מִזֶּה כָּלֵל.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, יֵשׁ כְּנֶגְדּוֹ יוֹם לְמַעְלָה,
וּמָה שְׁזוֹכִים לְלַמֵּד בְּיוֹם הַזֶּה, כֵּן נִחְזָק בְּיוֹם דְּלַעֲלָא, וְעַל-כֵּן
צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם,
טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף וְכו', וּמָה שְׁלוֹמְדִים בְּיוֹם הַזֶּה, נִחְזָק וְנִרְשָׁם
לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים. וְעַל-כֵּן אֵין לְהַתְּבַלְּבֵל כָּלֵל, אִם
שׁוֹכְחִים מָה שְׁלָמְד אֲתָמוֹל, אֲדַרְבָּה, כְּפִי שֶׁהַתְּנַהֵג אֲתָמוֹל, כִּף יֵשׁ
לוֹ יוֹם לְמַעְלָה, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקוֹ!

בְּעֵינַי הַשְּׁנָה, רַבְּנוֹ ו"ל אָמַר, שְׁצְרִיכִים מְאֹד לְשָׁמֵר אֵת הַשְּׁנָה

פב אָשׁר ו' שא בנחל

(מ'בדארף היטן דעם שלאָף), ועל-כן אָסור לעשות שום קונצ'ים' עם השנה, כי יתבטל ויתבלבל מחו, אלא יראה לישן ככל הצרף.

בענין השדוף, האדם צריך להתחתן רק למענו יתברך, לקיים מצוותיו יתברך, ולהיות שמור מהחטא, על-כן אין לדקדק פל-כף ביפי, בממון וכו', רק להתחתן לשם שמים.

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו מעולם לא אמרו לאחר מה לעשות, רק עוררו אותו על תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, וזה כבר יגלה לו מה לעשות, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, נודפכין לו המחין והקליות, ויודע לתן עצה לנפשו.

ו' שא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ד טבת, ב' דשוכבים ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי ושמחתי מאד.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק עצמך בכל מיני אפנים, כי מי שרוצה להכנס אל תוף הקדשה ולהתנהג על-פי דרכי רבנו ו"ל, צריך להתאזר בעקשנות ובסבלנות גדולה. מצד אחד — להתחזק ברצוא, לידע שעדין אינו יודע שום דבר, ומצד שני — להתחזק בשוב, לידע, שתהלה להשם יתברך, יש בו כחות עצומים.

וזה שאנו מוצאים אצל המצרע, שהצרף להביא עץ ארוז ואזוב, לרמז — מי שרוצה לצאת מחשכותו שנקרא מצרע — מוציא רע, כמובא בזהר הקדוש, על-כן הוא צריך שתי בקיאות: בקי ברצוא — לידע כי עדין הוא אזוב, ועוד לא התחיל כלל, ומצד שני —

אֲשֶׁר   ו' ש א   בְּנַחֵל   פג

צָרִיף לְהִתְאַזֵּר בְּאֶרְזוֹ, לִידַע שֶׁהוּא בֶּן חָשׁוּב לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת,
שָׁזָה בְּקִי בְּשׁוֹב (עֵינֵי לְקוֹטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן ו').

וּבְאֵמַת עֲלִיף לִידַע, כִּי כָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים
לְהַפִּיף אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלִהְבִּיאֵו קָרוֹב אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, וּלְקַרֵּב אֶת כָּל
עַם יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, הַעֲקֵר שְׂיִהְיֶה חֲזַק בְּנִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה שְׂיֵשׁ בּוֹ
וַיֵּאֱמִין בְּעֲצָמוֹ.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם תִּגְנַב עֵתִים לַתּוֹרָה, כִּי לֹא נִשְׁאַר לְאָדָם
רַק מָה שְׁלָמַד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: "מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרְשׁ", אֲפִלּוּ
מַעַט דְּמַעַט, וַתְּעוֹרֵר בְּזָה גַם אֶת הַחֲבָרִים.

נָא וְנָא לֹא לְדַחַק אֶת הַשְּׂעָה, כִּי הַהֲכָרַח שְׂיִקַּח זְמַן עַד שְׁבוּנִים
"הֵיכַל-הַקִּדְשׁ".

הַעֲקֵר שְׁמַר עַל בְּרִיאֵוֹתָ וּבְרִיאֵוֹת אֲשֶׁתָּךְ וּבְנֵיךָ הַיְקָרִים, וּרְאֵה
לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתִבְרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי כָל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יְתִבְרֵךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, אֲשֶׁרִי לוֹ!

חֲמִדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהַמְשִׁיף לְכַתֵּב לִי, כִּי מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
אֵתָה נּוֹפֵחַ בִּי.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּנִקְדָּתָךְ, וּבִיּוֹתֵר תְּחַזַּק עֲצָמְךָ בְּמִדַת הַשְּׂמִחָה
הָעוֹלָה עַל הַכֹּל. וְרַבְּנּוּ וַיֵּל אָמַר בְּפָרוּשׁ, שְׂעַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַמַּצּוֹת
יְכוּלִים לַעֲלוֹת מֵהֵיכַל לְהֵיכַל, עַד שְׂיִגִיעַ לְהַשְׁגַּת אוֹר הָאֵין סוּף
לְמַעַלָּה מִנְפֶּשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, שְׂהֵם עֲשִׂיָה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, וַיִּשְׂיֵג
אֶת עֵצָם הָאֲצִילוֹת. כִּי שְׂמִחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחִין בִּיּוֹתֵר, אֲשֶׁרִי
הַשְּׂמִחַ תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרָיָה וּמִשׁוּם דְּבָר, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

רְאֵה לְלַמַּד אֶת סְפָרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

פד אָשׁר ו' שב בנחל
ו' שב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ד טבת, ב' דשוכבים ה'תשמ"ה.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הַיָּקָר והנעלה,
שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יֵאִיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד אני שמח, שאַתָּה מְסִים בְּכָל חֲדָשׁ אֶת הַ"לְקוּיטִי-
מוֹהֵר"ן הַקְדוּשׁ והנורא, כפי שגחלק לימי החדש.

עליך לידע, כי רבנו ו"ל בקש אותנו בכמה וכמה מיני לשונות,
שנתמיד בספרו "לקוטי-מוהר"ן", ואמר שהיא מצוה גדולה ללמד
בו, ויכולים להעשות בעל תשובה ובעל מח והשגה גדולה על-ידי
ספרו זה, עד שגזר ואמר, שספרו זה הוא 'אתחלתא דגאולה'. ועל-כן
עלינו להשליך שכלנו המדמה, ולהתמיד בספר זה יותר מכל
הלמודים, אף-על-פי-כן אם נעשה באיזה יום, שלא היה יכול לסיים
את השעור של היום, ולמד רק חצי, אזי לא יתבלבל, אלא בחדש
הבא ימשיך ממקום שהשאיר היום הזה, ומחר ימשיך מהשיך ליום
המתחרת, ובאפן הזה יזכה לסיים את כל ה"לקוטי-מוהר"ן" על-כל-
פנים בכל ב' חדשים, וזה ברור.

ומה מאד גדלה שמחתי, שקבלת עליך לסיים את כל הש"ס,
ותהלה להשם יתברך אתה אוהזו כבר בגמרא מגלה.

מה אמר לך! ראוי לך לקפץ בכל יום ויום מרב שמחה, כי
סוף כל סוף לא ישאר לך, כי אם את אלו המסכתות שאַתָּה קוֹנֶה.
ואמרו בתקונים (דף יד:): מי שזוכה לסיים מסכת אחת, נותנים לו
בשמים עולם אחד, תציר "עולם אחד" עם שמש וילבנה, כוכבים
ומזלות, ימים ונהרות, אילנות ועשבים, בני-אדם לא פחות מארבעה
בליזון וכו' וכו', וכל זה זוכים ברוחניות רק על-ידי מסכת אחת,
מכל שכן מי שזכה לסיים שתי מסכתות, ומכל שכן וכל שכן וכו'.

אֲשֶׁר   ו' שג   בְּנַחַל   פה

על-כֵּן רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּזוֹה, וּרְאָה לְהִצְנִיעַ אֶת לַמּוֹדֵף מִבְּנֵי-אָדָם,
בְּאִפְּן שְׁלֹא יִבְלָבוֹף כָּלֵל.

רָאָה לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל עִם אֲשֶׁתָּף וְעִם יְלָדֶיָּהּ, כִּי הַסְבְּלָנוּת הִיא
יְסוֹד וְעֵקֶר גָּדוֹל בְּחַיִּים, כַּמּוֹבָא בְּאַרְיִכוֹת בְּסֵפֶר הַנִּפְלָא "אֲרָף אֲפִים"
— קַחְהוּ מִשָּׁם.

אוֹדוֹת מְקוּנָה בְּשִׁבְתָּהּ, כְּכַר הוֹרוּ הַבְּעַל-שָׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ וְכָל
תְּלַמִּידָיו — לִילָף, עַל-כֵּן אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ כָּלֵל, וּבִפְרָטִיוֹת שְׁעַל-פִּי
הָאֲרָ"י ז"ל נַעֲשֶׂה תְקוּנָה גָּדוֹל בְּטְבִילַת הַבְּקָר, וּמִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן
מִי שְׁצָרֶיָּהּ טְבִילָה וְכוּ'.

אוֹדוֹת פָּגַם הַמְקַרְהָ שְׁקַרְהָ לָּהּ, עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב',
סִימָן קיז.

אָסוּר לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל
הוּא אוֹת אַחֲרַת מֵהַסֵּפֶר תּוֹרָה, וְאָסוּר לְנַגֵּעַ אוֹת בְּאוֹת, כִּי אַחֲרַת
הַסֵּפֶר תּוֹרָה עָלוּל לְהַפְסֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, וְדִי לְחַכְמָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ד טַבַּת, ב' דְּשׁוֹכְכִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִרְךָ הַיָּקָר, זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן
עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצַחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אָמַר לִי דָרְךָ הַטְּלָפוֹן, שְׁכַכְר כְּתַבְתָּ לִי שְׁנֵי
מַכְתָּבִים, וְעַדִּין לֹא קַבְּלָתָּ מִמֶּנִּי תְשׁוּבָה, וַיֵּשׁ לָךְ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת
גָּדוֹלָה מְזוּהָ.

מה אמר לך! לא קבלתי ממך שום מכתב, כנראה אבד בדאר, והשם יתברך יזכנו למצא את כל האבדות שלנו, שבעוונותינו הרבים אבדנו, כי על-ידי התאוות רעות מאבדים הרבה ברוחניות, כמו שכתוב (תהלים קיב, ט): "תאוות רשעים תאבד", והאבדות הן אצל הצדיק, וצריכים לחזור אחר אבדתו, ועל-פני צריכים לבוא אל הצדיק האמת, שאצלו מנחות כל האבדות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפח).

ובנדאי צריכים לבקש הרבה מאד מאד ממנו יתברך, שיזכה לידע היכן הצדיק האמת, באשר הזהירנו על זה רבנו ז"ל ביותר, ואמר, שצריכין לבקש הרבה מאד מאד מהשם יתברך לזכות להתקרב להצדיק האמת, כי אשרי מי שזוכה להתקרב אליו בעודו בחיים חיותו, אשרי לו ואשרי חלקו! כי אחר-כך (הינו אחר מיתה) קשה אז מאד להתקרב, וצריכים מאד להרבות בתפלה ובתחנונים, שיזכה בחיים חיותו להתקרב אל הצדיק אמת, כי הבעל-דבר שם לבו על זה מאד עכשו לבלבל את העולם, כי ישראל הם קרובים עכשו אל הקץ מאד, ויש עכשו לישראל געגועים גדולים וכסופים גדולים להשם יתברך, אשר לא היתה פזאת בימי קדם, וכל אחד נכסף מאד להשם יתברך. על-פני הערים הבעל-דבר והכניס מחלקת בין הצדיקים, והקים בעולם הרבה מפרסמים של שקר, וגם בין הצדיקים האמתיים הכניס מחלקת גדולה, עד שאין אחד יודע היכן האמת, על-פני צריכים לבקש מאד מאד את השם יתברך, שיגלה לו האמת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח).

ובפרטיות מי שעוסק בקרוב רחוקים, הוא צריך מאד מאד להרבות בתפלה ובקשה, שיזכה לקרב את כל המקרבים שלו אל הצדיק האמת, באופן שיקבל כל אחד את אבדתו חזרה, ומנחת עליו אחריות גדולה.

ומאיך כהיום, כל משגע ומטרף המשתולל, אומר שהוא תלמיד רבנו ז"ל, ונמנה על חסידי ברסלב, אשר זה גורם חלול ה' וחלול שם הצדיק מאד מאד. ומי שעין אמת לו, ולומד הרבה

אָשֶׁר   ו' דש   בַּנְחַל   פּוּז

בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, רוֹאֵה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת מֵה שֶׁהֵם עוֹשִׂים, וְלֹא כְּתוּב כֶּף בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, לֹא מִנִּיָּה וְלֹא מִקְצָתֶיהָ. וְזֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גָדוֹל כִּהְיוּם לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה לְהִתְקַרֵּב אֶת רַבְּנוּ ו"ל, כִּי רוֹאִים כָּל מִינֵי שְׂגֵעוֹנוֹת וְחוֹשְׁבִים שֶׁזֶה בְּרִסְלָב ... וּמֵה לַעֲשׂוֹת?! הַבְּעַל-דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְנִתְּנוּ לוֹ כַּחוֹת בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן.

עַל-כָּל-פָּנִים כְּשֶׁתִּכְתֵּב לִי, אֲשַׁתְּדֵּל לְהַשִּׁיב לָךְ, בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' דש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר שְׁמוֹת, י"ד טַבַּת, ב' דְּשׁוּבָכִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי בְּסִפּוּרִים שֶׁכָּתַבְתָּ לִּי אוֹדוֹת הַהִפְצָה, שֶׁאֲתָה פּוֹגֵשׁ כָּל מִינֵי סוּגֵי בְּנֵי-אָדָם, שֶׁמְסַפְּרִים סִפּוּרִים מֵה עָשׂוּ לָהֶם הַסִּפּוּרִים. וְהִיא רְאוּי לָךְ לְרַשֵּׁם כָּל סִפּוּר בְּמַחְבֵּרַת, כִּי כָּל אֵלוֹ הַסִּפּוּרִים יִהְיוּ נִצְרָכִים פְּעַם.

וּבְזֶה רוֹאִים אֶת גְּדֻלַּת הַעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא שֶׁל פְּעֻלוֹת הַסִּפּוּרִים הַחֲדָשִׁים, וְעַל-כֵּן לֹא בַּחֲנָם קָם עָלֵינוּ הַסִּמְ"ךְ-מ"ם בְּכַמָּה מִינֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְכֵן הוּא קָם עָלֵיךְ, וּמִפִּיל אוֹתָךְ בְּכַעַס וּבְדַכְּאוֹן, וְהַכֹּל — מִפְּנֵי שֶׁהוּא רוֹאֵה שֶׁיֵּשׁ לָךְ כַּחוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁאֲתָה בָּא לְכָל הַמְּקוֹמוֹת הַנִּדְחִים, וּמְקַרֵּב אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן לֹא בַּחֲנָם שְׁרוּצָה לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ.

מָה אָמַר לָךְ! רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּפְּנֵחַ אֶת הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן אֲצִלְךָ כְּרַגַע, וּבְפִרְטִיּוֹת עִם אֲשַׁתָּךְ רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה.

אודות להפגס בעסק הסופרות, הרי זה טוב מאד בשבילך, ותראה לכתב הרבה מזוזות, ובאפן הזה תזכה את אחינו בני ישראל במזוזות פשרות, וגם תהיה לך פרנסה בנקל.

העקר מה אמר לך, אסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, עליך להתמיד בכל הקונטרסים החדשים שאנו מדפיסים בעתים הללו, ורב טוב הגנוז בהם תמצא שם, בחסדו ותברך, הקדוש ברוך הוא מזכני בשבועות האחרונים להתחיל ולסיים בכל יום קונטרס חדש, וזה פשוט סיעתא דשמיא, כי כפי טרדתי הרבות בעסקי הבריות — הן בכתב והן בעל-פה, וכן בעסקי הדפסה והפצה, שאנו מפיצים בכל יום ויום המון ספרים מספרי רבנו ז"ל: "לקוטי מוהר"ן", "ספר המדות", "ספרי מעשיות" וכו', "לקוטי תפלות" וכו', "אשר בנחל" וכו', כידוע לך, זה לוקח לי כל הזמן, ואף-על-פי-כן השם יתברך זכני בחסד חנם הזה, טוב יהודות להשם יתברך על כל החסד הגדול.

מה אמר לך! אני מקנה להיות בשבת קדש פרושת בשלח, שבת שירה, במחנכם בעיר הקדש צפת, ואז נבלה יחד שבת אחת, אם יתן השם יתברך את החיים.

נא ונא לשמח עצמך אפלו עם מלי דשטותא בינך לבין עצמך, באשר הזהירנו רבנו ז"ל (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד); ומוהר"ן ת"י ל גלה לנו, שזו היתה עצת דוד המלך, עליו השלום, בשעה שנחפס אצל אכיש מלך גת, וראה כי כלתה אליו הרעה וכו', אזי השתמש בעצה זו (עין לקוטי הלכות, נפילת אפים, הלכה ד', אות ו'), ושם תראה נפלאות, איך שממרה שחרה ודכאון אי אפשר לצאת, רק על-ידי מלי דשטותא. (אבל העקר בינו לבינו בהצנע).

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר   ו' שֶׁה   בְּנִחַל   פֶּט
ו' שֶׁה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ד טבת, ב' דְּשׁוּבְכֵים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לֵיאוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל־הַקְדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל,
וְלִהְיוֹת בְּאַהֲבָה, אֲחִיָּה וְרַעוּת אֶחָד לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
בְּפִירוּשׁ: הָעוֹלָם רְאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאַהֲבָה שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם (עִין
חֲי"מ מוֹהֲר"ן, סִימָן רצב). וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ מְאֹד מְאֹד;
כִּי בְּאַמְת כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ תְּכוּנָה אַחֲרֵת וְדַעַת אַחֲרֵת, כְּמֵאמָרָם ז"ל
(בְּרִכּוֹת נח): כָּשֶׁם שֶׁפְּרָצוּפֵיהֶם שׁוֹנִים כִּף דַּעוּתֵיהֶן שׁוֹנוֹת; וְעַקֵּר
הַשְּׁלֵמוֹת — כְּשֶׁפְּעֵלוֹת מְשֻׁנוֹת בְּאוֹת אֶל הַפְּרָה אַחַת, וּמִתְאַחֲדוֹת
בְּדַעַה אַחַת (עִין לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'); וְעַקֵּר הַשְּׁלוֹם הוּא
דִּיקָא כְּשֶׁשְׁנֵי הַפְּכִים מְשֻׁתָּוִים (עִין שָׁם, סִימָן פ'). וְעַל-כֵּן רְאוּ לִהְיוֹת
בְּאַהֲבָה וְאַחִיָּה וְרַעוּת, וְהַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה יִשְׁרָה בֵּינֵיכֶם תָּמִיד, כִּי
הֲלֹא סוּף כָּל סוּף כָּל פְּנוֹתָנוּ הִיא רַק לְשׁוֹב בְּעֶצְמֵנוּ בְּתִשׁוּבָה
אַמְתִּית, וְלִהְחַזִּיר אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתִשׁוּבָה, כִּי יִשְׂרָאֵל עֲרַכִּים זֶה בְּזֶה
(שְׁבוּעוֹת ט).

זְכְרוּ הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וְנִגְד כָּל יוֹם לְמִטָּה יֵשׁ יוֹם
לְמַעֲלָה, וּמָה שְׁעוֹשִׁים בַּיּוֹם הַזֶּה שְׁלֵמָה, כִּף יֵאִיר לוֹ הַיּוֹם הַרוּחָנִי
בְּאוֹרוֹת וְהַשְּׁגוֹת, חַיּוֹת וּמַחִין וְזִיו — בְּאֵין עֲרָף כָּלֵל, שֶׁהוּא תַעֲנוּגִי
וְשֶׁעֲשׂוּעֵי גֶן-עֵדֶן. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְנַצֵּל כָּל יוֹם וְיוֹם, וְלַחֲטֹף בּוֹ תוֹרָה
וּתְפִלָּה בְּחֶשֶׁק גְּדוֹל, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ שְׂאֵתָם שׁוֹכְחִים מָה שְׁלֵמְדָתָם
אֲתֵמוֹל, כִּי יוֹם הָאֲתֵמוֹל כְּבָר חֲתוּם בְּאוֹצְרוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּמָה שְׁזַכִּיתֶם
לְעִשׂוֹת בּוֹ — זֶה יִשְׂאָר לָכֶם לְנִצַּח, וּכְשִׁיבֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע
לְצִיאַת מִזֶּה הָעוֹלָם, יְבוֹאוּ נִגְדְכֶם כָּל הַיָּמִים, כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ
(עִין ח"א קכט). עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כד, א): "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים",
שְׁבָא עִם כָּל יָמָיו. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְשִׁמּוֹר אֶת יָמָיו, וְלוֹמַד תוֹרָה

צ אָשֶׁר ו' שו בַּנְחַל

וּמִתְפַּלֵּל תְּפִלוֹתָיו, וּמְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וּמְפִיץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל
בְּעוֹלָם.

הֲלֹא סוּף כָּל סוּף נִצְטָרֵף לַתֵּן דֵּין וְחֻשְׁבוֹן עַל כָּל יוֹם וַיּוֹם מָה
עָשִׂינוּ, וּבִשְׁבִיל זֶה טוֹב מְאֹד מְאֹד לוֹמַר סֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל
הַמָּטָה כְּפִי סֵדֶר הָאֲר"י ז"ל, וּלְהַתְּוֹדוֹת בְּכָל לַיְלָה עַל כָּל מַה שְׁפָגַם
בַּיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְכַפֵּר הַכֹּל. מִכָּל שָׁכַן כְּשֶׁגַם
מוֹרִיד דְּמַעוֹת, נִמְחַק לוֹ כָּל חֻטְאָיו שְׁבַיּוֹם הַזֶּה.

אַבְל הַיָּמִים שְׁעָבְרוּ בַּחֲשָׁף עַד עַכְשָׁו, אִי אֶפְשָׁר לְהַחְיּוֹתָם בְּשׁוֹם
אֶפֶן, רַק עַל-יְדֵי שְׁמֻקָּרֵב אַחֲרַיִם, וּמְאִיר בָּהֶם אַמְתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ
יְתַבְּרֵף, וּמְקַרְבֵם אֵלָיו יְתַבְּרֵף, וּבְזֶה שְׁגָם הֵם יְתַחִילוּ לְלַמֵּד
וּלְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּבוֹדֵד, זֶה יַעֲלֶה עַל חֻשְׁבוֹנוֹ, וַיִּתְקַן אֶת יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו
שְׁעָבְרוּ בַּחֲשָׁף וּבְרִיק.

נָא וְנָא לְהַתְּחַזֵּק לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל רְצוֹנוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת
ז"ל, שְׁהֵיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיִהְיֶה גְפוּצוֹ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה,
לְהַפִּיץ אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזָכוֹת זֶה נִזְכָּה גַם
אַנְחָנוּ לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ו' שו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵף, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ט"ו טַבַּת, ג' דְּשׁוּבָבִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֻמְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת אֶת
מְסִירוֹת נִפְשָׁךָ בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אִמַּר לָךְ! רַבְּנוּ ז"ל כְּבָר הַתְּבַטָּא: מִמֵּי שְׁמֻקָּבֵל הוּא נוֹתֵן
(פוֹן וְעַמְעֵן עַר נְעַמְט גִּיט עַר).

אָשֶׁר   ו' שו   בְּנַחֵל   צא

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְהִתְמַד
בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר כָּל כֶּסֶף וְזָהָב לֹא שׁוֹה נֶגְד פְּרָק אֶחָד
מִשְׁנֵיאוֹת, מִכָּל שָׁפָן נֶגְד מַסְכָּת, מִכָּל שָׁפָן נֶגְד כָּל שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה,
אֵין עַל זֶה שׁוֹם שְׂכָר גַּשְׁמִי כָּלֵל, כָּל הוֹן דְּעִלְמָא לֹא יוּכַל לְשַׁלֵּם
בְּעִבּוּר זֶה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת
בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

רְאֵה לְהִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא תִפֹּל בְּחֻבּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵל
תַּעֲשֶׂה דְבָרִים יוֹתֵר מִכַּחַד, וְשִׁמְר מְאֹד מְאֹד לְסַתֵּם אֶת כָּל הַחֻרִים
הֵיכֵן שְׁנוּזֵל וְיוֹצְאִים הַכְּסָפִים, כְּאֲשֶׁר כָּבֵר דְּבַרְתִּי עִמָּךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת
שָׁאֵל תְּחַזִּיק אֲצִלוֹ אֶת הַסְּפָרִים. וְיֵשׁ בְּדַעְתִּי לְהַדְפִּיס אֲצִלְךָ כַּמִּיּוֹת
גְּדוּלוֹת שֶׁל סְפָרִים, וְלִתֵּת לָךְ אֶת הַמְּזֻמָּן, אוֹלֵי בְּאִפְן כְּזֶה יִהְיֶה לָךְ
יוֹתֵר בְּנִקְל לְהַדְפִּיס, כִּי עֲכָשׁוּ הַהַדְפָּסָה הִיא צוֹ הַשְּׁעָה, וּבִפְרָטִיּוֹת
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַעֲרֹב-רַב שָׁרְפוּ כָּל חֻלְקָה טוֹבָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל,
וְהַרְעִילוּ בְּכָל מִינֵי רַעַל וְסָם אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עָלֵינוּ לְהַדְפִּיס בְּכָל
יוֹם וָיוֹם סֵפֶר אוֹ קוֹנְטָרַס חֲדָשׁ מִמֶּשׁ, בְּלֵי שׁוֹם גְּזֻמָּה, וְלֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ
מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

וּבִפְרָטִיּוֹת אֲסוּר לְהַתְבַּיֵּשׁ מִכַּמָּה לְצִים מִכַּפְּנִים, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, מִצַּד אֶחָד הַרְשׁוֹת שֶׁל גִּיהֲנוּם שׁוֹרְפֵת בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֶת
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִצַּד שְׁנֵי הַמְּסִיּוֹן מְאֹד מִתְפַּשֵּׁט שָׁם בְּרִשׁוֹת, וְעַל-כֵּן
עָלֵינוּ לְהַצִּיל מֵהַ שְׁעָדִין יְכוּלִים לְהַצִּיל. וְעַל-כֵּן אִם רוֹאִים שְׁבוּעָרַת
אֵשׁ כָּל-כַּף גְּדוּלָּה, הָאֵם נִסְתַּפֵּל עַל אֵיזָה נֶגַע צָרְעַת, עַל אֵיזָה לֶץ
וְנוֹאֵף, עַל אֵיזָה טָמֵא מְטָמֵא, עַל אֵיזָה אָרוּר וְכוּ' וְכוּ'! וְשָׁאֵר
הַשְׁמוֹת וְהַכְּנוּיִים שְׁבַעוּלָם; כִּי אֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵהַ שְׁקוּרָה
בְּעוּלָם, וְעַל-כֵּן מֵהַ שִׁיף שְׁאֵיזָה דְּבַר יְבַטְלֵנִי מִהַדְפָּסָה וְהַפְּצָה?!

עַל-כָּל פְּנִים רְצוֹנִי שֶׁתְּכַתֵּב לִי בִפְרָטִיּוֹת כַּמָּה צְרִיף לְהִיּוֹת
הַמְּחִיר שֶׁל כָּל סֵפֶר, וּבִפְרָטִיּוֹת הַסְּפָרִים שֶׁהַדְפָּסְתָּ עֲכָשׁוּ, וְאָבִיא לָךְ
אֶת הַמְּזֻמָּן, וְאֶתָּה תִדְפִּיס לִי כַּמָּה אֲלָפִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

צב   אָשֶׁר   ו' שז   בַּנְחַל
ו' שז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ט"ו טֵבֵת, ג' דְּשׁוּבָבִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל,
נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה נִשְׁלַחוּ לְךָ בְּמָה סְפָרִים מְסֻפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל כְּרִצּוֹנָךְ, אֲבָל
יִקַּח קָרוֹב לְחֻדְשֵׁים עַד שְׁיִגִּיעוּ אֵלֶיךָ. לְעֵת עֵתָה אַתָּה יָכוֹל לְפָנוֹת
לְסִנְיַפְנוּ בְּבִגְי־בְרַק, וְשֵׁם תִּקְבַּל אֶת הַסְּפָרִים אָשֶׁר יֵשׁ תַּחַת יָדֶם.

רְאֵה לְחֻזֵק עֲצֻמָּךְ מְאֹד, וְלִהְתַּמִּיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי
סֵדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, כְּאֲשֶׁר נִדְפַס כְּבָר בַּקּוֹנְטֵרַס "סֵדֶר-
דִּרְךָ-הַלְמוּד" — קַחְהוּ מִשָּׁם. וְהַמְרַגִּיל עֲצֻמוֹ לְלַמֵּד בְּאִפְּן וּבְדִרְךָ
הַזֶּה מִצְּלִיחַ מְאֹד, כִּי זוֹכֵה לְטִיִּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל תַּחֲזֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
לִידַע כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְקַיֵּים וּמְהַנִּיחַ
אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, דְּבָר גְּדוֹל וְדְבָר קָטָן
מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִית. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת
עֲצֻמוֹ לְדְבַר עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בָּהּ, וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
כָּל מַה שְׁצָרִיךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, הִנֵּנוּ
אַמוּנָה וְתַפְּלָה, וּכְמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת יז): "וַיְהִי יָדְיוֹ אַמוּנָה",
וְתַרְגּוּמוֹ: 'פְּרִישׁוֹן בְּצִלוֹ', שְׁהַגְבִּיָּה יָדְיוֹ בְּתַפְּלָה אֶל הַמְּקוֹם בְּרוּךְ
הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ

וּמֵאַחַל לְךָ הַצְּלָחָה בַּתּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם.

אָשֶׁר   ו' שח   בַּנְחַל   צג
ו' שח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ד' דְּשׁוּבָבִים ה'תשמ"ה.

שָׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ לְהִיקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, וּבַפְּרִטִיּוֹת שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב
שֶׁהֲנָךְ נוֹפֵל בְּיָאוֹשׁ, וְיָדוּעַ אֶצְלָנוּ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל צָעַק בְּקוֹל גְּדוֹל
וְעַמְק מָאֵד מָאֵד: "אֵין שׁוֹם יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן עח). וְהֶאָרְכְנוּ בָּזֶה בְּקוּנְטֵרַס "יֵשׁ תִּקְוָה", וְכֵן
בְּקוּנְטֵרַסִים: "קָשָׁה יוֹם", "מְרִירֵי יוֹם", אֲשֶׁר נִדְפְּסוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וּבְעוֹד כַּמָּה קוּנְטֵרַסִים, הִיָּה מָאֵד רְצוּי שֶׁתִּלְמַד בָּהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.

וְהִנֵּה מְקוֹר וְיִסוּד לְיָאוֹשׁ, הוּא כְּפִירָה גְּמוּרָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי
הַמְּאָמִין הָאֱמֵתִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין
שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הוּא, אָדָם
שֶׁיֵּשׁ לוֹ יְדִיעָה זוֹ, הוּא אֵף פְּעַם לֹא יִשְׁבֵּר וְלֹא יִפֹּל בְּשׁוֹם יָאוֹשׁ
כָּלֵל, אֶפְלוּ שְׁאִינּוֹ יָכוֹל לְלַמֵּד וְכוּ', כִּי תִמְיֵד יְדִבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ
מִמְּקוֹם שֶׁהוּא שֵׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הִיקָר! אֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל בְּשׁוֹם אֶפֶן
שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגוּעַ
לְנַפְשֶׁךָ. וּבַפְּרִטִיּוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל יְכַנִּים בָּךְ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת,
כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל אֱמוּנָה בְּרוּרָה בְּחִדּוּשׁ הָעוֹלָם, רַק עַל-יְדֵי
הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה, אֲשֶׁר הוּא מְלֵא רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'). וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי
הַקְּדוּשִׁים, הוּא מְאִיר וּמְכַנִּים בּוֹ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, עַד שֶׁמְרַגֵּשׁ
אֶת אֱמֵתוֹ מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל פְּנֵי תִמְיֵד, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. כִּי כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם

מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא תָּמִיד מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל
בָּהּ (הֵינּוּ בִשְׁפַת הָאֵם שְׁלוֹ).

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עִבְר בְּחִיּוֹ מֵה
שְׁעֵבֶר, רָאָה לְהַרְגִיל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל
נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְרַק אֵלּוּ יִהְיוּ עֹכְשׁוֹ כָּל תְּפִלוֹתֶיהָ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
זַכֵּנִי לְהִיּוֹת בְּשֻׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאַזְכֶּה לְהַרְגִישׁ אֶת הַשְּׂמֻחָה מִכָּף רַגְלֵי
עַד קִדְקֵד רֵאשִׁי, וְאַזְכֶּה לְהַרְגִישׁ אוֹתָהּ תָּמִיד" וְכוּ'. וְכֵן תְּדַבֵּר הַרְבֵּה
עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִז תִּרְאֶה שְׂנוּי לְטוֹבָה, כִּי כָּבַר לֹא יִבְלָל אוֹתָהּ שׁוּם
דְּבָר, כִּי בְּאִיזָה מְקוֹם שָׂרַק תִּהְיֶה תְּדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְלֹא תִהְיֶה לְבַד.

וְהִנֵּה בְּיָדָי לְהִיּוֹת הַיְכָן שְׂאֵתָה נִמְצָא, זֶה מְקוֹם מְסֻכָּן
בְּגִשְׂמִיּוֹת, וְהַעֲקָר בְּרוּחַנִיּוֹת, אֵף יַעַן שֶׁהַכֶּרֶח לָךְ לְהִיּוֹת שֵׁם וְכוּ',
רָאָה לֹא לְאַבֵּד עֲצֻמָּה, כִּי גַם שֵׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְגַם מִשֵּׁם
יְכוּלִים לְחִזֹּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמִי יוֹדֵעַ אוֹלֵי נִתְעוֹרְרָת בְּתִשׁוּבָה דִּיקָא
בַּעַת הַזֹּאת, כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיךָ, וְזֶה עַל-יְדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְקָרֵב
גַּם רְחוּקִים הַנִּמְצָאִים שֵׁם, וְתַפִּיץ בִּינֵיהֶם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. כִּי כָּל
זֶה תִּקַּח בְּיָדְךָ, שֶׁמֶלְמוֹן יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁקָה טְעִים — לְמוֹנְדָה...
הֵינּוּ שֶׁבְשׁוּם אִפֵּן אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְעוֹלָם לְהַפְּךָ הַמְרִירוֹת אֶל נְעִימוֹת אֲמִתִּית.

אַחֵי הַיְקָר! רָאָה לְשַׂמַּח אֶת נַפְשְׁךָ עִם נִקְדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּכָל
בֵּר יִשְׂרָאֵל, תִּנְיַח תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְתִשְׂמַח עִם הַתְּפִלִּין מְאֹד מְאֹד,
כִּי זֶה יִשְׂאֵר לָנוּ מִכָּל עַמְלָנוּ, שְׂאֲנוּ זוֹכִים לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, וְתִקְרָא בָהֶם קְרִיאַת שְׂמֵעַ, וְהַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׂמֵעַ בְּעָרֵב וּבְבִקְרָא,
מַעֲלָה עֲלֵיו הַכְּתוּב כְּאֵלּוּ לְמַד כָּל הַיּוֹם כָּלוּ. וְרָאָה לְשַׁמֵּר
שְׁבַת-קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר כָּל הַשׁוֹמֵר שְׁבַת, אֲפִלּוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר
אֲנוֹשׁ מוֹחֲלִים לוֹ (שְׁבַת קִיח:). וְכֵן תִּלְקַט מְצָנָה אַחַר מְצָנָה וְתִשְׂמַח
בָּהֶן מְאֹד מְאֹד, כִּי עַקֵּר חֲשִׁיבוֹת הַמְצָאוֹת — כְּשֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָן
בְּשֻׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבְזֶה מִרְאֶה שֶׁכְּוֹנְתוֹ רְצוּיָה לְשָׂמִים.

וְהַעֲקָר שֶׁבְכָל הַעֲקָרִים — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשֻׂמְחָה עַל נִקְדַּת
יְהוּדִיתוֹ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד מְצָנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִמְצָנָה זֹה, שֶׁהוּא שְׂמִיחַ

אַשֶׁר   ו' שט   בַּנְחַל   צה

על היותו יהודי כופר בעבודה זרה (מגלה יג), כי על-פן נקרא יהודי, על שם שכוּפֵר בעבודה זרה. ועל-פן ראה להחיות עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשקד הרבה בספר שאלות ותשובות "אַשֶׁר בַּנְחַל", ושם תמצא רב טוב הצפון בו.

הדורש שלומך...

אם תכתב לי, אכתב לך עוד.

ו' שט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, ד' דשוכבים ה'תשמ"ה.

שלום רב יגיעו לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ומאד מאד אני שמח לראות ולשמע מכתביבת ידך, איך שאתה מחזק עצמך.

מה אמר לך! כל יום הוא יום, וכנגד יום בזה העולם, יש יום בעולם העליון, ועל-פן כל מה שהאדם עושה ביום הזה פה למטה בעולם הזה, כמו-כן זה לעמת זה נעשה למעלה. וזה שאמר התנא (אבות ב, א): "דע מה למעלה ממך" וגו', הינו אם אתה רוצה לראות ולידע מה נעשה עכשו ביום הזה למעלה בעולמות העליונים — "ממך", תראה איך שאתה מתנהג.

ועל-פן צריכים להיות בשמחה עצומה על נקדת יהדותנו, שזכינו להברא מזרע ישראל, ולא עשנו גוי, אשר שמחה זו עולה על כל השמחות, כי מה היינו עושים, אם חס ושלום, לא היינו נבראים מזרע ישראל?! וכפי שהאדם זוכה לשמח בשמחה זו, פן נמשכת עליו שמחה מכל העולמות, כי חֲדוּה דְבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ לְגַבֵּי חֲדוּה עֲלֵאָה' (זהר ח"ב קפד:), הינו שהשמחה למטה ממשכת שמחה

צו אשר ו' שי בנחל

מלמעלה, וכן להפוך, בסוד (תהלים סח, לה): "תנו עז לאלקים", כפי שהוא שמח כאן למטה, כן משמח, כבכול, למעלה בכל העולמות.

על-כן ראה להיות בשמחה, וחתף ואכל נקודות טובות בכל יום ויום, ואל תסתכל על שום חלישות הדעת ועל שום קטנות וירידות ונפילות, אשר עוברות על כל אחד, כי עליך לדעת, אשר בכל יום ויום נחשף מן האדם הכל, ואחר-כך מתחיל להאיר לו, וכן בכל פעם, בסוד (בראשית א, ח): "ויהי ערב ויהי בקר", וזה סוכב מדי יום ביומו, הנה מר ומרור לו, ונחשף בעדו ולא אור לו, והנה מתק לו, ומרגיש כל מיני ערבות ואור ותשוקה והתלהבות.

אשרי היודע דבר זה, ואז לעולם לא ישבר כלל.

הדורש שלומך...

כפי הנראה אניע לארץ ישראל, בעזרתו יתברך, ביום א' בשלח אחר הצהריים, בשעה ארבע, ואשבות, אם ירצה השם יתברך, בצפת בשבת-קדש בשלח, שבת שירה, וביום ב' בבקר אני חוזר לכאן. אקנה להשם יתברך להתראות בבריאות השלמה.

ו' שי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות התשמ"ה.

שלום רב אל ...

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד אני שמח שאת לומדת בספרי רבנו ז"ל, אשר שם תמצאי רב טוב הגנוז והצפון, למען החיות עצמך, אשר זה העקר בזה העולם — להחיות ולשמח עצמו בכל מיני אפנים, ולא להניח עצמו לפל.

כי זו גדלת האדם בזה העולם, איך שזוכה להחזיק מעמד,

אָשֶׁר   ו' שׂיא   בַּנְחָל   צו

וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, כִּי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים עוֹבְרִים עַל כָּל אַחַד בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְעַקֵּר מַעֲלַת הָאָדָם שֶׁיְכוּל לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר בַּמַּצְבִּים הַרְעִים וְהַמְרִים שְׁלוֹ, רַק מִהֶפְכֶם לְטוֹב. כִּי בַּפְתָּגִם הָעוֹלָם שָׁגוּר: מִלְמוֹן יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְמוֹנְדָה... הִינּוּ דִיקָא מִהַמְרִירוֹת יְכוּלִים לְהַפִּיף וְלַעֲשׂוֹת מִשְׁקָה טְעִים עַד מְאֹד... עַל-כֵּן תַּמְשִׁיכִי לְלַמֵּד וְלַעֲיֵן בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּקוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים הַנִּדְפָּסִים עִכְשָׁו מִחֲדָשׁ.

הַמֵּאחַל כָּל טוֹב...

ו' שׂיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ד' דְּשׁוּבָכִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב יִגִּיעוּ לְהַאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחָל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּדַבּוּק חֲבָרִים, וְיִתְדַבֵּר עִמָּהֶם מִרַבְּנוּ ו'ל, וְכֵן הַרְגַּל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל זֶה יוֹצֵא מִמֶּךָ מִדַּת הַבוּשָׁה רְעָה, וְתִהְיֶה לְךָ עֲזוּת דִּקְדוּשָׁה.

וְדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד נִצְרָף לְכָל הַנִּכְנָס בְּעַבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם סוֹכְבֵת אֵת הָאָדָם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּמֵה פְּעָמִים, כְּאִלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְנָה מְמַנּוּ, חַס וְשְׁלוֹם, עַל-כֵּן צָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם עֲזוּת וְעַקְשָׁנוּת דִּקְדוּשָׁה נִגְדָה כָּל הַקָּמִים עָלָיו, הַרוֹצִים לְבַטְלוֹ וְלַרְחֹקוֹ מִהַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הַנוֹפֵחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים. וְכֵן צָרִיף עֲזוּת וְעַקְשָׁנוּת גְּדוּלָה גַם נִגְדָה עִצְמוֹ, שֶׁלֹּא יִתְבַטֵּל כָּל-כָּף מֵעֲצָמוֹ רַק יַחֲזִיק מֵעֲמֵד, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה.

אֲחֵי הַיָּקָר! אַל תַּנִּיחַ אֵת עֲצֻמָּה לְפַל בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם, רַק רְאֵה לְהַכְנִיס עֲצֻמָּה תָּמִיד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין

צח   אָשֶׁר   ו' שִׁיב   בְּנַחֵל

למעלה מזה. פי המאמין האמתי, שהכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, לעולם לא ישבר משום דבר, רק יתחבא תמיד בסתר צל כנפיו יתברך.

חמדת לבבי! ראה לזרו את היקר והנעלה ... גרו יאיר, שידיפיס את הקונטרסים החדשים, ובעזרתו יתברך אם ידיפיסם, אזי אשלח לו עוד הרבה קונטרסים, אשר לאחרונה מזכני השם יתברך לחבר בכל יום קונטרס חדש, ועל-פל-פנים בדעתי לשלח את זה אליכם לנקדם, וכשתהיה איזו שעת כשר פעם ועת רצון, אזי ידפס ויופץ בכל העולם כלו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אני מקווה להיות בשבת שירה בצפת, ובעזרתו יתברך, תהיה עמנו בצותא בשבת-קדש.

אמרו חכמינו הקדושים (קדושין ל.), כי התורה היא תבלין נגד היצר הרע, מהו תבלין? זה מין ריח טוב שמכניסים במאכל, כמו-כן מי שהתגבר עליו היצר הרע וקטא, על-ידי-זה גרם ריח רע, וצריך לשפף תבלין, כדי לגרש הריח רע ולהביא ריח טוב, וזה זוכים — על-ידי למוד התורה הקדושה.

ו' שִׁיב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב נגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד אני שמח, שאתה מחזיק בתפקד ודבוק בספרי רבנו

אֲשֶׁר   וְ שִׁיב   בְּנַחֵל   צֵט

ו"ל, וְרָאָה לְחֹזֵק עֲצָמָךְ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הִסְטָרָא אֲחֵרָא אֹרְבַת מְאֹד עַל כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנֵי ו"ל, וּמִטְעָהוּ בְּכָל מִינֵי טְעוּיֹת וְשִׁגְעוֹנוֹת שֵׁשׁ גַּם בְּפָנִים וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁכָּל יְמֵי חַיָּיו לֹא יַעֲזֹב אֶת רַבְּנֵי ו"ל בְּשׁוּם אַפֵּן כָּלֵל.

אֹדוֹת קִדְשָׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שִׁיזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת נֵעַם עֲרֻבוֹת הָאֶרֶץ, וּכְמוֹ שֶׁעָשָׂה אַבְרָהָם אֲבִינֵנוּ — תִּקְיֵל בְּתִיקְלָא עַד דְּאִתְגַּלְיָא לִיה, שֶׁחָפַר וּבִקֵּשׁ וְהִתְבּוֹגֵן בְּקִדְשָׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁהִתְגַּלְּהָ לּוֹ (עֵינֵי בִּזְהַר הַקִּדּוּשׁ, פְּרֻשַׁת לֶךְ-לְךָ ע.ח.). וְאָמְרוּ (בְּפִרְשַׁת וַיֵּרָא ע.ח.): כִּשְׁם שְׁאֶרְץ יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוֹלֵט עָלֶיהָ שׁוּם מְלֶאכֶּה וְשׁוּם מְמֻנָּה, רַק הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, כִּף עַל יִשְׂרָאֵל אֵין שׁוֹלֵט אַחֵר, כִּי אִם הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְכַף גַּתֵּן הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁאֵין שָׁם שׁוּם שְׁלִיטָה רַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ, לְעַם יִשְׂרָאֵל — שְׁאֵין עָלֵיהֶם שְׁלִיטָה רַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ.

אֹדוֹת הָאֲכִילָה וְכוּ'; צָרִיף שְׁתַּדַּע כִּי הָאָדָם צָרִיף לְאָכֵל, כְּדִי שְׁיִהְיֶה לוֹ כַּח לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל קֶטֶב זֶה צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל כְּוֹנֵת אֲכִילָתָךְ בְּפִשְׁטוּת, שְׁיִהְיֶה לְךָ כַּח לַעֲבֹד אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.

וְרָאָה לְלַמַּד אֵיזָה לְמוֹד בְּתוֹף הַסְּעִדָּה, וְלִתֵּן כֶּמֶה שְׁקָלִים לְצַדִּיקָה בְּתוֹף קֶפֶה, וְעַל-יְדֵי תוֹרָה וְצַדִּיקָה בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה תִּתְקַן הַכֹּל.

אֹדוֹת הַכּוֹלָל, טוֹב מְאֹד שְׁאִתָּה יוֹשֵׁב בְּכוֹלָל. רָאָה לְהִשְׁאָר שָׁם, וְתִתְמִיד בְּלִמּוּדָךְ חֲמֵשׁ וַרְשׁ"י, וְהִבֵּן אִישׁ חֵי עַל פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, רָאָה לְסִימָם מְדֵי שְׁבוּעַ בְּשְׁבוּעַ, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. וְכֵן רָאָה לְלַמַּד מִשְׁנֵיּוֹת וּגְמָרָא וּמְדַרְשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יַעֲזֹר לְךָ שְׁתַּצְלִיחַ בְּלִמּוּדֶיךָ.

רָאָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם נְיוֹם אֶת ה'תְּקוּן הַכָּלְלִי, הֵלֵא הֵם הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלָּים שְׁגָלָה רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהוּא תְקוּן הַבְּרִית, וְתַעֲשֵׂה זֹאת

ק אָשֶׁר ר' שיג - ר' שיד בנחל

לְעֶצְמָךְ לְחֵק בַּל יַעֲבֹר, שְׁתֹּאמַר הַעֲשֵׂה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים הַלְלוּ, אָשֶׁר
הֵם סִגְלָה וְתִקּוּן נִפְלָא, אָשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחֻז בָּהֶם, וְאִז טוֹב לוֹ לְנִצַּח!

בְּעֵנִין צְדָקָה, כְּדֹאֵי לָךְ לְהַפְרִישׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כַּמָּה שְׁקָלִים: קִדְּם
הַתְּפִלָּה, וּבְאֲמִצֵּעַ הָאֲכִילָה, וְקִדְּם הַשְּׁנָה, וְקִדְּם הַזְּוִיג, וְקִדְּם הַדְּלָקָת
הַנְּרוֹת, וּכְשֶׁתִּמְלֵא הַקֶּפֶה שֶׁל צְדָקָה — תִּתְּנֶה לְהַדְּפֶסָה, כִּי הִיא
הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָה שְׂיֵשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְתִמְסְרָה לְהַמְדַּפְּסִים ... גְּרוֹ יֵאִיר.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ר' שיג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֲל, נַחֲל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה זְמַן לֹא
רְאִיתִיךָ.

הָעֵקֶר רְאֵה לְחֵזֶק עֶצְמָךְ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִשְׁתַּדֵּל
לְהִיּוֹת בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב, וְתִשְׁמַח גַּם אַחֲרֵים, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר,
שֶׁהַשְּׁמִחָה הִיא הַצְּלָחָה, וּמִי שֶׁתְּמִיד שְׂמֵחַ — הוּא מְצַלִּיחַ. וְעַל-כֵּן
רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְזֶה יִרְחִיב לָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמְאֻחַל לָךְ כָּל טוֹב...

ר' שיד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טבת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֲל, נַחֲל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

אֲשֶׁר   ו' שיד   בנחל   קא

ומאד מאד אני שמח, שאתה מחזיק בתפקך ולומד בהתמדה רבה. תאמין לי, כי עכשו בימי הנעורים, הוא הזמן הכי מכשר, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל ואמר (ספר המדות, תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את השם יתברך בבחירותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו, עין שם. וחקמינו ז"ל הקדושים אמרו (שבת קנב.): ינקותא פלילא דורדא (עקר יפי הפרח פשהוא צעיר).

וזאת ראינו בחוש, כי כל מי שנתקרב אל רבנו ז"ל בימי נעוריו, והתקרבותו היתה עם אמת, הינו רק בשביל לזכות להכיר אותו יתברך, הוא גדל והצליח מאד מאד. ובפרטיות מי שסלק דעתו וחקמתו, ולא התערב בשום מחלקת ונפוחים, רק תפס את סדר-הדרך-הלמוד בפשוטו, הוא זכה לסיים את כל התורה כלה עד חתנתו, בלי גזמה כלל, כי המפרסמות אינן צריכות לראיה. ואפלו אלו שמתלוצצים מזה, אין להם אלא ליצנותם, אבל אנו עומדים בשלנו, והם נשארים בשלהם. ובפרטי פרטיות, בחסדו יתברך, כל יוצאי בית מדרשנו בקיאים היטב בספרי רבנו ז"ל בכלל וב"לקוטי-מוהר"ן" בפרט.

והשם יתברך יעזר לך, שתמיד תאחז בדרךכי התמימות לדבר הרבה עמו יתברך, ותספור לפניו יתברך את כל לבך, וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כי הדבור יש לו כח גדול לעורר את האדם, ולדבק עצמו אליו יתברך, כי בכל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך מתדבקים בחי החיים.

ובפרטיות מי שמתנכח עמו יתברך, ורוצה לנצח אותו יתברך, כביכול, שיקרב אותו אליו, הקדוש-ברוך-הוא שולח לו דבורים מלמעלה שינצח אותו, וזה תענוגו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכד).

וכן ראה להתמיד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, שעורים כסדרן בתנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, מדרש רבה ומדרש תנחומא וכו' וכו', וכל מה שכתב.

קב אֲשֶׁר ו' שטו בנחל

וְהַעֲקֹר רְאֵה לֹא לְגִשָּׁם אֶת הַלְמוּד, לֹא לְלַמֵּד לְמַעַן אֵיזָה בֶּן אָדָם, אוֹ לְמַעַן כְּבוֹד, אוֹ לְמַעַן פְּרִסּוּם וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה הַלְמוּד נִחְשָׁף אֲצִלוֹ, וְשׁוֹכַח מֵה שְׁלוֹמֵה, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קי): מִי שֶׁמְגַשֵּׁם דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וְעוֹשֶׂה מִמֶּנָּה מְמֻשּׁוֹת, אֲזִי שׁוֹכַח הַכֹּל, עֵינַי שָׁם.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי אֵין רְחוּק בֵּינֵינוּ כֹּלֵל, רַק מְצַד גּוֹפְנוֹ, אֲבָל לֹא בְרוּחַנוֹ, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁאֲתָה לְוַמֵּד בְּכֹל יוֹם בְּסִפּוֹר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְכֵן בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן עִם פְּרוּשׁ "שְׁפַת הַנַּחֵל". וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַדְפִּיס כְּבָר הַפְּרוּשׁ עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ...

ו' שטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדְר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד נִשְׁפַּר לְבִי בְּקִרְבִּי עַל הָאֶסוֹן שֶׁקָּרָה לָךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁכְּבָר לֹא תִדַּע מִשׁוּם רַע, וְיִהְיֶה בְּבֵיתְכֶם רַק שְׂמֵחוֹת.

אוֹדוֹת פְּרָנְסָה, אֶסוּר לָךְ לְדַאֵג, כִּי בַחֲסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לָךְ כְּלִי, וְיֵשׁ לָךְ אֲמָנוּת בְּיַדֶּיךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ בְּפְרָנְסוֹתֶיךָ, כִּי מִפְתַּח שֶׁל פְּרָנְסָה הוּא רַק בְּיַדוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַעֲקֹר רְאֵה לֹמֵר בְּכֹל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, שֶׁהֵם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, קנ"ג, וְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ

אֲשֶׁר   ו' שטז   בַּנְחַל   קג
לְשֹׁמֵר שִׁבְתָּ בְּדִקְדוּקָה רַב, וְלֹא לְהִקְלֵל בְּשׁוֹם דְּבָר, וְזֶה יָבִיא לְךָ,
בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, פְּרִנְסָה בְּהִרְחֻבָּהּ וְגַם נַחַת מֵהִלְדִּים.

הַעֲקָר אֶל תְּהִיָּה שְׁבוּר, רְאֵה לְהִיּוֹת בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב, וּבְכַרְטִיּוֹת
עֲכָשׁוּ, שְׁכַל הִילְדִים מְסַתְּפָלִים רַק עָלֶיךָ, כִּי אַמָּם, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם,
נִפְטָרָה, וְעַל-כֵּן הֵם מְבִיטִים רַק עָלֶיךָ, אֲזִי רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמִחַ וּלְשִׂמְחָה
אוֹתָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִכְנִיס שְׂמִיחָה בְּבֵיתְכֶם, וְתִזְכֶּה לְרוּחַ רַב
נַחַת מִכָּל יְלָדֶיךָ, וּלְרַבּוֹת מֵהַבַּת ... תַּחֲי', שְׂתַתְּחַתֵּן בְּשַׁעַת טוֹבָה
וּמְצַלַּחַת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ הַצְּלַחָה וְשְׂמִיחָה בְּחַיֶּיךָ...

מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל הַבְּטִיחַ פַּעַם לְאַחַד מִתְּלַמִּידָיו, וְאָמַר לוֹ: "אִם
תְּהִיָּה תְּמִיד שְׂמִיחַ, לֹא תְהִיָּה רוּאָה פְּנֵי גֵיהֲנוּם".

ו' שטז.

בְּעֲזָרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְתָּ-קִדְשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמֵאֵד מְאֵד כּוֹאֵב לִי מֵה שְׁאַרְע לְךָ, אֲבָל מִצַּד שְׂנֵי אֶת צְרִיכָה
לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה שְׁנִפְטָרָתָ מִמֶּנּוּ, כִּי אִם בְּעַל יְכוּל לְעֲשׂוֹת דְּבָר כְּזֶה
לְבַגַּד בְּאִשְׁתּוֹ, סִימָן שְׁכַל הַקָּשֶׁר לֹא הָיָה — אֲלֹא אֶהְבֵּת עֲצָמוֹ.

אוֹדוֹת לְהִתְחַתֵּן שְׁנִיית שְׂאֵת חוֹשֶׁשֶׁת, אֵין הַצְּדָק עִמָּךְ, כִּי אִם
נִכּוּים פַּעַם, אֵין זֹאת אוֹמְרָת שְׂתִכְּוִי שׁוֹב, חַס וְשְׁלוֹם, וְאֵל תַּחֲשָׁבִי
כְּרַגַּע שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹב אוֹתוֹ, הוּא יִקְבֹּל עָנְשׁוֹ, וְהִיא עוֹד תִּשְׁלִיךְ
אוֹתוֹ כְּמוֹ שְׂמִשְׁלִיכִים לְמוֹן.

הַעֲקָר — הַעֲבֵר אֵין, רְאֵי לְהִסְתַּפֵּל עַל הַעֲתִיד, וְלִכְנוּת לְךָ בֵּית
חֲדָשׁ, וְרְאֵי לְהִתְחַתֵּן, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ. חֲזַקִּי וְאִמְצִי

קד   אָשֶׁר   ו' שִׁיז   בְּנַחֵל

מָאד מָאד, כִּי עֲדִין לֹא סוּף הָעוֹלָם, וְאֵף שֶׁהִדְבַּר כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד, וְאֵי מִכִּין וּמִרְגִּישׁ הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת כּוֹאֵב וְשִׁכְרוֹן לְבָב, אֵף צָרִיף לְזִכֹּר כִּי שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ הִיָּתָה לוֹ טִבְעֵת, וְעַלֶּיהָ הָיוּ חֻקּוֹת ג' אוֹתִיּוֹת אֵלוֹ: ג'ז"י, וּבְכָל פֶּעַם כְּשֶׁעָבְרָה עָלָיו אִיזוֹ צָרָה, הִסְתַּכַּל עַל הַטִּבְעֵת וְנָחַם עַצְמוֹ, וְלֹא יָדָעוּ מֶה פָּרוּשׁן שֶׁל הַג' אוֹתִיּוֹת, עַד שֶׁפֶּעַם אֶחָת גָּלָה וְאָמַר, שֶׁהֵן רְאשֵׁי תִבּוֹת שֶׁל הַמְּלָיִם: ג'ם ז'ה י'עֵבֵר, וּבְכָל עֵת צָרָה הַכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהַחַיִּים אֵינָם עוֹמְדִים עַל מְקוֹם אֶחָד, וְגַם זֶה יֵעֵבֵר. עַל-כֵּן גַּם אֶת זְכָרֵי אוֹתִיּוֹת אֵלוֹ.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַח אֶת לְבַבְךָ, וְתִמְצָאֵי זְוִיג הַגּוֹן בְּמַזָּל טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל כָּל טוֹב...

ו' שִׁיז.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ט טִבְת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

וְשִׁמַּחְתִּי כִּי עֲדִין אַתָּה מַחְזִיק בְּתַמָּךְ, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר בְּאֵמֶת עִם יִשׁוּת אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַרְגִישׁ בְּסֹפֵר זֶה כָּלֵל, אֲדַרְבְּהָ, תְּכַלִּית הַהַפּוּף יִחַשְׁבּ וַיִּדְמָה בְּדַעְתּוֹ עַל זֶה. לֹא כֵן מִי שֶׁשָּׁכּוּר לְגַמְרֵי, וְהִתְיַאֵשׁ כְּבָר מְזֶה הָעוֹלָם, מֵרַב צְרוּתוֹ וְהִרְפָּתָקְאוּתוֹ, אֲשֶׁר בּוֹדֵאֵי הָאָדָם הַזֶּה — כָּל יִשׁוּתוֹ כְּבָר נִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, הוּא יִרְגִישׁ כָּל מִינֵי תַעֲנוּג וְנַעֲמִימוֹת וְזִיו וְחַיּוֹת בְּסֹפֵר זֶה, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁרַק יִתְרַחֵב לוֹ מְעֻט, כְּבָר לֹא יִהְיֶה הַסֹּפֵר חָשׁוּב בְּעֵינָיו כָּלֵל, עַד שֶׁכְּשִׁיתְרַחֵב לוֹ לְגַמְרֵי (הֵינּוּ שְׁיִתְמַלֵּא

אֲשֶׁר   וְ שִׁיר   בְּנַחֵל   קה

עם ישות), אֲזִי יִשְׁלִיךְ אֶת הַסֵּפֶר וַיִּבְזֶהוּ, וַיִּדְבֵּר עָלָיו, וְזֶה בְּרוּר לְמִי שְׂיִדְעַע מֵה שְׂקוּרָה כְּהַיּוֹם בְּעוֹלָם.

על-כן יֵעֹזֵר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂכָל יְמֵי חַיֶּיךָ תַּחֲזִיק בְּמַתְנָה הַזֹּאת, שֶׁהֵם הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שְׂאֵלוֹת וַתְּשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וַתַּעֲזֵב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּכַמָּה וְכַמָּה מִכְּתָבִים, וְרַב טוֹב הַצָּפוֹן תִּמְצָא שָׁם, כִּי נִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְזִכּוֹת הַכְּסוּפִין וְהַשְׂתוֹקֵקוֹת שֶׁל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְשׁוֹם אִפֹּן שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ לְקַרֵּר וּלְרַחֵק אוֹתָךְ מֵהֶם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמַח לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, וְאִין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה, מֵה שְׂאֵתָה זוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּזִכּוֹת רַבְּנוֹ ז"ל, וּבְיִדְאֵי בְּזִכּוֹת שְׂקִידָתְךָ בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, תִּזְכָּה לְפַרְנֶסֶה בְּנִקְל וְעִשִׁירוֹת סוּף כָּל סוּף — אִם תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא, פֶּרֶשֶׁת כִּי תִשָּׂא): כָּל הַעוֹסֵק בַּתוֹרָה — פֶּרְנֶסֶתוֹ מִן הַתוֹרָה, וּמִתְעַשֵּׂר וּמִצְלִיחַ, עֵינֵי שָׁם.

וְכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, שֶׁהַשְּׁלוֹם-בֵּית אֶצְלְךָ נִשְׁתַּנָּה, וְאֵתָה מִכְּבֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר גַּם בְּזִכּוֹת זֶה תִּהְיֶה לָךְ פֶּרְנֶסֶה וְעִשִׁירוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא נֵט): אוֹקִירוֹ לְנִשְׂיִכּוֹ, כִּי הֵיכִי דַתְּעַתְרוֹ, עֵינֵי שָׁם; וְאֵמַר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו), שֶׁהַמְּעוֹת וְהַפְּרֶנֶסֶה בָּאוֹת בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה, עֵינֵי שָׁם.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְכֶם תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ...

אֶקְוֶה לְשַׁבַּת בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ, שְׂבַת שִׁירָה, בְּעִיר הַקִּדְשׁ צְפַת, אֶקְוֶה שְׂנַתְרָאָה שָׁם.

קו אשר ו' שיח בנחל
ו' שיח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ' טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו גג עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני מצטער על שלשת האסונות שקרו לכם זה אחר
זה במשך יומים, אף דעו לכם, פי אין טבע ומקרה כלל, והכל מן
השמים בהשגחה פרטית, לעזרר ולרמוז לכם לתקן מעשיכם.

תודה להשם יתברך, שלא קרה, חס ושלום, דבר — לא לך,
ולא לאשתך, ולא לילדים, כסף נתן להחזרה, אבל לא נפשות. עליך
לברך בבית-הכנסת ברפת הגומל.

התקון שעליכם לתקן, תכף-ומיד פשקורה לאדם או לאחד
מבני המשפחה איזה מקרה אסון, חלילה, עליהם לבדק את
המזוזות, אפלו שהיו חדשות. וכן צריכים לבדק בעצמו היטב, אם
אין אצלו איזה חלול שבת, חס ושלום, או משהו שאינו פשוטה
בטהרת המשפחה. אקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר אצלכם.

אציע לכם למען ברכה והצלחה, שתדליקו שני נרות לכבוד
שבת — בעבורך ובעבור אשתך, ועוד שלשה נרות בעבור השלשה
ילדים, שיאיר להם המזל כל החיים, ותאיר נשמתם תמיד, ועוד שני
נרות של שמן זית, שמאד מאד מסגל להמשיך שלום בבית ופרנסה
בהרחבה וילדים טובים.

והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שימתקו מכם כל הדינים,
ותתברכו בכל הברכות הפתובות בתורה.

המאחל לכם כל טוב...

ו' שׁיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶרְא, כ' טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יֵאִיר.

רְאֵה, בְּנֵי הִיָּקָר! לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי מְאַמְצִים מִצִּדְּךָ לְהִתְחַתֵּן מֵהַ
שְׁיֹתֵר מֵהָר, וְזֶה יִפְטֹר לְךָ אֶת רַב הַבְּעִיּוֹת שֶׁל עֲצָבֹנוֹת וְעֲצָלוּת. אֵינְךָ
עֹלֶיךָ לְכַרֵּר כָּל-כֶּף הַרְבֵּה. הַאִינְךָ יוֹדֵעַ כִּי יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הַכֵּל, וְאֵיךְ
אֶחָד אֵינּוּ מִבְּטָח בְּחַיּוֹ כְּרָגַע? וְעַל-כֵּן מֵהַ יֵשׁ לְבַחֵר כָּל-כֶּף? ! קַח
אֲשֶׁה וְהִתְחַתֵּן עִמָּהּ, וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי בְּלֹא זֶה אֵתָּה
מִסְתַּוֵּבֵב וְהוֹלֵךְ בְּטֵל בְּשַׁעֲמוֹם, וְעוֹשֶׂה עֲבֹרוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן, בְּנֵי,
שְׁמַע בְּקוֹלִי, וְרְאֵה לְהִתְחַתֵּן תְּכַף-וּמִיד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב
אוֹתְךָ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לְהִתְפַּלֵּל
שְׁחֵרִית, מְנַחֵה וּמַעֲרִיב, אֲשֶׁר זֶה מְמַשִּׁיךְ זְכוּת אָבוֹת עָלֵינוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְתַעֲזֹר לְאָבִיךָ, כִּי הִיא
הַמִּצְוָה הַכִּי גְדוֹלָה, שְׂבֵה כְּלוּלוֹת כָּל הַמִּצְוֹת. וּמִצְוָה זוֹ תִתֵּן לְךָ
אֲרִיכוֹת יָמִים, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אוֹדוֹת עֲצָבֹנוֹת, כְּדָאֵי לְךָ לְקַבֵּעַ לַעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּסֶפֶר הַנִּפְלָא
"אָרְךָ אִפִּים", הַמְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְגַם עֲכָשׁוּ יֵצֵא לְאוֹר
קוֹנִטְרַס "מִשְׁפִּיל אֵף", "מִאֲרִיף אֵף", אֲשֶׁר גַּם שָׁם מְבֹאֶרֶת מַעַלֵּת
הַסְּבָלָנוֹת וְגַגְנוֹת הָעֲצָבֹנוֹת וְהַפְּעֵס. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ כָּל טוֹב...

קח אָשׁר ו' שכ — ו' שכא בַּנְחַל
ו' שכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"א טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאַשְׁתְּךָ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִבְדֶּק אֶת הַתְּפִלִּין וְהַמְּזוּזוֹת.

גַּם תִּרְאוּ לְהַיּוֹת גְּזֵהֲרִים לְהַדְּלִיק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן לְכָבוֹד
שַׁבַּת-קִדְשׁ, מִלְּבַד שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב.

וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּבֵיתְכֶם, וַיִּרְחִיב
לָכֶם בְּפִרְנֹסָה, וּבְשְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוּלָּה בְּבֵית.

הַמְּאַחֵל לָכֶם כָּל טוֹב...

ו' שכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"א טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה ...

בְּנֵי הִיקָר לִי מְאֹד! אֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ
מִהֲרַחֲמִים, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הֲרַחֲמִים, וְלַעוֹלָם לֹא מְאַחֵר,
אִם קִבַּלְתָּ עַל עֲצָמְךָ לְחִזּוֹר בְּתַשׁוּבָה בְּהִיוֹתְךָ שֵׁם וְכוּ', וְלֹא עָלְתָה
בְּיָדְךָ, וְעַכְשָׁיו אֵתָה תוֹלָה כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הִיקָר לְךָ מְאֹד, גֵּרוֹ
יְאִיר, בְּשִׁבְלֵי זֶה, עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי עֲדִין לֹא מְאַחֵר, רְאֵה לְחִזּוֹר עַכְשָׁיו
— אֵתָה וְאַשְׁתְּךָ בְּתַשׁוּבָה, וּתְקַבְּלוּ עֲלֵיכֶם לְשִׁמּוֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְלֹא
לְאָכַל טְרֵפוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלְשִׁמּוֹר טְהוֹרַת הַמְּשֻׁפָּחָה.

וְאַתָּה רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְאַשְׁתְּךָ תִּדְּלִיק לְכָבוֹד שַׁבַּת
— שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וְשְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב, וּבְכוּדָאֵי יִשְׁתַּנֶּה
מִצַּב בְּנִיכֶם הִיקָר.

אָשֶׁר   ו' שִׁכְב   בְּנַחַל   קֵט

רְאֵה לֹא לַעֲשׂוֹת לוֹ עוֹד שׁוּם נְתוּחִים, וּבִפְרֻט בְּאֶרֶץ, כִּי שָׁם
עֲדִין הִרְפוּאָה אֵינָה מְפַתַּחַת, וְשֵׁלֵא יִתְלַמְדוּ עַל בְּנֵיךָ. וְאִם צָרִיךָ
נְתוּחַ, יוֹתֵר טוֹב שְׂיִהְיֶה פֹה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, אֲבָל בְּשׁוּם אֶפֶן לֹא
שָׁם. לַעֲת עֵתָה תַעֲזֹב אוֹתוֹ כֶּף, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּזָכוֹת
הַתְּשׁוּבָה שֶׁתַּחֲזְרוּ אֵתָה וְאֶשְׁתָּךְ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה
לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה...

ו' שִׁכְב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאַרְא, כ"א טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמֵאֵד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְרֵאוֹת, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק עֲצָמְךָ וְלוֹמֵד
תּוֹרָה בְּעֵנִי. וּבְכֹר יְדַעְתָּ מֵאַמְרָם ו'ל הַקְדוּשִׁים (אֲבוֹת, פֶּרֶק ד'): כֹּל
הַמְקַיֵּם אֵת הַתּוֹרָה מְעֵנִי, סוֹפּוֹ לְקַיְמָה מְעֻשָּׂר; וּבּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְמַיֵּד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁשִׁי
וְהַתְרַגּוּם, שֶׁהוּא יְסוּד גְּדוֹל לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, כִּי בְּשָׁבוּעַ שְׂאִינוֹ זוֹכֶה
לְסִיִּם אֵת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, בּוֹ בְּשָׁבוּעַ תִּהְיֶה לוֹ אֵיזוֹ צָרָה — הֵן
מְעַצְמוֹ, וְהֵן מִבְּנֵי, וְהֵן מֵאַשְׁתּוֹ, וְהֵן מִשְׁכָּנֵינוּ, וְדַבֵּר זֶה בְּדוּק וּמְנִסָּה,
וְרַב רַבִּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם סוֹבְלִים בְּעִבּוֹר זֶה, שְׂאִינִם נִזְהָרִים בְּמִצְוָה זוֹ
— לַעֲבֹר אֵת הַסֵּדֶרָא: שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תְּרַגּוּם.

וּמְנַהֲגוֹ שֶׁל רַבְּנֵי הַגְּבָרָא ו'ל הִנֵּה, לְלַמֵּד אַחַר הַתְּפִלָּה פְּרִשָּׁה
חֲמֵשׁ וְרִשְׁשִׁי וְהַתְרַגּוּם, כִּי הוּא סִבֵּר בְּפִשְׁיטוֹת: 'מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָךְ
נִקְרָא עִם הַצִּבּוֹר' — כְּדַעַת הַמְּחַבֵּר, וְרֵאוּי לְסַמֵּךְ עָלָיו. וְאַף שֶׁלְּפִי
דַּעַת הָאָר"י ו'ל הוּא בְּעֶרְבַּ שְׁבַת, אֲבָל הַמְּצִיאוֹת מִרְאָה, שֶׁמְגִיעַ יוֹם

קי אשר ו' שכב בנחל

ששי, וטרודים מאד מאד, ובפּרטינות בימים הקצרים של החרף, ואז מתרשלים לגמרי, וזה גורם אחר-כך הרבה צרות ובצרות בבית ובחוץ.

אשרי מי שמסים את פּרשת השבוע מדי שבוע בשבוע, ומכל שכן בשזוכה לצרף לזה גם את הפן איש חי, ללמד בו מדי שבוע, על סדרת השבוע — אין למעלה מזה, פי כף יהיה בקי בהלכה.

העקר ראה לשמח את נפשך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תסתכל על כל העני שעובר עליך, ראה לקים את התורה בתמימות ובפשיטות גמורה, לקים את כל המצוות כמו שמקיימים פשוטי עם מאחינו בני ישראל, ללכת למקנה בכל יום ויום, ולהתעטף בציצית ותפלין, ולתן כמה פרוטות לצדקה, ולעמד להתפלל סדר תפלת שחרית מתוך הסדור, ולכבד אותו תברך בגרונו, לשיר לפניו בקול ערב (כל אחד מאנשי שלומנו, היה לו שיר מיוחד בשעת תפלתו, שהתפלל עם תנועת השיר שלו: זה בתנועה של התעוררות, זה בתנועה של שמחה, זה בתנועה של דבקות, זה בתנועה של מרירות ולב נשבר וכו', כל אחד התפלל עם השיר והנגון שלו, עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מב).

ואחר התפלה ראה ללמד חמש ורש"י עם התרגום, וכן תזהר להתפלל מנחה מקדם, הינו משעה שלש כבר יכולים להתפלל מנחה קטנה דיקא, וכן מעריב בתחלת לילה, ונצות באמצע הלילה בשעה שתים-עשרה, וכל זה תקים בתמימות ובפשיטות.

ועל כלם לדבר הרבה עמו תברך כמו אדם פשוט, תמיד רק לדבר ולשוח עמו תברך, אשר רבנו ז"ל אמר, שרק על-ידי זה זכה להגיע אל מדרגתו והשגתו (עין שיחות-הר"ן, סימן קנד). וכל זה צריך להיות עבודת התפלה שלך.

ומלבד זאת עליך להתמיד הרבה במשניות, אם תזכה לסים בכל יום ח"י פרקים — אין למעלה מזה, וכן שעור בגמרא: בבלי, ירושלמי, תוספתא, בכל יום יום חק ולא יעבר, וכן ברמב"ם, טור,

אָשֶׁר   ו' שִׁכְג   בְּנַחֵל   קִיא

שְׁלַחַן עֲרוּךְ, מְדַרְשׁ רַבָּה, מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא — מְכַל לְמוּד אֶפְלוּ קֶצֶת,
וּבְנָה יַעֲבֹר לָךְ הַיּוֹם, וְעוֹד יוֹם, וְעוֹד יוֹם וְכוּ'. אֲשֶׁרִי הַמְבִלָּה אֶת
יָמָיו בְּטוֹב וּבְנֻעִימִים, וַיִּקְּם אֶצְלוֹ (בְּרֵאשִׁית כד, א): "וְאֶבְרָהִם זָקֵן בָּא
בְּיָמָיו", שְׁפָרְשׁוּ בַזֶּהר הַקְדוּשׁ (עֵין ח"א קכט.), שְׁבֵא עִם כָּל שְׁנוֹתָיו,
כָּל יוֹם הִיָּה אֶצְלוֹ שְׁלָם.

הַעֲקָר לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל, שְׁיִשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה לְלָמַד, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר:
"מַעֲט גַם-כֵּן טוֹב".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...
...

בְּשִׁבְת־קַדְשׁ פְּרֻשֶׁת בְּשִׁלַּח, שִׁבְת־שִׁירָה, אֲשֶׁבֶת בְּעִיר הַקְּדֻשׁ
צָפֹת, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת הַחַיִּים.

הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' מִיכָל, נִכְד מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל הַתְּבַטָּא, שֶׁהַכֶּפֶה שְׁלוֹ
אֵינָה נִחָה עָלָיו בְּלִי מַקְנָה: "דָּאֵס קֵאפֵל הַאֲלֵט זִיף נִישֵׁט אוֹיף מִיִּין
קֵאפֵ אֵן מַקְנָה".

ו' שִׁכְג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וְאֵרָא, כ"א טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אֶתְמוּל שְׁמַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר קָרָה לָךְ וְכוּ'. תִּדְעֵ, שְׁאֶצֶל מוֹהֲרֵנ"ת
ז"ל לֹא הָיוּ, כִּי אִם כַּמָּה אֲנָשִׁים, וּמָה גַם שְׁמָסְרוּ אוֹתוֹ מִתְּנַגְדִּים
רְשָׁעִים וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הַחֲזִיק מַעֲמַד וְלֹא נִשְׁבַּר, וְלֹא עוֹד אֶלָּא
חֲזַק אַחֲרִים. רוֹאִים מְכַאֵן, שְׁאֵם רוֹצִים — יְכוּלִים. וְלִכֵּן אֶל
תְּתַבַּלְבֵּל מֵאֵף אֶחָד, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

שָׁמַר עַל הַדְּבוּר שְׁלָךְ, לֹא כָּל דְּבָר אֶתָּה צָרִיךְ לְסַפֵּר לְאִשְׁתָּךְ,
וּכְבָר אָמַר הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ (אֲבוֹת פְּרָק ב'): אֶל תִּרְבֵּה שְׁיַחָה עִם הָאִשָּׁה

קִיב   אֲשֶׁר   ו' שְׂכַד   בְּנַחֵל

וכו', פִּי מְבֹטֵל מִדְּבָרֵי תוֹרָה וְכוּ', וְלִבְסוֹף יוֹרֵשׁ גִּיהֵנוּם עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם; פִּי מְרֵבּוּי הַדְּבוּרִים יוֹצֵאִים וּכְפוּחִים, וְזֶה מְבִיא אַחֲרֵיכֶם לְמַחֲלָקָת, שְׁנַעֲתֶם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלָמָּה לָךְ כָּל זֶה? !

תֵּאֱמִין לִי, שֵׁשׁ הִרְבֵּה מֵה לְדַבֵּר, אֲבָל הֶעֱקַר לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, פִּי אֵין עוֹד טוֹב יוֹתֵר מֵאֱמוּנָה, פִּי כְּשֶׁאֲדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ כָּבֵר הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת, פִּי כָּל מֵה שֶׁאֲדָם סוֹבֵל, זֶה רַק מִחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה. אֱמוּנָה זֹה תְרוּפָה עַל הַכֹּל. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'): הֶעֱקַר הוּא אֱמוּנָה, וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ הֵיכֵן הוּא אוֹחֵז בְּאֱמוּנָה; פִּי כָּל מִי שֶׁסוֹבֵל מִחֲלוֹת וְחִלָּאִים רָעִים, זֶה בָּא רַק מִחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה. וּבְפֶרֶט מִחֲלַת הָעֲצָבִים בָּאָה רַק מִהֶעֱדָר חֶסֶד אֱמוּנָה. פִּי הַמְּאֱמִין הָאֱמֵתִי שֶׁמְאֱמִין, אֲשֶׁר דְּבָר גְּדוֹל וְדְבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִכָּל הַצָּרוֹת, וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאֲדָם (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת". וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנִדְבֵר הִרְבֵּה רַק מֵאֱמוּנָה, פִּי זֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קִשָּׁה הַיּוֹם יוֹתֵר מִהַכֹּל.

אֵל תִּפְגַּם בְּכּוּחֵים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, פִּי זֶה לֹא יִבִּיא לָךְ שׁוֹם טוֹב — רַק מִחֲלָקָת, וּמָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת זֶה? !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' שְׂכַד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֶרָא, כ"א טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

צְדָקָה הוּא תְקוּן גָּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל

אָשֶׁר וְ שָׁכָה בְּנִחַל קִיג

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד), כִּי הוּא פִּזֵּר וְכוּ', וְלִכֵּן רָאוּי שְׂפִיזֵר עַל צְדָקָה, וְאֵין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִלְּפִזֵּר סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, הַמְּגִלִּים אָמוּנָה.

נָא וְנָא אֵל תַּחֲלֵשׁ דְּעַתָּה, שְׁהִלְדִּים שְׁלָךְ יֵצְאוּ נִגְדָה, אֵין זֹאת אֶלָּא מִפְּנֵי הַעוֹנוֹת שֶׁהָיוּ לָךְ בַּמַּחְשָׁבָה, בְּהִרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, וְכַמְּאֵמֵר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בַּמַּחְשָׁבָה — סוֹבֵל מִלִּדְיוֹ, וְכִשְׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּרוֹ — סוֹבֵל מֵאֲשֵׁתוֹ, וְכִשְׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַעֲשָׂיו — סוֹבֵל מֵאֲנָשִׁים, וְלִכֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דְּעַתָּה, אֶלָּא תִּקְבֹּל הַכֹּל לְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת, וּבְיַדָּאֵי יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁתַּעֲזוֹר לְהִדְפִּיס וּלְהַפְיִץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' שָׁכָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי ... נְרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

בְּשׁוּם פָּנִים אֵל תַּחֲלִיף אֶת הַלְבוּשׁ, אֶתָּה בְּנֵן שֶׁל קְדוּשִׁים, וְאַבוֹתֶיךָ וְאֲבוֹת אֲבוֹתֶיךָ הוֹלְכִים כָּךְ עִם מַלְבוּשֵׁי כְבוֹד. וְלִכֵּן אֵל תֵּאָבֵה וְאֵל תִּשְׁמַע לְמָה שֶׁמְסִיתִים אוֹתָךְ וְכוּ', שֶׁתִּכְרַח-וּמִדְּ כְּשֶׁמִּתְקַרְבִּים אֵל רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים לְהַחֲלִיף אֶת הַלְבוּשׁ, הַכֹּל זֶהוּ שֶׁקָּר וְדַמְיוֹן אֶחָד גְּדוֹל, זֶה אָמַר לָךְ יוֹסֵל שְׁנֵיידְעֵר'ס זְהוּן [הַבֵּן שֶׁל יוֹסֵף הַחִיט]. אֲדַרְבָּה, רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ — לְמָה לֹא מִקְרָבִים אֵלָיו בְּנֵן שֶׁל קְדוּשִׁים וְכוּ', וְכֵן מוּבָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת (מַעֲשֵׂה יב, מִהַבַּעַל תַּפְלָה), שֶׁהַבַּעַל תַּפְלָה רָאָה אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו, שֶׁצְרִיף לְלַכֵּת עִם בְּגָד מְכַבֵּד וְכוּ', בְּגָד שֶׁל זֶהב וְכוּ', הַמְצִיא לוֹ, עֵין שָׁם; הָרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ! וְלִכֵּן בְּשׁוּם פָּנִים אֵל תַּחֲלִיף אֶת הַבְּגָדִי כְבוֹד, כִּי

קיד אָשר ו' שכו בנחל

כָּךְ הוֹלֵךְ אָבִיךָ וְכֵן הַסְּבֵא מְדוֹר דוֹר וְכוּ'. וְלָמָּה תַּחֲלִיף בְּשָׂבִיל אֵיזָה
בֵּן שֶׁל חֵטְ שְׂאוֹמֵר לָךְ כָּךְ?!

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' שכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבַּחּוֹר ... גֵּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְהַבִּין, כִּי מִי שְׁנֹכְשֵׁל בְּפָנִים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל עַד מְאֹד, וַיֵּשׁ בַּחֲוָרִים שְׁנֹשְׁתַּבֵּשׁ שְׂכָלְךָ
לְגַמְרִי, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה עוֹקֵר אֶת הַשְּׂכָל לְגַמְרִי. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו'), שְׁגָם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שְׁסַגְלָה
לְמַשְׁגָּע הוּא הַסְּרוּס וְכוּ', עֵינֵי שָׂם. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵהַ
שְׁעוֹבֵר, שְׁגָעוֹן מִמֶּשׁ, עַד שְׁנִתְבַּלְבַּל שְׂכָלְךָ לְגַמְרִי. וְהִנֵּה בָּא רַבְּנוּ
ז"ל, שֶׁהוּא נִשְׁלַח אֶל הַדּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם מְלֵא זְמָה
וְנֵאוּף, שְׂקוּץ, תַּעֲוֵב, זְהוּם וְעֵרֶם וְכוּ', וּמְלֵא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת,
רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְנוֹתֵן לָנוּ עֲצוֹת אֵיךְ לְצֵאת מִהַסְּבֵא שְׁנֹסְתַּבְּכוּ, וְגַלְהַ
לָנוּ אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', וְאָמַר שְׁזַהוּ
תְּקוּן עַל הַכֹּל. וּבַפְּרָט מִי שְׁזוֹכָה לְבוֹא אֶפְלוּ פַּעַם אַחַת אֶל צִיּוֹנוּ
הַקְּדוֹשׁ, וְאָמַר שָׁם אֶת הַמִּזְמוֹרִים, יִהְיֶה נִכּוֹן לְבוֹ בְּטוֹחַ, שְׂרַבְּנוּ ז"ל
יַעֲשֶׂה מֵהַשְּׂהַבְּטִיחַ, וַיִּתְקַן אוֹתוֹ תְּקוּן נִצְחִי.

וְהִנֵּה בְּזָה שְׂבָאִים אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, בְּזָה צְרִיכִים
לִידַע שְׂיִתְקַן הַכֹּל, אֲשֶׁר כָּךְ הַבְּטִיחַ, אֲבָל עַכְשָׁו מִתְחִיל תְּהִלְיָךְ אֲרֹךְ
שֶׁל תְּקוּן הַנִּשְׁמָה לְמִשְׁוֹף כָּל הַחַיִּים, וְהִירִידָה מִתְּהַפְּכַת לְעֲלִיָּה —
אִם רַק יִחְזִיק מִצְמַד, וַיַּעֲמֵד חֲזַק כְּצוּר אֵיטָן, כִּי זֶה אֶחָד מִהִיסוּדוֹת
אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל — לְהִיּוֹת חֲזַק כָּל יְמֵי חַיָּו, וְלִהְתַּנְהַג כְּפִי מֵהַשְּׁגָלָה
לָנוּ. כִּי מִי שְׁנֹכְשֵׁל בְּפָנִים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, נִשְׁתַּבֵּשׂה

אֲשֶׁר   ו' שְׂכו   בְּנַחַל   קִטו

דַּעַתּוֹ לְגַמְרֵי, וּכְדֵי שְׂיִזְכֶּה לְרַפָּא אֶת שְׂבוּש דַּעַתּוֹ, עָלְיוֹ לְהִתְאַוֵּר
בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה מְשֻׁךְ יְמֵי חַיָּו, שְׂזָה הוֹלֵךְ יַחַד עִם הַתְּחִזְקוֹת; כִּי
כָּל הַצָּרָה הַמְרָה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, זֶה רַק
מִחֲמַת שְׁעוֹקֵר מִהָאָדָם אֶת הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל, וְכִיּוֹן שְׁנַפְגָּם דַּעַתּוֹ
וְשִׁכְלוֹ, מְאֹבֵד אֶת עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו, עַד שְׁוֹכְנִס בְּעִצְבִּים, וְנַעֲשֶׂה בְּכַעַס
גְּדוּל. וְלִכֵּן גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ד): בְּהַחֲטֹם יְכוּלִים
לְהַפִּיר אֶת הַנוֹאֲף, וְהַכַּעַס בָּא מִהַחֲטֹם, שֶׁהוּא הָאֵף, בְּחִינַת
חֲרוֹן-אַף. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שְׁמֵי שְׁפָגַם בְּבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, הוּא תְּמִיד כְּעֵסֶן וְנִכְנָס בְּעִצְבִּים, וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּנוֹ הוּא
עַל-יַדֵּי 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', תְּקוּן הַמַּחֲזִין, סִבְלָנוֹת, שְׂזָה זוֹכִים עַל-יַדֵּי
תְּקֵף הָאֱמוּנָה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז, ג): "שָׁכַן אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה"; כִּי
הַמֵּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שְׁמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, אֵף פַּעַם
לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס וּבְכַרְצִיחָה מִכָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, אֲפִלּוּ מִבְּעַל בְּחִירָה,
כִּי אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבַּע מִלְּמִטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְזִין עָלָיו
מִלְּמַעְלָה (חֲלִין ז:); וְדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא
בְּהַשְׁגַּחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן מַה יֵּשׁ לוֹ לְהִיּוֹת בְּכַעַס
וְלִהְתְּעַצְבֹּן? אֲדַרְבֵּה, בְּשַׁעֲה שְׁעוֹכְרִים עַל הָאָדָם צְרוֹת וְיִסּוּרִים
מִבְּעַל בְּחִירָה, עָלְיוֹ לְבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּלֵב אֱמֵת, לֵב נִדְכָּא, וְיִבְקֹשׁ
רַחֲמִים מִבְּעַל הַרַחֲמִים.

לִכֵּן עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית, תְּקוּן הַמַּחַ, לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ מִדַּת
הַסִּבְלָנוֹת וְאֲרִיכַת אַפִּים, שְׁתַּלְוִיָּה בְּאֱמוּנָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קנ"ה). וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה,
סִימָן ג'): עַל-יַדֵּי אֱמוּנָה יִסְלַח לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה עֵקֶר
הַנְּסִיּוֹן לְאָדָם שְׁפָגַם בְּבְרִית, לְרִאוֹת אִם לֹא יִכְנָס בְּעִצְבִּים וְיִהְיֶה
עֲצֻבְנִי, שְׁקוֹרִין גְּעַרְוּוִיז, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת זֶה תְּקוּן
הַבְּרִית. וְזֹאת יִכְנִיס מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, בְּחִינַת חֲטֹם (יִשְׁעִיָּה יא, ג):
"וַיְהִיחוּ בִּירְאֵת ה'", שֶׁהוּא חֲטֹם הַתְּפִלָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ב'); וְלִכֵּן הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק
סִבְלָנוֹת, מִדַּת אֱמוּנָה שְׁמֵתִבְטָאת בַּתְּפִלָּה.

וְלִכֵּן, אֲהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ מַה

שָׁעֵבֶר בְּפָנָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר תִּקְוֹנָהּ זֶה רַק אֲמוּנָה, תִּפְלָה וְסִבְלָנוּת. וְאִף שֶׁבְתַחֲלָה זֶה יָבוֹא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אָבֵל לְבִסּוּף תִּעְבֹּר עַל הַכֹּל, אִם תִּהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל לְשֹׁבֵר מִמֶּךָ אִם הַעֲצָבוֹן, שְׁקוֹרִין נְעֻוּעֵזְקִיט, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוּת.

ויסוד גדול במדת הסבלנות — לא לדבר כל העולה על רוחך, אלא הרגל עצמך לשחק הרבה, ולא להתחיל לדבר, אלא כששואלים אותך משהו — ראה לענות, ואם לא שאלו אותך — אל תענה. וזכור כָּלֵל זֶה, כִּי תִצְטָרֵךְ אוֹתוֹ לִימֵים הַבָּאִים; כִּי צָרִיךְ שִׁתְּדַע, שִׁיִּקַּח לָךְ הַרְבֵּה זְמַן לְהִגִּיעַ לְמִדַּת הַסִּבְלָנוּת הַתְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה, וְאִז כָּבֵר תִּשְׁמַר עַל הַדְּבֹר, וּבְרַגַע שִׁתְּזַכֶּה לְשִׁמְרַת הַדְּבֹר, יִזְדַּבֵּךְ מִחֶךָ לְגַמְרִי, וְתִשְׁמַע קוֹלוֹ יִתְבַּרֵךְ הַקּוֹרֵא אֶת הָאָדָם, כִּמּוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי יוֹ"ל (שיחות הר"ן, סימן נב): מְכַל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְצָרִיכִים לְהַטּוֹת אֲזָנוֹ לְשִׁמְעַ אֶל הַקּוֹל הַפְּנִימִי הַקּוֹרֵא אֶת הָאָדָם לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי הָאֲזָנִים שׁוֹמְעוֹת תָּמִיד רְצִי דְרָזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, אִף מִחֲמַת שְׁהֵמַח סְתוּם, לְכֵן אֵינּוּ שׁוֹמְעֵי כְּלוּם.

וזו מעלת הצדיקים, שכל־כֶּף דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם שׁוֹמְעִים דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, שׁוֹמְעִים סְפוּר, וּלְבִסּוּף מְבִינִים דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, וְשׁוֹמְעִים סוּדוֹת וְרְצִי דְרָזִין סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת; כִּי כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ רַק מְדַבְּרִים, וּבְכָל הַדְּבֹרִים גְּנוּז קוֹל הַפְּנִימִי, שֶׁהוּא קוֹל יִתְבַּרֵךְ, קוֹל לֹא אֵלָיו הוּא שׁוֹמְעַ, וְאִין אַחַר שׁוֹמְעַ, וּכְשׁוֹזְכָה לְהַטּוֹת אֲזָנוֹ אֶל פְּנִימִיּוֹת הַקּוֹלוֹת שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִפְתָּחוֹת עֵינָיו, וְזוֹכָה לְרֹאוֹת פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, כִּמּוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי יוֹ"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רנד): הָעֵינַיִם רוֹאוֹת תָּמִיד דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים, אִף מִצַּד הַמְּהִירוֹת אֵינּוּ זוֹכָה שִׁיִּחְזֹר אֶל דַּעְתּוֹ, שִׁיִּדַע מַה הוּא רוֹאָה, וְלָכֵן אֵינּוּ מְשִׁיג מַה שֶׁהוּא רוֹאָה. וְהַצְּדִיקִים רוֹאִים מִרְאוֹת וְחֻזִּינוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר.

עכשו ראה גם ראה אֶל מַה בְּשֵׁר וְדָם יְכוֹל לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם — אִם הוּא זוֹכָה לְהִגִּיעַ לְתַקּוּן הַבְּרִית, תִּקּוּן הַמַּחֲזִין, וְלְהַפּוֹךְ — רֹאה אֵיזוֹ טוֹבָה יְכוֹלִים לְהַפְסִיד, עַד שִׁיְהִיוּ לוֹ הַחַיִּים מְרִים כְּלַעֲנָה,

אֲשֶׁר   ו' שְׂכוּ   בְּנַחֵל   קִיז

וּמְרֹר מְאֹד, וְלִהְיוֹת — אִם יִזְכֶּה לְתַקוּן הַבְּרִית, רְאֵה אֶל אֵילֵינוּ
אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת הָאָדָם יְכוּל לְזִכּוֹת, אִם רַק יִצִּית אֶל רַבְּנוּ ו'ל.

וְלָכֵן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּה בְּיָדֶיךָ, וְאִף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ, שְׂפָכְרָ
עֲבָרָה עָלֶיךָ מְרִירוֹת הַגִּיהֶנוֹם שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטּוּלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֲקַרְתָּ אֶת מַחְדָּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְנִתְעַרְבַּב מַחְדָּה
לְגַמְרֵי, רְאֵה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו'ל, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תַּקוּן הַכֶּלְלִי', וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ו'ל, עַל-כָּל-פְּנִיִם פֶּעַם אַחַת בְּחַיִּיךָ, וּמִכָּל שָׁפֵן כְּשֶׁתִּזְכֶּה
לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְלִהְיוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְכַמְעַט שְׂפָל תַּקוּן נִשְׁמַת הָאָדָם הוּא לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ
ו'ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאֵל תֹּאבֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂאוּמֶרֶת
אַחֲרָת, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אָמַר: גָּאֵהֵר מִיֵּין זֶה אִיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה [כָּל הַעֲנִיָּן
שְׁלִי זֶה רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה]; וְאָמַר, שְׂבִרְאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יְכוּל לְתַקֵּן אֶת
כָּל הַנְּפֹשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת, שְׂאֵינוּ יְכוּל לְתַקְּנָן כָּל הַשָּׁנָה. עֲמַד וּרְאֵה
וְהִתְבּוֹנֵן, מַה זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל! כִּי הֲלֹא הוּא יְכוּל לְתַקֵּן
אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת שְׂבָעוּלָם, וְאִם יֵשׁ נִשְׁמָה פְּגוּמָה כְּזוֹ, שֶׁהוּא לֹא
יְכוּל לְתַקְּנָה כָּל הַשָּׁנָה, שְׂבִהְכֶרֶח הוּא, שְׂזוֹ נִשְׁמָה פְּגוּמָה, שְׂעוֹד לֹא
הִיָּתָה כְּמוֹתָהּ, עִם כָּל זֹאת גַּם לֵה יְכוּל לְהִיּוֹת תַּקוּן נִפְלֵא בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה. וְלָכֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים כָּלֵם לְבֹא לְרַבְּנוּ ו'ל, וְלֹא לְשִׁמְעַ
לְשׁוֹם בְּרִיָּה הָאוּמֶרֶת אַחֲרָת, הַתַּקוּן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה זֶה רַק בְּאוּמֵן,
סְמוּךְ וְנִרְאֶה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְלֹא בְּמֶרֶץ וְלֹא בִירוּשָׁלַיִם, וּמִי
שְׂמֵאֲמִין בְּרַבְּנוּ ו'ל — צְרִיךְ לְבֹא לְהַפְרָה הַזֶּה!

מָה אָמַר לָךְ, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד! רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוּלָם כָּלֵל! אֵין דְּבָר כְּזֶה
לְהִתְיַאֵשׁ, יְהִיָּה מַה שְׂיִהְיָה, יְאוּשׁ זֶה הַסְּטָרָא אַחֲרָא, זֶה הַשְּׂקָר, זֶה
הַטְּמָאָה. וְלָכֵן רְאֵה לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, וְאָמַר
רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסא), שְׂבִשְׂבִיל זֶה אָדָם נוֹפֵל,
כְּדֵי שְׂיֻכַּל לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ.

יְדִידֵי הַיְקָר! אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שְׂעוֹבֵר, הַסְּכַת וְשִׁמְעַ

קִיחַ אֲשֶׁר ו' שְׂכֹז בְּנַחֵל

בְּקוֹלִי, וּתְקִים אֶת כָּל מַה שֶּׁבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ — לְהַרְגִיל עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת סֹבֵלֵן גָּדוֹל וּבְאֲרִיכַת אַפִּים, וְלֹא לַעֲנוֹת לְמַחְרָפֵי וְלִמְבֹזֵי נִפְשֶׁךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּהְיֶה לָּהֶם מִפְּלֵה גְדוֹלָה, וְכָל הַקְּמִים עֲלֶיךָ יִפְלוּ תַּחַת רַגְלֶיךָ, וְיִהְיוּ נֹעֲשִׂים כְּלֹא מִמֶּשׁ, כִּי הָרִי הֵם הֵם הַקְּלָפוֹת שֶׁל טְפֵי הַמַּחֲזִין שֶׁהוֹצֵאתָ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְעֻלְן, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יְדֵי הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמִּתְלַבְּשִׁים בְּבִגְדֵי-אָדָם מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים. וְלָכֵן בְּכָל פַּעַם שֶׁתְּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית בְּמַסִּירוֹת נִפְשׁ מִמֶּשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּבְטַל אֶת אֱלוֹ הַקְּלָפוֹת, עַד שֶׁהַחוֹלְקִים עֲלֶיךָ יִתְבַטְּלוּ לְגַמְרֵי. וְזֶה יִהְיֶה הַסִּימָן, שֶׁתִּקְנֶתָ כְּבָר אֶת כָּל חַטָּאת הַנְּעוּרִים שֶׁלָּךְ, "וְשָׁב וּרְפָא לָךְ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' שְׂכֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֲרָא, כ"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, אֲשֶׁר זֶה יְזַכֶּךָ אֶת נִשְׁמָתְךָ, וְיִהְרַג אֶת יְצִרְךָ הַבוֹעֵר בְּךָ. אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רַבְּנֵנוּ וְ"ל נִתֵּן אֶת הַתְּקוּן הַזֶּה לְמוֹהַרְנ"ת וְ"ל, וְלַעוֹד כְּפָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְלָכֵן לָמָּה לֹא תִכְנִיס רֵאשֶׁךָ לְהִיּוֹת גַּם-כֵּן מְאוֹתָם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מַה הַפְּסֻדָּתָ? ! רַק תִּרְוִיחַ עִם הַלְמוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת בְּכָל יוֹם. הָרִי זֶה מְזוּן לְנִפְשׁ.

וְכֵן תִּרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, שְׂאֵז הוּא עַת רְצוֹן גָּדוֹל בְּשָׂמִים, וְהוּא מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיוֹן (עֵינִי לְקוּטִי-מִהַרְ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט), וְזוֹ הַלְכָה בְּשִׁלְחָן עֲרוּף (אַרְחַ חַיִּים, סִימָן א', סַעֲיַף ג'). וְלָכֵן

אֲשֶׁר וְ שִׁכַּח בְּנַחֵל קִיט

אל תהיה בטלן, ראה אל מה יכולים לזכות — עשירות רוחנית א
פארמעגין ממש.

הדורש שלומך...

ו' שכח.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר וארא, כ"ב טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה מפל מה שעובר עליך וכו'; מה אמר לך! ראה מה שמוכא
בטור ושלחן ערוך (סימן רכב, סעיף ג'): חייב אדם לברך על הרעה
בדעת שלמה ובנפש חפצה, כדרך שמברך בשמחה על הטובה
[והיא גמרא מפרשת (ברכות נד:); וידוע מה שמוכא בשם הגר"א:
היכן שמוכא בדברי חכמינו הקדושים 'חייב', זהו עד מסירות נפש
ממש]; נמצא, שאדם צריך למסור נפשו, כדי להיות בשמחה, אף
על הרע שבא עליו, בדיוק כמו שהוא קבל עכשו טוב, שאז בודאי
הוא שמח, ודבר זה הכי קשה לאדם, כי סוף כל סוף איך תוכל
לומר לאדם לשמח עם הרע כדרך ששמח עם הטוב?! ובאמת אלו
דברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע, שכל
מאורעותיו הם לטובתו, זאת הפחינה היא מעין עולם הבא; הינו
שמרגיש רוחניות חיות אלקותו ותפריך עוד בזה העולם כדגמת
העולם הבא.

מה אמר לך! החיים כל-כך קשים ומרים, ועובר על כל אחד
מרידות דמרידות, כל אחד כפי ענינו, כי בזה העולם אין אדם שלא
יעבר עליו איזה משבר — זה בכה וזה בכה, פמוכא בדברי רבנו
ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט): הנראה שכאן הגיהנום, כפי רבוי
היסורים שעוברים עליו. ולכן אין למי לפנות ואין למי לברח רק

קב   אָשֶׁר   ו' שֶׁכֵּט   בְּנַחֵל

אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְזוֹ הַעֲצָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ו"ל — לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹהֲתִיעֵץ רַק עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל מַה שֶׁצָּרִיךְ, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר
קָטָן, רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי רַק אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵּךְ זֶה הַבֵּית-מִנּוּס
הַכִּי בְטוּחַ וְהַכִּי שְׁמוּר.

וְלָכֵן רוּץ עֲכָשׁוּ דִיקָא לְמָקוֹם שֶׁאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשִּׁחַ
וְתִסְפָּר אֶת לִבָּךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל
אָבִיו, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לִבָּךְ יִהְיֶה בְטוּחַ שְׁתַּצְלִיחַ דְרָבָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' שֶׁכֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ב טַבַּח ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֹלָה ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הִנֵּה בְּמַה שֶׁכְּתַבְתָּ וְכו', עָלֵי לְהַשִּׁיב עַל רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְעַל
אֲחֵרוֹן אֲחֵרוֹן.

רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קכח): קִדְּם שֶׁיָּבֹאוּ מְשִׁיחַ יִהְיֶה
נִסְיוֹן גְּדוֹל בְּעֵנִין אֲמוּנָה, וּמִלְמַעְלָה יִשְׁפְּכוּ כַפִּירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת,
וְהַכֹּל — כְּדֵי לְנַסּוֹת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֶל מִי יִפְּנוּ, וְלֹא צְדִיק
אֶחָד יִהְיֶה שֶׁיִּצְעַק עַל אֲמוּנָה, אֶלָּא כַּמָּה צְדִיקִים, עַד שֶׁיִּהְיֶה נֶחֱד
גְּרוֹנִם. וְלָכֵן צְרִיכִים עֲכָשׁוּ רַק לְדַבֵּר אֲמוּנָה פְּשוּטָה, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ
נִמְצָא, וְאֵין בִּלְעֲדָיו נִמְצָא, וְלִחְזוֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר. וְאֶפְלוּ
בְּיוֹם אֶחָד לְהַזְכִּיר אֶת זֹאת לְכָל הַפְּחוֹת אֶלֶף פְּעָמִים, פְּשוּטוֹ
כַּמְשֻׁמְעוֹ, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבֹר, פֶּן וְאוּלֵי
יִכָּנַס בּוֹ, כִּי צְרִיכִים לְחִזוֹר הַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּלִי שְׁעוֹר אֶת הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה הִיא אֶצְל רַבֵּנוּ ו"ל עֵקֶר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי בְּלִי אֲמוּנָה
אָדָם מְסַכֵּן גְּדוֹל, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת בְּעַת צָרָה, מַה שֶׁאֵין כֵּן
כְּשֶׁאָדָם חִזַּק בְּאֲמוּנָה, יֵשׁ לוֹ הֵיכָן לְבָרַח, וְיֵשׁ לוֹ בְּמַה לְהִתְנַחֵם.

אֲשֶׁר וְיָשָׁל בְּנַחֵל קַכּא

מָה אָמַר לָךְ! הֶעֱקַר לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלָךְ, כִּי חָבַל מְאֹד עַל הַזְּמַן. אֵת הַכֹּל יְכוּלִים לְקַנּוֹת, אֲבָל לֹא זְמַן. כָּל רִגַע וְדַקָּה הָאֵדָם הוּא מֵת וְנִפְטָר, וְאֵין מִי שְׁיִשִּׁים לֵב לְדַבְּרִים אֵלוֹ, וּבְשִׁבִיל זֶה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, כִּי אֵין מְעֲרִיכִים כָּלֵל אֵת יְקִרַת הַזְּמַן, וּבַעֲבוּר זֶה מְזוּלְזָלִים כָּל־כֶּף בְּזְמַן הַיְקָר, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדָם. כִּי אִם אֵדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מַה זֶה זְמַן — הִנֵּה הוּא כָּאֵן, וּפְתָאֵם הוּא כְּבָר בְּקֶבֶר, הִיָּה שׁוֹמְרוֹ מְאֹד, וְהִיָּה מְמַעֵט בְּדַבּוּר, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ.

נָא וְנָא קַבֵּל אֵת הָאֵמֶת מִמִּי שְׁאֲמָרָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

וְיָשָׁל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ב טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם אֵל הָאֲבֵרָךְ הַמְּאִיר אֵת אוֹר הַצְּדִיק בְּעוֹלָם ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מַכְתָּבְךָ.

תְּדַע, שְׁאֵין זֶה פְּשוּט וְכוּ', אִתָּה צָרִיךְ לְבַכּוֹת הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ: "וְתִקְנֵנִי בְּעֵצָה טוֹבָה", כִּי חִלַּקְתָּ הָעֵצָה — זֶה גְרוּעַ מֵהַכֹּל. וְרַבְּנוּ ז"ל רָאָה אֶחָד שֶׁהִתְפַּלֵּל מְעֲרִיב, וּכְשֶׁהִגִּיעַ אֵל בְּרַפְתָּ "הַשְּׂפִיבֵנוּ", וְחָטַף אֵת הַמַּלְאָכִים: "וְתִקְנֵנִי בְּעֵצָה טוֹבָה", עָנָה וְאָמַר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁעַמְדוּ שָׁם: רְאוּ אֵיךְ הוּא חוֹטֵף תְּפִלָּה נוֹרָאָה כְּזוֹ, הֲלֹא אֵת זֶה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד, וְלוֹמַר אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלוֹ בְּמִתְיָנוּת, וְאֵיךְ חוֹטְפִים אֵת זֹאת?!

וְלִכֵּן בְּקֶשׁ הַרְבֵּה מְמֵנוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יְבִינְךָ כַּדָּת מֵה לְעִשׂוֹת, שְׂיָבוֹאוּ וַיְגַלוּ לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

קכב אָשׁר ו' שלא בנחל
ו' שלא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"ב טבת ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל אהובי, ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לתת בכל יום ע"ב (שבעים ושתיים) פרוטות לצדקה כמנין חס"ד, ותעשה זאת בתמימות ובפשיטות, מלבד שתעסק הרבה בענייני צדקה וחסד, והשם הטוב ימשיך עליך תמיד רחמים וחסדים מרישא דלא אתידע עתיק דעתיקין וכו'.

ראה לשמר עצמך מכל מיני צבועים ורמאים, שעובדים על בני-אדם, ומנסים לעשות לך שטיפת מח, כאלו הכל בידיהם. וראוי לך עכשו ללמד את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן טו, המתחיל: "אלו המתפארין עצמן בשקר בגדולות ובגפלאות" וכו', ותאמר עליו את התפלה מלקוטי-תפלות, תפלה ט"ז (מחלק ב'), וזה מאד מאד נחוץ לך, ואם תזכה ללמד את המאמר הזה פעם בשבוע, ולומר עליו התפלה — אין למעלה מזה, פי זה תקוונך, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

וצריך שתדע, שזה יועיל גם לך, שלא יכנס בך איזה צד של שקר או חזיונות של שקר, כאלו אתה כבר בעל מדרגה ובעל השגה וכו', כי הדמיון עובד אצל כלם, ובפרכיות מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שזהו העון הכי חמור, שהורג את נפשות בניו ובנותיו בידיו. ואמרו חכמינו הקדושים (עין גדה יג.): המוציא זרע לבטלה יהיה בנדוי; ומי יודע כמה שנים הוא מנדה בשמים, רחמנא לצלן, ולכן למה יש לו טענות על הקדוש-ברוך-הוא! ?

ועקר העצה — להשליך עצמו על הארץ בפשוט ידים ורגלים, ולבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, אולי יחוס אולי ירחם, ויזפק בראשו על הארץ: "על חטא שחטאתי לפניך" וכו' וכו', ולא עם היד על הלב, אלא עם הראש על הארץ, ורק כך תשבר את הגאון

אֲשֶׁר   ו' שלב   בַּנְחַל   קכג

וְהַיְשׁוּת מִמֶּךָ, וְתַהֲיֶה נַעֲשֶׂה שְׂכָן לְעַפְרָ בְּחַיֶּיךָ. וְאַתָּה זֶה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לֹא פֶעַם וְלֹא פְעַמִּים, אֲלֵא אֶלְף פְּעַמִּים, וְאִזּוּ יִשָּׁב וְרָפָא לְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֵינִי רוֹצֵה לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲלֵא מֵאַחַר שְׂאֵתָה מְסֻתוֹבֵב מִמְרָמֵר עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַתָּה מְלֵא קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת עֲלִי, לְכֵן הִהְכַרְח לְכַתֵּב לְךָ שׁוּרוֹתִים אֵלַי. הָאֵם רוֹצֵחַ שְׁהַרְג אֶת הַנֶּפֶשׁ יְכוּל לְהַתְגַּאוֹת כְּבָר פֶּעַם בְּחַיִּים?! וּמִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁהַרְג עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, וּמִכָּל שְׂכָן מָאָה אֲנָשִׁים, וּמִכָּל שְׂכָן אֶלְף אֲנָשִׁים, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, הֲרִי הוּא רוֹצֵחַ אֲרָצִי שְׂאִין הַגְּמָתוֹ, וְאִיךָ תִּפְגַּס בּוֹ אִיזוֹ יְשׁוּת וְגֵאוּת, שְׂיִשׁ לוֹ כְּבָר כַּח לְפַעַל בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, בְּשַׁעַה שֶׁהוּא מְלֵא עִם חַטָּאת נְעוּרִים, וְשׁוֹפֵף וְרָעוּ לְבַטְלָה עַל הָאָרֶץ, וּמַחֲוֹ וְנִדְעָתוֹ מְלֵאִים הִרְהוּרֵי זְנוּת וְנִאוּף, שְׁקוּץ, תַּעֲוִב וְזוּהוּם וְכוּ' וְכוּ'. וְלְכֵן הִהְכַרְח לְזָרֵק עֲצָמוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלְדַפֵּק עַל חַטָּא עִם הָרֵאשׁ עַל הָאָרֶץ, וְלְשַׁפֵּף דְּמַעוֹת כַּמִּים, אִזּוּ וְשָׁב וְרָפָא לְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' שלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ג טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קַבְלָה מִצַּדִּיקִים — סִגְלָה לְאִשָּׁה הָרָה שֶׁתּוֹלִיד בְּנִקְלָה, שֶׁתִּזְהַר בְּמַצּוֹת מְלוּהָ-מְלָכָה.

אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר: הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד שְׁלֵא גְזִיזוּ אֶפְלוּ סְעִיף בְּשִׁלְחָן עָרוּף, וּמִכָּל שְׂכָן אֲשֶׁר מַצּוֹת סְעִידָת מְלוּהָ מְלָכָה זֶה סִימָן שְׁלָם [עִין אֵרַח חַיִּים, סִימָן ש'], וְאִיךָ יְכוּלִים לְעַקֵּר סִימָן שְׁלָם מִהַשִּׁלְחָן עָרוּף בְּתַרוּצִים שֶׁל מָה בְּכָךְ?! מִסְפִּיק לְאַכֵּל רֵק

קכד אָשׁר ו' שלג בַּנְחַל

כְּזוּיָת, אֶפְלוּ שְׁקֵשָׁה לוֹ, וְאַחַר-כֵּן שׁוֹתִים קָפָה, וְכָל מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, עָגָה וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל לְטַל יָדִים לְכְזוּיָת מְכַרְחִים, פִּי זֶה סִימָן שֶׁלֹּם בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, וְלָמָּה צָרִיף לְהִיּוֹת חָכָם בְּעֵינַי עֲצָמוּ?!

וַיֵּשׁ לוֹמַר: סַמָּא"ל (שְׁמוֹ שֶׁל הַס"מ) רֵאשֵׁי תְבוּת: סְעֵדָת מְלֹוּה מְלָפָה אֵינן לְעֵשׂוֹת. זֶה בָּא מִמֶּנּוּ, שְׁלֹא לְטַל יָדִים לְאָכֹל כְּזוּיָת. וְלָכֵן צָרִיכִים לְמַסַּר נַפְשׁוֹ לְקַיָּם מִצְוֹת מְלֹוּה מְלָפָה, וְלֹא לְהִתְחַמֵּק מִזֶּה בְּשׁוּם אַפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' שלג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר וְאַרְא, כ"ג טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר וְיֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי מְאֹד שֶׁמַּח לְשִׁמְעַ שְׁהִישִׁיבָה מִתְרַחֶבֶת, וְנִכְנָסִים תְּלַמִּידִים חֲדָשִׁים, זֶה הַשְּׂמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׁלִי.

בְּעֵינַי שֶׁשְּׂאֵלָתִי, מָה עוֹשִׂים עִם הַקְּדִישִׁין כְּשֶׁאֵין יְתוֹם (לֹא עָלֵינוּ); הִנֵּה הַקְּדִישׁ שֶׁל לְפָנַי הוֹדוּ זֶה קְדִישׁ דְּרַבְּנָן, וְזֹאת יְכוּלִים לומר הַבְּחוּרִים, אֶפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ אָב וְאִם, פִּי זֶה שֵׁיף לְחַזֵּן, אִם אֵין אֲבָל. וְכִמוֹ-כֵן הַקְּדִישׁ שֶׁל "אֵין פְּאַלְקִינוּ", הוּא גַם קְדִישׁ דְּרַבְּנָן עִם בְּרַכּוֹ, זֶה גַם יְכוּל לְאָמְרוֹ הַחַזֵּן, אִף שֵׁישׁ לוֹ אָב וְאִם, רַק קְדִישׁ יְתוֹם, שֶׁהוּא אַחַר 'הַיּוֹם', וְכֵן אַחַר 'עָלֵינוּ', זֶה לֹא יְכוּל לְהַגִּיד מִי שֵׁישׁ לוֹ אָב וְאִם, וְזֶה פְּשוּט, וְכֵן הוּא הַמְּנַהֵג, וּבְעֵרְבִית אַחַר מְזִמּוֹר "אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים", זֶה קְדִישׁ יְתוֹם, וְאֵין לְהַגִּיד אוֹתוֹ, רַק בְּרַכּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר וְ שֵׁלַד בְּנַחֵל קִכָּה
וְ שֵׁלַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"ג טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוָּה, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. אַתָּה רַק תִּקְיָם אֶת מֵאֲמֵר הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת, פֶּרֶק א'): "הִרְחַק מִשְׁכַּן רַע, וְאֵל תִּתְחַבֵּר לְרָשָׁע, וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ מִן הַפְּרַעְנוּת", הֵינּוּ לְהִתְרַחֵק לְגַמְרֵי מִהַשְׁכַּן הַרַע הַזֶּה, וְלֹא כְּדַאי בְּכָל־לְהִתְחַבֵּר עִם רָשָׁעִים, אֲבָל שְׂלֵא יַחְזִיק עֲצָמוֹ כֹּל-כֶּף בְּטוֹחַ, אֲלֵא תְּמִיד יִזְכֹּר, שֶׁפִּתְאֹם יִכּוֹלָה לְהִיּוֹת פְּרַעְנוּת, כֶּף פִּרְשׁ הַמְּהַר"ל מִפְּרָאג זי"ע בְּסִפְרוֹ "דֶּרֶךְ חַיִּים", כִּי לֹא אָמַר שְׂיִדְאָג מִן הַפְּרַעְנוּת, כִּי אֲסוּר לְדַאָג, אֲבָל צְרִיךְ תְּמִיד לְשִׁים לְפָנָי עֵינָיו, שֶׁהַכֹּל יִכּוֹל לְהִתְהַפֵּךְ, וְלִכֵּן אֲסוּר לְהִחְזִיק מִעֲצָמוֹ, כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מָה הוּא.

מָה אָמַר לָךְ! לָנוּ יֵשׁ רַק אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְפַל עַל פְּנֵינוּ, וְלִבְקֵשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדוּת זֹאת חֲרַבּוּ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה יִכְבֹּשׁ אֶת הַמַּלְחָמָה, וְכֵן כָּל אַחַד בְּעֲצָמוֹ, זֹהֵי הַחֲרַב שֶׁלּוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּחְזִיק אֶת הַחֲרַב הַזֶּה וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ, וְאֵז אֵין לוֹ מָה לְהִתְפַּחַד, כִּי סוּף כָּל סוּף אָדָם צְרִיךְ וּמִמְכָּר לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי מָה צְרִיךְ לְחַכּוֹת עַד שְׂיִוְצִיאוּ אֶת נַשְׁמַתוֹ וְכו', כְּדַאי כְּבֹר עֲכָשׁוּ לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ, אֵל תְּדַאָג וְאֵל תִּפְחַד, כִּי הַפְּחַד וְהַדְּאָגוֹת רַק מִחֲלִישִׁים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּמְכַלִּים אֶת כַּחוֹתָיו, וְחָבַל מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא לְבַל תִּתְיַרָא, רַק תִּחְזֹר עֲכָשׁוּ בְּסִפְרֵי הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּחַד, וְתִתְבּוֹדַד עַל כֶּף, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִכְנִיס בְּךָ בְּטַחֲחוֹן עֲצָמִי, שְׂלֵא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' שלה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ג טבת ה'תשמ"ה.

שלום רב אַל ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי.

האַר"י ז"ל אומר, שהפּרשיות שאנו קוראים בשבועות הללו: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, זה ראשי תבות שובבי"ם. על שם (ירמיה ג, יד): "שובו בנים שובבי"ם". וימים אלו מסגלים מאד מאד לתקן כל אֲשֶׁר פָּגְמוּ. וְלָמָּה דוֹקָא יָמִים אֵלָיו? מאחר שבפּרשיות אלו אנו קוראים כל אֲשֶׁר אָרַע לְעַם יִשְׂרָאֵל מֵאִז שִׁירְדוּ לְמִצְרַיִם, וְנִשְׁתַּעֲבְדוּ שָׁם בְּשַׁעֲבֹד גָּדוֹל מְאֹד, וְעָבְרָה עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁעָבַר מִפְּרַעַה שֶׁהַכְּבִיד לָבוּ וְעָלוּ עֲלֵיהֶם בַּעֲבוּרַת פָּרֹה, עַד שֶׁשָּׁלַח הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְנָתַן עִשָׂר מִכּוֹת לְפְרַעַה וְלַעֲבָדָיו, לְהַכְנִיעַ אֶת עִשָׂר הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן כְּנֶגֶד עִשָׂר הַסְּפִירוֹת, וְהוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם, וְעָבְרוּ אֶת הַיָּם, וְקָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה.

ידוע, שאדם הראשון קלקל במאָה ושלשים שנה (ערוכין יח:). חכמינו הקדושים אומרים (בבא מציעא פד.): שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון; יעקב אבינו חי מאָה ושלשים שנה חוץ למצרים, כדי לתקן את הנשמות שאבדו מאדם הראשון, אחר-כך ירד למצרים עוד שבע-עשרה שנה כמגן טו"ב, כדי לתקן הפגמים של אלו הנשמות. ולכן מצינו בעת שמשה רבנו נולד, שפּתוב אָצֵלוּ (שמות ב): "וּתְרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב", שְׁנוּלַד עִם תְּכוּנַת מִדַּת הַטוֹב. כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הַפְּגָמִים שָׁלוּ, וּבִפְרֹט פָּגַם עֲרִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ הַחֲטָא שְׁמֵכְנִיס בְּאָדָם דְּפֹאֵן פְּנִימִי, עֲצָבוֹת, מְרִירוֹת, עֲצָבוֹת, שְׁאָדָם נֶעֱשֶׂה כְּעֶסֶן וְרִגְזוֹן, הַתְּקוּן לָזֶה — מִדַּת הַטוֹב.

ולכן, יען שהתחלנו עתה ארבעים ימי שובבי"ם, אלו הימים מסגלים לתקן את כל החטאים, וכיצד?

אֲשֶׁר   ו' שְׁלֵה   בְּנַחַל   קְצוֹ

א. צָרִיף לְקִנּוּת לְעֲצָמוֹ מִדַּת הַטּוֹב, אָדָם צָרִיף לְרֵאוֹת לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, לְעֲשׂוֹת טוֹבוֹת לְזוּלָּת, לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר הַמִּתְקֵן אֶת חֲטָאֵי עֲצָמוֹ כְּמוֹ הַצַּדִּיקָה, וְכִמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד): צַדִּיקָה זֶה תִּקּוֹן הַבְּרִית, כְּשֶׁאָדָם קָלַקַל בְּבְרִיתוֹ, יִרְבֶּה בְּצַדִּיקָה, שֶׁהִיא מִדַּת הַטּוֹב; שְׂזֹאת עָלֵינוּ לְקִנּוּת בְּיָמִים אֵלוֹ דִּיקָא, לְהִרְגִיל עֲצָמֵנוּ לְהִיּוֹת אֲנָשִׁים טוֹבִים, כִּי הַחֲטָא שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ד): "וַיְהִי יָרַע בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'", מִי שֶׁחֲטָא בְּחֲטָא זֶה, אֹמֵר רַבְּנוֹ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), הוּא אִישׁ רַע וּבִלְעֵל.

וְלָכֵן דִּיקָא בְּאַרְבָּעִים יוֹם אֵלוֹ, יָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, עָלֵינוּ לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה אַחַת — מִדַּת הַטּוֹב, שֶׁהִיא מְכַפֶּרֶת עַל הַכֹּל. אִם אָדָם מְרַגֵּל עֲצָמוֹ לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה וְחֹסֵד, לְסַיֵּעַ לְעֲנִיִּים וְאֲבִיוֹנִים, לְעֲזוֹר לְגִזְקָקִים וְכו', זֶה תִּקּוֹן כְּנֶגֶד מַה שֶׁפֶּגַם בְּמִדַּת הַפֶּעַס וְהָרַע.

ב. דְּבַר שְׁנַיִם שְׁצָרִיף לְעַבֵּד בְּיָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם — לְהִרְבּוֹת בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, כִּי סוּפֵי תְבוֹת שֶׁל הַפְּסוּק: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים — זֶה תְּהִלִּים, אֹמֵר רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג): אַמִּירַת תְּהִלִּים מְסַגֶּלֶת לְתַשׁוּבָה; וְלָכֵן נוֹהֲגִים בְּיָמִים אֵלוֹ לְגַמֵּר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים; הַתְּהִלִּים נִחְלָקִים לְשִׁבְעָה חֻלְקִים כְּפִי שְׁבַעַת יָמֵי הַשְּׁבוּעַ, וְלָכֵן זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד לֹאמֵר בְּכָל יוֹם יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, כְּדֵי שְׂיִסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה בָּאֵין עֲרַף בְּיָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, צָרִיכִים לְהִרְבּוֹת בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, שֶׁמְסַגֶּלֶת לְתַשׁוּבָה.

ג. דְּבַר שְׁלִישִׁי — אַחֲדוֹת וְשְׁלוֹם. בְּיָמִים אֵלוֹ עָלֵינוּ לְרֵאוֹת לְהַשְׁלִים זֶה עִם זֶה, כִּי הַגְּלוּת שֶׁסָּבְלָנוּ וְעַדְיָן אָנוּ סוֹבְלִים, הִיא רַק מִחֲמַת שְׂנֵאת חֲנָם, שֶׁיִּשְׁנֵן מִחֲלוּקוֹת וּמְרִיבוֹת בֵּין נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וּבְפֶרֶט מִי שֶׁחֲטָא וּפְגַם בְּבְרִית — מִחוּ עֵקָם, וְתָמִיד מִתְחִיל עִם הַזּוּלָּת וּמְשַׁפֵּיל אוֹתוֹ, וְרוֹצֵה לְהַשְׁתַּלֵּט וּלְהַתְנַשֵּׂא עָלָיו.

וְלָכֵן דִּיקָא בְּיָמִים אֵלוֹ, אַרְבָּעִים יוֹם מְאֹז שֶׁמִּתְחִילִים לְקָרֵא פְּרֻשַׁת שְׁמוֹת, שֶׁבָּהּ מְסַפֵּר כָּל הַסֵּבֶל שֶׁהָיָה בְּגִלוּת מְצָרִים, עַד פְּרֻשַׁת

קכח   אָשֶׁר   ו' שֶׁלֹּו   בַּנַּחֲל

מִשְׁפָּטִים, שָׁבָה מִקְבָּלִים דִּינֵי הַתּוֹרָה, קִבְּלַת הַתּוֹרָה, עֶקֶר הַתְּקוּוֹן
בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים אֱלוֹ, אָשֶׁר הֵם יְסוּדוֹת גְּדוּלִים לְתַקֵּן אֶת אָשֶׁר
פָּגַמְנוּ: א. מִדַּת טוֹב — לִהְיוֹת רַק אִישׁ טוֹב, וּלְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה
וְחֶסֶד. ב. לְהִרְבּוֹת בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, וּמִי שְׂזוּכָה לְסִיּים בְּכָל יוֹם יוֹם
תְּהִלִּים, וּלְסִיּים בְּסוּף הַשָּׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים — אֵין לְמַעַלָּה
מִזֶּה. ג. לְהִרְבּוֹת בְּשִׁלּוּם וּבְאַחֲדוּת עִם כָּל נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהִבֵּן
לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלּוּמָה...

ו' שֶׁלֹּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַרְא, כ"ג טַבַּת ה'תשס"ה.

שִׁלּוּם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֲל, נַחֲל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וְאֵיךְ אַתָּה מִתְחַזֵּק בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אֵמַר לָךְ! הָאָדָם בְּזָה הָעוֹלָם נִמְצָא בְּכָל רִגַע בְּסַפְּנָה גְּדוּלָה,
שִׁלָּא יִשְׁפַח מְקוֹר מִחֲצַבְתּוֹ — מֵאֵין בָּא, וּלְאֵן יִחְזֹר. וּכְפִי שְׂשׁוּכַח
זֶה, כֵּן יִרְיֶדְתוּ וּנְפִילְתוּ וְהִשְׁלַכְתוּ וְכוּ', כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מִדַּת
הַשְּׂכָחָה, שֶׁהִיא הַהִסְתָּרָה וְהַהֲעִלְמָה, שְׁנַעֲלֵם מִמֶּנּוּ הָעֶבֶר — מֵאֵין
חֲצִבָּה נִשְׁמַתוֹ, וּלְאֵין צָרִיךְ לְחֹזֵר וּלְהִדְבִּיקָה, כֵּן עוֹבֵר עָלָיו מָה
שְׂעוֹבֵר.

וְעַל זֶה אָנוּ מְזַהְרִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים, וּלְדַבֵּק
עֲצָמֵנוּ עִמָּהֶם, כְּדֵי שֶׁהֵם יִקְרְבוּ אוֹתָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּבְכָל תְּקוּפָה נִשְׁתַּנֵּים שְׂמוֹתֵיהֶם: בִּימֵי הָאָבוֹת הָיוּ הֵם
הַחֲכָמִים, וּבִימֵי הַנְּבִיאִים הָיוּ הֵם הַחֲכָמִים, וּבִימֵי הַתַּנְּבָאִים הָיוּ הֵם
הַחֲכָמִים, וּבִימֵי הָאֲמוֹרָאִים הָיוּ הֵם הַחֲכָמִים, וּבִימֵי הַגְּאוּנִים הָיוּ

אֲשֶׁר   ו' שְׁלוֹ   בְּנַחַל   קִבְט

הם החכמים, וכן מדור דור עד המקבלים, שהיו הם החכמים, ואחר-כך הצדיקים שהיום הם החכמים.

ובנדאי שהכל שרשרת אחת מהאבות הקדושים עד ימינו, הצדיקים הם המשך אחד לקרב את כלליות נשמות ישראל אליו ותברך, והאחרונים באים תמיד רק לחזק את דברי הקדמונים, ולא חס ושלום, לבטל שהוא זה, רק היות שבכל דור, הדור נתמעט והולך, ויורד ונופל, על-כן הם צריכים להלביש את למודי האבות והנביאים והתנאים והאמוראים וכו' וכו', בלבושים שונים, עד שגם קטני ערך ופחותים כמנו, גם-כן נזכה לקבל את התורה הקדושה בכל יום ויום מחדש פנתינתה למשה מסיני, עם אותו האור וההתלהבות והקדשה והאמונה הברורה והמזככת, עד שיהיו רואים את הנשמע.

ורק על קטב זה צריכים להתקרב אל החכמים האמתיים, ולא לעשות מהם בעצמם איזו מציאות, כי הם בעצמם בטלים ומבטלים בו ותברך.

ועל-כן אמר רבנו י"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנה): כשהאדם מאמין בהצדיק בלי שום דעת, אפשר לו לפל מהאמונה, כי מהאמונה לבד אפשר לפל, אבל אם יש לו גם דעת, שמבין גם בהדעת, אזי אי-אפשר לפל. והפונה היא, שצריכים לידע מה ענין ההתקרבות אל צדיק האמת שבכל דור ודור, שאנו מחיבים להתקרב אליו, עד שאמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה כה): ירבעל בדורו כמשה בדורו, בן בן בדורו כאהרן בדורו, יפתח בדורו כשמואל בדורו, ללמדך, שאפלו קל שבקלין, ונתמנה פרנס על הצבור, הרי הוא כאביר שבאבירים. ואומר (דברים יז, ט): "ובאת אל הפהנים הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם", וכי תעלה על דעתך, שאדם הולך אצל הדין שלא יהיה בימיו? הא אין לך לילך אלא אצל שופט שבנימך. ואומר (קהלת ז, ט): "אל תאמר מה יהיה שהימים הראשנים היו טובים מאלה", עין שם; ולכאורה צריך להבין, כשיבא קל שבקלים, וילבש בגדים לבנים אצל החסידים ...

קל אשר ו' שלו בנחל

או שני כפתורים באחור אצל הליטאים ... וירוצו אחריו חבורה של אנשים וירקדו "קדוש קדוש", ויתמנה פרנס עליהם, הרי אנו מחיבים גם-כן לרוץ אחריהם ולרקד "קדוש קדוש", ולהחזיקם כאביר שבאבירים, ואם לא חיבים סקילה ... כאשר נוהג כהיום? אלא על פרחי הפרוש הוא כף: משה ואהרן ושמואל מסרו נפשם וגלו את אמתת מציאותו ותברך לכל עם ישראל, והורו להם את התורה הקדושה ורצונו ותברך, וזה היה כל רצונם ומגמתם וכסופם — להעלות ולהגביה את עם ישראל, שיבאו גם-כן אל מדרגתם, והאירו בהם אורו ותברך בגלוי נפלא, במסירות נפש הכי גדולה שיכולה להיות, ואם בכל דור ודור יקומו חכמים כאלו, אפלו שיהיה קל שבקלים, אבל כל מגמתו היא רק להגביה את נשמות ישראל, ויאיר בהם אמתת מציאותו ותברך ואמונתו הברורה והמוזככת, ויכניס בהם קבלת התורה, חשק ללמד ולהתמיד בכל חלקי התורה הקדושה, ומשיך עליהם הארת זיו שכנינת עזו ותברך, הרי הוא כאביר שבאבירים, ואל הצדיק החכם והשופט הזה שבימיה אתה מזהר לבוא.

הינו כי עקר מעלת החכם והצדיק הוא רק לקרב את בני ישראל אליו ותברך ואל תורתו הקדושה, אבל לא לעשות ממנו שום מציאות, כי הוא במדרגת משה, שאמר על עצמו (שמות טז, ז): "ונחננו מה"; כי הצדיקים האמתיים, הם בעצמם בטלים ומבטלים לגמרי באורו האין סוף ברוך הוא, ודבוקים תמיד בתורה הקדושה, והם בעצמם אינם צריכים את שום בריה, רק תפצים להמשיך את אורו ותברך הגנוז והצפון בהם — גם באנשי דורם, כמו שאמר משה (במדבר יא, כט): "מי יתן כל עם ה' נביאים"; כי זהו רצונם וכסופם של הצדיקים האמתיים — להגביה את כל המקרבים להם אליו ותברך. אבל הם בעצמם מבטלים עצמם לגמרי בו ותברך, ואינם עושים מעצמם שום מציאות כלל. (אשר בנדאי זה דבר שנגעלם ונסתר מעין כל, כי עין האדם יכולה לטעות בזה מאד).

וכשהולכים בדרך זו, אף פעם לא יפלו מהאמונה הקדושה, כי ידעו שהצדיקים והחכמים הם רק כמו שדכנים, המקשרים ומקרבים

אֲשֶׁר   וְ שֵׁלו   בְּנַחַל   קִלָּא

אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פט); וּבִאֲפֵן הַזֶּה אַף פַּעַם לֹא יִפְלוּ, חַס וְשָׁלוֹם, בְּאִיזוֹ כְּפִירָה, לַעֲשׂוֹת מִמְּשׁוֹת מְאִיזָה אָדָם, חַס וְשָׁלוֹם. וְזֶה שְׁמוּבָא הַיּוֹ"ת דְּאַבְיֵי וְרַבָּא קַחְזִינָן, כָּל הַתּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי מְלֶאכֶה בְּאַבְיֵי וְרַבָּא, שְׁלֵמְדוֹ אוֹתָנוּ דְרַבֵּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ וְתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל הֵם בְּעֶצְמָם הָיוּ בְּטָלִים וּמְבֻטָּלִים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל־כֵּן נִקְטְוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְשׁוֹן זֶה דִּיקָא: הַיּוֹ"ת אַבְיֵי וְרַבָּא, הַיּוֹ"ת דִּיקָא, כִּי הֵם הָיוּ תָמִיד דְּבוֹקִים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וַיַּחֲדוּ יַחְדָּוִים קְדוּשִׁים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת), הָעוֹלָה יַחַד רַל"ב, בְּדִיוֹק כְּמִסְפֵּר אַבְיֵי וְרַבָּא, וְהֵבֵן.

כִּי בְּאֵמַת הַנְּבִיאִים, הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים, הַגְּאוּנִים, הַחֲכָמִים וְהַצְּדִיקִים, זָכָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי עֲבוּדָתוֹ וַיִּגִּיעַתּוֹ לְהַפְּלִל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלְהַמְשִׁיף אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעוֹלָם, וְנִכְלָל בְּמַקּוֹם שְׁנִכְלָל, וְאֵת הַהֶאֱרָה הַזֶּה הֵם מְמַשִּׁיכִים עַל תְּלַמִּידֵיהֶם. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרָשַׁת וַיֵּרָא): אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים וְאֲשֶׁרֵי דְבִקְיָהֶם.

וּבְנִדְאֵי דְבָר זֶה סוּבָב וְהוּלָף בְּכָל דוֹר וְדוֹר אַחֲרָיו, צְרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְזִכּוֹת לְמַצָּא צְדִיק וְחָכָם כְּזֶה, שְׁיִכּוֹל לְהֵאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִזְנֵבָה לוֹ אֶת מַחוּ, שְׁיִזְנֵבָה גַם־כֵּן לְאַמּוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בְּחַדוּשׁ הָעוֹלָם (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'). כִּי הַבְּעַל־דְּבָר הַקִּים עֲכָשׁוּ הִרְבֵּה מְפַרְסְמִים שֶׁל שְׁקָר (עֵינֵי שָׁם, סִימָן עח בְּסוּפּוֹ), אֲשֶׁר בְּאֵמַת אֵינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֶצְמָם, מִכָּל שֶׁכֵּן אֵיף יוֹכְלוּ לְהִנְהִיג אֶת אַחֲרֵים (עֵינֵי שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן סא); וְאֵת כָּל מְשַׁגְּע וּמְטַרֵף שְׁמַתְנַהֵג בְּשַׁגְּעוֹן וּכְפָרָא אָדָם, קוֹרְאִים 'עוֹבֵד הַשֵּׁם', 'בְּעַל מְדַרְגָּה' וְכוּ' וְכוּ', וּכְשֶׁלֹּא רוֹאִים אֶת זֶה אֲצֵל אַחַר, אוֹמְרִים עָלָיו בְּדִיוֹק הַהַפּוּף, כָּל מִינֵי כְּנוּיִים וְכוּ'. אֲשֶׁר בְּאֵמַת רַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ, כִּי אֵת הָאִישׁ כְּשֶׁר אֵי אֲפָשָׁר לְהִבִּין כָּלֵל, כִּי הוּלָף בְּדִיוֹק כְּמוֹ אַחַר (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קטז). וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֲדַרְבֵּה, כָּל מַה שְׂהָאִישׁ כְּשֶׁר יוֹתֵר גְּדוֹל — נִרְאֶה תְּכֵלִית הַהַפּוּף, עַד שְׁחוֹשְׁבִים עָלָיו שֶׁהוּא פְּשוּט בְּתְכֵלִית הַפְּשֻׁטוֹת (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמג),

קלב אֲשֶׁר ו' שלו בַּנְחַל

כָּל הַפְּתוּבִים קִדְשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים; וְדִיקָא שָׁם לֹא רוֹאִים שׁוּם דְּבַר וְכוּ', עֵינַן שָׁם. וּכְשִׁיּוֹדְעִים יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲזִי נִשְׁתַּנָּה לְגַמְרֵי מִשְׁגַּל שֶׁל שָׁם צְדִיק וְחָכָם.

וְהִנֵּה הַסִּפָּה שְׁצַרִּיכִים בְּאֵמֶת לְבוֹא אֶל הַחֲכָם וְהַצְּדִיק, אִם בְּאֵמֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְהַתְּעִלוֹת בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, הֵן בְּתוֹרָה וְהֵן בְּהַשְׁגָּה וְכוּ' וְכוּ'? אִיךָ הָעֵנִין הוּא כְּמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, מִי שֶׁמְלַמֵּד עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת נֶגֶד, לוֹקַח לֹו זְמַן מְסִים עַד שְׁלוֹמֵד אֶת הַמְּקֻצָּע, וְצָרִיךְ לְלַמֵּד אֲצֵל מִשְׁהוּ, וְאַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁכָּבַר יָכוֹל לְעַסֵּק בְּאֵמֶנוּת, אִינוּ דוֹמָה נֶגֶד שֶׁהוּא רַק שָׁנָה עוֹבֵד, לְנֶגֶד שֶׁהוּא בַּעַל נִסְיוֹן שֶׁל שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, כִּי כְּפִי רְבוּי הַתְּמַדְתּוֹ, כֵּן הוּא עוֹלָה בְּמַעֲלוֹת הַנִּגְרוֹת, עַד שֶׁיָּכוֹל כָּבֵר לְתַקֵּן כְּלָיִם וְאַרוֹנוֹת נִפְלְאִים בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת מֵרַב הַתְּמַדְתּוֹ שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים.

כְּמוֹ-כֵן אִינוּ דוֹמָה מִי שֶׁרַק עֲכָשׁוּ נִכְנָס לְלַמֵּד, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר לּוֹמֵד בְּשִׁקְיָה נּוֹרְאָה וְנִפְלְאָה זֶה שְׁלֹשִׁים אוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה רְצוּפּוֹת, לִילָה לֹא יִישַׁן וְיוֹמָם לֹא יִנּוּחַ. וְכְמוֹ-כֵן בְּעֵנִין אֵמוּנָה וְהַשְׁגָּת אֱלֹקוֹת, אִינוּ דוֹמָה מִי שֶׁרַק מְבַרִּיקָה לֹו אִיזוֹ הַבְּרָקָה בְּאוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּמִצִּיץ מִן הַחֲרָפִים כְּרָגַע, לְבִין מִי שֶׁמְתַמִּיד יָמִים וְשָׁנִים מִשְׁפָּךְ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְיֹוֹתֵר בְּהַשְׁגָּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שֶׁזוֹכֶה לְהַכְּלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעוֹד אִינוּ מִתְקַרֵּר בְּזֶה, אֲלֵא עוֹד מִתְמִיד בְּזֶה בְּהַתְּמַדָּה נּוֹרְאָה וְנִפְלְאָה וּבְשִׁקְיָה עֲצוּמָה, עַד שֶׁלְּפָנָי אָדָם כְּזֶה אֵין שׁוּם עוֹלָם גִּשְׁמִי כָּלֵל, כִּי רוֹאֶה רַק רִיחְנִיּוֹת אֱלֹקוֹת מְכַל דְּבַר דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, כִּי הָאֵמוּנָה כָּל-כָּף בְּרוּרָה אֲצֵלוֹ, שְׁרוּאָה רַק אֶת יַד הַיְיָ"ה מְכַל פֶּרֶט וּפְרֵט מְפָרְטֵי הַבְּרִיאָה.

וְכֵן בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה רוֹאֶה רַק אֶת אוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ הַמְּלַבֵּשׁ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׁרוּאָה אִיךָ שְׁבֻדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַתְּלַבְּשׁוֹ הַלְכוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא מְגַלָּה אֲשֶׁר אֵין הָעוֹלָם הַפְּקָר כָּלֵל, רַק בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט מְפָרְטֵי הַבְּרִיאָה יֵשׁ תּוֹרָה, כְּגוֹן: דוּמָם — כָּל הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיָכוֹת אֵלָיו: בּוֹר בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים, וְעֲשִׂיתָ מַעֲקָה לְגַגֵּד וְכוּ', צוּמַח — כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁל זְרָעִים וְכִלְאִים, וְהַלְכוֹת תְּרוּמוֹת

אֲשֶׁר   ו' שְׁלוֹ   בְּנַחַל   קִלְג

ומעשרות, חי — לא תחרש בשור ונחמור, שור שנגח את הפרה, מדבר — כל ההלכות השייכות בין אדם לחברו וכו', ובנדאי מי שחי חיים כאלו, ומסתכל בעינים כאלו על העולם, בנדאי רואה כבר עולם אחר לגמרי, כי אצלו הכל אחד: הקדוש-ברוך-הוא והתורה והעולם.

ומכל שכן כשזוכה לקשר הכל אל העולמות העליונים, כל פרט ופרט אל הספירה והשם השייך אליה, ומכל מספר ומכל שם פרטי מצרפו אל שם הני"ה אחד, בצרוף ובמלוי ובהכפאה, או בחלופי אותיות, או בגלגולי אותיות וכו' וכו'.

מה אמר לך! אשרי עין ראתה צדיקים כאלו — אשריהם ואשרי דבקהם! כי הם ממשיכים גם על מקרביהם את האור הגנוז הזה — אשריהם ואשרי חלקם! וכל זה רוצה רבנו ז"ל להמשיך עלינו, אך מה לעשות?! בשביל הבחירה והנסיון נתנו פחות לרע להסתיר את הטוב, ולחשוך את האור, עד אשר את ה'משגעים' קוראים 'עובדי השם', ולהפוך — את 'עובדי השם' האמתיים קוראים 'משגעים' וכו', "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע, שמים חשוך לאור ואור לחשוך, שמים מר למתוק ומתוק למר" (ישעיה ה, כ), וכל הפסולים שנולדו בפסול, וחיים חיים פסולים קוראים ספרי אמונה, וגלוי אלקות קוראים ספרי פסולים (עפרא לפומיהו), והמשכיל בעת ההיא ידם וישתק למחרפהו ולמבזהו עד עת בא דברו.

והשם יתברך יזכנו להיות דבוקים תמיד בצדיקי אמת, ושללא תעלה על לבנו שום קשיה עליהם כלל, כי זה ההכרח — שיהיו עליהם קשיות וספקות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב); וכעין שגלו לנו חכמינו הקדושים על אבא חלקיה, עד שלא גלה דעתו לחכמים, היו מלאים קשיות ופליאות עליו (כמוכא בתענית כג.), עין שם.

תאמין לי, אהובי, ידידי היקר! שייכולים להאריך עוד מאות ואלפי עמודים בענינים רוחניים ודקים כאלו, אך אין הזמן בנדי, וגם את זאת כתבתי לך רק בדרך ראשי פרקים ובמהירות, כי אין

קלד אָשֶׁר ו' שֶׁל בְּנַחַל

הַפְּנָאִי אָצְלִי, כִּי אָנִי מְקַף תְּלָאוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְעוֹמְדִים עָלַי מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ כָּל מְרִי גַפְּשׁ וְכוּ', וְהֶהְכַרְחַת לְדַבֵּר וּלְחַזֵּק אֶת כָּלֵם.

תּוֹדָה רַבָּה עַל הַמַּתָּנָה שְׁשַׁלְּחַתָּ לִּי — כָּתַב יָד מֵרַבְּנוּ חַיִּים וַיִּטְאֵל, אָבֵל, תְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יֵשׁ לִי אֶת זֶה כְּבָר הַרְבֵּה שָׁנִים, בְּצִרוּף עוֹד הַרְבֵּה כְּתָבִי יָד שְׁקַבְּלֵתִי בְּמַתָּנָה מֵאֶחָד אֲשֶׁר עָסַק בְּזֶה. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמֵאֲחֵל לָךְ כָּל טוֹב...

רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל יְדִידֶיךָ מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי חָבַל שְׁלֵא יִדְעוּ מֵאוֹר גַּפְּלָא בְּזֶה.

רַבְּנוּ ו"ל זָכָה לְמַדְרַגַּת יְרָאָה כְּזוֹ, עַד אֲשֶׁר תְּמִיד הָיָה רוֹעֵד מְרִב אֵימָה וַיְרָאָה מִפְּנֵי יְתָבְרָךְ, וּכְשֶׁאֲחַז אֶת הַשְּׁלֵחָן, כָּל הַשְּׁלֵחָן הַחַל לְהַתְנוּעֵעַ, וְתְּמִיד הָיָה רוֹעֵד בְּרַגְלָיו, מְרִב יְרָאָה וְאֵימָה שְׁהִיָּתָה עָלָיו מִפְּנֵי יְתָבְרָךְ.

ו' שֶׁלִּז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֵּר וְאָרָא, כ"ג טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ לְכָלֵלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְּדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזִּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְאַחֲזוּ עֲצָמְכֶם תְּמִיד בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אֲחִנָּה וְרַעֲוִת, כְּאֲשֶׁר הַתְּבַטָּא רַבְּנוּ ו"ל וְאָמַר: הָעוֹלָם רְאוּי שְׁיִתְמָהוּ עֲצָמָן עַל הָאַהֲבָה שְׁבִינֵינוּ (עִיֵּן חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רצב).

וּבְאַמַּת כֶּף רְאוּיָה לְהִיּוֹת אֶהְבָּה בִּינֵינוּ, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! שְׁאָנוּ זוֹכִים בְּזִכְרֵי חַנּוּם לִידַע מְרַבִּי אַמַּת כְּזֶה, אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, הַמְקָרֵב אֶת לְבָבֵנוּ אֵלָיו יְתָבְרָךְ.

מָה אֵמַר לָכֵם, יְדִידֵי הַיְקָרִים! רוֹאִים בְּחוּשׁ אֵיךְ שְׁהַשְׁקָר

אֲשֶׁר וְ שֵׁנוּ בְּנִחַל קִלָּה

מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְכַסּוֹת אֶת הָאֲמֶת, וְלֹא עוֹד אֶלָּא מִהִפֵּךְ אֶת הַשֶּׁקֶר לְאֲמֶת, וְאֶת הָאֲמֶת לְשֶׁקֶר, עַד שֶׁקָּשָׁה מְאֹד לְהִכִּיר הִיכָן הִיא הָאֲמֶת, כִּי מִרְבַּת הַתְּמוּרוֹת מְאֹד שֶׁנִּתְחַלְפוּ בֵּין הַמְּלֶךְ לְבֵן הַשִּׁפְחָה, וְנִתְקַיַּם (מִשְׁלֵי ל'): "עֲבַד כִּי יִמְלֶךְ וְכוּ' וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָה"; וּמְאֹד סוֹבְלִים כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִכְנִס בְּגֵן הַנְּהַדָּר וְהַנְּפִלָּא, וְתִכְרַף-וּמְיָד כְּשֶׁאֶחָד רוֹצֵה לְהִכְנִס בּוֹ, תִּכְרַף מִתְחִילִים לְרַדְפוֹ, וְהוּא צוֹעֵק וְכוּ' וּבוֹרַח לַחוּץ בְּבִהְלָה גְדוּלָּה מְאֹד וְכוּ' (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יֵא).

כִּי בְּאֲמֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ הוּא גֵן נְהַדָּר עַד מְאֹד, וְהוּא פְּרָדָס נִפְלָא וְנוֹרָא, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלַבֵּשׁ בְּדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, כִּי הַכֹּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, רַק נִחְלָבֵשׁ עֲצָמוֹ בְּלִבּוֹשׁ הַזֶּה שֶׁלְמִרְאָה עֵינֵינוּ, וְאִם הִזָּה הָאָדָם זוֹכֵה לְהִשְׁיֵג אֶת זֶה, הִזָּה מְטִיל בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמִטִּיל בְּגֵן נְהַדָּר, כִּי הִזָּה רוֹאֵה וּמִשִּׁיג אֶת הָאֶלְקוּת שֵׁשׁ בְּכָל הַדְּבָרִים הַגִּשְׁמִיִּים שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְקַבֵּל אֶת הַרְמְזִים וְנִצּוֹצֵי הַדַּעַת, גְּלוּי אֶלְקוּת, שֶׁמְלַבֵּשׁ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט.

כִּי הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, וְרָמַז לְאָדָם רְמִזִּים בְּכָל יוֹם בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן נד), שֶׁזֶה סוֹד הַנְּבוּאָה, שֶׁשׁוֹמֵעַ מִכָּל דְּבַר גִּשְׁמִי אֶת קוּלוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְאֲשֶׁר עַל זֶה רְמִזוֹ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים וְאָמְרוּ (מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית): אֲשֶׁרֵיהֶם הַנְּבִיאִים, שֶׁהֵם מְדַמִּין אֶת הַצּוּרָה לְיוֹצְרָה, וְאֶת הַנְּטִיעָה לְנוֹטְעָה וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְאֵל כָּל זֶה הֵינּוּ זוֹכִים אִם הִזָּה הַבֵּן מְלֶךְ מוֹלֵךְ, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֶת, שֶׁאֵז הִזָּה עוֹשֶׂה אֶת יְדִיעוֹת אֱלֹהֵי דְרָךְ כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים, עַד שֶׁכָּל אֶחָד הִזָּה יְכוֹל לְהִכְנִס אֶל הַגֵּן הַנְּהַדָּר הַזֶּה. אֲבָל לַעֲתָה הַבֵּן שִׁפְחָה הוֹלֵךְ וּמִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, שֶׁזֶה כָּלֵל הַהִתְנַגְּדוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת שֶׁמִּתְנַגְּדִים וּמִסְתִּירִים אֶת הָאֲמֶת, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הַשׁוֹשֵׁנָה עַל הָאָרֶץ, וְהַכֶּסֶא אֵינוֹ עוֹמֵד עַל מְכוֹנוֹ, כִּי אֵין הַשֵּׁם שְׁלֵם וְאֵין הַכֶּסֶא שְׁלֵם (עֵין כָּל זֶה בְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יֵא).

מָה אָמַר לָכֵם! בֵּין כֶּף עֲלִינוּ לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד שְׁלַחַן

קלו אָשֶׁר ו' שְׁלוּ בַנְחָל

ערוף, כי רבנו ו"ל הזהירנו מאד מאד על למוד הפוסקים יותר מכל הלמודים (עין שיחות ה"ן, סימן כט), כי הפוסקים הם יסוד היהדות.

ובאמת חייב כל בר ישראל להעמיד על עצמו שו"ט' בכל יום, שהוא רמב"ם טור שלחן ערוף, ואסור שיעבר יום, שלא ילמד למוד אחד מהם, כי כן ידע על-כל-פנים את ההלכה, איך לילך ולהתנהג, ויעשה לעצמו על-כל-פנים דרך בתוך הגן דא אורייתא, וכשיהיה חזק בהלכה, אז שום בן עבד לא יוכל להטעותו, כי יהיה חזק מאד מאד לעמד נגד כל הקמים עליו, ולא יברח לחוץ. ועל-ידי למוד הפוסקים, יזכה לברור וזכוף הטוב מהרע (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ח'), ויוכל להתפלל אליו יתברך, כי תתפשט העקמומיות שבלבו, ולא יהיו לו שום קשיות עליו יתברך (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן נה).

מה אמר לכם! בודאי כשתחזור המלוכה אליו יתברך בביאת משיח צדקנו, אשר אז כל אחד יזכה להפירו יתברך פנים אל פנים, אשר זה עקר התכלית שנשמת האדם תהיה בזה העולם, לזכות לגלותו גם פה בזה העולם העשיה, המלא קלפות והסתרות, ולעשות לו יתברך דירה כאן בתחתונים.

ולזכות לזה אי אפשר, כי אם על-ידי קיום מצוותיו יתברך, שזוכים על-ידי למוד התורה הקדושה, כי התורה הקדושה מגלה מה עלינו לעשות בזה העולם. ועל כן עלינו להתמיד תמיד בזה העולם מדי יום ביומו, במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוף, וכיו' וכיו', וביתר הפנאי אם יש לנו (כי ההכרח לתן נוחא גם להמחין), צריך לעסק רק בהפצת אור רבנו ו"ל בעולם, להפיץ ספריו הקדושים, ובאפן הזה יזכה לקרב את כלליות נשמות ישראל אליו יתברך.

ואין לך עוד תקון יותר גדול בתקוני הברית מלהחזיר בני-אדם למוטב, ויזכה לראות את האלקות מכל פרטי הבריאה, ואז תהיה דרך זו כבושה לרבים, כי משיח יעשה דרך זו כבושה לרבים, אבל לעת עתה בעת אריכת הגלות אמר הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו

אֲשֶׁר   ו' שלח   בַּנַּחַל   קלוז

יגן עלינו, על הפסוק (תהלים סט, ט): "קַרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה", שְׁגֵאֻלָּה פְּרָטִית כְּבֹר כָּל אֶחָד יְכוּל לְזָכוֹת, עַל-יְדֵי יְגִיעָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁבְּפִרוּשׁ אָמַר, שֶׁסִּפְרוֹ זֶה הוּא 'אֶתְחַלְתָּא דְגֵאֻלָּה', וּרְצוֹנוֹ שְׁנִתְמַיֵּד בְּזֶה הַרְבֵּה, שְׁנַדַּע אוֹתוֹ בְּעַל-פִּיה (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שמו), וְהוּא יִפְתַּח אֶת עֵינֵיכֶם לְהִסְתַּפֵּל הַיָּטִב עֲלֵיכֶם, אִיף אַתֶּם אוֹחֲזִים בְּמַדּוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טז).

וְכֵן רָאוּ לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּתְדַבְּרוּ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְתִשְׁקְדוּ הַרְבֵּה בְּלִמּוּד הַפּוֹסְקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּחוּ עֵינֵיכֶם לְרֵאוֹת אֶת הָאֱלֹקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה: דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, שְׁבָהֶם מְלַבֶּשֶׁת הַהֶלְכָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ו' שלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וָאֵרָא, כ"ד טַבַּת הַזִּתְשֵׁמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ לְקִרְאָת כָּל מַכְתְּבֵי מִמֶּךָ, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים אַתָּה נוֹפֵחַ בִּי בְּזֶה שְׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי.

אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים שְׁבַעוּלָם, וְהַעֲקֵר — הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְשִׁקּוֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּסִפְרֵים הַחֲדָשִׁים, וְלֹא-חֲרוּגָה אָנוּ זוֹכִים לְהַדְפִּיס קוּנְטְרָסִים יְקָרִים לְהַמּוֹן עִם, וּמִי יִתֵּן, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּדַרְךָ לְעִבּוּדָה, תִּקַּח עִמָּךְ קוּנְטְרָס אֶחָד לְעֵין בּוֹ בְּדַרְךָ, וְיֵשׁ בְּזֶה "תְּקוּן הַכְּלָלִי" — הַעֲשֵׂרָה מְזֻמְרִים, אֲשֶׁר

קלח   אָשֶׁר   וְ שֶׁלָּח   בְּנַחֵל

הם מאד מסגלים לתקון ולזכוּת הנשמה, ולפרנסה בנקל ולתקון המעשים.

גם התחלנו להדפיס בכל קונטרס בסופו את תפלת-הדרך, אשר טוב מאד להרגיל עצמו לאמרה בכל יום כשיוצא לדרך, ונוסע איזו נסיעה, ואשר כפי דעת כמה פוסקים — במקום סכנה צריכים לומר תפלת-הדרך. וכהיום, שכל הרחובות בחזקת סכנה: הן מתאנות דרכים, ה' ישמר (על-ידי נהגים פראיים ושכורים, לוקחי סמים וכו'), והן על-ידי מחבלים (ערכים, ימח שמם), טוב מאד להרגיל עצמו בכל יום כשיוצא לדרך לנסע במכונית, שיאמר תפלת-הדרך, ויתפלל לפניו יתברך, שיחזירנו בשלום בביתו.

נא ונא אל תפל בדעתך מכל מה שעובר עליך, כי על כל אחד ואחד עובר בחייו מה שעובר, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נופל בדעתו כלל. ואל כל זה תזכה רק על-ידי שקידה רבה בספרי רבנו ז"ל. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, מרבי רחמן כזה.

ראה לברח מכל מיני מריבות וסכסוכים: הן בבית עם אשתך וילדיך וכו', והן בחוץ עם בני-אדם וכו', הרגל עצמך להיות איש טוב, לעשות רק טובות לכל בריה, ולא לצפות לשום גמול חזרה בשביל זה, תעשה לעצמך בכל יום יום חשבון כזה: "היום הזה ממילא יעבר", על-כן מה לי לריב בבית או בחוץ, מה לי להיות עצוב ומדכא בדכאון ובעצבון.

והרגל עצמך לדחות את המריבות והעצבות ליום המחר, "רק היום הזה אני רוצה שלום ושמחה" — כך תגיד לעצמך, וכן בכל יום ויום, אז תצליח בחיך.

הדורש שלומך...

בשבת-קדש פרשת בשלח, שבת שירה, אשבת בעיר הקדש צפת, אם יתן הקדוש-ברוך-הוא את החיים.

אָשֶׁר וְ שֵׁלֵט בְּנַחֵל קִלֵּט
וְ שֵׁלֵט
וְ שֵׁלֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בֵּא, כ"ז טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לַיְדֵי הַיֶּקֶר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵן עָלֵינוּ
... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי. וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְהִתְחַזֵּק מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ, וְזֶה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא גְסִיווּנוֹת, כִּי נִקְרָא 'עוֹלָם' לְשׁוֹן
'הָעוֹלָם', שְׁנַעֲלָמֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִהָאֲדָם, וְזֶה גוֹרֵם לוֹ כָּל מִינֵי
צָרוֹת וּבְעֵיזוֹת.

כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיָה הַכֹּל פְּתוּחַ, וְהָיוּ זוֹכִים לְרֵאוֹת וּלְהִרְגִישׁ אֶת
הָאֱלֻקוֹת הַטְּמוּנָה וְגִנוּזָה בְּכָל דְּבָר, לֹא הָיְתָה שְׂיִכָּת שׁוֹם יְרִידָה
וּנְפִילָה כָּלֵל, כִּי מִכָּל מַה שְּׂרַק הָיָה עוֹבֵר עָלָיו, הָיָה בּוֹרַח אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, הַגְּנוּז וְנִסְתָּר בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט מִפְּרֵטֵי הַבְּרִיאָה.

וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִים רַק כְּפִי מִדַּת הַשְּׂמִחָה שְׂאֲדָם זוֹכָה בָּהּ, כִּי
הַשְּׂמִחָה הִיא יְסוּד כָּל הַקְּדוּשׁוֹת, וְהָאֲדָם צָרִיךְ לְעַבֵּד רַק עַל נִקְדַּת
הַשְּׂמִחָה, וְזֶה מִמִּילָא כְּבָר יִרְחִיב לוֹ אֶת מַחוּ וְדַעְתּוֹ וַיִּזְכֶּה לְהִגִיעַ
עַל-יְדֵי-זֶה לְאֵמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת. כִּי שְׂמִחָה וְאֵמוּנָה תְלוּיּוֹת זֶה
בְּזֶה, כְּפִי שְׂהָאֲדָם זוֹכָה לְהִיּוֹת שְׂמִחָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ,
וְזוֹכָה לְהִיּוֹת כְּלִי לְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

עַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֶּקֶר! לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת תְּמִיד אִף וְרַק בְּשְׂמִחָה עֲצוּמָה, וְתִשְׁמַע תְּמִיד כְּלִי
זֶמֶר, וְזֶה יִרְחִיב לָךְ אֶת לִבְךָ וְדַעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְהִאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי
נִפְלָא, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה כְּבָר מִמִּילָא יִרְחִיב לָךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, כִּי
הָעֵקֶר לְבִטֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הָרוּחַ רְעָה, וּלְהִכְנִיס בְּעֲצָמוֹ רוּחַ טוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שְׂיִהְיֶה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל הַיּוֹם
הַתְּבוּדוֹת, וְיִלְכוּ כָּל הַיּוֹם עִם רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים אֵלָיו יְתָבְרָךְ וְכו',
וּמוֹהַרְנ"ף ז"ל הִתְפָּאֵר, שְׁלוֹ יֵשׁ תְּלִמִּידִים כְּאֵלוֹ, שְׁבוֹעָרִים כָּל הַיּוֹם
אֵלָיו יְתָבְרָךְ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, כִּי תְלִמִּידוֹ הָיָה תְּמִיד נוֹהֵמִים כְּאַרְיֹת
בִּיעֲרוֹת.

ו' שֵׁם.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא, כ"ח טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֵה מִימֵי
הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח
לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְאַנִּי שִׂמַּח מְאֹד מְאֹד בְּזֶה שְׂאִתָּה עוֹסֵק וְכו', עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי
הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטּוּלָה, שֶׁהוּא כְּמוֹ סֶרֶטֶן, רַחֲמֵנוּ
לְצַלֵּן (שְׁנֹדֶבֶק בְּאָדָם וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַפְטוֹר מִזֶּה), כָּל זֶה בָּא מִבִּטּוּלָה
וְשִׁעְמוּם, כִּי הַבִּטּוּלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי זָמָה, שְׂיֵשׁ לוֹ זְמַן לְחֻשָׁב וּלְהִרְהוֹר
וְכו', וְהִרְהוֹר מְבִיא לְיַדֵּי זָמָה בְּהוֹצָאת זָרַע לְבִטּוּלָה וְכו' וְכו'.

וְעַל-כֵּן עַקֵּר הַעֲצָה — לְהִיּוֹת רַק עֲסוּק תְּמִיד, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ
פְּנָאֵי כְּרָגַע לְחֻשָׁב דְּבָרִים בְּטִלִּים, וּמְפָל שְׁכֵן בְּדָבָרִים כְּאֵלוֹ.

וְהִנֵּה עַקֵּר הַתְּכָלִית הוּא לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְלִזְכוּת לְהַפְּיֵרוֹ
יְתָבְרָךְ פְּנִים אֵל פְּנִים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיר
בְּגִי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וּלְגִלוֹת לָהֶם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וּבְאִפֵּן הִנֵּה
יִתְקַן אֶת פְּגָמֵי הַרְבִּים.

חֲמִדַּת לְכַבִּי! רְאֵה יוֹמָם וְלִילָה רַק לְהַשְׁתַּוְּקָק אַחֲרָיו יְתָבְרָךְ,
וְכָל חֲשָׁקְךָ יִהְיֶה רַק אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וְתַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל

אָשׁר   ו' שְׁמַא   בְּנַחַל   קַמַּא

שְׁכָבוֹת הָעַם בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הַבְּזִיוֹנוֹת שְׁכָרוּכִים
בְּזָה, כִּי רַבְּנוּ ו' לְאָמַר, שְׁעַקֵּר הַתְּקוּן הוּא לְשִׁמְעַע בְּזִיוֹנוֹ וְיָדֵם
וְיִשְׁתַּק, וְכִדְאֵי לְסַבֵּל בְּזִיוֹנוֹת בְּשָׁבִיל עֲוֹנוֹתָיו בְּזָה הָעוֹלָם, מֵאֲשֶׁר
יִסְבֵּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמָה טוֹב שְׁיִתְּפֶסס בְּעֶסֶק רַבְּנוּ ו' ל', הֵינּוּ
שֶׁהַבְּזִיוֹנוֹת שָׁלוּ יִהְיוּ רַק בְּזָה שְׁמִפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו' ל'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שְׁמַא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרָא בֵּא, כ"ח טַבַּת ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיְקָר לִי מְאֹד, זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הַרְבֵּים,
וְזִכּוֹת הַרְבֵּים יִהְיֶה תְלוּי בּוֹ, וְיִשְׁפִיעַ עָלָיו שְׁפַע רַחֲמִים וְחַיִּים
וּבְרִיאוֹת וּפְרֻנְסָה לְרַב, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּבְכָל יוֹם רְצוֹנִי לְעֲנוּת לְךָ, אִךְ מְרַב
טְרֵדוֹתִי לֹא אֶסְתַּיַע.

עָלִיךָ לְדַעַת, מִי שְׁחֹגֵר מְתַנְיָו לְקִרְבֵי רְחוּקִים וְלִבְנוֹת "הַיִּכְלֹ-
הַקִּדְשׁ", וְהוּא רוֹצֵה לְהַכְנִיעַ אֶת הָרַע שֶׁל הַמְּקַרְבִּים וְלַעֲשׂוֹתָם כְּפִי
לְהַשְׁכִּינָה הַקְּדוּשָׁה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שְׁיִזְכּוּ לְזִכְרֵךְ
תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיךְ לְשִׁמֵר עֲצָמוֹ מְאֹד שֶׁלֹּא יִתְאַחַז הָרַע
שֶׁל אֵלוֹ הַמְּקַרְבִּים, עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן חֶלֶק אֵלּוֹק מִמַּעַל מִמָּשׁ כְּפִדּוּעַ,
וּכְשִׁינְדוּ לְמַטָּה, הַתְּלַבְּשׁוּ בְּגוּף עַב שֶׁל עוֹלָם הַעֲשִׂיָה, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּפִי שְׁרָשׁוּ וּמִצָּבוֹ, וְצָרִיךְ לְזַכֵּךְ עֲצָמוֹ וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׁפַע
אוֹר וְחַיּוֹת וְזִיו מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ דְּרָךְ הַעֲשֶׂר סְפִירוֹת, אֲשֶׁר הֵם בְּעֶצֶם
נִכְלָלִים בְּאַצִּילוֹת, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ עִם הַסְּפִירוֹת אֶחָדוֹת אֶחָת, וְלֹא
יִשַׁג לְמַח הָאָנוּשִׁי מֵהוּ עֵנִין הַסְּפִירוֹת, אִךְ זֹאת גִּדַּע, כִּי הֵן מְדוּתָיו
יִתְבָּרַךְ, וְאִךְ שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מֵהַהֲשִׁגָּה וְהַדַּעַת וְכוּ', אֲבָל מוֹלִיךְ

קמב   אָפֿשֶׁר   ו' שְׁמַא   בְּנַחַל

וּמְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ כְּפִי מִדּוֹתָיו שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, כָּל אֶחָד מִקְּבֵל אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּפִי הַמִּדָּה שֶׁמִּדְּבִיק עֲצָמוֹ בָּהּ, אִם בְּחֶסֶד וְאִם בְּגִבּוּרָה. וּבְנִדְאֵי יֵשׁ הַפְּרָשׁ בֵּין הַמִּקְבֵּל מִמִּדַּת הַחֶסֶד שֶׁהוּא רַק כְּלוֹ טוֹב, לְבֵין הַמִּקְבֵּל מִמִּדַּת הַגִּבּוּרָה, שֶׁהוּא רַק כְּלוֹ דִּין וְקִפְדָּה.

וּבִאֲמַת אֵי אֶפְשֶׁר לְקַרֵּב בְּנֵי-אָדָם — לֹא עַל-יְדֵי חֶסֶד וְלֹא עַל-יְדֵי דִין, כִּי לְשִׁנְיָהֶם לְבַד אֵין קִיּוּם, כִּי כְּשֶׁתִּלְוֶה רַק מִצַּד הַחֶסֶד יִתְבַטֵּל, כִּי רַבּוּי הַחֶסֶד אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל, וְכֵן כְּשֶׁתִּלְוֶה רַק מִצַּד הַגִּבּוּרָה יִתְבַטֵּל, כִּי רַבּוּי הַגִּבּוּרָה אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל, וּבִשְׂבִיל זֶה מֵאֲבָרָהֶם, שֶׁהוּא מִצַּד הַחֶסֶד — יֵצֵא יִשְׁמַעְאֵל, שֶׁהוּא נֶאֱוָף, וּמֵיִצְחָק שֶׁהוּא מִדַּת הַגִּבּוּרָה — יֵצֵא עֲשׂוֹ, שֶׁהוּא רְצִיחָה, וְאֶשֶׁר עַל-יְדֵי שְׁתֵּי הַמִּדּוֹת הָאֵלוֹ אֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל, וְכֵן אֵי אֶפְשֶׁר לְקַרֵּב בְּנֵי-אָדָם, כִּי הֵרַע יִתְאַחַז בּוֹ, הֵן כְּשֶׁיִּקְרַב רַק מִצַּד הַחֶסֶד, עַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לִיְדֵי נֶאֱוָף, וְרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּאֶשֶׁר נֶאֱרַע כְּבָר לְהִרְבֵּה שֶׁקְּרָבוּ אֲחֵרִים וְכוּ' וּלְבִסּוּף נִכְשְׁלוּ וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן כְּשֶׁיִּקְרַב רַק מִצַּד הַגִּבּוּרָה, עַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לִיְדֵי רְצִיחָה, כִּי מִי שֶׁלֹּא יִרְצֶה לְקַבֵּל דְּבָרָיו, יִסְכַּם בְּדַעְתּוֹ שֶׁצָּרִיכִים לְהַעֲבִירוֹ מִן הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן מִדַּת חֶסֶד וְדִין הֵן מְאֹד מְאֹד מְסַכְּנוֹת, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְקַרֵּב עַל יְדֵן בְּנֵי-אָדָם וְלִבְנוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", כִּי אִם כְּשֶׁזּוֹכָה לְצַרְף אֲלֵיהֶן מִדַּת הַרְחָמִים, שֶׁהִיא הַתְּפָאֶרֶת — יַעֲקֹב, שֶׁכָּלוּל מֵאֲבָרָהֶם וְיִצְחָק, וְעַל-כֵּן הֵיטָה מִשְׁתּוֹ שְׁלֵמָה, וְלֹא נִמְצָא אֲצִלוֹ שׁוּם פְּגָם, כִּי מִדַּת הַרְחָמִים — בָּהּ כָּלוּלוֹת כְּבָר שְׁתֵּי הַמִּדּוֹת חֶסֶד וּגִבּוּרָה. וְעַל-כֵּן רַק מִי שֶׁהוּא רַחֲמָן, הוּא דִּיקָא יָכוֹל לְהִיּוֹת מְנַהִיג (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ו'); וְצָרִיף לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם הַרְחָמִים, כִּי אֵין שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם דּוֹמִים זֶה לָזֶה, בְּדִיּוּק כְּעֵין הַסְּפִירוֹת, שְׁאֵין הַמְּאֹרוֹת שְׁוִים כָּלֵל, כִּי כָּל סְפִירָה מִמְּשַׁכֵּת אוֹר בְּאֶפֶן אַחַר לְגַמְרֵי, וְכַמוֹ-כֵּן בְּדַגְמַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵין נִשְׁמָה אַחַת דּוֹמָה לְחֻבְרָתָהּ, וּבִידִיעוֹת אֵלוֹ יִרְחַם עַל הַכֹּל, וְיִטֶּה כָּלפִּי הַרְחָמִים שָׁבוּ, מִמִּילָא כְּבָר כָּלוּל יְמִין וּשְׂמָאל, חֶסֶד וְדִין. וְעַל-כֵּן לְעוֹלָם תְּהִיָּה יְמִין מְקַרְבֵּת וּשְׂמָאל דּוֹחָה, וְיֵשׁ בָּזֶה לַמּוֹדִים עֲמָקִים, וְכָל זְמַן שְׁאֵין הָאָדָם בְּקִי בַלְמוֹדִים הָאֵלוֹ קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְקַרֵּב בְּנֵי-אָדָם, כִּי תַמִּיד יִקְפִיד עַל

אָשׁר ו' שׁמב בַּנְחַל קמג

אָלו שְׁאִינֶם חֲפְצִים לְהִתְבַּטֵּל בְּנִגְדּוֹ, וְלִכֵּן יִהְיֶה ח"ד נִגְדֶם (שְׁקוּרִין שְׁאֲרָף). מֵה שְׁאִין כֵּן מִי שְׁמַצְרֵף רַחֲמִים וּמְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא מִבִּין אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יְכוּל לְבָנוֹת חֲדָר יָפָה, כִּי ח'סֵד דִּיין לְבַד, אִי אֶפְשָׁר לְלַכֵּת וּלְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", בְּקַ כְּשֶׁמַּצְרֵף אֲלֵיהֶם גַּם מֵדַת ר'חֲמִים, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה מְזֵה חֲדָר יָפָה.

אֲשֶׁרֵי הַמִּתְבּוֹנֵן בְּכָל זֶה וְאֲשֶׁרֵי הַמְקַיֵּם אֵת כָּל זֶה, וְאֵז יִזְכֶּה לְבָנוֹת חֲדָר יָפָה, שְׁהוּא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּפִלָּה בְּכַח פְּרוּשָׁה לְהִכְרִיחַ אֵת עֲצָמוֹ בְּכַחוֹת עֲצוּמִים, לְקַשֵּׁר אֵת הַמַּחֲשֶׁבֶה אֶל הַדְּבוּר, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל הַמַּחֲשֶׁבֶה חוֹשֶׁבֶת מַחֲשֶׁבֶה אַחֲרָת, וְהַדְּבוּר מְדַבֵּר בְּלִי לְחֶשֶׁב מֵה שְׁאוּמֵר, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּכַח לְקַשֵּׁר אֵת הַמַּחֲשֶׁבֶה אֶל הַדְּבוּר בְּקַשֵּׁר אַמִּיץ וְחִזְק.

ו' שׁמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בֵּא, כ"ח טַבַּת, ט"ז דְּשׁוּבְכֵי"ם ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֵת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי אִיךָ שְׁאַתָּה זוֹכֶה לְחִזְק עֲצָמָךְ וּלְחִזְק אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה, וְאֵין עוֹד דְּבַר חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ מִי שְׁמַגְלֵהוּ וּמְפַרְסְמוֹ לְאַחֲרִים, כִּי בְּאַמַּת הוּא יִתְבַּרֵּךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכָּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אִךְ נַעֲלֵם וְנִסְתָּר בְּזֵה הָעוֹלָם דִּיקָא, כְּדֵי שְׁהֲאָדֵם יַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֹשׁ אַחֲרָיו, עַד שְׁיִזְכֶּה לְמִצָּא אוֹתוֹ.

קמד אָשר ו' שמב בנחל

וההכרה הזו נקראת מחין — תפלין, שהיא משיג במחו ונדעתו את אמתת מציאותו ותברך, דבקות התפלין, שהיא כחותם הנה, "שימני כחותם על זרועך" (שיר השירים ח, ו), וחותם על ראשך, שאזכה לשעבד את מח מחשבתי וראשי וידי אליו ותברך, ולידע שהכל רק ממנו ותברך בהשגחה נוראה ונפלאה עד מאד מאד. וכשנסתרת ונעלמת מן האדם ידיעה זו, משם נמשך לו צער בכל יום ויום, ואי אפשר להמתיקו, כי אם על-ידי אכילה דקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עז).

כי באמת מה מחזיק את הגוף והנשמה ביחד? המאכל שאדם אוכל, ועקר המאכל הוא הרוחניות שיש בדומם, צומח, חי; בכל פרט ופרט בזה העולם יש אלקות בהתלבשות, וכמו שכתוב (דברים ח, א): "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם", רק על הרוחניות שיש בו, "כי על כל מוצא פי ה'", וזהו יחוד בגשמיות העולם, דומם, צומח, חי, מדבר, ועל-פני מאכל עולה בדיוק כמספר הוי"ה אדנ"י, וכשאדם אוכל באופן כזה — נעשה מלאך, כי מקשר רוחניות אל הגשמיות.

אשרי האדם הזוכה לחיות חיים כאלו, שתמיד יקשר בין הרוחניות והגשמיות, שאז כל החיים שלו יהיו בצורה אחרת, כי כח הפועל בנפעל, במה שמכניס מחו, כך נעשה עם כל האדם. ואשרי ואשרי מי שמכניס אמתת זיו אלקותו ותברך גם באחרים, עד שגם הם ישתוקקו אליו ותברך, וזו שמחה גדולה אצלו ותברך, שפני-אדם בזה העולם, המלא קלפות והסתרות, גם-כן זוכה לדעת ממנו ותברך.

על-כן, אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בדבר זה, לקרב עצמך אליו ותברך, והן לקרב אחרים, ותראה לשמר מאד מאד על בריאות גופך, שתראה לישן כל צרכך. וכן שמור מה שאתה אוכל, לא לאכל מאכלים חריפים ומלוחים, אשר טבעם להכניס באדם חמימות, ומי שסובל מלחץ דם גבוה צריך לשמר עצמו ממאכלים כאלו.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר   ו' שִׁמְג   בְּנַחַל   קָמָה

מוֹהַרְנ"ף ו'ל אָמַר, שְׁעֲבוּדַת הַחֲנוּף לְחִזֵּק אֶת בְּנֵי שִׁיְהִי שְׁמוּרִים לֹמַר הַבְּרָכוֹת וְעֲנִית אָמֵן, הוּא אֶצְלוֹ כְּעֲבוּדַת ה' וְחֲצוֹת שְׁלוֹ, וְהָיָה נִזְהָר בְּזָה מְאֹד, וְתָמִיד יֵשֵׁב לְאָכַל עִם בְּנֵי כְּשִׁיְהִי קְטָנִים, וְשָׁמַר אוֹתָם מְאֹד שְׁיִבְרְכוּ תַחֲלָה וְסוּף, וְדָבַר עִמָּהֶם בְּיִרְאַת שָׁמַיִם.

ו' שִׁמְג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, כ"ח טַבַּת, ט"ז דְּשׁוֹכְבֵי"ם ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח אוֹדוֹת הַפְּעִילוֹת שְׁאַתָּה פּוֹעֵל בְּעֶסֶק הַרְבִּים, בְּהַפְצַת אוֹר וְדַעַת רַבָּנוּ ו'ל בְּכָל עָרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כְּהַיּוֹם זֶהוּ צוֹ הַשְּׁעָה, וְאֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִתְפַּשֵּׁט עַכְשָׁו הָעֲרֵב-רַב, וְהֵם תִּפְסוּ אֶת הַמּוֹשְׁכוֹת, כִּי קָדָם בִּיאַת מְשִׁיחַ, תִּהְיֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תַּחַת יְדֵי הָעֲרֵב-רַב, וְהֵם יִצְיָקוּ מְאֹד מְאֹד לְעַם יִשְׂרָאֵל.

וְעַקֵּר הַהִסְתָּרָה הוּא, שִׁיְהִי מֵר בְּרוּחָנוּיֹת, כִּי יַעֲקְרוּ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם עַל דַּעְתָּם וְעַל דַּעַת קוֹנָם, וַיִּבְטְלוּ מֵהֶם אֶת כָּל הַמְצוּוֹת, וְיִהְיֶה מֵר מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲלֵפִים וָרַב רַבֵּי רַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִנְתְּקוּ עֲצָמָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְיִכְפְּרוּ בּוֹ לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל זֶה נִתְקַיֵּם בְּגִמְיָנוּ אֵלּוּ, וּמְאֹד מְאֹד מֵר הַמְצָב, וְעַקֵּר הַמְרִירוֹת, שְׁפָלָם חָבְרוּ יַחְדָּו לַתֵּן כַּח וְיָד בְּעַקִּיפֵין לְרִשׁוֹת הָעֲרֵב-רַב, וְיִשְׁתַּתְּפוּ עִמָּהֶם וְכוּ', וּבְזֶה יֵשׁ לָהֶם יִנְיָקָה גְדוּלָּה; כִּי כָּלפִי חוּץ הֵם טוֹעֲנִים: הֲלֹא כָּלֵם שְׁתַּפִּים עִמָּנוּ, וְכֵן כָּלפִי פָּנִים — לְהַעֲבִיר עַל הַדַּת, גַּם-כֵּן טוֹעֲנִים: הֲלֹא כָּל שְׁכָבוֹת הָעַם

קמו אֲשֶׁר ו' שמג בנחל

עֲמָנוּ. וְכַל-כֶּף מָר, עַד שְׁאִין שׁוּם בְּרִיָּה תּוֹפְסֹת אֶת מְרִירוֹת הַמַּצָּב,
כִּי אִם מִי שֶׁעוֹמֵד מִבְּחוּץ, וּמִסְתַּכֵּל מֵהֵצֵד בְּלִי שׁוּם פְּנִיָּה, וְהוּא
דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, הוּא רוֹאֶה אֶת מְרִירוֹת הַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֹּאת.

וְאִין שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת אֵיךְ לְהַצִּיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמְרִירוֹת
הַגְּלוּת הַזֹּאת, אֲשֶׁר מְלֹאָה כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַפְּצַת
אוֹר וְדַעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וּבִפְרָטִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַהִכָּרֵחַ לְהַפְּיץ
שֵׁם סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הַמְּדַבְּרִים מֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְדַבְּרֵי
תְּפִלָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, כִּפְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶהוּ יְסוּד הָאֲמוּנָה. כִּי אֲמוּנָה וְתְּפִלָּה תְּלוּיּוֹת
זוֹ בְּזוֹ.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמָסַר נַפְשֵׁנוּ עַל נִקְדָּה זוֹ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם
דְּבָר וְעַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁמִתְנַגֵּד לָזֶה, כִּי הַמִתְנַגֵּד עַל הַפְּצַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל, הוּא בְּעֵצְמוֹ מְמַלְכוֹת הָעֵרֶב-רֶב, וְהַחֹלֵק עַל רַבֵּנוּ ז"ל הוּא
מִזְרַע עַמְלֵק, הַמְּקַרֵּר אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְבַטֵּל עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה
שֶׁהוֹלֵךְ לָךְ שְׁלֹא כְּסֹדֵר, הַכֹּל מֵצֵד הַיִּשׁוּת וְהַגְּאוּת שֵׁשׁ בָּךְ, וְעֲצָה
לְבַטֵּל זֹאת, הוּא רַק כְּשִׁזְזוּכָה לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרֵי (עֵין
לְקוּטִי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק ב', סִימָן פב).

עֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁבְּזֶה שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ בְּדַרְכִּים וּמִפִּיץ סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל,
זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁדָּרָךְ הוּא תְּקוּנַת
הַבְּרִית, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁגַּם הוֹלְכִים בְּדַרְכֵךְ, וּמְפִיִצִים סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל,
בְּוֹדָאֵי אֵין עוֹד תְּקוּנַת הַבְּרִית גְּדוֹל מְזֵה.

וַתְּהִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁאִין לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ בְּזֶה כָּלֵל, זֶה כְּבוֹדֵנוּ,
זוֹ קִדְשֵׁתָנוּ, זוֹ גְּדֻלַּתָנוּ, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ!

עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי עֵקֶר חֲסְרוֹן פְּרִנְסֵתְךָ הוּא רַק מַחְמַת פָּגַם הַבְּרִית,
וְעַל-יְדֵי שְׂתֵהִיָּה רְגִיל לֹאמַר בְּכָל יוֹם הַעֲשֵׂרָה מִזְמוּרֵי תְּהִלִּים, וְכֵן
תְּפִיץ סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, בְּזֶה יִשְׁפַע עֲלֶיךָ שְׁפַע גְּדוֹל
בְּפְרִנְסֵתְךָ.

אֲשֶׁר ו' שדמ — ו' שמה בנחל קמז

השם יתברך יעזר לך להנשע בישועת עולמים, ותהיה שמור
מן החטא תמיד, ותהיה באהבה, אחנה ורעות עם אשתך.

הדורש שלומך...

ו' שדמ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ערב ראש חודש שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב לכל המשפחה היקרה ... שייחיו.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליכם ברכה והצלחה.

ראו לשמר שבת-קדש, לא לעשן ולא להדליק שום אש, חס
ושלום, ואז תתברכו בכל מיני ברכות, ובפרטיות בעשירות
ובריאות. ובית אשר שומר שבת — השכינה מצויה שם, וכשהיא
שם, אזי יש כבר כל מיני ישועות.

ראו לבדק את המזוזות שלא תהיינה פסולות, חס ושלום,
ותשמרו לאכל בשר רק עם הקשר טוב ומקדר, ולא לסמוך על מה
שאומרים באטליו, אלא מה שאומר הרב, ובזכות קיום המצוות —
תתברכו בכל מיני ברכות תמיד.

המאחל לכם...

ו' שמה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ערב ראש חודש שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב.

מאד אני מצטער בצערך הקשה שיש לך מחסרון שנה.

והנה בדרך כלל זה מפתחים יתרים, כשאחד דואג ומפחד —

קמח   אָשֶׁר   ו' שמו   בַּנְחַל

מה יהיה ואיך יהיה, ורעיונותיו מבלבלים אותו, הוא אינו יכול לישן, וכשאין ישנים בלילה, אזי נעשים עצבניים ומבלבלים ביום.

ועל-כן עקר העצה — להרגיל עצמו לשכח את כל העבר, ולא להתחיל לחשב שום מחשבות חוץ, ולהיות שמח, אשר דבר זה מרחיב את הדעת, וברחב הדעת, ממילא אינו צריך לישן הרבה, כמאמרם ז"ל (ספ"ה נג.): כְּשֶׁהֵינּוּ שְׂמֵחִים בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֵבָה, לֹא רָאִינוּ שְׁנָה בְּעֵינֵינוּ, עַיִן שָׁם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (גטין ע.): שְׁנָה — רבו קשה ומעוטו יפה, עַיִן שָׁם. על-כן איני יודע למה את דואגת כל-כך, שזה בעצמו לא נותן לך מנוח.

רַבְּנוּ ז"ל אומר (ספר המדות, אות שנה, סימן ד'): מי שאינו יכול לישן, יעלה על מחשבתו אמונת תחית המתים, עַיִן שָׁם.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, ותהיי תמיד שמחה ועליזה כל היום, ואל תדאגי שום דאגות, ואז תערב השנה.

המאחל...

ו' שמו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ערב-ראש-חדש שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי, שבְּעֶזְרְתוֹ יִתְבָּרַךְ זְכִיתָ לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבְּנוּ ז"ל וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו — אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, רַבֵּי רַחֲמָן כְּזָה, הַנְּשַׁלַּח אֵלֵינוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלוֹ, כְּדֵי לְהַחְיֹתֵנוּ וּלְחַזְקֵנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים, עַל כָּל הַחֶסֶד חָנַם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם עַל כָּל אֲשֶׁר גָּמַל עִמָּנוּ.

אֲשֶׁר   ו' שמו   בַּנְחַל   קמט

ראה לעיני הרבה בספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", ושם
תמצא דברים יקרים, יסודות חזקים בתחסידות ברסלב.

וכן ראה להתמיד הרבה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל
שבספרי "שיחות הר"ן", ו"חיי מוהר"ן", ושם תמצא מרגוע
לנפשו, כי השיחות של רבנו ז"ל מאד מאד מעוררות ומחזקות,
ובפרוש אמר, שעם כל שיחה ושיחה שלו יכולים להיות איש פשוט
באמת כל ימי חייו, אשרי השוקד בשיחותיו הקדושות.

אני מאד מאד שמח, שלקחת ספרים מספרי רבנו ז"ל, ובהפצתם
בין אחינו בני ישראל.

תדע, כי אין לך עוד תקוה יותר גדולה מדבר זה — לגדל
ולפרסם את שם הצדיק בעולם, שעל ידו נזכה לחזר אליו ותברך.

עליך לדעת, כי לא בחנם אתה גור בעיר ראשון לציון, אלא
כדי שתהיה שם מגדל אור לכל העיר, כי אחד מן העיר מזכה את
כל העיר (סנהדרין קיא.); ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי יומא, פרק
ד', הלכה א'): אלמלא שנתן הקדוש-ברוך-הוא חן כל מקום בעיני
יושבויו, לא היתה ארץ ישראל מתחלקת לעולם, עין שם; הינו
שלכל אחד המשיך חן מקומו עליו, שהוא ירצה לגור ביקא
במקומו.

וביותר נאמר דבר זה בענין רבנו ז"ל, שכל אחד צריך לבנות
"היכל הקדוש" בעירו ביקא, הינו שיראה להפיץ ספרי רבנו ז"ל
בעירו, ולקרב אנשים אליו ותברך, ויבנה בית-המדרש על שם רבנו
ז"ל.

חמדת לבבי! תראה לתת את כל כספיך של צדקה אף ורק ביד
הזקן ... גרו יאיר, אשר הוא מדפיס עכשו במרץ גדול, וכן ראה
לקחת ממנו הרבה ספרים מספרי רבנו ז"ל, וראה להפיצם בעירך
ראשון לציון, ותגלה את הצדיק האמת לכל העיר.

והשם יתברך יזכנו לגדל ולפרסם את שם הצדיק בעולם, אשר
על-ידי-נה נזכה לחזר בתשובה אליו יתברך.

הדורש שלומך...

ר' שמוז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, ראש-חדש שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה ... עם כל משפחתו שיחיו.

ראה למכר את הדירה שלך, ותלך לגור בעיר אחרת, ושם
תפתח לך מפעל חדש ותצליח הרבה.

נא ונא ... היקר, ראה לשכח מהעבר, זכר פי אין לך בעולם
אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא, אב הרחמן, האוהב אותך מאוד
מאד, ורוצה שתשוב אליו, ותתפלל בכל יום לפניו יתברך, ותניח
תפלין מדי יום ביומו, וכן שמר שבת-קדש, ואכל רק פשר.

עליך לדעת, כי על הרבה בני-אדם עוברים בזה העולם
משברים וגלים, ויוצאים מזה, כמו-כן גם אתה תזכה לצאת מזה.
העקר הגל עצמך לשכח מהעבר שמרר את חייך, והדבק באשתך
וילדיך, וראוי לבנות ביחד את העתיד.

עליך לזכר, כי אשתך היא בשר מבשרך, והיא רוצה רק הטוב
בשבילך, פי פשיהיה לך טוב, יהיה גם לה וגם לילדים טוב, ועל-כן
ראה לצית אותה, ובניחוד תבנו בית חדש, ואף שבהתחלה קצת
קשה, אבל סוף כל סוף תעמדו על בסיס איתן.

העקר רק לזכר בהקדוש-ברוך-הוא, אשר הוא מנהיג את
העולם, ובנידו לשנות הכל, וכמו שבא פתאם המשבר, כמו-כן ילך
פתאם, אם רק תעזב הכל, הינו לשכח את העבר, ואז תראה הצלחה
גדולה, ובכל אשר תפנה — תצליח.

נא ונא ראה להחזיק מעמד, כי בזה שתפל בדכאון ובעצבון,

אֲשֶׁר ו' שמח בנחל קנא

לא יביא לך שום תועלת, אדרבה, יכניס בך רק קשיות עליו ותברך. ועל-כן ראה להרגיל עצמך להתפלל אליו ותברך, ורק הוא יושיע לך — אם תקח עצמך בידך.

המאחל לכם כל טוב.

הדורש שלומכם...

ו' שמח.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר בא, ראש ה' שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לג' נצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מך, איך שאתה מחזק עצמך לילך בדרך רבנו ז"ל.

ראה להיות חזק בלמוד "לקוטי-מוהר"ן", כי עקר ההתקבצות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי שקידתו בספרו של רבנו ז"ל, שהעיד על זה, שהוא 'אתחלתא דגאולה', ורצונו היה שנתמיד בספר זה הרבה מאד (עין חיי-מוהר"ן, סימן שמו).

אל תסתפל על שום בריה שבעולם, אפלו על אלו הקוראים עצמם חסידי ברסלב, הכל דמיון, אם לא מתמידים בספרי רבנו ז"ל — הכל רק שם המשאל, ואינו אמת כלל! מכל שכן שלא לשמע לחולקים הלצים וכו', אשר הם שלוחי הסמ"ך-מ"ם, בעוונותינו הרבים.

אל תתפלא איך יכולה להיות צביעות כזו וכו', כך מנהיג הקדוש-ברוך-הוא את העולם, והכל למען הבחירה והנסיחון; כי באמת אם היו בני-אדם יודעים ומרגישים את הערכות והנעימות שיש בספרי רבנו ז"ל, ואיך שרבנו ז"ל מעורר ומחזק ומאמץ את

קנב   אָשֶׁר   ו' שִׁמְט   בְּנַחֵל

נפשות ישראל להתמיד בתורה הקדושה, ולקיים מצוותיו ותברך
בשמחה עצומה, להיות איש פשוט, אז היו קופצים ורצים אל
ספריו הקדושים, אף בשביל הבחירה והנפיון, הנה צריך להקים
חולקים פאלו בדמות יראים וכו'.

ובאמת הכל צביעות ושקר וכו', כי מי שבאמת איש פשוט
נדבוק בחי החיים, הוא לא יצא לרדף שום ברנה שבעולם, ומכל
שכן לרדף בחורי חמד הרוצים ללמד ספרי רבנו ז"ל, ולשפף דמם
כמים על לא דבר וכו'.

אחי היקר! אל תתפעל מהם, כי הם לא יכולים לעשות לך
שום דבר, חזק ואמץ לדבר תמיד עם בני הנעורים מעצותיו
הקדושות של רבנו ז"ל, וראה להיות עם אשתך באהבה גדולה, ואל
תפגס בשום וכוחים, ומכל שכן שאל תכניס אותה בענין המחלקת
שנתנה עליכם מאילו בורים קלים וריקים.

נא ונא להתמיד בלמוד התורה הקדושה בכל יום ויום: מקרא,
משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, מכל שעור אפלו
קצת דקצת.

הדורש שלומך...

פה תקבל כמה ספרים לבחורים היקרים הרוצים להתודע
מרבנו ז"ל.

ו' שִׁמְט.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר בא, ראש חדש שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אֲשֶׁר   ר' שֵׁן   בְּנַחֵל   קִנֵּג

מָאד מָאד אָנִי שְׂמַח, שְׂאֵתָה מְחִזֵּק עֲצָמָךְ לִילָךְ בְּדַרְכֵי
הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, דַּרְכֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל. לְדַעֲתִי, אֵתָה צְרִיךְ לְקַיֵּם דְּבָרֵי
רַבְּנֵנוּ ו"ל שְׂאֵמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן ב'): מִי שְׂבוֹרַח מִהַצָּרָה
הוּא פֶקֶח; מַה וְלָמָּה לָךְ הַצָּרָה הַמְּרָה הַזֹּאת — לְשִׁבְתָּ בְּגַב הָאֲרִיּוֹת,
לְצִיִּים וּפּוֹחֲזִים וְכוּ'?! לְעֵת עֵתָה בְּלֵם פִּיךָ, אֲשֶׁר רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (שֵׁם
אוֹת מְרִיבָה, סִימָן ע"א): אֵינְךָ הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, אֲלֵא בְּשִׁבִיל מִי שְׂבוֹלֵם אֶת
פִּיּוֹ בְּשִׁעַת מְרִיבָה. וְאָמַר (שֵׁם סִימָן פ"ו): מִי שְׂשׂוֹמֵעַ חֲרָפְתּוֹ וְשׂוֹתֵק,
עַל-יַד־זֶה נִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ רַעוֹת רַבּוֹת, שְׂהִיּוֹ רְאוּיּוֹת לְבוֹא עָלָיו, עֵינַי
שֵׁם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ דַּרְכֵיךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ...

ר' שֵׁן.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר ב"א, ב' שְׁבַט ה'תשס"ה.

שְׂלוֹם רַב.

אֶת מִכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמָאד מָאד אָנִי שְׂמַח, שְׂאֵתָה מְעוֹדְדָת וּמְחַזְּקָת אֶת בְּעַלְךָ, בֵּן
יָפֵה הַדְּבָר; כִּי לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְעֶזֶר לְבַעֲלָהּ, אִם תִּדַּע אֵיךְ
לְנַצֵּל אֶת כַּחַה לְטוֹבָה. וְעַל-כֵּן רְאִי לְחַזְּקוֹ וּלְשִׂמְחוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, שְׂלֵא
יִשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר, וּבִפְרָטִיּוֹת אַחֲרֵי שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה,
רַבִּי הַמְּנַחֵל לָנוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, בְּיָדָיו רְאוּי לָנוּ
לְשִׂמְחָ מָאד מָאד, וּלְהַתְּחַזֵּק לְקַיֵּם כָּל מַה שְׂהוּא מְצַוֶּה אוֹתָנוּ יָמִין
וּשְׂמָאל.

עֲלֶיךָ לְזַכֵּר תָּמִיד, כִּי הַחַיִּים אֵף פַּעַם לֹא הוֹלְכִים יִשְׂרָאֵל
אֶחָד בְּעוֹלָם, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַבְּעִיּוֹת שְׂלוֹ וְהִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת
וְהַסְּפָקוֹת שְׂלוֹ, שְׂמָאד מָאד מְצַעְרוֹת וּמְשַׁבְּרוֹת וּמְחַלְשׁוֹת דַּעֲתוֹ.
וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד צְרִיךְ לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי, וְהַכֵּל

קנֵד אֲשֶׁר ו' שְׁנָא בְּנַחֵל

בְּכַח הַצְדִּיק הָאֵמֶת, הַיּוֹדֵעַ לְהִלָּךְ נֶגֶד מִצַּב רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
כִּי הוּא מוֹרִיד עֲצָמוֹ אֶל תּוֹף צְנוּרוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (עִין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח').

אוֹדוֹת בָּנִים, אֲקַנְהָ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹד לְכַתֵּב לָכֶם מֵה לַעֲשׂוֹת,
אִם אֶפְשָׁר לְשַׁנְיָכֶם לְשָׁבוֹת עִמִּי יַחַד בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ פְּרֻשָׁת בְּשִׁלַּח בְּעִיר
הַקֹּדֶשׁ צֶפֶת, הֲיֵה טוֹב מְאֹד מְאֹד לְשַׁנְיָכֶם — גַּם בְּרוּחָנִיּוֹת וְגַם
בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְכֵן בְּעִבּוּר בָּנִים, בְּעִזָּרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחֵל לָכֶם כָּל טוֹב...

ו' שְׁנָא.

בְּעִזָּרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוּר הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָ נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְרֹאוֹת וְלִשְׁמַע אֶת פְּעִילוֹתְךָ שְׂאֵתָה פּוֹעֵל
בְּהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו'ל. בְּרוּךְ שֶׁהַחֲיָנוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעֵנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה,
שֶׁהַדְפָּסָתָ אֶת סֵפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית", מִי יִתֵּן שֶׁתְּדַפִּיס אֶת סֵפֶר
"שׁוֹמֵר הַבְּרִית" פֶּעַם אַחַר פֶּעַם, וְלִהְפִּיץ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאַרְכָּה
וּלְרַחֲבָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, טְמֵאת הַנְּאוּף כָּל-כָּף הַתְּפֹשֵׁטָה, עַד
שֶׁאֵין יוֹדְעִים שֶׁיֵּשׁ אֵיזָה אֶסוּר בְּדָבָר, וְהַסֵּפֶר הַזֶּה מְגַלֵּה אֶת הָאֶסוּר,
וְתַכְּרֹמֵיד גַּם נוֹתֵן אֶת הַתְּקוּנָה. וְכֵן אֶת סֵפֶר "טְהַרַת הַבְּרִית", כִּי
שְׁנֵי קוֹנְטְרָסִים אֵלוֹ מְאֹד מְאֹד מְכַרְחִים לְהַפִּיץ עֲכָשׁוּ בְּכָל אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, וְאֵתָה יָכוֹל לְהַדְפִּיסָם בְּפוֹרְמַט קְטָן לְאַלְפִים וּרְבֻבוֹת,
וּלְחַלְקָם וְלִהְפִּיץ בְּכָל שְׁכָבוֹת הָעָם.

מֵה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַהֶכְרַח לְהִיּוֹת חֲזָק.

אֲשֶׁר וְ שֵׁנִי בְּנִחַל קִנְיָה

וְיָדוּעַ, מִי שֶׁנִּכְשַׁל אֶפְלוּ פַעַם אַחַת בְּפָגַם הַבְּרִית, כְּכֹר נִכְנָס בּוֹ רוּחַ לִילִי"ת, שֶׁהִיא קִלְפָּה הַנִּקְרָאת עַל שֵׁם הָעֶצְבוֹן וְהִלְלָה, וּמְכַנִּיסָה בְּאָדָם רוּחַ דְּכָאוֹן, רוּחַ עֶצְבוֹן.

וּמִכֵּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁכָּבַר נִכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית פְּעָמִים אֵין מְסֹפֵר, בְּנִדְאֵי הָאָדָם הַזֶּה — רוּחַ הַדְּכָאוֹן וְהָעֶצְבוֹן לֹא מָשָׂה מִמֶּנּוּ, כִּי הִקְלִפָּה לִילִי"ת אֵינָה יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ כָּלֵל, אֲלֹא עַל-יְדֵי עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַדְּפִיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפִרְטוּת סֹפֵר "שׁוֹמֵר-הַבְּרִית", וְ"טְהוֹרֵת-הַבְּרִית", וְ"שְׁמִירַת-הַבְּרִית", וְ"תְקוּן-הַבְּרִית", וְ"אוֹת-בְּרִית", וּבְזֶה יִקְרַב אֶת כָּל אֱלוֹ שֶׁנִּפְלוּ בְּבוֹר עֲמַק וְכו'.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזְק עֲצֻמָּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חִלְקָה, אֲשֶׁר בְּנִחַל שֵׁם גּוֹרְלָהּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְּפִיס, הִנֵּה רְאוּי שֶׁתִּתְקַשֵּׁר לְ... גֵּרוּ יְאִיר, כִּי עַל יְדוֹ תוּכַל לְהַדְּפִיס בְּחֻצֵי הַמַּחִיר.

וְ שֵׁנִי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדֵּר בֵּא הַיְתַשְׁמֵה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנִּחַל, נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבֵיךְ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי זֶה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתֵּי לְקַבֵּל כָּל מִכְתָּב מִמֶּךָ, וּבְפִרְטוּת אַחֲרֵי שְׁזַכִּיתָ וְעָשִׂיתָ מְסִירוֹת נִפְשׁ כְּזוֹ, וְשִׁרְפָתָ אֶת כָּל סִפְרֵי הַכְּפִירוֹת שֶׁהָיוּ בְּבִיתְךָ, וְנִדְבַּת סְכוּם כֹּה גָּדוֹל לְהַדְּפִיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּנִדְאֵי זֶה תְּקוּן לְזֶה, כֵּן יַעֲזֹר

קנו אשר ו' שנב בנחל

לך השם יתברך תמיד — לעקר את כל הספייחים והקרירות ממך, ולהכניס בך אמונה פשוטה.

חמדת לבבי! אסור להיות שבור מכל דבר, עליך לדעת כי החיים מלאים נסיונות, ובכל פעם נכנסת באדם מרירות ועקמימות, פעם מסבה זו ופעם מסבה זו, בכל פעם מוצא הבעל-דבר סבות לשבר את האדם.

ורבנו ז"ל גלה לנו עצות נפלאות בספריו הקדושים, איך להתחזק ולהחזיק מעמד, על-כן ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

עליך להרגיל עצמך ביותר בלמוד ספרי רבנו ז"ל כסדרן, ובפרטיות בספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל" או הקונטרסים הקדושים, ואסור להשבר אם לא מקבלים תהי-ומיד תשובה, הלא אתה צריך להבין מעצמך, שאני עמוס התלאה, ורבים סובבים על פתחי, וכן בכל יום ויום אני מקבל עשרות מכתבים, ובודאי בעזרתו יתברך, אכתב לכל אחד תשובה, אבל ההכרח לחפות וכו', ואם עדין לא מקבלים תשובה — אסור להשבר וכו'.

יש מכתב ב"עלים לתרופה" מכתבי מוהרנ"ת ז"ל, שהוא כותב מוסר לבנו ר' יצחק, מדוע הוא מחפה למכתב ממנו בכל יום, וכותב שם בין השאר: כי כן דרך בני הנעורים, שמבלבלים עצמם מכל דבר קטן וכו'.

מה אמר לך! היסוד והעקר אצל רבנו ז"ל — שיזכה להיות עצמאי, ושתהיה לו אמונה בעצמו, שגם לו יש כחות עצומים להתעלות בתכלית העליה, אף בהכרח לחזק עצמו בכל מיני אפגים שבעולם.

ברוך הוא וברוך שמו, הצדיקים נקראים חיים, כי דבריהם הם דברי אלקים חיים, והם מגלים רק את אמתת מציאותו יתברך, החי וקיים לנצח, ושכלם וחקמתם בתוך ספריהם, ועל-כן כל מי שמכניס

אֲשֶׁר   ו' שנג   בנחל   קנו

אֶת מִחוּ בְּתוֹךְ סִפְרֵיהֶם, הָרִי יֵשׁ לֹא אֶת בְּעַל הַמַּחְבֵּר בְּעֵצְמוֹ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְמִיד בְּהַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים, וְאָז יִהְיֶה הַבְּעַל מַחְבֵּר בְּיָדָךְ.

וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יב): בְּשָׁעָה שְׂאָדָם לֹמֵד דְּבָרֵי הַצְּדִיקִים, הוּא מִמֶּשׁ מְנַשֵּׁק עֵצְמוֹ אֶז עִמָּהֶם, עֵינֵי שָׁם.

רָאָה לְהִיּוֹת מְצַמְצָם, וְלֹא לְרִצּוֹת הַרְבֵּה בְּפַעַם אֶחָת, כִּי גַם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה צְרִיכִים מֵדַת הַסִּתְּפוּקוֹת (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד).

רָאָה לְהִמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי, וּבְעֵזְרָתוֹ יִתְּבַרֵךְ אֶכְתֹּב לָךְ, רַק קֶצֶת סְבָלָנוֹת.

אֶקְוֶה שֶׁתִּשְׁבּוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ אֶצְלָנוּ בְּשִׁבְת פְּרִשְׁת בְּשַׁלַּח בְּעִיר הַקֶּדֶשׁ צָפַת, וְאֶז טוֹב לְשִׁנִּיכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ו' שנג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֶדֶשׁ לְסִדֵּר בֵּא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבִירֶךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֶיךָ לְנֹכוֹן אָנִי מְקַבֵּל מִפְּעַם לְפַעַם, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי שָׂמַח לְקִרְאָתָם, וּבְפִרְטוּיֹת אֲשֶׁר בָּהֶם אַתָּה מְבַשֵּׁר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מְמָךְ — הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחֻטֶּף בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכֵן רָאוּי לָנוּ. כִּי בְּאַמֶּת כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּמֵה שְׂהֶאֱדָם זוֹכָה לְחֻטֶּף בִּיּוֹם הַזֶּה, זֶה נִשְׁאָר לוֹ לְנֹצֵחַ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמֵרְבָּה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְדְבוּרֵי תְּפִלָּה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, שְׂמֵקֶשְׁרוֹ וּמְדַבְּקוֹ בְּחֵי הַחַיִּים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִהְיוֹת, חֲלִילָה וְחַס, אִם יְדַבֵּר אֵיזָה רַע, יִנְתַּק וְיִפְרִיד עֵצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵךְ, כִּי כָּפִי קִלְקוּלוֹ — כֵּן הַתְּרַחֲקוּתוֹ, וּכְפִי תְּקוּנוֹ

קנה אשר ו' שנה בנחל

— פן התקרבותו. הפלל, שהעקר הוא הדבור, כי זה מקשר את האדם אליו ותברך, או להפוך מנתקו ממנו ותברך. ובשביל זה הזהירנו רבנו ו"ל כל-כף הרבה על קדשת וטהרת הדבור, שבנה תלוי מחין נקיים, וזוכים לפרנסה בנקל (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט).

חמדת לבכי! הרגל עצמך לחזק את כל ברך, ותדבר עמו בצורה יפה רק דבורי אמונה ובטחון, יהיה איה שיהיה, כי הדבור בעצמו לדבר ממנו ותברך — הוא מצוה רבה עד מאד, ומכל שכן בשתדלה לדבר, אזי סוף כל סוף תפעל אצל השומע דברך. וכמו שאמר רבנו ו"ל למוהר"ן ת"ו"ל, בשעה ששאל אותו: האם ידבר? והשיב לו רבנו ו"ל: בודאי תדבר. ושאלו: האם אני פועל בדבורי? אזי אמר לו: מן הסתם. והבין מוהר"ן ת"ו"ל מתנועותיו, שבודאי פועלים. על-כן ראה לדבר תמיד רק דבורי אמונה עם כל מידעך, ובזה תזכה לתקן גם את עצמך.

הדורש שלומך...

דרכו של מוהר"ן ת"ו"ל היתה לדבר עם כל מי שנוכנס אצלו, ולא היה מסתפל על שום חשבונות פרטיים, שפשהלה יצא — יעשה ממנו ליצנות וכו', הוא לא הסתפל על זה, רק כשנוכנס אצלו מישהו לדבר מרבנו ו"ל, דבר עמו הרבה.

ו' שנה.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר בשלח ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברכים היקרים ... גרם יאיר ויזרח.

מכתבכם — לנכון קבלתי, ומפאת טרדותי הרבות נתעפכתי להשיבכם.

אודות שאלתכם וכו'; הלא כבר אמרה התורה הקדושה

אֲשֶׁר   ו' שָׁנָה   בְּנַחֲל   קִנְט

בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ (בְּשִׁלַּח): "וְלֹא נָחַם אֱלֹקִים דֶּרֶךְ אֲרָץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא." כְּשֶׁהוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לֹא רָצָה שִׁיעֲבֹרוּ דֶרֶךְ הַפְּלִשְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא לַחֲזוֹר לְמִצְרַיִם. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה וְנָה י"ט): הַפְּלִשְׁתִּים לִיצְנֵים גְּדוֹלִים הָיוּ, וְלֹא רָצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שִׁיעֲבֹרוּ דֶרֶכָם, כִּי כְּשִׁיּוֹצְאִים מֵהַגְּלוּת צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד מֵהַמְּדָה הַמְּגִנָּה שֶׁל לִיצְנוּת, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (וְיִשְׁלָמֵי בְּרִכּוֹת כ:): קִשָּׁה הִיא הַלִּיצְנוּת, שֶׁתַּחֲלֹתָהּ יִסּוּרִים וְסוּפָה פְּלִיָּה. רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מִתְחִילִים עִם לִיצְנוּת, וְלִבְסוּף פְּלִים לְגַמְרֵי.

רְאִינוּ מִשָּׁן כָּל הַדּוֹרוֹת, מָה רַחֵק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בַּר מִיָּנֵן? הַלִּיצְנוּת. בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הָיוּ לִיצְנֵים שֶׁהִתְלוּצְצוּ מִגְּדוּלֵי עוֹלָם, וְהִרְחִיקוּ עַל-יְדֵי כָּף נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת מִצּוֹר מִחֲצַבְתָּם; וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִמִּשָּׁה רַבֵּנוּ, רַבָּם שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, וְהִרְאָה גְלוּי אֱלֹקִיּוֹת נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּר עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי נִגְזַר עֲלֵיהֶם כְּלִיּוֹן עַל-יְדֵי חֲטָא הַעֲגָל, אָמַר מִשָּׁה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ: "מִחֲנִי נָא מִסְּפָרְךָ", תִּמְחַק אוֹתִי, הָעֵקֶר שֶׁלֹּא תִפְלֵ צַפְרָן אַחַת מֵעַם יִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת לב, לב). וְאִף-עַל-פִּי-כֵן עוֹד בְּדוֹרוֹ כָּבֵר הָיוּ לִיצְנֵים, וּכְשֶׁצְּנָהוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא לַעֲשׂוֹת מִשָּׁן, הָיוּ לִיצְנֵי הַדּוֹר אוֹמְרִים, וְכִי בֵּן עֶמְרָם יוֹרִיד לָנוּ אֶת הַשְּׂכִינָה; שְׁמוֹ שְׁמַיִם! מִשָּׁה רַבֵּנוּ מָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, אֲבָד אֶת הַכֹּל, רַק מִפְּאֵת שְׁמָסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרָם, וְלֹא יָכוֹל הָיָה לְרִאֲוֹת בְּסִבְלָם, וְאָמַר לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "לָמָּה הִרְעוֹתָ לָעַם הַזֶּה, וְלָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי" וְכוּ' וְכוּ', אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁמוֹת ו, א): "אַתָּה תִרְאָה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפָרְעֹה", תִרְאָה אִיךָ אוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, אֲבָל לֹא תִרְאָה שְׂאֲכַנִּיסָם לְאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְמַדִּים מִכָּאֵן, שְׂאֲבָד אֶת זְכוּתוֹ לְהַפְּנֵס לְאֲרֶץ, רַק מִחֲמַת שְׁמָסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּר יִשְׂרָאֵל, בַּעֲבוּר כָּל יְהוּדֵי וַיהוּדֵי, מִלְּבַד אֲשֶׁר הִרְאָה לָהֶם מוֹפְתִים בְּמִצְרַיִם וְהוֹצִיאָם מִשָּׁם, קָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, הוֹרִיד לָהֶם מָן, הִבִּיא לָהֶם שֶׁלֵּו, מִיָּם וְכוּ', וְעַם כָּל זֹאת קָמוּ לִיצְנֵים בְּדוֹרוֹ וְהִתְלוּצְצוּ מִמֶּנּוּ.

ובכמוֹ-בְּכֵן מְצִינֵנוּ אֶצֶל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שְׁמֹסֵר נִפְשׁוֹ בְּעֵבֹר יִשְׂרָאֵל, וְהַכְּנִים עֲצָמוֹ בְּסִכְנָה לְהַרְגֵּ אֶת גְּלִית, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת יג.): אֵין לָךְ דּוֹר שְׂאִין בּוֹ לִיִּצְנִים, וְאֵין לָךְ דּוֹר שְׂאִין בּוֹ לִיִּצְנִים כְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד. וְכֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר סָבְלוּ עִם יִשְׂרָאֵל מְלִיִּצְנִים, אֲשֶׁר מְזֵה צְמַחָה הַהִשְׁפָּלָה הָאֲרוּרָה, עַד שְׁכַפְרוּ בְּעֶקֶר, כִּי עַל-יְדֵי לִיִּצְנוּת יְכוּלִים לְאַבֵּד הַכֹּל, כַּמּוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קלג), שְׁהַצְדִּיק יְכוּל לְגַלוֹת אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמוֹצִיא כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהַמְּצַר וּמִהַצָּרָה שְׁנִמְצָא בָּהּ, עַד שְׁאֵדָם גַּם-כֵּן זוֹכֵה לְהַרְגִישׁ אֱלֻקוֹת, וּמְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרָךְ. וְהִנֵּה בָּא לִיִּצָן, וּבִיָּדוֹ הַקְּטָנָה מְבִטֵּל אֶת הַדְּבָרִים, כְּאוֹמֵר: "מַה כָּבֵר אָמַר לָךְ?!!" וּמְתַלּוֹצֵץ וּמְרַחֵק אֶת הָאָדָם.

וְלִכֵּן עֲתָה יוֹתֵר מִתְמִיד צְרִיף לְהַתְחַזֵּק, כִּי אָנוּ עוֹמְדִים עַל סֶף הַגְּאֻלָּה, וְלִכֵּן עֲלִינוּ לְהִשְׁמֵר מִכָּל אֱלוֹ הַלִּיִּצְנִים, כָּלֵל הַעֲרֵב-רַב, הָעוֹשִׂים לִיִּצְנוּת מִכָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְאִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יַעֲבֹרוּ דְרָף אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי הֵם לִיִּצְנִים, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה עֲלִינוּ לְהַתְרַחֵק מִנְּגַע הַצָּרַעַת הַזֶּה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֶׁבַת קיט:): לֹא חֲרַבָּה יְרוּשָׁלַיִם, אֲלֹא עַל שְׁבוּזוֹ בָּהּ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים; כִּי סוּפּוֹ שֶׁל לֵץ מֵר מְאֹד, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (תְּנַחֲמוּא בְּשִׁלַח א'): "וְחַמְשִׁים עָלוּ" — אֶחָד מִחַמְשָׁה, כִּי לֹא כָּלָם זָכוּ לְצִאָת; וְכֵן מְצִינֵנוּ בְּעֵדַת קִרְח, שְׁקִמוּ נֶגֶד מִשָּׁה וְעָשׂוּ לִיִּצְנוּת, וּכְמֵאמָרָם ז"ל, שְׁהִלֵּךְ קִרְח כָּל הַלְיָלָה, וְהַתְּלוֹצֵץ מִמִּשָּׁה רַבֵּנוּ.

וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ יוֹתֵר מִכָּל הַדּוֹרוֹת צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וּלְהֵאמִין בְּחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר שְׁלֹא אֱלָמֵן יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ לָנוּ חֲכָמִים וְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, רְאִשֵׁי כּוֹלָלִים, גְּדוּלֵי עוֹלָם, אֲשֶׁר עָלִיהֶם עוֹמֵד הָעוֹלָם, וְרַק אֲלֵיהֶם אָנוּ מְצִוִּים לְשַׁמֵּעַ, וְאֶפְלוּ אוֹמֵר לָךְ עַל שְׁמָאֵל שֶׁהוּא יְמִין וְעַל יְמִין שֶׁהוּא שְׁמָאֵל — צְרִיף לְצִיְתָם, כִּי קְדוֹשִׁים וְטָהוּרִים הֵם, בְּעֵלֵי רִיחַ-הַקְּדוֹשׁ, וְרִאֲיָתָם לְמִרְחֻק. וְדִיקָא עַל-יְדֵי שְׁנֵהִיָּה עֶפֶר לְרַגְלֵיהֶם, וְנִשְׁמַע לְקוֹלָם, וְכָל אֲשֶׁר יוֹרוּ כִּהוּא זֶה נַעֲשֶׂה, נִזְכָּה לְהִגָּאֵל בְּגֻאֲלַת עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

אֲשֶׁר ו' שנה בנחל קסא
ו' שנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח ה'תשמ"ה.

שלום רב אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך.

הנה קרב ובא ט"ו בשבט, אשר הוא ראש השנה לאילנות. וכתוב (דברים כ, יט): "פי האדם עץ השדה", אדם גדמה פאלן, מה עץ השדה אם לא מטפלים בו פראוי, הוא צומח עקם, ונכנסים בו תושבים ותולעים, וכל מיני מרעין בישין, ולבסוף מתנבש ואינו מניב פרי כלל. כמזכר ויותר מכן אדם, צריך לחנכו ולטפחו, צריך להשקיע בחנוף הילדים, פעץ השדה שדואגים להשקותו ולחממו פראוי, ומרססים סביבו, שלא יזיקוהו חרקים וכו', וכן מניב פרות ערבים, פך צריך לשמר על הילדים, לחנכם בחנוף פשר וטהור, להשקותם ולתת להם חם ותשומת לב, לחסן אותם בחסון טוב נגד ריחות הערב-רב, ורק אז יצמחו כדבעי לתפארה, וירו מהם הוריהם רב נחת ואשר דקדשה.

זזה הסמל של ט"ו בשבט, שאנו מודים ומהללים לפניו יתברך על פרות האילן שנתן לנו, ואוכלים מפל סוגי הפרות, ונותנים לפניו יתברך שבח והודאה, ומבקשים ממנו יתברך על אתרוג פשר לחג הסכות, ועל חטים למצות. ונתגלה, שפל הפרות הם רק פדי לקים פהם מצוותיו יתברך, ואם מטפלים בהם פראוי, קוצרים פרי הלולים.

ט"ו בשבט צריך לעורר ולחזק אותנו בחנוף הילדים, להכניסם ללמד אף ורק במקום חנוף תורני, שהיסוד בו תורה, יראת שמים, אמונה, קיום המצוות, מדות טובות, צניעות, ובזה עלינו לעסק, וזאת מסמל לנו ט"ו בשבט, שהוא ראש השנה לאילנות, ואם נלמד מוסר השפל מפרי האילן, שאם לא מטפלים בו במסירות, לבסוף נעקר ממקומו בלא פרות, כמזכר בחנוף, אם לא נמסר נפשנו בעבור חנוף ילדינו, לבסוף יהיה מאחר, חס ושלום. לדאבוננו,

קסב אָשֶׁר ו' שָׁנוּ בַּנְחָל

שׁוֹמְעִים מְקַרִּים מְזַעְזָעִים, יְלָדִים בְּגִיל צְעִיר יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רָעָה, אֲשֶׁר הַכֹּל בָּא מִחֶמֶת שְׁלֵא הִשְׁקִיעוּ בְּחַנוּכָם, וְכֵן לֹא הָרָאוּ לָהֶם בְּבֵית דְּגָמָא חַיּוּבֵית. כִּי חֲנוּף מִתְחִיל בְּבֵית, עַל הַהוֹרִים לְהַתְנַהֵג כְּרָאוּי, לְשָׁמֵר עַל דְּבוּרָם, לְהַקְפִּיד עַל קִלְהַ כְּבַח־מִוְרָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ וּבְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֲזַי הַיְלָדִים יִחְקוּ אוֹתָם, כִּי לֹא יִתְכַּן שֶׁהָאֵב וְהָאֵם יִהְיוּ קָלִים וְרִיקִים, וַיִּזְלְזְלוּ בְּמִצְוֹת, וְאַחֲרֵי־כֵן יִתְבַּעוּ מֵהַיְלָדִים שֶׁכֵּן יִשְׁמְרוּ עַל צוּוֵי ה', אֲלֵא רֵאשִׁית, צְרִיף לְהַתְחִיל מֵעֲצָמוֹ, בֵּית שְׁמִקְפִּידִים בּוֹ עַל קוֹצוֹ שֶׁל יו"ד, מִהֵנָּה חֲמָמָה נִפְלְאָה וְעֲרַבְהָ לַיְלָדִים טוֹבִים וּמְצַלְחִים.

יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַזְנֶפֶה לְגַדְלֵי יְלָדִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ, שְׁלֵא נִתְבַּיֵּשׁ לְקַבֵּל עִמָּהֶם פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שָׁנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלוֹתֶיךָ, אֶעֱנֶה לְךָ עַל רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן.

זֶהוּ דְבַר טְבָעִי מְאֹד, שְׁיִלְדִים מְקַנְאִים בְּעַת שְׁמַגִּיעַ תִּינוּק חֲדָשׁ הַבִּיטָה. וְהָרִי זֶה מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל בְּעַבְוֵרָנוֹ, אֵיךְ מֵדַת הַקְּנָאָה אוֹכֵלֶת בְּנוֹ מִקְטְנוֹת. כִּי הַיְלָד הַבְּכוֹר כְּשֶׁנוֹלָד, מֵבִיא שְׂמֵחָה גְדוֹלָה בְּבֵית, מוֹלִיכִים אוֹתוֹ מְאֹחֵד לְאַחֵד, מְגַבִּיהִים אוֹתוֹ, וְנוֹתְנִים לוֹ תְּשׁוּמַת לֵב רַבָּה, וּמְדַבְּרִים רַק מִמֶּנּוּ, עַד שְׁמַרְגִּישׁ עֲצָמוֹ מְלֶךְ, וְהֵנָּה נוֹלָד תִּינוּק נוֹסֵף, אֲזַי הוּא כְּבָר מִתְחִיל לְקַנֵּא בּוֹ, וּמְגִיב בְּצוּרָה שְׁלִילִית, כִּי אֵינּוּ חֲפִץ בּוֹ כְּלָל, וְחוֹשֵׁב: אֵיךְ נִכְנָסֶת לְגִבּוּלִי, הֲלֹא עַד כַּה אֲנִי הֵייתִי הַחֲשׁוּב בְּיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן מְצִיק לְרַף הַנוֹלָד, וּכְשֶׁאֵין רוֹאִים אֶף

אֲשֶׁר   ו' שָׁנוּ   בְּנִחַל   קִסָּג

מִכָּה אוֹתוֹ וְכוּ' [וְנִדְעַת לְנִבּוֹן, שְׁצַרְיָהּ הַשְּׁגָחָה רַבָּה, שְׁלֵא יַעֲשֶׂה גִזְק לְתִינּוֹק].

וּבְאֵמֶת זֶה טֹבַע שֶׁל יֶלֶד, שְׁמֻקָּנָא בְּאֶחָיו, וְכֵן הוּא גָּדֵל. וְכִמוּ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב י"א, יב): "וְעִיר פָּרָא אָדָם יוֹלֵד", כִּי אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת נוֹכְחוֹת זוּלָתוֹ. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְעַבֵּד עַל גְּקֻדַּת הַקְּנָאָה, מֵאֲזוּ שֶׁהַיֶּלֶד קָטָן, וְלִהְיוֹת בּוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה, שְׁמָה שְׁנֻקְבַּע לוֹ מִלְמַעְלָה — אִף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְטַל, וְכָל אֶחָד קָבֵל מְכַלְלֵי מַעֲלוֹת טוֹבוֹת מֵאֵת הַבּוֹרָא יְתֻבְּרוּ שְׁמוֹ, וְהַעֲקֹר לִהְיוֹת מְרַצָּה בְּשָׁלוֹ, וְלֹא לְקַנָּא בְּזוּלָתוֹ.

עֲצָה טוֹבָה לְהַפְחִית אֶת קְנָאת הַיְלָדִים — לֹא לַעֲשׂוֹת בְּנוֹכְחוֹתָם עֶסֶק וְעִנְיָן מִהַתִּינּוֹק, כִּדִּי שְׁלֵא לְלַבּוֹת אֶת אֵשׁ הַקְּנָאָה הַטְּבוּעָה בָּהֶם מְקֻטְנוּתָם, וְעֵלּוּלִים אִף לְהַתְּבַגֵּר עִמָּה, אִם לֹא יַעֲבֹדוּ עַל עֲצָמָם לְעַקְרָהּ מִנְעוּרֵיהֶם. וּבּוֹדָאֵי אֶפְשֶׁר לְעֹזֵר לָהֶם לְהַתְּגַבֵּר עַל הַקְּנָאָה, וְלִתֵּן לָהֶם תְּשׁוּמַת לֵב רַבָּה, חֵם וְאַהֲבָה, לְעַרְבֵם בְּעִזְרָה לְתִינּוֹק, וְלִהְיוֹת מֵאֵת לָהֶם עַל הַתְּנַהֲגוֹת נְאוּתָהּ, שְׁיִרְגִישׁוּ שֶׁהֵם חֲשׂוֹבִים כְּמַקְדָּם, בְּטָרֵם נוֹלֵד הַקָּטָן, וְלֹא יַחֲוִישׁוּ עֲצָמָם מְקַפְחִים בְּעַקְבוֹת לִידָתוֹ.

וּבְכֻלָּל, חָשׁוֹב מְאֹד לֹא לְהַחֲשִׁיב יֶלֶד אֶחָד עַל פְּנֵי הַשָּׂאָר, כִּי כֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת י'): לְעוֹלָם, אַל יִשְׁנֶה אָדָם בְּנוֹ בֵּין הַבָּנִים, שֶׁבְּשִׁבִיל מִשְׁקַל שְׁנֵי סְלָעִים מִילֵת שְׁנַתָּן יַעֲקֹב לְיוֹסֵף יוֹתֵר מִשָּׂאָר בְּנָיו, נִתְקַנָּאוּ בּוֹ אֶחָיו, וְנִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר וַיְרֵדוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמִצְרַיִם; מִכָּאֵן, שְׂאֵל יִשְׁנֶה אָדָם בֵּין מִן הַבָּנִים. וְאִם בְּאֲרֻזִים נִפְלָה שְׁלֵהֶבֶת, מֵהַ יַעֲשׂוּ אֲזוּבֵי הַקִּיר?! עַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזְהַר בְּדְבָר זֶה מְאֹד, וְלֹא — גּוֹרְמִים לְיְלָדִים לְגַדֵּל בְּעִתֵּי־יָם, וְלִצְמַח עֵקֶם.

וְזֶה כָּלֵל בְּכָל גִּיל וּבְכָל זְמַן וּמִצָּב — לֹא לְשַׁבַּח יֶלֶד אֶחָד יוֹתֵר מֵאַחֲרִים, אֲלֵא לִתֵּן תְּשׁוּמַת לֵב רַבָּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּמִדָּה שְׁוָה.

וּלְגַבֵּי הַשָּׂאֵלָה הַשְּׁנִיָּה וְכוּ', עֲדִיף שְׁיִשְׁחָקוּ בְּמִשְׁחָק זֶה — תְּמוּנוֹת שֶׁל צְדִיקִים, מֵאֲשֶׁר בְּמִשְׁחָק אַחַר שְׂאִינְנוּ חֲנוּכִי, וְאֵין זוֹ

קסד אָשֶׁר ו' שְׁנֵי בְּנַחֵל

פְּחִיתוֹת כְּבוֹד לַחֲכָמִים, אֲלָא בְּעֵקְבוֹת הַמְּשַׁחֵק, הַיְלָדִים יִכִּירוּ אֶת
הַחֲכָמִים וְהַצְדִּיקִים. וְאֵגֵב צְרִיכִים לְלַמֵּד, שְׁפָל הַחֲכָמִים וְגִדּוֹלֵי
הַדּוֹר יִקְרִים בְּעֵינֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָסוּר לֹאמַר: זֶה גְּדוֹל יוֹתֵר
מִזֶּה וְכוּ', אָסוּר לְהַשׁוֹת בֵּין חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל וְגִדְלָתָם, וְצְרִיכִים
לְהַחֲדִיר דָּבָר זֶה בַּיְלָדִים בְּעוֹדָם קְטַנְטַנִּים, כְּדֵי שְׁפָשִׁיגְדוּלוֹ לֹא
יִתְלוּצְצוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, לֹאמַר: הֶחֱכַם שְׁלִי גְּדוֹל יוֹתֵר
מִשְׁלָךְ, אוֹ הַדְּרָךְ שְׁלִי חֲשׂוּבָה יוֹתֵר מִדְּרָכְךָ, כָּל אֵלוֹ הַהֶבְלִים צְרִיכִים
לְעַקֵּר מִלְבוּשֵׁיהֶם, וְלְהוֹרֹתָם, שְׁאֵדְרָבָה, כָּל הַצְדִּיקִים קְדוֹשִׁים
וְטַהוֹרִים.

וְאֵף שְׁמַנִּיחִים אֶת הַתְּמוּנוֹת עַל הָאָרֶץ, זוֹ דְרָךְ הַמְּשַׁחֵק, וְאֵין
זֶה זְלוּל כָּלֵל וְכָלֵל.

וּבְכֻלְלִיּוֹת זֶה חַיּוּבֵי מְאֹד, שְׁיִלְדִים עוֹד מְגִיל קְטָנוֹת יִרְאוּ
תְּמוּנוֹת שֶׁל צְדִיקִים וְחֲכָמִים אֲמִתִּיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' שְׁנֵי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשֵׁלַח ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכוּ', אֵף פַּעַם אָסוּר לֹאמַר בְּקִרְתָּ לְמַלְמֵד
בְּנוֹכַחוֹת הַיְלָד, כִּי זֶה פּוֹגֵם בְּחֻנּוֹךְ, כִּי עַל הַיְלָד לְדַעַת, שְׁהַמְלֵמֵד
שְׁלוֹ הוּא הַדְּמוּת הַחַיּוּבִית שְׁעָלָיו לְלַמֵּד מִמֶּנּוּ, לְקַבֵּל מְרוֹתָהּ,
וְלִמְלֵא אַחַר הוֹרְאוֹתֶיהָ וְכוּ'. וְלִכֵּן אֵף אִם יֵשׁ אִיזוֹ בְּקִרְתָּ, צְרִיכִים
לְאַמְרָה שְׁלֹא בְּנוֹכַחוֹת הַיְלָד.

וּבְנֵדָאֵי לְהַכּוֹת יְלָדִים — אֵין זוֹ דְרָךְ כָּלֵל, וּבַכְּרֵט בְּדוֹר הַזֶּה,
דוֹר חֲלָשׁ מְאֹד, אֲשֶׁר נוֹשְׁבוֹת בְּחוּץ רִחוֹת זְרוֹת, וְהַעֲרֵב-רַב מְחַפִּים

אָשֶׁר   ו' שָׁנָה   בְּנַחֵל   קֶסֶה

בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם לְלֶכֶד בְּרִשְׁתָּם נֶפֶשׁ טְהוֹרָה, הִיָּה לֹא תִהְיֶה, וְלִכְּנֹן אֵין זֹו עֲצָה לְהַכּוֹת יֶלֶד אוֹ לְהַשְׁפִּילוֹ, וְאֵין מְשִׁיגִים בְּזֶה מְאוּמָה, מְלַמֵּד טוֹב הוּא זֶה שְׂמֵגְבִיָּה אֶת הַיֶּלֶד, מְכַלִּיט אֶת הַצְּדִדִים הַחַיּוּבִיִּים שָׁבוּ, וְנוֹסֵף בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, וְכֵף הוּא גְדֹל עֲצָמָי, בְּעַל נֶפֶשׁ בְּרִיאָה וְשִׁכְל יִשְׂרָאֵל.

וּבְאֵמַת עֵנִין הַחֲנוּף הוּא סְגִיָּה עֲמָקָה וּמְרַכֶּבֶת מְאֹד, וְיִכּוּלִים לְכַתֵּב מִזֶּה עוֹד הַרְבֵּה, אִף אֵין הַפְּנָאִי כְּרָגַע.

הַעֲקָר לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה, שְׂיִצְלִיחַ מְאֹד בְּחֲנוּף יֶלְדִיו, וּתַפְלַת אָב וְאִם עַל יֶלְדֵיהֶם מְקַבְּלַת מְאֹד בְּשָׂמִים. וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזֶפֶה לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה, וְנִהְיֶה בְּנִים טוֹבִים לְאֲבִינוֹ שְׂבִשְׂמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' שָׁנָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסִדֵּר בְּשִׁלַּח ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְאַבְרָהָם הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי וְגַם הַמְּעוֹת לְהַדְרָסָה.

אֲחֵי הַיֶּקֶר! הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ מְאֹד, וְזִכֹּר כָּלֵל זֶה, שְׂאֲסוּר לְפַל כָּל-כֵּף בְּדַעְתּוֹ מִכָּל דְּבַר, כִּי מִה יִהְיֶה לָּךְ כֶּכֶר כְּשִׁתְּפַל בְּדַעְתְּךָ?! הֲלֹא תַעֲשֶׂה עֲצָמָךְ חוֹלָה מְרַבּוּי הַדְּאָגוֹת.

וְזִכֹּר, כִּי הַדְּאָגָה מְכַלָּה אֶת הָאָדָם, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין ק:) : לֹא תַעֲלִיל דְּוִיָּא בְּלַבָּךְ, דְּגַבְרֵי גְבַרִין קְטִיל דְּוִיָּא (אַל תִּכְנִיס דְּאָגָה בְּלַבָּךְ, כִּי אֲנָשִׁים גְּבוּרִים הִרְגָה הַדְּאָגָה). עֲלִיף לְדַעַת, כִּי מִדַּת הַשְּׂמִיחָה הִיא הַמְּדָה הַכִּי יִקְרָה בְּחַיֵּי הָאָדָם. וְרַבְּנּוֹ ז"ל אָמַר, שְׁכַל הַמַּחְלוֹת בְּגִשְׂמִיּוֹת שְׂאֲדָם נַעֲשֶׂה חוֹלָה, זֶה בָּא רַק מֵעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחִרָה (עֵין לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד). וְאָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל,

קסו   אֲשֶׁר   ו' שנה   בַּנְחַל

שְׁאֲדָם צָרִיף לְמִצָּא תְּמִיד בְּכָל צְרוּתוֹ הַרְחָבוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה), כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְהַמְשִׁיף עֲצָמוֹ כָּל-כָּף אֶל הַצַּעַר וְהַמָּרָה שַׁחְרָה, אֲשֶׁר מְכַלָּה אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

הֵן אֵמֶת, שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, צְרוּת וְסוּרִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלֶיךָ לְהִתְיַשֵּׁב — מַה יִּהְיֶה לְךָ כְּבָר, כְּשֶׁתִּמְשִׁיף עֲצָמְךָ אֶל הַיְסוּרִים, הֲלֹא תִכְלָה אֶת בְּרִיאֹתְךָ! מֵדוּעַ לֹא תִהְפֶּךָ בְּרַגַע זֶה אֶת כָּל הַמְרִירוֹת שֶׁלְּךָ, וְתִתְחִיל לְרַקֵּד מֵרַב שְׂמֵחָה, וְתַעֲשֶׂה עֲצָמְךָ כְּאֵלוֹ אֶתָּה שְׂמֵחַ, וְזֶה יִכְנִיס בְּאֵמֶת שְׂמֵחָה אֲמֵתִית בְּךָ. כִּי כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים נ.), שְׂמֵתוֹךָ שְׁלֹא לְשִׂמְחָה בָּא לְשִׂמְחָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה; כְּמוֹ-כֵן צָרִיף לְהִיּוֹת בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, לְהִתְחִיל עִם נֶאֱרִישׁ מֵאֲכָן זֵיף, הֵינּוּ בְּמִלֵּי דְשִׁטוּתָא, עַד שְׂיָבֵא בְּאֵמֶת אֶל שְׂמֵחָה אֲמֵתִית, שְׂזֵה עֵקֶר חֵיוֹת הָאָדָם.

אָחִי, אָחִי הַיָּקָר! אֵל יִהְיֶה נֶקֶל בְּעֵינֶיךָ עֲנִין הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּדָה, כִּי כָּל חַיִּיךָ הַגְּשָׁמִיִּים וְהַרוּחָנִיִּים תְּלוּיִים בָּזֶה. רֵאֵה לְשִׂמְחָה, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוֹ, רֵאֵה לְהִתְחִיל לְרַקֵּד וְתִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, וְזֶה יִשְׂמַח אוֹתְךָ. וְתִרְאֶה לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְדַבֵּר זֶה אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֵק קְבוּעַ, שְׁרוּקָדִים אַחַר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה.

וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ רַק מְחַזֵּק עֲצָמוֹ, בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּמִסְתַּכֵּל עַל הַסּוּף דְּסוּף, הֵינּוּ אַחַר שְׂכָבֵר זִנְכָה לְהַפְשִׁיט אֶת גּוּפּוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לד'), שְׂזוֹ הִיא הַשְּׂמֵחָה הַנְּצַחִית, כִּי בְּכָל שְׂמֵחָה בָּזֶה הָעוֹלָם מְעַרְבֵת אִיזוֹ עֲגָמַת נֶפֶשׁ, אֲפֵלוֹ שְׂמֵחַת חֲתָנָה אוֹ בְרִית, עֵין שָׁם; אֲבָל אִם מִסְתַּכְלִים עַל הַסּוּף, שְׁסוּף כָּל סוּף כְּשִׁיזְכָּה לְהַפְשִׁיט אֶת הַגּוּף, וְנִשְׁמַתוֹ תַעֲלֶה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲזִי — אִם זָכָה לְסַגֵּל תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, יִקְבֵּל שְׂכָרוֹ אוֹרוֹ הַגְּנוּז, אִזּוֹ בּוֹדָאֵי כְּדָאֵי וּכְדָאֵי כָּל הַסְּכָל שְׁאֲדָם סוֹבֵל בָּזֶה הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן רֵאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְקַפֵּץ וּלְדַלֵּג עַל הַכֵּל, וְאֵל

אֲשֶׁר   ו' שֵׁנֵט   בְּנַחֵל   קִסֵּז

תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, יְהִי־הִיא אִיף שְׁיִהְיֶה, וּבִנְדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִם תֵּאֱחָז עֲצָמָךְ בְּרַבְּנוּ ו"ל תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שֵׁנֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ד שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים וְזִכּוֹת הַרְבִּים תְּלוּי בּוֹ, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

בְּאֵתִי בְּשְׁלוֹם לְבִיתִי, וּתְהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַכֹּל עַל נְכוֹן.

מָה אֵמַר לָךְ ! אִינִי מְסִיחַ דַּעְתִּי מִמָּךְ כְּרַגַּע, וְאֲנִי עוֹמֵד וּמְתַפְּלָא, אִיף בְּחֹר צַעִיר כְּמוֹךְ יִזְכָּה לְדַבְּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּצוּרָה יָפָה כְּזוֹ וּבְרַבּוּי כְּזֶה, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ, יְהִי חֶלְקִי בְּחֶלְקֶךָ !

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, כִּי אֲנִי מִבִּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת מְכֹאֹבֵי נַפְשְׁךָ, מְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיאוֹת.

אוֹדוֹת מְצִיאַת הַזְּוֹג, תֵּאֱמִין לִי, שְׁאִין לָךְ דְּבַר קָשָׁה בְּעוּלָם יוֹתֵר מִדְּבַר זֶה, וְאֲנִי מְרַגֵּישׁ אֶת הַצַּעַר הַזֶּה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב. אֵךְ מִצַּד שְׁנֵי, אֶתָּה צָרִיךְ לֵידַע וּלְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי בִנְדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוּלָּה, וְאֵךְ שְׁאִין אָנוּ מְבִינִים תְּכַף-וּמִיָּד הַטוֹבָה הַגְּנוּזָה בְּזֶה.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ וּלְזִרְזוֹ עֲצָמָךְ לְהַדְפִּיס אֶת קוּנְטֵרְס "מְצִיאַת הַזְּוֹג", אֲשֶׁר לְדַעְתִּי, הַקּוּנְטֵרְס הַזֶּה יַעֲזֹר לְהַמּוֹן בְּחוֹרִים וְכֵן לְהַמּוֹן בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, לְחִזּוֹק עֲצָמָם בְּאִמוּנָה וּבְטַחֲחוֹן, וְיִבְקְשׁוּ אֶת זְוֹגָם רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְיִחֲזְקוּ עֲצָמָם בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי רַבִּים נִתְפָּקְרוּ רַק בְּעִבּוּר זֶה, שְׁהִלָּךְ לָהֶם קָשָׁה מְצִיאַת הַזְּוֹג, וְאִין שׁוּם בְּרִיָּה שְׁתַּבִּין אֶת צַעֲרָם הַקָּשָׁה. עַל-כֵּן רְאֵה לְזִרְזוֹ עֲצָמָךְ בְּהַדְפַּסֵּת הַקּוּנְטֵרְס, וּבִנְדָאֵי

קסח   אָשֶׁר   ו' שם   בַּנְּחָל

לא יֵעֹזב הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ גַּם אוֹתְךָ, וְתִזְכָּה לְהוֹשִׁיעַ, אֲבָל הֶעֱקָר אֶל תַּתִּיאֵשׁ.

וְאֵף שְׂדֵבּוּרִים אֵלוּ אֲנִי כוֹתֵב לְךָ בְּשִׁבְרוֹן לֵב, פִּי קָל לְכַתֵּב לְאֶחָד: אֵל תַּתִּיאֵשׁ, בְּשָׁעָה שְׁעֵדִין לֹא נוֹשָׁע, אֵף כָּבֵר אֲמַרְתִּי לְךָ פָּנִים אֶל פָּנִים, וְגַם כָּבֵר פִּתְבַּתִּי לְךָ מִזֶּה הַרְבֵּה.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, זָכֹר מֵאֲמָרָם ו"ל (ירוּשְׁלָמִי עֲבוּדָה וְנָה, פָּרָק ג', הַלְכָה א') עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת יח, ד): "וַיִּצְיִלְנִי מִחֶרֶב פָּרְעָה", מִלְּמַד שְׂאֵפְלוּ חֶרֶב חֲדָה נְתוּנָה עַל צְנֹאָרוֹ שֶׁל אָדָם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ. וְעַל-כֵּן רָאָה לֹא לְהַתִּיאֵשׁ מִן הַרְחָמִים, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, פִּי בּוֹדֵאִי לֹא יֵעֹזֵב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ. וְכָל תְּפִלָּה וְכָל שִׁיחָה שֶׁתִּפְּלֵל וְתִשְׁיַח עִמּוֹ יְתָבְרָךְ — אֵינּוּ נֶאֱבָד כָּלֵל, רַק סוּף פֶּל סוּף יַעֲשֶׂה אֶת פְּעֻלָּתוֹ הַטּוֹבָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ו"ל מֵאֲמָרָם ו"ל (בְּבֹא בְתָרָא עג:): כִּד חַם גְּבַה אֶתְהַפֵּף, כְּשִׁיכְמָרוֹ רַחֲמָיו יְתָבְרָךְ עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלוֹת, תַּתְהַפֵּף מִדַּת הַגְּבוּרָה לְרַחֲמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' שם.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, ט"ו בְּשַׁבָּט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֶכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, זְכִיתִי לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְחִזְרְתִּי בַּיּוֹם ב'.

מָה אֲמַר לְךָ, רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחָל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ, חֲבָלִים גָּפְלוּ לָנוּ בַּנְּעִימִים, אֲשֶׁרִינוּ!

חֲמִדַּת לְבָבִי! רָאָה לְחִזֵּק עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַדַּע כִּי לֹא בַּחֲנָם נִשְׁלַחְתָּ מִלְּמַעְלָה לְמַקּוֹם רַחוֹק כְּזֶה, לְמַדִּינַת

אֲשֶׁר   ו' שסא   בַּנְחַל   קסט

אורוגוויי, רק כְּדֵי לְפָרְסֵם שָׁם אֶת שְׁמוֹ יתְבַרְךָ וְאֶת שֵׁם הַצִּדִּיק
הָאֵמֶת עַל-יְדֵי הַפְּצַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְלִקְרַב נְפֹשׁוֹת אֱלֹוֵי יתְבַרְךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת וְלִזְכֹּר, כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵינוֹ נוֹפֵל אֶלָּא מִפִּילִים
אוֹתוֹ, אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵינוֹ הוֹלֵךְ וְנוֹסֵעַ אֶלָּא מוֹלִיכִים וּמְסִיעִים אוֹתוֹ.
וּבִידִיעוֹת אֱלוֹו אֵף פַּעַם לֹא יִשָּׁבֵר כָּלָל, כִּי בְּכָל מְקוֹם שָׂרָק יִמָּצֵא
יִסָּע, יִגְלֶה וַיִּפְרָסֵם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרְךָ, וַיִּקְיֵם מְצוּוֹתָיו יתְבַרְךָ,
וַיִּתְפַּלֵּל אֱלֹוֵי יתְבַרְךָ, וּבְאִפְנֵי הַזֶּה יִגְבִּיֵה אֶת הַמְּקוֹם אֱלֹוֵי יתְבַרְךָ.

עַל-פֶּן אֵל תַּחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ, שְׁנַסְעֵת לְמְקוֹם רְחוֹק כְּזֶה, רְאֵה גַם
שָׁם לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֱלֹוֵי יתְבַרְךָ וּמִמֶּנּוּ יתְבַרְךָ, וַתִּקְיֵם מְצוּוֹתָיו יתְבַרְךָ
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַתְּלַמֵּד תּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל יַחֲסֵר לְךָ יוֹם מִבְּלִי
לְמוֹד מְקָרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּךְ וְכוּ'.

חֲמִדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי עָקַר
הַהִתְקַרְבוֹת אֱלֹוֵי ז"ל, הוּא עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים:
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְ"סְפָר-הַמִּדּוֹת", וְשִׁיחוֹתָיו
הַקְּדוּשׁוֹת בְּ"חֵי-מוֹהַר"ן", וּבְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חַדָּשִׁים תִּנְפַּח בִּי.

ו' שסא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר יתְרוֹ, ט"ו בְּשַׁבָּט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי, וְקִרְאתִיו בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׁם מָסַר
לִי מִכְתָּבְךָ מוֹסֵר כְּתָב זֶה, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שֹׂמַח, שְׂאִינְךָ מְטַעֵה אֶת

קע אָשר ו' שסא בנחל

עצמך, רק בכל יום יום אַתָּה חוֹטֵף נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, וּמְתַמֵּד בְּלִמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

מָה אָמַר לָךְ! עֲכָשׁוּ הִיא הַעֵת הַכִּי רְצוּיָה לָזֶה, בְּעוֹדוֹ אַבְרָהָם
צָעִיר וַיּוֹשֵׁב בַּכּוֹלָל, אִם רַק מְצִיִּתִים אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, יְכוּלִים לַעֲבֹר
וּלְטַיֵּל וּלְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: סְפָרִי, מְדַרְשׁ רַבָּה
וּתְנַחוּמָא, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלָל, פִּי יְמִינוֹ כָּצֵל עוֹבֵר
פּוֹרֵחַ, לֹא כָצֵלוֹ שֶׁל דָּקָל, אֲלֵא כָצֵל צְפוֹר הַפּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר (בְּרֵאשִׁית
רַבָּה, פָּרָשָׁה צו, סִימָן ב'). וַיֵּשׁ לֹאמֵר כְּנֹנֵת מֵאֲמָרָם ז"ל (סְפָה כח.) עַל
יּוֹנָתָן בֶּן עוֹזִיָּאל: כָּל צְפוֹר הַפּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר, הִזָּה נִשְׂרָף בְּהֶבֶל תּוֹרָתוֹ,
הִינּוּ פִי הִזָּה כָּל-כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִזָּה בְּבַחֲיַנֵּת לְמַעַלָּה מִן
הַמָּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִן הַזְּמַן, שֶׁהִיא דַעַתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, בְּטוֹל הַזְּמַנִּים
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סא), עַד שֶׁכָּל צְפוֹר הַפּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר הִזָּה
נִשְׂרָף הוּא בְּעַצְמוֹ עַל קִדְשַׁת ה' בְּכָל עֵת וְרַגַע, פִּי בְּכָל עֵת וְרַגַע
זָכַר שֶׁהַכָּל כָּצֵל צְפוֹר הַפּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר. וְאוּלַי מִחֲמַת שְׂזָכָה לְהַכְלִיל
לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַחַז עַצְמוֹ בְּכִסָּא הַכְּבוֹד, שְׁשָׁם שְׂרָשֵׁי
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), וְאַשֶׁר בְּכִסָּא תְלוּוִיִּים
כָּל הַזְּוֹגִים, פִּי שָׁם חֻקוֹת צוּרוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמִי שֶׁבָּא
לְשָׁם — מוֹצֵא אֶת זְוֹגוֹ (עֵין חֵי-מוֹהֲר"ן, סִימָן פד). מִזָּה נִתְּהֵי הַמְּנַהֵג
וְהַקְּבֵלָה, שְׁנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַצָּרִיכִים לְזְוֹג, נוֹסְעִים וּבָאִים לְהַשְׁתַּטַּח
בְּקִבְרוֹ, וּלְבַקֵּשׁ עַל מְצִיַּאת הַזְּוֹג (אַשֶׁר בְּאֶמֶת אֵין עַל זֶה שׁוֹם מְקוֹר
בְּסִפְרֵי, רַק אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִים לְשָׁם בְּשִׁבִיל זְוֹגִים מִכַּמָּה
דּוֹרוֹת). פְּרִסְיָה שְׂבִיבִין דִּי גִוִּיר (דְּנִיָּאל ז, ט) רֵאשִׁי תְבוֹת שְׂדִ' כִּי',
וְהוּא בְּלִשׁוֹן תְּרַגּוֹם דִּיקָא (עֵין שָׁם בְּחֵי-מוֹהֲר"ן). וּבְנִדְאֵי אִם נִמְשָׁכִים
לְשָׁם אֲלָפִים וּרְכָבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבִיל זְוֹגִים, יֵשׁ אִיזָה עֲנִין
בְּדַבָּר.

וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ זָכְנֵי עֲכָשׁוּ לְהַדְפִּיס בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל קוֹנְטְרַס
"מְצִיַּאת הַזְּוֹג", וְהוּא תְהִלָּה לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, קוֹנְטְרַס נִפְלָא עַד מְאֹד,
זָכְנֵי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְהַפְּיֵצוּ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, פִּי אֵין עוֹד

אֲשֶׁר   ו' שֶׁב   בְּנַחֵל   קֵעָא

רְחֻמָּנוּת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִשָּׁל בַּחוּרִים וְשָׁל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁקֶשָׁה לְמַצָּא
לָהֶם זְיוּגִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְגַם אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרִים אִיזוֹ תְרוּמָה לְהַדְפָּסָה,
הֵן שְׁלָךְ וְהֵן לְקַבֵּץ אֶצֶל אַחֵרִים.

ו' שֶׁב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר יִתְרוֹ, ט"ז שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְּדוֹשׁ" קִדְּשׁ קַדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר
וְאֲתֵר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לְדַעַת מְרַבֵּי
כְּזָה, הַמּוֹרִיד עֲצָמוֹ אֵלֵינוּ, וּמַגְלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק
מִעֲמֵד, וְלַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. עַל-כֵּן רָאוּ לְצִיֵּת אוֹתוֹ,
וּלְהַטּוֹת אֶזְנֵן קִשְׁבַת לְדַבְּרֵיוֹ וְעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת. וְהַעֲקָר — לְהִתְמַיֵּד
מְאֹד בְּסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ: "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", "סִפְרֵ-
הַמַּדּוֹת", "סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת: שֶׁב"חֵי-מוֹהֲר"ן
וְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן", אֲשֶׁר בְּלִי לְמוֹד בְּסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, כָּל הַהִתְקַרְבוֹת
הֵיא רַק דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁקִינְדָּה
רַבָּה בְּסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים.

נָא וְנָא שְׁלֵבֶל יִטְעָה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם הַמִּתְלַבֵּשׁ בְּבִגְי-אָדָם, כְּאֵלוֹ
עֲנִין רַבָּנוּ ז"ל הוּא כְּמוֹ חֲצֵר כְּחֻצְרוֹת הַמִּפְרָסְמִים בְּעוֹלָם, לֹא, לֹא!
אֵל תְּחָשְׁבוּ זֹאת כְּרַגַּע, רַק תִּדְעוּ, כִּי כָּל עֲנִין רַבָּנוּ ז"ל הוּא רַק
לְקַרְבָּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלְהוֹצִיאֵנוּ מֵהַבֶּץ וְהַלְכָלוֹךְ שֶׁנִּפְלָנוּ לְשָׁם, וְהוּא
מְכַבֵּס וְרוֹחֵץ אוֹתָנוּ, וּמְלַבִּישָׁנוּ בְּלְבוּשֵׁי תוֹרָה וּמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים.

קעב אָשר ו' שסג בנחל

נא ונא אל תהיו בטלנים, ואל תבלו את הזמן היקר בהקבל וריק, רק ראו לחטף בכל יום ויום שעורים קבועים בתורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, זהר ותקונים.

ועל כלם ראו להתבודד הרבה עמו יתברך, ותפרשו את כל שיחותיכם אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו.

זכרו היטב, פי שום בריה לא תוכל להרע או להיטיב לכם בלעדיו יתברך, על-כן טוב יותר להיות רגיל לברח רק אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, וכשתתנגעו — ראו להפיץ ספרי רבנו ז"ל בכל תפוצות ישראל, ואז טוב לכם לנצח.

הדורש שלומכם...

ו' שסג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ' שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך כבר קבלתי כמה פעמים, וגם את הטשעק להדפסה מאתים לירות שטרלינג — לנכון קבלתי, אך גדל טרדותי והרפתקאותי שעברו עלי, זה אשר מנע אותי מלכתב לך, וחס ושלום, לא שכחתי ממך, ואני תמיד זוכר ממך.

גם זכני השם יתברך בזכיות חנם לשבות בשבת שירה בעיר הקדש צפת, והייתי בארץ ישראל פשובע ימים, ובצבור זה נתעפכה גם-כן הפתיבה, אף-על-פי-כן ראה אתה להמשיך לכתב לי.

מאד מאד שמחתי, שקבעת עצמך ללמד עם אביך ועם עוד אברך, פי חכמינו הקדושים הקפידו על נקדת החבר, עד שאמרו

אֲשֶׁר   ו' שסג   בנחל   קעג

(תענית כג.): או חברותא או מיתותא; ורבי יהושע אָמר: איזו דרף ישרה שיבור לו האדם? חבר טוב (אבות פֿרק ב'). וידוע, אֲשֶׁר אֲצֵל רבנו ו"ל הִיָּה יסוד גדול נקדת הַחֵבֵר, לְקַבֵּל בְּכָל יוֹם נְקֻדָּתוֹ (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן לד); ומוהרנ"ת ו"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ובְּכָל יוֹם נִיּוֹם הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְדַבֵּר מַעֲצוֹת רבנו ו"ל, וְהָיָה מְלֵהָב לְבָבָם עַד מָאֵד. וּכְשֶׁאַרְע פֶּעַם שְׁלֹא מֵצֵא עִם מִי לְדַבֵּר, כִּי בְּאוֹתוֹ יוֹם לֹא נִכְנָסוּ אֲצֵלוֹ בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲזַי יֵצֵא לַחוּץ לְחַפֵּשׂ אַחֵר מִיִּשְׁהוּ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ מֵרַבְּנוֹ ו"ל. כִּי אֲצֵל מוהרנ"ת ו"ל, הִיָּתָה כָּל עֲצָה וְהִנְהִיגָה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל חֵק קְבוּעַ. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁקוֹבֵעַ אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם נִיּוֹם מֵרַבְּנוֹ ו"ל וּמַעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת.

וְדַבֵּר זֶה הִיָּה מְנַהֵג אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, שֶׁהָיָה לָהֶם חֵבֵר, וּבִיחַד דְּבָרוֹ מֵרַבְּנוֹ ו"ל בְּכָל יוֹם. פֶּעַם הֵלֶךְ זֶה אֲצֵל זֶה, וְכֵן לְהַפּוּךְ.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת לְמֵצֵא חֵבֵר, עֲלִיף לְדַעַת כִּי זֶה לֹא קָשָׁה לְקַיֵּם, כִּי "חֵבְרִים כָּל יִשְׂרָאֵל", צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם נִיּוֹם עִם אֵינָה בַּר יִשְׂרָאֵל דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׁנָחָה פְּרָטִית, וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וְלֹא לְחַכּוֹת שֶׁהוּא יְבוֹא אֲצֵלִי, וְאֵז אֲדַבֵּר עִמּוֹ, רַק אֲדַרְבֵּה, צְרִיכִים לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְאֵין צְרִיף אֶפְלוֹ לְהַזְכִּיר אֶת שְׁמוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל. וְעַל־יְדֵי שְׂיַחְזֵק אֶת אַחֵרִים, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קפד) וְגַם אֶתָּה תִּתְעוֹרֵר מִדְּבוּרֵי עֲצָמָךְ. וְעַם תִּהְיֶה כְּנֻנְתָּךְ בְּדְבוּרֶיךָ עִם אַמֶּת, אֵז יְחֹזֵר הַשׁוֹמֵעַ דְּבוּרֶיךָ אֵלַיךְ, עַד שְׁלֹאט לֹאט תִּזְכֶּה לְקַרֵּב הַמוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְעַבּוֹדָתוֹ תִּתְבַּרֵּךְ.

וְהַעֲקֵר לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַתְּחַזְקוֹת, וְרַבְּנוֹ ו"ל אָמַר (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן כט): טוֹב — הַכֹּל חֲפָצִים לְשִׁמְעַ.

...הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הַדְּפִיסוֹ עֲכָשׁוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַרְבֵּה סְפָרִים חֲדָשִׁים, וְאַמְרָתִי לְשַׁלַּח אֵלַיךְ, אֲקַנְהָ שֶׁתִּקְבְּלֶם בְּקָרוֹב.

קעד אָשר ו' שסד בנחל
ו' שסד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"א שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, האברך השוטה מימי הנחל,
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

מאד מאד אני מתגעגע לשמע הטוב ממך.

עליך לדעת, פי כל מכתב שאתה כותב אלי או אחד מתלמידי
"היכל-הקדש", זה ממש מחיה אותי, פי אני רואה ומבין, אשר עדין
אתם אוהבים באורו הגנוז של רבנו ו"ל, שעל נקדה זו צריכים חזוק
עצום, פי הבעל-דבר עוזב את כל העולם, ומניח את עצמו לארץ
ולרחב על כל אחד מאנשי שלומנו לנתקו מחיותו — שהוא רבנו
ו"ל.

ובפרטיות על כל תלמיד מתלמידי "היכל-הקדש" קמים עליו
גם מבפנים עזי פנים, בורים ולצים וכו', בכל פעם באפן אחר,
וצריכים הרבה חזוק להחזיק מעמד נגד כל מיני ליצנות שיש
מבחוץ ומבפנים, וזעירין אינון שיכולים לעמד ולהשאר ב"היכל-
הקדש", אשר עליהם נאמר (ישעיה ד, ג): "והנותר בירושלים קדוש
יאמר לו" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט). ועל-כן כל מכתב שאני
מקבל מאחד מאנשי שלומנו מתלמידי "היכל-הקדש", מאד מאד
יקר בעיני.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך להיות תמיד בשמחה עצומה,
ותמיד ראה שישמע בביתך קול פלי זמר, הן שאתה תשיר עם הכלי
זמר שלך, והן שהאווירה בבית תהיה רק של שמחה, פי השמחה
רפואה לכל.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ו' שסה בנחל קעה
ו' שסה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"א שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

חמדת לבבי! איני יכול להודות לך על כל החסד הנם שעשית עמדי כשהתארחתי אצלכם, ותשואות חן לך על זה, וירחיב לך השם יתברך בין ברוחניות ובין בגשמיות, שתזכה להרגישו יתברך תמיד, ותהיה מסובב עם אלקותו יתברך, וכן ישפע עליך שפע של פרנסה.

העקר ראה לחזק עצמך, ואל תשבר משום דבר שבעולם, חסדי השם יתברך, שאנו יודעים מרבי אמת בזה, אשר על ידו יכולים לישב עוד בזה העולם בגן-עדן, ולהרגיש את הש"י עולמות, להפך את ה"ש לאין, ויחברו היושב על ידו לא ירגישו כלל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצא).

חמדת לבבי! עליך לדעת כי הנסיונות בזה העולם הם גדולים מאד מאד, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך, והפלל לכל אלקות גמור הוא, אף-על-פי-כן ברא בטבעו של האדם, שיפירד ממנו קיא צואה, כמו-כן ברא את כל הבריאה פלה באפן בזה, שיהיה מגלה אלקותו מצד העליון, ומצד התחתון יצא קיא צואה, שהם כלל העבודות זרות והחכמות חיצוניות שיש בעולם, ובפרטיות עכשו בארץ ישראל בשליטת הערב-רב שם.

מה אמר לך! צו השעה הוא רק להפיץ את אור ודעת רבנו ז"ל בעולם, ובפרטיות בארץ ישראל, כי רבנו ז"ל יכול לטהר את כל העולם פלו בכלליות, ובפרטיות בארץ ישראל, ועלינו לשמשו בזה. ואשרי מי שיזכה לתן יד וכתף לזה, ויהיה לו חלק בהגאולה.

ראה להיות תמיד עסוק ולא תלך בטל כלל וכלל, כי חבל על

קעו אָשר ו' שסו בנחל

הזמן היקר, פי כל רגע ונדקה פשרק עובר, זוהי אבדה נצחית, ועל-כן אשרי מי ששומר את זמנו היקר.

ראה לכתב לי דין וחשבון בפרטיות מה קורה אצלכם, ומאין מתפרנסים ידידי היקרים ... גרם יאיר, פי חבל מאד שישבו בלי מקור פרנסה.

הדורש שלומך...

ו' שסו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"א שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... ירו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי פעל כל הון, שאתה זוכה להחזיק מעמד ולשתות מממי החסד מהנחל הנובע מקור חכמה, ומה גם שאתה עוד משקה את אחרים, אשריך ואשרי חלקך!

ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים להיות אף ורק בשמחה עצומה, ותדבר עם כל השכנים שלך מעצותיו של רבנו ז"ל, אפלו לא להזכיר את שמו (כדי לא לעורר מחלוקת, חס ושלום). ורבנו ז"ל רצה מאד מאד, שתתקף-ומיד כשזוכים לידע ממנו, שנפרסם את למודו הטוב גם לאחרים, ולהוסיף בתיים בבית התפלה, הינו לעורר את אחרים בענין התפלה וההתבודדות, אשר אין לה טוב מזה, אשרי המרגיל עצמו בזה.

ראה גם להפיץ ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, וכהיום בארץ ישראל, אשר הערב-רב נתפשטו שם, ומעבירים מדי יום ביומו על הדת, ורוצים לעשות ככל הגוים בית ישראל — הלא

אֲשֶׁר   ו' שסז   בְּנַחֵל   קעז

תהיה, על-פּן עֲלִינוּ לְהִזְרִים אֶת זָרֵם אֹר הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם, וְאֲשֶׁר מִי שְׁעוֹזֵר לָזֶה.

אודות חצות, שְׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל שֶׁהוּא אַחַר שֵׁשׁ שָׁעוֹת מִתְחִילת הַלַּיְלָה — הֵן בְּקִיץ וְהֵן בַּחֲרֵף (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט), יֵשׁ בְּזֶה כַּמָּה חֲלוּקֵי דַעוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ; הֵיוּ בֵּין הַמְדַקְדָּקִים, שְׁאָמְרוּ שְׁזֶה מִהַשְׁקִיעָה, וְאַחֲרֵים אָמְרוּ שְׁזֶה מִשְׁעַת צֵאת הַכּוֹכָבִים. וּבְעֵינַי צֵאת הַכּוֹכָבִים יֵשׁ גַּם-כֵּן כַּמָּה הַפְּרָשִׁים; אַחַדִּים אָמְרוּ שֶׁהוּא זְמַן הַכִּי מְקַדֵּם שֵׁשׁ בִּיצִיאַת הַכּוֹכָבִים, וְאַחַדִּים אָמְרוּ, שֶׁהוּא אַחַר ע"ב רְגָעִים אַחַר הַשְׁקִיעָה. וּמִנְהַגְנוּ לֹאמַר בְּשָׁעָה שְׁתֵּים-עָשָׂרָה — בֵּין בְּקִיץ וּבֵין בַּחֲרֵף, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אָמַר בְּעֵינַי פֶּסֶק הַלְכָה: אִם יֵשׁ לָכֶם רַק פּוֹסֵק אֶחָד, אַתֶּם יְכוּלִים לְסַמְךָ עָלָיו (עֵינִי חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תמד), וַיַּעַן שֵׁשׁ כַּמָּה פּוֹסְקִים שְׁאוּמְרִים זֹאת לְהַלְכָה, עַל-כֵּן יֵשׁ עַל מֶה וְעַל מִי לְסַמְךָ, עֵינִי שָׁם.

הַעֲקָר רְאֵה לֹא לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר לְרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם, צְרִיכִים לְהִיּוֹת תְּמִיד עֲסוּקִים בְּאַיִזָּה עֲנִינִי: אוּ לְלַמֵּד, אוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֵךְ, אוּ לַעֲשׂוֹת מְצוּוֹת, אוּ לְהַפְּיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּהַפְּצַת סִפְרָיו, וּלְדַבֵּר מִמֶּנּוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שסז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, וַיִּמְלֵא אֶת כָּל מִשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

הִיָּה רְצוּי מְאֹד מְאֹד לְהַחֲלִיף אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵית וְלִקְנוֹת חֲדָשׁוֹת מְקַלְף דִּיקָא, וּלְהַזְהֵר שְׂיִהְיֶה מְסוּפָּר כְּשֶׁר.

קעח אָשֶׁר ו' שסח בַּנְחַל

גַּם לְשֹׁמֵר אֶת מַה שְּׂאוֹכְלִים, שְׂיִהְיֶה רַק מֵאֲכָלִים כְּשָׂרִים בְּלִי שׁוּם פְּקַפּוּקִים, וּבְכַרְטִיּוֹת הַבָּשָׂר, צָרִיכִים שְׂמִירָה גְדוֹלָה אֲצֵל מִי קוֹנִים אוֹתוֹ.

הַמֵּאֲחַל הַצֶּלְחָה...

ו' שסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ, אָשֶׁר בּוֹ אַתָּה כּוֹתֵב אֶת כָּל הַנְּהַגוֹתֶיךָ מִיּוֹם לְיוֹם — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת בְּפִעִילוֹתֶיךָ שְׂאֵתָה פּוֹעֵל בְּהַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה.

וְהִנֵּה מְרַב הַהֲרַפְתָּקָאוֹת וְהַצָּרוֹת שְׂעוֹבְרוֹת עַל נִשְׁמָתְךָ, אִמְרָתִי לְבוֹא בְּכַתוּבִים אֵלֶיךָ, וְאֲנִי מְקַוֶּה שְׂתַקְּיִם אֶת כָּל מַה שְּׂאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ.

א. רָאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, פִּי כֶּף הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פד): תִּקְוֶן הַגּוּף קוֹדֵם לְתִקְוֶן הַנְּפֶשׁ, פִּי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמַר: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קֶטֶן בַּגּוּף — נַעֲשֶׂה חוֹר גְּדוֹל בְּנִשְׁמָה, הִינּוּ כְּשֶׁנַּחֲלֵשׁ הַגּוּף, אִי אֶפְשָׁר לַעֲסֹק בְּתִקְוֶן הַנְּשִׁמָּה. עַל-כֵּן הִרְחַק מִמֶּךָ כָּל מִינֵי סִפְרִים שְׂמִדְּבָרִים מְסֻגּוּפִים וְכוּ', וְצִיֵּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, שְׂתֵאכֹל וְתִשְׁתֶּה דִּיקָא, אֶךְ בְּשִׁעַת אֲכִילָה תִּכְוֶן שְׂהַכֵּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאַתָּה אוֹכֵל אֱלֻקוֹת, וּבִזְהָ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה יְחוּד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכַנְתִּיהָ (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב).

ב. תִּרְאֶה מְכַל הַצְּדָקָה שְׂאֵתָה אוֹסֵף בְּשִׁבִיל הַדְּפָסָה, אֶת הַחֲצִי תִתֵּן לְהַמְדָּפִים וְהַמְתַּעֲסֵק בַּהַדְּפָסָה, וְהַחֲצִי הַשְּׂנִי תִקַּח לְפָרְנָס אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ, וְלֹא תִקְמָץ עָלֵיהֶם בְּאֲכָל וּבְמִלְבוּשִׁים.

אָשֶׁר   ו' שסט   בְּנַחֵל   קעט

ג. ראה להמשיך ללמד ברבים ב"היכל-הקדש" בעיר אשדוד, ותקרוב נפשות אליו ותברך, ותדבר עמָהֶם רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ותשמחם בשמחה אמיתית.

ד. ראה להתפלל את התפלות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, בזמןן לאט לאט, מלה במלה, ומתוך הסדור דיקא.

ה. ראה לקבוע לעצמך שעור קבוע בכל יום בחמש ורש"י עם התרגום ואמירת ח"י פרקים משניות, וכמה דפים גמרא בגרסא, ואת המדרש של פרשת השבוע.

ו. ראה לעזור לאשתך עם הילדים, ותשמח בכל מיני אפנים, וראה שתהיה בבית אוירה של שמחה, וכן תרקוד עם הילדים.

ז. ראה לילך תמיד נקי בבגדיך, וכן הבית שיהיה נקי, פי השכינה אינה שורה רק במקום נקי. ואם תצית לכל זה — תצליח דרכיך.

נא ונא לא לשנות מכל זה כי הוא זה.

הדורש שלומך...

ראה לכתב לי הכל באר היטב.

ו' שסט.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"א שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב.

לנכון קראתי עכשו את המכתב.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכל המשפחה בכל מה שצריכים, ושיהיה הבית מלא ישועות והרחבות ותצליחו בחיים.

קפ אָשֶׁר ו' שַׁע בַּנְחָל

הָיָה טוֹב מְאֹד לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת וְכֵן לְבַדֵּק אֶת פְּשָׁרוֹת
הָאֲכִילָה, וּבִפְרָטִיּוֹת הַבָּשָׂר.

וּבִשְׂבִיל הַבֵּת, שְׁתַּמְרַח אֶת הַגּוֹף עִם שְׁמֵן זַיִת וְ, וְתַהֲיֶה לָּהּ
רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבִקְרוֹב תִּמְצָא זְוֹג הַגּוֹן.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם כָּל טוֹב...

ו' שַׁע.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אִם אָמַנְם מִצַּד אֶחָד מְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטָעֵר עַל כָּל הַצָּרוֹת
שֶׁכָּבַר עִבְרַת וְהַצְרָכָה לְהַתְגַּרֵּשׁ וְכו', אַף מִצַּד שְׁנֵי מְאֹד מְאֹד
שְׁמַחְתִּי, שְׂזִכִּית בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהַתְּוֹדֵעַ מְאֹד הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוֹ ו'ל,
אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, בְּלִי יוֹצֵא
מִן הַכֶּלֶל (עִי' מוֹהֲרָ"ן, סִימָן רנ). וְלֹא רַק שְׂזִכִּית לְהַתְּוֹדֵעַ מִמְּנוֹ, אֲלֵא
נִכְנָס בָּךְ אֹר גְּנוּז מְאֹד יִתְבַּרַךְ, וְרוּחַ טְהָרָה לְלַכֵּת וְלְהַחְזִיר גַּם אֶת
אֲחֵרִים בְּתַשׁוּבָה, בְּפַעֲלֵלוֹת שֶׁל אֲרָגוֹן נָשִׁים, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶן מִהִיָּדוּת,
מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה.

מָה אִמַּר לָךְ! אֵין בְּפִי דְבוּרִים לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֹל הָעֲנָנִין
הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה — אֲשֶׁרִי לָךְ, וְאֲשֶׁרִי נִשְׁמַתְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שְׂזוֹכָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, עַל-יְדֵי
רַבּוּי הַתְּבוּדוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה, שְׂיוֹצֵא מִגְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם,
וּמִסְתַּכֵּל עַל הָעוֹלָם בְּעֵינֵים רוּחָנִיּוֹת, וּמְרַגֵּשׁ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּגִלּוּי
נִפְלָא, עַד שֵׁישׁ הַזּוֹכִים, שְׁנִתְגַּלָּה לָהֶם נִשְׁמַתָּם בְּעֲצָמָם, כִּי מְאִירָה
בָּהֶם יְחִידָה שְׁבִנְפָשָׁם, וְנִתְגַּלִּים לָהֶם כַּחוֹת טְמוּנִים, וּבְכַח הַזֶּה
יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת וּלְפַעַל הַרְבֵּה בְּקִדְשָׁה וְכו'.

אֲשֶׁר וְשֵׁעָ בְּנִחַל קַפָּא

וְנִרְאָה שְׁזֵה אֲרַע גַּם אֲצִלְךָ, מֵרַב הַצָּרוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שֶׁכָּבַר עָבְרוּ עָלֶיךָ, מֵהַכֹּל נַעֲשֶׂה דַחֵף פְּנִימִי בְּנִשְׁמַתְךָ לְצֵאת וּלְהִתְעַסֵּק בְּפַעֲלוֹת.

וְעַל-כֵּן עָלִי רַק לְבָרְךָ אוֹתְךָ וּלְחַזְקָךָ, שֶׁתּוֹפִי לְהַמְשִׁיךְ בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז לְהַחֲדִיר בְּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל וּלְגַלוֹת לָהֶן אֵת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְתוֹפִי לְחֵן, שֶׁיִּתְקַבְּלוּ הַדְּבוּרִים בְּאֲזְנֵי וּבְלִבּוֹת הַשּׁוֹמְעִים דְּבָרֶיךָ, וְתִצְלַיְחִי בְּכָל פְּעֻלוֹתֶיךָ, וְאֲנַחְנוּ מִצְדָּנוּ יְכוּלִים לְעֹז לָךְ בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפִרְטוּיֹת עֲכָשׁוּ, שֶׁזְּכִינוּ שֶׁנִּדְפְּסוּ הַמוֹן קוֹנְטְרָסִים קְטָנִים, שֶׁנִּכְתְּבוּ בְּלִשׁוֹן קְלָה, מְלֻקֵּט מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַח הַקוֹנְטְרָסִים הָאֵלּוּ לַעֲשׂוֹת מֵהַפְּכָה גְדוֹלָה אֲצֶל הָאָדָם, כִּי יוֹרְדִים לְחַדְרֵי לְבָבוֹ. וְכֹלֵם נִכְתְּבוּ בְּסִיעָתָא דְשִׁמְיָא וּבְרוּחַ עֲלִיוֹן וְנוֹרָא עַד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְפִיץ אֵת הַקוֹנְטְרָסִים הָאֵלּוּ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְפִרְטוּיֹת כְּהִיּוֹם, אֲשֶׁר מְלָכוֹת הָעַרְב־רַב מְכַנְיָסִים בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים כָּל מִינֵי עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה מִמְּזֻרַח הָרְחוֹק, עָלִינוּ לְלַחֵם עִמָּהֶם — זֶה לְעַמַּת זֶה, עִם אוֹרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וּסְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים.

עַל-כֵּן רְאֵי לְהַפִּיץ תְּמִיד אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ אֵת דְּרַבְּךָ, וְיִתְבָּרְכוּ כָּל אֵלּוּ שֶׁהִזְכַּרְתָּ בְּמִכְתָּבֶיךָ, וְתִרְוֵי גַחַת מִשְׁנֵי יְלִדֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל הַצְּלָחָה...

ו' שֵׁעָ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה.

קפב אֲשֶׁר ו' שְׁעָא בְּנַחֲל

לְנִכּוּן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרַכְכֶם תָּמִיד, וְתִזְכּוּ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְתִצְלִיחוּ בְּחַיִּים.

נָא וְנָא בְּשַׁעַת הַהֲרִיזוֹן לְשִׁמֹּר מָאד מָאד עַל הַבְּרִיאוֹת.

אוֹדוֹת הַחַנוּךְ, צְרִיף הַמְחַנֵּף לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמוֹ אִמְץ לֵב, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת מְהִלְדִּים, כִּי תִכְףּ-וּמִידָּ כְּשֶׁרַק רוֹאִים שֶׁהוּא פְּחָדָן, אֲזִי כָּבֵר אֵין שְׁוֵה הַחַנוּךְ, כִּי טָבַע שֶׁל בֶּן-אָדָם לְקַבֵּל רַק מִמִּי שֶׁהוּא אִמְיָץ לֵב, וְרוֹאֶה שֶׁהוּא חֶזֶק בְּנִקְדָּתוֹ כְּצוּר בְּרִזּוֹל. לֹא-כֵן כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ מְסַפֵּק, אֲזִי כָּבֵר נִתְקַרְרַת הַקְּבִלָּה מִמֶּנּוּ.

וּכְמוֹ שֶׁהוּא עִם גְּדוּלִים כְּמוֹ-כֵן הוּא עִם קִטְנִים בַּכְּתָה, הַמּוֹרָה וְהַמְחַנֵּף צְרִיף שְׁיִהְיֶה חֶזֶק בְּנִקְדָּתוֹ, וּמָה שְׁאוּמֵר וּמְבִטִיחַ צְרִיף לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל בְּתִקְףָּ וְעוֹ, וְאֲזִי דִיקָא יִצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ, לֹא-כֵן כְּשֶׁהוּא חָלַשׁ וְגַם מְסַפֵּק וְאִינוֹ מְקִים דְּבוּרוֹ, אֲזִי אִינוֹ שְׁוֵה כְּלוּם.

רְאוּ לְשִׁמּוֹחַ יַחַד, כִּי בְּבֵית שְׁשׁוּרָה הַשְּׁמַחָה, יֵשׁ שֵׁם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִבְרַךְ אֶת כָּל בֵּיתְכֶם וְכָל מִשְׁפַּחְתְּכֶם, וְכָל הַשְּׁמוֹת שֶׁהִזְכַּרְתֶּם לְטוֹבָה, שְׁכַלְם יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִכְנָס בָּהֶם רוּחַ טְהוֹרָה מִמְרוֹם, וְכָלֶם יִצְלִיחוּ, וְיִמְשֹׁף עֲלֵיהֶם שְׁפַע גְּדוּל בְּפִרְנָסָה וּבְעֶשֶׂר וְאֲשֶׁר, עַל-פִּי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה.

הַמְּאַחֵל...

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוֹ אוֹמְרִים בְּשֵׁם מוֹהֲרַנְשֵׁת ז"ל: אוּיָּה יַעֲדוֹן לַעֲפִיל הַתְּעוֹרְרוֹת, דְּאֲרָף מְעַן הָאֲבָן אֶ פִּילְעֵן שִׁיִּסְעַל מִיט הַתְּחִזְקוֹת (עַל כָּל כְּפִית הַתְּעוֹרְרוֹת, צְרִיכִים צִלְחַת מְלֵאָה עִם הַתְּחִזְקוֹת). (כִּי בְּדַרְךְ

אָשׁר   ו' שׁעב   בְּנַחַל   קפג

כָּלֵל כְּשִׁמְעוֹרְרִים אֵיזָה אָדָם, הוּא תִּכְּף נִשְׁבֵּר, וּמִפְּחַד אוֹלֵי לֹא יוּכַל לְקַיֵּם, עַל-כֵּן צָרִיכִים לִתֵּן לוֹ הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת).

ו' שׁעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ב שָׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַפְּדִיּוֹן נִפְשׁ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מֵאֵד מֵאֵד אָנִי שְׁמַח שְׁאֵתָה מִתְחִזֵּק בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים, סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, רְאֵה לְהִתְמִיד בְּהֵם, וְתִקְיָם כָּל הַנְּאָמַר שָׁם, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת שְׁמַח וְטוֹב לֵב. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא בְּתָרָא י'): מַה יַּעֲשֶׂה הָאָדָם וְיִהְיֶה לוֹ בְּנִים זְכָרִים? יַפְזֵר מְעוֹתָיו לְצַדִּיקָה, וְיִשְׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ לְדַבֵּר מִצְּנָה, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְגַדֵּב הַרְבֵּה עַל הַדְּפִסַּת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְרְאֵה רַק לְשִׁמְחָה אֶת אִשְׁתְּךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִרְחִיב אֶת דַּעְתָּה תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְזֹרַע שֶׁל קִימָא.

הַעֲקָר רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ שְׁנֵי דְבָרִים: א. לְהַדְּלִיק אַרְבָּעָה גִּירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ: שְׁנַיִם שֶׁל חֵלֶב וְשְׁנַיִם שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּשַׁעַר שְׁמֵדִלִיקִים אֶת הַגִּירוֹת עַל בְּנֵים חַיִּים וְקַיִמִים וְעַל הַצְּלָחָתָם. ב. תִּקְרָאוּ אֶת הַיֵּלֶד הַנוֹלָד עַל שְׁמִי. אִם תִּקְיָמוּ אֶת שְׁנֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲזִי בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ אָנִי מִבְּטִיחַ לְכֶם בֶּן נַחֲמָד. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִקַּבֵּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ בְּתוֹךְ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל.

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם הַזְּרָעָה מְלֹאכּוֹתִית, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהוּא עוֹן גְּדוֹל, וְגַם סִפְק מִמְזוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. מִפְּתַח שֶׁל יְלָדִים מִנָּח בִּידֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (תַּעֲנִית ב.). וְלֹא בְּיָדָם שֶׁל רוּפְאִים, וְנִתְּנוּ רִשׁוֹת לְרוּפְאֵי לְרִפְאוֹת אֲבָל לֹא לִיאֵשׁ.

קפד אֲשֶׁר ו' שַׁע בְּנַחַל

הַקְדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וּבְנֵדָאֵי יַעֲזֹר לָכֶם — אִם תִּקְיָמוּ
שְׁנֵי הַדְּבָרִים הַנִּזְכָּרִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם הַצְּלָחָה...

ו' שַׁע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שׂוֹמֵחַ שֶׁאַתָּה מִחֲזִיקָה
מֵעַמָּד.

רְאִי לְחִזּוֹק מְאֹד אֵת בְּעֵלְךָ, כִּי אֲשֶׁה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוֹל לְהַשְׁפִּיעַ
עַל בְּעֵלָהּ — אִם לְטוֹב אִם לְהַפּוֹף. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַגָּבֵר רוֹצֵה שְׂיִהְיֶה לָלוּ
וּיִפְאַרוּ אוֹתוֹ וַיִּגְדִּילוּ אוֹתוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת אִם הוּא טָבַע שְׂבוּר, וְהוּא
תָּמִיד מְרָגִישׁ עֲצָמוֹ בּוֹדֵד, בַּעַל כְּזֶה מְאֹד מְאֹד חָפֵץ שְׂיִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ,
וּבִפְרָטִיּוֹת אֲשֶׁתּוֹ, וְאִז "כַּמִּים הַפְּנִים אֶל פְּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם"
(מְשָׁלִי כו, יט), כְּפִי הַפְּנִים שְׂמֵרָאִים לוֹ — כֵּן רוֹאִים חֲזֵרָה.

וְדַבֵּר זֶה בְּיוֹתֵר אָמור לְגַבֵּי הַבַּעַל, אִם הָאִשָּׁה מְכַבֶּדֶת אוֹתוֹ
וּמְשַׁבְּחַת אוֹתוֹ וְנוֹתֶנֶת לוֹ תְּשׁוּמַת לֵב, אֶפְלוּ מְעַט, אֲזִי הוּא מִתְחַזֵּק
מְאֹד וְעוֹזֵר לָהּ בְּמְאֹד מְאֹד.

וְכָל מֵה שְׂאַתָּה צְרִיכָה תִּבְקָשִׁי אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשַׁעַת
הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, אִז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל לְאִשָּׁה, וּמֵה שְׂמִבְקָשָׁת אִז
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — מִתְקַבֵּל. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַמֵּאֲרֶכֶת אִז
בְּתַפְלִתָּהּ, וּבִקְשָׁתָהּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תִּקְבַּל לְרַחֲמִים וּלְרְצוֹן (וְכֵן בְּשַׁעַת
הַטְּבִילָה, אִז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מְאֹד לְבִקְשׁ עַל שְׁלוֹם־בֵּית וְלִשְׂאֵת
חַן בְּעֵינֵי בְּעֵלָה וְכו').

רְאִי לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְשִׂמְרֵי מְאֹד מְאֹד עַל
בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, וְאֵל תִּתְעַצְבְּנִי עַל הַיְלָדִים, לֹא פְּדָאֵי לְכִלּוֹת אֵת

אֲשֶׁר   ו' שַׁעַד   בְּנַחֵל   קִפָּה

הַכַּחוֹת בְּצַעֲקוֹת וּבְמַרְיבוֹת וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי זֶה טֹבֵעַ הַבְּרִיא שֶׁל
לְדִים, שִׁיְהִיו שׁוֹכְבִים וַיִּשְׁבְּרוּ וְכוּ'.

לְדַעַתִּי, לֹא כְּדַאי לְגַלוֹת לַהוֹרִים שְׁאֵת וּבַעֲלֶיךָ מְקַרְבִים אֶל רַבְּנוּ
וְ"ל, כִּי מַה יִּהְיֶה כְּבָר?! הֲלֹא יִתְגַּבְּרוּ עֲלֵיכֶם הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּרִיבוֹת,
חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ', בֹּא יְבוֹא הַיּוֹם, אֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה הָאוֹר הַגָּנוּז לְכָל עַם
יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל כָּל טוֹב...

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ אֲמָרוּ: הַתְּעוֹרְרוֹת הַבָּאָה מִצַּד הַתְּחִזְקוֹת — זֹוּהִי
הַתְּעוֹרְרוֹת אֲמֵתִית, וַיִּהְיֶה לָּהּ קִיּוֹם, מַה שְׁאִין כֵּן הַתְּעוֹרְרוֹת הַבָּאָה
מִצַּד הַתְּעוֹרְרוֹת — לֹא תִחֲזִיק אֲצִלוֹ כָּלֵל, כִּי לְבַסּוֹף יִתְבַּטֵּל.

ו' שַׁעַד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֵת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי. וְגִדַּל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, זֶה
אִין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְתַּח בִּי.

וּבְכַרְטִיּוֹת, שְׁאֵתָה מְחִזֵּק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
אֲשֶׁר אִין עֲרֹךְ אֵלֶיָּה. כִּי בְּדַאי יֵשׁ כָּל מִינֵי הַשְּׂגוֹת וְכוּ', אֲבָל הַפֶּל
צָרִיךְ לְחֹזֵר אֶל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת. וּבְאַמֵּת עַל יְדֵי
אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁכָלוֹת עֲצָמִיוֹת,
יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְגִלוֹי אֵלֶיָּהוּ זְכוֹר לְטוֹב.

אֲשֶׁרִי הַמְּחִזֵּק עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּמְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ
יִתְבַּרֵךְ, אֲזוֹ רַב טוֹב הַצָּפוֹן יִזְכֶּה עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר עֵין לֹא
רָאָתָה.

קפו אשר ו' שעה בנחל

מאד מאד שמחתי בהנהגתך שנהגת אצל הרשות, שדברת עמם רק דבורי אמונה פשוטה, וגלית להם את אמתת מציאותו יתברך, וכן אני מנהיג את כל תלמידי "היכל-הקדש", שתמיד ידברו רק דבורי אמונה, ולא יחניפו את שום ברִיה שבעולם, ואז ממילא כשהלה רואה שמדברים עמו רק דבורי אמונה, אזי מתעורר ומנדב נדבת לבו, פי כשאחד מדבר עם חברו דבורי אמונה, נעשה הוא המשפיע ולא המקבל, הוא הוא נעשה העשיר, והלה נעשה העני, אף שיש לו אלפים ורכבות וכו', הכל כלא דמי נגד דבקות אחת בו יתברך, ועל-פן כשמדברים עם חברו באפן של הרחבה, ומגלים לו אמתת מציאותו יתברך, אזי מנדב נדבת לבו בכבוד גדול.

ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואם תזכה מפעם לפעם לזכור ממנו יתברך, ותסגור עיניך, ותצייר לפני עיניך שם הוי"ה ברוך הוא, ותיחד יחודים קדושים, תמשך עליך הארה נפלאה משרש נשמתך.

ומוכא בדברי רבנו האר"י ז"ל (שער המדות פרשת משפטים), כי עב"ד הוא שם הוי"ה ברוך הוא במלוי ע"ב עם ד' אותיות השרשיות, עין שם. ויש לומר בפשיטות, בזה שהאדם מיחד תמיד יחודי שמוותיו יתברך, נעשה עבד ה', ובפרטיות כשתמיד מציר לפני עיניו את שם הוי"ה במלוי ע"ב יו"ד ק", שהוא שם המשך חס"ד (העולה ע"ב), אזי הוא עבד ה', שזה סוד: משה עבד ה', כי הוא היה תמיד דבוק בעולם האצילות, ששם מאיר שם ע"ב, ועל-כן הוא זיקא נקרא משה עבדי.

הדורש שלומך...

ו' שעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב לאהובי, ידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אֲשֶׁר   ו' שעה   בְּנַחַל   קפז

חֲמַדַּת לְבָבִי! מְאֹד אֶבְקֶשׁ אוֹתָךְ לְצַמְצָם עֲצֻמָּךְ, וְהַשְׁמַר מְרַבּוּי אֹר פֶּן יִהְרָסוּן, אֲשֶׁר גּוֹרֵם אַחֲרֶיךָ שְׂבִירַת הַפְּלִים, נְפִילַת הַמַּחֲזִין, וְחֲשָׁכוֹת וְטַמְטוּם הַדַּעַת, וְאַכְזוּבוֹת גְּדוּלוֹת בְּהַחַיִּים.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רְצוֹנִי עֵז וְחֻזֶק כָּבֵד לְעֹבֵר וְלַהֲתִישֵׁב בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אִךְ אֵי אֶפְשֶׁר לִי מִפְּנֵי דְחִיקַת הַשְּׁעָה, וְהַהֲכָרַח לְחַכּוֹת, וְסוּף כָּל סוּף יִזְכְּנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכּוּיֹת חַנּוּם, אִךְ לְעַת עֲתָה עֲדִין עֵינַי תְּלוּיֹת רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן בְּעֵינַי הַבְּנִיָּה וְכוּ', גַּם-כֵּן אַתָּה צְרִיךְ לִילֵךְ בְּאַפֵּן זֶה, לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — מִצַּד אֶחָד, וּמִצַּד שְׁנַי לְהַשְׁתַּדֵּל עַד כַּמָּה שְׂיָדוּ מִגַּעַת, וּבְכָל יוֹם קִצַּת וְעוֹד קִצַּת, אֲבָל לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּדִּי שְׁלֹא יִכְנַס בְּחַלִּישׁוֹת הַדַּעַת וּבְאַכְזוּבוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְשָׂכְרוֹ וּלְבַטְלוֹ וְכוּ', וּכְאֵלָיו כִּפִּי בְּחִינָתוֹ וּכְפִי חֲלָשָׁתוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לִידַע אִיךָ לְהַקְדִּים הַתְּחִינּוֹת, בְּאַפֵּן שֶׁשׁוּם דְּבָר וְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם לֹא תוּכַל לְשָׂכְרוֹ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רְאוּי לָנוּ לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן", שֶׁבְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁסִּפְרוֹ זֶה הוּא 'אֶתְחַלְתָּא דְגֵאֲלָה', כִּי בּוֹ מִתְגַּלֶּה אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַרְכִּים נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כִּפִּי בְּחִינָתוֹ וּמִצְבוֹ, וּבְיָדָיו שְׁמֵשִׁיחַ צְדָקָנוּ יִגְלֶה וְיִפְרֹשׂ אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁאֲפִלוּ הֵכִי גְרוּעַ בְּעוֹלָם, גַּם-כֵּן יוּכַל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִתְעַנֵּג בְּעֵנֵג גֵּן וְעַדֵּן.

רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יִכְנִים בְּךָ יְשׁוּב הַדַּעַת אֱמֶתִי, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ מִיִּשְׁבֵּת וּמִקְרָרֵת אֶת תְּבַעֲרַת הַלֵּב, שְׁלֹא יֵצֵא חוּץ לַמְּדָה וְהַצְמָצוּם.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַכֹּל מְלַבֵּשׁ בַּעֲשֵׂיָה גְשָׁמִית, וְעֵינַי הַיְשׁוּת וְהַמְצִיאֹת וְכוּ', בְּזֶה יֵשׁ לְאָדָם הַשְּׂגָה, אֲבָל בְּדַרְכִּים רוּחָנִיִּים וּבְדַרְכִּים דְּקִים וְזִכִּים וְכוּ', אֵינן לְשׁוּם בְּרִיָּה שׁוּם הַשְּׂגָה וְתַפְיָסָה

קפח אָשֶׁר ו' שְׁעוֹ בַּנְּחָל

בְּלֵל, כִּי מֵאַחַר שֶׁזֶה בְּחִינַת 'אֵין' מִמֶּשׁ, וְאֵיךְ 'יֵשׁ' יִשְׁיג אֶת ה'אֵין', וְעַל-כֵּן הֵהָרַח לְגִשָּׁם וּלְהַלְבִּישׁ עֲכָשׁוֹ אֶת כָּל הַהֲתַגְלוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ וְ"ל בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים וְכוּ'. וּבְזֶה יֵשׁ לְהַמּוֹן עִם תְּפִיסָה וְהַשְׁגָּה, וְכַשֵּׁי־שִׁיגוֹ אֶת הַגִּשָּׁם הַזֶּה, אָזִי לֹאט לֹאט יִסִּיר מֵהֶם אֶת לְבוּשׁוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת הַפְּנִימִיּוֹת, עַד שֶׁגַּם הֵם יִשְׁיגוּ בְּאַרְחוֹת חַיִּים, וַיִּזְכְּרוּ לְהַתְדַבֵּק בְּנוֹעַם דְּבָקוֹת נֶצְחִי.

וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה, כִּי קָשָׁה לְפָרֵשׁ הַכֹּל עַל-פִּי הַכֶּתֵב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה, וּמֵאַחַל לָךְ הַצְּלָחָה רַבָּה בְּכָל פְּעִילוֹתֶיךָ...

ו' שְׁעוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחָל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נֶצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מַצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, אֵיךְ שֶׁהִבְעַל-דְּבָר רֹדֶף אַחֲרֶיךָ וּמְכַשִּׁיל אוֹתְךָ בְּכָל פַּעַם בְּפִגְמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! הִיָּה טוֹב שֶׁתִּזְרַז עֲצָמְךָ לְהִתְחַתֵּן (אֵל תִּבְחָר הַרְבֵּה, רַק רְאֵה לְהִתְחַתֵּן מִהֲרָה לְשֵׁם שָׁמַיִם — לְהַנְצִיל מֵעֲבָרוֹת וּלְהוֹלִיד בָּנִים, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ תְּקוּן הַבְּרִית, כִּי בְּמָה שֶׁקִּלְקַל — תִּתְקַן).

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר זֶה בְּוַדָּאֵי יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה לְצֵאת מֵהַבֶּץ, וְכֵן יִכְבֵּס אֶת נִשְׁמָתְךָ, כִּי אַמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת הוּא מִמֶּשׁ כְּבוֹס נִשְׁמָה, כְּמוֹ שֶׁמְכַבְּסִים דְּבָר בְּמַכְבֵּסָה. וְכֵן אִם הָיִיתָ יְכוּל לֹאמַר בְּכָל יוֹם

אֲשֶׁר   ו' שְׁעוֹ   בְּנַחַל   קִפְט

קִצַּת תְּקוּנֵי זֶהר כְּסֻדְרָן, הִיָּה טוֹב מְאֹד מְאֹד לְתַקּוּן נִשְׁמָתְךָ, כִּי גַם
אֲמִירַת תְּקוּנִים הוּא כְּבוֹס הַנִּשְׁמָה.

אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי אֲמַת כְּזֹה, רַבֵּי הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת כְּאֵלוּ!

רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ, וְתַפְיֵץ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְתִלְחַם עִם הַמְּסִיחִין, יִמַּח שְׁמוֹ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּמְצָא אֶת סִפְרֵי
פְּסִילֵיהֶם — תּוֹצִיאֵם וְתַבְעֲרֵם.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים הַמְּדַבְּרִים מֵאֲמוּנָה
וְשִׁמְחָה, חֲסֵד וְרַחֲמִים, שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְכוּ', יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְהוֹצִיא לְאוֹר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם קוּנְטְרָס חֲדָשׁ, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ, וְאַף שְׂבִיחַן כֶּךָ עוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר,
רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן הַבְּרִית.

אָחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּבְרָכוֹת, וְתֹאמֶר בְּכָל יוֹם הַמָּאָה
בְּרָכוֹת בְּכּוֹנֵה פְרוֹשׁ הַמְּלוֹת, כִּי עַל-יְדֵי הַבְּרָכוֹת מְגַלֶּה מְהֻעוֹלָם אֶת
גְּלוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְפִרְטוּיּוֹת עַל-יְדֵי בְרָכוֹת הַנֶּהֱנִיחַן מְגַלֶּה
אֶת הָאֱלֻקוֹת שֶׁבְּדָבָר גִּשְׁמֵי הַזֶּה. וְעַל-יְדֵי אֲמִירַת הַבְּרָכוֹת בְּכּוֹנֵה,
תִּפְתַּח עָלֶיךָ הַבְּרָכָה הָעֲלִיּוֹנָה, וַיִּשְׁפַּע עָלֶיךָ שְׁפַע, וְתִשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי
כָּל רוֹאֵיךָ, וְתִמְצָא תַכְף־וּמְדָ אֶת בַּת זוּגָךָ (נָא וְנָא אֵל תִּבְחַר הַרְבֵּה).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

אוֹדוֹת הָאֲשֶׁה מַחֻלוּן, עֲדִינְ אֵינְ לִי שׁוּם תְּשׁוּבָה בְּשִׁבְלָהּ, וּמִי
יִתֵּן שְׂיִגְלוּ לִי, וְאִז תַּכְף־וּמְדָ אֶכְתֹּב לָהּ.

ו' שְׁעוֹ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֻדְר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

קצ אשר ו' שעז בנחל

את מכתבך לנכון קבלתי. ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, בן תעשה לעצמך קביעות לכתב לי פעם בשבוע.

מאד מאד אני שמח שהשלום-בית שלך נשתנה, אתה יודע כמה מסירות נפש אני מכניס בכל אברך, שישמר את ביתו, כי הלא היא שיחה משיחות-ה"ר"ן (סימן רסג), וכמו שרבינו ז"ל רצה שיצאו בשדה להתבודד, כמו-כן רצה שישמרו מאד מאד על כבוד האשה ויכבדו אותה, ובפרטיות שנשים דעתן קלה, ומאד מאד חפצות בזה (עין לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן רב).

ובאמת כפי מה שהנשים סובלות מהשפלה שמשפילים אותן, לא בחנם שחפצות בכבוד, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לי לחבר את הקונטרס "כבוד הבעל" "כבוד האשה", בקונטרס אחד יהיה איך שהאשה תכבד את בעלה, ובקונטרס אחד יהיה איך שהבעל יכבד את אשתו.

חמדת לבכי! ראה לצמצם עצמך לא לרצות הרבה, שאז לא תעשה שום דבר, ורבינו ז"ל אמר: "מעט גם-בן טוב"; אשרי מי שילמד בכל יום ויום מעט מהחמשה-עשר שעורים הנדפסים בהלוח שלנו, אשרי לו ואשרי חלקו! אבל העקר מעט דמעט, ואז יצליח.

העקר ראה להיות שמח מאד מאד, ותשמח את הילדים ותרקד עמם תמיד.

ראה לעשות שמח בבית על-ידי כלי זמר, ועל-ידי שתקנה להם מיני מתיקה ותאמר עמם הברכות.

ראה להיות אבא טוב ובעל טוב, והשם יתברך שהוא טוב לכל, ומשיף עליך תמיד מדת הטוב, עד שתהיה איש טוב ושכן טוב.

ורבינו ז"ל הזהירנו מאד מאד להחזיק במדת הטוב, לחפש ולמצא בעצמו איזו נקדה טובה, וכן אצל אחרים להסתפל עליהם רק בעין טובה (עין לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן רפב); ועל-ידי-זה

אָשֶׁר   ו' שַׁעַח   בְּנַחֵל   קִצָּא

יִתְרַחֵב לְבוֹ, וְיֻכַּל לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בְּסוּד: "אֲזַמְּרָה לְאֵלֵי
בְּעוֹדֵי", בְּהַעוֹד מְעַט טוֹב שְׁמוֹצָאִים בֵּין בְּעַצְמוֹ וּבֵין בְּאַחֲרֵים יֻכַּל
לְהִתְפַּלֵּל, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר לְזִכּוֹת לְזֶה בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהִיּוֹת רְגִיל
לְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְאֵה לְהַפְיֵץ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם כַּמָּה סְפָרִים מְסַפְּרֵי רַבְנוּ ז"ל,
וּתְבַקֵּשׁ כַּמָּה שְׁקָלִים לְצַדִּיקָה, כִּי לֹא כְּדַאי לְחַלֵּק בְּחַנּוּם, אֶלָּא לְזִכּוֹת
אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

ו' שַׁעַח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּתְשׁוּאוֹת חַן לָךְ עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חַנּוּם שְׁעֲשִׂיתָ עִמָּדִי בְּעֵת שְׁהוּתִי
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שְׁהִסַּעְתָּ אוֹתִי לְכָל מְקוֹם, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִרְחִיב לָךְ
אֶת הַדַּעַת כְּמוֹ שְׁהִרְחַבְתָּ לִּי.

אֵל תְּדַאֵג שׁוֹם דְּאָגַת חַנּוּם, הָאָדָם צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד
אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְרַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְיֹתֵר מִזֶּה לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת
בְּשׁוֹם אִפְּן, וּבִפְרָטִיּוֹת עִם הַבְּרִיאוֹת וְהַחַיִּים, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִמְלֵא אֶת
שְׁנוֹתֵינוּ שְׁבָעִים שָׁנָה, וְנִזְכֶּה לְתַקֵּן מַה שְׁצָרִיכִים לְתַקֵּן, וּמִצַּד שְׁנֵי
צָרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז בְּכֹל מִיַּנִּי זְרִיזוֹת, כִּי חֲבַל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם.

אִתָּה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
שְׂאִתָּה זֹכֶה לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְרְאוּי לָךְ לְלַמֵּד עִכְשָׁו אֶת הַמְּאָמֵר
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ב, עִין שָׁם; וְהַכֵּלֵל מַה שְׂאִתָּה

קצב אשר ו' שעה בנחל

צריך להוציא משם, כי לפעמים יכול להיות, שאדם יתקרב להצדיק האמת, ועל-ידי-זה מאבד העשירות. וכן מי יודע ממה נצלת אתה ובני ביתך, ועל-כן אל תניח את העצבון אצלך פרגע, רק תמיד תהיה שמח ותשמח אחרים.

וראה לקים את כל המצוות בתכלית השמחה, כי המצוות שרשן בכתר העליון, כי תרנג מצוות וז' מצוות דבן נח — הן ביחד כת"ר — תר"ך צמודי אור, ששם השראת כל התענוגים והנעם העליון, ועל-כן בקיום המצוות בשמחה נמשך עליו ענג העליון, ומרגיש אור נפלא.

וכל זה כשקיים את המצוות בשמחה עצומה, בתמימות ובפשיטות גמורה, ושמחת המצוות גורמת למדת ענוה, מאחר שהוא שמח בשמחתו יתברך.

וזה היתה מדרגת דוד המלך, עליו השלום, שהיה שש ושמח ומכרך ומפזז בשעת קיומו מצוותיו יתברך, וזכה על-ידי-זה להתלבש עם כת"ר המלך. וכל אחד יכול לזכות לזה, כפי שמחתו ביעת קיום המצוות.

הדורש שלומך...

תתפלל בעדי, שאזכה לבוא לגור בארץ ישראל.

רבנו ז"ל אמר, שעקר השלום הוא דיקא כשחברו תכלית ההפוך ממנו, ואף-על-פי-כן הוא משתנה עמו, כי דיקא כששני הפכים לגמרי מתאחדים — זה נקרא שלום אמת.

אֲשֶׁר   ו' שַׁעַט   בְּנַחֵל   קֶצֶץ
ו' שַׁעַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה, זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים, שׁוֹתֵה מִימֵי
הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחֹתֶמֶת — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מָה אֵמַר לָךְ! אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל
גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה, שֶׁיִּמְצֵא בַּחֹר צֶעִיר, שֶׁיִּזְכָּה
לְהַדְפִּים כָּל-כָּף הַרְבֵּה סְפָרִים מְסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי
חֲלַקְנוּ, וּמָה נִעִים גּוֹרְלָנוּ.

כַּמָּה אֲלֵפִים אֲלֵפִים וְרַב רַבְבוֹת הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה אִתָּה גּוֹרֵם
לְאַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּזֶה שֶׁאַתָּה מְדַפֵּס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הַקּוֹנְטְרָס "מְצִיאַת הַזְּוִיג" יֵצֵא
בְּקֶרֶב עִם יֵתֵר כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים: "יֵשׁ תְּקוּהָ", "וּרְעָה אֲמוּנָה",
"מִשְׁפִּיל אֵף".

אוֹדוֹת מְצִיאַת הַזְּוִיג, עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי אֵין עוֹד דְּכַר נִעְלָם וְנִסְתָּר
יֹתֵר מִזֶּה, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ מִכָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ, בְּנֹדָאֵי יֵשׁ לָךְ
זְוִיג, וּבְנֹדָאֵי כְּשִׁיגִיעַ הַרְגַע הַנִּכּוֹן הַמֵּיָעֵד לָךְ, בּוֹא תְּבֹא בְּרִנָּה תַּחַת
הַחֲפָה, וַיִּמְחְלוּ לָךְ כָּל עוֹוֹנוֹתֶיךָ, וְתַתְּחִיל דָּף חֲדָשׁ בַּחֲיֶיךָ, אֲבָל לַעַת
עֲתָה רְאֵה לְהַסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִצְעָרְךָ הַקָּשָׁה, וְתַעֲסֵק בְּעֵסֶק הַקְּדוּשׁ
וְהַנּוֹרָא שֶׁל הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא תַעֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת אִיךָ וְרַק בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, עַד שֶׁיִּהְיֶה כָּלִי לְקַבֵּל
הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וַיִּרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּתַכְלִית הַחֲזוֹק, וְאִיךָ שֶׁכָּבֵר יִרְדֵּף וְנִפְלֵף

קצד אֲשֶׁר ו' שפ בנחל

בְּעֶמְקֵי עֲמָקִים, בְּהִשְׁאוֹל תַּחֲתִית, עֲדִין יֵשׁ לָךְ תִּקְוָה טוֹבָה, כְּאֲשֶׁר
גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂזוּ זְכוּת גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וּמְכַל
שֶׁכֶּן כְּשִׁזְזוּכִים גַּם לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, אֵין זְכוּת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזְכוּת
זו, וּבּוֹדֵאֵי תַעֲמֹד לָךְ הַזְכוּת הַזֹּאת לְמִצִּיאַת הַזְּוִיג וּלְכֻנִּים חַיִּים
וְקִיָּמִים, בְּרִיאִים וְנִחְמָדִים, וּפְרָגְסָה בְּנֶקֶל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

אָחִי הַיָּקָר! הִרְגַל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צְרִיךְ, וְאִז תִּרְאֶה
נִפְלְאוֹת רַבּוֹת. הָעֵקֶר אֵל תִּדְחַק אֶת הַשְּׂעָה, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְכַרְח
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצו).

וּרְאֵה, אָחִי הַיָּקָר! לְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים עַל זְוִיגְךָ, וְאִם
יִתֵּן — יִתֵּן, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ, שְׁבוֹדֵאֵי יִזְמֵן לָךְ אֶת זְוִיגְךָ
בְּקָרוֹב, בְּזְכוּת רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאַתָּה זֹכֵה לְשִׁמּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

פַּעַם אַחַת סִפְרוּ אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, אֲשֶׁר הִשְׁ"ךְ —
הִיָּתָה לוֹ הַשְּׂבַעַת הַקּוֹלְמוֹס, כִּי הָיָה בְּגִיל צַעִיר, וְאָף-עַל-פִּי-כֵן חִבֵּר
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים, עָנָה וְאָמַר עַל זֶה מוֹהֲרַנ"ת ו"ל: לִי לֹא הָיָה
הַשְּׂבַעַת הַקּוֹלְמוֹס, וְאִם תִּשְׁאַלוּ: אֵיךְ זָכִיתִי לְכַתֵּב כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
סִפְרִים? הַתְּרוּץ הוּא, כִּי שְׁמַרְתִּי מְאֹד עַל הַזְּמַן.

ו' שפ.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, תִּלְמִידֵי הַיָּקָר לִי כִּבְּן מִמֶּשׁ, שׁוֹתָה מִיָּמֵי
הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח
לְנֹצַח נְצָחִים.

אֲשֶׁר   ו' שפ   בנחל   קצה

את מכתבך לנכון קבלתי היום, וגדל השמחה שהיתה לי —
אין לשער ולספור כלל, כי סוף כל סוף השקעתי בך עבודה של
שלוש שנים רצופות. כמה יגיעות וטרחות יגעתי וטרחתי עמך?!
בכמה וכמה לבושים הצרכתי להתלבש לפניך, עד שהבאתי אותך
למקום הזה שאתה אוהב עכשו בהתמדת הלמוד?!

זכר, זכר כל ימי חייך, באילו פנים באת אלי בפעם הראשונה
— בין ברוחני ובין בגשמי, ובאילו פנים אתה עכשו; זכר כמה
גלגולים גלגלתי עמך, עד שהבאתי אותך לידי כף, שיהיה לך חשק
לקנות ספרים, ושיכנס בך חשק לקיים רצון רבנו ז"ל, להיות ולטייל
בכל חלקי התורה הקדושה.

ובחסדו יתברך, זפני לראות בך מה שרציתי, כן יעזרני השם
יתברך לשמע ממך עוד בשורות טובות, איך שאתה עולה מעלה
מעלה במעלות התורה, עד שתהיה בעצמך ראש ישיבה לבחורי
חמד. אך לעולם אל תשפח אצל איזו חנות קנית את הסחורה...

ראה להתבודד בכל יום ויום עמו יתברך, חק ולא יעבר, כי
עקר שלמות למוד התורה הקדושה צריך להיות בהקדמת היראה,
שהיא מדת ההתבודדות, להתבודד הרבה עמו יתברך, ולידע מי
הוא הנותן את התורה, ולבלי לשפח ממנו יתברך כל היום.

וכמו-כן ראה לומר בכל לילה סדר תקון חצות, אשר מאד מאד
נחוץ למי שרוצה להגיע לאיזו דרגה בעבודת השם יתברך.

וגם מזה אל תנח ידך, ללמד בכל יום שעור ב"לקוטי-
מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל הבטיח לנו הרבה הבטחות על השוקד
בספרו זה, שיהיה נעשה בעל מח ובעל השגה ובעל תשובה וכו'.

עליך לידע, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל
ממנו יתברך, ומסובב כל הסבות סבב, שתלך ותסע מכאן, אף
שהיה מאד מאד קשה לי בלב להפרד ממך, באשר השם יתברך
בעצמו יודע זאת, אף מאת ה' היתה זאת, למען תקון נפשך ותקון

קצו אשר ו' שפא בנחל

מדותיה, ובנדאי הכל לטובה, והשם יתברך מלא כל הארץ כבודו,
ועל-כן גם משם יכולים לדבק עצמו עמו יתברך.

בענין הראש ישיבה שאינו מאמין שיכול להיות בדור הזה
וכו', כמדמה לי, מי שהפיר אותך קדם שונכנסת אצלנו ומי שמפיר
אותך עכשו, אחר שיצאת מאתנו מלא וגדוש וכו' כבר, לא יתפלא
כָּלֵל, ויֵאֱמִין גם היום וכו'.

המאחל לך הצלחה נצחית...

ראה לכתב לי אם קבלת את מכתב זה ואת הספרים.

ו' שפא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שוטה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד אני שמח שאתה מתזק עצמך ומחזיק מעמד, על
אף כל הבלבולים שעוברים עליך.

חמדת לבבי! ראה לשמר מאד מאד על בריאותך. ענין הגמגום
שלך הוא, שאתה מדבר מאד מהר ובהתלהבות, שמלהב את הדם
שלך, ומזה בא לך גם לחץ דם גבוה וכו'. ועל-כן ראה להרגיל
עצמך לדבר לאט לאט בלי שום התלהבות.

וכן ראה לצמצם עצמך, ושמר מאד מאד מה שאתה אוכל,
תזהר מאד לא לאכל דברים מלוחים וחמוצים, והשם יתברך ישלח
לך רפואה שלמה בשלמות, וכן אשתך תלד בנקל, בעזרתו יתברך.

מי אדר הקדושים נכנסים ובאים, ומצוה להרבות בהם

אֲשֶׁר   ו' שפא   בְּנַחַל   קצו

בְּשִׁמְחָה. וְרַבְּנּוּ ו' לֵאמֹר, שֶׁשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה גְדוֹלָה לְאָדָם, וְעַל כָּל הַחֲלָאִים שֶׁבְּעוֹלָם הַרְפוּאָה הִיא שִׁמְחָה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד שִׁמְחָה, וְלִשְׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ וְיִלְדֶיהָ, וְרָאָה שֶׁבִּיתָהּ יִהְיֶה תָּמִיד בֵּית שִׁמְחָה, וְהָאוִירָה בְּבֵית תִּהְיֶה תָּמִיד אוִירָה שֶׁל שִׁמְחָה.

ואודות הבזיונות שאנשי שלומנו סובלים — מה לעשות? עד שלא יבוא משיח צדקנו, יהיה כך — שדבר רבנו ו' ל יהיה בשפלות, ואפלו מבפנים יתגברו כל מיני צבועים, וינדרו כל העולה על רוחם. ולנו אין רק השם יתברך בעצמו.

מה אמר לך! בגלוי אורו של משיח יקום (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו", ולכן תהיה השמחה בשלמות, כי יהיה הכל בישוב הדעת אמתי, שאז באה השמחה האמתית, לשמח באורו יתברך המאיר בכל העולם.

אחי, אחי היקר! מי שמדבק עצמו באין סוף ברוך הוא, ותמיד מדבר עמו אין לך עוד שמחה יותר גדולה מזו. אשרי המקיים את דברי רבנו ו' ל ושמח תמיד, ומתבודד עמו יתברך, ואז טוב לו לנצח, כי ימינו כצל עובר ולא נשאר לאדם רק מה שזוכה לחטף בכל יום ויום. ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו.

הדורש שלומך...

תראה לעורר הרבה את אנשי שלומנו על הפצת ספרי רבנו ו' ל, ובפרטיות הקונטרסים הנדפסים, אשר בעזרתו יתברך, הם הנקה למשיח צדקנו.

אם מדברים מרבנו ו' ל, אזי ממשיכים אותו אצלנו ומדבקים את עצמנו עמו, כמובא בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן יב): צדיקים שפבר הלו לעולמם, וכשאנו לומדים תורתם, על-ידי-זה נתרבק רוחם ברוחנו, עין שם. וכן הוא הדבור, כשמדברים מהם — ממשיכים אותם אלינו. אשרי מי שידבר בכל יום מרבנו ו' ל, וימשיך אותו בנה העולם.

קצח אָשֶׁר ו' שפב — ו' שפג בנחל

ו' שפב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ לְשִׂמְעַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבָּנוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי זוֹהֵי הַכְּנָה הָאַחֲרוֹנָה לְבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שִׁיזְרוּ עֲצָמוֹ בְּזוֹהַ, וַיִּמְלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמַּלְעִיגִים, שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, וּבְיָדָיו יָד הַקְּרִשָּׁה עַל הַעֲלִיוֹנָה.

אֲשֶׁרִיךָ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל...

ו' שפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשֵׁי הִיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחָתְךָ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק לְקָרֵב רְחוּקִים, אֲשֶׁר עַל-פִּי דְבָרֵי הַזְּהָר הַקְּדוֹשׁ וְדְבָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבִכְרִטִּיּוֹת בְּדוֹרָנוּ, אֲשֶׁר הִתְפַּשְׁטוּ הַכְּפִירוֹת וְהָאִפְסִיקוֹרְסוֹת, וַיִּרְכָּעוּ בֵּן נֶבֶט עוֹד פַּעַם יָרַד לְעוֹלָם בְּלָבוּשׁ רָשָׁע מְרָשָׁע, שְׁחָטָא וְהִחָטִּיא אֶת הַרְבִּיּוֹת, וְנִשְׁבַּע שִׁישְׁפִּיחַ אֶת שְׁם ה' מִהָעוֹלָם, עַפְרָא לְפּוּמִיָּהוּ.

אָשֶׁר   ו' שפד   בנחל   קצט

ובעוונותינו הרבים, הצליח הרבה מאד, שהעביר על הדת את רבם של אחינו בני ישראל הספרדים והאשכנזים. ועל-כן עכשו בדור הזה, זה לעמת זה צריכים לחזוק, ולמלא את כל העולם כולו עם האמונה הקדושה, ובפרטיות בארץ ישראל.

ועל-כן אשרי מי שיפיץ עכשו את ספרי האמונה הקדושה: "אור אמונה", "בית אמונה", "גלוי אמונה", "דרך אמונה", "התגלות אמונה", "ורעה אמונה", "זכרון אמונה", "חזוק אמונה" וכו' וכו', עד שלא ימצא בית אחד מבתי ישראל, שלא יהיו שם ספרי רבנו ז"ל, המגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך.

ואשרי מי שעוזר לזה — להחדיר אמונה פשוטה באחינו בני ישראל, ורב ברכות ימשך עליו, כמו שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות", ויתאחד באחדות אחת עמו יתברך ועם כלליות ישראל; כי מדת האמונה הקדושה נקראת מלכות, וכל הספירות והעולמות צריכים לעבר דרך המלכות הזו, וזוהי מלכות דקדושה שימשיך משיח בעולם, "והיתה לה המלוכה וגו', ומושל בגוים" וגו' (עובדיה א, כא), ותתגלה אמתת מציאותו יתברך בכל העולם.

הדורש שלומך...

שלחתי אליך חבילה ספרים "דרך אמונה", וראה להפיצם במחנכם.

ו' שפד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, ראש חדש אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב להחטן היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי, שתהלה להשם יתברך, יש לך כבוד דירה — אין לשער, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה בית ועד לחכמים, ותדבר שם רק דבורי תורה ויראת שמים, דבורי שמחה והתחזקות, ואז תשרה השכינה בביתך.

מה אמר לך! חבלים נפלו לנו בנעימים, שאנו זוכים לדעת מרבי אמת כזה, היכול לדבקנו בחי החיים, אם רק נזכה לצית אותו, ולקיים את כל אשר הוא אומר כהוא זה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), אשר זו נקראת שלמות ההתקרבות.

העקר הרגל עצמה לדון את כל אחד לכף זכות, וכן לדון את עצמה לכף זכות, ואז תצליח כל ימי חייה. פי בדרך זו של למוד זכות — לדון את כל בר ישראל לכף זכות, ומכל שפן את אשתו ובניו, יכולים לעבר כל ימי חייו בשלום ובאהבה רבה.

עליך לדעת, פי ב'ית' אשר נבנה באפן כזה — להטות תמיד כלפי ימין, אז גם, כבכול, מטה כלפי ימין שהוא חסד, וזה (תהלים סג): "ב' תמכה ימינך" (ראשי תבות ב'ית'), ואיש הישראלי צריך לפנות תמיד לימין (יומא טז:), כל פנות שאפה פונה, לא יהיו אלא דרך ימין, לדון את כל אחד לכף זכות, ובפרטיות את ב'ית'ו — זו אשתו. ומובא בזהר הקדוש (פרשת ויצא קנה), שענין י"ד עתים לטובה נמשך מיד ימין, "ימינך ה' נאדרי בכח" וכו', עין שם.

השם יתברך ימשיך עליך תמיד חסד, ותתחיל ללכת ברגל ימין (שהוא החסד) את דרכי חייה.

וזה אשר מדקדקים תמיד להכנס אל החפה קדם ברגל ימין, וכן לצאת מהחפה קדם ברגל ימין, וכן בכל מקום שהולכים, צועדים והולכים קדם ברגל ימין, והכל — כדי להגביר את הימין שהוא החסד. וזה גם ענין לבישת בגדים, שצריך לאחז המלבוש בצד ימין, ולעולם יגביר הימין על השמאל, פי העקר תלוי בימין, דהינו שמטה כלפי חסד, ומוצא בעצמו אילו נקודות טובות (עין

אֲשֶׁר וְ שִׁפָּה בְּנַחֵל רֵא

לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א', אות י'. וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ יְרַכֶּךָ תְּמִיד.

רְאֵה לְאַחֲזוֹ עֲצָמְךָ תְּמִיד בְּתוֹרְתוֹ הַקְדוֹשָׁה, וְהִתְמַד בָּהּ בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אוֹמְרִים בְּשֵׁם מוֹהַרְנֵנוּ "ו"ל: הַג' נְקֻדּוֹת (הַמּוֹבָאוֹת בְּלִקוּטֵי מוֹהַרְנֵנוּ, סִימָן לַד), הֵם כְּנֶגֶד הַג' תְּפִלוֹת: "שְׁחֲרִית" — כְּנֶגֶד "נְקֻדַת הָרֵב", "מְנַחֵה" — כְּנֶגֶד "נְקֻדַת הַחֲבֵר", "מְעָרִיב" — כְּנֶגֶד "נְקֻדַת עֲצָמוֹ", וְכִמוֹ שֶׁבְּמִנְחָה אֵין קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהוּא הַמַּחֲזִין, כְּמוֹ-כֵן לְגַבֵּי נְקֻדַת הַחֲבֵר אֵין צְרִיכִים שׁוֹם מַח, רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ סֵתֵם בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְאִז מִמִּילָא יִתְעוֹרֵר וְיִקְבַּל אֶת נְקֻדַתוֹ הַטּוֹבָה.

וְ שִׁפָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֲרַב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שֹׁמֵחַ בְּקִבְּלוֹת טוֹבוֹת שֶׁאַתָּה מְקַבֵּל עָלַיךָ תְּמִיד: לְקוֹם לְחֻצוֹת, וְלִהְתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִהְתְּמִיד בְּתוֹרַת הַקְדוֹשָׁה, כִּי רַק זֶה יִשְׂאֵר אֶתְנֵנוּ. וְכִמְאֹמֶר הַתְּנָא הַקְדוֹשׁ (אָבוֹת ו): אֵין מְלוּיִם לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד.

וְעַל קִטְבֵּךָ זֶה סוֹכְבָת כָּל הַהֲתַגְלוֹת הַנוֹרָאָה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, שֶׁהֲתַגְּלָה אֲלֵינוּ בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ, לְהַחֲזִיר אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל

רב אשר ו' שפה בנחל

בתשובה שלמה, ואשרי מי שמצית את רבנו ז"ל תמיד, ואז טוב לו כל הימים — בזה ובבא ולנצח ונצחים.

אך עליך לזכור תמיד את דברי רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב): מה שקשה קשיות על הצדיקים — זה מכרח להיות וכו', עין שם. וצריכים רחמים רבים, שהקשיות והספקות שלו לא ינתקו אותו לגמרי ממנו יתברך, כי הרע שאצל כל אדם, הבא מנפש הבהמיות שלו, מכניס בו קשיות וספקות עליו יתברך וכן על צדיקיו, כי כל אדם יש לו מח פגום, והיה חפץ מאד, שהצדיק ידבר בדיקו כמו שהוא מבין, ויתן לו תרופות כמו שהוא מבין, אבל באמת הצדיק יש לו דבורים ותרופות אחרות לגמרי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסד).

אשרינו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת בזה, רבי המדריכנו בדרך גוראה ונפלאה כזו, שגנזה לצאת מחשכותנו, ולדבקנו בו יתברך בדבקות אמת. ובנדאי הבעל-דבר עושה את שלו להחליש את דעת כל בר ישראל, על-ידי קשיות וספקות וטענות, אבל עקר השלמות שאדם צריך להגיע בזה העולם — שלא יהיה לו קשה שום דבר, רק יבין שכן מנהיג הקדוש-ברוך-הוא את עולמו. ועלינו רק לסלק דעתנו, ולבלי שישאר שום קשיות וספקות, ונכלל לגמרי בו יתברך, ונדע כי הכל ישר, צדיק וישר הוא יתברך, וצדיק וישר צדיקיו הקדושים, ועלינו להתבטל לגמרי נגדם.

ועקר הצדיקי אמת, הם אלו שמזכים את אחינו בני ישראל בלמוד התורה הקדושה ובקיום המצוות, אשריהם ואשרי דבקהם!

הדורש שלומך...

תאמין לי, אהובי, אחי היקר! כי החיים מלאים נסיונות מרים, ועובר על כל אחד מרירות דמרירות, לא כדאי להכנס בשום ופוחים ומחלקת, אשר עוד מרבה מרירות יותר ויותר; כי כשאדם מכניס עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע כי הכל ממנו יתברך, ואין לו דבורים אחרים רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, אזי מצליח

אֲשֶׁר   ר' שפּוֹ — ר' שפּוֹ   בַּנְּחָל   רג

בְּיוֹתֵר זָרְכוֹ, מֵה שְׂאִין בֵּן כְּשִׁמְכָנִים בְּדַעְתּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת
וְהִרְהוּרִים רָעִים, אֲזִי נִחַלְשׁ גּוֹפּוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּמְכַל שְׂכָן בְּרוּחַנִיּוֹת.

הַנַּ"ל.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְכַמָּה אֲנָשִׁים בְּתַחֲלַת הַתְּקָרְבוֹתֵם לְלַמַּד אֶת
הַסֵּפֶר "מְסֵלַת יִשְׂרָאֵל", וְהוּא בְּעֶצְמוֹ בִּימֵי נַעֲרֻתוֹ לְמַד הַרְבֵּה אֶת
הַסֵּפֶר "רְאִשִׁית חֻכְמָה".

ר' שפּוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי שָׂמַח שְׂאֵת הוֹלָכַת לְשִׁמְעַ שְׁעוּרִים וְהִרְצָאוֹת בְּעִנְיַי יְהוּדוֹת,
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ וּלְבַעֲלֶךָ, שְׂתַחַזְרוּ שְׁנֵיכֶם בְּתִשׁוּבָה
אֲמִתִּית, וְתִשְׁמְרוּ טְהוֹרַת הַמְּשֻׁפָּחָה, שֶׁהוּא יְסוּד וְקִיּוּם חַיֵּי הַמְּשֻׁפָּחָה,
וְתִדְלִיקֵי שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב וְשְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת לְכַבוֹד
שַׁבַּת-קִדְשׁ. וְתִשְׁמְרֵי לְאֹכַל רַק מֵאֲכָלִים כְּשָׂרִים, וְתִקְבְּלִי עַל עֲצָמְךָ,
שְׂאֵם תִּלְדִּי בֵּן — לְקָרוֹת אוֹתוֹ בְּשִׁמִּי, אֲזִי בּוֹדֵאִי תוֹשָׁעִי בִּישׁוּעָה
בְּזֶרַע שֶׁל קִיָּמָא.

הָעֵקֶר שֶׁלֹּא תִשְׁנֵי מִכָּל מֵה שְׂכַתּוֹב כָּאֵן, וְאֲזוֹ תִצְלִיחוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם יְשׁוּעָה...

ר' שפּוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

רד אָשֶׁר ו' שפּח בנחל

מכתבך לנכון קבלתי.

כן ונכון הדבר, שהשם שלך הוא לשון טוב, והקדוש-ברוך-
הוא יעזר לך, שתהיי באמת "טובה", "טובה" לעצמך — לא
לדקדק כל-כך על עצמך, "טובה" לאחרים — לא לדקדק כל-כך
עם כל אחד, רק להיות טובה לכלם.

והשם יתברך ימשיך עליך טוב הנראה והנסתר, ושיאיר לך
תמיד מזל טוב, ותתברכי בכל הברכות של "טובה" והצלחה רבה.

המאחל...

ו' שפּח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תרומה, ב' אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את שני מכתביך לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע מך.

אודות חברך ... גרו יאיר, הוא נמצא כעת בישיבה טובה מאד,
חוץ לעיר, ולומד בהתמדה רבה, ויש לו קשר אתי ועמי.

והיה מכרח לצאת מכאן מפנה טעמים, שהיה טוב בשבילו
ובשביל הבחורים, וכמו שמביא רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
סה), שלפעמים צריכים להרחיק אילן, שלא יזיק לשאר האילנות,
עין שם. על-כל-פנים הוא במקום טוב מאד, ואין לך מה לדאג
אודותיו.

אודות הצרות והבעיות שלך, וכן מה שאתה סובל חלישות
הדעת וכו', הוא מפני שאתה תמיד בוטח באדם אחד, ואתה
מתקשר עמו, ואחר-כך כשהלה בועט בך מאיזו סבה שרק לא
תהיה, יש לך אכזבות גדולות.

אָשֶׁר   ו' שפּט   בְּנַחֵל   רה

וְזֶה טְבֵעָה, שְׁאֵתָה נִכְנָס בְּדַמְיוֹן הַזֶּה לְקִשְׁר עֲצָמָךְ אֶל מִישָׁהוּ
בְּאֵהָבָה עַד הַסּוֹף, וּלְבִסּוֹף הוּא בּוֹעֵט בָּךְ, וַיֵּשׁ לְךָ חֲלִישוֹת הַדַּעַת
גְּדוֹלָה מְאֹד, וְזֶה שׁוֹבֵר אֶת רוּחְךָ לְגַמְרִי, עַד שֶׁנִּמְאַס לְךָ הַחַיִּים.
וּבְכֻלָּל, קָשָׁה לְךָ לְמַצֵּא חֵבֵר טוֹב, אֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה הוֹרֵס אוֹתְךָ לְגַמְרִי,
כִּי אֵתָה מְרַגֵּשׁ עֲצָמָךְ בּוֹדֵד, וּכְשֵׁאֵתָה כְּבֵר מוֹצֵא, אֲזִי לְבִסּוֹף בּוֹעֵט
בָּךְ וּמֵאֲכֹזֵב אוֹתְךָ.

עַל-כֵּן, לְדַעַתִּי, כְּדִי לְתַקֵּן זֹאת, מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק
רַק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא תִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְרְאֵה
לֹא לְהִיּוֹת קָשׁוּר וְהַדּוּק אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה, וְאֵל תַּחֲפִץ תְּשׁוּמַת לֵב מִשׁוֹם
בְּרִיָּה, וְאֲזוּ דִיקָא תְצַלִּיחַ בְּחַיִּיךָ.

מָה אָמַר לְךָ ! אֲסוּר לְכַטֵּחַ בְּשׁוֹם בֶּן אָדָם כָּלֵל, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת
טוֹבָה עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲבָל לֹא לְחַפֵּץ שֶׁהָהוּא יִחְזִיר לוֹ טוֹבָה,
אוּ שְׁלֹא יַחֲלַק עָלֶי לְמַחֵר, כִּי אַחֲרָת, הִינּוּ אִם תַּחֲשֹׁב אַחֲרָת, יִהְיוּ
לְךָ אַכְזוּבוֹת גְּדוֹלוֹת בְּחַיִּיךָ, וְתַפֵּל בְּכָל פַּעַם בְּחֲלִישוֹת הַדַּעַת.

עַל-כֵּן רְאֵה לְדַבֵּק עֲצָמָךְ רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְתַסְפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ תָּמִיד, כִּי עָלֶיךָ לִידַע, אֲשֶׁר אֵין לְךָ רַק
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם
הַתְּרַגּוּם.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שפּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסִדְר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלַמִּידֵי "הַיֵּכֶל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, דִּי בְּכָל אֵתָר
וְאֵתָר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! באתי לבקש את כל אחד מכם, שתדונו אותי לכף זכות תמיד.

ראו והביטו מה שאני סובל מכל אחד על לא חמס בכפי, רק מפני שאני מוסר נפש להפיץ את ספרי רבנו ו"ל בעולם, ועל אשר אני מוסר נפשי להקים חברה קדישא, שיהיו תמיד בהיכל המלך, "היכל-הקדש", ויהיו דבוקים בו ותברך בדבקות אמת.

ראו והתבוננו איך שנעשיתי כלי שיחה בפי כל הבריות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), ואת גדל היסורים והצער שיש לי מזה, השם יתברך בעצמו יודע זאת, כי כל אחד מדבר ואומר את המבינות שלו עלי וכו', זה בכה וזה בכה, יש דורשים לשבח ויש דורשים לגנאי, מסתובבים כל מיני צבועים ושקרנים בינינו, ואין על אף אחד שום מחלקת ומקטרגים, רק עלי, והשנאה היא שנאת חנם ממש.

ועל-כן ראו לדון אותי תמיד לכף זכות, כי רבות סבלתי כבר עד שזכיתי לראות בכם מה שאני רואה, כל אחד ואחד יודע איך היה נראה קדם שהגיע להיכל רבנו ו"ל, "היכל-הקדש", לאחר שכבר זכה, כמה טוב צבר ואסף! כמה למודי תורה הקדושה זכה להכניס באוצרו הרוחני!

ועל-כן אבקש אתכם לטובת נשמת, שתמיד תזכרו אותי לטובה, ותבקשו ממנו יתברך בעבורי, ובצעת למודכם בסדר-הדרך-הלמוד של רבנו ו"ל, תזכירו את שמי, למען שיהיה לי טובה לגצח נצחים, כי מי יודע מה ילד יום, ואחר כל הצרות והיסורים שלי שאני סובל, יעמדו עוד עלי מקטרגים לקטרג עלי.

ועל-כן נא ונא להזכירני תמיד לטובה: הן בתפלותיכם, והן בלמודי התורה הקדושה שתלמדו, שתזכירו גם כן שיהיה לזכות נשמת, ותזכירו שמי ושם אמי.

ראו לעשות עמי את החסד הזה, לבקש תמיד בעד נשמת

אֲשֶׁר   ו' שצ   בנחל   רז

הַעֲלוּכָה, שְׁאֲזָכָה לְרֵאוֹת אֶת הַטּוֹב הַנִּרְאָה וְהַנִּגְלָה, שְׁתַּמִּיד חֲפִצְתִּי
לְרֵאוֹתוֹ אֶצְלָכֶם.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִזְכְּנִי עוֹד לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמֵתִית בְּחַיִּים חַיּוּתִי,
וְזִכּוּתְכֶם תִּגַּן עָלַי לְטוֹבָה בְּזָה וּבְבָא, אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ו' שצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִוָּה ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִרְדְּפוּ וְיִגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֲל,
נַחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֵיךָ הַמְּשֻׁמָּחִים לְנִכּוֹן קַבְּלָתִּי.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁאַתָּה מְרַגֵּישׁ אֶת שְׂמֵחַת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל
רַבְּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר זֶה מְרַאֶה שְׁהִתְקַרְבוֹתְךָ הִיא עִם אֲמֵת, כִּי כָּפִי
שֶׁהָאֲדָם שֶׁמַּח בְּאֵינָה עֲנִין, זֶה סִימָן שֶׁהַעֲנִין לְקַח אוֹתוֹ (הָאֵט אֵינָם
אֵיבְעָרְגָנוּמָעוּ). וְכַמוֹ-כֵּן הוּא בְּעֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו'ל, אִם
אֲדָם זֹכֵה לְשִׂמְחָה בְּרַבְּנוּ ו'ל, זֶה סִימָן שֶׁהוּא מְרַגֵּישׁ אֶת נְעִימוֹת
רַבְּנוּ ו'ל, וְלִכֵּן רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

מָה אָמַר לָךְ! רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִוֵּהָר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יח):
הַתְּכָלִית שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה הִיא לְזִכּוֹת לְהַתְעַנֵּג בְּשַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם
הַבָּא, הֵינּוּ לְזִכּוֹת לְדַבֵּק עֲצָמוֹ כָּל-כָּף בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁלֹּא יִרְאֶה
מִשׁוּם דְּבַר בַּקְּאֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וְאֵל זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְזִכּוֹת, בַּקְּפִי שֶׁרָשׁוּ שְׂיִישׁ לוֹ בְּנִשְׁמַת
הַצַּדִּיק, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כָּפִי שֶׁרָשׁוּ שְׂיִישׁ לוֹ בְּנִשְׁמַת
הַצַּדִּיק, בֵּין מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַתְּכָלִית הַזֶּה, עֵינֵן שָׁם. וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מָה
שֶׁתַּעֲשֶׂה, לְהִיּוֹת דְּבוּק תָּמִיד בְּרַבְּנוּ ו'ל, וְאֵל זֶה תִּזְכָּה עַל-יְדֵי

רח אֲשֶׁר ו' שצא בנחל

שְׁקִינָה רַבָּה בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו", אֲשֶׁר שָׁם גָּנוּז פְּנִיּוֹ, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ. וְכָל מָה שְׁמֻכְנִיס יוֹתֵר מֵחֹ וְדַעְתּוֹ וְעִיּוּנוֹ בְּתוֹךְ הַסִּפְרֵי הַזֶּה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְקֶשֶׁר עֲצָמוֹ בְּפְנֵיּוֹ, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוּת.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁצָרִיף לְקַיֵּם אֶת עֲצוּתָיו הַקְדוּשׁוֹת, לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְלֹא לְהִיּוֹת כַּעֲסָן וְקַפְדָּן, חַס וְשָׁלוֹם, וּלְדַבֵּר תְּמִיד דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת לְכָל בְּרִיָּה, אֲשֶׁר זוֹהִי שְׁלֵמוֹת בְּנִין הַמְּלָכוֹת.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ו"ל הִזְהִיר מִזְהִיר אֶת תְּלַמִּידָיו לְדַבֵּר בְּנִחְוּת וּבְדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וְלֹא לְצַעֵק עַל חֲבֵרוֹ, וְלֹא לְהִיּוֹת עִז פָּנִים לְחֲבֵרוֹ, וּמְכַל שְׂפָל בְּבֵיתוֹ — זוֹ אֲשָׁתוֹ. וּפְעַם אַחַת הִזְהִיר בְּבֵית אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שֶׁהִזְהִיר נִמְנָה מִתְּלַמִּידָיו, וְשָׁמַע אִיף שֶׁהִלָּה צוֹעֵק עַל אֲשָׁתוֹ. אַחֲרֵיכֵן נָטְלוּ הַצְּדָה וְהוֹכִיחוּ: "עַל אֲשֶׁה צוֹעֵקִים"!

ו' שצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבֵךְ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים יְרִיעוֹת.

וּבְפְרָטִיּוֹת, כִּי כָּבֵר יֵשׁ לְךָ אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנּוֹ ו"ל, וְכֵן מָה שְׁזָכְרֵנוּ לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרֻגָע לְנַפְשֵׁךָ.

הֲלֹא יְדוּעַ לְךָ, כִּי הַסִּפְרִים הָאֵלֶּה מְחִיִּים נִפְשׁוֹת, כְּאֲשֶׁר אֲנִי

מקבל מכתבים בכל יום ויום מכל חלקי העולם ממש, ובפרטיות מארץ ישראל, ובחסדו ותבונה, אורו של רבנו ז"ל מתפשט מאד מאד בעולם, ואף שגם הסמ"ך-מ"ם אינו יושב בחבוק ידים, פי מארץ ישראל באים כל מיני משלחים: זה בא בכדו — התלמוד תורה שלו, וזה בא בחביתו — הכולל שלו, וזה בא בקורתו — הקריה שלו, וכלם רצים ומתרוצצים אחר מעות, ובאים לקבל אצל אלו אשר הספרים מחיים אותם, והאנשים נותנים ביד רחבה, כי סוף כל סוף השם 'ברסלב' קדוש בעיניהם, כי הספרים מחיים אותם, ורק בשביל זה נותנים. ומה עושים אחר-כך אלו הרשעים? מדברים כל דבר אסור על הספרים, וכמובן שזה רק אחר שקבלו את הטשעק ... כי קדם לכן לא היו מקבלים.

והכלל, כי הסמ"ך-מ"ם אינו יושב בחבוק ידים, היכן שיש קול דקדשה, ההכרח שיהיה פגוד קול הברה דסטרא אחרא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), ב' או ג' אנשים יכולים להבאיש ריח בכל העיר. הלא אנו רואים במציאות, שהזקן הבאיש ריח על רבנו ז"ל בעצמו זה קרוב למאתים שנה, ועדין עוד נודף הריח רע שלו. על אחת כמה וכמה עכשו, כמה צבועים המתחבאים עצמם תחת השם 'ברסלב', בודאי שיכולים להבאיש ריחנו בעיני עמי הארץ.

ואנו אין לנו אלא לדם ולשתק, ולחכות ולקוות עד עת בוא דברו, ואת ריח הטמאה יעביר מן הארץ, וידע כל פעול פי אפה פעלתו, ויבין כל יצור פי אפה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמת חיים באפו: ה' מלך, ומלכותו בכל משלה; אשר רק זה פתוב בספרים החדשים, פוק חזי בפנים ותוכח.

הדורש שלומך...

ר' אברהם בר' נחמן ז"ל אמר פעם, שהאדם צריך לשתק על בזיונו, לא מפני שאין לו מה להשיב, רק מפני שרבנו ז"ל אמר, שעקר התשובה הוא — לשמע בזיונו וידם וישתק.

רי אֲשֶׁר ו' שצב בנחל
ו' שצב.

בעזרת השם ותפלה, יום רביעי לסדר תצווה, ו' אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב יגיעו ויחדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל,
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד שמחתי, שתהלה להשם ותפלה זכית לרפואה, פן
יעזר לך השם ותפלה, שיהיה בביתכם תמיד בריאות השלמה, ולא
תדע משום צער, חס ושלום.

ועכשו אתם צריכים ישועה גדולה לעבר דירה מרחבת, יעזר
לכם השם ותפלה להגיע לדירה רחבה ולפרנסה בשפע, באפן
שתוכל לעסק בתורה בהרחבת הדעת תמיד, ורב נחת מהילדים.

אחי היקר! בשבת זו תהיה פרשת זכר, שבה אנו קורין זכירת
מעשה עמלק, שנאמר בו (דברים כה, יח): "אשר קרף בדרך, ויזנב בך
כל הנחשלים אחריך, ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים" וגו'; והענין
הוא, כי עמלק הוא גימטריה ספק, כי הוא המכניס ספקות וקריירות
בלב איש הישראלי, עד ששואל: "היש הני"ה אם אין" (שמות יז,
כו), ומזה מחליש את כל אדם בגשמיות וברוחניות, כי כשנחלשת
אצל מישהו האמונה הקדושה בו ותפלה, אזי נחלש גם בגשמיות
(עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה').

וצריכים להתחיל לחפש בעצמו נקודות טובות, ולידע כי עדין
איני הכי גרוע כמו שמסית אותי יצרי הרע, ועל-ידי-זה יזכה
להתעורר מתקף השנה, ויחמם עצמו מהקריירות שתקפה אותו,
ויזכה לחזר אליו ותפלה. כי כשזוכה למצא בעצמו נקודות טובות,
ויחמם עצמו באמונה הקדושה, על-ידי-זה נחלש כח עמלק שהוא
הקריירות, וזוכה לצאת מכל המצרים.

ועל-פן ראה, אהובי, אחי היקר! להחיות עצמך בכל מיני

אֲשֶׁר   ו' שצג   בנחל   ריא

אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלָם, וְאֵל תְּנִיחַ בְּעֶצְמָךְ הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, כִּי בְּיָדַי
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּצַר הִרְחִיב לְךָ,
וְזָכִיתָ לְרַפּוּאָה, וּבְיָדַי עוֹד תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת עִם נְסִים, אִם לֹא
תַעֲזֹב עֶצְמָךְ.

הַעֲקֵר הַרְגֵּל עֶצְמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ,
וְתִמִּיד תִּדְבֹר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִאֲמִין לִי, שְׂרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד,
שְׂזָכִינוּ לְפַל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, הַמְגַלֶּה לָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ,
וּבְיָדַי סוּף כָּל סוּף בְּכַחוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה,
וְכָל הַצָּרוֹת וְהַרְדִּיפוֹת שְׂאָנוּ סוֹבְלִים יִתְהַפְּכוּ לְטוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי, כִּי נִפְשִׁי קְשׁוּרָה
בְּנִפְשֶׁךָ מִצַּד שְׂרָשְׁנוּ.

ו' שצג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ו' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בְּפִרְנֶסָה, וְכֵן עוֹד תִּזְכּוּ
לְדִירָה רְחֹבָה.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד לְהַדְלִיק שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זֵית נוֹסֵף
עַל הַנֵּרוֹת, וּתְבַקְשִׁי הַרְבֵּה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַעֲזֹר לָכֶם לְמִצַּא דִּירָה
רְחֹבָה, וְכֵן שְׁלַבְעֵלָף תִּהְיֶה פִּרְנֶסָה וְהִרְחַבְתָּ הַדַּעַת לְלַמֵּד תּוֹרָה,
וְהִילָדִים יִצְלִיחוּ בִּירְאַת שָׁמַיִם.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַעֵת רְצוֹן הָכִי גְדוֹל לְאִשָּׁה הוּא בְּשַׁעַת הַדְּלָקָת

ריב אֲשֶׁר ו' שצד בַּנְחָל

הַנְּרוֹת, עַל-כֵּן תִּרְחִיבִי אֶז אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלוֹתֵיכֶם תָּמִיד.

אָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂאִינוּ רוֹצֵה שׁוֹם דָּבָר רַק לְהַפְּלֵל בּוֹ, וְלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אַחֲרַת זֶה הַתְּבוּדָה שְׂאִינָה כְּרֹאֵי, וְהוּא מְלֵא דִמְיוֹנוֹת.

הַמֵּאֲחֵל הַצְּלָחָה רַבָּה...

ו' שצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר הַצֹּהֵה, ו' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחָל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְרֹאוֹת אֶת כְּתִיבַת יְדֶךָ — אֵין לְשַׁעַר, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִכְרַת פְּנִימִיּוֹת נִפְשֶׁךָ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעג).

חֲמֻדַּת לְכָבִי! רַבֵּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ דְרָךְ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂאֲסוּר לְשֹׁנֵא אֶת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׂאֲסוּר לְשֹׁנֵא אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי כְּמוֹ שְׂצָרִיכִים לְדוֹן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ לְדוֹן גַּם אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת תָּמִיד.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׂאֲנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, וְאֵף שְׂבִיִן כֶּף עוֹבֵר עָלֵינוּ מֵה שְׂעוֹבֵר, וְשׁוֹנֵאִים אוֹתָנוּ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְהַעֲקָר — מִפְּנֵי שְׂאֲנוּ זוֹכִים לְהַפְּיֵן וּלְפָרְסֵם שְׂמוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּהַתְּפָרְסְמוֹתוֹ בְּעוֹלָם, יִתְפָּרְסֵם שְׂמוֹ יִתְבַּרֵךְ (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סז).

כִּי בְּאֲמַת כָּל עֲנִיָנוּ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הוּא רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ

אֲשֶׁר   ו' שָׂד   בְּנַחַל   ריג

בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הַעֲלִיּוֹנָה שָׁאִין לְמַעַלָּה הַיְמָנָה, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחֻמָּם שֶׁשׁוֹנֵא אוֹתוֹ עֲמַל"ק בְּעֶצְמוֹ, כִּי הוּא הַמְכַנִּים קְרִירוֹת וּסְפָקוֹת בְּלֵב הָאָדָם, וּמְשַׁבְּרוֹ וּמְפִילוֹ וּמְנַתְקוֹ מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ. וּבֹא רַבְנוּ ז"ל וּמְחַמֵּם אֶת הַלֵּב, וּמְכַנִּים וְדֹאוֹת, וּמְקַשְּׂרוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן "מְלַחְמָה לֵה' בְּעַמְלָק מִדֶּר דֶּר" (שְׁמוֹת יז, טז), וְאִין ה' שְׁלָם וְאִין הַפְּסָא שְׁלָם עַד שִׁימְחָה זָכְרוֹ שֶׁל עַמְלָק (עֵין בְּרַש"י שָׁם), וְכָל זְמַן שֶׁעֲדִין עַמְלָק קָיָם, הוּא שׁוֹנֵא מְאֹד מְאֹד אֶת רַבְנוּ ז"ל, וּמְזָה נְתַלְבֵּשׁ עַד לְמַטָּה, שֶׁשׁוֹנֵאִים בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה מִי שֶׁעוֹסֵק לְהַפְיִץ אֶת סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל, וּלְפָרְסָם דַּעְתוֹ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ.

עֲלִיד לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ, שֶׁתְּהַלֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵינְךָ חוֹלֵק עֲלֵינוּ, חַס וְשָׁלוֹם, בְּדֹאֵי סוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה.

לַעֲת עֵתָה רְאֵה לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּכָל חֻלְקֵי שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" כְּסֻדְרָן (וְתַכְתֵּב לִי אֵילוֹ חֻלְקִים חֹסְרִים לָךְ, וְאִם עֲדִין נִמְצָא אֲצִלְנוּ — נִשְׁמַח מְאֹד לְשַׁלַּח לָךְ).

חֻמְדַּת לְכַבֵּי! יְמֵי הַפּוֹרִים, שֶׁהֵם יְמֵי הַשְּׁמִחָה וְהַחֻדוּהַ מְגִיעִים, רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֶצְמְךָ אֶת הָאֲרֵת מְרֻדְכֵי וְאֶסְתֵּר, שֶׁהֵם הָאֲרֵת הַנִּגְלָה וְהַנְּסֻתָר גַּם יַחַד, בְּחֵינַת יְדִין וְרַגְלִין (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן י'), לְגַלוֹת אֶת הַנְּסֻתָר מִתּוֹךְ הַנִּגְלָה דוֹקָא, הַיְנוּ לְהַבִּין הַרְמְזִים שֶׁמְרַמְזִים לָךְ מְלַמְעָלָה מִכָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה. וְאֶפְלוּ בְּתוֹךְ עֲבוּדְתְךָ הַגְּשָׁמִית, תִּמְצָא שָׁם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרְאֵה לְהַפִּיץ אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת לְרוּחָנִיּוֹת. הַחֻזֵּק תְּמִיד בְּמַדַּת הַשְּׁמִחָה, לְמַעַן תִּהְיֶה לָךְ הַרְחַבַת הַדַּעַת (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן י').

וְנָא וְנָא אֵל תְּפִיל אֶת עֶצְמְךָ, וְאֵל תְּפַל מִכָּל דְּבָר, אֵל תְּחַקֵּר כָּל-כָּף הַרְבֵּה עַל עֶצְמְךָ, זָכֹר זָכֹר, כִּי הַכֹּל לְכָל אֲלָפוֹת גְּמוּר הוּא, וְאִם אֵתָה עוֹבֵד בְּמַחְשָׁב, לֹא בְּחֻמָּם הוּא, וְהַכֹּל בְּהַשְּׁגָחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטִית, כִּי בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבָר תִּצָּא מְזָה תּוֹעֵלַת גְּדוּלָה בְּרוּחָנִיּוֹת.

חֻמְדַּת לְכַבֵּי! רַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן סב): נִפְקַת בְּצַפְרָא — מַדַּת הָאֱמוּנָה מִתְחַדְּשֶׁת אֲצֵל הָאָדָם בְּכָל בִּקְר,

ריד אֲשֶׁר ו' שְׁצָה בַּנְּחָל

ומתפסית ביממא — אָבֵל בְּאֲמֻצֵּעַ הַיּוֹם זֶה מִתְּכַפֶּסֶה, עֵינַי שָׁם. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁזֵה סוֹכֵב עַל כָּל בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם מִהַקְטֹן שְׁבַקְטָנִים וְעַד הַגְּדוֹל שְׁבַגְדוֹלִים, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה שָׁבוּר, שְׂאֵתָה קָם עִם חֲשֵׁק גְדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְאַחֲר־כֵּן בְּאֲמֻצֵּעַ הַיּוֹם אֵתָה שׁוֹכַח מְזֵה, כִּי דָבָר זֶה נֶאֱרַע אֲצֵל כָּל אֶחָד, וְעַקֵּר עִבּוּדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — לְהַפְּךָ אֶת כָּל יְרִידוֹתָיו לְעֲלִיּוֹת גְּדוֹלוֹת, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' שְׁצָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר הַצִּוּוּה, ו' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהִיקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחָל, נְחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

בְּדָבָר מַה שְׂאֵתָה מְעוֹרָר בְּקוֹנְטֵרַס "טְהֵרַת הַבְּרִית", שֶׁהַדַּעַת שֶׁל הַרוֹפְאִים שֶׁל הַיּוֹם הִיא לֹא כֵן, לְדַעַתִּי, תְּבַדֵּק עִם רוֹפְאִים גְּדוֹלִים וּמְמַחִים בְּדָבָר, וְהֵם כֵּן יִגִּידוּ לְךָ שְׁבַטְפַת הַזֶּרַע בְּעוֹדוֹ חַם רוֹאִים עִם זְכוּכִית מַגְדֵּלַת (מִיקְרוֹסְקוֹפ) אִיךָ שְׂמִשְׁוֹהוּ מִתְּנוּעֵעַ וְכוּ', וְדָבָר זֶה מוֹבָא גַם בְּסִפְרֵי הַבְּרִית וּשְׂאָר סְפָרִים.

וְעַל עֵינַי שֶׁל מְשַׁנֵּעַ, שְׂמוֹעִיל לוֹ הַסְּרוּס, דָּבָר זֶה הֵם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעֻצְמוֹ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן לו'), וְאֵינִי לְנִטוֹת מִדְּבָרָיו בְּשׁוּם אֶפֶן שְׁבַעֲוֹלָם נֶגֶד כָּל הַרוֹפְאִים בְּיַחַד. וְהַמְּצִיאוֹת מְרָאָה, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם שְׁנֹכְנֵס בָּהֶם אֵיזָה שְׁנַעוֹן וְדַכְּאוֹן, זֶה נוֹבֵעַ בְּדַקּוֹת מְנַאוֹף. וּבְפִרְטִיּוֹת כָּל אֵלּוּ אֲשֶׁר שׁוֹפְכִים זֶרַעַם עַל הָאָרֶץ וּמְאוֹנְנִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, זֶה מְבִיא אוֹתָם אַחֲר־כֵּן לִיַּדִּי דַכְּאוֹן פְּנִימִי, שְׁקוֹרִינִי דִּיפְרִסְיָה עֲמָקָה, וְהַמְּרָה שְׁחַרְהָ בְּאָה מְזֵה. וּבּוֹדָאֵי חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים שֶׁל הַיּוֹם מִתְּלוֹצְצִים מְזֵה, כִּי הֵם בְּעֻצְמוֹם נוֹאֲפִים כְּכֹלְכִים, וְהֵם

אֲשֶׁר   וְ שִׁצָה   בְּנִחַל   רטו

מתירים את זה לכל מי שבא אליהם, ובפרטיות כל אלו הסובלים מדכאון פנימי והולכים אל פסיכיאטר, הוא מעודד אותם בדבר זה, ואומר להם שיבבו בזה. והדבר הזה הוא בנגוד למאמרי חכמינו הקדושים בגמרא ובזהר הקדוש ובספרי המקבלים ובספרי חסידות, ואיך הם יכולים לומר ההפוך, בפעשה שהם בעצמם נואפים ככלבים ממש.

ידוע אצלנו, שתנא, או אמורא, או גאון, או מקבל, או צדיק, אין לנו שום תפיסה בקדששתם, והתחילו מימי קטנותו לדבק עצמם בו יתברך, והתמידו בזה ימים ושנים, עד שנעתקה מחשבתם לגמרי מהעולם הזה, ונכללים בו יתברך בתכלית הכלליות, ואינם רואים כבר משום דבר רק רוחניות חיות אלקותו יתברך, ושומעים כרוזין עליונים הנכרזים מדי פעם, ורואים רוחניות אלקות, מלאכי מעלה וכו'. ואיך יוכלו מחות קטנים ופגומים כמונו היום, להתערב בדעותיהם הקדושות? ! כי עלינו להודות, אשר יש הפרש בין אחד שפל ימיו מח-מחשבתו דבוק בחי החיים, לבין אחד שפל ימיו מח-מחשבתו מלא הרהורים רעים, ועושה מעשים מגנים, ומלא מדות רעות וכו', אשר ההפרש ביניהם הוא כרחוק מזרח ממערב ויותר, כמו הפרש בין יום ולילה, אור וחשך ממש, ועל-כן איך יבוא רופא, שהוא בעצמו משקץ ומתעב, לומר דעות אחרות מדעת חכמי התורה הקדושה, ודבר זה פשוט.

ודבר זה אנו רואים גם בדורותינו אלה, אשר על-פי-רוב מי חולק על הספרים הקדושים המגלים גלוי אלקות בתכלית הגלוי? רק אינשי דלא מעלי (צבועים ושקרנים), אשר כל מגמתם הוא ממון, ממון, ממון וכו' וכו', עוד פעם ממון, ממון, ממון וכו' וכו'. ודבר זה מפרסם למי שמסתכל בעין האמת על כל אלו החולקים עלי ועל הספרים החדשים, שכל מח מחשבתם — איך עושים מגבית חדשה, איך מוצצים מבני-אדם כסף, זה בא בכדו — התלמוד תורה שלו, ואשר כל מה שהוא אומר זה שקר וכזב, ומצליחים בשקרנותם להוציא מכתב מבית-דין צדק, כאלו חוב קדוש לעזר להם. ודעת לנבון כי הכל ערמומיות. וזה בא בחביתו

רטז אשר ו' שצה בנחל

— עם הכולל, וסוחט כספים מפה ומשם, וזה בא בקורתו — עם הקרנה שלו שבונה... כמה דירות בעבור בניו ונחביו, וכל היום והלילה כל מגמתם היא רק ממון, ממון, ממון, ועוד פעם ממון, ממון, ממון וכו', ואף אחד אינו מענין להפיץ את דברי רבנו ז"ל בעולם ולפרסם שמו, אדרבה, עוד מעיזים לומר, שמי שמפיץ ספרי רבנו ז"ל, הוא עושה חלול ה', עפרא לפומיהו.

הם אינם מתבישים כלל, כשכל המעות שעושים על שם ברסלב, זה רק אודות הספרים, כי רבם ככלם של הדור הזה, ובפרטיות פאן בארצות-הברית, אף פעם לא שמעו אפלו את השם 'ברסלב', ולוא הספרים שאנו מפיצים כבר זה עשרים ואחת שנה רצופות מדי יום ביומו, מדי שבוע בשבוע, מדי חדש בחדשו, מדי שנה בשנה, ואנו מוסרים את נפשנו, שמינו וכספנו רק בעבור זה.

ותהלה להשם יתברך, חרשנו וזרענו, ועשו אילנות יפים ופרות נחמדים, ואחר-כך באים כמה צבועים מארץ ישראל, וקוטפים את הפרות, ואם היו רק קוטפים את הפרות — החרשנו, פי תהלה להשם יתברך, אין אנו צריכים את המעות מאנשים, אבל הם עוד הורסים את האילנות ברציחה, זו כבר עולה שאסור לעבר עליה בשתיקה, ובעזרתו יתברך, אפרסם את זה בקרוב.

הארכת קצת לגלות לך איך אתה מתפעל כל-כך מהספרים, עד שזכית לתרגם כמה ספרים לאנגלית, אשר בני-אדם מחיים עצמם בזה מאד מאד, וכל אחד אומר שזו החיות שלו, ולוא הספרים האלו מי יודע מה היה לנו, פאשר מפרסם דבר זה לכל. ואחר-כך באים כמה צבועים ושרקנים מארץ ישראל לאסף מעות כדי למלא פיסיהם וכו', וכל אחד מלביש את זה בעבור מוסד ברסלב אחר, ורבם ככלם נוהגים ביד רחבה, כי הלא לברסלב יש ספרים קדושים פאלו המצילים את חיינו, ולבסוף הם עוד מדברים נגד הספרים — הלא זה אינו ברסלב, זה רק חקוי ברסלב... הפסך פן מתר לקחת... אבל בספרים האלו אסור להסתפל... ועל-ידי-זה גורמים אחר-כך מה שגורמים. ודבר זה מפרסם מאד מאד.

אָשׁוּר   ו' שָׁצָה   בְּנַחֵל   רִיז

עֲכָשׁוּ אֲשָׁאל אוֹתְךָ, הָאֵם אֵין אֱלוֹ נוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים, הַצּוֹעֲקִים תְּמִיד: הֵב, הֵב, רוֹצִים מֵה שְׁיֹוֹתֵר כְּסָף וּמַעוֹת?! מִי שְׁעוֹמֵד קֶצֶת בְּסִמּוּךְ, הוּא רוֹאֵה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵה קוֹרָה כְּהַיּוֹם, כָּל אֱלוֹ הַגְּבִירִים שְׁנוֹתְנִים אֶת הַכְּסָף בְּעֵבוֹר בְּרֶסֶלֶב, זֶה רַק הוֹדוֹת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וְלִבְסוּף הֵם פּוֹעֲרִים פִּיהֶם נֶגֶד הַסְּפָרִים.

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לְךָ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֶלְקְךָ, שְׁזִכִּיתָ לְתַרְגֵּם כְּמֵה מְסַפְּרִינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר כְּהַיּוֹם נִתְפַּשְׁטוּ בְּכָל קֶצְוִי תֵּבֵל מִמָּשׁ, זֶה עֲכָשׁוּ חֲזוֹר אֶחָד שֶׁהִפִּיץ אֶת הַסֵּפֶר "דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה" שֶׁתַּרְגְּמָתָ לְאַנְגְּלִית בְּדֵרוּם אֶפְרַיִקָה וּבְאוֹסְטְרָלְיָה, מְלַבֵּד מֵה שֶׁכָּבַר הַפְּצָנוּ בְּכָל אֵירוּפָה לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה, וְכֵן כְּאֵן בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, יַעֲזוֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁהַסֵּפֶר "שְׁמִירַת-הַזְּמַן" שֶׁתַּרְגְּמָתָ, יֵצֵא לְאוֹר בְּשָׁבוּעַ הַבָּא, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי סֵפֶר זֶה יַעֲשֶׂה מֵהַפְּכָה גְדוֹלָה בְּרוּחַנִיּוֹת, כִּי עַדִּין לֹא הָיָה סֵפֶר כְּזֶה בְּאַנְגְּלִית, גַּם לְהַבְדִּיל, אֲצֵל חַכְמֵי אַמּוֹת הָעוֹלָם, כִּי נִכְתַּב בְּחֻכְמָה עֲמֻקָּה, בְּחֻכְמַת הַחַיִּים, וְיִתְעוֹרְרוּ וְיִתְחַזְּקוּ מִזֶּה אֲלֵפֵי וְרֻכְבוֹת אֲנָשִׁים, וְאַחֲר־כֵּן יְבוֹאוּ אֵלֶּה הַרְשָׁעִים, מוֹצְצֵי מְמוֹן, וְיֹאמְרוּ: הֲלֹא זֶה אֵינוֹ בְּרֶסֶלֶב, זֶה רַק חֻקּוֹי...

מָה אָמַר לְךָ! הֲלֵב כּוֹאֵב לְרֹאוֹת אֵיךְ שֶׁהַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה מְכֻלוֹת אֶת הַכֵּל. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמִּשֶּׁה רַבְּנוּ בְּכָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מַדּוּעַ עִם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּגֻלוֹת מְצָרִים?! וְכִיּוֹן שֶׁרָאֵה שְׁשֻׁנֵי אֲנָשִׁים עֹבְרִים נֹצִים יַחַד, אָמַר: "אֲכֵן נוֹדַע הַדְּבָר". כְּמוֹ-כֵן בְּדוֹר הַזֶּה, אֲנִי בּוֹכָה וּמְבַכָּה שְׁמַיִם וְאָרֶץ: עַד מִתִּי תִהְיֶה הַגְּלוֹת כָּל-כָּף גְּדוֹלָה, אַחֲרֵי שֶׁאֲנוּ מְפִיֲצִים בְּכָל קֶצְוִי תֵּבֵל אֲלֵפִים וְרֻכְבוֹת רֻכְבוֹת סְפָרִים (כְּבָר עַד עֲכָשׁוּ כְּמֵה מְלִיוֹן סְפָרִים), וְעַדִּין קָשָׁה לְהַכְּנִים דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה וְהַתְּבוּדוֹת בְּעוֹלָם, כִּיּוֹן שֶׁאֲנִי רוֹאֵה אֶת הַרְשָׁעִים הָאֵלוֹ, הַחוֹלְקִים עַל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, וְאֵינָם מִתְּבַיְשִׁים לְרוּץ כְּקוֹרָא בְּהַרִים בְּעֵבוֹר נְדָבוֹת דִּיקָא אֲצֵל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים הַמְּחִיִּים אֶת עֲצָמָם מֵהַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, אֲזוּ כְּבַר מִתְרַץ הַכֵּל...

מֵה לַעֲשׂוֹת?! עֲלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכֵנוּ, לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל

ריח אֲשֶׁר ר' שצו בנחל

בתמימות ובפשיטות גמורה, עד עת בא דברו, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו.

הדורש שלומך...

ר' שצו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשמ"ה.

שלום וברכה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וכן אני שולח לך ברכת מזל-טוב בעבור הבת, יעזר השם יתברך שיהא תכניס שמחה כפולה בבית, ושפע בגשמיות ורוחניות, ותרוו הרבה נחת מפל הילדים.

אודות בתך ... תחי', אין דבר במה שלומדות עמה המתנדבות, אך את צריכה להקשיב ולשמע, אם חס ושלום, לא מכניסים לה איזו כפירה, שאז תכף-ומיד תהפכי לדברי אמונה, ותוכלי להחזיר בתשובה גם את המתנדבות, ומה שהם רוצים לצלם אותה, אין בכל זה כלום, אדרבה, אולי תצא טובה להורים אמללים, שגם לילדיהם יש אותה בעיה, ויראו שעדין יש עוד תקנה וכו'.

ראי להיות רגועה, ותמיד שיהיו כלי שיר בבית (טייפ קסטה), שיהיה הבית מלא שמחה, וזה יעזר להתפתחות חושי הילדים, אודות הבן הגדול, בדרך הטוב והנעם יכולים לפעל יותר מאשר בדרך פעם וקפידות. ואודות הילד הצעיר, אם רוצים לקבלו בגן — תשלחי אותו.

העקר ראי לעמד תמיד על יד החלון, ועיניך אל השמים לבקש רחמים על הילדים, ובפרטיות על ... והשם יתברך השומע תפלות

אֲשֶׁר   ו' שְׂצוּ   בְּנַחַל   רִיט
יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלוֹתֶיךָ, וְעוֹד תִּרְאֵי נַסִּים נִגְלִים. הֶעֱקַר לְבָבוֹת
הַרְבֵּה לְפָנַי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל הַצְּלָחָה רַבָּה...

ו' שְׂצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ו' אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

וְשִׂמַחְתִּי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, אֲשֶׁר אַתָּה עֹדֵן מַחְזִיק בְּתַפְּךָ, וְלוֹמֵד
תּוֹרָה וּמְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת.

רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ תָּמִיד, וּתְשַׂמַּח אַחֵרִים, וְתִתְגַּל עֲצָמְךָ לְבִקְשׁ
כָּל דְּבָר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וּבְיַדַּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל,
יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלוֹתֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהִתְחַזֵּק הַרְבֵּה, וְהִתְמַד בְּכָל
הַקּוּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים שְׂאֵף יִצְאוּ לְאוֹר עוֹלָם: "שְׁלוֹם בְּבִיתְךָ", "רַב
חֶסֶד", "קִשָּׁה יוֹם", "מְאָרֶיךָ אֶף", "אוֹר אֱמוּנָה", "בֵּית אֱמוּנָה",
"גְּלוּי אֱמוּנָה", "דְּרֶךְ אֱמוּנָה", "הַתְּגַלּוֹת אֱמוּנָה", "וּרְעָה אֱמוּנָה",
וּבְיַדַּי תִּמְצָא שָׁם מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ.

סְגֻלָּה לְפָרְנָסָה — לוֹמַר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגִלָּה
רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי'. וְכֵן לוֹמַר בְּכָל יוֹם פְּרֻשַׁת הַפָּז, וְכֵן
לְבָרֶךְ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר לְאֵט, מְלָה בְּמְלָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

רכ אשר ו' שצח בנחל

ישפיע עליך שפע בפרנסה. גם ראה לעזר לאשתך, ותזכה לעשירות דקדשה.

ו' שצח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ז' אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב וברכה ירדפו לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד אני שמח לקבל ממך מכתבך, כי אני רואה, שמהלה להשם יתברך, אתה מחזק עצמך ומחזיק מעמד, אשר זה העקר בזה העולם — לעמד חזק כעמודא תקיפא, ולכלי להשבר מכל הרוחות הנושבות בכל יום ויום.

ואשרי מי שמשתיר עצמו בתוך התורה הקדושה, שאז נצל מכל רע, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרק ו'): אם ראית שישורין מממששין ובאים עליך, רויץ לתדרי תורה, ומיד היסורים בורחין ממך, עיין שם.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות, ואי אפשר לעבר את החיים בטוב, כי אם על ידי אמונה פשוטה, להאמין בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והכל ממנו יתברך, ומה שצריך — בין ברוחני ובין בגשמי, תפלל ויבקש רק ממנו יתברך, בלי שום חכמות כלל.

ורואים במציאות, שבני-אדם עובדים להגיע אל איזו מדה, זה רוצה לזכות למדת ענוה, ועושה כל מיני פעולות שבעולם להיות ענו, יושב למטה, הולך בסתבות וכו', ותמיד נתון במרה שחרה, אולי הוא אינו ענו כדבעי. זה עובד על שמירת עינים, ותמיד

אֲשֶׁר   ו' שצט   בנחל   רכא

מבלבלת אותו כל אשה שנזדמנת לו. זה עובד על קדשת הדבור, ואינו יודע לשית עצה לנפשו, כי ההכרח לו לדבר כל העולה על רוחו. זה עובד על תאנות אכילה, ותמיד הואג — אולי אינו יוצא בתאנות אכילה, אולי הוא זולל וסובא וכו' וכו', וכן כל אחד עובד על מדה אחרת. אבל מהמדה העקרית שוכחים, והיא — מדת האמונה הקדושה! כי כשיש לאדם אמונה, הוא כבר אינו צריך לעבד על שום מדה, כי מה שיף גאונה, כשיודע שמלא כל הארץ כבודו? וכן מה שיף איזו תאנות אכילה, או נאוף, או ממון, כשמכניס עצמו באמונה פשוטה בו ותברך, אזי מכיר את השם ותברך מפל דבר, ושום דבר כבר אינו מבלבלו.

ועל-כן "איש אמונות רב ברכות" (משלי כח, כ), מי שמכניס בעצמו אמונה פשוטה, על-ידי-זה ימשכו עליו כל מיני ברכות בגשמיות וברוחניות, כי תמיד ימשיך עצמו אליו ותברך ויצליח דרכו.

הדורש שלומך...

ו' שצט.

בעזרת השם ותברך, ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, 'שבת זכור' ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי הקר לי מאוד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי, שזכית להוציא מהכח אל הפעל להיות בציון קדש הקדשים של רבנו ז"ל בעיר אומן — זה אין לשער ולספר כלל! ועליך לרקד עכשו מרב שמחה כל ימי חיך.

העקר הוא צמצום, לצמצם ההתלהבות, אשר בדרך כלל באה מצמאון בלי גבול (עין לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן עו), שבא מסבה, שאין רואים את הדבר בעיניו, כמאמרם ז"ל (יומא עד): הסומא אין

רכב אֲשֶׁר ו' ת בְּנַחַל

לו שבע; כי כְּשֵׁרוֹאִים אֵיזָה דְּבָר בְּעֵינַיִם, לא שֵׁיף צְמָאוֹן. ומֵאַחַר שְׁאֵנִי רוֹאֶה בְּעֵינַי שֶׁהִקְדָּשָׁה עָמִי, מֵה שֵׁיף לְהִיּוֹת בְּצִמְאוֹן?!

וְהַעֲנִין הוּא, כִּי אָדָם צָרִיף לְהִכְנִיס עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִזְכֶּה לְהִרְגִישׁוֹ יְתִבְרָךְ תָּמִיד, שֶׁהוּא עוֹמֵד אִתּוֹ, עֲמוֹ וְאֶצְלוֹ, וְעַל-כֵּן עָלָיו לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וּמֵה שֵׁיף צָרִיף יְדַבֵּר עֲמוֹ יְתִבְרָךְ, וְאִזּוֹ לֹא שֵׁיף אֶצְלוֹ שׁוֹם מְצִיאוֹת שֶׁל מְקוֹם, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאִין עוֹלָם מְקוֹמוֹ. וְכִמוֹ כֵּן בְּעֵנִין צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּמִשְׁתַּטַּח שָׁם, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ רִחוּץ בְּרוּחַ הַצְּדִיק, וְלוֹמֵד וְשׁוֹקֵד בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, אִזּוֹ כָּבֵר אֵינּוֹ צָרִיף שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְעוֹלָם, כִּי מְרַגֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַצְּדִיק עֲמוֹ.

וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ — שָׁם גְּנוּזִים (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), וְכָל מֵה שֶׁתִּשְׁמַח עִם רַבְּנוּ ז"ל בְּיִוְתֵר, תִּרְגִּישׁוּ וְתִשְׁיָגוּ, וְיֵאִיר לָךְ אִוְרוֹ יְתִבְרָךְ, כִּי הַצְּדִיק פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינַיִם לְרֵאוֹת בְּגִדְלַת הַבּוֹרָא יְתִבְרָךְ, וּמִמִּילָא כָּבֵר רוֹאֶה שְׁפִלוֹת עֲצָמוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן טז).

וְאוֹדוֹת הַמַּחְלֶקֶת עָלַי — מֵה לְעֲשׂוֹת?! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהֵבִיא לָנוּ מִתְּנָה מַחְלֶקֶת, וְכֵן עָבַר עַל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל מִבֵּית וּמִבְּפָנַיִם, שׁוֹנְאִים עַל לֹא דְבָר — רַק מֵצַד קִנְאָה וְשִׁנְאָה, וְזֶה בְּרוּר! וְכֵן הָיָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁכָּל מִי שֵׁיף עֵסֶק בְּהַפְצַת אִוֶּר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, הָיְתָה עָלָיו מַחְלֶקֶת עֲצוּמָה. מֵה לְעֲשׂוֹת?! לְעַת עֵתָה הַסְּטָרָא אַחֲרָא חִזְקָה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל סוּף כָּל סוּף תִּפְּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' ת.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְרַת תְּצוּהַ ה'תִּשְׁמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִזְקֵר, יְנִיק וְחֻכִּים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ! גִּדְּלָה שְׂמֵחָתִי בְּנִפְשׁ הַמְּסֻתּוֹפֵף בְּצִלוֹ שֶׁל רִבְנוּ ז"ל, צֵלָא דְמֵהִימְנוּתָא, אֵינן לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלְל. יַעֲזוֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְרַב טוֹב הַצִּפּוֹן תִּמְצָא שָׁם — אִם רַק תִּחְתֹּר. כְּמֵאֲמַר רִבְנוּ ז"ל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (חֲזוֹן מוֹהֲרֵי רצ"ה): "אֲנִי אוֹצֵר שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם, מֵדוּעַ אֵינְכֶם חוֹתְרִים אַחֲרַי?! " וְשֶׁאֵלֹ מוֹהֲרֵנִי תָּ"ו ז"ל: "אֵיךְ חוֹתְרִים?" וְהַשִּׁיב: "עַם הַפֶּה וְהַלֵּב", הֵינּוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה, וְכֵן הַלֵּב שֶׁיִּרְצֶה בְּאַמַּת לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אִזּוּ מוֹעִילָה הַהִתְקַרְבוּת (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהֲרֵי, חֶלֶק א', סִימָן קכט).

מָה אָמַר לְךָ! עֲשׂוּ הוּא עֲמֶלְק, רוֹצֵה תְּמִיד לְהִתְאַחַז בְּיַעֲקֹב, וְאוֹחַז בְּעַקְבוֹ, וְאֵינּוּ רוֹצֵה שְׂיִכְנַס אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֶל הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיכִים לְזַכּוֹר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא יַעֲקֹב, וְרוֹצֵה לְצִיאַת לְאוּרֵי הָעוֹלָם לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְגַלוּת הָאוֹר " שֶׁבְּהַעֲלַמַּת הָעוֹלָם, אֲבָל כָּלֵל הַמִּתְנַגְּדִים נִקְרָאִים עֲשׂוּ, אֲשֶׁר הִזָּה צִיד בְּפִיו (עֵינן בְּרֵאשִׁית כה, כח), שֶׁהִזָּה צִיד בְּפִיו הִטְמִא נַפְשׁוֹת וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן מְקַרֵּב חֲדָשׁ צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה, שֶׁלֹּא יִתְאַחַז בְּעַקְבוֹ אֵיזָה עֲשׂוּ, שֶׁהוּא כָּלֵלִיּוֹת הַמִּתְנַגְּדִים וְהַשׁוֹנְאִים בְּחֻנָּם עַל לֹא דָבָר; כִּי כְּמוֹ שֶׁיַּעֲקֹב, שׁוֹנְאוֹ אֲחִיו עֲשׂוּ, כְּמוֹ-כֵן בְּכָל דוֹר וְדוֹר, כְּשֵׁשׁ אֵיזָה בֵּר יִשְׂרָאֵל הַמְּגֵלָה אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּבִפְרָטִיּוֹת הַגְּלוּי שֶׁל רִבְנוּ ז"ל, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמִּדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה, הַסִּמְ"ךְ-מ"ם מִתְּפַשֵּׁט לְאֶרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ לְרַחֵק מִרִבְנוּ ז"ל. וְכֵּן עֲשׂוּ עִם פִּי הַטְּמֵא וּפּוֹעֵר טְמֵאָתוֹ. וְכֵּן זֶה כְּדֵי לְרַחֵק אֶת מִי שֶׁאֵינּוּ רְאוּי.

וְדַבֵּר זֶה סוֹבֵב בְּכָל דוֹר וְדוֹר, מִי שֶׁאֵינּוּ רְאוּי לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, הַהִכָּרַח לוֹ לְשִׁמְעַת הַתְּנַגְּדוֹת וְלְהִתְרַחֵק. אֲשֶׁר מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְנִשְׁאַר בְּתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, וּמִי יִתֵּן שְׁגִם אֶתָּה תִּהְיֶה אֶחָד מֵהֵם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רכד אָשֶׁר ו' תא בנחל
ו' תא.
בנחל

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב־שבת־קדש לסדר תצוה, 'שבת זכור'
ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... נִרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֵצַח נֵצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ, אִיךָ שְׁאַתָּה עוֹסֵק בַּהֲפָצַת הַמַּעֲנִיּוֹת
חוּצָה — אֵינִי לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי זוֹכִים בְּזִכְרֵיּוֹת חֲנָם לְהִיּוֹת שְׂמֵשִׁים אֲצֶל
רַבְּנוּ ז"ל וּלְהַפִּיץ אֹרוֹ, וְאֶף שְׁבִין כֶּף עוֹבֵר עָלֵינוּ כָּל מִיָּנִי בְּזִיוּנוֹת
וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְאֲנִי עוֹמְדִים תָּמִיד תַּחַת מְטָר שֶׁל
בִּקְרַת מְהַמְתַּנְגְּדִים. אֲבָל מָה לַעֲשׂוֹת?! כֶּף בְּרָא הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
אֵת הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁתְּהִיָּה הָאֱמֶת נֶעְלָמָת, שֶׁהִיא נִקְדַּת הָאֱלֹקוֹת,
וְהַצְּבוּעִים וְהַגּוֹיִים יַעֲשׂוּ חֵיל, וְאֵינִי לָנוּ שׁוֹם עֲצָה — רַק מְסִירוֹת
נֶפֶשׁ בַּפֶּעַל מִמֶּשׁ.

וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׂבָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל מִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד הַמְסִיוֹן,
יִמַּח שְׁמֵם וְזִכְרָם, וְכֵן הָעֵרֶב־רַב שֶׁהִתְפַּשֵּׁטוּ שָׁם, מְמַלְאִים אֵת כָּל
הָאָרֶץ עִם בְּשָׂר חַמּוּרִים וְסוּסִים וְחִזִּירִים, וּמְפַטְמִים בָּהֶם אֵת
הַמּוֹן־עַם, וְזֶה גוֹרֵם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׂכוּפְרִים אַחֲר־כֶּף לְגַמְרִי. וְכִמוֹ
שֶׁאָמַר הַרְמְב"ם: כְּשֶׁאָדָם מְפַטֵּם עֲצָמוֹ בְּטָרְפוֹת וּנְבִלוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה
מְאָבֵד אֵת זֵיק הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֱמוּנַת תַּחֲיִית הַמֵּתִים וְהַשְּׂאֲרַת
הַנֶּפֶשׁ וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא מְאֹד מְאֹד מִתְפַּשֵּׁטת שָׁם בְּאָרֶץ
יִשְׂרָאֵל, זֶה כְּבָר שְׁלֵשִׁים וְשֵׁשׁ שָׁנִים, וּבִיּוֹתֵר בְּשָׁנָה הָאַחֲרוֹנָה,
שֶׁהִכְנִיסוּ לְאָרֶץ בְּהַצְנַע אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת מִכְתוֹת הַמְסִיוֹן, יִמַּח שְׁמֵם
וְזִכְרָם, עַל־כֵּן עָלֵינוּ לְמָסוֹר נִפְשָׁנוּ רַק לְהַפִּיץ אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אָשֶׁר   ו' תב   בְּנַחֵל   רכה

ואף שְׁבִין כֶּף הַמִּתְנַגְּדִים מְדַבְּרִים עָלַי "זֶה לֹא בְּרִסְלָב" ... "זֶה רַק חֲקוּי" ... מַה בְּכֶף? ! שִׁינְבָחוּ הַכְּלָבִים, אָנִי רוֹאֶה שֶׁהֵם בָּאִים כְּאֵן לְחוּץ-לְאָרֶץ רַק לְאַסֵּף מַעוֹת: זֶה בְּכֶדוֹ — הַתְּלֻמוֹד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה בְּחִבּוּתוֹ — הַכּוֹלֵל שְׁלוֹ, זֶה בְּקוֹרְתּוֹ — הַקְּרִיָּה שְׁלוֹ, וְחוֹנְפִים בְּנֵי-אָדָם מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל, וּמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבָר אָסוּר, כְּאִלוֹ זֶה יַעֲזוֹר לָהֶם לְמַעַן אֲסַפֵּת הַמַּעוֹת, וְהֵם אֵינָם יוֹדְעִים מַה שֶּׁהֵיָּה מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל צוֹעֵק תְּמִיד: "כִּי רַבִּים אֲשֶׁר עִמָּנוּ מֵאֲשֶׁר עִמָּהֶם, וַיֵּאבְדוּ הֵם וְאֶלֶף פְּיוּצָא בָּהֶם, וְדָבָר אֶחָד מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל לֹא יִתְבַטֵּל".

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְךָ. רֵאָה לְמַסֵּר נִפְשֶׁךָ תְּמִיד, וְתַפְיֵן אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה, כְּמוֹ שֶׁהַסְטֵרָא אַחְרָא אֵינָה מִתְבַּיֶּשֶׁת.

רֵאָה לְהַרְגִיל עֲצֻמָּךְ בְּאַמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר מְאֹד מְסֻגְלַת לְנִשְׁמָה, כַּמָּה שָׂרָק תּוֹכֵל, הֵינּוּ פָּרָק, שְׁנֵי פָּרָקִים, אֲבָל שִׁיְהִיָּה כְּסֻדְרָן, וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, כִּי מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, וְגַם מִשְׁנָה אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. אֲשֶׁרִינוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבְּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ! עוֹד מְעַט יַחְלְפוּ לָנוּ הַשָּׁנִים, וּכְבָר נִהְיָה לְמַעְלָה, וּמָה יִשְׁאַר לָנוּ? רַק מַה שְׂזַכֵּינוּ לְשִׁמּוֹשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' תב.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֻדְרַת תְּצוּהָ, 'שַׁבַּת זְכוֹר' ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה לְמַעַלַת הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ, שְׁעֲדִין אֶתָּה מִחֲזִיק בְּתַמָּךְ — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל. כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עֲמַלְק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, כִּי הוּא נִכְדוֹ שֶׁל עֲשׂו, אֲשֶׁר הִיָּה צָד נִפְשׁוֹת בְּפִיו, "כִּי צִיד בְּפִיו" (בְּרֵאשִׁית כה, כח) — לְהוֹצִיא כָּל מִיָּנִי לְכַלּוֹף וְזִהְמָה עַל הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, צְדִיקֵי הַדּוֹר, תִּלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּלְהַסִּית אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְהִתְרַחַק מִמְּקוֹר חַיּוּתָם. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁעֲדִין אֲנִי רוֹאֶה, שְׁעוֹד נִשְׁאַרָּה נֶפֶשׁ אַחַת, זוֹ לִי שְׂמִיחָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד מְאֹד.

עֲלִינוּ לְזִכֹּר מַעֲשֵׂה עֲמַלְק, וּלְהַזְכִּירוֹ בְּפֶה וּבִכְתָּב, כִּי הַצְּבִיעוֹת בְּעֵתִים הַלְלוּ הוּא אִים וְנוֹרָא, וּמְאֹד מְאֹד מְטַעִים אֶת בְּנֵי-אָדָם "זֶה לֹא בְּרִסְלָב" ... "זֶה רַק חֻקּוֹי" ... "זֶה לֹא אוֹרְגִינְלִי" ... וְכוּ' וְכוּ'. וּמִי מְדַבֵּר זֹאת? כַּמָּה מְצַרְעִים הַבָּאִים כָּאֵן בְּשִׁבִיל כֶּסֶף: זֶה בְּכַדּוֹ, וְזֶה בְּחִבִּיתוֹ, וְזֶה בְּקוֹרְתּוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל שְׁקֹר וְכֹזֵב! וּמְטַעִים אֶת בְּנֵי-אָדָם, וַיִּשְׂרְאֵל קְדוֹשִׁים נִתְבָּעִים וְנוֹתָנִים, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת כְּשֶׁהֵם עוֹד מְצַלִּיחִים לְשִׁפְךָ בּוֹז וְחֻמָּה עֲלֵינוּ, זוֹ אֶצְלָם קָרָן נִפְלְאָה.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! עֲלִינוּ לְהִגֵּן עַל עֲצֻמְנוּ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים, וּלְגַלוֹת פְּנִיָּהֶם הַטְּמְאוֹת לְכָל בָּאֵי עוֹלָם. תִּהְלֶה לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, אֵינִי נִכְנַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ יְתַבְרַךְ, אֵינִי נִצְרָךְ אֶל הַבְּרִיּוֹת, אֵינִי צְרִיךְ שׁוֹם כֶּסֶף וְשׁוֹם כְּבוֹד, וְעַל-כֵּן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הָאֱמֶת שְׁלִי לֹא תִשְׁתַּנֶּה. וְכִמוֹ שְׁפָרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סו) מְאֲמָרֵם ז"ל (בְּרַכּוֹת ו:): כִּיּוֹן שְׁנִצְרָךְ אָדָם לְבְרִיּוֹת, פָּנָיו מִשְׁתַּנֶּה לְכַמָּה גְּוָנִים; הֵינּוּ הָאֱמֶת שְׁלוֹ מִשְׁתַּנֶּה, כִּי צְרִיךְ לְחַנֵּף לְכָל בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, בְּשִׁבִיל כֶּסֶף וְכְבוֹד.

חֻמְדַּת לְבָבִי! אֲנִי אוֹחֵז בְּשְׁלִי, וּמִי שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב — יְתַקַּרֵּב, וּמִי שְׂרוּצָה לְהִתְרַחַק — שְׂיִתְרַחַק, אֲנִי אֲגִיד אֶת הָאֱמֶת כְּמוֹת שְׂהִיא, בְּלֹא כַחַל וּבְלֹא שְׂרָק! עֲנִין רַבֵּנוּ ז"ל הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הַעֲלִיוֹנָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה הֵימְנָה, וּמִחֻמַּת גְּדֻלַּת הָאוֹר שְׂמִתְגַּלָּה עִכְשָׁו, הַהִכְרַח

אֲשֶׁר   ו' תב   בנחל   רכז

שְׁיֵהוּ כָּל מִינֵי כְּסוּיִים, וְאֲנוּ מִצְדָּנוּ הַהִכָּרַח לָנוּ לְהוֹרִיד וּלְבַטֵּל אֶת
הַהִסְתָּרוֹת וְהַכְּסוּיִים, וּלְגַלוֹת אֶת הַצְּבוּעִים.

עוֹמֵד אַבְרָהָם אֶחָד, וְדוֹרֵשׁ בְּרַבִּים לְפָנָי קֹהֵל וְעֵדָה קְדוֹשָׁה,
בְּעִבּוֹר הַתְּלִמוּד תּוֹרָה שְׁלוֹ בִירוֹשָׁלַיִם, וּמְרַבָּה בְּשִׁבְחַת רַבּוֹ הַקְּדוֹשׁ,
וּמְקַלֵּל אֶת מַלְכוּת הָעַרְב־רַב, וּבָהּ בְּשָׁעָה שֶׁהַפּוֹלֵל שְׁלוֹ בְּבִנְיָ-בְּרַק
מְקַבֵּל אֶת כָּל הַתְּקַצִּיב מֵהֶם, וְזֶה בְּרוּר וּמְפָרֵס, וַיְכּוּלִים לְבַדֵּק אֶת
זֶה... וְאַחֲרָיָה אַבְרָהָם בְּזֶה, הוֹלֵךְ לְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבַר אֲסוּר, כְּאֵלוֹ
הוּא הַמְּבִין הָאֱמִתִּי בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, מֵאַחַר שֶׁעָשָׂה אֵיזָה מִפְּתוּחוֹת
בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְכֵן לְקַט מֵהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" אֵיזָה סְפָרִים...
הַשּׁוֹטָה הַזֶּה אֵינוֹ יוֹדֵעַ, כִּי צָרִיכִים לְשַׁכַּח עַל הָאָרֶץ בְּפִשּׁוּט יָדַיִם
וְרַגְלַיִם יָמִים וְשָׁנִים, וּלְבַכּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ, שֶׁיִּזְכָּה לְבְרוּר וְזוֹכֵף
הַמְדַמָּה, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת רְחוּקִים מִכֶּסֶף כְּרַחוּק מְזוּרַח מִמַּעַרְב.

וְעַכְשָׁיו, מֵדוּעַ לֹא אֲרַשֵׁם אֶת זֶה עַל הַכֶּתֶב... מֵדוּעַ אַתָּה כָּל-כָּף
מִפְּחַד מִמִּישָׁהוּ שֶׁיִּדְבַר עָלַי בְּשִׁבִיל זֶה?!... הֲלֹא סוּף כָּל סוּף
מִמִּילָא יִדְבַר עָלַי, כְּשִׁיבּוֹא אֵלָיו קוֹל הַהִבְרָה שֶׁל הַהִתְנַגְּדוֹת, שֶׁלְכָל
הַפְּתוּחוֹת יוֹדֵעַ מַה לְפָנָיו!

רְאֵה אַתָּה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! נִתְתִּי לְךָ כְּכֹר סְפָרִים, שֶׁשְׁוִיָם
מְגִיעַ לְמֵאוֹת דוֹלָרִים, הֵאֵם בְּקִשְׁתִּי מִמָּךְ פֶּעַם כֶּסֶף בְּעִבּוֹר זֶה?!
הֵאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ שֶׁכָּל סֵפֶר עוֹלָה הַיּוֹם הוֹן?! וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי
מְדַפֵּיס וּמַחְלֵק רַבְבוֹת רַבְבוֹת סְפָרִים, וְאֵין אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה
כֶּסֶף בְּעִבּוֹר זֶה, מִי שֶׁזוֹכָה וְיִזְכָּה — יִתֵּן, וּמִי שֶׁלֹּא יִזְכָּה — לֹא
יִתֵּן. וְעַל-כֵּן מַה לִּי לְהִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי אֵלוֹ הַצְּבוּעִים?! אֲנִי אוֹקִיעַ אוֹתָם
נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ, וְעוֹד אֲפָרֵס לְדוֹרוֹת עוֹלָם — מִי הֵם מִתְּנַגְּדֵי, וּמַה
גָּרְמוֹ לְעוֹלָם — מִמֶּשׁ עֲכוּב הַגְּאֻלָּה!

הֵאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה קוֹרָה הַיּוֹם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָעַרְב־רַב
נִתְפָּשְׁטוּ שָׁם מְאֹד מְאֹד, וַיִּרְבְּעֵם בֵּין נֶבֶט הַתְּגַלְגָּל בְּדוֹרְנוֹ עוֹד פֶּעַם
לְמַעַן תִּקְוֶנוּ, וּבְמִקוֹם לְתַקֵּן חֲטָאוֹ, עוֹד הַכִּפִּיל חֲטָאוֹ בְּאֵלֵי פְּעָמִים,
וְחֲטָא וְהִחֲטִיא אֶת הָרַבִּים, שֶׁהוּא רֹאשׁ הָעַרְב־רַב, שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקַב,
שְׁחִיק טְמִיא, וְהָעִבְרִי עַל הַדַּת אֶת רַבָּם כְּכֹל מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,

רכה   אָשׁר   ו' תב   בַּנְחַל

בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וּמִי שֶׁנִּשְׁאָר בְּשׂוֹאָה בְּאִירוּפָּה עִם גּוֹפּוֹ, שְׂרָפוּ הֵם אֶת נִשְׁמָתוֹ. וְאֵת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִים, הֶעֱבִירוּ לְגַמְרֵי עַל הַדָּת. וְעִכְשָׁיו בְּשָׁנָה זֹאת עָשׂוּ קֶשֶׁר עִם הַמְּסִיּוֹן, וְהֵם מְכַנְּסִים אֲלֵפִים וְרַבּוֹת אֲנֻשֵׁיהֶם לְמֵלֵא אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם נִצְרוֹת, וְרוֹצִים לְהַמִּיר אֶת כָּלל יִשְׂרָאֵל.

וְדַבֵּר זֶה יְדוּעַ וּמְפָרָס לְכָל, מֵה שֶׁקּוֹרָה בְּשָׁנָה זֹאת יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנִים, וְכֵן נִתְגַּלֶּה, שֶׁהֵם מְמַלְאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם בֶּשֶׁר דְּבַר אַחֵר, וּמִיִּצְרִים אֶת זֶה גַּם לְאַמּוֹת הָעוֹלָם.

עִכְשָׁיו אֲשָׁאל אוֹתָךְ, הָאֵשׁ בּוֹעֵר, וַיְכוּלִים לְכַבּוֹת אֶת הָאֵשׁ רַק עִם סִפְרֵי וְדַעַת רַבֵּנוּ ז"ל, הָאֵם בְּשִׁבִיל כְּמָה מְצַרְעִים (מוֹצִיאֵי דְבָהּ רְעָה), אֲפָחַד וְאַפְסִיק?! הָאֵם בְּשִׁבִיל אַבְרָהָ שְׂרוּאָה אֶת כָּל טַעֲנוֹתַי בְּכֹתֵב וְצוֹעֵק, אֲחַדֵּל מִלְדַּבֵּר?! ... תֵּאֱמִין לִי, יֵאבְדוּ הֵם וְאֵלֶּךְ כִּיֹּצֵא בָהֶם, וְדַבֵּר אַחַד מִדְּבָרֵינוּ לֹא יִתְבַטֵּל! כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הֵם הֵם הַמְּגַבֵּרִים אֶת הַמְּסִיּוֹן בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי מִי שֶׁחֹלֵק עַל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, הַמְּגַלִּים אֲמוֹנָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא הוּא נוֹתֵן כַּח וְיָד לְמְסִיּוֹן.

תְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְבּוֹא אֶל שׂוֹם בְּרִיָּה בַּעֲבוּר כֶּסֶף, וְלֹא אֶל שׂוֹם קְבוּצָה וְכֹתֵה וְכו', וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאִינִי צָרִיךְ לְחַנֵּף אֶת הָעַרְב־רַב, יִמַּח שְׁמֵם וְזִכְרָם, עַל-כֵּן אֵינִי מִתְבַּיֵּשׁ לְכַתֵּב וְלִצְעַק כָּל מֵה שֵׁיֵשׁ לִי לִצְעַק. לֹא-כֵן הֵם, אֲשֶׁר עֲדִין נִצְרָכִים לְבְּרִיּוֹת; מִצַּד אַחַד — לּוֹקְחִים מִהָעַרְב־רַב, יִמַּח שְׁמֵם וְזִכְרָם, וּמִצַּד שֵׁנִי — בָּאִים לְכָאן לְבַקֵּשׁ נְדָבוֹת אֲצֵל הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה', וְאַחֲרֵיכֶן פּוֹעֲרִים פִּיהֶם הִטָּמָא לְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, עַל-כֵּן הִתְקַרַח לְפָרְסֵם אוֹתָם!

הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַבֵּנוּ, וּבְקָרוֹב תִּקְבַּל סְפָרִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר הֵם מִמֶּשׁ בְּטוֹל הַבְּחִירָה, וְלֹא בְּחֻנָּם שְׂקָם עָלַי הַבַּעַל-דְּבַר מִחֲדָשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲשֶׁר   ו' תג   בְּנַחַל   רכט
ו' תג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תשא, י"א אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד שמחתי, שקבלת על עצמך לכתב לי בפרטיות את
כל הסדר שלך, ובפרטי פרטיות בכל שבוע כל הבעיות שלך וכו',
ולהפוך — כל מה שהצלחת לחטף בשבוע זה וכו', ודבר זה הוא
טוב לך מכל הבחינות, כי תרגיל עצמך בכתיבה, וכן תוריד מלבך
אכן כבדה, ואולי יעזרני השם יתברך, שאהיה לך השליח הטוב
לחזק ולאמץ אותך, ולדבק עצמך בו יתברך על-פי עצותיו
הקדושות של רבנו ז"ל, אשר הוא נחל המטהר מכל הכתמים.

חמדת לבבי! עליך לדעת, כי כמו שיש לאו בתורה של "לא
תשנא את אחיך בלבבך" (ויקרא יט, יז), והוא לאו חמור מאד מאד,
כמו-כן סובב הלאו גם על עצמו, שאסור לשנא את עצמו כל-כף,
עד שיאמר: "אבד מנוס ותקוה". וידוע מה שאמר רבנו הקפץ-חיים
ז"ל, שגם על עצמו אסור לדבר לשון-הרע...

על-כן עשה מה שתעשה למצא גם בעצמך נקדות טובות,
ולדון עצמך לכף זכות תמיד, פאשר הזהירנו על זה רבנו ז"ל ביותר
(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ובשביל זה נסע לעיר לעמבערג,
אשר זו הייתה התחלת הסתלקותו (כי בתחלה נדמה שסתלק שם,
ואחר-כך חי בגנס עוד שלש שנים, כמובא ספור זה באריכות
ב"חיי-מוהר"ן" ובספר פעלת הצדיק) נמצא, שכל השגתו האחרונה
שהשיג, אשר זה כולל כל ההשגות והיגיעות והטרחות של כל ימי
חיו, כי ביום האחרון, אז נתחברים ונתחדים כל ההשגות יחד
וכו', הנה סוד נפלא זה, שהוא נעשה החזן של כלל ישראל, שיכול
להתפלל עם כל הטוב של כלם, אשרי עין ראתה זאת בספר! אשרי
האזן השומעת זאת בדברי ובחיושי תלמידו מוהרנ"ת ז"ל!

ר ל אָשֶׁר ו' תד בַּנְחַל

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁאָנוּ זֹכִים לְהִיּוֹת בְּחֵלֶק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא
כְּזֶה, אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרֵינוּ!

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאוּי לָךְ לְשִׁמְח וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל נַעַם
חֲלָקְךָ בְּחַיִּים, שְׂזָכִיתָ לְטַעַם מְאוֹר צַח וּמְצַחֲצַח כְּזֶה, וּמִכָּל שְׂכָן
שְׂאֵתָה גַם זֹכֶה לְהַפִּיץ אֶת אֹרֹךְ, וּלְהַטְעִימוֹ גַּם לְאַחֲרִים (הִנֵּה טוֹב
שְׂתַקַּח מִכָּל אֶחָד אֵיזָה סֵךְ מַעֲט לְצַדִּיקָה, רְאֵשִׁית — כִּי כְּדָאֵי לְזִכּוֹת
אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְתַן אֵיזָה שְׂקָל לְצַדִּיקָה, וְהַשְּׁנִית — כִּי לֹא כְּדָאֵי
לְחַלֵּק סְפָרִים בְּחַנּוּם, כִּי דְבַר שְׂבָא לְאָדָם בְּחַנּוּם, הוּא לֹא יַעֲרִיכוּ,
וַיִּשְׁלִיכוּ אַחֲרֵי-כֵן, לֹא-כֵן כְּשֶׁהוּא נוֹתֵן אֵיזוֹ פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, זֶה יִהְיֶה
חֲשׁוֹב אֲצִלוֹ).

הַעֲקֹר רְאֵה לְצַמְצָם עֲצָמָךְ בְּכָל דְּבַר, וּרְאֵה לְמִצָּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַעֶסֶק וְהַעֲבוּדָה, וְאִזּוּ יֵאִיר לָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּשֵׂא, י"א אֲדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֵלָה, הַחֲתָן הַתְּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל,
נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

כְּאֵתִי לְבָרַךְ אֹתָךְ בְּכַרְפַּת "מְזֵל-טוֹב", לְיוֹם שְׂמֻחַת לְבָבְךָ, זֶה
נְשׁוּאָיִךְ לְמְזֵל טוֹב וְלְסִימָן טוֹב, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא לְהַקִּים
בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, עַל-פִּי הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה וְהַחֲסִידוּת, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה
מַעֲלָה עַל בְּמַתִּי הַשְּׁלֵמוֹת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ תְּמִיד עֲרֻבוֹת
נַעֲמִימוֹת זֵיו חַיּוֹת שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשִׂיחֵיהֶּ לֹא יִתְבָּרַךְ דִּירָה בֵּינֵיכֶם,

אֲשֶׁר   ו' תה   בְּנַחַל   רלא

וּשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ יְאִיר אֲצֻלְכֶם תָּמִיד, וְתוֹלִידוֹ בָּנִים וּבָנֵי בָּנִים חַיִּים
וְקַיָּמִים לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

הַמֵּאַחַל לְכֶם כָּל טוֹב...

ו' תה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּשֵׂא, י"א אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה נוֹסֵעַ מְעִיר לְעִיר, וּמְמוֹשֵׁב לְמוֹשֵׁב, וּמְקַבּוֹץ
לְקַבּוֹץ.

מָה אֵמַר לָךְ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ,
שְׁהַמְסִיּוֹן, יִמַּח שְׁמֵם וְזִכְרָם, עוֹבְדִים כָּל-כָּף חֲזַק עַל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל,
עֲלֵינוּ נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם לְהִזְרִים אֵת זֶרֶם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְגַלּוֹת
וּלְפָרְסֵם אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זוּהִי הַמִּצְוָה
הַכִּי גְדוּלָּה שֶׁבְּכָל הַמִּצְוּוֹת. כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (הַדְּבָרִים
ח.א): אֵיזוֹ מִצְוָה שֶׁהִיא שְׁקוּלָּה כָּכָל הַמִּצְוּוֹת? הֲיִי אֹמֵר זֶה עֲבוֹדָה
זָרָה, הֵינּוּ לְבִטְלָה וּלְשִׁרְשׁ אַחֲרֶיהָ. וְזֹאת יְכוּלִים הַיּוֹם לְקַיֵּם, עַל-יְדֵי
שְׂמִפְיָצִים סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׂאֵתָה עוֹסֵק בָּזֶה, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ! וּבּוֹדָא
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁלַם לָךְ בַּחֲזָרָה שְׁפַע בְּפִרְנָסָה, וַיְהִי
לָךְ מְמוֹן הַרְבֵּה לְפִרְנָס אֵת בְּנֵי בֵיתְךָ וַיִּלְדֶּיךָ.

הַעֲקֵר אֵל תְּהִיָּה בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, וּמִכָּל שְׁפָן שֶׁלְּבַל תִּנְיָח אֲצֻלְךָ
הַעֲצָבוֹת, וְאַז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּדְבֵּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְאַלְקִים, וְהוּא בּוֹדָא לֹא

רלב אשר ו' תו בנחל

יעזב אותך, כי הוא יתברך אב הרחמן, ורוצה לעזור לך כל בר ישראל, אף מחכה שיבקשו ממנו.

הדורש שלומך...

ו' תו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תשא, י"א אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ואני כל-כף שמח לשמע הטוב ממך, ובפרטיות שאני מקנה להשם יתברך, שבקרוב תתחתן ולא תסתובב לבד.

מה אמר לך! אין אתה יכול לשער את גדל השמחה שיש בכל העולמות העליונים על ידך, שאתה מביער את כל ספרי המסיון, ימח שמם וזכרם, ובפרטיות בעיר לוד, אשר בעוונותינו הרבים, נעשה שם מרפז של מסיון, ימח שמם וזכרם, עלינו לשבר אותם לגמרי, ולגלות קלונם ברבים, ולהפיץ רק את ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות הקונטרסים החדשים, שזכני הקדוש-ברוך-הוא בחסד חנם. גם בעיר רחובות התפשט המסיון, על-ידי משמד אהר, ימח שמו וזכרו, ועלינו למלא את כל העיר בספרי רבנו ז"ל.

אחי היקר! ראה להוציא את שליחותך בשלמות בתכלית השלמות, לנסע מעיר לעיר בארץ ישראל, ולמלא את כל העיר עם ספרי רבנו ז"ל, וכן על הרחוב, ועל האוטובוס, ועל הרפכת, ובכל מקום שרק פוגשים איזה בר ישראל, ראוי לך להפיץ לו ספרי רבנו ז"ל. חכמינו הקדושים אומרים (תנחומא שלח א'), שאין לך חביב לפני הקדוש-ברוך-הוא כשליח המשתלח לעשות מצוה, ונותן נפשו כדי שיצליח בשליחותו, עין שם. ודבר זה סובב ביותר עליך, על-כן

אֲשֶׁר   ו' תז   בַּנְחַל   רלג

רָאָה לְהַזְדַּרְזוּ בְּזֶה יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וַתִּמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם סִפְרֵי
מִסְפְּרֵי רַבָּנוּ ז"ל.

הַעֲקֵר רָאָה לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחַ תָּמִיד, כִּי בְּיָדָיו לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. זָכֹר, זָכֹר, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר! לַעֲשׂוֹת לְטוֹבַת אָבִיךָ
שֶׁנִּפְטַר, וּמָאֵד מְאֹד חִפְץֵךְ שֶׁתַּעֲזֹר לוֹ לְתַקֵּן מֵה שְׁעוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם,
וְשִׁיזְכָּה לְבוֹא לְמִנוּחָה נְכוֹנָה. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכָּה עַל-יְדֵי שְׁתַּחֲזִיר
בְּתִשׁוּבָה אֶת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן יֵשׁ לְאַבָּא נַחַת-רוּחַ גָּדוֹל מְאֹד
מְאֹד, כְּשֶׁבָנוּ מִקְרֵב כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם אֶת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְחִזְרִים
בְּתִשׁוּבָה, וְכָל הַנְּשִׁמוֹת מְקַנְאִים בּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאוֹמְרִים לוֹ תָּמִיד:
"אֲשֶׁרִיךָ וְאֲשֶׁרִי יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ, שְׂזָכִיתָ לְהַשְׁאִיר בְּזֶה הָעוֹלָם בֵּן כְּזֶה,
הַמְקַרֵּב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' תז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּשֵׂא, י"א אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיֶּקֶר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אָחֵי הַיֶּקֶר! אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַתִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ.
וְכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּעֶצְבוֹת וּבְדַכְאוֹן. רָאָה לְמַסֵּר עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל
אֵיזָה מְקוֹם שֶׁרַק יוֹלִיךְ אוֹתָךְ — רָאָה לְלַכֵּת, וַתָּמִיד יִהְיֶה אֲצִלְךָ
סֵפֶר תְּהִלִּים, וַתִּהְיֶה רְגִיל מְאֹד מְאֹד בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, שְׁמָאֵד מְאֹד
מְסַגֵּל לְהַמְשִׁיךְ לָךְ נְסִים וַיִּשׁוּעוֹת.

רָאָה לוֹמֵר כְּסִדְרָן בְּכָל פְּעַם עוֹד מְזִמּוֹר וְעוֹד מְזִמּוֹר, וּכְשֶׁתִּסְיֵם
אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים — תִּתְחִיל עוֹד פְּעַם.

רלד אָשֶׁר ו' תח בנחל

נָא וְנָא לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בְּנֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וּרְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי הִיא מְאֹד מְאֹד
שְׂבוּרָה כְּשֵׁרוּאָה אוֹתָךְ כָּל-כֶּף מְבֹהֵל וּמְבֹלְבֵל וּמְלֵא פְּחָדִים. הֲרֹגֵל
עֲצָמָךְ לְשִׁיר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בֵּינֶךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, וְכֵן שָׁמַע הֲרֵבָה כְּלִי
שִׁיר, וּרְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמָךְ. וּבְזָכוֹת הַשִּׁמְחָה וְהַחֲדוּנָה תִּזְכֶּה לְבִטֹּל
מִמֶּךָ כָּל הַגְּזוּרוֹת רְעוּת, וַיִּפֹּל פָּחַד עַל כָּל אוֹיְבֶיךָ, וְאַתָּה תִּצָּא חֲפָשִׁי
לְגַמְרֵי מַעֲלָם.

הַמְּאַחַל לְךָ הַצְּלָחָה רַבָּה...

ו' תח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּשֹׂא, י"א אָדָר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אָנִי שִׂמְחָה, שְׂאֵתָה רַגִּיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירוּשְׁלָמִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
פָּרָק ד', הַלְכָה ח'): בֵּינָן שְׂקִיבְלָתָם עָלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעְלָה אָנִי עָלֵיכֶם
כְּאֵלוֹ לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם, עַיִן שָׁם.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּלִמּוּד מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם חֲזָק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִם תִּזְכֶּה גַם רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף —
אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי לִמּוּד הַפּוֹסְקִים הִזְיָה אֲצֵל רַבְּנֵינוּ וְ"ל עָקָר גְּדוּל.

מָה אָמַר לְךָ! אָסוּר לְךָ לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת כְּרַגַּע, וּבַפְּרָטִיּוֹת שְׂאֵתָה
זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הֲרַבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הֲרַבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, וְלֹא תְּבוֹא
עַל-יְדֵי-זֶה לִידֵי חֲטָא, חַס וְשָׁלוֹם.

הֲרֹגֵל עֲצָמָךְ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְכֵן אֶת עֲצָמָךְ רְאֵה

אֲשֶׁר   ו' תט   בַּנְחַל   רלה

לדון רק לכף זכות, אל תמשיך עצמך אל העצבות פְּרָגַע, חס ושלום, כי רבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד.

אשרינו, שאנו יודעים מרבי אמת פְּזָה! ראה לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל לכל בר ישראל, והפל בחכמה ובהצנע, שלא תודע, חס ושלום, בבית הוריה, שלא תפשטו עליה המניעות והמריבות.

ראה להיות באהבה, באחנה וברעות עם אשתך, ואחד יעזר להשני, ואז השכינה תהיה שרויה ביניכם תמיד.

הדורש שלומך...

ו' תט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תשא, י"ב אדר ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, הרוצה להאיר נפשו באור האורות של הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי לשמע בשורה טובה, שזכית להיות בציון רבנו ז"ל, אשריך ואשרי חלקך! וידוע מה שהיו אומרים אנשי שלומנו הזקרים בעיר אומן, שההתקרבות אל רבנו ז"ל מתחלת, בשעה שזוכים לבוא אל ציון רבנו ז"ל, ויש לו ודוי דברים שם, כמבאר בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ד'), וב"פרפראות לחכמה" על זה, עין שם.

על-כל-פנים מאחר שזכית אחרי כסופין רבים של כל-כף הרבה שנים להיות בציון רבנו ז"ל, ראה לעשות התחלה חדשה בהתקרבות אליו, ותראה לשקד הרבה הרבה בספריו הקדושים, אשר כל עקר ההתקרבות אליו תלויה אף ורק בזה, ולא פאשר חדשים מקרוב באו, ומסלפים את דרכי רבנו ז"ל. והלא ידוע מאמר

רלו אשר ו' תי בנחל

התנא הקדוש (אבות, פרק ב'): "לא עם הארץ חסיד", אם לא לומדים את ספרי רבנו ז"ל, אי אפשר להקרא על שמו כלל.

אודות תקון חצות, חסדי השם יתברך אין אנו מחסרים לילה אחד מאמירת סדר התקון, והלואי שאתה תתחיל לומר מעכשו, על-כל-פנים פעם בשבוע תקון חצות, אם אפשר שיהיה בליל ששי — מה טוב ומה נעים, אבל אשרי ואשרי מי שאומר בכל לילה, אשר על-ידי-זה יהיה לו חלק בגאולה העתידה על-ידי משיח צדקנו (עין לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א'). הזמן לחצות (מוכא בלקוטי-מזהר"ן, סימן קמט), הוא תמיד אחר שש שעות מתחלת הלילה — הן בקיץ והן בחורף, עין שם.

ראה, אהובי, אחי היקר! להרגיל את עצמך להתבודד עמו יתברך, ולדבר את כל אשר עם לבבך עמו יתברך, ואין לך טוב מזה. ומי שמרגיל עצמו בזה, יזכה לטעם טעם עולם הבא בעולם הזה ממש.

הדורש שלומך...

ו' תי.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תשא ה'תשמ"ה.

שולם רב יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וכן במה שאתה משתדל למצא מקום עבורנו בארץ ישראל במסירות נפש, אני מאד מאד מעריך את זה, ושמח על כך מאד, ואני אסיר תודה לך מאד מאד. ומי יתן שאזכה לזה בזכות חנם, שיהיה לי איזה חלק בארץ ישראל, אשר זו היא זכיה גדולה לדור שם, ולא כל אחד יש לו הזכיה הגדולה הזו — לגור בארץ ישראל,

אֲשֶׁר   ו' תי   בנחל   רלז

אֲשֶׁר חֲכַמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (לְקוּט תְּהִלִּים תְּשַׁעָא): מוּטָב לְלִין
בַּמְדְּבָרוֹת שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְלִין בַּפְּלִטְרִיּוֹת שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ.

ואולי בזכות זה שחזקתיך ועזרתך ועזרתי לך לחזור לארץ
ישראל, אזכה גם אני לעלות ולהתישב בארץ ישראל, ולהנות
מאוויה הקדוש, אשר 'אוויה ארץ ישראל מחכים' (בכא בתרא קנח).
יודוע, אשר רבנו ז"ל אמר, שלארץ ישראל צריכים לילה אפלו
רגלי, כמו שצוה הקדוש-ברוך-הוא לאברהם אבינו: "לך לך
מארצך וגו', לך דיקא — הינו רגלי. וכשאחד מאנשי שלומנו
התעקש מאד לפני רבנו ז"ל, שרוצה לנסע אתו ועמו לארץ ישראל,
ומחמת שדרכו של רבנו ז"ל היתה לא להתעקש, אמר לו: "נו, אם
אתה רוצה — לך, ותסדר את הסדורים לנסיעה. וכשחזר, הביא
לפני רבנו ז"ל תפוחים יפים, ואמר: "רבי, ראו אילו תפוחים יפים
מצאתי בעבור צדה לדרך". ענה לו רבנו ז"ל: "אתה חושב
מתפוחים יפים, ועוד רוצה לנסע עמי?! ולא רצה רבנו ז"ל לקחתו
עמו, ולקח אחר במקומו. מפל זה רואים, שאצל רבנו ז"ל הלך
בנפשו לנסע ולהגיע לארץ ישראל.

ואני מבקש ומתחנן להשם יתברך, שאזכה עוד בחיים חיותי
להגיע לארץ ישראל, ואבקש ממך, שתעתיר הרבה בעבורי, וכן
תראה לעורר את כל החברים לבקש עלי, כי מי יודע, אולי אין לי
שום זכיה לגור בארץ ישראל. והקדוש-ברוך-הוא יודע האמת, איך
שאני רוצה וחספן ומשתוקק לזכות לגור בארץ ישראל, ובזכות
ההשתוקקות שלי, ישפע שפע גדול לכל ישראל, כמוכא בספר-
המדות (אות ארץ ישראל, סימן ג'): על-ידי השתוקקות שאדם משתוקק
לביאת ארץ ישראל, על-ידי-זה נשפע פרנסה גדולה, עין שם.

הדורש שלומך...

מאד מאד אבקש אותך לדבר הרבה עם ... גרו יאיר, כי הוא
מאד מעריך אותך, אף מתבייש להתחיל לדבר עמך, על-כן ראה
לדבר עמו הרבה ותחזקו.

רלח אָשֶׁר ו' תיא בנחל
ו' תיא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר תשא ה'תשמ"ה.

שלום רב יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני שמח לקראת כל מכתב ממך.

ותאמין לי, שמאד מאד אני מצטער ודואג בעבור פרנסתך, וכמה פעמים אני חושב וחושב — מה ולמה לך כל הצרה הגדולה הזו, להכנס בעסק הרבים וכו', על חשבון פרנסתך וכו'?! ומצד שני, אני שומע ומקבל בשורות טובות על גדל פעילותך בעסק הרבים וכו', אז נחה דעתי, ואיני יודע מה לכתב לך.

מה אמר לך! רבנו ו"ל אמר (חיי־מוהר"ן, סימן תקא): פרנסה — נאהר בטחון; הינו לפרנסה אין שום עצה — רק בטחון. אף־על־פי־כן התבטא פעם, שרוצה שכל אחד מאנשי שלומנו יהיה איזה עסק ומשרה בעבור פרנסה, כי במקום עבודת הבטחון, יעשה איזו עבודה אחרת, עין שם.

חמדת לבכי! צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך לידע איך להתנהג בענין הפרנסה, כי גם הפלי, שהוא המשרה, הוא ממנו יתברך, כי גם הסבה, היא מסבת כל הסבות, ועל־כן אין לנו שום עצה להאיר עינינו במה להשתפר, כי זה מהדברים המכסים מבני־אדם, שאינו יודע איך גרויח פרנסתו.

אודות בנך הקטן בענין הטלויזיה וכו', עליך לדעת, כי היא תאנה גדולה לשבת ולהסתפל גם לגדול ומפל שכן לקטן, ועל־כן אין זו עצה להכותו, אלא להוציא את הטלויזיה מהבית, אשר היא כלולה משלשת העונות הכי חמורות: "עבודה זרה" — שמראים שם כל מיני כנסיות ומסגדים של עובדי אלילים, ומה הם עושים

אָשֶׁר   ו' תיב   בְּנִחַל   רַלֵט

שָׁם וְכוּ', "גְּלוּי עֲרִיזוֹת" — שְׁמֵרָאִים שָׁם כָּל מִינֵי פְּרִיצוֹת וְנֹאוֹף, "שְׁפִיכוֹת דָּמִים" — שְׁמֵרָאִים שָׁם כָּל מִינֵי רְצִיחוֹת וְאַלְמוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל זֶה נִחְקַק בְּלֵב הַקָּטָן, וְכֵן גְּדַל עִם אֱלוֹ הַתְּמוּנוֹת. וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי לְזֶרֶק אֶת הַטְּלוּיזְיָה לַחוּץ, וְלֹא לְהַכּוֹת אֶת הַיֵּלֶד בְּעִבּוּר זֶה.

וּבְאֵמֶת מִי שֵׁישׁ לוֹ רַק קֶצֶת שְׁכָל וְהַבְּנָה, רוֹאֵה וּמִבִּין, שְׁכָל הַטְּלוּיזְיָה הוּא דְמִיּוֹן גְּדוֹל, לְגוֹל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר מִן הָאָדָם, שָׂרֵב יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו מְבֻלָּה בְּזֶה, וּבִין כֵּן וּבִין כֵּן עוֹבְרִים לוֹ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וּכְבָר שׁוֹכֵב עִם רַגְלָיו אֶל הַדְּלֶת (שְׁכָבָר נִפְטָר).

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזָרְנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁנוֹזְכָה לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ, וְלִמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, סִפְרֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכָל עִם יִשְׂרָאֵל יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֱמֵתִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמֵאֲחֵל לְךָ הַצְּלַחָה רַבָּה...

ו' תיב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וּבִקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ אֶל אֲהוּבֵי הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנִּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

יַעֲזֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּפִסְחַ כְּשֶׁר, וְתַחַג אֶת הַחֵג בְּדִיצָה עִם כָּל הַמְּשַׁפְּחָה.

רְאֵה לְהַזְהֵר בְּבִרְכַּת-הַמְּזוֹן, לְבָרְךָ מֵתוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, מְלָה בְּמְלָה, וְאִזּוּ לֹא תִצְטָרֵךְ לְהַגִּיעַ לְיַדֵּי מִתְנַת בְּשֶׁר וְדָם.

וְכֵן הַרְגַל אֶת אֲשֶׁתְּךָ, שְׁתַּדְּלִיק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב בְּעִבּוּרְךָ וּבְעִבּוּרָהּ, וְעוֹד גֵּר לְזְכוּת כָּל בֵּן וּבַת שֵׁישׁ לָכֶם, וְנוֹסֵף עַל זֶה שְׁתַּדְּלִיק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זֵית, וּבְשַׁעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת תַּעֲמִד אֶתָּה

רמ אָשֶׁר ו' תיג בנחל

על יד אשתך, ושניכם תתפללו הרבה, שתהיה לכם פרנסה בשפע,
ואז תראו נפלאות רבות.

המאחל לך כל טוב.

תכתב לי אם קבלת את מכתבי זה.

ו' תיג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר, שוטה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד נשבר לבי, עד שבכיתי על גדל הצרה שסבבה את
ביתכם זה כמה שנים, וקשה לכם לצאת מזה.

והנה בזה שאתה גומר בכל שבת-קדש את כל ספר התהלים
עם הילדים שלך, טוב ויפה הדבר הזה, רק להמשיך בזה — לסיים
את כל ספר התהלים בכל יום השבת, ובזכות אמירת תהלים, לבסוף
תראו נסים נגלים ממש, שיעשה עמכם השם יתברך, כי אמירת ספר
התהלים כלו בפעם אחת, מסגלת מאד מאד, שיעשו לו נס נגלה
מן השמים. ואשרי האדם (שצריך ישועה מן השמים) — שיגמור
ויסיים את כל ספר התהלים בפעם אחת, ואז ימתקו כל הדינים מכם,
כמו שפרש רבנו איש האלקי הבעל-שם-טוב, זכותו יגן עלינו: "מי
ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו", מי שרוצה למלל ולבטל את
כל הגבורות שסבבוהו — שישמיע כל תהלתו, שיגמור את כל ספר
התהלים בפעם אחת.

אודות הקמיעות שמבקש וכו', תאמין לי, כי המצב אצלכם

אָשֶׁר   ו' תיד   בנחל   רמא

כָּל־כֶּף גְּרוּעַ, שְׁכַבְר לֹא יוֹעִילוּ שׁוֹם קַמִּיעוֹת כָּלֵל, וְאַתֶּם צְרִיכִים רַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרַבִּים.

לְדַעֲתִי, אַמִּירַת מְשָׁנִיּוֹת הוּא הַקְּמִיעַ הַכִּי יִקָּר לְאַדָּם, שְׂיִרְגִיל עֲצָמוּ וְכֵן אֵת הַבְּנִים לוֹמַר הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת כְּסֻדְרָן, לְהִתְחִיל מִהִתְחַלַּת מִסְכַּת בְּרִכּוֹת, עַד שְׂיִזְכֶּה לְסִים אֵת כָּל שִׁשָּׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, וְזֶהוּ הַקְּמִיעַ הַכִּי בְּדוּק לְגֵרֵשׁ אֵת הָרַע וְהַסְטָרָא אַחֲרָא מִהָאָדָם וּמִהַבֵּית וְכו'.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְךָ מְאֹד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעֲתְךָ כָּל־כֶּף, עַדִּין אֵתָּה בְּגִיל צָעִיר וְכָל הַחַיִּים לְפָנֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח מְלָאכֹו רְפָאֵל לְפָנֶיךָ בְּרַפּוּאָה שְׁלָמָה מִן הַשָּׁמַיִם, בְּתוֹךְ שְׁאָר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ כָּל טוֹב...

תְּכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ אֵת מִכְתָּבִי זֶה.

ו' תיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי וַיְקַהֵל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ אֵל יְדִידֵי, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ, כֵּן תִּבְשְׂרֵנִי תְּמִיד רַק בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת. וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ תְּמִיד בְּרַכְּךָ בְּעֵשֶׂר וְאַשֶׁר וְרַב נַחַת מִהִלְדִּים, וּפְרִנְסָה בְּקִלּוֹת וּבְשִׁפְעַ גְּדוּל.

אָמַר הַחֲכָם: "הַמְּתֵן וְתִנְצֵל, מִהֵר וְתִתְחַרְט", כִּי "הַמְּתֵן —

רמב אֲשֶׁר ו' תטו בנחל

אחריתו טובה, והמהיר — אחריתו רעה". וראה בכל דבר להקדים את מדת הסבלנות, אשר זה יביא לך הצלחה גדולה בפית ובחנות.

המאחל לך חג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ר' אברהם בר' נחמן ז"ל היה רגיל לומר: כל חצות שאני זוכה לחטף בזה העולם, זו הנחמה שלי, זו התקוה שלי, זו הרפואה שלי, וזה ישאר לי לנצח.

ר' אברהם בר' נחמן היה רגיל לומר: החטאת נעורים של האדם מכסים ומסתירים את מח האדם, שלא יוכל להשיג את האור האמתי של רבנו ז"ל, ועל-כן צריכין לבקש הרבה מאד ממנו: תברך, שישכח שישכח מחו, שישכח להרגיש את האור האמתי של רבנו ז"ל. וכן אמר לגבי ברור ההלכה, שהחטאות נעורים מכסים את המח, שלא יוכל להשיג ברור ההלכה, ועל-כן צריכים לבקש הרבה על קדשת וטהרת המחין, שישכח לברר לעצמו ההלכה, לדעת אף להתנהג על-פי התורה.

אנשי שלומנו היקרים אומרים בשם מוהרנ"ת ז"ל: הג' נקודות (המוכאות בלקוטי-מוהר"ן, סימן לר), הן כנגד הג' תפלות: "שחרית" — כנגד "נקודת הרב", "מנחה" — כנגד "נקודת החבר", "מעריב" — כנגד "נקודת עצמו", וכמו שבמנחה אין קריאת שמע, שהוא המחין. כמז-כן לגבי נקודת החבר, אין צריכים שום מח, רק לדבר עמו סתם בתמימות ובפשיטות, ואז ממילא יתעורר, ויקבל את נקודתו הטובה.

ו' תטו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה, יגיעו להיקר, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אָשֶׁר   ו' תטז   בַּנְּחָל   רמג

רֵאָה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ בְּכָל מַיְנֵי אָפְנַיִם שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּפְלֵ בְּדַכָּאוֹן כָּלֵל, כִּי הַחַיִּים הוּא בְּדַגְמַת יָם הַסּוֹעֵר, וְעוֹבֵר עַל כָּל בְּרָהּ שְׁבַעֲוֹלָם בְּכָל יוֹם יוֹם כָּל מַיְנֵי מְרִירוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת שְׁבַעֲוֹלָם, וְצָרִיךְ לְחִזּוֹק עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם יוֹם מִחֲדָשׁ.

הַעֲקֹר הַרְגָּל אֶת עֲצָמָךְ לְשִׁמְעַ כְּלֵי זָמֵר תְּמִיד, וְתִרְקֹד הַרְבֵּה אֲפִלוּ בֵּינֶךָ לְבִין עֲצָמָךְ, וְכֵן הַרְגָּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁתַּפְתַּח אֶת פִּיךָ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכֹל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כְּמוֹ שְׁמִסְפָּרִים לְפָנָי בְּשׂוֹר וְדָם. וְתֹאמִין, שְׁכַל דְּבוּר שְׁאִתָּה מִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ — מִיָּד נִתְקַבֵּל, וּמַה שְּׁעֵדִין מִתְעַכְּבֵת הַיְשׁוּעָה, זֶה דְּבַר גֵּעֵלָם מֵאֲתָנוּ. הַתְּפִלָּה מִיָּד מִתְקַבֵּלָת, וְזֶה בְּרוּר, אִךְ צְרִיכִים לְחִכּוֹת הַרְבֵּה בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, עַד שְׁיִוְרְדֵת לוֹ הַיְשׁוּעָה. וּבִשְׁבִיל שָׂרֵב בְּנֵי־אָדָם אֵינָם בְּקִיָּאִים בְּזֶה, וְאֵין לָהֶם סִבְלָנוֹת לְחִכּוֹת עַד שְׁיִזְכּוּ לַיְשׁוּעָה, עַל־יְדֵי־זֶה מִפְּסִיקִים לְגַמְרֵי מִתְפַּלָּה, וּמְזַנְחִים אוֹתָהּ לְגַמְרֵי, וּמִזֶּה בָּא שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שְּׁעוֹבֵר.

עַל־כֵּן רֵאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי, חֲבִיבֵי! לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׁזֶה הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ (עֵינֵי לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ"ד); וְכֵן רֵאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, אֲשֶׁר הַשְּׁמִחָה הִיא רְפוּאָה גְּדוּלָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוּיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּעֵינֵיךְ לְהִתְחַתֵּן עוֹד פַּעַם, חֲכֵה עוֹד קֶצֶת, וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

ו' תטז.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָה, שׁוֹתָה מִיַּמֵּי הַנְּחָל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

רמד אָשֶׁר ו' תיז בנחל

אָחי הַיִּקָּר! רְאֵה לְהַחֲלִיף שְׂמֶךָ הַלּוֹעֲזִי בְּשֵׁם קָדוֹשׁ, וְהִיָּה
'אַהֲרֹן' שְׂמֶךָ, וְתִתְנַהֵג בְּמִדָּתוֹ, שֶׁהִיָּה אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם,
אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה.

הַרְגֵּל עֲצֻמָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהִתְמַד בְּסִפּוּר "בֶּן אִישׁ
חַי" הַהֲלָכוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְסִימּוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ, אֶת פְּרִשְׁתַּת הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן
רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרִשְׁתַּת הַשָּׁבוּעַ עִם הַתְּרַגּוּם, וְגַם קִצַּת מִפְּרוּשׁ
רש"י הַקְּדוֹשׁ.

תְּהִיָּה זְהִיר בְּמַצּוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךָ נִסִּים וּנְגִלִים, שֶׁתִּשָּׂא חַן בְּעֵינָי כָּל רוֹאֶיךָ
וְתִצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ כָּל טוֹב...

ו' תיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַחֲמֻשִׁים דּוֹלָר לְפִדְיוֹן — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לָכֶם, וַיִּמְלֵא מְשָׁאֲלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה בְּכָל מָה
שֶׁאַתֶּם צְרִיכִים — בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּזֶה וּבְכָא, לְנִצְחַת נְצָחִים.

אָחי הַיִּקָּר! אֲסוּר לְדוֹן אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד לְכַף חוֹב, וְלִחְשֹׁב כְּאֵלּוּ
אֲנִי כְּבָר הִכִּי גְרוּעַ, וּכְבָר אֵין לִי תִקְוָה, אֲסוּר בְּהַחֲלִיט לְהִתְנַהֵג כֶּף.
וּרְבִנּוֹ ו'ל גְּלָה לְנוּ הַרְךָ שֶׁל לְדוֹן אֶת עֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), וּכְשֵׁם שֶׁמְצַוָּה לְאַהֵב אֶת זוּלָתוֹ,
כְּמוֹ-כֵן מְצַוָּה לְאַהֵב אֶת עֲצֻמוֹ, וּכְשֵׁם שֶׁאֲסוּר לְשֵׁנָא אֶת שׁוּם בַּר
יִשְׂרָאֵל, כֶּף אֲסוּר לְשֵׁנָא אֶת עֲצֻמוֹ.

וְעַל-כֵּן לֹא טוֹבָה הַנְּהַגְתָּךְ, שֶׁאַתָּה מִתְמַרְר כָּל-כֶּף עַל רַע

אֲשֶׁר   ו' תיח   בנחל   רמה

מעשיך וכו', כאלו אתה הכי גרוע, חס ושלום, עליך להרגיל עצמך לילך עם הגלוי שגלה לנו רבנו ו"ל, שצריכים למצא בעצמו רק את הטוב. ומוהרנ"ת ו"ל גלה לנו, שזו תהיה עבודת משיח צדקנו, ובאפן הזה יחזיר את כל העולם פלו אליו יתברך.

ראה לשמח עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ובפרטיות במדת השמחה, שרבנו ו"ל אמר, שהיא רפואה גם בגשמיות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד). וכן ראה לדבר הרבה עמו יתברך, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך.

ואמר החכם: "אל תירא משום נמצא כי אם ממחטיאך", ועל-כן ברח לך מפל מיני חברים רעים, הדבק באנשי שלומנו הנקרים, תלמידי "היכל-הקדש", ותלמד בכל יום ויום שעורים כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים, ובפרטיות ב"לקוטי-מוהר"ן" וב"לקוטי-הלכות", ובנדאי לא יעזב אותך השם יתברך.

ראה לעזר הרבה לאשתך בגשמיות וברוחניות, ותשמחה בכל מיני אפנים שבעולם, והשמחה תשרה תמיד בביתכם.

אודות הפצת ספרי רבנו ו"ל — אין למעלה מזה, כי כנגד שקלקל אדם בפגם הברית, עליו לתקן בפזור ספרי רבנו ו"ל, ולא צריכים להסתפל על גדל ההתנגדות שיש על זה, כי הכל מצד הסמ"ף-מ"ם, שמפחד שעוד מעט ויבערו אותו מן העולם, ויקים (זכריה יג, ב): "ואת ריח הטמאה אעביר מן הארץ" וגו'.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ו' תיח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום לידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו זאיר ויזרח לנצח נצחים.

רמו   אָשֶׁר   ו' תיח   בנחל

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמָאֵד מָאֵד אָנִי שְׂמַח לְרֵאוֹת וְלִשְׁמֹעַ אֶת גְּדֹל פְּעִילוֹתֶיךָ שְׂאֵתָה
פוֹעֵל בְּעִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ — לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּיַדֵּי
הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק גְּדוֹל בְּגֵאֻלַת יִשְׂרָאֵל.

זָכֹר, זָכֹר! כִּי כָּל יוֹם וַיּוֹם שְׂאֵתָה מְזֻדְרוּ בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה,
הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית. הֵן אָמַת, שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ וּמִבִּין וּמְרַגֵּשׁ צַעֲרֶיךָ
הַקָּשָׁה, מִכָּל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ — אוֹדוֹת עֶסֶק
הַשְׂדוּכִינִן, וְתֵאמִין לִי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה עַד בִּינֵינוּ, כִּי הַדָּבָר נוֹגֵעַ
לִי בִּנְפֹשִׁי, שְׂתִזְכֶּה לְמִצְאָה אֶת בֵּת זְוִיגֶיךָ וּכְבֹר תַּתְּחַתֵּן, אֵיךְ כָּפִי הִנְרָאָה,
שְׂהִתְכַרַח לְחִכּוֹת עוֹד קָצֵת. וְאַף שְׂמֹר וּמְרוֹר לָךְ מָאֵד מָאֵד, מִי יוֹדֵעַ
תַּעֲלוּמוֹת דְּרַכְיֹו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הַכֹּל נֶעְלַם וְנִסְתָּר!

אֲחֵי הַיְקָר! כָּבֹר אָמַר הַחֲכָם: "הַסֵּבֵל — אָמַת שֶׁהוּא מֵר, אֲבָל
מִעֲבִיר מִבְּעָלָיו הַנְּזָק", אֵין לָךְ עֲצָה עֲכָשׁוּ — רַק לְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה
וּבְקָשָׁה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְלְהִרְבּוֹת בְּצִדְקָה,
שְׂהִיא הַדְּפִסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עוֹשֶׂה עֲכָשׁוּ מִהֶפְכָּה
גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם. וְאַף שְׂבִין כָּךְ הַבְּעָלִי כַּדִּים וְהַבְּעָלִי חֲבִיּוֹת וְהַבְּעָלִי
קוֹרוֹת שְׂמִסְתוֹכְבִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׂלוֹמְנוּ נוֹסְעִים בְּעוֹלָם, וְאוֹסְפִים כְּסָף
בְּעִבּוּר בְּרִסְלָב, זֶה בְּעִבּוּר "יִשִּׁיבָה", וְזֶה בְּעִבּוּר "כּוֹלֵל", וְזֶה בְּעִבּוּר
"קַרְיָה", וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב לְטוֹבַת עֲצָמוֹ, וּמְנַצְּלִים אֶת פְּרִסּוֹם שֵׁם
רַבְּנוּ ז"ל עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים — מַה בְּכַף?! הַכֹּל יִחְזַר אֵלֵינוּ,
יָשׁוּבוּ הֵם אֵלֵינוּ, וְאַנְחֵנוּ נָשׁוּב רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ...

הָיָה טוֹב לְחַזֹּר וּלְהַדְפִּיס אֶת הַקּוֹנְטְרָס "אַסִּירֵי אֶרֶץ" עִם נִקּוּד
חֲדָשׁ, וּלְצַרֵּף אֶת ה'תַּקּוּן הַכֹּלְלִי.

אֲשֶׁר   ו' תיט   בַּנְחַל   רמז
ו' תיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי הַתְּשֻׁמָּה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְאֵתָה כּוֹתֵב לִי בְּכָל מִכְתָּב, אֵיךְ אֵתָה מִתְחַזֵּק לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל. מָה אִמַּר לְךָ, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה כָּלֵל, וְרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה כָּל יוֹם וַיּוֹם עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ, "אֲשֶׁר בַּנְּחַל" שֶׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאֵין אָנּוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו וְעַל תַּלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר. כִּי כְּפִי גִדְּל הָאוֹר הַנוֹרָא וְהַנִּפְלָא בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת, שְׁנַתְּגַלֶּה לָנוּ עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו"ל, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ שׁוֹקֵט כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, הוּא עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ עַל-יְדֵי שְׁלוּחָיו, שֶׁהֵן הַשְּׁלֵשׁ כְּתוּת הַרְעוֹת שְׁלוֹ שֶׁהַכְּנִיס בְּגַן הַמֶּלֶךְ, עַד שֶׁהֵם קִלְקְלוּ אֶת הַמְּרֹאָה, וְהַטְעַם, וְהַרְיִיחַ (עֵין סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יַג, מִיּוֹם ב', עֵין שֵׁם). וְהַשְּׁלֵשׁ כְּתוּת הֵם אֵלוֹ הַשְּׁקָרְנִים שֶׁמְסַתּוֹכְבִּים בִּיגִינוּ, הַמְּסַלְפִּים דְּבָרֵי וְדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְכָל מְגַמְתָּם הִיא רַק כֶּסֶף; זֶה בָּא בְּכַדּוֹ — הַתַּלְמוּד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּחֻבִּיתוֹ — הַכּוֹלֵל שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּקוֹרְתוֹ — הַקְּרִיָּה שְׁלוֹ, וְהַכּל שֶׁקָּר! כִּי כָּל אֶחָד לְטוֹבַת עֲצָמוֹ הוּא דוֹרֵשׁ, וְלֹא שְׁתַּבְּנָה דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, רַק חֲסִידוֹת כְּשֶׁאֵר חֲסִידִיוֹת, קָהֵל כְּשֶׁאֵר קָהֵל וְכוּ' וְכוּ'.

וּבְאֵמַת צָעַק רַבְּנוּ ו"ל מְרָה עַל זֶה וְאָמַר: הָאֵם לֹא הִיִּיתִי יְכוּל לְהִיּוֹת מְפָרָסִם כְּמוֹ שֶׁאֵר גְּדוּלֵי הַמְּפָרָסִים, שְׁבָאִים וְנוֹסְעִים אֲלֵיהֶם אֲנִישֵׁיהֶם, וְהוֹלְכִים מֵהֶם, וְאֵינָם יוֹדְעִים עַל מָה בָּאוּ וְעַל מָה הִלְכוּ?! וְאֵינִי עוֹזְבִתִּי הַכּל, וְלִקְחֹתִי אֶת עֲצָמֵי לְהַחְזִיר אֶתְכֶם לְמוּטָב, הֲלֹא חֲשַׁבְתִּי, שְׁתִּהְיוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, וְתִלְכוּ בְּדַבְּקוֹת וּבְמַחַ כְּזֶה, אֲשֶׁר כָּבַר הַרְבֵּה דוֹרוֹת לֹא הָיָה דְּבַר כְּזֶה, וְלִבְסוּף שֶׁבָּרוּ אוֹתָנוּ כְּחָרָס הַנֶּשֶׁבֶר (כְּמוֹבָא כָּל זֶה בְּתַיִי-מוֹהַר"ן).

וְהִנֵּה כָּל הַקֵּטָב שֶׁל "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" — לְחֹזֵר וְלִכְנוּת אֶת

רמח אָשׁר ו' תכ בנחל

ההריסות, ולתקן את השבירה, להקים דור חדש אנשי שלומנו הקדושים, תלמידי רבנו ז"ל, המקימים את עצותיו הקדושות לעבדה ולמעשה.

וחפץ ה' בגינו הצליח, פי כבר זכינו להקים חבריא חדשה, חבריא קדישא, אשר שוקדים בתמימות בקימת חצות והתבודדות, ושיחה בינם לבין קונם. והעולה על הכל — בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, יהי ה' עמנו פאשר ה'יה עם אבותינו, אל יעזבנו ואל יטשנו.

הדורש שלומך...

ו' תכ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

חמדת לבכי! ראה לנסע לציון הקדוש של התנא האלקי רבי מאיר בעל הנס בעיר הקדש טבריה, ותדליק שם גר, ותבקש שם תפלה זו, ואז יסור ממך הפחד, כמאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן כח): אור הנר סגלה לפחד.

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתחוס ותחמל עלי, ותשלח לי רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, ואזכה לחזור בתשובה שלמה אליך, ולא אירא ולא אפחד משום בריה שבעולם, רק ממך לבד. הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד, פי עזי וזמרת ה' יהי ויהי לי לישועה, ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה, לה' הישועה על עמך ברכתך סלה, ה' צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה, ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך, ה' הישועה המלך יעננו ביום קראנו, אלהי אקרא אליך ממקום קדוש זה, ציונו הקדוש של

אֲשֶׁר ו' תכא בנחל רמט

(התנא רבי מאיר בעל הנס) (אם יהיה בציון אחר, יזכיר כאן את שם התנא או הצדיק שמשתטח על ציונו).

אנא חוס וּחמל על נפשי האמללה, שנפילתי במחלת הפחד, ואני מפחד מכל בריה שבעולם, ואני נרדף ממני ומעצמי. פי באמת מה יכול אדם לעשות לי? ! ה' לי לא אירא, מה יעשה לי אדם, ה' לי בעוזרי, ואני אראה בשונאי, טוב לחסות בה' מבטח באדם, טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים. ראה אבי שבשמים חלשת לבי וחלשת כחי, ושלח לי אמונה חזקה בך, שאזכה להאמין בך באמת, שרק אתה מנהיג את העולם, ובנידך תלוינה ישועתי ורפואתי. עזר לי שאתחזק בכחותי, ואזכה לבטח רק בך, ואהיה איש חזק עם לב אמיץ, ולא אירא ולא אפחד משום בריה שבעולם, ואזכה לעבד אותך בקיום מצוותיך כל ימי חיי — מעתה ועד עולם אמן סלה, אמן ואמן.

מאחר שאתה גר לא רחוק מציון חוני המעגל. בחצור, ראה להיות רגיל לילה שם בכל יום, ותדליק שם גר, ותאמר את התפלה הזו. אקנה להשם יתברך, שבמשך ארבעים יום תתרפא — אם תאמר תפלה זו בכל יום ויום על יד ציון קדוש של איזה צדיק, תנא או אמורא.

נא ונא לא להתיאש מן הרחמים, פי בנדאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא, פי אי אפשר לתאר ולשער גדל רחמנותו יתברך, ועוד תזכו לראות שמחות וישועות בביתכם, ולחתן את כל הילדים בשמחה ובנחת, וכן הפרנסה תתברכה אצלכם בשפע גדול.

המאחל לכם ישועה מן השמים.

ו' תכא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ה.

שלום רב.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי מאד מאד לשמע, איך שאת מחזקת את בעלך, שיוכל
ללמד תורה, אשר בודאי תתחלקו יחד מהתורה שלומד.

ראי להיות סבלנית גדולה, פי החיים הם כמו ים סוער, ועובר
על כל ברירה בזה העולם משברים וגלים, ובפרטיות על אשה, אשר
קשה לה עם הילדים, והיא מועדת בכל רגע ורגע להתעצבן ולכעס
ולצעק וכו', על-כן על האשה לעבד ביותר על מדת הסבלנות, אשר
אין לה מדה טובה מזו.

ודבר זה יכניס משיח בשלמות בעולם, פי הוא יאיר את
האמונה הקדושה בעולם, ומי שיש לו אמונה, אשר אין בלעדיו
יתברך, אזי הוא תמיד סובל על כל הבא עליו. ואמר החכם:
"הסבלן ימצא שלום, והממהר — חרטה"; ועל-כן הרגילי עצמך
במדת הסבלנות, ותתפללי תמיד על שלום בעלך ושלום הילדים,
ושיתן לך הקדוש-ברוך-הוא עוד ילדים, אשר היא הברכה והמתנה
הכי יפה מהשם יתברך.

אודות נקוד הספרים, כבר כתבתי לך, שתמיד תראי גם להגיה
— אם צריכים להוסיף תבה, או להוריד תבה, או אות וכו', שתראי
לתקן, פי זה נכתב במהירות עצומה, עד שאין לי פנאי לעבר על
מה שכתבתי, ויכול להיות שפעם חסרה איזו תבה או אות.

המאחל לכם כל טוב וחסד בשר ושמח...

ו' תכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אֲשֶׁר   ו' תכג   בְּנַחֵל   רנא

וּשְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַע מְעוֹד נֶפֶשׁ הַמְּשִׁתַּקְקֶת לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּמִימוֹת
וְהַפְּשִׁיטוֹת, שְׁדָרְךָ לְפָנֵינוּ רַבְּנוּ ו'ל. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יְתָבָרְךָ עַל
כָּל הַחֶסֶד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזָּכֵינוּ לְהַתְּוַדַּע מֵרַבִּי אֲמַת פְּזֹה, רַבִּי
הַמְּבִין אוֹתָנוּ.

רְאֵה לְעֵינַי בְּקוֹינְטֵרְס הַחֶדֶשׁ, שְׂאֵף יֵצֵא לְאוֹר: "טְהַרְת־הַבְּרִית",
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ. וּמִי יִתֵּן שְׂתַתְּמִיד בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל,
וּבְפִרְטִיּוֹת בְּסִפְרֵים הַחֶדְשִׁים, שֶׁזָּכֵנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדוֹר הַזֶּה.

עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַתְּחַתֵּן תַּכְף-וּמְדָד.
וְאַחַת מֵהַפְּעֻלוֹת — שְׁלֹא תִבְחַר כָּל-כֶּף, רַק תִּכְוֶן לְהַתְּחַתֵּן לְשֵׁם
שָׁמַיִם, כְּדֵי שְׂתַהַיֵּה שְׁמוֹר מֵהַחֲטָא.

אוֹדוֹת אֵלֹה שְׁבָאִים עֲכָשׁוּ מֵאַחֲיוּפְיָהּ, הַנּוֹקְרָאִים פְּאֵלֵאשְׁעַן, כְּבָר
נִסְכֶּם בֵּין גְּדוּלֵי הַרְבָּנִים, שֶׁהֵהָרַחַח לָהֶם לַעֲבֹר גִּיּוֹר כְּהֶלְכָה, וְעַל-כֵּן
מָה יֵשׁ לְהוֹסִיף עַל דְּבָרֵיהֶם?! בּוֹדָאֵי רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עֲלֵיהֶם, אֲבָל
עֲלֶיךָ לְהֶאֱשִׁים יוֹתֵר אֶת הָעֲרֻב-רַב וְלֹא אֶת הַרְבָּנִים, כִּי לְמַעֲשֵׂהּ,
מַעֲבִירִים אוֹתָם עַל הַדָּת, כְּעֵין שֶׁעָשׂוּ לְאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסִּפְרָדִים.
וְהַמְּפָרְסְמוֹת אֵין צְרִיף לְרֵאָיָה. וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם: "אַל תִּקְנֹחַ בְּדִיף
בְּבָגָד שְׂאֵינוֹ שְׁלֵף, כִּי אֵין מִי שֶׁיִּרְחֲצֶהוּ", מָה יִהְיֶה שְׂתַרְאָה בְּדִיף
עַל הַמְּפָרְסְמִים, כְּאֵלוֹ הֵם חֲיָבִים בְּדָבָר הַזֶּה, כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצִּיל
מִה שְׁבִידוֹ לְהַצִּיל, וּמָה יֵשׁ לְהֶאֱשִׁימָם!?

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְנֶפֶה כְּבָר לְקַבּוֹץ גְּלוֹיֹת עַל-יְדֵי
מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר הוּא יִקְבֹּץ נְדַחֵינוּ, וַיְבַנֶּה לָנוּ אֶת בַּיִת מְקַדְשָׁנוּ,
וַיְבִיאֵנוּ אֶל אֲרָצְנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' תכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

רנב אָשֶׁר ו' תכד בַּנְחַל

אַת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי.

וּמָאד מָאד אָנִי מִצְטֵעֵר עַל הָאָסוֹן שְׁעָבַר עִכְשׁוֹ בְּבֵיתְכֶם, שְׁקִשָּׁה לְכַלְכֶּם לְמִצָּא אֶת זְוִיגִם, אַבְּל עָלֶיךָ לִידַע, כִּי הָאָסוֹן יַעֲבֹר, וּבְקָרוֹב תִּתְחַתְּנֵנוּ אַחַד אַחַד, וְתִהְיֶה שְׂמֵחָה אַחַר שְׂמֵחָה.

וְהַעֲקָר לֹא לְבָרַר כָּל-כָּף, כִּי מֵה יוֹדַע הָאָדָם מֵה טוֹב וּמֵה יָפֵה?! הֲלֹא עָקַר הַטוֹב וְהַיָּפִי הִיא הַשְׂמֵחָה וְהַשְּׁלוֹה בְּבֵית! וְעַל-כֵּן רָאוּ לְנִסְעַ הָאֲחִים וְהָאֲחִיּוֹת אֶל קָבֵר רַחֵל אֲמֵנוּ, וְתֹאמְרוּ שֵׁם כַּמָּה פְּרָקִי תִהְלִים, אִם אֲפָשֶׁר הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרִים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל לְתַקּוֹן הַנֶּפֶשׁ וְלַהֲצַלְחָה, וּלְבַקֵּשׁ שֵׁם מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְמִין לָכֶם לְכָל אַחַד וְאַחַת אֶת זְוִיגוֹ, וְתִרְאוּ גַם מֵאִתּוֹ יְתִבְרַךְ.

הַעֲקָר לֹא לְפַל בְּדַעְתְּכֶם מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוּלָם. עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, וּמֵה גַם לְשִׂמְחָה אֶת כָּל הַבֵּית: הָאֲמָא, הָאֲחִים וְהָאֲחִיּוֹת, וְהַשְׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת. וְזֶה עָקַר הַיָּפִי — כְּשֶׁאָדָם יָכוֹל לְסַבֵּל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִינוּ מְאָבֵד עֲצָמוֹ כָּלֵל בְּכָל הַמַּצָּבִים הַקָּשִׁים, וְלֹא זֹו בְּלִבָּד שְׂאִינוּ מְאָבֵד עֲצָמוֹ, אֲלֵא מִחֻזֵּק וּמַעוֹדֵד גַּם אֶת אֲחֵרִים.

הַמֵּאֲחֵל הַצְּלַחָה רַבָּה, וְתִבְשְׂרֵי לִי בְּקָרוֹב בְּשׂוֹרָה טוֹבָה, שְׂמִצָּאת אֶת כֵּן זְוִיגְךָ.

בְּקָרוֹב יֵצֵא לְאוֹר קוֹנְטֵרַס "מְצִיאַת-הַזְוִיג", נָא לְהִתְקַשֵּׁר לְמַשְׂרָדְנוּ בְּבִגְי־בְּרֵק, וְתִקְבְּלֵי אֶת הַקּוֹנְטֵרַס הַזֶּה, וְשֵׁם מְבֹאֲרוֹת עֲצוֹת נְפִלְאוֹת בְּעִבּוֹר מְצִיאַת הַזְוִיג.

ו' תכד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי הַיְתִשְׁמִ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיָּקֵר וְהַנַּעֲלָה, שׂוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֲשֶׁר ו' תכה בנחל רנג

את מכתבך לנכון קבלתי.

ימלא הקדוש-ברוך-הוא משאלות לבך לטובה, ובגוף היקר
ממצא זווג טוב בקרוב. העקר שלא תהיו מונעים אותו.

וישלח הקדוש-ברוך-הוא רפואה שלמה לכל חולי עמנו בני
ישראל, ובתוכם בני משפחתו. ונזכה בקרוב להרמת קרן ישראל,
וכלנו נזכה לחזר בתשובה אמתית אליו יתברך, וימשך אורו יתברך
למטה בזה העולם, ותהיה לו יתברך דירה בפתחונים, שיתגלה לכל
בר ישראל אמתת מציאותו יתברך.

עליך לשמח מאד מאד על המתנה היקרה שנתן לך הקדוש-
ברוך-הוא, והיא: בגוף היקר. יעזר לך השם יתברך עוד לרוות הרבה
נחת דקדשה ממנו, וימלא משאלות לבנו לטובה, וכל בני ובנות
ישראל יזכו למצא את זווגם האמתי, ותמלא הארץ דעה לדעת את
ה'.

המאחל לכם חג פשוט ושמח...

ו' תכה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה,
שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יזכרו ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד החייטנו בדבריהך, שעדין אתה מחזיק בתורה. פי
עליך לדעת, אשר כפי גדלת ענין גלוי האור, שאנו מקבלים על-ידי
רבנו ז"ל, הסמ"ך-מ"ם עושה ויעשה כל מיני פעולות שבעולם למנוע
וילעב וילחשיף ולרחק ממנו, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמחזיק
מעמד!

רנד   אָשֶׁר   ו' תכו   בנחל

מה אמר לך! למודו של רבנו ז"ל הוא למוד עמק עמק מי
מְצַאָנוּ, קבלה עמקה למצא את אלקותו בתוך הבריאה כלה כמו
שהיא, לדמות את הצורה ליוצרה, ולידע שכל מנהיג הקדוש-ברוך-
הוא את עולמו. אשר הלמוד הזה הוא למוד עמק למשך כל ימי
חיי האדם בעודו בעולם הזה. ואשרי מי שמחזיק מעמד; כי בדרך
כלל קשה וכבד לאדם להחזיק בדבקות אחת, ולא לעזוב אותה
תברך, ובפרטיות פשהדבר נוגע בעניני גשמיות וכו', שאז דרך
האדם לשכח ממנו תברך, ולמודו של רבנו ז"ל הוא — להחזיק
דיקא אז מעמד!

יש ספור מחכם אחד, שיצא מביתו בלילה, ועיניו נשואות
לשמים לחקר הכוכבים. ובלקתו, נפל במהמורה תחת לרגליו,
ותעבר עליו אמתו וצחקה ממנו, ואמרה: "אתה חוקר לדעת אשר
בשמים ממעל, ואשר בארץ מתחת לרגליך אינה רואה" ... זה הלמוד
העמק של רבנו ז"ל — למצא את אלקותו תברך תחת הרגלים
ולהשאר קים. אשרינו ואשרי חלקנו!

הדורש שלומך באהבה רבה, וחג פשר ושמח...

ו' תכו.

בעזרת השם תברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך, איך
שאתה מחזק עצמך בדרך רבנו ז"ל.

ראה להיות קבוע לילה בכל יום לשעור בדרך היומי, כי הוא
ענין נפלא. ובפרטיות מי שעובד כל היום, ובא הביטה גע, כדאי
לו לילה לשמע שעור בדרך היומי. ובפרטיות, ששם לומדים גם

אֲשֶׁר   ו' תכז   בנחל   רנה

חַמֵּשׁ וְרִשְׁ"י בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ — אִם תִּצְרֹךְ עֲצָמְךָ
אֶל הַשְּׁעוֹר, כִּי זֶה חֶלְקֵנוּ לְנִצַּחַת, וְרַק זֶה יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ? תִּבְרָךְ, כֹּאֲשֶׁר
הוֹרְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית.

אוֹדוֹת הַטְּעִיּוֹת שְׁאֵתָה מוֹצֵא בְּחֶלְקִי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" — מָה
לַעֲשׂוֹת?! מֵרַב הַטְּרָדוֹת זֶה לֹא הִגָּה, עַל-כֵּן נִמְצְאוֹת שֵׁם הַרְבֵּה
טְעִיּוֹת דְּפוּס. אֲנִי מִקְוֶה, שְׁעוּד יָבֹא אֶחָד, וְיִחְזֹר וְיִדְפִּיֶסֶנּוּ בְּהַדְפָּסָה
חֲדָשָׁה, וְיִגִּיעַ אֶת כָּל חֶלְקִי "אֲשֶׁר בְּנַחַל".

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, אֲשֶׁר פּוֹתַח
אֶת עֵינָיו לְתַקֵּן אֶת טְעִיּוֹתֵינוּ, וְלִהְפֹךְ אֶת יְרִידוֹתֵינוּ לַעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת,
וְאֶת כְּשִׁלּוֹנוֹתֵינוּ לַהֲצִלְחוֹת רַבּוֹת. אֲשֶׁרֶי מִי שִׁיחֲזִיק בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל,
כְּפִי שְׁלוֹמֵי דִּמְלֶכָא דְּמִלְפָּא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קוֹדֵשׁ הַקֹּדֶשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמֵאַחַל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ו' תכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

רְאוּ לְהִזְהָר מְאֹד בְּהַדְלַקַת הַנְּרוֹת לְכַבוֹד שַׁבַּת-קוֹדֶשׁ, גַּר אֶחָד
לְכָל גֹּפֶשׁ בְּבֵית, וְלִבְקֶשׂ אֶז מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שְׁצָרִיכִים,
כִּי בַשְּׁעַת הַדְּלַקַת הַנְּרוֹת, אֶז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מְאֹד בַּשָּׁמַיִם,
וַיְכוּלִים לַפְעֵל הַכָּל, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת עַל הַיְלָדִים, אֶז
הוּא הַזְּמַן הַכִּי טוֹב.

תָּרְאוּ לְהַחֲלִיף אֶת מְזוּזוֹת הַבַּיִת, כִּי הֵן פְּסוּלוֹת, וְתוֹסִיפוּ בְּכָל
חֵדֶר מְזוּזָה, הֵיכָן שֶׁהָיָה חֶסֶר, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד לֹא לְנִסֵּעַ בַּשַּׁבַּת-קוֹדֶשׁ,

רנו אֲשֶׁר ו' תכח בַּנְחַל

חס וְשָׁלוֹם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְבָרֶךְ אֶתְכֶם, וַיִּשְׁלַח לְכֶם בְּרָכָה
וְהַצְלָחָה.

הדורש שלומך...

ו' תכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שָׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת הַשְּׁדוּךְ, אִם שְׁנִיכֶם מְסַכִּימִים — תִּגְמְרוּ בְּכִי טוֹב.
וּבְדַבְרֵי אֵלֹו צְרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז עַד מְאֹד, כִּי יִפֶּה שְׁעָה אַחַת קָדָם.
וּבְעֵינַי הַצְּנִיעוּת, אֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, שְׁבַמְשֹׁךְ הַזְּמַן תִּהְיֶה צְנוּעָה
כָּל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּשׁוּרוֹת, נָא לֹא לְדַחֵק עָלֶיָּהּ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה,
מַעֲרִיב, מְלָה בְּמִלָּה מִתוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְתַתֵּן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כַּמָּה
שְׁקָלִים לְצַדִּיקָה לְפָנַי כָּל תְּפִלָּה. וְתִרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ
יְתַבְּרֶךְ, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ עֲנוּה אֲמִתִּית. כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ,
הָרִי זֶה סוּף כָּל סוּף זוֹכָה לְבוֹא לְבָטוּל אֲמִת, אֲשֶׁר אֵין לוֹ כָּבֵד
עַל מַה וְעַל מִי לְהַתְּנָאוֹת, כִּי הֵלֵא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֵּל מִמֶּנּוּ
יְתַבְּרֶךְ.

מַה טוֹב וַיִּמָּה נְעִים, אִם תִּתְּמִידוֹ בְּסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אֲשֶׁר הַמִּדּוֹת הֵן
יְסוּד כָּל הָאָדָם, וְרַבְּנוּ ו"ל רְצָה מְאֹד, שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיוּ בְּקִיָּאִים
בְּסִפְרָ זֶה. וּבְשִׁבִיל זֶה צְנוּה לְהַדְּפִיסוֹ בְּפּוֹרְמֵט קָטָן, כְּדֵי שְׁיֻכַּל
לִישָׂאתוֹ עִמּוֹ תְּמִיד. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שְׁסִפֵּר זֶה עֲשֵׂה אוֹתוֹ לִיהוּדִי.
עַל-כֵּן נָא וְנָא לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, וְלִקְיָם כָּל הַנֶּאֱמָר שָׁם
כְּפִשׁוּטוֹ.

הדורש שלומך, ומאחל לך חג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה...

אֲשֶׁר   ו' תכט — ו' תל   בַּנְחַל   רנז
ו' תכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לַפְּנִיָּק וְחַפְּיִם, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַ אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי בְּעֵת שְׂאָדָם צָעִיר,
נִקְלָט הַלִּמּוּד הַיָּטִב בְּמַח, וְנִשְׁאַר בְּזַכְרוֹן אַחֲר־כֶּף לְכָל הַחַיִּים.

רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעִבּוּר הוֹרִיךְ וְאַחִיךְ
וְאַחִיוֹתֶיךָ, כִּי תַפְלוּתֶיךָ תִקְבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן, כִּי הֵם קוֹל נְקִי
בְּלִי שׁוֹם פְּגָמִים.

הַמֵּאֲחֵל הַצְּלָחָה רַבָּה...

ו' תל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

יַעֲזוּר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּהַצְּלָחָה רַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תְּצַלִּיחַ.

רְאֵה לְהִיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל
שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶצְלֶךָ הַעֲצָבוֹת כְּרָגַע, וְאִז טוֹב לְךָ לְנִצְחַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רנח אָשֶׁר ו' תלא — ו' תלב בנחל
ו' תלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל־פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי לשמע הטוב ממך, שעדין אתה מחזיק בתפקד ללמד
בספרי רבנו ז"ל. ועל זה צריכים לתן תודה והודאה להקדוש־ברוך־
הוא, כי כפי רבוי הנסיונות שיש בדבר, איך שהבעל־דבר עומד נגד
כל אחד ואחד הרוצה להתקרב אלינו, ואם עדין מחזיקים מעמד
ומצב, צריכים להודות להקדוש־ברוך־הוא על גדל החסד חנם,
אשר בנחל שם גורלנו ונחלתנו.

ועל־כן ראה להיות חזק עד הסוף לאחזו עצמך ברבנו ז"ל,
ובכל יום ויום תדבר רק עמו יתברך, אז תצליח דרכך כל ימי חיך.

המאחל לך חג פשר ושמח...

ו' תלב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל־פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב לאברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ואני שמח מאד מאד, שאתה כותב בכל יום ויום מה שעובר
עליך, וזה כמו ודוי דברים. והקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, שייצאו כל
החטאים מעצמותיך, ותזכה לישוב הדעת אמתי, ותפלל לגמרי באין
סוף ברוך הוא, שתרגיש תמיד את אמתת מציאותו יתברך.

אֲשֶׁר   ו' תלב   בנחל   רנט

ראה להרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ותספר
לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך.

שמר עצמך מאד מאד מפעם וקפדות, ובפרכיות לא להתעצבן
על אשתיך ועל הילדים ואז תצליח. וכמעט שכל הצלחת האדם
תלויה רק פפי ששומר עצמו לא לכעס ולא להקפיד בביתו כלל,
יהיה איך שיהיה.

אל תכניס בעצמך כל מיני שגעונות של תאות אכילה. איש
הישראלי צריך לאכל ולשבע דיקא, כדי שיהיה לו פח לעבד את
הקדוש-ברוך-הוא. ועל-כן מה אפה צריך לסגף עצמך בכל מיני
שגעונות? ! ראה לאכל ולשתות דיקא, רק תהיה נזהר מאד בברכות
הנהנין, ובכל לעיסה וילעיסה תכון לאכל לשם שמים, שיהיה לך
פח לעבודת השם יתברך. ורבנו ז"ל אמר, שדיקא בעת האכילה
האדם יכול לבוא לידי דבקות גדולה, הארת פנים אל פנים, ויאר
רצונו לעשות רק רצונו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב, וחלק
ב', סימן ז').

העקר ראה להיות תמיד בשמחה, ולך לאסוף צדקה, חצי תקח
בשביל פרנסתך ופרנסת אשתיך וילדיך, וחצי תתן להדפסת ספרי
רבנו ז"ל, אשר זוהי הצדקה הכי גדולה, ואין עוד צדקה יותר
גדולה מזו. כי בזה מוכה לעוד אחינו בני ישראל להתקרב להשם
יתברך. ועל-כן כל צדקותיך יהיו רק להדפסה. ובדור הזה לאנשי
שלומנו היקרים — הצדקה הזו צריכה להיות קדש קדשים, ובעסקי
רבנו ז"ל, אין עוד צדקה יותר גדולה מזו, כי הצדקה להדפסה זה
ממש כמו שנותנים לרבנו ז"ל, כי תלמודי תורה יש, תהלה להשם
יתברך, לרב — בן ירבו, וכן כוללים, וכן קריות וכו' וכו', והכל
טוב ויפה, כי כל מה שכלל ישראל עושים בשביל הקדוש-ברוך-
הוא, הוא טוב ויפה, וצריכים לעזר לזה, אבל העולה על הכל —
לפרסם את רבנו ז"ל בעולם, בזה תלויה כל גאולתנו, ומי שמזדרז
בזה, הוא מזרז את הגאולה, ומי שמתרשל בזה, הוא מעכב את
הגאולה, וזה ברור.

רס אָשֶׁר ו' תלג בנחל

ועל־כֵּן רָאָה לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל בַּחוּצוֹת וּבְשׁוּקִים,
בְּאוֹטוֹבוּסִים וּבְרַכְבֹּת, בְּרַחוּבוֹת וּבְכַתִּים, וְאֵל תַּחְבִּישׁ מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַע־עוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיֵהְיָה.

שָׁמַר עֲצֻמָּךְ מִכָּל מִינֵי צְבוּעִים הַמְּסַתּוֹכְבִּים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
אֲשֶׁר כָּל מַגְמַתָּם הִיא רַק כְּסָף וְעוֹד פֶּעַם כְּסָף וְעוֹד פֶּעַם כְּסָף: זֶה
בְּשִׁבִיל הַתְּלַמוֹד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה בְּעִבּוֹר הַפּוֹלֵל שְׁלוֹ, וְזֶה בְּעִבּוֹר
הַקְּרִיָּה שְׁלוֹ, וְכָל אֶחָד מִלְּבִישׁ עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הַצְּדָקָה הִיא עִבּוֹר רַבְּנֵנוּ
ו'ל, וְלִמְעַשֶׂה זֶה הוֹלֵךְ לְכִיסוֹ... לֹא־כֵן הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה, אַתָּה יוֹצֵא
אֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וּמַגִּלָּה לָהֶם אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

ו' תלג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדֵּר וַיִּקְהַל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רָאָה לְחַזֵּק עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה,
אֲשֶׁר רַבְּנֵנוּ ו'ל אָמַר, שֶׁהַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת (צִיָּן לְקוּטִי־מוֹהֲרֵ'ן,
חֵלֶק ב', סִימָן י'); וְכָל הַסּוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו'ל הוּא — אִיךָ לְהַפִּיךְ אֶת
הַיְגוֹן וְהַאֲנָחָה אֶל תוֹךְ שִׁמְחָה. וְרַבְּנֵנוּ ו'ל אָמַר, שֶׁהִיא רְפוּאָה גַם
בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמִכָּל שְׂכָן בְּרוּחָנִיּוֹת.

עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
וְאֵל תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָךְ הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, אֲשֶׁר אֶל
מֵאוּמָה לֹא יָבִיאוּ אוֹתְךָ, רַק אֶל הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית, חֵס וְשְׁלוֹם.

הִיָּה טוֹב מְאֹד מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, אִם הִיָּתָה לָךְ אִיזוֹ מִשְׁרָה

אֲשֶׁר   ו' תלג   בְּנַחַל   רסא

בְּפָרְנֶסָה, אֶפְלוּ לְכַמָּה שָׁעוֹת בַּיּוֹם, וַיֵּתֶר הַזְּמַן תְּבַלֶּה בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה.

אל תִּדְקְדַק עֲלֶיךָ כָּל-כָּךְ, וְאַסוּר לְשַׁנֵּא אֶת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵסוּר לְשַׁנֵּא אֶת שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל, וּמִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" שֵׁיכֶת גַּם עַל עֲצָמוֹ, שְׂאֵסוּר לְשַׁנֵּא אֶת עֲצָמוֹ, וְצָרִיךְ לְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ תְּמִיד נִקְדוּת טוֹבוֹת (עֵינִי לְקוּשֵׁי-מוֹהָרִין, חֵלֶק א', סִימָן רפכ). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ב, יג): וְאַל תְּהִי רָשָׁע בְּפָנָי עֲצָמְךָ, וַיֵּשׁ לוֹמֵר בְּנַגְתָּם, שֶׁלֹּא יִחְזִיק עֲצָמוֹ רָשָׁע, חֵס וְשָׁלוֹם.

הַעֲקָר הוּא אֲמוּנַת חֲכָמִים, לְהֵאֱמִין בְּרַבְּנֵנוּ ו"ל וּבַתְּלִמְיָדֵינוּ הֵאֱמַתִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר נִקְרְאִים בְּבַחֲיִנַת מִשָּׁה. וַיֵּשׁ מֵאֲמֵר הַחֲכָם: "מִי שֶׁלֹּא הֵאֱמִין בְּמִשָּׁה, טֹבַע עִם פְּרַעַה"; וְהַדְּבָר הַזֶּה נוֹהֵג גַּם עַכְשָׁיו, מִי שֶׁמֵּאֱמִין בְּרַבְּנֵנוּ ו"ל וּבַתְּלִמְיָדֵינוּ הַיְקָרִים, זוֹכֵה לְהַנְצִיל מִפְּרַעַה מְלֶךְ מִצְרַיִם. וּמִי שֶׁלֹּא מֵאֱמִין — טֹבַע עִם פְּרַעַה בְּיָם שְׂאִין לוֹ סוּף.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק עֲצָמוֹ בְּעַתִּים הַלְלוּ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְאֵזר אִיר אֶצְלוֹ אוֹר רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּאוֹר נִפְלֵא עַד מְאֹד. וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁישְׁמְרֵנוּ מִכָּל אֵלוֹ הַצְּבוּעִים הַמְּסֻתוֹכְבִּים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמְסֻלְפִים אֶת דְּבַר רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְכָל מְגַמְתָּם רַק כְּסָף, וְעוֹד פַּעַם כְּסָף; זֶה צָרִיךְ מְגַבִּית חֲרוֹם... בְּעִבוּר הַתְּלִמוּד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה צָרִיךְ יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה ... בְּעִבוּר הַקְּרִיָּה שְׁלוֹ, הַצַּד הַשְּׁוֵה, שֶׁכֵּלֵם סוֹכְבִּים רַק עַל תַּבַּת "כְּסָף". וְאֶצְלָנוּ, תְּהִלָּה לְהֵשֵׁם יְתִבְרָךְ, כְּסָף-הַיְנוּ — "נְכֻסָּף נְכֻסְפָתִי אֵלַיךְ יְתִבְרָךְ" — כְּסוּפִין דְּקַדְשָׁה.

חזק וְאֱמִץ!

חג פֶּשַׁר וְשִׁמְחָה...

רסב אָשׁר ו' תלד בנחל
ו' תלד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך הדחוף לתשובה — לנכון קבלתי.

לדעתי, תשארו בבית לחג הפסח, כי אסור חמץ חמור מאד מאד, ועל-כן מה ולמה לכם להכניס עצמכם באיזו סכנת אסור, חס ושלום.

אם תולד לכם בת, תקראו שמה על שם אחת מהאמהות הקדושות.

ראה לשמר מאד על בריאות אשתך — בין קדם הלדה ובין אחר הלדה.

חוק והתחוק מאד מאד להיות תמיד בשמחה, ואל תניח את העצבות אצלך כרגע. תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה תמיד, ושמר מאד מאד את עצמך מפגמי הברית, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם.

עשה לעצמך חק ולא יעבר לומר בכל יום ויום העשרה מזמורי תהלים, שהם ה'תקון הכללי' שגלה לנו רבנו ז"ל. אם אפשר ללכת בכל יום למקוה — אין למעלה מזה בתקון נפש האדם.

ראה לברך ברכת-המזון מתוך הסדור דיקא, ותשמר מאד אילו מאכלים אתה אוכל, ותדקדק מאד על הכשר האכל, ותשפך הרבה מים על ידיך בעת נטילת ידים, ואז ישפע עליך שפע.

המאחל לכם חג פשוט ושמח ולדה קלה...

ו' תלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת הַמְּכַתְּבִים — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

תִּשְׁמְרֵי עֲצֻמָּךְ מִלְּעֵבֶר עֲבֹרוֹת וְכו'.

רְאֵי לְהִתְחַתֵּן, וְאֵל תִּחְפְּשֵׁי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה וְכו', תִּשְׁמְרֵי עֲצֻמָּךְ
מֵאֵד מֵאֵד וְלֹא לְהִפְקִיר אֶת עֲצֻמָּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי סוֹפֵן שֶׁל אֱלוֹ
הַנְּשִׁים מֵר מֵאֵד מֵאֵד — בְּזָה וּבְכָא.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ דֶרֶךְ קָלָה אִיף לְשׁוֹב אֱלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא —
עַל-יְדֵי הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ. אֶקְנֶה שְׂתַרְגִּילִי עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִהְיֶי שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה מֵעַכְשָׁיו.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה רַבָּה לְצֵאת מֵהַבֶּן...
...

ו' תלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

עֲכָשׁוּ עֲלֵינוּ לְקַבֵּל אֶת חַג הַפֶּסַח בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, וְהַעֲקֵר —
לְשִׁמּוֹר אֶת מַחוֹ, שְׁלֹא יָבוֹא לִידֵי חֲמוּץ הַמַּחַ, שְׁלֹא יִפְּל בְּשׁוֹם
מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן וְעֲצָבוֹן, וְלֹא יִהְרָהר הַרְהוּרִים רְעִים, חֵס וְשְׁלוֹם.
וְאֵנוּ מְקַדְּמִים לְחַג הַפֶּסַח אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת: שְׁקָלִים, זְכוּר, פָּרָה,
חֲדָשׁ, שְׁהֵם מְסֻגְלִים לְקִדְשַׁת הַפֶּסַח, שֶׁהוּא קִדְשַׁת הַמַּחַ, לֹא לְהַרְהֵר
הַרְהוּרִים רְעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלֹא לְהַרְהֵר אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְהַרְהֵר
אַחַר הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דוֹר וָדוֹר. וַיֵּשׁ עַל זֶה ד' עֲצוֹת:

רסד אָשׁר ו' תלז בנחל

א. "שקלים" — מחצית השקל, לידע שכל בר ישראל הוא רק מחצית, וצריך להצטרף עם חברו, ועל-ידי-זה לא תהיה לו שום קנאה וּשנאה על שום בר ישראל, ויהיה בשלום, באהבה ובאחדות עם כל בריה.

ב. "זכור" — לזכור תמיד את מעשה עמל"ק, שהוא מקרר את האדם בספקוֹת ובחלישות הדעת, ורוצה לרחקו ממנו ותברך, כאלו זה לא שיקף אליו כלל, וכאלו בדור הזה אי אפשר להגיע אל אילו מדרגות בקדשה.

ג. "פרה" — העצה לזה היא מסירות נפש בתפלה: "ונישלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג), להיות מוכן ומזומן להשרף אליו ותברך בתוף התפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה, וסימן פ'), שאז יבוא אל בטול אמת אליו ותברך.

ד. "חדש", ועל-ידי-זה יוכל לחדש עצמו תמיד, ותכף-ומיד כשיבוא אל מדת ההתחדשות, לשכח בכל פעם העבר, ויחדש עצמו תמיד על-ידי-זה יזכה לגאולה — לגאל נפשו מפרעה מלך מצרים.

וזכנו הקדוש-ברוך-הוא לגאולה האמתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו, אשר בוא יבוא ולא יאחר.

הדורש שלומך, ומאחל לך חג פשו ושמח...

הבחור ... גרו יאיר, שלח לך הרבה ספרים חדשים, תכתב לי אם קבלת את זה כבר.

ו' תלז.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שוּתה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

יָמָּה אָמַר לְךָ! כָּל מִכְתָּב מִמֶּךָ מְחַיֵּינִי וּמְשַׂמַּח אֶת נַפְשִׁי, כִּי אֲנִי רוֹאָה וּמִבִּין מִרְחוֹק אֶת גְּדֹל הַשְּׁעִשׂוּעִים שְׂאֵתָה גּוֹרֵם לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּקִרְוּב רְחוֹקִים, אֲשֶׁר מִכָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ הַמִּתְקַרְבֶּת עַל יְדֶךָ, נַעֲשִׂים יְחוּדִים עֲלִיוֹנִים לְמַעַלָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שְׂמַחְזִיר אֶת בְּנָיו אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהָאָדָם הַמִּקְרָב רְחוֹקִים, לוֹ בְּנִקְל לְדַלֵּג וְלִקְפֹץ עַל כָּל הַמְדַרְגּוֹת, וְהוּא כְּבָר אֵינּוּ צָרִיךְ לִילֵךְ מִדְרָגָה לְדְרָגָה, כִּי בְשַׁעֲתָא חָדָא וּבְרַגְעָא חָדָא הוּא נִכְנָס בְּכָל הַפְתָּחִים.

הַרְגַל עֲצָמְךָ לְסַגֵּר אֶת עֵינֶיךָ בְּחֶדֶר מִיְחָד, וְאִם אֶפְשָׁר בְּלִילָהּ, בְּשַׁעֲהַ שְׁכַל הַבַּיִת יִשְׁנִים — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְתִצְרִי לְנַגֵּד עֵינֶיךָ, אֵיךְ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵתָה עוֹמֵד בְּאֶמְצַע הָאוֹר, וְתִתְחִיל לִיְחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים; קִדְּם תִּצְרִי אֶת עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, וְתִחְזֹר עַל זֶה הַרְבֵּה בְּמַח מַחְשַׁבְתְּךָ, וְאַחֲר־כֵּן תִּחְזֹר וְתִיְחַד אֶת שֵׁם שֶׁל עוֹלָם הַיְצִירָה: יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְגַם עַל זֶה תִּחְזֹר הַרְבֵּה, וְאַחֲר־כֵּן תִּחְזֹר וְתִיְחַד אֶת שֵׁם שֶׁל עוֹלָם הַבְּרִיאָה: יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, וְתִחְזֹר עַל זֶה כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וְאַחֲר־כֵּן תִּיְחַד אֶת שֵׁם שֶׁל עוֹלָם הָאֲצִילוֹת: יו"ד ה"י וְי"ו ה"י, וְגַם עַל זֶה תִּחְזֹר הַרְבֵּה פְּעָמִים, וְתַעֲלֶה וְתִרְדַּ מִמָּטָה לְמַעַלָּה וּמִמַּעַלָּה לְמָטָה.

אָחִי הַיְקָר! אִם תִּהְיֶה חֲזוֹק בְּזֶה, יִפְתַּח מִחָךְ וְחוֹשֵׁיךָ, וְיִתְחִיל לְהֵאִיר לְךָ הָאֶרֶץ נִפְלְאָה, וְאִם תִּזְכֶּה — תִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֶיךָ ... כָּל מַה שֶׁתִּבְקֶשׁ וְתִשְׁאַל.

אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ! אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחוֹ עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל! אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַצִּית אוֹתוֹ, וּמְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם, וּמֵאֲחֵל לְכֶם חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

רסו   אָשֶׁר   ו' תלח   בַּנְחַל
ו' תלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְהַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמִי
הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנֹצַח נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד נִזְדַּעַצְעֵתִי לְשִׁמְעַ דְּבָרִים רָעִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר צָרִיכִים
לְקַרֵּעַ קְרִיעָה עַל כָּל דְּבוּר שֶׁל הַשׁוֹטָה הַזֶּה, שֶׁמְדַבֵּר כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת,
כְּאֵלוֹ הוּא נִשְׁמַת מִשָּׂה וְכוּ', עַד שֶׁאוֹמֵר שֶׁהוּא כָּבֵר בְּעוֹלָם הַבָּא,
וְלָכֵן אֵינוֹ צָרִיךְ לְבָרֵךְ שׁוֹם בְּרִכּוֹת הַנְּהַנִּין.

וְהִנֵּה מְלֻבֵּד שֶׁפֶל הָעֲנָן הוּא דְמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, וְרְאוּי לְהַכְנִיסוֹ
בְּבֵית מְשֻׁנְעִים, כִּי הוּא מְטַרֵף וְכוּ', עוֹד זֹאת, כִּי כָּל הָעֲנָן הוּא
מַעֲשֵׂה שׁ"ץ, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁאֵז גַּם-כֵּן בָּאוּ לְבִטֵּל מַעֲקָרֵי הַתּוֹרָה וְכוּ'.

יְדוּעַ אֲצִלְנוּ, אֵיךְ שֶׁרַבְּנוּ ו"ל מְסַר נַפְשׁוֹ עַל לְמוּד שְׁלִחַן עָרוֹף,
וְהִזְהִיר אֵת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְּקָרִים, לְבַל יִחְסִירוּ יוֹם אֶחָד מִלְּמוֹד
שְׁלִחַן עָרוֹף (שִׁיחֹת הַר"ן, סִימָן כ"ט), וְעוֹד לֹא הִיָּה שׁוֹם צְדִיק בְּעוֹלָם,
שֶׁכָּל-כֶּף הִזְהִיר עַל לְמוּד שְׁלִחַן עָרוֹף כְּמוֹ רַבְּנוּ ו"ל. וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
הַיְּקָרִים מִקְּפִידִים עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.

וַיֵּשׁ אִמְרָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁבּוּ בַּיּוֹם שֶׁאֵין לוֹמְדִים שְׁלִחַן
עָרוֹף, וְאֵין מִתְבוֹדְדִים, בַּיּוֹם הַזֶּה הוּא אֵינוֹ בְּרִסְלָבֵר, וְכֵן יֵשׁ מְנַהֵג
וְתִיקֵין שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁלוֹמְדִים שְׁעוֹר קִטָּן בְּשְׁלִחַן עָרוֹף בְּעַת
לְבִישַׁת הַטְּלִית וְתַפְלִין דְּרַבְּנוּ תָם, בְּשַׁעֲהַ שְׁאוֹמְרִים: "תָּנָא דְּבִי
אַלְהוּ, כָּל הַשּׁוֹנֵה הַלְּכוֹת" וְכוּ', לוֹמְדִים כְּפֶה סְעִיפִים שְׁלִחַן עָרוֹף,
וְאַחֲרֵי-כֵן אוֹמְרִים: "אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינְא", וְאוֹמְרִים
"עָלֵינוּ", וְזֶה חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. מְלֻבֵּד מֶה שְׁלוֹמְדִים בְּאִמְצַע הַיּוֹם שְׁעוֹר
גְּדוֹל בְּפוֹסְקִים: רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשְׁלִחַן עָרוֹף.

וּמְסַפְרִים עַל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שֶׁהָיוּ לוֹ י"ג שְׁעוֹרִים בְּפוֹסְקִים

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְכֵן יֵשׁ אִמְרָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂכָמוּ שָׂרְבֵנוּ וְ"ל
הַקְּפִיד עַל כָּל שְׁעָה הַתְּבוּדָדוֹת, הַנְּקָרָאת מִשְׁפָּט, כְּמוֹ-כֵן נִהְגוּ אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ לְהַקְּפִיד לְלַמֵּד שְׁעָה שְׁלֹחַן עָרוּף, הַנְּקָרָא גַם-כֵּן מִשְׁפָּט.

מִכָּל זֶה אָנוּ רוֹאִים אִיף שְׂאָצְלָנוּ הַשְּׁלֹחַן עָרוּף הוּא הַמּוֹרָה דְרָף,
וְאִיף יָבוֹא אֶפְלוּ הַגְּדוֹל שְׂבַגְדוֹלִים לְעַקֵּר אֶפְלוּ הַלְּכָה אַחַת מִהַשְּׁלֹחַן
עָרוּף, מִכָּל שְׂכֵן בּוֹר וְטַפֵּשׁ כְּזֶה, אֲשֶׁר הוּא בּוֹדָאי בְּעַל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל
וְחִסֵּר דְּעָה גַם יַחַד, וְרֵאוּי לְהַכְנִיסוֹ בְּחֶרֶם עַל דְּבוֹר כְּזֶה, שְׂכָבֵר אִינוּ
מְבַרְךְ בְּרִכּוֹת הַנְּהַנִּין, וְהוּא נִמְצָא כְּבָר בְּעוֹלָם הַבָּא וְכוּ', אִינִי מִבֵּין
אִיף יָכוֹל לְבַלְבֵּל כָּל-כָּף הַרְבֵּה אַנְשִׁים וּבְפֶרְטִיּוֹת בַּחֲוָרִים, וְהוּא עוֹד
אִינוּ מִתְבַּיֵּשׁ לּוֹמֵר, שְׂאִין אָנִי מִשִּׁיג אוֹתוֹ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! זֶה חֶלֶק מִהַגְּלוּת, שְׂכָל בְּעַל דְּמִיּוֹן עוֹשֶׂה חֵיל
(חִסֵּר), וְהִנֵּה לֹא רַק שְׂאִינוּ סִגְלָה, אֲלֵא עוֹד כְּפִירָה גְּמוּרָה, וְלִקְחוּ
מִהַעֲבוּדָה זָרָה הַנְּקָרָאת יוֹגוּ, אֲשֶׁר הֵם מְדַמִּים דְּמִיּוֹנוֹת כְּאֵלוּ. וַיֵּשׁ
לוֹ עוֹד חֲצִפָּה לּוֹמֵר (חִסֵּר). וְהַפְּלֵא הַכִּי גְדוֹל, שְׂאִין אֵף אֶחָד מֵאֵלוּ
הַנְּקָרָאִים 'בְּרִסְלָבֵר חִסִּידִים', שְׂיִצְאוּ וַיִּמְחוּ נִגְדוּ, אַדְרָבָה, עוֹד
עוֹשִׂים מִמֵּנוּ מְטַעֲמִים וְכוּ'. לֹא-כֵן כְּשִׁמְגִיעַ הַדְּבָר לְעַנְיֵינוּ, שֶׁם
הַשְּׂנֵאָה כָּל-כָּף חֲזָקָה, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמַן כִּי יִסְפֵּר. וּמָה לַעֲשׂוֹת?! זֶה
חֶלֶק מִהַגְּלוּת!

עַל-כָּל-פָּנִים אֶת הַבְּחוּר הַזֶּה צְרִיכִים לְגַרֵּשׁ, וְלְהַכְנִיסוֹ בְּבֵית
מִשְׁגָּעִים, וְהַסּוֹף יִהְיֶה — שְׂיִגְמֹר שָׁם, כִּי הוּא בְּעַל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל,
וְרֵאוּי לְהַזְהִיר אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂיִתְרַחֲקוּ מִמֵּנוּ, כִּי
מִלְבָּד שֶׁהוּא בְּעַל דְּמִיּוֹן, הוּא גַם כּוֹפֵר בּוֹ יִתְבַּרְךְ, כִּי הַנוּטָה רַק
מִסְּעִיף אֶחָד בַּשְּׁלֹחַן עָרוּף, צְרִיכִים לְחַקֵּר עָלָיו. וְכֵן מִי שְׂמַדְבֵּר עַל
רַבֵּנוּ ז"ל וְעַל סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים וְעַל תְּלַמִּידָיו הָאֱמִתִּיִּים — הוּא
כּוֹפֵר בְּעַקֵּר, וְרֵאוּי לְהִתְרַחֵק מִמֵּנוּ.

וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׁלַח לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ
צְדָקָנוּ, וַיַּגְּאֵלְנוּ גְּאֵלַת עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' תלט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שוטה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ושמחתי פעל כל הון, שאפה מחזק
עצמך - בן ראוי.

חסדי השם יתברך, כאן תרגמו באפן נפלא את הספר
"שמירת-הזמן", ותהלה להשם יתברך, זה מתפשט מאד מאד
באלפי טפסים, יזכנו הקדוש-ברוך-הוא למלא את העולם כלו עם
ספרי רבנו ז"ל.

חמדת לבבי! לא כדאי לבלבל עצמו עכשו מענין ראש השנה,
ראוי לה לדון עצמך בכל יום ויום, כי אדם גדון בכל יום ובכל
שעה ובכל רגע, ועל-כן צריכים לעשות לעצמו משפט בכל עת
ורגע, ולראות לדבק עצמו להשם יתברך.

הדורש שלומך...

ראה לנדב על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ובזכות הצדקה תוליד
אשתך בנקל.

ו' תמ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ה.

שלום רב לאהובי, ידידי, תלמידי היקר לי מאד, שוטה מימי
הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח
לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אָשֶׁר   ו' תמא   בנחל   רסט

וגדל שמחתי, שאתה ממשיך לשקד בתורה — זה אין לשער ולספר כלל, כי רק זו כל מגמתי, אחרי שהשקעתי בך עבודה של שלש שנים. ברוך ה', אני זוכה לראות פרות, ורק אותך אני יכול לקרא תלמידי, כי תהלה להשם יתברך, עברת וטלת בכל התורה בלה, פשוטו כמשמעו.

והנה אודות הספורים שאתה שומע, ואומרים לך שבדור הזה אין וכו', ואי אפשר וכו'. לדעתי, ממה אתה יכול לראות, שבאמת פן יש וכו', וכן יכולים — אם רק רוצים וכו', ובפרטיות על-ידי רבוי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ודבקות הבורא יתברך ביחודי שמוותיו יתברך, ואמירת חצות, ושקידה במשניות, יכול לזכות לבוא לידי גלוי יחידה שבנפש, שנפשו בעצמה תגלה לו רזי וסתרי תורה, פלאי פלאות וכו'.

נא ונא לשקד על דלתי ספרי רבנו ז"ל, וכן להתבודד הרבה, ולומר בכל לילה את סדר התקון חצות, ואז ברבות הזמן תראה נפלאות.

עליך לדעת, כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וצריכים לבונ תמיד, שיהיה מוכן ומזמן להשרף על קדוש שמו יתברך, ודבר זה יכניס בו הארה נפלאה מגלוי שכינה.

הדורש שלומך...

נא לכתב לי, וממש חיות תכניס בי.

ו' תמא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל האברכים היקרים לי מאד, הרוצים להאיר

ער   אָשׁר   ו' תמא   בנחל

נפֿשם באָר האַורות צח הצחצחות, מהנחל נובע מקור חכמה,
זכותו גגן עלינו ... גרם יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות אמונת חכמים וכו'; פתוב בפֿרשת השבוע (ויקהל):
"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם: אלו הדברים
אשר צוה ה' לעשותם", אומר רש"י הקדוש: מה זה ויקהל משה?
פיצד הקהילם? על-ידי דבוריו. משה רבנו לא אסף אנשים בידיים,
אלא נאספים היו על-פי דבורו. למדים מכאן מעלת הצדיק,
קשמדבר מהקדוש-ברוך-הוא — הוא מאסף את כלל נשמות
ישראל.

ועל-כן צריך להתחזק ביותר באמונת חכמים, אשר זה היסוד
ביהדות. וכמאמרם ז"ל (מכילתא בשלח) על הפסוק (שמות יד, לא):
"ויאמינו בה' ובמשה עבדו", אם במשה האמינו, בה' לא כל שפן?
אלא אי אפשר להגיע לאמונה בהקדוש-ברוך-הוא, רק על-ידי משה
— הצדיק האמת. מאז ומתמיד אמונת חכמים היתה הדבר החשוב
ביותר בעם ישראל.

וצריך שתדעו, אשר גם היום ישנם חכמי התורה, גדולי הדור,
וצריכים לציתם. על כל אחד לילך אל הגדול שלו, אל הרב שלו.
חכמינו הקדושים אומרים (אבות א, טז): "עשה לך רב", ותקיים את
כל אשר הוא אומר, בלא לנטות ימין ושמאל.

ואודות מדת הפעס וכו', מצינו בפֿרשת השבוע שכתוב (שמות
לה, א): "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", בפשטות
אסור להבעיר אש בשבת, ובכלל אסור לעשות שום מלאכה בשבת,
כי שבת זהו אור אלקי, שנתן לנו הקדוש-ברוך-הוא יום אחד
בשבוע לנוח בו, וכך אמר לנו: אם תשמרו את היום שלי, אשמר
את היום שלכם, ואתן לכם שפע גדול כל השבוע. וכמאמרם ז"ל
(פסיקתא רבתי מו): "ברכת ה' היא תעשיר" (משלי י, כב) — זו ברכת
שבת; ובתקוני-זהר מובא דבר פלא על הפסוק: "לא תבערו אש

אֲשֶׁר   ו' תמא   בנחל   רעא

בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, לְשׁוֹן אֵשׁ הַכַּעַס, אֶפְלוּ אָדָם שֶׁהוּא עֲצָבָנִי כָּל הַשְּׁבוּעַ, יִשְׁתַּדֵּל בְּשִׁבְתָּ לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, כִּי בְּשִׁבְתָּ מִתְּבָרְכִים שִׁשֶּׁת יָמֵי הַחֵל. וְלָכֵן אָנּוּ רוֹאִים, שֶׁהַשֵּׁטֶן מְגַרֵּה מַחְלָקֶת בְּכַתִּי יִשְׂרָאֵל בַּפֶּרֶט בְּעַרְבֵי שִׁבְתוֹת (עֵינַי גָּטִיץ נב.), כִּדְּי שִׁיכְנֶסוּ לְשִׁבְתָּ עֲצָבָנִים, וְיִהְיוּ מְרִיבוֹת בֵּין הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה. עַל־כֵּן הָעֵקֶר לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד כָּל הַשְּׁבוּעַ, וְלֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבַעֲצָבִים, וְעַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בְּשִׁבְתָּ צָרִיכִים לְהִזְהַר לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבְמְרִיבוֹת.

זֶה מֵעַקֵר הַחֲנוּף, שֶׁעַל־יָנוּ לְחַנֵּף אֶת יְלָדֵינוּ — לְנַהֵג בְּדַרְךְ אַרְץ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְקִיּוּם הַמְצוּוֹת, מִתּוֹךְ רְגִיעָה וְשִׁלּוֹת הַנְּפֹשׁ. וְהַחֲנוּף הַטוֹב בְּיוֹתֵר זֶה הַדְּגָמָא הָאִישִׁית שֶׁל הַהוֹרִים בְּעֲצָמָם, אִם הַיְלָדִים רוֹאִים שֶׁהַהוֹרִים שְׁלֹוִים וְנוֹהֲגִים בְּנִחַת וּבְנֵעָם, גַּם הֵם יִנְהָגוּ כֵּן, וְלֹא יִתְפָּרְעוּ וְלֹא יִכְעֶסוּ וְיִתְרַגְּזוּ עַל כָּל דְּבָר פְּעוּט, אֲבָל אִם יֵשׁ בְּבֵית צְעָקוֹת וּמְרִיבוֹת, גַּם הַיְלָדִים מְשַׁפְּעִים מִהָאוִירָה וְנִעֲשִׂים עֲצָבָנִים בְּאֶפֶן תְּדִיר.

וְהַכֵּל לְהַעֲקֹר הַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, לְהִזְהַר מְאֹד מֵאֵשׁ הַכַּעַס בְּיוֹם שִׁבְתָּ-קֹדֶשׁ בַּפֶּרֶט, אֲשֶׁר אֵז יִזְכֶּה לְהִתְבָּרֵךְ בְּאַרְיכוֹת אַפִּים כָּל יְמֹת הַשְּׁבוּעַ, וְהַיְלָדִים אֵף הֵם יִלְמְדוּ מִנֵּעַם הַלִּיכוּתִיו, וְיִנְהָגוּ כְּמָהוּ.

וְכֵן לְמַדְנֵנוּ עֵנִיץ נוֹסֵף מִפְּרִשְׁתָּ שְׁבוּעַ זֶה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָוָה לְבָנוֹת אֶת הַמִּשְׁכָּן, וּמִי בָּנָה אוֹתוֹ? בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי מִשְׁבֵּט יְהוּדָה, וְאַהֲלִיאָב בֶּן אַחִיסָמֶךְ מִשְׁבֵּט דָּן, שׁוֹאֵלִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵינַי יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי מְלָכִים, פֶּרֶק ז', רָמַז קפ"ה): מִדּוּעַ בָּחַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דִּיקָא אוֹתָם? אֲלֵא נָטַל אִישׁ מִשְׁבֵּט יְהוּדָה, שֶׁהִיָּה רֹאשׁ כָּל הַשְּׁבָטִים, וְאִישׁ מִשְׁבֵּט דָּן שֶׁהִיָּה אַחֲרוֹן הַשְּׁבָטִים וְהַקָּטָן שֶׁבָהֶם, לְהוֹרוֹת, שֶׁאֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ אֵין מִשְׁגַּ, שֶׁזֶה יוֹתֵר חָשׁוּב מִזֶּה, אֲלֵא כָּלֵם חָשׁוּבִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, מִהַגְּדוֹל שֶׁבְּגִדוּלִים עַד הַקָּטָן שֶׁבְּקִטְנִים.

נִמְצָאנוּ לְמַדִּים מִן הַפְּרָשָׁה שְׁלֹשָׁה עֵנִינִים חָשׁוּבִים:

א. אָמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁצָּרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בָּהּ בְּיוֹתֵר; לָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל הֵיוּ תְּמִיד חֲכָמֵי הַתּוֹרָה וְהַלְכָנוּ אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם הוֹלִיכוּ אוֹתָנוּ

עֵרֵב   אֲשֶׁר   ו' תַּמְב   בְּנַחֵל

בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, בֵּן גַּם עֲכָשׁוּ עֲלֵינוּ לִילֶךְ בְּעֶצְתָם וְלִשְׁמַע בְּקוֹלָם. וְאִם נִתְחַזַּק בְּאֵמוּנַת חֲכָמִים — אֵין לָנוּ לְדַאֵג כָּלָל, כִּי יֵשׁ גַּם הַיּוֹם צְדִיקִים קְדוֹשִׁים הַדְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי הַדְּבוּק בָּהֶם.

ב. עֲלֵינוּ לְהִשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִפְּעַס וּקְפָדוֹת, לֹא לְהַפְנוֹס בְּמַתַּח וּבְעֵצָצִים וּבְלַחֲזִין, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא לְמַרְיבוֹת וּלְמַחְלָקֶת, וּבִפְרָט בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת צָרִיף לְהִזְהַר מְאֹד שְׁלֹא לִפְלֹא בְּאֵשׁ הַפְּעַס.

ג. עֲלֵינוּ לִידַע, שְׂאֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל עַם יִשְׂרָאֵל חֲשׁוּבִים, וְאֵין מִשָּׁג שֶׁל גִּזְעָנוּת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, זֶה גְדוֹל זֶה קָטָן, זֶה קָטָן זֶה גְדוֹל, לֹא וְלֹא! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָנָה לְבָנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּן לְבִצְלָאֵל, שֶׁהִיא מִשְׁבֵּט יְהוּדָה, וְלֹאֲהֲלִיָּהּ, שֶׁהִיא מִשְׁבֵּט דָּן, לְהוֹרוֹת, שְׂאֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ חֲשׁוּב כָּל אִישׁ וְאִישׁ. וְזֶה צָרִיף לַתָּן לָנוּ חֲזוּק גְדוֹל מְאֹד מְאֹד. וּבִפְרָט בְּעֵת שִׁשְׁנָם פְּרוּדִים גְּדוֹלִים בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּמְפֻלְגִים אֶת הָעַם פְּלֶג פְּלֶג.

הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְאַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת כְּאִישׁ אֶחָד בְּלִב אֶחָד, אָנוּ בְּזַמַּן קָשָׁה מְאֹד, שְׂעֵשׂוּ וְיִשְׁמַעְעָל מִתְגָּרִים זֶה בְּזֶה, אָנוּ מְבַקְשִׁים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂעַם יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ שְׁמוּרִים, וְלֹא תִנָּזַק צְפָרָן קִטְנָה מֵהֶם, וְזֶה תְלוּי כְּפִי הָאַחֲדוּת וְהָאַהֲבָה שֶׁתְּהִיָּה בִּינֵינוּ, כְּפִי הָעֲזָרָה שֶׁנֶּעֱזֹר זֶה לְזֶה, כְּפִי הָאַהֲבָת יִשְׂרָאֵל שֶׁתְּהִיָּה בָנוּ, וְנִצָּא הָאֶחָד לְקִרְאָת זוֹלָתוֹ וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' תַּמְב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאַבְרָהָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ וְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אָשׁר ו' תמב בנחל רעג

אודות שאַלְתֶּךָ וכו', רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיז): כְּשֵׁיהוּדֵי בַּא אֶל הַצַּדִּיק, הוּא מְקַבֵּל אוֹר גְּדוֹל מְאֹד, וְצָרִיךְ לְשׁוֹר מְאֹד כְּשֶׁחֹזֵר, שְׁלֵא יִפֹּל עָלָיו חֶשֶׁךְ גְּדוֹל מְאֹד. וְהֵנָּה מְצִינּוּ אֲצֵל הַכֶּהֱן גְּדוֹל, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות ה, ה), שֶׁהֵיךְ אֲצֵלוֹ גַם, שְׁלֵא נִטְמָא בְיוֹם הַכַּפּוּרִים, הַכִּיצַד?! הֲלֵא נִכְנָס הַכֶּהֱן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים לְקַדֵּשׁ הַקְּדָשִׁים, לִפְנֵי וְלִפְנִים, שְׂזוֹ הַקְּדָשָׁה הַעֲלִינָה בְיוֹתֵר, אֲלֵא דִיְקָא אֲזוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רְצָה לְהַפִּילוֹ וְכוּ'. וְכֵן כְּשֵׁיהוּדֵי בַּא לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, מְקוֹם מְקַדֵּשׁ מְאֹד, שְׂרַבְּנוּ ז"ל הַבְּטִיחַ עַל-יְדֵי שְׁנֵי עֲדִים כְּשָׂרִים, שְׁמִי שְׂכִיבֹא לְצִיּוֹנוֹ, וַיֹּאמֶר עֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים הַתְּקוֹן הַכְּלָלִי, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, יוֹצִיאֻ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו (חיי-מוהר"ן, סימן רכה). הַבְּטִיחָה זֶה אִף צַדִּיק לֹא הַבְּטִיחַ, וְלָכֵן כְּשֵׁיהוּדֵי מְקִיִּים אֶת רְצוֹנוֹ זֶה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, בְּוֹדָאֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא יַעֲזֹבוּ לְאוֹר הַמְּדַרְגּוֹת הַגְּבוּהוֹת שְׂזָכָה לָהֶן.

וּבְאֵמֶת אָדָם נִדְמָה כְּדָגְמַת חוֹלָה בְּמַחֲלָה מִמְּאָרְתָּהּ, הֲלֵא יְרוּץ תַּכְּף לְפָרוּפְסוֹר גְּדוֹל, שֶׁיִּנְתַּח אוֹתוֹ וַיּוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּדִיל, וְלֹאֲחֵר הַנְּתִיחַ — נַעֲשֶׂה בְרִיא וְחַשׁ בְּטוֹב, אֲבָל צָרִיךְ לְהִתְאוּשֵׁשׁ אֵט אֵט עַד שֶׁיִּחְזֹר לְכַחוּתָיו... כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, כְּשֶׁאָדָם רְחוּק מֵאֲמוּנָה, מְקַדֵּשׁת שֶׁבֶת, אוֹכֵל טְרַפּוֹת וְנִבְלוֹת, רְחֻמָּא לְצִלּוֹן, עוֹבֵר עַל מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה סֵרְטֵן לְנִשְׁמָה, אֲזִי בַּא אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹשֶׂה נְתִיחַ לְנִשְׁמָתוֹ. וּבְוֹדָאֵי כְּמוֹ בְּנִתּוּחַ גְּשָׁמִי, אָדָם צָרִיךְ לְהִתְאוּשֵׁשׁ אַחֲרֵי-כֵן, כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁאָדָם בַּא לְצַדִּיק שֶׁהַבְּטִיחַ הַבְּטִיחָה כְּזוֹ, שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נְצַחִית, בְּוֹדָאֵי אוֹרְךָ זְמַן עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְשְׁלֵמוֹת, אֲבָל לְבִסּוֹף יִגִּיעַ לְתַכְלִיתוֹ הַנְּצַחִית.

וְלָכֵן אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, אִף שְׂאֲחֵר שְׂזוֹכִים לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן — נוֹפְלִים שׁוֹב בְּנִפְלָה, צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק הֲלָאָה וְהֲלָאָה לְעֵלוֹת בְּקַדְשׁ, עַד שֶׁיִּזְכּוּ לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתְּקוּנִים, וַיִּגִּיעוּ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת הַמִּיחָלָת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' תמג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות לפדיון — לנכון קבלתי, ותשואות חן לך על זה.

צריך שתדע, אשר בעת שאדם נכנס בקדשה עליונה, זה לעמת זה הסטרא אתרא רוצה ללכוד. ולכן אודות שאלתך בענין הפלי משחית הזה וכו'; הלא מלבד שזהו הרס לנשמה, פי רואים שם עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, שלש העברות החמורות ביותר, רחמנא לישזבן, רואים שם הריגות ורצח וכו', ונכנס באדם טבע של אכזריות, וכן רואים כל מיני נאוף, רחמנא לצלן, וכן כל מיני עבודה זרה, צלמים ופסלים וכמרים, וכנסיות ומסגדים, שהכל בכלל עבודה זרה, אשר זה מקור הטמאה, ועוקר את הנשמה מהקדוש-ברוך-הוא. מלבד זאת זהו גם בזבוז זמן, אדם יכול לשבת שעות רבות לפני הפלי משחית הזה, ולבלות את זמנו היקר בשטיות, בשעה שיכול היה אז לעבד ולפרנס את ביתו וכו', וכן נשמטם לו מחו ודעתו ממש כמו סמים. ולכן מלבד אשר בגשמיות — זה הרס גדול לאדם, מכל שכן וכל שכן ברוחניות — זהו חרבן לנשמה הטהורה. ולכן אם זכית כבר להוציא את הפלי משחית הזה מביתך, אשריך ואשרי חלקך! ותראה להעסיק את עצמך במצוות רבות, ולהרתם לעזרה לזולת, להרבות בבקור חולים ובעזר לנזקקים, ואז תצליח דרכך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ו' תמד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב אל ידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך! העקר בימים אלו, צריך להתרחק משנאת חנם, אשר כל הגלות הארכה שלנו היא רק מחמת זאת, וכמה שנדבר מזה — לא יהא די, כי המחלקת אוכלת בנו בכל פה. דוד המלך אומר (תהלים א): "על-כן לא יקומו רשעים במשפט", ומדוע? כי "וחטאים בעדת צדיקים", אצל אלו המחזיקים עצמם ליראים לדבר ה' יש חטאים; ולכן עלינו לתקן את עצמנו, ולא לחטט אחר הרע של הזולת, לא יתכן שתהיה אצלנו גזענות ארוכה, לא לקבל לבית-ספר או לשיבה של אשכנזים בחורים ספרדיים ולהפך וכו', הבה נהרס את החומות שנבנו בין נשמות ישראל, הבה נסיר את המחצות מבינינו, הלא כלנו בני אברהם, יצחק ויעקב, ואם נשרף את הקנאה והשנאה, את השקר והרחוק זה מזה, אז נהיה מוכנים לקבל את פני משיח צדקנו, שבוא יבוא ויגאלנו במהרה בימינו. וכל זה הוא הלמוד העמק של רבנו ז"ל, אשרי מי שיאחז בזה, ואז טוב לו כל הימים!

הדורש שלומך...

ו' תמה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכירתו תמיד.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קה): הנה העולם

רעו   אָשֶׁר   ו' תמה   בְּנַחַל

צָרִיכִין רַחֲמִים גְּדוּלִים; וַיֵּשׁ לְהִבִּין, מָה הָעֲנָן שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ רַחֲמִים גְּדוּלִים, הָרִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם, וְהַכֵּל זֶה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אִם בְּרָצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם וְאִם לֹא, הַכֵּל יִהְיֶה כְּפִי רָצוֹנוֹ וְתַבְרֵךְ; הַכֵּל זֶה אַחִיזֵת עֵינַיִם. אָדָם תְּמִיד מְדַבֵּר: "אֲנִי, אֲנִי"; אִם הִבְחַנְתָּם בְּשִׂיחָתוֹ שֶׁל אָדָם, תִּשְׁמְעוּ שֶׁכָּל קָטַע מְלֵא בַמְּלָה: 'אֲנִי'. אֶת הָאָדָם יְכוּלִים לְהַפִּיר עַל-פִּי הַפֶּה שֶׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי ב, ו): "מִפְּוֵ דַעַת וּתְבוּנָה", אָדָם בְּהִכָּרַח לוֹ לְגַלוֹת מִיְהוּ וּמֵהוּ. רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סו), שֶׁכָּל מֵה שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב, בְּהִכָּרַח שִׁיעֵבֵר דֶּרֶךְ הַשְּׁפָתַיִם שֶׁלוֹ. אֶחָד אוֹמֵר אֶת הַדְּבָרִים בְּשִׁקְטָא וְאַחֵר בְּקוֹל. הִנֵּה הִרְבֵּה פְּעָמִים אֲנָשִׁים מְדַבְּרִים אֶל עַצְמָם, הֵיטְכָן?! אֲלֹא הֵם רַק חוֹשְׁבִים בְּקוֹל. וְזֶה נֶעֱשֶׂה לְעֵתִים אֲצֵל עֲקָרַת בֵּית, שֶׁמֵתְכַנְנֵת אֶת עֲבוֹדוֹתֶיהָ: עָלֵי לְבַשָּׁל, עָלֵי לְכַבֵּס, עָלֵי לְסַדֵּר אֶת הַבֵּית, הִנֵּה תִכְף יְשׁוּבוּ הַיְלָדִים מִמוֹסְדוֹת הַחֲנוּךְ וְכו', הִיא חוֹשֶׁבֶת בְּקוֹל, הַקוֹל זֶה יוֹצֵא מֵאֵת הַמַּחְשָׁבָה. וְכֵן קוֹרֶה דְּבַר זֶה בְּעֵת הַשְּׁנָה, יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים הַיְשָׁנִים וּמְדַבְּרִים בְּאֲמִצֵּעַ שְׁנָתָם, וּמוֹצִיאִים מִפִּיהֶם מִשְׁפָּטִים שׁוֹנִים מִתּוֹךְ תַּרְדֵּמָה. כִּי כָּל מֵה שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב, בְּהִכָּרַח שִׁיעֵבֵר דֶּרֶךְ פִּיו. וְאִם אָדָם חָכֵם וּפְקָח, הוּא שׁוֹמֵר מְאֹד עַל פִּיו.

הַצַּדִּיק הַדְּבִיךְ בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל מַחְשַׁבְתּוֹ הִיא רַק אֵין סוּף, הוּא בְּטֵל וּמְבֹטֵל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר לָנוּ אֵין שׁוּם הַשְׁגָּה בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ, מֵה זֶה אֵין סוּף, מֵה זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבֵּל נִטְעָה עַצְמָנוּ, אָנוּ פְּחוּתִים וִירוּדִים, וַיֵּשׁ לָנוּ עוֹד הִרְבֵּה מֵה לְתַקֵּן, הִנֵּה אָנוּ שׁוֹמְעִים דְּרָשָׁה מְעַנִּינָת, הַמּוֹתִירָה אוֹתָנוּ מִהִרְהָרִים וְכו', וּבּוֹדָאֵי עָלֵינוּ לְשׁוּב הִרְבֵּה בְּתוֹשֻׁבָה, כִּי אִם חוֹטְאִים רַק פְּעַם אַחַת בַּחַיִּים צָרִיכִים לְעֲמֹל קָשָׁה לְהַסִּיר אֶת הַחֲטָא, וּמְכַל שְׁכָן שְׁחוֹטְאִים עֲשׂוֹר פְּעָמִים, עֲשָׂרִים פְּעַם, חֲמִשִּׁים פְּעַם וְכו', עוֹבְרִים עַל חֲלוּל שְׁבֵת, עֲרִיּוֹת, טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּמֵה צָרִיכִים לְהַתְיַגֵּעַ כְּדֵי לְתַקֵּן. וְאִם-כֵּן הַמְּשַׁג אֵין סוּף, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא רוֹחֲנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, אֵין לָנוּ מְשַׁג בְּזֵה, וּכְמוֹ-כֵן אֵין לָנוּ הַשְׁגָּה בְּצַדִּיק הַדְּבִיךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַאֲיֵנָנוּ נוֹשֵׁם אַחֲרָת, אֵינוּ מְדַבֵּר אַחֲרָת, אֵינוּ שׁוֹמֵעַ אַחֲרָת וְכו', רַק אֱלֻקוֹת, כִּי הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי

אָשֶׁר   ו' תמה   בַּנְחֹל   רעז

בו יתברך. רבנו ז"ל אומר (שיחות הר"ן, סימן נא): העולם מטעה מאד, ולכן ראו שלא יטעה אתכם העולם.

נמצא, יש שתי מדרגות: יש אדם שיש לו מעט שכל, ומהי דעתו וחקמתו? רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב): חכמה זה אותיות: כח"מ"ה, הוא בא להפירה שאינו יודע, מה פחי, מה חיי, אני כלום! אני שוטה בלי ידע, בלי מדע, בלי השכלה — זו מדרגה אחת. מדרגה שניה: אדם חושב — אני חכם גדול, יודע טוב יותר מכלם, אין נמצא כמוני בכל העולם. מה ההפרש ביניהם? כוס ריקה אפשר תמיד למלא אותה, וככל ששממלאים יכנס יותר ויותר, עד שנתמלאת, וככל ששופכים עוד עולה על גדותיו ונשפף לחוץ. יש זין משבח ביותר, אם יש פלי לקבלו, אין יותר טוב מזה, ואדם הוא מאשר ביותר. אבל אם יש פלי מלא מי שופכין, אינו יכול לקבל את הזין, אפילו שיכנס מעט זין, זה בטל ברפש. זהו ההפרש; ברגע שאדם חושב: "איני יודע כלום, אני מפיר את מקומי, אני יודע מי אני, לא אטעה את אף אחד, אני מאומה, אני זוכר את עברי היטב היטב, וכן את ההנה שלי, אבל אני יודע שיש אחד הדבוק בהקדוש ברוך הוא, וישנה מציאות כזו להיות דבוק באמתת מציאותו יתברך, אני מודה בזה, שיכול להיות דבר כזה, ובהכרח שיהיה דבר כזה, כי אם אני יודע מזה, סימן שאחד למדני דבר כזה, וזה סימן שהוא בן יודע, כי בדרך כלל אדם מדבר במה שאוחז, ועל-כן אני מסלק את שכלי ומקבל דבריו. ואם-כן יש לי כוס ריקה, אשר כל טפת זין תכנס, ויהיה לי מה לשתות, ואוכל ללגם ולשמח, כי זין ישמח לבב אנוש" (תהלים קד, טו). אבל אם אדם חושב שהוא בר דעת גדול, פי הוא בעל גאונה, ונדמה לו שהוא יכול ויכול, אני ואני מסגל הכל וכו', בשעה שרבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שאדם צריך להגיע לבטול כזה שגם את עצמו לא יראה וכו', אבל אדם חושב: "אני מקבל, אני יכול לתן תקונים" וכו', הרי הוא פדגמת כוס מלאה מי שופכין, ולא יקבל כלום, ולא זו בלבד, אלא הוא עוד אומר, שאין משג בזה של

רעה   אָשֶׁר   ו' תמה   בַּנְחַל

זײַן מְשֻׁבָּח, וּבִנְדָאֵי זֵהוּ לְמוֹד שְׁאִינוּ בְּנִמְצָא וְכוּ', וּלְבִסּוֹף הוּא נוֹתֵר טַפֵּשׁ בְּלֹא כְּלוּם, וְחַי חַיִּים מְרוֹרִים כְּלַעֲנָה.

וְהִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְכֹל דּוֹר וְדוֹר שֶׁתֵּל צַדִּיקִים (לְקוּט שְׁמוּאֵל פ"ו), מֵהֵי עֲבוֹדַת הַצַּדִּיקִים? לְהַדְלִיק גִּירוֹת, כְּדַכְתִּיב (מְשַׁלֵּי כ, כז): "גֵּר הַגּוֹי"ה נִשְׁמַת אָדָם", גֵּר הָאָדָם כְּבוֹי, בָּא הַצַּדִּיק וּמַדְלִיק אֶת הַגֵּר, וְאִזּוֹ אָדָם יָכוֹל לְהַדְלִיק עוֹד וְעוֹד גִּירוֹת. וְאִמְתִּי יָכוֹל לָזֶה? כְּשִׁיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא כְּלוּם, הָאוֹר שְׁמַאִיר בּוֹ זֶה הַנְּשֻׁמָּה, וּכְפִי שֶׁהַנְּשֻׁמָּה שָׁלוּ מְאִירָה, גַּם נִשְׁמוֹת אַחֲרוֹת יָכוּלוֹת לְהֵאִיר. אִם אָדָם בָּא לְהַכְרִיחַ זֶה — סִימָן שֶׁהַצְּלִיחַ, וְסִימָן שֶׁקָּבַל טַפַּת אוֹר מֵהַצַּדִּיק שֶׁהוּא אֲבוּקָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), שֶׁהַצַּדִּיק נִקְרָא אֲבוּקָה, שֶׁהוּא אֲבִיק בְּאוֹר הַתּוֹרָה, שֶׁלְּמַד כָּל-כָּף הַרְבֵּה תּוֹרָה וַיִּגַע וְטָרַח, עַד שֶׁנִּתְקַע עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מְהֻעוֹלָם הַזֶּה, וְהוּא דְבוּק רַק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִתְקַע עֵינָיו מֵהָאֵי עֲלָמָא, רוֹאֶה וְשׁוֹמֵעַ וּמְדַבֵּר וּמְרַגֵּישׁ רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִנּוּ אֵין מְשַׁג בְּדִבְרֵים אֵלוּ, כִּי הֵם גְּבוּהִים מֵאֲתָנוּ, עַד כְּדֵי כָּף נִפְלָנוּ, שְׁאִינְנוּ מֵאֲמִינִים שְׁקִים בְּכֻלָּל דְּבַר כְּזֶה. וּמִזֶּה בָּא פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְזִלְזוּל בַּבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

הִנֵּה אָדָם נִכְנָס לְחֶדֶר, וְעוֹשֶׂה עֲבָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הָאֵם הִיָּה עוֹבֵר עֲבָרָה בְּרִישׁ גְּלִי? בִּנְדָאֵי לָאו, כִּי הִיָּה מְתַבֵּישׁ מְאֹד, וְלִכֵּן נִכְנָס לְחֶדְרֵי חֲדָרִים, שְׂאָף אֶחָד לֹא יִרְאֶה אוֹתוֹ חוּטָא. וּמְכַל שְׂכַן מִי שֶׁהוֹלֵךְ עִם אֲצֻטְלָא דְרַבְּנָן, שֶׁהוּא חָכָם, חָסִיד, בְּעַל תְּשׁוּבָה, בִּנְדָאֵי יַעֲשֶׂה הַכֹּל בְּהַצְנָע. וְרַבְּנּוּ ו"ל אוֹמֵר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן שג), שְׁאֲפָלוּ אָדָם פְּשׁוּט, אֵינְנוּ רוֹצֶה שְׁיִתְפָּסוּהוּ עִם אִשָּׁת אִישׁ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. נִמְצָא, שְׂאָדָם עוֹשֶׂה עֲבָרָה בְּחֶדֶר חֲשׁוּף, וְהַדְלַת נְעוּלָה וְכוּ' וְכוּ'. וּבְאֲמַת כִּי צַד יִהְיֶה לְחֻטָּא, וְכִי אֵינוּ יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה, וְרוֹאֶה כָּל מַעֲשָׂיו וּמַעֲלָלוֹ, וְהַכֹּל מְצַלְמִים לְמַעֲלָה, וְכֹל מֵה שְׁמַדְבַּר מְקַלֵּט וְכוּ' לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים, וְאֲפָלוּ הַמַּחֲשָׁבָה; כִּי בַעַת שֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַבְּרִיאָה, בְּרָא וַיְדִיאֵו כְּזֶה, שְׁאִינְנוּ רַק מְסֻרֵיט מֵה שְׁמַדְבַּר וְעוֹשֶׂה, אֲלֵא גַם מֵה שְׁחֹשֵׁב, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה עֲדִין לֹא הִמְצִיאֵו וְלֹא יָכוּלִים לְהִמְצִיא, כִּי כָּבֵר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

אֲשֶׁר   ו' תמה   בַּנְחָל   רעט

(פסחים טו.): אין אדם יודע מה בלבו של חברו. נמצא, שמחשבה, דבור ומעשה — הכל מקלט. ולמה אדם מדבר סוד לחברו, וכי אינו יודע שהקדוש-ברוך-הוא פה, ויודע ורואה הכל, וכן הלא גם עוף השמים יוליך את הקול, ומי מעיד על אדם? אומרים חכמינו הקדושים (תענית יא.): אבני ביתו מעידים עליו, "ומגיד לאדם מה שחוו" (צמוס ד, יג), אפלו שיחה יתרה שבין איש לאשתו מגידין לאדם בשעת מיתה (תגינה ה:); ולמה, אם-כן, אדם כל-כף מזלזל בהקדוש-ברוך-הוא? כי אינו מרגיש אותו יתברך, הוא חושב שמאמין בו, אבל נדמה לו שהשם יתברך מסתתר בשמים, וכונדאי אינו רואה אותו וכו'.

האינכם שמים על לב, שמחשבה זו היא כפירות ואפיקורסות, כי אם אדם חדור אמונה שלמה, הנה יודע שהקדוש-ברוך-הוא הולך עמו, הרמ"ח איברים ושס"ה גידים הם צנורות אלקות שממשיך על עצמו, כל 'לא תעשה' ששומר לא לעשותו, מונע ממנו רע, כל 'עשה' ממשיך עליו טוב וכו', אדם אינו אוכל חמץ בפסח, אינו עושה מלאכה בשבת, בזה הוא מקיים מצוות, אף שלא עשה מאומה, אבל לא עבר עברה, ובזה נחשב כמקיים מצוה, ונמשך עליו אור גדול, ומכל שכן אם אדם בזמן שאינו עושה עבודה בשבת, עוד משיח בינו לבין קונו ולומד תורה וכו', איזה אור רוחני נמשך עליו. ובכן, אדם אינו שם על לב שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, אתו ואצלו, וממילא חוטא בעברות, וחושב, שלית דין ולית דין. ושוכח לגמרי שאנ"י זה אותיות אי"ן — אין סוף ברוך הוא, "יושב בשמים ישחק, ה' ילעג למו" (תהלים ב, ד), אדם חושב: אני אעשה עול לזולת, אני אגרם לו צער וסבל וכו', ואינו שם על לב, שהקדוש-ברוך-הוא יושב ושוחק — נראה מי ינצח לבסוף.

הלא הכל זה משחק, כדגמת משחק השחמט: יש מלך, מלכה, חילים, שחר ולבן, שני יריבים, ושני אנשים משחקים זה כנגד זה, וכל אחד רוצה להפיל את חילות זולתו, ומנסים לפגוע במלך ובמלכה, וזהו משחק שתופס את כל הראש, ויש בו כל מיני

תחבולות איך להפיל את החילים, את הסוסים, את הרצים וכו', והשחקנים שקועים במשחקם כל-כף, שאינם שמים לב לנעשה סביבם, חולפות שעות על גבי שעות עד שמסימים. והנה יושב אדם במרחק מה עם משקפת, ומתבונן בשחקנים וכו', ושוחק: "מה לכם להשקיע ראשכם ורַבְבְּכֶם במשחק, לכו לישן, לאכל וכו', וכי ילדים קטנים הנכם?! ומתבונן היטב במשקפת, ונוכח שאינם ילדים כלל, אלא אלופים גדולים. כף קורה בזה העולם, כל העולם זהו שח-מט, מי שמסתכל מלמעלה למטה, רואה שזה סוס, זה חיל, זה מלך, והכל חתיכת עץ, שני אנשים אלו הם בשר ודם, היום כאן ולמחר בקבר, וזאת אנשים אינם יכולים לקלט, רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא): זו תהיה דעת משיח, מה יעשה? יחדיר את הדעת הזו לעשות בכל פעם התחלה חדשה, שזה בחינת (תהלים ב): "אני היום ילדתיך", אחר שעברו עליו כל-כף הרבה צרות, אומר: בא נתחיל התחלה חדשה. רבנו ז"ל אומר, איך אפשר להתחיל מחדש? ברגע שאדם מסתכל על כל החיים מלמעלה למטה, רואה חיים אחרים. וכדגמת אדם הטס במטוס, מה הוא רואה מלמעלה? פס אחד של אדמה משתרע על המים, פקח מתבונן בחוץ, מה הוא אומר: אילו נפלאות הבורא! חתיכת אדמה שוכנת על ימים, ופה גרים מליוני איש, ורבים ביניהם, שונאים זה את זה, איש את רעהו חיים בלעו, בונים בתים, מקימים משפחות, מתקוטטים וכו', וחושב: שוטים, הלא אני מסתכל עליכם מלמעלה שאתם כלום. והנה כשנכנס אדם בחללית, ויוצא לחלל, רואה את כל הגלובוס, את כל העולם ככדור, אשר בו יש ששה בליון אנשים, לאין ספור חיות, מינים ממינים שונים, מביצי כנים עד קרני ראמים, כל מיני יצאים, אילנות, צמחים, עשבים, ימים ונחלים, ומתבונן על הפל וחושב — מה קורה בכדור הזה: אנשים הורגים זה את זה וכו'. והאדם הקטן שחי בכדור הזה, אינו חפץ להבין שהכל שטות והבל, ורוצה להפיל את חברו, כדגמת משחק השח-מט, שאחד רוצה להפיל חילות זולתו, ואחר שמנצח, רוצה שוב להתחיל לשחק מחדש, כן נעשה בעולם, אדם שוטה ואויל, ומתעסק במשחק השח-מט בחיים, וחושב שהעקר להכניע את זולתו.

תִּדְעוּ לָכֵם, שֵׁשׁ צְדִיק הַדְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִינוּ רוֹצֵה כְּלוּם, רוֹאֶה רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוֹמֵעַ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְדַבֵּר רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַבְּנוּ ו"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צא), שֶׁהַצְדִּיק הַזֶּה רוֹצֵה לְהַכְנִיס דְּבַר זֶה בְּהִמּוֹן-עַם, וְרַק זֶה כָּל חֲפָצוֹ וְכִסּוּפוֹ, כִּי לוֹ יֵשׁ אֹר גָּדוֹל מְאֹד, הוּא פָּנָס אֲדִיר הַמְּאִיר לְכָל, וְכוּאֵב לוֹ, שֶׁכָּל־הוֹלְכִים בַּחֲשֵׁךְ וְדוֹחֲפִים זֶה אֶת זֶה, וְחוֹשֵׁב: לְמָה יִדְחֲפוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, כְּשֵׁיִשְׁנוּ אֹר גָּדוֹל, וְיִכּוּלִים לְהֵאִיר לְכָל־עַם. אָבֵל הָאֹר הַזֶּה לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְקַבֵּל. וְמָה עוֹשֶׂה הַצְדִּיק? מוֹרִיד אֶת הָאֹר לְהִמּוֹן-עַם, וּמְלַבֵּשׁוּ בְּסִפּוּרִים וּבְלִבוּשִׁים כְּפִי קִטְנוֹת הַדּוֹר. כְּדִגְמַת מְלַמֵּד טוֹב, אֲשֶׁר מוֹרִיד עֲצָמוֹ לִילָדִים, וּמְנַמֵּךְ דַּעְתוֹ לְרַמָּה שְׁלֵהֶם, כְּדִי שִׁיּוֹכְלוּ לְקַבֵּל דְּבוּרָיו. בָּא אָדָם מִבַּחוּץ וְמָה רוֹאֶה? שִׁיּוֹשֵׁב אָדָם מִבְּגַר עַל הָאָרֶץ עִם הַיְלָדִים וּמְשַׁחֵק עִמָּהֶם, וְמָה הוּא אֹמֵר? בְּיָדָי אָדָם בְּלִתי שְׁפוּי הוּא הַמְּלַמֵּד, שִׁיּוֹשֵׁב כְּאֵן עִם הַיְלָדִים, אָבֵל מִי שֶׁבֵּר דַּעַת הוּא, מִבֵּין שְׂכָדֵי לְהַחֲדִיר בִּיְלָדִים שְׂכָל, וּלְפַתַח אֶת דַּעְתָּם הַקְטָנָה, צְרִיכִים לְרַדֵּת אֲלֵיהֶם, וְכִכָּל שֶׁמְשַׁקִּיעִים בָּהֶם יוֹתֵר — כֵּן מִתְּפַתְּחִים יוֹתֵר. מִסְּבִיר רַבְּנוּ ו"ל: זֶה הַצְדִּיק, שֶׁמְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, עַד שֶׁכָּל־חוֹשְׁבִים שֶׁזֶה אָדָם פָּשוּט כְּמוֹנוֹ, אוֹכֵל כְּמוֹנוֹ, מְדַבֵּר כְּמוֹנוֹ, חוֹשֵׁב כְּמוֹנוֹ, וּמִזֶּה בָּא שְׂמֻזְזוּלִים בּוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵךְ מִי שֶׁבֵּר דַּעַת — מִתְּחִיל לְהִבִּין: הֲלֹא אֲנִי יוֹדֵעַ מָה הֵייתִי, וְמָה עָשִׂיתִי, הֵייתִי הַכִּי מִזֶּה־וּמִלְכָּךְ, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ רַע מֵעֲלָלִי וְכוּ', וְהִנֵּה בָּא הַצְדִּיק הַזֶּה, וְהוֹרִיד עֲצָמוֹ אֵלַי, עַד שֶׁגַּם לִי לְפַתַּע יֵשׁ רְצוֹן לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאֵין סוּף, וְהַכְנִיס בִּי חֲשֵׁק לְלַמַּד תּוֹרָה, גְּמָרָא, מְשָׁנָה וְכוּ', וְלֹא זֹו בְּלִבְדּוֹ, אֶלֶּא אֲנִי מִתְּחִיל לְהִבִּין וּלְהַשְׁפִּיל בְּרוּחַנִיּוֹת אֶלְקוֹת. נִמְצָא, הַפְּקָח אֹמֵר: "אֲנִי כּוֹס רִיקָה הֵייתִי, אֲזִי נִכְנָס בִּי הַיַּיִן, וְכִכָּל שֶׁנִּכְנָס בִּי יַיִן, אֲנִי מִתְּמַלֵּא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַיַּיִן מְשַׁמַּח אוֹתִי", הוּא יִקְבֵּל יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִהַצְדִּיק. אֵךְ הַשּׁוֹטָה חוֹשֵׁב: "אֲנִי מְלֵא הֵייתִי, לֹא נִתְּנוּ לִי מְאוּמָה" וְכוּ', אֲזִי נוֹתֵר כּוֹס מְלֵאָה מִי שׁוֹפְכִין. כִּי אִינוּ רוֹצֵה לְקַבֵּל כְּלוּם מִהַצְדִּיק, שֶׁהֲלֹא נִדְמָה בְּעֵינָיו כְּחֶכֶם גָּדוֹל.

רפכ אָשֶׁר ו' תמה בנחל

נמצא, שאנו צריכים את הצדיק, ובלי הצדיק אנו נמצאים בביץ עמק, העינים מלאי לכלוף, האזנים מלאי רפש וכיו'.

כל החיים זה משחק שח-מט, אדם צריך להגיע להפכה, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ואחד אינו יכול לקבר את זולתו, ואם חושב כך, הוא מסכן גדול, כי כבר אמר התנא הקדוש (אבות ב, ו): "על דאטפת אטפוף וסוף מטיפוף יטופון", הלל התנא הלך ליד המים, וראה גלגלת אחת שצפה על פני המים, אמר לה: למה חתכו ראשך? מחמת שאת חתכת ראש למישהו אחר, ולמה ארע כן למישהו אחר? כי גם הוא עשה כן. אדם צריך להגיע לבטול כזה לאין סוף ברוך הוא, ואז חי חיים מאשרים ביותר.

מהו עקר האשר שלנו? כתוב (בראשית כג, א): "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים", אומר על זה רש"י הקדוש: כשהיתה בת מאה היתה כבת עשרים בלא חטא וכיו', ובת עשרים היתה נאה כבת שבע, ולמה זה מרמז? שכל אחד מאתנו צריך לדעת, ככל שהיא מזקין — עליו להצעיר יותר, עד שתמיד יעשה התחלה חדשה, זה היה הסוד של אסתר. חכמינו הקדושים אומרים (ילקוט בראשית קכה): בשכר צניעות שהיתה ברחל אמנו, זכתה ויצא ממנה שאול המלך, בשכר הצניעות שהיתה בשאול המלך, זכה ויצאה ממנו אסתר המלכה; מה היה הסוד של אסתר, שהיא זכתה למלך על מאה עשרים ושבע מדינות, וכידוע, לא רק אסתר כתבה את המגלה אלא גם מרדכי, אף שהיא באה ואמרה לחכמים: כתבוני לדורות, אומרים חכמינו הקדושים (מדרש אגדה), שפעם כתב מרדכי ופעם כתבה אסתר, שניהם כתבו את המגלה על-פי רוח-הקדש, שכן כתיב (אסתר ט, לב): "מאמר אסתר קים, דברי הפורים האלה, ונכתב בספר" — מה שאמרה אסתר, ואחר-כך כתוב: "ויכתב בספר את אשר הגיד מרדכי"; נמצא, ששניהם כתבו, ואם-כן למה נקראת מגלת אסתר? אלא חכמינו הקדושים אומרים (חלין קלט.): אסתר מן התורה מנין? שכתוב (דברים לא, יח): "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא". ולמה מצאו הרמז מפסוק זה? אלא כשאדם בא להפכה, שיש הסתרה שבתוך הסתרה, שם מוצא אור

גדול מאוד, אם מגלים את ההסתרה, מוצאים את הקדוש-ברוך-הוא. בימי הזמן הרשע הזה לעם ישראל מר מאוד, ראו רק מלך טפש — אחשוורוש, והזמן הרשע, אשר שניהם חברו חבר יחדו לכלות את כל היהודים מנער ועד זקן, טף ונשים ביום אחד. ונשקפה סכנה גדולה מאוד לישראל, עד שהיו אוכדי עצות, מפאת הגזרה הנוראה שרחפה עליהם, שעומדים להשמיד, להרג ולאבד את כלם. ואת מי רצו ללכד בראשונה? את מרדכי הצדיק, "ותאמר ורש: יעשו יעץ גבה חמשים אמה, ויתלו את מרדכי עליו" (אסתר ה, יד). וכלם הריעו לעצה מדלפון ועד ויזתא, ושמוחו וצהלו למשמע העצה הזו, שיעמידו יעץ גבה בכפר, ויתלו עליו את הצדיק האמת. והיהודים בכו וצמו וקבעו יום מספד ותפלה, לעמת הזמן וחבר מרעיו, שהיו שמחים ועליזים, ובטוחים בנצחונם — כליון עם ישראל, רחמנא לצלן. אומרים חכמינו הקדושים (חלין קלט): הזמן מן התורה מנין? שכתוב: "הזמן העץ", הנחש הקדמוני הסית את תנה ואמר לה: תאכלי מעץ הדעת ותהיי באלקים, ופתתה היא את בעלה, כי לא רצתה למות לבדה, שפא ישא בעלה אחרת, נפה נכנסה מדת הקנאה שישנה בפרט בין נשים, כמאמרם ו"ל (מגלה יג): אין אשה מקנאת אלא בירך חברתה, אף שטוב לה לאשה, אף נדמה לה, שזולתה טוב יותר, כדגמת סוס השותה מים בנהר, ובועט ברגליו האחוריות, כי רואה עוד דמות של סוס משתקפת שם, וחושש שיתל לו את המים וכו', או כאדם החושב תמיד שהדשא של השני ירק יותר. אסתר המלכה זכתה למה שלא זכתה אף אשה, היא הצילה את עם ישראל, וכיצד? כי גלתה את הקדוש-ברוך-הוא, היא גלתה את כחו של הזמן — לעשות פרודים, "הזמן העץ אשר צנה לבלתי אכול" וגו'; הלא אני הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, אני נותן לך את החיות, אתה מדבר אלי, אתה שומע אותי, אני ראשון ואני אחרון, ומבלעדי אין אלקים, אני זה הקדוש-ברוך-הוא, רבנו ו"ל אומר (לקויט"מזהר"ן, חלק א', סימן כב), אני זה הנשמה, אם אדם מגיע למצב כזה שיודע, שאני זה הנשמה, הוא אוהב את כלם, זה גלוי ההסתרה, שמגלים את האין סוף ברוך הוא בתוך הבריאה. זה הזה כחה של אסתר, ולכן מלכה על מאה עשרים ושבע מדינות,

רפד אָשׁר ו' תמה בנחל

לעורר — שְׁבָכַל פֶּעַם צְרִיכִים לְהִתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, אַתָּה מְלֶךְ עַל מָאָה, תַּחֲשַׁב שְׂאֵתָה מְלֶךְ עַל עֲשָׂרִים, אַתָּה מְלֶךְ עַל עֲשָׂרִים, תַּחֲשַׁב שְׂאֵתָה מְלֶךְ עַל שְׁבַע, תְּמִיד תַּחֲשַׁב שְׂאֵתָה כְּלוּם, בְּרִגְעַ שְׂאֵתָה חוֹשֵׁב שְׂאֵתָה מְשֵׁהוּ, אֲזִי נִתְקַיֵּם: 'אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוֹר בְּעוֹלָם (סוּטָה ה.); הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹכֵן אֶת דְּפָא, וְלֹא בְּקָרֵב בְּעַל גְּאוּת. וְאֵלּוּ הֵמֵן הִיָּה הַהֶפֶךְ הַגְּמוּר, בְּעַל גְּאוּת וַיִּשׁוּת, וְרָצָה שְׁכַלְם יִשְׁתַּחֲוּוּ אֵלָיו, וְהִנֵּה נִתְוַדַּע לוֹ (אֶסְתֵּר ג, ב): "וּמְרַדְּכִי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה", אֲזִי (שֵׁם) "וַיִּמְלֵא הֵמֵן חֲמָה", מְרַדְּכִי הַצְּדִיק רָאָה אֶת טְמֵאת הֵמֵן, וְלֹא הִכְנִיעַ עַצְמוֹ אֵלָיו, אֲזִי הִגִּיעַ הֵמֵן לְכָלֵּל הַחֲלֻטָּה, שְׁצָרִיכִים לְתֵלוֹת אֶת הָרֹאשׁ — אֶת מְרַדְּכִי, וְאִם יְכוּרֹת אֶת הָרֹאשׁ, כְּבֹר יִתְפַּס אֶת שְׂאֵר הָאֵיבָרִים וְכוּ', וְלַעֲצָה הַזֹּאת הִרְיעוּ וְצַהֲלוּ כָּל שׁוֹשָׁן — מְדִינָה שׁוֹטָה, וְגַמְרוּ אִמְרוּ בְּדַעְתָּם פֶּה אֶחָד — לְבַצֵּעַ אֶת הַחֲלֻטָּה.

כחו של הֵמֵן — פְּרוּדִים וּפְלוּגִים, וְאִמְרוּ (אֶסְתֵּר ג, ח) "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד", וְדַבֵּר סָרָה עֲלֵיהֶם בְּאֲזָנוֹ שֶׁל אַחְשָׁרוּשׁ. אֶסְתֵּר יְרֵדָה לְסוּף דַּעַת הֵמֵן, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁרוּצָה לְהַפְרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן בְּקִשָּׁה אֶת מְרַדְּכִי לְסַכַּל עַצְמוֹ הַרְעָה, וְלִהְתָּאחַד יַחַד כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כִּי סוּד הַהַצְּלָחָה בְּחַיִּים בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, בְּכָל עִיר וְעִיר, בְּכָל בַּיִת וּבַיִת בְּכָל מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה — לְאַחוֹת אֶת כָּל הַפְּלוּגִים וְהַפְּרוּדִים, וְלִהְתָּאחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת. וְאֵין עוֹד אֲשֶׁר כָּאֲשֶׁר הָאֲחֻנָּה וְהַשְּׁלוּם. אֵין בְּרָכָה גְּדוּלָּה מְזוּ, שְׁבַנֵּי זוּג חַיִּים בְּשְׁלוּם-בַּיִת בִּינֵיהֶם, וְהֵם בְּשְׁלוּם עִם הַיְלָדִים וְעִם שְׂאֵר בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְיִמָּה שְׁקוּרָה בְּבַיִת, כֵּן יִקְרָה בְּכָל הָעִיר, וְיִמָּה שְׁקוּרָה בְּעִיר — יִקְרָה בְּכָל הַמְּדִינָה, וְיִמָּה שְׁקוּרָה בְּמְדִינָה — יִקְרָה בְּכָל הָעוֹלָם, כְּשֶׁהַהוֹרִים מִתְקוּטְטִים וּמִנְבָּלִים פִּיָּהֶם זֶה עַל זֶה, וְכֵן רַבִּים עִם הַיְלָדִים, וְכֵן חֲלוּקִים עִם הַמִּשְׁפָּחָה וְכוּ', כּוּ', עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מִמֶּשׁ מִלְחָמָה בְּתוֹךְ הַמִּשְׁפָּחָה, כְּדִגְמַת זֹאת נַעֲשִׂית מִלְחָמָה בְּעִיר וּבְמְדִינָה וּבְכָל הָעוֹלָם, [וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ז):] קִשָּׁה תְּרַבּוּת רָעָה בְּתוֹךְ בַּיִתוֹ שֶׁל אָדָם יוֹתֵר מִמִּלְחָמַת גּוֹג וּמָגוּג, כִּי בְּמִלְחָמָה לְכָל הַפְּחוֹת יְכוּלִים

אָשֶׁר ו' תמו בנחל רפה

לְבָרַח מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, אֶף בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם — אֵין לוֹ לְהִיכֵן לְבָרַח].
זֶה בָּאָה אֶסְתֵּר לְגִלּוֹת: "לֵךְ כָּנַס אֶת כָּל הַיְהוּדִים", אִם נִחְזִיק עֲצָמֵנוּ
בְּיַחַד — נִזְכָּה לְנִצָּחַת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַחֲדִיר אֶת הַדְּבוּרִים הַלְלוּ בְּתוֹךְ לְבָבְכֶם, וְאִזּוּ לְכָל
טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן תִּזְכְּרוּ.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ו' תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'חֲשֵׁמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִיַּמֵּי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמֶךָ תָּמִיד. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, זְכִיתָ
לְעִנְיָנִים נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא זָכָה אֶף אֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַסְּפָרִים שְׁאַתָּה מְדַפְּסִים, עוֹשִׂים רֶשֶׁם גָּדוֹל
בְּעוֹלָם, וּמִמָּשׁ מִהֶפְכָּה רוּחַנִית. וְתִדַּע כִּי הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, הֵם
כְּבֹר הַדְּרָךְ הַהוֹלֵכֵת לְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל הַגְּאֻלָּה, כִּי הֵם
מְדַבְּרִים מְגִלוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּמִדְרָגָה הַכִּי עָלִיוֹנָה, וּבְאִפְּסוֹת פְּשׁוּט
בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת, עַד שְׁגָם נְעָרִים וְאֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, גַּם-כֵּן יְבִינוּ
וַיִּשְׁיִגּוּ אֱלֻקוֹת.

עַל-כֵּן רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וּבְכוּדָאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתְךָ
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — אוֹדוֹת מְצִיאַת הַזּוּוּג.

נָא וְנָא לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְהַשְׁרֵף תָּמִיד עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. עָלֶיךָ
לְדַעַת, כִּי אִם אָדָם מְכַנֵּס בְּדַעַתוֹ אֶמְתַּת מְצִיאָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הָרִי הוּא
מוֹכֵן לְמִסֵּר נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ עוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא נְסִים נְגִלִים מִמָּשׁ, כִּי כְמוֹ שֶׁהוּא מוֹסֵר נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,

רפו אָשֶׁר ו' תמוז בנחל

כְּמוֹ-כֵן הוּא יִתְבַּרְךָ פּוֹתַח אֶת שַׁעְרֵי הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת עֲמוֹ נִסִּים וּנְגִלִים.

אל תִּירָא וְאל תִּפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוּלָם, וּבוֹא תְּבוֹא אֵלֶיךָ הַיְשׁוּעָה בְּנִקְל וּבְקִרּוֹב מְאֹד. וְאַף שֶׁכָּבֵר הַבְּטִיחוּ לְךָ דְּבָר זֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים, אַךְ עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יִהְיֶה הַטּוֹב, וַיֵּשׁ עֲנָן שִׁיתֶהֱפֹךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' תמוז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדֵּר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי הַיְתַשְׁמֵהּ.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַחֲתָן, שׁוֹתֵה מִיְמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

רָאָה לְחִזָּק עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה קִצּוֹר שֶׁלֶחֶן עֲרוּף, לְמַעַן תִּדַּע עַל-כָּל-פָּנִים הַלְכָה פְּשׁוּטָה, וְתַרְבֵּה לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה. וַיְמָה טוֹב וַיְמָה נְעִים אִם תִּהְיֶה חִזָּק כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּאַמִּירַת חַיִּי פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה מְכַנִּיעַ אֶת הַשְּׂגָעוֹן מִהָאָדָם. וְאַפְלוּ שֶׁכָּבֵר חֲטָא, אַמִּירַת מְשֻׁנִּיּוֹת מְסַגֵּלַת לְכַבֵּס וְלְרַחֵץ אֶת נִשְׁמַתוֹ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְצִיַּת וּלְחִזָּק עֲצָמְךָ מְאֹד.

וְהַעֲקֹר רָאָה לְעֵינַי הַרְבֵּה בְּקוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, וְלִהְיוֹת רְגִיל בָּהֶם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי רַב טוֹב הַצָּפוֹן גְּנוּז שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' תמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק זֶה הַכָּלִי
זֵינְ שְׁלֵנוּ, וְרַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יְכוּל לְעֹזֵר לָנוּ. וְצָרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּעֶצְמוֹ,
שֵׁישׁ לוֹ כַּחוֹת לְפַעַל אֲצֻלוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלּוּ נִסִּים וְשִׁדּוּד הַטָּבַע מִמֶּשׁ,
וְאֵז בְּיָדָאֵי יַפְעֵל, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי שְׁמֵאֱמִין בְּעֶצְמוֹ.

אוֹדוֹת שְׁדוּכִין, אֵל תְּבַחֵר הַרְבֵּה, רְאֵה לְהִתְחַתֵּן רַק מִפְּנֵי צְוּי
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ — לְהוֹלִיד בְּנִים וּלְהַנְצִיל מִעֲבָרוֹת.

רְאֵה לְהַפְּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת שְׁמֵשׁ אֲצֻלוֹ,
אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֵנוּ זֹכִים לָזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' תמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

דְּעֵי לָךְ, שְׁרַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַט), שְׁעָקֵר
הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא — כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוּמוֹת מִמֶּשׁ
שֶׁהָיָה קִדָּם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד לְפִי מֵה שְׁעֵבֵר עָלָיו בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים,
וּכְשֶׁעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוּמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהָיָה מְלַכְתַּחֲלָה מִמֶּשׁ, וְעַכְשָׁו
פּוֹנֵה עֲרָף מֵהֶם, וְכוּפָה יִצְרוּ לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מֵה שְׁעֵשָׂה, זֶהוּ עָקֵר
הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָאת תְּשׁוּבָה, וְהִיא מַעֲלָה גְדוֹלָה —

רפח   אָשֶׁר   ו' תנ   בַּנְחַל

בְּשֵׁישׁ עֲדִינָן יֵצֵר הָרַע לְאָדָם, כִּי אִזּוּ יָכוֹל לְעַבְדוֹת אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ עִם הַיֵּצֵר
הָרַע דִּיקָא, עֵינֵי שָׁם.

ועל-כֵּן רָאִי לְשִׁמּוֹר עֲצָמְךָ מִכָּל רַע, אֲשֶׁר אֵל מְאוּמָה לֹא יָבִיא,
רק הַיֵּשֶׁר אֵל הַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית עוֹד בְּזָה הָעוֹלָם, לְכֵן חֲזָרִי בְּתַשׁוּבָה,
וּרְאִי לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיךָ.

הַמֵּאֲחֵל הַצְּלַחָה...

ו' תנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִרְדְּפוּ וַיִּגְיֵעוּ אֶל הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מֵימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֶסוּר לְתַבַּעַ מַעֲצָמוֹ שְׁלֵמוֹת, כִּי אֵין לְדַבֵּר סוּף,
וְתַמִּיד יִהְיֶה שְׁבוּר, וְלֹא יַעֲשֶׂה אַחֲר־כֵּךְ שׁוּם דְּבָר, אֶלֶּא רָאוּי
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֶמּוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לִידַע שְׂאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, וְאֵין
אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מְלֻמָּטָה, אֶלֶּא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עֲלָיו מְלַמְעֵלָה (חֲלִין
ז:); וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת
חֲבָרְתָהּ (יּוֹמָא לַח).

וְאֵל כָּל זֶה יִזְכֶּה רַק עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה, שְׁיִלְמַד תּוֹרָה
בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה בְּנוֹתֵן הַתּוֹרָה, וְזֶה יִמְשִׁיךְ בּוֹ הָאָרְהָ נִפְלְאָה. וְהַתּוֹרָה
מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וּמִי שְׁמִכְנִיס עֲצָמוֹ בְּלְמוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, יוֹדַע וּמִבֵּין שְׁלֹא שְׂיָךְ לֹאמַר שְׂאֶחָד כָּכָר הִגִּיעַ לְשְׁלֵמוֹתוֹ,
כִּי כִשֵּׁם שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ אֵין סוּף, כְּמוֹ-כֵן תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה אֵין סוּפִית,
וְעַל-כֵּן מֵה שְׂיָךְ לֹאמַר שְׂאוּחִזוּ בְּשְׁלֵמוֹת. וּכְשִׁיּוֹדַע זֹאת, לְעוֹלָם לֹא

אֲשֶׁר   ו' תנ   בנחל   רפט

יְשָׁבֵר, רַק תְּמִיד יִהְיֶה שֶׁשׁ וְשִׁמְח עַל נַעַם חֶלְקוֹ, שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה מְזוֹנֵנו הַנִּצְחָי.

וְרְאוּי לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שְׁעַד עַרְב שַׁבַּת־קֹדֶשׁ יִזְכֶּה כָּבֵד לְסִיִּים אֶת פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, שֶׁהוּא הֶלְכָה מְדִינָא דְגַמְרָא, וּמְנַהֲגֵנו כְּדַעַת הַגְּר"א ו"ל, הִבְיָאוּ הַ"חֲפִץ חַיִּים" בְּמָה שְׁמַבִּיא הַמַּחְבֵּר: 'מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נִקְרָא עִם הַצְּבוּר', וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל הַמְּכַנִּים בְּאֶדָם יִרְאֵת שְׁמַיִם. כִּי בְּפִרוּשׁ רִשׁ"י עַל הַתּוֹרָה כָּבֵד מִנַּח כָּל הַמוֹסֵר שְׁבַע עוֹלָם, אִם רַק יִטֶּה אֶת דַּעְתּוֹ לְהַבִּין לְעַצְמוֹ רְמִזִּים.

כְּמוֹ-כֵן רְאוּי לַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ סֵדֵר בְּמִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, עַל-כָּל-פְּנִיִם שְׁעוֹר לְבִקְיָאוֹת, וַיֹּאמֶר פֶּרֶק אַחֵר פֶּרֶק, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה תְּמִיד!

וְעַל כָּלֵם הוּא לְמוֹד הַגְּמְרָא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבַיָּם הַתְּלַמוֹד יְכוּלִים לְשׁוּט כָּל יְמֵי חַיָּו, וּלְהוֹצִיא מִשָּׁם פְּנִינִים יְקָרִים לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁי סְבָרוֹת יִשְׁרוֹת, אֲשֶׁרִי הַמִּתְמִיד בְּזֶה!

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים גַּם לְחַטֹּף אֶת הַמְדַרְשׁ רַבָּה מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, אֲשֶׁר הוּא כְּמוֹ מְרַקַּחַת טוֹבָה אַחֵר סַעְדָּה שְׁלֵמָה. וּמוֹבָא בְּמַדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה סו, סִימָן ג') עַל פְּסוּק: "וַיִּתֵּן לָהּ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם" — זֶה מִקְרָא, "וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ" — זֶה מִשְׁנָה, "וְרֹב דֶּגָן וְתִירוֹשׁ" — זֶה מְדַרְשׁ אַגְּדָה, הֲרִי לָהּ, שְׁבַרְפַּת יִצְחָק הַיְתָה לְיַעֲקֹב, שְׂיִזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלֹ: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמְרָא, מְדַרְשׁ. וְאֲנִי תְּמִיד מְדַיֵּק, שְׂאָמֵר "וְרֹב דֶּגָן", אֲשֶׁר גְּמְרָא צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה "שְׁעוֹר גְּדוֹל בְּגַמְרָא" — וְרֹב דֶּגָן.

יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ, שְׁלַבֵּל יַחֲסֵר לָךְ יוֹם מִבְּלֵי הָאֲרַבְעָה שְׁעוֹרִים הָאֵלֹ, וְכֵן אֲשַׁתֵּף תַּחֲוִי תְּדַלִּיק שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל חֶלֶב, וְשְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת לְכַבוֹד שַׁבַּת, וּלְבַקֵּשׁ אֶז הַרְבֵּה רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְתִקְבְּלוּ עֲלֵיכֶם, שְׂאֵם תְּפַקְדוֹ בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא לְתַן לוֹ שֵׁם

רצ   אָשֶׁר   ו' תנא   בנחל

כְּשָׂמִי, וְאִם תִּקְיָם אֶת כָּל זֹאת, אֶקְוֶה לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁתִּפְקְדוּ בְּקִרְוֹב מְאֹד.

הַעֲקָר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ מִן הַרְחָמִים וְהַתְּפִלָּה, וְלִהְרַבּוֹת בְּצַדִּיקָה, לְתַן לְכָל עֲנִי שָׂבָא אֲלֵיכֶם אִיזוּ נִדְבָה, אֲפִלוּ נְתִינָה מוּעָטָה, וְלִרְאוֹת לְפִיִּסוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמִיעַ לָנוּ מֵאֲתָכֶם בְּשׁוֹרָה טוֹבָה בְּקִרְוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כָּל טוֹב וְחַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ו' תנא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי, הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאֵל תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ לְפַל כָּלָל. אִינּוּ זֶה מַעֲלָה לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ הַכִּי גְרוּעַ, צְרִיכִים רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֶל אֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ מִמִּילָא לֹא שִׁיךְ אִיזוּ יְרִידָה אוֹ נְפִילָה, כִּי מִכָּל מְקוֹם יְכוּלִים לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּכְשֶׁהָאָדָם חֲזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה בְּעֲצָמוֹ כְּבָר פּוֹתַח לוֹ פְּתָחִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת הַתּוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַמַּדּוֹת, אֲשֶׁרֵי שִׁיאֲחֻז בְּזֶה תְּמִיד!

אוֹדוֹת בִּיאָתִי לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, עֲדִינּוּ אִינִי יוֹדַע בְּדִיוֹק, כִּי בְּתִי תְּחִי מְחִכָּה בְּכָל יוֹם בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת, וְעַל-כֵּן עֲדִינּוּ אִינִי יוֹדַע אִיךָ יִפֹּל דְּבָר. גַּם בְּנֵי נוֹסַע בְּשָׁבוּעַ הַבָּא לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי חֹפֵץ לְשַׂדְּכּוֹ, יַעֲזְרֵנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאֻזְכָּה עוֹד בְּחַיִּים חִיוֹתֵי לְרְאוֹת נַחַת מֵהֶם וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵי.

אֲשֶׁר   ו' תנב   בְּנַחַל   רצא

רק חזק וְאִמָּץ מְאֹד מְאֹד לְבַקֵּשׁ וּלְעוֹרֵר רַחֲמִים עָלַי, וְהַמְתַּפְּלֵל
בְּעִבּוֹר חִבְרוּ — נַעֲנֶה תַחֲלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ו' תנב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי הַיְתַשְׁמִי"ה.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף מְכַתֵּב אֲשַׁתֵּךְ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. וּמְאֹד מְאֹד
שְׂמַחְתִּי עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שְׂתַכַּף אַחֲרֵי שְׂדַבְרָתִי עִמָּכֶם, נִכְנָסָה
לְהַרְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיַעֲבֹר הַכֹּל בְּשְׁלוֹם, וְתִזְכּוּ עוֹד
לְבָנִים זְכָרִים, וְתִרְוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

רְאוּ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם בְּשׁוֹם
אֶפֶן שְׂבַעוּלָם, וְאֶפְלוּ שְׂיִהְיֶה עַל מֵה לְרִיב, רְאוּ לְהַעֲבִיר עַל
מִדּוֹתֵיכֶם, וְתַעֲשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, וְתַחֲיוּ יַחַד רַק בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה
גְּדוּלָה, וְאִישׁ אֵת רַעְהוּ יַעֲזֹר.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַהַצְלָחָה בְּבֵית תְּלוּי רַק כְּפִי הַשְׂמִחָה
בְּבֵית, וְכְפִי שְׂזוּכִים לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מִכַּעֲס וּקְפָדוֹת, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה.

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר עֲצָמְכֶם מִוּפּוֹחִים, לֹא לְהַתּוֹפַח, רַק שְׁלוֹם שֶׁהוּא
שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְכֶם תְּמִיד.

רְאֵה לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, חַק
וְלֹא יַעֲבֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם, וּמֵאֲחַל לְכֶם חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

רצב אָשֶׁר ו' תנג בנחל ו' תנג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ה.

שלום רב יגיעו אל ידידי היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל,
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמתתי כעל כל הון.

אחי היקר! חזק ואמץ בכל מיני אפנים להיות בשמחה עצומה
על נעם חלקך, אשר בנחל שם גורלך.

תאמין לי, שראוי לנו לשמח בשמחה אין סופית, שזכינו
להתודע מרבנו ז"ל, מאור האורות פנה, אחרי שפבר עבר עלינו
בחינו מה שעבר, ועדין עובר מה שעובר, ובפרטיות בתקף מרירות
הגלות המר הזה, אשר החשף יכסה את הארץ, והצבועים
והשקננים והמתנגדים עושים חיל, ואנו העניינים, השבורים
והנדכאים זוכים לידע מאור נפלא כזה, בזה בעצמו ראוי לנו לשמח
בשמחה אין סופית, ולתן בכל יום ויום תודה והודאה מחדש על
נפלאות חלקנו.

איך שהוא ראה לחזק את עצמך וכן ראה לחזק אחרים, וראה
לחטף בכל יום ויום אילו נקדות טובות מלמוד התורה הקדושה:
מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, אפלו מעט
דמעט מפל שעור, באפן שבמשך כמה שנים תזכה לסימם, ושיהיה
לך מזון לעלמא דאתי, פי התורה היא מזונו הרוחני של האדם
לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

תכתב לי איזה דין וחשבון מהנעשה בענין הקריה והדיור.

אֲשֶׁר   ו' תנוד   בנחל   רצג
ו' תנוד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ואודות ... לדעתי, אין אתה צריך להתפחד ממנו כלל, כי אין
להם מה למכר — רק שקרים. וידוע מאמרם ו"ל (עין שבת קד.):
השקר אין לו רגלים; וממילא יפל לבסוף, ויתגלה קלונו ברבים.

עליך לדעת, כי ענייננו הוא רק לגלות ולפרסם את הקדוש-
ברוך-הוא, ולקרב את אחינו בני ישראל אליו יתברך. ודבר זה הוא
ענין נצחי ויעמד לנצח, אפלו אחר שקבר נצא מזה העולם.

ועל-כן איני יודע למה עליך לצאת לריב עמו, האינך יודע כי
הצלחת הרשעים היא רק לשעתו, ולבסוף כלה ונאבד. על-כן כלך
מהצבועים והשקרנים האלו, אשר עכשו מסתובבים ברחובות קרית,
וכל מגמתם היא רק כסף, איך להוציא מבני-אדם מעות; זה בא
כבודו, וזה בא בתביתו, וזה בא בקורתו, והם רצים בכל המקומות
שאנו הפצנו שם ספרי רבנו ו"ל, ובשביל תאות ממון הם אומרים:
"הלא זה דבר אחד", כאלו יש להם שיכות עם הספרים. ואחר-כך
כשקבלים את המעות, אזי מדברים כל דבר אסור. וידוע מאמרם
ו"ל (ילקוט שמות סח): ישראל נתבעים ונותנים, נתבעים למשפן
ונותנים, נתבעים לעגל ונותנים.

על-כל-פנים איך שהוא, השקר כל-כך גדול, אשר לא יאמן כי
יספר, כי בכל מקום שאנו מקרבים מקרבים, הם רצים וכאים לאסף
כסף: אלו מצפת, ואלו מירושלים, ואלו מבני-ברק, ואחר-כך
מכפישים את שמנו.

ותאמין לי, שזה נותן לי חזוק יותר ויותר להדפיס עוד ועוד
ספרים, ולכלי לעמד כרגע, ולולא שהיו אלו הבעלי קנאה מדברים

רצד אָשֶׁר ו' תנה בנחל

עלי, הייתי פותח בתי כנסיות על שם רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואז היה להם יותר... אף תאנות הנצחון כל-כף גדולה, ולא בדעה ידברו, העקר שלא נוכל להפיץ את הספרים. אבל יאבדו הם ואף כיוצא בהם, ואנחנו קמנו ונצליח.

הדורש שלומך...

ו' תנה.

בעזרת השם ותפוך, יום שלישי לסדר ויקרא התשמ"ה.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה, נגיעו וירדפו אל היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד אני שמח, שאתה כותב בכל יום ויום מכתב ושולחו אלי, ואף שפעם אתה כועס ופעם אתה בנחת, פעם שוחק ופעם בוכה, אף-על-פי-כן אני מאוד מאוד נהנה מכתבתך, כי באפן הזה תוציא את המרירות שגונסה בלבך זה ימים ושנים.

מה אמר לך! האדם הוא ציר בזה העולם, וכפי הלך מחשבתו כך מציר — אם לטוב אם להפוך; מי שטבעו איש שמח וטוב לב, יציר תמונת החיים בצירורים ובגוננים יפים עד מאוד, ולהפוך מי שטבעו איש עצוב ורע לב, יציר תמונת החיים בצירורים ובגוננים מרים ועצובים.

מה אמר לך, ידידי היקר! רבנו ז"ל נשלח בדורותינו אלה לעולם, להפוך את הלך החיים ומחשבת האדם וצירורו, שיזכה לחשב ולציר את החיים בצירורים יפים עד מאוד, ולא להמשיך עצמו אל הצער, ולמרר עצמו על לא דבר, וכן שלא ירדף את עצמו מעצמו.

ראה לעזוב כבר את הדאגות שלך. תאמין לי, שאלפים ורכבות

אֲשֶׁר   ו' תנו   בַּנַּחַל   רצה

בְּגִי-אָדָם הָיוּ חֲפָצִים שְׁיֵהָיָה לָהֶם לְכָל הַפְּחוֹת חֲצִי מֵהַכְּשָׁרוֹנוֹת
שֶׁלָּךְ, וְעוֹד יָבוֹא הַזְּמַן שֶׁתּוּכַל לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל כָּל עֲבוֹדָתְךָ
בְּקִדְשָׁה, וְתִתְרִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְקִדְשָׁה. עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה כָּל-כָּךְ
בְּמַרְיוֹת, בְּבַחֲיִנַת ל"ט מְלָקוֹת, יוֹתֵר טוֹב שֶׁתֹּאִיר אֵלֶיךָ ל"ט אִוֹרוֹת
(עֵינִי לְקוֹטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יא, וּבְפָרוּשׁ 'שְׁפַת הַנַּחַל' עַל זֶה).

רְאֵה לְגַלַּח אֶת שְׁעַר רֵאשֶׁךְ עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בַּחֲדָשׁ, כְּדֵי
לְהַסִּיר אֶת הַדִּינִים מִמֶּךָ.

רְאֵה לְלַכֵּת תָּמִיד בְּבִגְדִים נְקִיִּים לְרַבּוֹת נַעֲלִים מְצַחְצָחוֹת.

רְאֵה שְׁיֵהָיו לְךָ לְכָבוֹד שַׁבַּת בְּגָדִים אַחֲרִים לְגַמְרִי, אֲשֶׁר אֵין
אַתָּה הוֹלֵךְ בָּהֶם בִּימֵי הַחֹל.

רְאֵה לְשַׁכַּח בְּכָל פַּעַם אֶת הָעֵבֶר, וְאֵל תִּחַשֵׁב כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה עַל
עֲצָמְךָ, וְאֵל תַּעֲשֶׂה עֲלֶיךָ שׁוּם בְּקוֹרוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תְּמַשִּׁיף לְכַתֵּב לִי בְּקַבִּיעוֹת.

וְאוֹדוֹת הַפְּצַת הַסְּפָרִים, תִּקַּח עַל-כָּל-פָּנִים עֲשֶׂרָה שְׁקָלִים
בְּעֵבֹר סֶפֶר — סְכוּם מִיְנִימְלִי, אֲבָל לֹא בַחֲנָם.

ו' תנו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי, הָאֲבִרָף הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

גַּם קִבְּלָתִי אֶת הַחֲמִשִּׁים שְׁטַעַרְלִינְג, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ בְּעֵבֹר

רצו אשר ו' תנו בנחל

זה, כי בחסדי השם יתברך, אנו מדפיסים עכשו המון ספרים, לקים (קהלת יב, יב): "עשות ספרים אין קץ", וכמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, פ"ק ו', הלכה א', אות ט): מאחר שמתגבר עון חטא דור המבול של "קץ כל בשר", עלינו לקים "עשות ספרים רבים אין קץ", לבטל את החטא הזה.

ועל-כן עקר הצדקות צריכים כהיום לתן רק למען הפצת ספרי רבנו ז"ל, וכן צריכים להשתדל בזה במסירות נפש עצומה. אף אמנם, שהבעל-דבר אינו שוקט, ובכל פעם מבאיש את ריחנו, על-ידי כמה בעלי כדים ובעלי חביות הרצים כמו עכברים מסממים ללעס ס"ם מסוף העולם ועד סופו, לאסף כספים ומגביות בכל מיני קונציים ופאפנים: "מגבית חרום", "מגבית הצלה", "מגבית חד פעמית", "מגבית מיחדת", ערב-רב שנתערבו בינינו, ועוד אינם מתבישים לדבר עלינו. בשעה שכל מגמתנו היא רק דבר אחד — לגלות ולפרסם לכל אחינו בני ישראל ולכל העולם כלו את למודו הטוב של רבנו ז"ל, ולהפיץ את ספריו הקדושים ותורתו בעולם, אף פנאיה, שזה חלק מהגלות, שצריכים לסבל כל-כף מאלו הערב-רב שנתערבו בכלליות ישראל ובפרטיות בחדרו של רבנו ז"ל. ועל-כן בזה שאתה מנדב מדי פעם בפעם להדפסת ספרי רבנו ז"ל — אין למעלה מזה כלל, אשריך ואשרי חלקך!

חמדת לבכי! כל הצרות שלך נובעות רק מפאת שאתה רוצה להיות תמיד מקבל, ובזה אתה נשבר לגמרי, בשעה שאין מי שיתן לך. ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו דרך אמת, שהיא — להיות "אבן טובה", יהלום המאיר לעצמו ולאחרים, אשר רק זו נקראת שלמות האמת — כשמכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך בגלוי נפלא בזה, אשר מאיר הן לעצמו והן לאחרים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט).

ועל-כן בלך מקטנות המחין, וראה להשפיע דעת ויראת שמים לאחרים, יהיה איך שיהיה, ועל-ידי-זה יהיה נעשה אור ישר ואור

אֲשֶׁר   ו' תנז   בַּנְחַל   רצו

חזור, שגם אתה תתעורר מהדבורים שלך בעצמך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד, וסימן קו).

והקדוש-ברוך-הוא יחזק את לבבך, ותהיה תמיד בשמחה עצומה, ותדבר עמו ותברך הרבה מאד, וגם תזכה ללמד בכל יום ויום הרבה תורה, ותזכה להקים "היכל-הקדש" ולקרב רחוקים אליו ותברך.

הדורש שלומך...

ראה להתמיד לכתב לי, ואז אכתב לך בקביעות.

ו' תנז.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, זוכה ומזכה את אחינו בני ישראל לחזר בתשובה, אשר זכות הרבים תהיה תמיד בעזרו, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי שהתחלתי לעסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל, זה אין לשער ולספר כלל, כי ספר שנותנים, יש בזה מעלה נפלאה, שאפלו בשאתה הולך מהאדם, הוא מחזיקו בכיסו, סמוך למטתו וכו', ומעין בו, ובפרטיות כהיום, שזכנו הקדוש-ברוך-הוא בספרים חדשים, נוראים ונפלאים עד מאד, המגלים את אמתת מציאותו ותברך בגלוי נפלא, אשרי מי שיפיצם בין שכבות העם!

חמדת לבבי! עליך לידע, כי כל בר ישראל, יש לו שרש למעלה, ונשמתו מאירה בשרשו מאד מאד, אף למטה — כפי

רחצ אשר ו' תנו בנחל

פגמיו וקלקוליו, כמו-כן נחשכים ממנו כל האורות, עד שנדמה לו, כאלו אבד תקנה ממנו, חס ושלום, וכאלו חשף ולא אור בעדו.

ומי שרוצה לחגור מתניו לקרב רחוקים, עליו להתבודד קדם הרבה עמו? תברך, ולשפך שיח ותפלה אליו? תברך, ועל-ידי-זה? ומשיך עליו עגולא ורבוועא, שהם סוד העגולים והישר, הינו אור מקיף ואור פנימי, שהם אמונה פשוטה ויחודי שמוותיו? תברך, "ואמונתך סביבותיך" — זה בחינת עגול, ויחודי שמוותיו? תברך בד' עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, זה בחינת רבוועא. ועל-ידי שזוכה לדבר עמו? תברך — נכלל בו? תברך, וממשיך על עצמו אור נפלא ונורא מאד, כי בכל דבור תפלה שאדם מדבר בדבקות אליו? תברך, יש בו עולמות נשמות אלקות גמור, בסוד (דברים י, כא): "הוא תהלתך והוא אלקיך". כי התפלה שמתפללים אליו? תברך נדבקות עמו? תברך ביחוד אחד, אחדות גמורה. ומכל זה נתעורר ונשפיל ונבין מרחוק דבורו של הצדיק בעולם הזה, אשר בדבוריו ובמוצא פיו אותיות ותבות, בהם פלולים עולמות נשמות אלקות אור האין הפלולים בתוך דבורו.

אשרי הזוכה להיות מקרב אל צדיק נורא כזה, הדבוק בתכלית הדבקות באין סוף ברוך הוא.

חמדת לבבי! תאמין לי, שכל בר ישראל יש לו שרש באיזו אות מהכ"ב אותיות, שבהן נברא העולם, ועל-כן הוא נמשך אל איזו מדה מסוימת, כל אחד כפי האות שלו, וצריכים לחפש ולמצא את האות שלו.

ועל-כן טוב לעורר כל בעל תשובה לומר את העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם 'תקון הכללי', ותהלים מסגל לקשר את בר ישראל אל האות השכיכת אליו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג); על-כן מה טוב לגלות ולפרסם לכלם את ה'תקון הכללי'.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ו' תנח בנחל רצט

ו' תנח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידֵידי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים: "מְצִיאַת הַזְּוִיג", "יֵשׁ תִּקְוָה", "וּרְעֵה אֲמוּנָה", "מִשְׁפִּיל אֶף" — לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי.

מָה אִמַּר לָךְ! אֵין מְלִים בְּפִי לְפָאָר וּלְגַדֵּל וּלְהַפְּלִיא אֵת מַעֲשֵׂיךָ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה אִתְּךָ, שְׁיִזְכָּה בְּגִיל צְעִיר כְּמוֹךָ לְהַדְפִּיס כָּל-כָּף, הַרְבֵּה סְפָרִים. וְהַעֲקֹר — בְּאֶפֶן וּבְצוּרָה יָפָה כָּל-כָּף, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְךָ!

רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְאֵל תִּגִּיחַ אֵת עֲצָמְךָ לְפַל בְּשׁוּם אֶפֶן שְׁבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, עוֹד יָבוֹא הַיּוֹם, שְׁגַם אַחֲרִים יִדְפִּיסוּ אֵת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים פְּעָמִים אֵין מְסֻפָּר, וַיִּזְכּוּתְךָ תִּשְׁאָר לְנִצַּח.

וּבְעֵינַי שְׁיֵשׁ הַרְבֵּה שְׁאוּמְרִים, שְׁאֵין בְּהַדְפָּסָה שׁוּם כְּוֹנֵת לְשֵׁם שְׁמִים (כִּי כֵן דִּרְכָם שֶׁל אֱלוֹ הוֹלְכֵי רְכִיל, הַעֲרֹב-רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ בִּיגִינוּ, מִה שֶׁהֵם עוֹשִׂים — אוֹמְרִים עַל אַחֲרִים).

יֵשׁ לוֹמֵר וּלְפָרֵשׁ מֵאֲמָרָם ו'ל (קדושין ל): אִם פָּגַע בְּךָ מְגוּל זֶה, מְשַׁכְּהוּ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ. וּמוֹבָא ב'תוֹלְדוֹת' בְּשֵׁם רַבִּי נַחֲמָן קְאָסְנוּעַר ו'ל: הַהֲכָרַח לוֹמֵר, שֶׁהַמְּגוּל הַזֶּה הֵיטָר הָרַע, יִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשׁ אַחֵר, בְּאֵיזָה מְצוּהָ, וַיִּדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ מְסִיתוֹ לַעֲשׂוֹת מְצוּהָ, וּבְאֵמַת כְּוֹנֵתוֹ הִיא הַהַפּוּךְ — לְהַכְשִׁילוֹ וּלְלַכְדוֹ בְּמַצּוּדָתוֹ. עַל-כֵּן אֵין לָזֶה שׁוּם עֲצָה, רַק 'מְשַׁכְּהוּ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ' וַיִּתְחִיל לְלַמֵּד, וְאֵז הֵיטָר הָרַע יִהְיֶה נְמוּת, כִּי הֵלֵא הוּא לוֹמֵד, וְאִם אֲמַנָּם גַּם אֵז יִפְתָּהוּ שְׁיִלְמַד, יִדַּע שְׁאֵין זֶה יִצָּר הָרַע, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

כְּמוֹ-כֵן בְּעֵינַי עֶסֶק הַהַדְפָּסָה וְהַהֲפָצָה, מִה שֶׁהֵיטָר הָרַע יִגִּיד,

ש אָשֶׁר ו' תַּנְט בְּנַחַל

עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ וְלַהֲדַפִּיס, וְאִז אֶפְלוּ שְׁמִישָׁהּ יִסִּית אוֹתָנוּ,
יָדַע שֶׁהַכֹּל מֵהֵיכָר הַטּוֹב, כִּי מֵאַחַר שְׁעוֹשִׁים טוֹב — זֶה בְּיָדָי
מֵהֵיכָר טוֹב, כִּי תָמִיד צָרִיכִים לְרֵאוֹת אֶת הַפֶּעַל יוֹצֵא מִכָּל מֵה
שְׁעוֹשָׁה — אִם זֶה לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹף, וְאִז יָדַע אִם זֶה מֵהֵיכָר הַרַע
אוֹ מֵהֵיכָר טוֹב.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁרֵוּאִים בְּחוֹשׁ מֵה שְׁעוֹשִׁים וּפְנֻעֵלִים עִם
הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׁנִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרַס שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְכָל מִי
שֶׁמִּתְקָרֵב עִכְשָׁו אֶל רַבְּנוּ ו"ל, זֶהוּ רַק עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים
הָאֵלוּ דִּיקָא, עֲלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ וְלְמַסֵּר נַפְשָׁנוּ, וְלֹא נִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם
מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, יְהִיֵּה אֵיךְ שִׁיְהִיֵּה, אִךְ שְׁאַחַר-כֵּן הֵם הוֹלְכִים מֵאַתָּנוּ
— מֵה בְּכָף, עֲלִינוּ רַק לְמַסֵּר נַפְשָׁנוּ בְּעִבּוֹר הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה בְּכָל
מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' תַּנְט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תש"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלִינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי, וְשִׁמְחֵתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים, וְאַל תַּנִּיחַ אֶצְלֶךָ הַעֲצָבוֹן
וְהַדְּכָאוֹן כְּרָגַע.

הַעֲקָר אֶל תַּכְּנִס בְּשׁוֹם פְּתוּיִים אוֹ וּפְתוּחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, רַק רְאֵה לְהַתְּנַהֵג בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהַתְּדַבֵּר
הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן רְאֵה שְׁתַּשְׁרֵה הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדוּהָ בְּבֵיתְכֶם
תָּמִיד.

אָשֶׁר   ו' תס   בְּנַחַל   שֶׁא

הַדְּבֵק עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד, וְהַדְּבִקוֹת הוּא
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,
שָׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְהַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ. וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּקֶרֶן זְוִית בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְדַבֵּק
עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּדְבִקוֹת אֲמֶת, וְאִינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִפְּעַם לְפַעַם יוֹצֵא לַחוּץ לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל,
אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקוֹ!

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעַט אוֹ
הַרְבֵּה — כְּפִי הַפְּנָאִי. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר, כִּי רַק זֶה יִשְׂאָר לָךְ לְנִצְחַת נִצְחִים.

וְהַעֲקָר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל עַל שֵׁישׁ לַעֲשׂוֹת וּלְלַמֵּד כָּל-כָּף הַרְבֵּה,
”וּמִתִּי אֶקַּח אֶת הַזְּמַן”, כִּי הַחֶכֶם אוֹמֵר: ”הַיּוֹם אֶלְמַד מְעַט, וְלִמְחָר
עוֹד מְעַט”, עַד שֶׁבְּמִשְׁךָ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים יִזְכֶּה לַעֲבֹר וּלְסַיֵּם וְלִהְיוֹת
בְּכֹל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. הַעֲקָר הוּא צְמֻצוּם — לְצַמְצֵם
עֲצָמוֹ, וְלֹא לְהִתְבַּהֵל כָּלֵל.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי יֵשׁ לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים ”הַיְכַל-הַזְּכוֹת”,
וְכֵן יֵשׁ ”הַיְכַל-הַחֹב”, וְזֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה אֱלֻקִּים, נִגְדַּד הַיֵּצֵר הַטּוֹב
יֵשׁ ”הַיְכַל-הַזְּכוֹת”, כְּשֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה דְּבָר טוֹב, נִחְקֵק בְּ”הַיְכַל-
הַזְּכוֹת” וְכֵן לְהַפּוֹךְ, עַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַרְבּוֹת בְּטוֹב, לְמַלֵּא אֶת
”הַיְכַל-הַזְּכוֹת”. וְאֵל כָּל זֶה רוֹצֵה רַבְּנוֹ ז"ל לְזַכּוֹתָנוּ, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ
לְצִיְתוֹ, וְלִקְיָם אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' תס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל כָּבוֹד הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל,
נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת
נִצְחִים.

שב אֲשֶׁר ו' תסא בַּנְחַל

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאַתָּה מְשַׁתַּקֵּן
לְחַזֵּר אֶל חֵיק אָבִינוּ שְׂבִשְׂמִים וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה.

מָה אָמַר לְךָ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד
מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְזִיק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז
יִזְכֶּה לְעֵבֶר עַל הַכֹּל.

עֲלִיךָ לְהַרְגִיל עֲצֻמָּךָ לְדַבֵּר וּלְהַתְּפַלֵּל לְאַלְקִים, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ
בְּיַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

עוֹד יִתְהַפֵּךְ לְךָ הַמְּזֵל לְטוֹבָה, נָא וְנָא אֵל תִּדְאָג כָּלְל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

ו' תסא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְשְׂמַחְתִּי מְאֹד, שְׂאַתָּה מְמַשִּׁיךְ לְלַמֵּד בְּסֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל
רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא נִשְׁאַר מִן
הָאָדָם, רַק מַה שְׁזוֹכָה לְלִקּוֹט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁרִי לוֹ! וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרָשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים קִיט): כָּל מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַתּוֹרָה,
אֵינוֹ אוּהֵב אֶלָּא חַיִּים; וְאָמְרוּ (מִסֵּכַת סוֹפְרִים, פֶּרֶק טז): הַתּוֹרָה נוֹתֶנֶת
חַיִּים לְאָדָם, וּמְשַׁמְרָתוֹ מִכָּל רַע בְּנַעֲרוֹתוֹ, וְנוֹתֶנֶת לוֹ אַחֲרִית וְתִקְוָה
בְּזִקְנוּתוֹ. וְאָמְרוּ (תַּנְא דְּבֵי אֱלִיהוּ, פֶּרֶק יח): בֵּא וּרְאֵה כַּמָּה גְּדוֹל כַּחֲהָ

אֲשֶׁר   ו' תסא   בַּנְחֹל   שג

שָׁל תוֹרָה, שְׁמִטְהָרַת אֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנֵי שְׁעוֹשִׁין תְּשׁוּבָה, אֶפְלוּ
מֵעֲבוּדָה זָרָה שְׁבִיָּדִים.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת וְשִׁבַּח הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
הָיִיתָ שׁוֹקֵד בָּהּ יוֹמָם וְלַיְלָה, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל-פִּי סֵדֵר הַדָּבָר הַלְמוּד שֶׁל
רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַמַּתְנַהֵג הַכִּי יָפֵה שֶׁקִּבְּלָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ
ז"ל, וְאֲשֶׁר עַל יְדוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ
בְּמַעֲמַד הַר סִינַי, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּה.

מִי עוֹד רָאָה מְרֵאָה כְּזֹה, שְׁבַחֲוֹרִים וְאַבְרָכִים יִזְכּוּ לְסִיִּים בְּבִלִי,
יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפֶתָא, פְּרָקֵי דְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר, מְכִילְתָא, סְפָרָא, סְפָרֵי,
פּוֹסְקִים רַמְבַּ"ם, טוֹר, וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְכָל סְפָרֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְכוּ', וְדָבָר
זֶה, תְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מְקִימִים תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ". אִם אֲמַנָּם
הַסְטֵרָא אַחֲרָא עֲדִין מַעֲפֵרַת בְּעַפְרָה, וּמְכַסֶּה עִם זֶכֶל וְכוּ', אֲבָל סוּף
כָּל סוּף (תְּהִלִּים פֶּה, יב): "אֲמַת מֵאֲרֵץ תִּצְמַח", וְתִתְגַּלֶּה הָאֲמַת לְכָל
הָעוֹלָם כְּלוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רָאָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל מֵה
שְׁאַתָּה צְרִיף רָאָה לְבַקֵּשׁ וּלְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק הוּא מְבִין
אוֹתָךְ, וְרַק הוּא יְכוֹל לְעֲזֹר לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ וְלִילְדֶיךָ לְקַבֵּל חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה בְּתוֹךְ כָּלֵל נְשִׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, בְּהֶאֱרַת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

דש אָשֶׁר ו' תסב בנחל
ו' תסב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר וזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי מאד מאד לשמע הטוב ממך, כי הלא אתה וכתבך
הם העיני שלי, ומי יתן שלא תתפרד החבילה, חס ושלום.

עליך לעבד העקר על נקדת השמחה, וראה לשמח עצמך בכל
מיני אפנים שבעולם, כי השמחה היא העקרית בחיים, ומי שרוצה
לשוב אליו יתברך, עקר הנקדה שצריך לחפש אחריה היא נקדת
השמחה, המרחבת את הדעת. וכשזוכים להרחבת הדעת, כבר
יודעים בדיוק מה שרוצים.

והשמחה שמרחבת את הדעת, פותחת גם את הפה לדבר עמו
יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו
יתברך כלל, וכשתברר לאדם ידיעה זו, שאין לו שום בריה בזה
העולם רק הוא יתברך, אז תמיד ידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש
עם רעהו והבן אל אביו, וזה יהיה עקר גאלתו הנצחית.

אשרי המתמיד בדבר זה תמיד; כי באמת כשהאדם מישב
עצמו בשוב הדעת אמתי, גבין וישפיל, אשר אין לו בזה העולם
שום בריה רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ורק אליו צריכים לדבר
תמיד, ורק הוא יתברך כל ישועתנו, ועינינו תלויות עד ישקיף
משמים ויראה.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר   ו' תסג — ו' תסד   בְּנַחֵל   שֶׁה

ו' תסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָרַב, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד לְטוֹבְתְכֶם הַנִּצְחִית וּלְטוֹבַת בְּנֵיכֶם,
שֶׁתִּקְחוּ אוֹתוֹ הַבִּיטָה תְּכֵף-וּמִיד וּתְחַתְּנוּ אוֹתוֹ ... כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הָרַבִּים, הוּא מִתְחִיל לְהִתְדַרְדֵּר, וַיִּכְבֵּר חֲתָף פְּאוֹתָיו, רַחֲמָנָא לְעֻלְיָן,
וּמִתְחִיל לִילֵךְ בְּמִקוֹמוֹת מְזוּהָמִים, וְדִי לְחַפְיָמָא.

וְעַל-כֵּן יִפֶּה שְׁעָה אַחַת קִדְּם, תִּקְחוּ אוֹתוֹ הַבִּיטָה וּתְחַתְּנוּ אוֹתוֹ,
כִּדְּאִי לְבִטּוֹל כְּבוֹד עֲצָמֵי בְּמִקוֹם אֶחָד ... מֵאֲשֶׁר לְאַבֵּד אֶת הַבֵּן, חֵס
וְשְׁלוֹם, לְגַמְרֵי, וְהוּא בִקֵּשׁ מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לָכֶם. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּצְיָתוּ אוֹתִי, וּתְחַתְּנוּ אוֹתוֹ תְּכֵף-וּמִיד, וְעוֹד תִּרְוּוּ רַב
נַחַת מִמֶּנּוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ו' תסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנִּכְבָּד ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, שֶׁתַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם
לְהַחְזִיר אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הוּא
מִתְחִיל לְהִתְדַרְדֵּר, עַד שֶׁמִּתְחִיל לִילֵךְ בְּבֵתֵי ... רַחֲמָנָא לְעֻלְיָן. וְעַל-כֵּן
עֲצָתִי, שֶׁתְּכֵף-וּמִיד תְּחַתְּנוּ אוֹתוֹ...

וְאִף שֶׁמִּצַּד אֶחָד זֶה לֹא מֵתָאִים לְמִשְׁפַּחְתְּכֶם הַכְּבוֹדָה, אִךְ אַתֶּם
צְרִיכִים לְרַחֵם עַל בְּנֵיכֶם, וּלְהַצִּילוּ מִרְדַּת שַׁחַת, וַיִּפֶּה שְׁעָה אַחַת
קִדְּם.

שו אשר ו' תסה בנחל

תאמינו לי, שאיני רוצה לצער אתכם, אף מה לעשות?! כבר אמר החכם: "אם פי לא ישבח לא יגנה המגלה את המציאות"; לכן ראו לזרז עצמכם, ותקחו אותו הביתה, והוא בקש ממני לכתב לכם.

הדורש שלומכם...

ו' תסה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ה.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ידידי היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתביך היקרים לנכון אני מקבל בכל שבוע, אף מרב טרדותי הרבות לא היה הפנאי להשיבך תכף-ומיד פרוצונך. ראה להמשיך לכתב לי, וממש תחיה אותי.

מה אמר לך! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת פנה, רבי המאיר אורו יתברך אף קטנים ומגשמים פמונו, אף נבזים ונרדפים פמונו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו עד עכשו, ועיינו תלויות וצופיות על הישועות להבא, כמו שאמר רבנו ז"ל, שאסור לעזב את השם יתברך, וכשנתרחב קצת, צריכים להמשיך ולבקש: "האר פניך אלינו", כי אין סוף להשגתו יתברך, ואשרי החותר ומחפש בכל דבר להגיע אל נקדת האלקות הטמונה בו, ואז תתיחד נשמתו, ויחוו ונפשו אף האלקות שבדבר, ותהיה לו עליה ביחודא שלים.

חמדת לבבי! ראה לחבר עוד שירים משירי האמונה, אשר הם כלולים בשירי משיח צדקנו, אשר יגלה לנו את שיר האמונה: "ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין", ואת סדר

אָשֶׁר   ו' תסו   בְּנַחֵל   שז

דָּרָךְ הַלְמוּד, וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁמְחָה וְרִקְוֵינִי וְהִרְחַבְתָּ הַדַּעַת
וְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת, עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן.

וְאִם אֶפְשָׁר לְשִׁיר אֶת הַשִּׁירִים בְּטִיפ — מַה טוֹב, כִּי בְּאֶפֶן הַזֶּה
יֻכְלוּ לְלַמֵּד כָּאֵן כָּל הַתְּלַמִּידִים אֶת הַשִּׁירִים.

פֹּה תִקְבַּל הָעֵתֶק מִשְׁלֶשָׁה שִׁירִים שְׁלֹךְ, אִם אֶפְשָׁר לְשִׁיר אוֹתָם
בְּתוֹךְ קֶסֶטָה — מַה טוֹב. וְגַם נִדְמָה לִי, שֵׁשׁ אֶצְלֶךְ עוֹד שִׁיר
הַמִּתְחִיל: "מִמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין", וְאֵין לָנוּ אֶת הָהֵעֵתֶק מִזֶּה.

נָא וְנָא לְהַכְנִיס אֶת כָּל כְּתָךְ בְּחִבּוּר שִׁירִים וּפִיּוּטִים עַל דָּרָךְ
"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי
נִפְלָא, וְתִקַּח אֶת כָּל הַנְּגוּנִים שֵׁשׁ, וְתַחֲבֵר וְתַצְרֵךְ אֲלֵיהֶם דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחַת פְּרֻטִית, וְתַכְבֵּד אֶת ה' מֵהוֹנָךְ, אֵל תִּקְרֵי מֵהוֹנָךְ אֲלֵא
מִגְרוֹנָךְ (עֵינַי רַש"י מְשַׁלֵּי ג, ט).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

עֵינַי שְׁהַזְכֵּרְתָּ בְּמִכְתָּבְךָ אֶת שְׁלֶשֶׁת גִּיסֶיךָ, אֲמַרְתִּי לְצָרְךָ כָּאֵן
שְׁלֶשָׁה מִכְתָּבִים, וְתִמְסַר אֶת זֶה לִיָּדָם.

ו' תסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֶק לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִכֶּם, כִּי אַתֶּם צְמוּדִים
אֶל פְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וּמְאֹד חֲפָצְתִּי לְרְאוֹת אֶת
הַצְּלַחְתְּכֶם הַנְּצָחִית, שְׁתַּבְּנוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, בֵּית שֶׁל תּוֹרָה, בֵּית
שֶׁל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, בֵּית שֶׁל חֶסֶד וְצַדִּיקָה, אֲשֶׁר

בַּנְחַל

ו' תסז — ו' תסח

אֲשֶׁר

שח

כָּל זֶה יְעוֹרֵר רַחֲמִים עֲלֵיכֶם מִלְּמַעְלָה, וְתִזְכְּרוּ לְהַפְקִיד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ו' תסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִכֶּם, וְאֵיךְ אַתֶּם מְסַתְּדָרִים, וּבִפְרָטִיּוֹת אַתָּה ... מַה שְׁלוֹם תוֹרְתְךָ, רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַּח בִּי.

אֶקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁיִמְלֵא מִשְׁאַלוֹת לְבַנּוֹ לְטוֹבָה, וְתִזְכְּרוּ לְהַפְקִיד בְּפִקְדוֹת יְשׁוּעָה בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא.

הַעֲקָר רַק שְׂמֻחָה, לְשִׂמְחָה אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְלִהְיוֹרִיד וּלְבַטֵּל אֶת הַמַּתַּח הַשְּׂרוּי בַּבַּיִת.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ו' תסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַע אֶת שְׁלוֹם תוֹרְתְךָ וְעִבּוֹדְתְךָ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת תוֹרָה וְתַפְלָה הֵם מְהַדְּבָרִים הַצָּרִיכִים חֲזוֹק תְּמִידִי.

וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי אֶל רַבְּנוֹ ו'ל, וְלִהְיוֹשָׁאָר קִימָא בְּהִיכְלוֹ

אֲשֶׁר ו' תסט בנחל שט

"היכל-הקדש", על זה צריכים חזוק עצום, אשרי המחזק עצמו
תמיד!

ותהלה להשם יתברך, יש ויש לנו עם מה לחזק את עצמנו,
שאנו יודעים מרבי אמת כזה, המאיר עלינו אורו יתברך בגלוי רב
ועצום.

המאחל לה חג פשר ושמח...

ו' תסט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי זה אין לשער ולספר כלל, כי הלא אתה אות אחת
מהע'יין שלי, וש'לש'תכם קשורים בלבבי, ומי יתן, שאשמע גם
מהשלישי, וש'לא תתפרד החבילה, חס וש'לום.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחקק תמיד בדעתך, אשר אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו
יתברך, ומה שאתה רק רואה, תכף-ומיד תתבונן באלקות המסתרת
וגנוזה בתוכו, ועל-ידי-זה יתפרדו ממך כל פועלי און, ולא תירא
ולא תפחד משום בריה שבעולם.

כי בדרך כלל הפחדים והבושה מבני-אדם, זה בא לו לאדם
על-ידי חסר אמונה ובטחון עצמי, אזי מתפעל מכל מה שכל אחד
יאמר עליו, או ממי שיערף איזו בקרת עליו, והפחד והדאגה הזו
משברת את האדם לגמרי. לא-כן מי שמחזק את עצמו תמיד
באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע אשר אין שום מציאות בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומתחיל לדבר עמו יתברך

שי אשר ו' תע בנחל

כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן וְאַמוּנָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה עֲצָמָי לְגַמְרִי, וְאִז אֵינוֹ מִפְּחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְעוֹמֵד חֲזָק נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְהַכֹּל תְּלוּי כְּפִי חֲזָק אַמוּנָתוֹ בְּעֲצָמוֹ, שִׁישׁ בּוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! נִקְדַּת הַשְּׂמִמָּה הִיא עֶזֶר גָּדוֹל לְעֹבֵר עַל כָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁרַק יְכוּלִים לְעֹבֵר בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי הַשְּׂמִמָּה מְרַחֶבֶת הַדַּעַת, וְנוֹתֶנֶת בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי בְּאָדָם.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִיחַ וְתָשִׁיר, בְּכָלִי שִׁיר וּבְכָלִי זִמְרָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לְךָ אֶת דַּעְתְּךָ וְלִבְךָ, וְתוֹזֵפָה לְעֹבֵר עַל כָּל הַבְּעִיּוֹת הַיּוֹם-יּוֹמִיּוֹת שֶׁלְּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רָאָה לְכַתֵּב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ עַל-כָּל-פְּנִים מִכְּתָב אֶחָד, וְתִהְיֶה עֲסוּק בְּכַתִּיבָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְזֶה יִקְרָר אֶת הָעֲצָבִים שֶׁלְּךָ, וְכֵן בְּזֵה שֶׁתְּכַתֵּב, תּוֹצִיא אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁלְּךָ.

ו' תע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ב' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִתְקַר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמִיחָתִי.

אִוֹדוֹת הַשְּׂדוּף, לְדַעֲתִי, תַּעֲשֶׂה תְּכַף-וּמִיד אֶת הַשְּׂדוּף, וְאֵל תַּחֲשֵׁב הַרְבֵּה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִזְהַר אֶפְלוּי מִשְׂמִיץ הַרְהוּר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מֵאִיזָה חֲטָא, חַס וְשְׁלוֹם. וְאֵל כָּל זֶה יִזְכֶּה רַק עַל-יְדֵי שִׂיחַתָּן, כִּי אָדָם — קִדְּם שְׂמִתְחַתֵּן, הוּא פֶּלֶג גּוֹף, וְחֲסֵר אֶצְלוֹ מִהַשְּׂלֵמוֹת.

רָאָה לְעֹבֵד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִמָּה, וּבִקְשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם:

אָשֶׁר   ו' תעא   בַּנְחַל   שִׂיא

"רבונו של עולם, זכני להיות בשמחה כל היום, ואזכה לדבק עצמי בך תמיד, ותתפשט אצלי השמחה מפך רגלי עד קדקד ראשי, ואזכה לרקוד בכל יום, ולהמתיק ממני את כל הדינים מעתה ועד עולם". ותמיד תבקש על נקדת השמחה, אשר רבנו ז"ל אמר, שהיא רפואה בגשמיות וברוחניות. ועל-ידי מדת השמחה, שתהיה תמיד שמח, תבוא אל אהבת הבריות; כי בדרך פלל כל אלו ששונאים את זולתם, הכל מצד העצבון והדכאון הפנימי שנוכס בהם, ועל-ידי מדת השמחה, נתרחב הלב והדעת, ועל-ידי-זה אוהבים את הבריות ומקרבים אותם לתורה.

חזק נאמץ לדבר בכל יום יום עמו יתברך, חק ולא יעבר, וכך מה שרק מעיק לך ראה לדבר ולספר רק לפניו יתברך, פאשר הורנו רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ו' תעא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ב' ניסן ה'תשמ"ה.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתני לשמע הטוב ממך.

פה תקבל רצוף את כל הקונטרסים שזכינו להדפיס כאן, וביניהם ארבעה קונטרסים שרק הגיעו בשבוע שעבר, וכבר נדפסו בחסדו יתברך, והם: "מציאת הזווג", "יש תקוה", "משפיל אף", "ירעה אמונה".

מה אמר לך! אין מלים בפי לשבח אותך על גדל זכותך שיש לך בזכות הרבים, הלא הקונטרסים האלו, הם כבר הכנה וסלילת דרך למשיח צדקנו, כי הם מגלים אמתת מציאותו יתברך בגלוי

שיב אָשר ו' תעב בנחל

נפלא וכו', ואשרי מי שיעיין בהם תמיד, אשרי מי שפיצם בין כל שכבות העם, ובפרטיות בין אחינו בני ישראל הספרדים, שגזלו וחסו מהם את האמונה הקדושה, והוריקו מהם כל זיק של יראת שמים ודרך ארץ וכו', ורצו לעשותם כגויי הארץ מפש, וחסו לא לזלזל, ועלינו ללחם עם הערב-רב על-ידי זרם אור האמונה הקדושה בעולם, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

ו' תעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ב' ניסן ה'תשמ"ה.

שלום רב להחתן, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד נשפר לבי לשמע מכל מה שעובר עליך.

והנה לדעתי, עליך לצמצם עצמך, ואל תרצה הרבה.

ראה לילך בכל יום בבקר למקנה, ובזה תתחיל את היום, אחר-כך תתחיל להתפלל סדר תפלת שחרית לאט מלה במלה, מתוך הסדור דיקא, מהתחלה עד הסוף, לפני "עלינו" כשאתה מגיע לתנא דבי אליהו, תלמד כמה סעיפים שלחן ערוך מחבר רמ"א פסדן, מדי יום ביומו, חק ולא יעבר, ותתחיל מארח חיים, עד שתזכה לסימן, תתחיל ירה דעה וכו', עד שתזכה לסיים את כל הד' חלקי שלחן ערוך, ותתחיל עוד פעם, אפלו שיקח לך כמה שנים לגמר — מה בכך?! העקר שלכל יחסר לך ב' או ג' סעיפים, אשר רבנו ז"ל אמר, שהוא תקון גדול לנשמה, ומזכך את האדם, ומברר את הטוב מהרע שלו. ואחר-כך תאמר: "אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא" וכו', ותאמר "עלינו לשבח", ואם אפשר תכף-ומיד אחר התפלה ללמד פרשה חמש והתרגום, בעודו עם התפלין דרבנו תם

אֲשֶׁר   וְ תַעֲב   בְּנִחַל   שִׁיג

— מה טוב ומה נעים, הינו שביום ראשון תאמר את הפסוקים מראשון עד שני, וכן כל השבוע עד יום ששי, שתאמר ששי שביעי, והכל עם התרגום, ובאפן הזה תגמר פעמים מקרא ופעם תרגום בכל שבוע, אשר זה תקון נפלא לנשמה ותקון פגם הברית.

אחר-כך לך לאכל בשמחה לחמה, ותזהר מאד לאכל פת שחרית, ותברך ברפת-המזון מתוך הסדור דיקא ובשמחה עצומה.

והרגל עצמך לדבר הרבה עם השם יתברך, אפלו שנגמרה לך שאין שומעים לך, אל תסתפל על זה כלל, אתה עשה את שלך, וזרק את התפלות אחריו יתברך. ראה לדבר רק עמו יתברך, כי רק הוא מבין אותך, ורק הוא יעזר לך.

והנה אם תוכל ללמד בכל יום יום שיעור ב'עין יעקב' — מה טוב ומה נעים, פי אנדות חכמינו הקדושים מאד מאד מסגלות ליראת שמים. וכן תעשה לעצמך קביעות בקצור שלחן ערוך, כדי שתהיה בקי בעקרי הדינים שאיש הישראלי צריך לזכור ולידע תמיד.

והעולה על הכל — שמחתי שאתה חזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום יום. מה אמר לך, זו שמחתי וזו תקותי, שאתה מצית אותי.

וכן תהיה נזהר להתפלל מנחה בשעה מקדמת מאד, הינו אחר שעה שלש אתה כבר יכול להתפלל מנחה, ובתחלת הלילה אתה כבר יכול להתפלל מעריב, והכל מתוך הסדור דיקא, ותקרא קריאת שמע שעל המטה כפי סדר האר"י ז"ל, שהוא תקון פגם הברית.

אחי היקר! יותר מזה אין אתה צריך, ואם תתנהג כך — אזי תצליח ברבך.

ראה לא להוסיף לעת עתה ולא לגרע, רק תלמד מה שכתבתי לך כאן. העקר ראה להיות רק בשמחה עצומה תמיד, ותרקד בינך לבין עצמך, ותעשה עצמך כאלו אתה שמח, ועל-ידי-זה תבא

שיד אֲשֶׁר ר' תעג בנחל

בְּאֵמֶת אֶל שְׁמִיחָה אֲמַתִּית. וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ,
וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכֶךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

נָא וְנָא לֹא לְשָׁנוֹת סֵדֵר זֶה עַד הַחֲתֻנָּה שְׁלֶךָ, וְהִנֵּהגָה זֹו הִיא
רַק בְּשִׁבְלֶךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ר' תעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צוֹ, ב' גִּיסָן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבֶךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

מָה אָמַר לָךְ! בְּעֵינַי מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָגַם הַבְּרִית, גִּדְּפַס כְּפֶת
סֹפֵר קֶטֶן "טְהֻרַת הַבְּרִית", רְאֵה לְקִיָּם כָּל הַנְּאָמַר שָׁם, וְיִהְיֶה לָךְ
תִּקְוֹן נִפְלָא.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזֹק בְּטְבִילַת מְקוּוֹה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכֵן לוֹמַר
בְּכָל יוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים הַמְּסֻגְּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי
הַבְּרִית. וְתִרְבֶּה בְּאֲמִירַת מְשֻׁנִּיּוֹת כְּסִדְרָן, אִם אֶפְשָׁר ח"י פְּרָקִים בְּכָל
יוֹם וְיוֹם — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה.

וְעַל כָּלָם — רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִהְיֶה רַק שְׂמִיחַ
כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

אֲשֶׁר וְ תַעֲד וְ תַעֲד בְּנַחֵל שְׁטוּ
וְ תַעֲד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ב' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻקָּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם.

אֹדוֹת הַמְּנִיעוֹת שְׁלָךְ, תַּדְעַ, כִּי כִּף הוֹלֵךְ אֵצֶל כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה
לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, הַהֲכָרַח שִׁיעֲבָרוּ עָלָיו כְּסוּיִים וְהִסְתָּרוֹת,
שֶׁהֵם כָּלֵל הַמְּנִיעוֹת, וְהַכֵּל הוּא מְלַמְעֵלָה, שְׁרוּצִים לְרֵאוֹת אִם כְּוֹנָתוֹ
בְּאַמֶּת לְהִתְקַרֵּב וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי כְּשֶׁאֲדָם חִזֵּק עַד מָאֵד, אֶפְלוּ
שְׁנַחֲשָׁכִים מִמֶּנּוּ כָּל הָאוֹרוֹת, וְהוּא אֶף-עַל-פִּי-כֵן מְחִזֵּק מְעַמֵּד, אֲזִי
הוּא גוֹרֵם שֶׁשְׁעוֹעַ גְּדוֹל לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. אֲשֶׁרִי הַמְּחִזֵּק עֲצָמוֹ
גַּם בְּתַקְיָה דְחֻקוֹתוֹ וְקִטְנוּתוֹ, וְתָמִיד הוּא חִזֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, שְׁזָפָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אִשָּׁה
טוֹבָה, אִשָּׁה מְשֻׁכֶּלֶת, אַתָּם צְרִיכִים לְהַבִּין אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְנָא וְנָא
לֹא לְהַכְנִס בְּשׁוּם וּפּוֹחִים, רַק לְבָרַח תָּמִיד אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ כְּסִדְרָן, וְלֹא לְהַכְנִס
בְּשׁוּם דִּין וּדְבָרִים וּסְפָקוֹת, וְאִזּוֹ הַכֵּל יָבוֹא בְּשָׁלוֹם.

אֹדוֹת הַקִּימָה בְּבַקָּר, אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם זֶה, אֶלֶּא אִימְתִי
שְׁקָמִים צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְלִשְׁכַח הָעֶבֶר.

אֹדוֹת הַכְּאָבִים שְׁלָךְ בְּחֻזָּה, זֶה בָּא מִמַּתַּח עֲצָבִים שְׁאִתָּה נְתוּן
תַּחְתִּיו, רֵאָה לְהִיּוֹת סְבֻלָּן, וְלֹא לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף פְּזִיז, רַק לְהִיּוֹת מְיֻשָּׁב
בְּדַעְתְּךָ. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכָּה, עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, אֲשֶׁר
יְכַנִּיס בְּךָ דְּבַקּוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֹדוֹת הַסְּפוּר מִהֶלְחָם וְכוּ', מְבֹאָר קִצַּת בְּהַתּוֹרָה י"ט, וְשֵׁם
יְכוֹלִים לְרֵאוֹת וְלְהַבִּין אֶת גְּדֻלַּת הַצְּדִיקִים, שְׁאוּכָלִים אוֹתִיּוֹת וְלֹא
מֵאֲכָ"ל גְּשָׁמִי, וּמִי יִתֵּן שְׁגָם אֲנַחְנוּ גִּזְכָּה לָזֶה.

שטז אָשר ר' תעה — ר' תעו בנחל

החדוש שְׁלֶךְ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ט, יָפֵה הוּא מְאֹד, וְרֵאוי לָנוּ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵהַ שְׂפָתוֹב שָׁם, שְׁעָקַר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ זֶה עֲצָלוֹת וְעֲצָבוֹת, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְחַתֹּךְ אֶת הַנְּחָשׁ בְּרֵאשׁוֹ, בְּבִטְנוֹ וּבְזַנְבוֹ (כָּף הוֹרְגִים נְחָשׁ).

חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְאַחֵז עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הוּא שֶׁמְחַתְּנוּ, הוּא תִקְנֶתְנוּ, הוּא עֲתִידְנוּ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ!

הדורש שלומך...

ר' תעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צו, ב' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ לְמַצֵּא אֶת זְוִיגְךָ, וְתִתְחַתְּנִי בְּמִזְלָ טוֹב. תִּקְחִי אֶת זֶה שְׂרוּצָה אוֹתְךָ, וְלֹא זֶה שְׁיֵשׁ לוֹ עֲדִין סְפָקוֹת.

אוֹדוֹת הַמְשַׁפְּחָה שְׁשֵׁרוּיִים בְּדַכְּאוֹן וְכוּ', הִיָּה טוֹב שְׁתִּמְסְרִי לָהֶם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ: "קֶשֶׁה יוֹם", "רַב חֶסֶד", "מְאַרִיךְ אֶף", וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל: "מְצִיאַת הַזְּוִיג". אֶת כָּל הַסְּפָרִים תּוֹכְלִי לְקַבֵּל אֲצִל אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְשֵׁם תִּמְצָאוּ מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁכֶם.

הַצְּלָחָה רַבָּה וּבְרַכָּה וַיִּשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ר' תעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צו, ב' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

בְּשִׂמְחָה קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

אֲשֶׁר   ו' תעז   בנחל   שיז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְלֵא מִשְׁאֲלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה, וְתִזְכּוּ כָּל
הַמְשֻׁפָּחָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְיִשְׁפַע עֲלֵיכֶם שְׁפַע אֹר זִיו חַיִּית אֱלֹקוֹתוֹ
יְתַבְרַךְ, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרֻנְסָה בְּהִרְחֵבָה, וְתִזְכּוּ לְקַיֵּם אֶת הַמְצֻוֹת
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

נָא לְשָׂמֵר עַל טְהָרַת הַמְשֻׁפָּחָה, וּלְעִיֵּן תָּמִיד בְּהִלְכוֹת הַשְּׂיִכוֹת
לְזָה. וּמְצֻיּוֹת כְּהִיּוֹם כָּל מִינֵי חוֹבְרוֹת הַמְדַבְּרוֹת מִזֶּה, וְתִצְלִיחוּ
בְּהַחַיִּים תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם כָּל טוֹב...

ו' תעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צו, ב' גִּיסוֹן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי, שְׂאֵתָה מִשְׁתַּוְּקֵק לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, כֵּן
יַעֲזוּר לְךָ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ בְּאַמְת, וְאִזּוּ יְאִירוּ לְךָ אֶת הַחַיִּים
בְּעֶרְבוֹת נְעִימוֹת זִיו יְדִידוֹת חַיִּית אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וְתִזְכּוּ לְהֵאִיר
עֵינֶיךָ בְּמֵאוֹר הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂתַּמִּיד יְאִיר לְךָ.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלֵן גְּדוֹל עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל
תְּקַפֵּץ לְצֵאת לְרִיב עִם זוֹלָתְךָ עַל כָּל דְּבָר, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל אֲשֶׁתְּךָ
וְיִלְדֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַסְּבָלָנוֹת — לְסִבָּל עַל כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו,
הִיא הָעֲקָרִית בְּחַיִּים, וּבְלֵי סִבְלָנוֹת אֵי אֲפֹשֶׁר לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל, וּמִדַּת
הַסְּבָלָנוֹת נוֹבַעַת וְיוֹנְקַת מִמִּדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁכָּל מַה שְׂהֵאָדָם
מִכְּנִיס בְּדַעַתוֹ אֱמַתָּת אֱמוּנָתוֹ יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ-כֵן הוּא סוֹבֵל עַל כָּל אֲשֶׁר
עוֹבֵר עָלָיו (עֵיִן לְקוּיִטִּי-מוֹחֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה, וּבִסְפֵר הַנִּפְלֵא "אָרְךָ אִפִּים").

שיח אֲשֶׁר ו' תעח בַּנְחַל

עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׂאֵם אָדָם חֲזָק בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יַד־יְזֶה כְּבָר
אֵינוֹ מְבַלְבֵּל אוֹתוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי מְכַל דְּבָר הוּא רוֹאֶה אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְשׁוֹם דְּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לְהַפִּילוֹ וּלְכַטְלוֹ מִדַּעַתוֹ.
עַל-כֵּן רָאָה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וּמְאַחַל לְךָ הַצְּלָחָה רַבָּה...

ו' תעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ב' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִיְמֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצִיחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַע אֵיךְ
שְׂאֵתָה שׁוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל.

אוֹדוֹת אָבִיךָ, תִּדְעַע כִּי כְּבוֹד אָב וְאֵם הִיא מְהַמְצֹוֹת הַכִּי חֲמוּרוֹת
(דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְצָרִיכִים לְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ מְאֹד
מְאֹד, וּבְיָדָאֵי אֲסוּר לְהִתְעַרֵּב בִּיְנֵיהֶם, מְכַל שְׁפָן כְּשִׂיבָא גַם לְהִתְחַצֵּף
נִגְדָּה אָבִיו — אֲסוּר דְּבָר זֶה בְּאֲסוּר מְחֻלָּט עַל-פִּי דַעַת תּוֹרַתְנוּ
הַקְּדוּשָׁה.

עַל-כֵּן חֲדַל לְךָ, מָה אֶתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שְׂהֵם מְתוֹנְפָחִים וְכוּ',
עֲלִיךָ לְדוֹן אֶת אָבִיךָ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, וּבְפִרְטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שֶׁהוּא אִישׁ
חוֹלָה מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ לְמַצָּא אֶת בֵּית זוּגָךְ, וְתִכְנֶה בֵּית
נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל, וְתוֹלִיד בְּנִים וּבָנִי בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים.

רָאָה לְשִׂמְחַע עֲצֻמָּךְ מְאֹד, וְאַל תְּמַשִּׁיךְ עֲלִיךָ שׁוֹם פְּחָדִים שֶׁל
הַבָּל, וְרָאָה לְהִיּוֹת סְבֵלָן גְּדוֹל. הֲלֹא יְמֵי שְׁנוּתֵינוּ שְׁבַעִים שָׁנָה, וּכְבָר

אֲשֶׁר   ו' תעט   בנחל   שיט

עברו כֹּל־כָּף הַרְבֵּה שָׁנִים מִשְׁנוֹתֵינוּ, וּכְבֹר הַזְּמַן הַכִּי מֵאַחַר לְשׁוּב
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הדורש שלומך...

ו' תעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ב' ניסן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הו"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! הנה אנחנו נמצאים עכשו בעשרה ימים
קדם החג. ראשית, יש לנו מצנה של בדיקת חמץ, שעלינו לבדק
את החמץ בגשמיות, שלא ישאר בבית שמץ ממנו. אבל כמו-כן
ברוחניות, עלינו לראות להוציא מאתנו את כל החמץ שנוצטבר כל
השנה. מהו חמץ רוחני? חמוץ המוח, שנכנסים בו באדם קשיות
וספקות, באשר ישנם הרבה דברים שאינם מסגל להבין — "למה
זה קרה, ואיך זה נאָרע, ומדוע נעשה כן", וכדומה שאר מיני
שאלות שעולות על מח האדם — "מתי כבר נגאל", "מתי נראה
אור בקצה המנהרה", כל אלו קשיות וספקות אשר למעלה
מהשגותינו, שאיננו יכולים להבין. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הרב"ן
סימן לא): אשרי אדם, שאין לו שום קשיות על הקדוש-ברוך-הוא,
ויודע שאיך שהוא יתברך מנהיג את עולמו — כך צריך להיות.
עם כל זאת, אין אדם שלא יעלו לו אילו קשיות וספקות, אשר זה
נקרא חמץ — חמוץ המוח. אבל פשרוֹצִים לזכות לאור הגאֵלה,
להבין רוחניות חיות אלקות, אז צריכים לסלק מאתנו את כל
הקשיות והספקות שחדרו לתוכנו, שזהו בעור חמץ, לא להחמיץ
את המוח בשום קשיות, אלא לנקותו היטב היטב, ואז נהיה פלים
ראויים לקבל את האור של חג הפסח, חג הגאֵלה.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן נב): כמו שיש קשיות

שכ אשר ו' תעט בנחל

על הקדוש-ברוך-הוא, כִּף יש קשיות על הצדיקים, כי אדם אינו יכול להבין מה זה צדיק; הלא הצדיק עמל בתורה חמשים, ששים, שבעים שנה, והתינוע ביה ביגיעה ובטרחה עצומה, וזכה לטהר את מחו, להיות דבוק בו יתברך, זכה לקדש ולזכר את עצמו במאד מאד, ואיך אדם שרחוק מהקדוש-ברוך-הוא, רחוק מרוחניות אלקות, רחוק מקדשה וטהרה, איך הוא יכול להבין את מי שפבר זכה לזכוף וטהור המח בתכלית השלמות, זכה לקדשת העינים, קדשת האזנים, קדשת החטם, קדשת הפה, קדשת רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו; ולכן אומר רבנו ז"ל (שם): ההכרח שיהיו קשיות על הצדיקים, כי איננו יכולים להבין את מעשיהם ודרכיהם. כמו-כן, כבכול, על הקדוש-ברוך-הוא יש קשיות, כי ישנם הרבה דברים שאיננו יכולים להבין עם השכל הפגום שלנו, כי כדי להשיג רוחניות אלקות האור שיורד בליל הסדר, על זה צריכים לנקות היטב היטב את המח.

וזה כל הענין של בדיקת חמץ, שעלינו לנקות את עצמנו מכל מיני חמוץ המחין, שלא יהיו לנו שום ספקות כלל — לא על הצדיקים, ולא על הקדוש-ברוך-הוא.

וכן חמץ הינו העצבות, המרירות והדפאון שנכנסה באדם; כי פשיש לאדם ספקות על השם יתברך ועל תלמידי חכמים, צדיקים קדושים הדבוקים בו יתברך — זה חמץ, וזה מכניס בו עצבות ומרירות. ואת כל זה עלינו לנקות מאתנו.

חמץ הוא גם ענין של שנאת חנם, שאחד שונא את השני, ותמיד חושב רק רע על הזולת, ודן אותו לכף חוב, ואינו מהפך בזכותו כלל; כל זה עלינו לנקות קדם חג הפסח, כדי שנכנס לליל הסדר זכים ונקיים, ראויים לקבל על עצמנו את האור הגדול של החג, שהוא חג הגאולה. ואם נזכה לנקות את עצמנו לגמרי מהשנאת חנם, מהלשון-הרע, רכילות וליצנות, שמתלווצים על חכמי ישראל, גדולי התורה, ונזכה לאמונה ברוחה בו יתברך, אנו יכולים

אֲשֶׁר   ו' תעט   בְּנַחֵל   שְׂכָא

לזכות כָּבֵר בְּעָרְב פֶּסַח לְהַקְרִיב אֶת קָרְבַּן הַפֶּסַח בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ.
וְדַבֵּר זֶה תְּלוּי רַק בָּנוּ, כְּפִי שְׂאֵנוּ נִתְאַחַד יַחַד וְנַעְזֹר זֶה לְזֶה.

וְלָכֵן כְּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (סימן תכט), שְׁהֲרַמְ"א אוֹמֵר, שְׂצָרִיף כָּל
אֶחָד לְדָאג שְׂיִהְיוּ מְעוֹת חֲטִיִּים לְצָרְכֵי הַחֵג בְּעִבּוּר עֲנִיִּים, כָּל אֶחָד
צָרִיף לְהִרְתֵּם לְמַשְׁיַמַּת הַדְּאָגָה לְמַשְׁפָּחוֹת מְרֻבּוֹת יְלָדִים, מַשְׁפָּחוֹת
מְחֻסְרֵי אֲמָצְעִים, שְׂיִהְיֶה לָהֶם עַל חַג הַפֶּסַח, וְזוֹ הַמְצָוָה שְׂמַחֲיַבַת
אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂגַר בְּאוֹתָהּ עִיר, לְדָאג לְעֲנִי עִירוֹ. וּבְזֶה אָנוּ
מְרַאִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים וְטָהוּרִים, וְיָמִי
כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ, כְּלָנוּ דוֹאֲגִים לְזוּלַת, שְׂזֶה קְרוּב
הַגְּאֻלָּה מִמֶּשׁ.

וְלָכֵן בְּלֵיל-הַסֵּדֶר אָנוּ מְכַרְיָזִים (בַּהֲגָדָה שֶׁל פֶּסַח): "הָא לְחֻמָּא
עֲנִיא דִּי אֲכָלוּ אַבְהֵתָנָא בְּאֶרְעָא דְּמַצְרַיִם", זֶה לְחֵם עֲנִי שְׂאֲכָלוּ
אַבוֹתֵינוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, "כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִיכּוֹל", מִי שְׂרַעֵב — יָבּוּא
וְיֵאכֵל, "כָּל דְּצָרִיף יִיתִי וְיִפְסַח", מִי שְׂצָרִיף לְצָרְכֵי חַג הַפֶּסַח —
שְׂיָבּוּא וְיִקְבֵּל. נִשְׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: מְתִי אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים אֶת כָּל זֹאת?
בְּלֵיל-הַסֵּדֶר בְּבֵית, כְּשֶׁהַשִּׁלְחָן עֲרוּף עִם כָּל מִינֵי מַעֲדָנִים: מִצּוֹת, יֵין,
בֶּשֶׂר וְדָגִים, וְכָל הַמַּשְׁפָּחָה יּוֹשְׁבֵת יַחַד, וּמְסַפְּרִים אֶת נִפְלְאוֹת
הַבוּרָא יַתְּבַרְךָ שְׂמוֹ, אֲזִי אֲנַחְנוּ מְכַרְיָזִין 'כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִיכּוֹל', כָּל
מִי שְׂרַעֵב שְׂיָבּוּא וְיֵאכֵל, הֵיכֵן אַתָּה מְכַרְיָז אֶת זֹאת? בְּבֵיתְךָ,
כְּשֶׁהַדִּלְתוֹת סְגוּרוֹת, וְאַתָּה יּוֹשֵׁב רַק עִם מַשְׁפָּחָתְךָ, וְאַף עֲנִי אֵינוּ
שׁוֹמְעֵ אֶת הַהִכְרָזָה, וְיִמָּה טַעַם יֵשׁ בָּהּ? אֲלֵא אֵי לְכָךְ אוֹמֵר הַרַמְ"א
(שם), שְׂמַקְדִּימִים חֲדָשׁ שְׁלָם קִדְּם הַחֵג לְדָאג עַל קִמְחָא דְּפִסְחָא,
שְׂיִהְיֶה לְכָל הַנְּצָרְכִים בְּעִבּוּר הוֹצָאוֹת הַפֶּסַח, וְתַכְף-וּיִמְיָד כְּשֶׁיִּהְיֶה
עֶזֶר לְאִיזוֹ מַשְׁפָּחָה אוֹ לְכַמָּה מַשְׁפָּחוֹת מְחֻסְרוֹת אֲמָצְעִים, לְהַשִּׁיג
אֶת צָרְכֵי הַחֵג, בְּזֶה כָּבֵר יָכוֹל לְהַגִּיד וּלְהַכְרִיז בְּלֵיל-הַסֵּדֶר: "כָּל
דְּכַפִּין יִיתִי וְיִיכּוֹל", וְלֹא הוֹצִיא בְּזֶה דְּבַר שְׂקָר, אֲדַרְבֵּה קַיִם מַה
שְׂאָמַר.

זֶה הִיסוּד שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְבָמוֹת
ע.ט): שְׂלִשָּׁה סִימָנִים יֵשׁ בְּאַמָּה זוֹ — רַחֲמָנִים, בִּישְׁנַיִם, גּוֹמְלֵי

חסדים; מעולם ראינו, שמענו והבנו, שעם ישראל עוזרים אחד לשני, עו חפצם ורצונם לסייע לזולת ולגמל חסד עמו, וזה היסוד אצלם — לְדַאג תמיד לאחרים, וכן רחמנים הם על זולתם, וחשים בסבלו ובמצוקתו, ובישנים — שאינם עזי פנים, ובזה תלוי כל הגאולה.

הרי בליל פסח מצוה לשתות ארבע כוסות, ואפלו עני שאין לו, מחיב למכור את אשר לו, כדי שיהיה לו ד' כוסות, והן כנגד ארבע לשונות הגאולה, וכן מכינים כוס חמישית, הלא היא כוסו של אליהו הנביא, על שם "והבאתי", שהקדוש-ברוך-הוא יחזיר אותנו חזרה לארץ הקדש, ותחזור ארץ ישראל לעם ישראל, וכבר לא יקצצו בנטיעות וכו', ולא ירבו שם בכפירות של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), שזו מלכות הערב-רב וכו'.
 פי ארץ ישראל שיכת רק לעם ישראל, הקדוש-ברוך-הוא נתנה להם, כמאמר ו"ל (עין רש"י בראשית א), שזו הארץ שבתרה מפל הארצות, לתנה לישראל, שבתרם מפל האמות; וכך אומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כג, סימן ז): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביבה עלי ארץ ישראל יותר מן הכל, אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה: הן הארץ חביבה עלי, וישראל חביבים עלי, אכניס את ישראל שהם חביבים עלי לארץ שחביבה עלי; וזה יהיה בעת הגאולה, שאז נאמר: "והבאתי", שאביא את כל היהודים מארצות הגויים, ואקבצם לארץ ישראל. וזו הכוס החמישית שאנו מכינים לאליהו הנביא, פי כך כתוב (מלאכי ג, א): "הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא"; קדם ביאת משיח צדקנו יבוא אליהו הנביא, ומדוע? אלא חכמינו הקדושים אומרים (עדות ח, ז): אין אליהו בא לא לרחק ולא לקרב, לא לטהר ולא לטמא, אלא לעשות שלום בעולם; כל הענין של אליהו הנביא יהיה שלום, לעשות שלום בין עם ישראל. אם נתבונן למה ירדו אבותינו למצרים — נוכח, שהיה זה רק מחמת שנאת חנם, ששנאו האחים את יוסף, ומכרוהו לעבד, ועל ידו הצרכנו לרדת למצרים, להיות משעבדים תחת יד פרעה; נמצא, שהגלות הראשונה, גלות

אֲשֶׁר   וְ תַעֲט   בְּנַחֵל   שֶׁכַּג

מְצַרִּים, הִיְתָה רַק עַל-יְדֵי שְׁנֵאת הָאֲחִים לְאֵח אֶחָד וְכוּ', עַד שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה אֶתְנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְהוֹצִיאָנוּ מִשָּׁם עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְזָכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, וְהוֹלִיכָנוּ אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר, מִפְּאֵת חֹטָא הַמְּרַגְלִים, שֶׁדִּבְרוּ רַע עַל הָאָרֶץ, וּלְבַסּוֹף זָכִינוּ לְהַכְנִס לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשָׁלְמָה הַמְּלֶךְ בְּנָה אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, וְנַחֲרַב — עַל-יְדֵי שְׁלֹשָׁה חֲטָאִים חֲמוּרִים בְּיֹתֵר: עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנִי חָרַב עַל-יְדֵי שְׁנֵאת חֲנָם, שֶׁשָּׁנְאוּ אִישׁ אֶת אַחִיו, וְכֵן מִסְפָּרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (גטין נז) עַל קִמְצָא וְכַר קִמְצָא, שֶׁבְּעֵטְיָה שֶׁל שְׁנֵאת חֲנָם, נִגְרַם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ מֵהַשְּׁכָלוּ, וְהַחֲרִיבוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן (יומא ט:) נִמְצָא, שֶׁכָּל חֲרָבָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָיָה רַק עַל-יְדֵי שְׁנֵאת הַבְּרִיּוֹת, וְעַדִּין אֲנַחְנוּ סוֹבְלִים מִן הַשְּׁנֵאָה הַזֶּה עַד עַצְם הַיּוֹם הַזֶּה.

וּמִי שֶׁעִינִים לוֹ — רוּאָה, שֶׁדְּבָרִים עֲלִיוֹנִים לְמַעַל מֵהַשְּׁגָתָנוּ קוֹרִים עֲתָה בְּעוֹלָם, וְעַם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים רַחֲמִים גְּדוֹלִים, וְלִבֵּל נִהְיָה כָּל-כֶּף בְּטוּחִים בְּעַצְמָנוּ, וְנִזְכָּר הַיֵּטֵב, שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצָה מִשֶּׁהוּ מֵאֲתָנוּ. וְלָכֵן כָּל אֱלוֹ שֶׁמְפִיֲצִים אֶת הָאֱלִילוֹת שֶׁל נְאוּף, שְׁקוּץ, תַּעֲוֹב, וְזֵהוּם, וּמְמַלְאִים אֶת הָאָרֶץ עִם הוֹלָלוֹת וְלִיצְנוּת, אָנוּ מְבַקְשִׁים אֶת הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְחַל לָנוּ, כִּי אָנוּ לֹא חַיִּבִים. "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לָךְ עִם קְדוּשׁ וְטְהוֹר". וּבְעֵת שֶׁאָנוּ מְמַלְאִים אֶת הַפּוֹס הַחֲמִישִׁית לְאֵלֵיהוּ הַנְּבִיא, שֶׁהִיא כְּנֻד "וְהַבְּאֵתִי", שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ יְבִיא אוֹתָנוּ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בְּכַח זְרוּעַ בְּשׂוֹר וְדָם, וְאִזּוּ דִּיקָא אָנוּ אוֹמְרִים בְּקוֹל: "שִׁפְךָ חֲמַתְךָ עַל הַגּוֹיִים, אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ, וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ, כִּי אֲכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת גְּוִהוּ הַשְּׁמוֹ" (תהלים עט, ו), "שִׁפְךָ עֲלֵיהֶם זַעֲמֶךָ וְחָרוֹן אַפֶּךָ יִשְׁיִגֵם" (שם פסוק כה), "תִּרְדֶּךָ בְּאֵף וְתִשְׁמִידִם מִתַּחַת שְׁמֵי הַיָּם" (איכה ג); נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה, לָמָּה דִּיקָא אִזּוּ כְּשִׁפּוֹתֵחִים אֶת הַדִּלְתָּ לְאֵלֵיהוּ הַנְּבִיא שֶׁיְכַנֵּס בְּבֵיתִי יִשְׂרָאֵל, מְבַקְשִׁים מֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵךְ: "שִׁפְךָ חֲמַתְךָ עַל הַגּוֹיִים"? אֵלָּא יֵשׁ לְמוֹד זְכוּת עַל עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּתוּב (תהלים קו, לה): "וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִים וַיִּלְמְדוּ מֵעֲשִׂיהֶם", אָנוּ עִם

שכד   אָשֶׁר   ו' תעט   בַּנְחַל

יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים, כְּלָנוּ קִבְּלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, אַף דָּא
עָקָא, שְׂבַמְשָׁף הַגְּלוּת נִדְבָקוּ בְּנוּ כָּל מִינֵי זְהוּמוֹת וְטְמְאוֹת מְאֹמֹת
הָעוֹלָם, מִפְּנֵי שְׂגָלֵינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל אֲדַמְתָּנוּ, וּבֵין הַגּוֹיִים
נִתְעַרְבָנוּ, אַף אֵינָנו צְרִיכִים אֶת כָּל הַזְּהֵמָה שְׂבָאָה מִבְּחוּץ לְאַרְצֵנוּ
הַקְּדוּשָׁה, לְשַׂרְף אֶת תְּאֵי הַמַּחֲזִין שֶׁל יִלְדֵי יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים,
לְהֵבִיא אֶת הַסְּפָמִים מִן הַמְזֻרַח הַרְחוֹק, וְכֵן אֶת כָּל מִינֵי אֲפֻנֹת הַגּוֹיִים
מִהַמְעַרְב הַפְּרוּע, אֵין זֶה אֱלָא מִפְּנֵי שְׂאָנוּ בְּגָלוּת. וְלָכֵן דִּיקָא
כְּשִׁפּוֹתְחִים אֶת הַדְּלֵת, וּמִקְבְּלִים אֶת פְּנֵי אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, וּמוֹזְגִים אֶת
הַכּוֹס הַחֲמִישִׁית, שְׁהִיא כְּנֶגֶד "וְהֵבֵאתִי", אִז דִּיקָא אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים:
"שְׂפָף חֲמַתְךָ עַל הַגּוֹיִים אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ, וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ
לֹא קָרְאוּ", כִּי אֲנַחְנוּ סוֹבְלִים כְּכָר סֶבֶל גְּדוֹל מְאֹד, וְלָכֵן אָנוּ
מִבְּקָשִׁים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִמְחַל לָנוּ, וּמִקְבְּלִים עַל עֲצֻמָּנוּ
עַל מַלְכוּת שְׂמִים, וּבְצוֹתָא אָנוּ מִתְּפַלְלִים, שְׁנִזְכֶּה כְּכָר לְרֵאוֹת בְּמוֹ
עֵינֵינוּ בְּבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְנִתְקַבֵּץ יַחַד כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָעוֹלָם
לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְנִקְרִיב אֶת קֶרְבֵּן פֶּסַח בְּעֶרְב פֶּסַח, וּבְלִיל פֶּסַח
נִזְכֶּה לְאָכַל מִקֶּרְבֵּן פֶּסַח. אַף זֶה תְּלוּי רַק בְּנוּ, אִם נִקְבַּל עַל עֲצֻמָּנוּ
בֵּין אֲדָם לְמַקּוֹם — עַל מַלְכוּת שְׂמִים, וּבֵין אֲדָם לְחֻבְרוֹ — לְאַהֲבָה
אֶת כָּל יְהוּדֵי, וְלִהְתְּרַחֵק מִמַּעֲשֵׂי הַגּוֹיִים, וְאִז יְבוֹא אֱלֹהֵי הַנְּבִיא,
שְׁהוּא הַכֹּהֵן, וְיִכְנִיס שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַם הַשְּׁלוֹם הַזֶּה נִזְכֶּה
לְגֻאֲלָה, שְׁנִזְכֶּה אַחַת וּלְתַמִּיד לְהַשְׁלִיךְ מֵאַתְּנֵנוּ אֶת כָּל הַשְּׂנְאָת חֲנָם,
כָּלֵל הַבְּיוֹנוּת, הַעֲלָבוֹנוּת, הַחֲרוּפִים וְהַגְּדוּפִים, שְׂמִחְרָפִים וּמְבֻזִים
צְדִיקִים. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִשְׁפַע עָלֵינוּ אוֹר מְמָרוֹם, וְכָף
נִגְאָל גְּאֻלַּת עוֹלָם.

הַמְּאַחַל לָכֶם חַג פֶּשַׁח וְשִׂמְחָה...

וְתַחְגְּגוּ אֶת הַחַג בְּדִיצוֹת, וּבְכַפְרֵט שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְּדוֹל כְּזֶה,
הַמְּחִיָּה וּמְחֻזָּק אוֹתָנוּ, אֲשֶׁרֵינוּ!

אֲשֶׁר   ו' תפ   בְּנַחֵל   שְׂכָה
ו' תפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי צוּ, ב' נִיסָן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמָאֵד מָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, אִיךְ שְׁבַעֲיָרָה קִטְנָה
כְּמוֹ כְּרַמִּיאֵל יִמְצֵא אֶחָד, שְׁכַל-כֶּף מִשְׁתַּוְּקֵק לִילֵךְ בְּדַרְךְ הָאֲמֵת
שְׁדַרְךָ לְפָנֵינוּ רַבְנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לָךְ! בְּעֵינַי הַהֲתַנַּגְדוּת, הַהֲכַרְחַת לְהִיּוֹת כֶּף, שְׁתַּהֲיָה
מִחֲלָקֶת — הֵן מִבְּפָנִים וְהֵן מִבְּחוּץ, כִּי כְּפֵי הָאוֹר שְׁמַגְלָה רַבְנוּ ז"ל
בְּגִלּוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִי יוֹדֵעַ אִם בְּאֲמַת הֵיִינוּ רְאוּיִים
לְהַגִּיעַ לָזֶה, עַל-יְדֵי לְכַלּוֹף מְעַשֵּׂינוּ וּפְגַם מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, אֲבָל בְּאִפְּן
כְּזֶה שֵׁשׁ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת, וְשׁוֹמְעִים מִחֲלָקֶת גְּדוּלָה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן
אָנוּ אוֹחֲזִים בּוֹ, וְלֹא שׁוֹמְעִים וְלֹא מְטִים אֲזַנִּים אֶל שׁוֹם מוֹנֵעַ
וּמְעַכֵּב, עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ זוֹכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְלִינֵק מִנְעָם זִיו שְׁכִינַת
עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁמַגְלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל.

וְהִנֵּה עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הוּא, וְכָל מַה שְּׁאֵדָם זוֹכֶה לְהַכְנִיס בְּדַעַתוֹ
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאֵין
בְּלַעֲדֵי זְוֹלָתוֹ נִמְצָא, עַל-יְדֵי-זֶה פּוֹתַח אֵת פִּי וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ;
כִּי הֲלֹא הוּא יִתְבָּרֵךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְכָל מַה שְּׁמַאֲמִין יוֹתֵר
בְּאֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר מְדַבֵּר עִמּוֹ, וְכָל מַה שְּׁמַרְבֵּה לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר מִתְחַזְּקַת אֲצִלוֹ הָאֲמוּנָה. וְעַל-כֵּן מַה שִּׁיךְ לְחַלֵּק
בְּכָלֵל עַל עֵינַי הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, אֲשֶׁר כֶּף נְהַגוּ כָּל הַצְּדִיקִים
וְהַגְּאוּנִים שְׁבָכֵל הַדּוּרוֹת, וְעַל-כֵּן בְּנֹדָאֵי אֲתָה הוֹלֵךְ עַל דַּרְךְ הָאֲמֵת,
וְאֵין לָךְ לְהַכְנִס בְּשׁוֹם וּכְוֹחִים.

וּבְעֵינַי בְּרַסְלָב, בְּנֹדָאֵי יֵשׁ כָּל מִינֵי מְטַרְפִּים וּפְרָאִים וּמְשַׁגְּעִים,

שכו אָשׁר ו' תפא בנחל

שְׁקוֹרָאִים אֶת עֲצָמָם עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה לַעֲשׂוֹת?! אַף הַמְצִיאוֹת
הַיָּא, שְׁאִין לָהֶם שׁוּם שְׂיָכוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
ז"ל רַק עַל-יְדֵי שְׂקִידָה נִפְלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן טוֹב לְנַסּוֹת
אוֹתָם, אִם הֵם יוֹדְעִים מַשְׁהוּ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אִזּוּ יִתְוַדַּע שְׁאִין לָהֶם
שׁוּם יְדִיעָה וְשׁוּם הַשְׂגָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֵיךְ הֵם יְכוּלִים
לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל?! וְדַבֵּר זֶה בְּרוּר, וְעַל-כֵּן אֵין עֲלֶיךָ לְהַסְתַּפֵּל
עַל הַמַּחְלָקָת שֵׁישׁ עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים.

ואודות ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, יֵשׁ בְּזֶה אַרְיָכוֹת גְּדוֹלָה, וְעוֹד חֲזוֹן
לְמוֹעֵד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁלוֹמֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאִזּוּ
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הדורש שְׁלוֹמֵךְ...

ו' תפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צו, ב' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הוֹן לְשִׁמְעַה טוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה מְאֹד שְׂמֵחַ עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ,
”אֲשֶׁר בְּנַחֲל” שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, אֲשֶׁרֵיךָ וְאֲשֶׁרֵינוּ, וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמָה
יִפְּה יִרְשָׁתָנוּ!

רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל בְּבִית, וְאֵל תִּצָּא וּתְמַהֵר לְרִיב, חַס
וְשְׁלוֹם, וּבִפְרָטִיּוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ, אֵל תַּעֲשֶׂה עֲלֶיךָ שׁוּם בְּקִרְת, רַק רְאֵה
לְחַזֵּק אוֹתָהּ, וְכֵן אֶת הַיְלָדִים, עֲקָר הַצְּלַחְתָּם הוּא רַק עַל-יְדֵי מִדַּת
הַחֲזוּק וְהַתְּפָאָרוֹת, שְׂצָרִיכִים לְחַזֵּק וּלְפָאֵר אוֹתָם וּלְהַגְבִּיֵה אוֹתָם
בְּכָל מִיָּנֵי אֲפָנִים, וְדַבֵּר זֶה מְרַחֵב אֶת הַדַּעַת.

אָשֶׁר   ו' תפכ   בנחל   שכז

אודות מצות מְכוּנָה, אף שֵׁישׁ מְתִירִים, וַיֵּשׁ גַּם הֵתֵר מֵהַבֵּית-דִּין
צָדֵק בִּירוּשָׁלַיִם, אָבֵל אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַזֵּהִירִים בְּמִצְוֹת מִצְּהָ
בְּהַדּוּר, אוֹכְלִים דִּיקָא מִצְוֹת שְׁמוּרוֹת רִיחִים שֶׁל יָד, וְאַפּוּיּוֹת בְּיַד
דִּיקָא.

הַעֲקֹר לְשֹׁמֵר אֶת הַמַּחַם מִחֶמֶץ, שְׁלֵא יָבֹא לִידֵי חֲמוּץ הַמַּחַם, רַק
לְחֹשֵׁב תְּמִיד בְּגִדְלַת הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ו' תפכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר צו, ב' גִּיסָן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רב.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמָאֵד אָנִי מְצֻטְעֵר בְּצַעְרְכֶם.

אָבֵל עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי מִפְתַּח הַיְלָדִים הוּא רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהַתְּפִלָּה יְכוּלָה לְשַׁדֵּד אֶת
הַטֵּבַע וּלְהַבִּיא נִסִּים.

סְגֻלָּה לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים: א. לֹא לְרִיב אִף פְּעַם בְּבֵית בְּשׁוּם
אִפֵּן שְׁבַעֲוֹלָם, אֲפִלוּ שְׁתַּהֲיָה אִיזוֹ סְבָה לְפַעַם, לֹא לְהַתְּעַצְבֵּן וְלֹא
לְפַל בְּשׁוּם פְּעַם וְקַפְדוֹת יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, לְהִיּוֹת רַק סַבְּלָן גְּדוּל
וְלִשְׁתַּק עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר בְּבֵית. ב. לְשֹׁמֵר מָאֵד עַל טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה
בְּדַקְדּוּק רַב מָאֵד מָאֵד, וְלִלְמַד אֶת הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיִכוֹת לְזֶה. ג. לְהַדְּלִיק
לְכָבוֹד שֶׁבֶת אַרְבָּעָה גְרוֹת שֶׁל חֵלֶב וּשְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְשַׁעַת
הַדְּלָקַת הַגְרוֹת לְעַמֵּד לְפָנֵיהֶם, וּלְבַקֵּשׁ אִזּוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "אֲנֵא
ה', תֵּן לִי בָּנִים", וְלְהַפְצִיר הַרְבֵּה בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ, שְׁיַחֲוֶס וַיִּרְחַם
וַיִּתֵּן לוֹ בָּנִים. ד. לְהַרְבוֹת בְּצַדִּיקָה לְכָל עָנִי שְׁבָא אֶל הַדְּלָת, לֹא
לְשַׁלְּחוֹ רִיקָם, רַק לְתֵן לוֹ אֲפִלוּ מִשְׁהוּ, אָבֵל אִף פְּעַם לֹא לְשַׁלְּחוֹ
רִיקָם. ה. לְדַקְדֵּק בְּכִשְׁרוֹת הָאֲכִילָה מָה אוֹכְלִים, וּבְכַרְטִיּוֹת פְּשׁוּרוֹת

שכח אשר ו' תפג בנחל

הבֶּשֶׁר, לְדַקְדַּק מִי הוּא הַשּׁוֹחֵט, וְהָאֵם הַבֶּשֶׁר בְּאֵמֶת כָּשֶׁר כְּמוֹ שְׂצָרִיף.

מָה אָמַר לָכֶם! אִם תּוֹכְלוּ לְקַיֵּם אֶת הַהִנְהָגוֹת הָאֵלוֹ, תִּזְכּוּ לְהַפְקִיד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ. אִם תִּקְבְּלוּ עֲלֵיכֶם לְקַיֵּם אֶת הַחֲמִשָּׁה דְּבָרִים אֵלּוּ, וְנוֹסֵף לְזֶה לְקָרוֹת לְיֶלֶד שְׂיֻלָּד לָכֶם בְּשָׂמִי, אֲזִי בּוֹדֵאִי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְגַּרֵּשׁ בְּשׁוֹם אִפֶּן שְׂבַעוּלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְכֶם...

ו' תפג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָ צוּ, ב' גִּיסָן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֲלָה, נַחֲלָה נוֹבְעָה מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחָיִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְאֲנִי שָׂמַח מְאֹד מְאֹד, שְׂעַדִּין אֶתָּה מִחֲזִיק בְּתַמָּךְ, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִתֵי סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל. רְאֵה לְהַתְמִיד בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ.

הָעֵקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת סְבֻלָּן גְּדוֹל עַל כָּל מֵה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל תִּצָּא לְרִיב וּלְהַתְקוּטִיט עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, וּבְכַפְרִיּוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, רְאֵה לְחַזֵּק אוֹתָהּ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם.

לְעוֹלָם אֵל תִּקְנֶה לְקַבֵּל חֲזָרָה בְּמָה שְׂאֶתָּה מְשַׁקֵּיעַ כַּחוֹת בִּילְדֶיךָ וּבְשִׁכְנֶיךָ, וְאֲזוֹ דִּיקָא תַּצְלִיחַ. אֲבָל אִם תַּצְפֶּה לְאִיזָה גְּמוּלָה, יִהְיוּ לְךָ אַכְזָבוֹת גְּדוֹלוֹת.

וְעַל-כֵּן לָמָּה, בְּנִי, תִּשְׁתַּוְּמֵם וְתִשְׁבֵּר?! יוֹתֵר טוֹב לְךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חֲנָם, וְלֹא לְקוֹוֹת וּלְצַפּוֹת לְשׁוֹם קוֹוֵי שְׂכָר, אֲפֹלוּ מֵאֲשֶׁתּוֹ וּבְנָיו,

אָשֶׁר   ו' תפד   בַּנְחַל   שְׁכַט

וּמְכַל שְׁפָן מֵאַחֲרַיִם. תְּמִיד תִּזְכֹּר כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל וּבְצִדֵק גְּפֵלָא, אֲשֶׁר אֵין אָנוּ יְכוּלִים לְתַפֵּס בְּשִׁכְל
אָנוּשִׁי, וּבְנֻדָּאֵי כְּוָנָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה, וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהִשְׁבֵּר מִכָּל מַה
שְׁעוֹבֵר מֵהַשְׁכָּנִים וּמֵהַקְּרוֹבִים וְכוּ', צְרִיכִים רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וּמֵאַחַל לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכַנוּ.

נא לכתב לי, אם קבל את המכתבים ששלחתי אליו.

ו' תפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ב' ניסן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, לְשִׁמּוֹר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת
לֹא לְאַכֵּל דְּבָרִים מְלוּחִים בְּיֹתֵר, וְכֵן לֹא לְהִתְעַצֵּב, חַס וְשָׁלוֹם,
אֲשֶׁר כָּל זֶה מְבִיא לַחֵץ דָּם גְּבִהָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ וְלִרְקֹד מְרַב
שְׂמִיחָה עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ, שְׁזָכִינוּ לְפַל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עַל אֶף
גְּדֹל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שְׁאָנוּ סוֹבְלִים מְצַבּוּעִים וְשִׁקְרָנִים
שְׁנִתְעַרְבוּ בֵּינֵינוּ, הַמְחַרְפִּין וּמְבִזִּין אוֹתָנוּ בְּחַרוּפִין וּגְדוּפִין וְכוּ',
אֶף-עַל-פִּי-כֵן גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלֵק א', סִימָן ו'), שְׂמִכָּל
זֶה נִעֲשִׂים תְּקוּנִים גְּפֵלָאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי שְׂשׁוּמְעִים
חֲרַפְתָּם וְאֵינָם מְשִׁיבִים, נִכְנָע הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי, וְזוֹכִים לְהַכְּלִל
בוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁנַעֲשֶׂה אֶדָּם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא, הֵינּוּ שְׁנִכְנָע אֶצְלוֹ
הַחֲמוֹר, וּמֵאִירָה אֶצְלוֹ הַצּוֹרֵה, שֶׁהוּא שֵׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא בְּמִלוּי

של אֲשֶׁר ו' תפה בַּנְחַל

הַאֲלֵפִין: יו"ד, ה"א, וא"ו, ה"א, וְנִכְנַע הַחֲמֹר, שֶׁהוּא שֵׁם אֱלֹקֵינוּ, גִּימְטְרִיָּה הַטֵּב"ע, שְׁנֵה הַכֶּס"א.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! מִי שָׁמַע כְּזֹאת, מִי רָאָה כְּזֹאת, שֶׁקִּטְנֵי עָרְךָ כְּמוֹנוּ, פְּגוּמִים כְּמוֹנוּ, שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ אִיזוֹ שִׁיכוֹת אֶל אוֹרוֹת נִשְׁגָּבִים כְּאֵלוֹ, מֵרַב חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין שֶׁהֵם מְנַת חֶלְקֵנוּ, עַל-יְדֵי עֲזֵי פָּנִים שֶׁבִדּוֹר, נוֹאֲפִים כְּכֹלָבִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, נִזְכָּה לְהַגִּיעַ לְבִטּוּל כְּזֶה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיִּתְגַּלּוּ אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁיֵּאִירוּ בָּנוּ שֵׁם אֲדָם, גְּלוּי אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁנִּזְכָּה לֵישֵׁב עַל הַכֶּס"א שֶׁהוּא הַטֵּב"ע, וְיִכְנַע תַּחַתְנוּ.

אֲשֶׁרֵינוּ וּמָה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמָה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ!
רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שֶׁלַחְתִּי לְךָ מִזְמַן קִפְסָה סְפָרִים וּבִינֵיהֶם "אֲשֶׁר בַּנְחַל", תְּכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה, וּרְאָה שְׁיֻפֵץ בְּמַחְנֵכֶם.

ו' תפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר צוּ, ג' נִסָּן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֵלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְגִדְלֵי שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַתְמִיד אֶת הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק עֲצָמְךָ — זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, וּרְאָה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי.

בְּשָׁבוּעוֹת אֵלוֹ הָיִיתִי מְאֹד מְאֹד טְרוּד בְּכָל מִינֵי טְרֻדוֹת

אֲשֶׁר וְ תַּפְּהַ בְּנִחַל שְׁלֹא

בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, גַּם סָבַלְתִּי מְאֹד מִכָּאֲבֵי שְׁנַיִם מִיּוֹם שְׁחִזְרִיתִי מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא הָיָה בְּיָדִי לְכַתֵּב לְכָל אֶחָד בַּפְּרָטִיּוֹת.

הַעֲקָר רָאָה לְעֵבֶד עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה אֲשֶׁר הִיא הָעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה בְּחַיִּים, כִּי כְּפִי פָּגְעִי וּמִקְרֵי הַזְּמַן שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אָדָם, הַהִכָּרַח שְׁיִמְשֵׁף אֶל הָעֲצָבוֹן וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וְצָרִיכִים לְמָסוֹר נִפְשׁוֹ עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה, אֲשֶׁר מְרַחֶבֶת אֶת מִחַ וְדַעַת הָאָדָם, וּמְשַׁנָּה אוֹתוֹ מִהַפּוֹף אֶל הַהַפּוֹף.

כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל צָרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבוֹא אֶל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה, כִּי לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת מְאֹד מְכַבְּדִים אֶת בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁשְּׁמִיחַ בְּמַצּוֹת, כִּי בְּזֶה מְרָאָה אֶת תְּמִימוֹת לְבוֹ אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וְאֵיף שֶׁכּוֹנְנֹתוֹ רְצוּיָה, כִּי הֵלֵא עוֹשֶׂה אֶת זֶה בְּשְׁמִיחָה.

וּמוֹכָא בְּסַפְרִים, כִּי אִף שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל ט:), כִּי שְׂכָר מַצּוּהָ בְּהַאי עֲלָמָא לִיכָא, אֲבָל כְּשֶׁהָאָדָם שְׁמִיחַ בְּמַצּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, מְקַבֵּל שְׂכָר הַרְבֵּה עַל קִיּוֹם הַמַּצּוֹת גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַשְּׁמִיחָה שֶׁל הַמַּצּוּהָ, כִּי בְּזֶה מְרָאָה אֶת פְּנִימִיּוֹת לְכָבוֹ לְטוֹבָה.

הַעֲקָר רָאָה לְהַרְגִּיל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר רַק טוֹב, וְתָמִיד יִהְיֶה רְגִיל בְּפִיךָ רַק מְלִים טוֹבוֹת, לְדַבֵּר בְּאִפְסָן וְדָאִי: "אֲנִי שׁוֹהַ עֲדִין לְהַרְבֵּה דְּבָרִים", וְכֵן עַל אֲשֶׁתּוֹ וְיִלְדָיו יֹאמֵר כֵּן, עַל כָּל אֶחָד, שֶׁהוּא עֲדִין שׁוֹהַ; כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וְנִשְׁבֵּר, אֲזִי מְחִזִּיק אֶת עֲצָמוֹ לְמִיתָר בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ, שֶׁכָּבַר אֵינוֹ שׁוֹהַ לְכָלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, וְכָא עַל-יְדֵי-זֶה לִיְדֵי יְאוּשָׁה. וְכֵן כְּשֶׁנוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וּמְחִזִּיק כֵּן אֶת אֲשֶׁתּוֹ, שֶׁהִיא הַגְּרוּעָה בְּיוֹתֵר, אוֹ אֶת יְלָדָיו, דְּבָר זֶה מְעַצְבָּנוֹ עַד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים לִילָף תָּמִיד בְּדַרְךָ חַיּוּבִית וְדָאִית, וְיֹאמֵר לְעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא כֵּן טוֹב וְאֲשֶׁתּוֹ כֵּן טוֹבָה, וְהַיְלָדִים כֵּן טוֹבִים, וְהַדְּבוּר בְּעֲצָמוֹ פּוֹעֵל עַד מְאֹד. כְּמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִים, כְּשֶׁאָדָם מְקַדֵּישׁ בְּהֵמָה לְקַרְבָּן, הוּא מְקַדֵּישָׁה רַק בְּפִיו, וְכָבַר הִיא מְקַדֵּשֶׁת, וְאִי אֶפְשָׁר

שלב אֲשֶׁר ו' תפז — ו' תפז בנחל

לְשִׁנוֹתֶיהָ כָּלֵל. וּבְזֶה רוֹאִים אֶת כַּח הַדְּבֹר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וּמְכַל
שָׁכֵן כְּשֶׁאֵדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תְּמִיד בְּצוּרָה חַיּוּבִית, אֲזוֹ בְּנֻדְאֵי
יְהִיָּה כָּף.

הדורש שלומך...

ו' תפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי צו, ג' נִיסָן ה'תשמ"ה.

שלום רב.

אֶת מְכַתְּבֶךָ בְּתוֹךְ מְכַתֵּב בְּעֵלְךָ קִבְּלָתִי כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים. וּמְאֹד
מְאֹד אֲנִי מֵצִטְעֵר עַל אֲשֶׁר נִסְתַּבֵּב כָּל הַסְּבוּבִים, שִׁיְהִיָּה הַהֶכְרַח לָכֶם
לְצֵאת מִכָּאן, אִךְ מִי יוֹדֵעַ וּמִי מִבֵּין דְּרָכֵי הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וְעֲלִינוּ
לִידַע, שֶׁכָּל מְאֻרְעוֹתֵינוּ לְטוֹבָה, וְהַכֵּל בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.

וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁהִדְבַּר סוֹכֵב, שִׁזְכִּיתֶם לְגוֹר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה, בְּנֻדְאֵי צְרִיכִים לְשִׁמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֶקְוֶה
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹד בְּחַיִּים חַיּוּתֵי גַם לְעֲלוֹת וְלְגוֹר בְּאֶרֶץ הַקִּדְשׁ, וּמִי
יִתֵּן שְׂוֶה יְהִיָּה כְּכֹר בְּסֻמוֹךְ.

המאחל לָכֶם חג בֶּשֶׁר וְשִׁמַּח...

בְּשִׁבוּעַ הַבָּא אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ סֵפֶר "שְׁמִירַת-הַזְּמַן" מִתְּרַגֵּם
לְאֵנְגְלִית, שִׁצָּא כָּאן לְאוֹר יְפֵה.

ו' תפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי צו, ג' בְּנִיסָן ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַחֲתֵן הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל, נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה (עבֹדָה וְרָה יט:), אֵיךְ שְׂאֲתָה מִתְּמִיד בְּסִדְר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זוּהִי הַמַּתְנָה הַכִּי יִקְרָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִמֶּנּוּ. אֵף שֶׁתְּהִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, קִבְּלָנוּ מִרַבְּנֵנוּ ז"ל רַב טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן, אִוְרוֹת צַחְצָחוֹת, אִוְרוֹת וְהַשְׁגוֹת רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּהַתְגַּלוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מָאֵד, כִּידוּעַ לְמִי שְׂמַתְמִיד בְּדַבְּרֵיו הַקְּדוּשִׁים. אֲבָל בְּיֹתֵר קִבְּלָנוּ מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁהִתְלַבְּשָׁנוּ בָּהֶם בְּשַׁעַת קִבְּלַת הַתּוֹרָה, וְהֵם: "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע", "תּוֹרָה וּתְפִלָּה" (צ"ג לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), סִדְר־דְּרָךְ הַלְמוּד־שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת — שִׁיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוּנוֹ.

וּמָאֵד חֲטָא הָעִגָּל שֶׁנִּתְעַרַב הָעוֹלָם, לְקַחוּ אֶת זֶה מִכָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וַיִּחְזֹר אֵלֵינוּ בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ, וְאַנְחָנוּ זוֹכִים לְזֶה כְּכֹר עֲכָשׁוּ עַל־יְדֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאֵינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּשׁוֹר לְעַל וְכַחֲמוֹר לְמִשְׁאָא (תְּנָא דְּבִי אֵלֵיהּ זוּטָא, פָּרָק טו), וְחוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וְזוֹכָה לְטִיִּל בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכֵן מְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת.

כִּי גַם בְּעֵנִין רַבְּנֵנוּ ז"ל יְכוּלִים לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ מָאֵד מָאֵד, כִּי 'זָכָה — נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם חַיִּים, לֹא זָכָה — נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם הַמָּוֹת' (צ"ג לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא); וְכִמוֹ שְׁרוּאִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֲשֶׁר עָבוּר בְּצַע כְּסָף יְכוּלִים לְמַכּוֹר אֶת נַשְׁמָתוֹ וְכוּ'. פֹּה בָּא פְּלוּנֵי וְכוּ', וְעוֹמֵד בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ, וְאוֹמֵר דְּרָשָׁה אֲרַכָּה בְּדַבְּרֵי חֲנֻפָּה וְכוּ', וְעַכְשָׁו — הֵיִתְכֵן לְהַטְעוֹת אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וִירָאִים הַמְּחַלְקִים הוֹן רַב לְצַדִּיקָה, וְהַכֵּל הוֹלֵךְ בְּשֵׁם רַבְּנֵנוּ ז"ל. (וְעוֹד יְכוּלִים לְהַאֲרִיךְ מָאֵד אֶת מַעֲשֵׂה הַתְּעַתּוּעִים שֶׁלָּהֶם, שֶׁמְדַבְּרִים בְּשֵׁם רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְעֵלֵינוּ הֵם יוֹרְקִים וּמְדַבְּרִים כָּל דְּבָר אֲסוּר וְכוּ', אֲבָל אֵין פֶּאן הַמְּקוֹם לְהַאֲרִיךְ,

שלד   אָשֶׁר   ו' תפז   בנחל

ועוד חזון למועד לגלות קלונם ברבים, ותהלה להשם יתברך, איני נצרך אל הבריות, על-פן איני מתבייש מלומר חות דעתי).

על-פל-פנים מי שזורק כל מיני פוליטיקה של שקר, והולך בדרך התם והפשוט של רבנו ז"ל, ומתמיד בתורה ובתפלה על דרך רבנו ז"ל, אין לשער ואין לספר אל מה יכול לבוא.

ובפרטיות אתה, אהובי, אחי היקר! שזכית למצא עכשו את בת זוגך, ובקרוב תזכה לבנות בית נאמן בישראל, ראוי לך להשליך ממך את כל מיני דמיונות ושטיות והבלים של פוליטיקה, ולקחת את עצמך בידיך, ולהוסיף בתורה ובתפלה בכונה ובמסירות נפש.

ותקבע לעצמך שעורים קבועים בכל יום: במקרא, משנה, גמרא (בבלי, ירושלמי, תוספתא), מדרש רבה ותנחומא, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, ספרי חסידות וספרי רבנו ז"ל, ספרי הזהר והתקונים, ואז תרגיש ערבות נעימות חיות זיו שכנית עזו יתברך בתיך.

ובזה שתזכה להדביק עצמך בו יתברך, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיתהפך רצונה לרצונך, ותהיו לעזר אחד לשני, ותזכה למחין קדושים, לחשב תמיד רק ממנו יתברך.

ראוי לך לעיין בקונטרס "שלום בביתך", ולקיים כל הנאמר שם, וזה יעזר לך הרבה. ויזכני השם יתברך להדפיס את ספרי הגדול: "שלום בית", אשר שם מובא באריכות הנהגות ישרות ועצות קלות, איך לזכות לחיות חיו בשלום בבית, ולדבק עצמו בו יתברך.

המאחל לך מזל טוב...

חשבתי שאוכל לדבר עמך הרבה, אף אני רואה שאין הפנאי בידי, כי אני טרוד בעסק ההדפסה.

אָשֶׁר   ו' תפח   בנחל   שלה
ו' תפח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר צו, שבת הגדול ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שוּתָה מימי הנחל, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ותשואות
חן לך על זה.

תאמין לי, שאין לך עוד צדקה יותר גדולה מצדקה להדפסה,
אשר בזה מקרבים נפשות אליו יתברך, אשר אין למעלה מזה אצלו
יתברך, ואשרי מי שנותן יד וכתף לזה.

בימים אלו הייתי מאד טרוד, כי נולד לנו נכד למזל טוב, ביום
חמישי לסדר ויקרא, כ"ח אדר, ואתמול ביום חמישי לסדר צו, ו'
ניסן, נכנס בביתו של אברהם אבינו, יעזר השם יתברך, שייגדל
בסימן טוב ובמזל טוב, ויהיה תלמיד חכם וירא השם גדול, תורה
ויגדלה במקום אחד.

עכשו, שכבר נעשיתי סבא, עלי בודאי להתעורר ולשוב
בתשובה יותר ויותר, כי הזמן הולך והומה והגוף אפסר היום בא
יומו (שיר רבנו ז"ל). פשאדם זוכה ונעשה סבא, עליו להתחיל לחשב
ברצינות על התקדמות הזמן, שיהיה ההכרח להפשיט את הגוף
ולעלות מעלה מעלה. אבל גם בתוך כך ההכרח לחשב מה
שצריכים להשאיר גם למטה, אשר רק זו נקראת שלמות, כמו
שאמר רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז' וסימן סח), עין שם.

ותהלה להשם יתברך, במשך חצי יובל שנים נדבתי הרבה
לפרסום שם רבנו ז"ל בעולם, על-ידי הפצת מעינות החכמה חוצה,
עד שיכולים לומר כמעט ברור, כי לולא גדל התעמולה שעשיתי
במשך העשרים וחמש שנים האלו, כמעט כמעט שהיה נשכח שם
רבנו ז"ל, "בודאי היה נשאר, פאשר הבטיח לנו רבנו ז"ל בפרוש",
אבל לא היה בפרסום רב כזה, אשר חפץ ה' בידי הצליח.

שלו אשר ו' תפט בנחל

אם כי כמה צבועים נהגים מהפרסום הזה, שבכל מקום שנעשו מקרבים על-ידי ספרינו, הם באים אחר-כך — זה בכדו, וזה בחביתו, וזה בקורתו, ואחר-כך מדברים עלינו כל דבר אסור וכו'. אך מה לנו עמם? ! אנו נמשיך עכשו ביתר שאת וביתר עז להפיץ דעת רבנו ו"ל בעולם.

ותהלה להשם יתברך, בחדש אדר הזה זכיתי להדפיס שמונים ושבעה אלף ספרים חדשים, אשר אני שולח להן כפאן שתראה בעיניך, והשם יתברך יזכנו להדפיס השנה הזו מליון ספרים מספרי רבנו ו"ל, כפאשר אמרתי בראש השנה תשמ"ה, שאני מתפלל להשם יתברך, שאזכה בשנה זו להדפיס מליון ספרים מספרי רבנו ו"ל, הספרים החדשים והיקרים, ותהלה להשם יתברך, עד עכשו חדש ניסן זכינו להדפיס כפאן בארצות-הברית ובארץ ישראל שליש מהסכום הזה, והשם יתברך יזכני לשוב בתשובה אמתית וגם לזכות את כלל נשמות ישראל.

הדורש שלומך...

דרכו של מוהרנ"ת ו"ל היתה, לדבר עם כל מי שנכנס אצלו, ולא היה מסתפל על שום חשבונות פרטיים, שכשהלה יצא יעשה ממנו ליצנות, הוא לא הסתפל על זה, רק כשנכנס אצלו מישהו לדבר מרבנו ו"ל, דבר עמו הרבה.

ו' תפט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר צו, שבת הגדול ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד אני שמח בבשורה הטובה שאתה מבשר לי בכל

אָשֶׁר   ו' תפּט   בּנְחַל   שְׁלוֹ

פּעם, שְׁתַּהֲלֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, אַתֶּם מְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶת אִוְרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, עַל-יְדֵי הַפְּצַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁיַעֲזֹר לָכֶם, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּזֶה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גַּעֲלָה מִזֶּה.

אוֹדוֹת שְׁאַתָּה מְחֻזָּק אוֹתִי לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל הַמְּתַנַּגְדִּים, בְּאַמַּת אַתָּה צוֹדֵק, אֲבָל כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵיזֶה חֶרֶבֶן הֵם עוֹשִׂים, הִהְכַרְח לִי לְצִאָת בְּכוֹתֶבֶת קָשָׁה, וּלְגִלוֹת פְּנִיָּהֶם הָאֲמִתִּיּוֹת שֶׁל מְתַנַּגְדֵי, שְׁלֹא יִחְשְׁבוּ בַּעוֹד דוֹר — מִי יוֹדֵעַ מִי חֵלֶק עָלַי.

וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁהִזְכַּרְתָּ לִּי, שֶׁבְּחֹר אֶחָד נִתְקַרַּב עַל יָדְךָ, וְהִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּשִׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּכְבָר הִסְפִּיק לְסַיֵּם כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה, וְעוֹד כַּמָּה מְסַכְּתוֹת עַל-פִּי סִדְרֵי דְרָף הַלִּמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁפָּגַשׁ אֶת הַמ"ק, וְהוּא הִתְחִיל לְדַבֵּר כְּנִגְדֵי דְבָרֵי חֲרוּף וְגִדּוּף, עַד שֶׁעָקְרוּ מֵהַחַיִּים. מָה אָמַר לָךְ! הַמ"ק הִזָּה נוֹלַד בְּפָסוּל, אִמּוֹ גָּאֲנָסָה עַל-יְדֵי אֲנִגְלֵי אֶחָד, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחָנָם, שְׁאַרְס זֶרַע הַגּוֹי מְטֻשָּׁטֵשׁ אוֹתוֹ וְיוֹצֵא תְּמִיד. וּכְדֶרֶךְ הַטְּמֵאָה, שֶׁתְּמִיד רוֹצֵה לְהִתְאַחֵז בְּהַקְדָּשָׁה, וְעַל-כֵּן בְּכָל עֵת שְׁיֵשׁ לוֹ הַזְדַּמְנוֹת, הוּא מְדַבֵּר עָלַי, אֲבָל כְּבָר לֹא יוֹעִיל לוֹ, כִּי הוּא בְּחֻטְאוֹ יָמוּת מִיָּתֵה מִשְׁנָה, כְּמוֹ שֶׁמֵּת הַכֶּלֶב הַשָּׁחַר מִיָּתֵה מִשְׁנָה. וְהִסְפַּרְיִם הַחֲדָשִׁים שֶׁזָּכִיתִי לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יִדְפְּסוּ וְיִחְזְרוּ וְיִדְפְּסוּ, עַד שֶׁיִּתְפָּשְׁטוּ בְּכָל בֵּית מִבְּתֵי אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּבֵתֵי אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, שְׁמֵהֶם גָּזְלוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הַסְּפָרִים הָאֵלוּ יִחְזְרוּ לָהֶם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהוֹלְכִים וְנִדְפְּסִים עֲכָשׁוּ אֶחָד אַחַר הַשְּׁנִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שלח   אָשֶׁר   ו' תצ   בַּנַּחַל

ו' תצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשׂוּי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר צוּ, שַׁבַּת הַגְּדוֹל ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל, נַחַל נוֹבַע מְקוֹר
הַכְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַע קוֹל חֲדָשׁ
בְּשִׂמְמוֹן הַמְדַבֵּר וְכוּ', הַמְשַׁתְּקֵק לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר אָמַר
עַל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא נִהְרַם הַמְטָהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים (תִּי-מוֹהֲרֵן, סִימָן שֶׁלֹּב),
וְאֵין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאָשֶׁר יְדוּעַ, כִּי הוּא בָּא אֶל דּוֹרוֹתֵינוּ
אֲלֵה לְכַנּוֹת אֶת תְּבַת נַח, שֶׁהִיא תְּבַת הַתְּפִלָּה, כְּדִי לְהַנְּצִיל עַל-יְדֵי-זֶה
מִהַמְבוּל שֶׁל גְּאוֹף וּכְפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁיִּרְדּוּ לְעוֹלָם. וְאֶשְׂרֵי מִי
שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹךְ הַתְּבָה שְׁבָנָה, וְהוּא מְבַאֵר הַרְבֵּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים —
קַחֵם מְשִׁם.

וּכְפִרְטִיּוֹת רְאוּי לָךְ לְעֵיִן בְּקוֹנְטֵרַס "טְהַרַת-הַבְּרִית" שֶׁנִּדְפַס
עֲכָשׁוּ, וּבִסְפָר "שְׁמִינַת-הַבְּרִית", וּבִסְפָר "אוֹת-בְּרִית", וּבְיִתְר
הַסְּפָרִים אָשֶׁר תִּקְבְּלֵם בְּמִשְׁרָדֵינוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ לְהַצְּלִיחַ דְּרַכֶּיךָ, וּבְכָל אָשֶׁר תִּפְנֶה
תְּצַלִּיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

כְּרִיף רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחַבּוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיף
ל"ח, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְסֵדֶר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיף ל"ט לְהַגְּדִיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק לַח

- ג . . . . . פֶּתַח דְּבַר
- ה . . . . . הַקְדָּמָה
- יא . . . . . ר' רמח
- יב . . . . . ר' רמט
- יד . . . . . ר' רנ
- טז . . . . . ר' רנא
- יז . . . . . ר' רנב
- יח . . . . . ר' רנג
- יג . . . . . ידבר מאהבת כל אחד מישראל, ובכפֶּרְטוּיּוֹת אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וַיֵּעֶץ לְנַמְעֵן שֶׁלֹּא לְזַנַּח אֶת אֲמוֹנוֹת הַנְּגָרוֹת שֶׁלוֹ, וַיִּסְפֹּר מֵר' חַיִּים סְטוּלְעַר (הַנְּגָר) מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְגִדֵּל מִדְּרָגָתוֹ שְׂזָכָה עַל-יְדֵי תְּמִימוֹתוֹ.
- יג . . . . . יתן לזוג הַדְּרָכָה מִכְּרִטָּה בְּכַעֲיָה אִישִׁית שֶׁהִתְפַּתְּחָה בְּמִשְׁפַּחְתָּם הַטְּרִיָּה, וַיִּסְדֵּר תְּשׁוּבָה סְעִיפִים שֶׁל הַוִּירָאוֹת כִּדָּת מֵהַלְעֲשׂוֹת לְקִרְיַת יְשׁוּעָה שְׁלֵמָה, וַיִּדְבֵּר נֶגֶד הַרְצוֹן לְזִכּוֹת בְּפֶרְסוּם שֶׁל שְׂקָר.
- יד . . . . . ידבר נוֹרָאוֹת מִמָּה שֶׁקָּרָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִשְׁפִּיחוּ אֶת הָאֲמוּנָה מְכֻלָּל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַמִּפְיֵץ סְפָרִים שֶׁל אֲמוּנָה בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמֵהַמְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה עִם אֲחֵרִים, שֶׁזֶה תְּקוּן הַחֻטָּאִים, וַיִּבְקֹשׁ שִׁיתְּפַלֵּל עֲלֵיו בְּקִבְרֵי הַצַּדִּיקִים.
- טז . . . . . יגלה, שֶׁהִתְפַּצָּה — לְמִי שֶׁאֵינּוּ יְכוּלִּים לְלַמֵּד בְּעֲצֻמוֹ, הִיא תוֹעֵלֶת גְּדוּלָּה, כִּי גוֹרֵם שֶׁעַל-כָּל-פְּנִיִם אֲחֵרִים יִלְמְדוּ.
- יז . . . . . יחזק בת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְלָה, וּמְקַבְּלָת עַל עֲצֻמָּה לְהִיּוֹת שְׂמוּרָה מְעַתָּה, וַיַּעֲוֹרָה עַל שְׂמִירַת שְׂבֵת, וַיַּחְבֵּר בְּעֲדָה תְּפִלָּה קְצָרָה.
- יח . . . . . ידבר מְעַנְּנֵן נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, וְשִׁצְרִיךְ לְהִזְהָר מֵרַבּוּי אוֹר, וְלַחֲטֹף בְּכָל יוֹם אֵיזָה טוֹב, וְלַחֲשֹׁב רַק עַל הַיּוֹם הַזֶּה, בְּסוּד "הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ".

- יח** ר' רנד . . . . .
 יגלה עצמת ההשפעה שיש לאשה על בעלה, ועל-כך ראוי לה לשמח ולעודדו, ואז פשיהיה טוב לו, יהיה טוב גם לה.
- יט** ר' רנה . . . . .
 יגלה מעלת השמחה המכנסת סבלנות בחיים ואמונה, שזו עבודת האיש הישראלי, ויספר מעשה מאחד מאנשי שלומנו, איך רקד ושמח למרות עניותו.
- כ** ר' רנו . . . . .
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו חסידי ברסלב, בו יעוררם מאד מאד על התכלית הנצחית מתוך תחושת ערך יקרת ימי הנעורים, שאי אפשר לקנותם וכו', ויזרו ללמד השעורים והתפללות כראוי, וידבר ממדת התמימות דקדושה, ושהליצנות היא אם כל חטאת, וצריך לבערה לחלוטין מאתנו. וידבר מבתי הכנסיות של "היכל-הקדש" שבכל עיר וצביונם, והעקר בהתקרבות — להתמיד בספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן".
- כד** ר' רנז . . . . .
 ידבר משלום בבית, שהוא חוב גדול על-פי דעת רבנו ז"ל, ויעורר לחזר הרבה בשיחותיו הקדושות, ולהרגיל עצמו לחשב רק ממנו יתברך, ולברח מחברים רעים, וידבר מהנהגת מוהרנ"ת ז"ל, שהשתדל לדבר בכל יום עם מישהו מרבנו ז"ל, ויחזק על הדבור אליו יתברך.
- כה** ר' רנח . . . . .
 יחזק על אמונה פשוטה, ולזרק את כל החכמות של הבל, וכדברי הבעל-שם-טוב הקדוש ז"ע.
- כו** ר' רנט . . . . .
 יחזק את הנמצא, שעוברים עליו בלבולים מעצמו ומאחרים, וכל זה נסיון, כי רוצה להכניס את הצדיק האמת בעולם, ויחזקו על למוד ספרי רבנו ז"ל, אשר זה יתן לו כח להחזיק מעמד, ויעוררו לבנות בי"ת רוחני וכו', ויגלה מעלת "אשר בנחל", שהסמ"ך-מ"ם שזנא את הספר הזה, וכח הדבורים אליו יתברך.
- כח** ר' רס . . . . .
 ידבר בגנות אלו המסיתים לעבר על מצות עשה של כבוד אב ואם, שהיא חמורה שבחמורות.

תִּכְן הַעֲנִינִים

שמא

ו' רסא . . . . . כט

יגלה שְׁדָבֵר רַבְנוּ ז"ל אִינוּ מְצַמְצָם בְּמָקוֹם יְחִיד, וְאֶדְרָבָה, בְּמָקוֹם שִׁישְׁנָן מְרִיבוֹת וְלִיצְנוֹת, מְסַלְקִים אֹרֹר מִשָּׁם, וְכָל אֱלוֹ שְׁחֻלְקוּ עָלָיו, נֶעְנְשׁוּ בְּאֶפֶן מֵר מָאָד.

ו' רסב . . . . . ל

יבָאֵר, שְׁעָקֵר הַתְּקוּן לְחַטָּאוֹת הַנְּעוּרִים הוּא שְׁמִירַת הַלְשׁוֹן בְּקִדְשָׁהּ, וְלִידַע שְׁאֶפְשֵׁר לְתַקֵּן הַכֹּל.

ו' רסג . . . . . לא

יְדַבֵּר מִעֲנִין עֲשִׂית טוֹבָה לְאִיזָה בַר יִשְׂרָאֵל, שְׁצָרִיף לְעֶסֶק בְּנֵה אֶפְלוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, אִף אִם יִקְבֹּל רָעָה, וּמֵאִידָף יִגְלֶה גְנוּת הַמְּשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה.

ו' רסד . . . . . לב

יְדַבֵּר מִעֲנִין פְּתִית לְמֵאוֹר, שְׁעַל-יְדֵי שְׁאָדָם נִשְׁפָּר, יְכוּל לְהֵאִיר לוֹ מָאָד, וַיַּחֲזֵק לְהַתְּנַהֵג עַל-פִּי הַהַקְדָּמָה שֶׁל 'מַעַט גַּם-כֵּן טוֹב', וַיַּעוּרֵר מָאָד עַל קִדְשַׁת הַדְּבוּר.

ו' רסה . . . . . לד

יְדַבֵּר מִזְכוּת הַרְבִּים שֶׁל הַפְּצָה וְהַדְּפָסָה וְכוּ', וְתַקְנָה לְפִתְיַחַת הַגְּבוּלוֹת לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

ו' רסו . . . . . לה

יְדַבֵּר נְפִלְאוֹת מְחֻבָּת לְמוֹד "לְקוּטִי-הַלְכוּת", וְאֵת גְּדֹל הַהִתְחַזְקוֹת שְׁשָׂאֵב מִשָּׁם כָּל הַשָּׁנִים, וַיִּגְלֶה שֶׁלְּהַנְּצֵל מִפְּגַם הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ו' רסז . . . . . לו

יֹוכִיחַ בְּתוֹכָהּ מְגֵלָה אֵת הַנְּמַעֵן, שְׁעִינוּ צָרָה בְּהוֹצָאת סְפָרִים רַבִּים וְכוּ', וַיַּעֲתִיק דְּבָרֵי הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ בְּעֲנִין זֶה, וַיְדַבֵּר מְאִיזָה עֲנִין פְּרָטִי שְׁאִין כְּדָאֵי לְסַפֵּר הַצָּרָה לְאַחַר וְכוּ', וַיִּגְלֶה הַתְּלַהֲבוֹת עַל שְׁזָכָה לְלִמּוֹד הַתּוֹרָה רַפ"ב עִם הַהַלְכוּת הַשְּׂיִכוּת לְזֶה.

ו' רסח . . . . . לח

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נְפִלְאוֹת מִשְׁמַחַת יְהוּדוּתָנוּ, וַיִּסְפֵּר מִהַצְּדִיק מְסֵאֵסוֹב, וַיַּעֲזֵן לְלִמּוֹד קָטַע בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן בְּכָל יוֹם וְכוּ', וַיִּצְטַט סְפוּר מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מִה שְׁאָמַר מוֹהַר"ת ז"ל בְּעֲנִין רְקוּדִים.

- ו' רסט** . . . . . **לט**
 יְדַבֵּר דְבוּרִים עֲמֻקִּים, חֲזוּק נוֹרָא וְנִפְלְאָא בְּעֵינַיִן "אַל יִתְיַאֵשׁ עֲצֻמוֹ מִן הָרַחֲמִים", וְיִדְבֵּר מֵעֵינַיִן הַהִבְטָחָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל לְבָאִים עַל צִיּוּנוֹ הַקְדוּשׁ, וּמַהֲהִכְנֶה לְעוֹלָם הַבָּא עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מִבְּטַל אֶת עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְדְבוּק בּוֹ בְּחֻדְרוֹ בְּמַחְשַׁבַת קִדְשׁ שֶׁל אַחֲדוּת הַנְּיָ"ה.
- ו' ער** . . . . . **מא**
 יְדַבֵּר מִהַתּוֹרָה ר"נ שֶׁבְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', וַיְגַלֶּה כִּיצַד הַתּוֹרוֹת שְׁלוֹמְדִים מוֹעִילוֹת לְחֲזוּק וּבְרִיאוֹת וְהַצְלָחָה, וְכֵן הָיָה מְנַהֵג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.
- ו' רעא** . . . . . **מב**
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת מַצּוֹת עֲשֵׂה דְאוּרֵיתָא שֶׁל בְּרַכַּת-הַמְּזוּן, וְהַחֲיוּב לְאַמְרָה מְלָה בְּמִלָּה, וְיִסְפֹּר בְּאַרְיֵכוֹת מַה שֶׁהָיָה לוֹ עִם ר' לױי יִצְחָק ז"ל בְּמוֹצָאי יוֹם כְּפוּר, וְאֵיךְ חִזְקוּ מְאֹד וְכו'.
- ו' ערב** . . . . . **מו**
 יְדַבֵּר מֵעֵינַיִן זְכִירַת מַעֲשֵׂה עַמְלֵק, וּמַחֻבַּת הַדְּאָגָה לְגִשְׁמִיּוֹת הַזּוּלַת יוֹתֵר מִלְחָמָרִיּוֹת עֲצֻמוֹ.
- ו' רעג** . . . . . **מו**
 יְדַבֵּר מֵעֵינַיִן מְסִירוֹת נַפְשׁ עַל קְדוּשׁ ה', וְאֵיךְ אֶפְשָׁר לְזִכּוֹת לְכֹסֶף לְזָהָה תְּמִיד.
- ו' רעד** . . . . . **מז**
 יְדַבֵּר מַחֻבַּת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְעֵסֶק בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְיַע כְּסוּפֵיו לְזָהָה.
- ו' ערה** . . . . . **מח**
 יְדַבֵּר מִסוּד מַדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת, וּמֵעֵינַיִן 'לֹא זָכָה נַעֲשִׂית לוֹ סֵם הַמּוֹת', וַיְגַלֶּה גִדְּל הַזְּכוֹת שֶׁל הַמְקַרֵּב אֶת בְּנָיו.
- ו' רעו** . . . . . **מט**
 יְדַבֵּר מִהַמְּדָה הַטּוֹבָה שֶׁל סְבָלְנוֹת וְכו', וַיְבָאֵר עַל-פִּי זֶה פְּסוּק בְּפָרְשַׁת נַח בְּעֵינַיִן הַיּוֹנָה שֶׁבָּאָה לְעַת עֲרַב.
- ו' רעז** . . . . . **נא**
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַחֻבַּת הַהִדְפָּסָה עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיְגַלֶּה אֵיךְ

הַסְּפָרִים אֱלוֹ מַצִּילִים נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט כְּעַת שֶׁהַמְסִיוֹן עוֹבֵד חָזָק
עַל נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל.

ו' רעח . . . . . נב

יֹדְכִיחַ מֵאֵד אֶת הַנִּמְעָן שֶׁמִּתְאַכְזֵר עַל אִשְׁתּוֹ, וַיִּגְלֶה שֶׁמִּמֶּנּוּ נוֹכַח לְרֵאוֹת
אֶת מַעֲשֵׂי כָּל מַתְנַגְדָּיו, וַיִּתְּנָה רַעַת הַדּוֹר שֶׁנִּתְחַלַּף טוֹב בְּרָע.

ו' רעט . . . . . נג

וַיְדַבֵּר עַל לֵב רַחוּק, שֶׁיָּשׁוּב אֶל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וַיִּתְאַר גְּנוּת מִשְׁחָק
הַקְּלָפִים, וַיַּעֲזְרוּ עַל פִּשְׁטוֹת הַיְהוּדוֹת, וַיִּשְׁבַּח הַזּוֹכִים לְשִׁפְךָ אֶת נַפְשָׁם
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ו' רפ . . . . . נד

יֵאֱחָל בְּקִצְרָה אַחֻלִּים לְרַחוּק, וַיִּקְרְבוּ בְּעַדוֹד עַל קִדְשַׁת הַמִּשְׁפָּחָה.

ו' רפא . . . . . נה

וַיְדַבֵּר מִהַתְּשׁוּבָה כְּנִגְדַּת הַמְסִיוֹן — הַקּוֹנְטְרָסִים הַמְדַּבְּרִים מְאֻמוּנָה, וַיַּחֲזֵק
עַל עֲנִינֵי הַהִפְצָחָה.

ו' רפב . . . . . נו

וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִתְלִמִּידֵי הַצַּדִּיק, שֶׁאֶצְלָם אֶפְשָׁר לְמַצֵּא אוֹר הַצַּדִּיק, אֶךְ
הָעֶקֶר שֶׁלֹּא יֵהָא רַמְאֵי כְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְכִּיר מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה אֶצְל
מוֹהַרְנֵי"ת ז"ל בְּעִנְיַן זֶה, וַיִּגְלֶה כִּי־עַד עַל־יְדֵי אֲהַבַּת הַצַּדִּיק מִבְּטָלִין
אֲהַבּוֹת רַעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

ו' רפג . . . . . נח

יִגְלֶה גְלוֹי נִפְלְאָה מִסוּד הַגְּלָגוּל שֶׁל אֵיזָה יְלֵד קָטָן, שֶׁנִּמְשָׁף בְּאַרְחַ פְּלֵא
לְרוֹחַנִּיּוֹת, וַיִּבְהִיר מֵהַ קְרָה שָׁם, וַיִּתֵּן עֲצוֹת וְתַקּוּנִים לְתַקֵּן הַנֶּפֶשׁ
הַמְּגַלְגֶּלֶת וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי־עַד לַעֲשׂוֹת זֹאת.

ו' רפד . . . . . ס

מִכְּתָב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, בּוֹ יַחֲזִקֵם לְקִרְאֵת
סִיּוּם חֲמֵשׁ בְּרֵאשִׁית, וַיְדַבֵּר מֵעִנְיַן חֲשִׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ שֶׁל כָּל יוֹם וְכוּ', וְעִנְיַן
יְמֵי הַשׁוֹכְבִּים, וּמַעֲלַת הַכְּפֻנָּה בְּשִׁלְשׁ הַתְּפִלוֹת, וְחֻזּוֹק בְּאַמוּנָה כְּנִגְדַּת
הַשׁוֹנְאִים וְכוּ'.

ו' רפה . . . . . סא

יַחֲזֵק בְּחֹר מִקְרָב עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה הַמְצַלֶּת מִפְּגַם הַבְּרִית, וַיְדַבֵּר מִח"י

תָּכֵן הָעֲנִינִים

פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, וְיוֹם תְּהִלָּים, וְקָרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה עַל-פִּי הָאָר"י
ו"ל, וְתִקּוֹן הַכֶּלֶלִי, וְיָשׁוּב הַדְּעַת בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

ו' רפו . . . . . סג

יְגַלֶּה שְׁאֵפְלוֹ בַעַל הָעֵבֶרָה הַכִּי גָדוֹל, יִהְיֶה לוֹ תִקּוֹן עַל-יְדֵי רַבְּנֵי ו"ל,
וְצָרִיף לְשִׁמַּח בְּהִתְקַרְבוֹת אֱלֹיו, וְיִרְחִיק מִדְּפָאוֹן הַנִּמְשָׁף מִמִּדַּת הַקְּנָאָה,
וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ שְׁלִיחוֹת וְנִקְדָּה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ.

ו' רפז . . . . . סה

יִחֲזַק בַּת יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַזְקַת מֵהַסְּפָרִים, וְיַעֲזֹרָהּ עַל הַתְּחַדְּשׁוֹת, וְיִדְבֹר
מִעֲנִין נִקּוֹד וְצָרִיכַת סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְיִזְרֹז לְשִׁמּוֹר עַל בְּרִיאוֹת וּמְנוּחַת
הַגּוּף וְעַל שְׁלוֹם-בַּיִת, וְיִדְרִיף בְּעֲנִין זֶה, וְכֵן מַעֲלַת הָאִשָּׁה הַמְּסִיעֶת
לְבַעֲלָהּ לְלַמַּד תּוֹרָה.

ו' רפח . . . . . סו

יִחֲזַק עַל אֲרַבְעָה לְמוֹדִים קְבוּעִים, וּבְנִסְיָה בְּדַרְךְ לְבַד לְהִתְבּוֹדֵד
בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה. וְכֵן לְהַפְיֵץ סְפָרֵי אַמוּנָה וְשִׁמְרַת הַבְּרִית לְאֲנָשִׁים
שְׁמַעֲלָה עַל מְכוּנִיתוֹ.

ו' רפט . . . . . סז

יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַפְּצַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים.

ו' רצ . . . . . סח

יְגַלֶּה שְׁכָכַל שְׁמַאִיר לְאָדָם שְׁפַע אֱלֹקֵי, כִּף מַאִיר עָלָיו שְׁפַע גְּשָׁמֵי גַם-כֵּן,
וְהַשְּׁפָעָה הַעֲלִיוֹנָה הִיא תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, וְסוּד הַסְּפִירוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן
הַצְּנוּרוֹת, וְעֲנִין עֵסֶק הַיְחוּדִים, וְעַל-יְדֵי שְׁמַגְלִים לְשָׁנֵי אַמוּנָה, הוּא
מְשַׁלֵּם בְּשִׁפְע גְּשָׁמֵי, וְיִקְשֹׁר כָּל זֶה לְעֲנִין הַפְּצָה, שְׁכַלְנוּ חֲיָבִים לְעֵסֶק
בְּזָה.

ו' רצא . . . . . ע

יִבְהִיר וְיִבְאָר הָעֲצָה שֶׁל 'מַעַט גַּם-כֵּן טוֹב', וְיְפַלֵּג בְּמַעֲלַת שְׁמִחַתְנוּ
שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבִּי בְּזָה.

ו' רצב . . . . . עא

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַתִּקּוֹן הַנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל
בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, וְיַעֲזֹרֵר עַל קְדֻשַׁת הָאֵיבָרִים שְׁמֹזְכָכַת אֶת הַמַּחַ, עַד
שְׁמִתְחִילִים לְיַחַד הַד' יְחוּדִים הַקְּדוּשִׁים, וְיַעֲזֹרֵר לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ תְּבַרְךָ
וְלְדַבֵּר עִמוֹ תָּמִיד, וְעַל שְׁלוֹם-בַּיִת וְהַפְּצָה.

תִּכְן הָעֲנִינִים

שמה

ו' רצג . . . . . **עב**
יִזְהִיר הַנִּמְעָן מְאֹד בְּקִיּוּם מִצְוֹת הַנְּחַת תְּפִלִּין, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעַלַת מִצְוֶה יִקְרָה זוֹ, וְהַמְזֻכָּה אַחֲרַיִם בָּהּ, וַיַּעֲוֶר עָלֶיהָ מְאֹד.

ו' רצד . . . . . **עג**
יְדַבֵּר מִהַמְצִיאֹת הַיְחִידָה שֶׁהִיא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, וְצָרִיף לְהַתְּבוּנָן בְּכָל דָּבָר וְלִדְעַת, שֶׁקִּיּוּמוֹ הוּא רַק מִפְּאֵת שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִחִיָּה אוֹתוֹ בְּכָל רִגְעַ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַנְּשֻׁמָּה הָאֲצוּלָה, וְסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הָאָדָם, וְעַל-כֵּן צָרִיף לְהִזְהַר בּוֹ, וּמִכָּאן רוֹאִים מַעַלַת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים.

ו' רצה . . . . . **עד**
יְדַבֵּר מִשִּׁיחַת ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ו"ל, שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר שׁוֹנֵא אֵת הָאָדָם גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּגְלֶה, שֶׁמִּכָּל צָרָה יְכוּלִים לְצַאת, רַק אִם יִכְנִיס מִחוּ בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל.

ו' רצו . . . . . **עה**
יְדַבֵּר בְּגִנוֹת הַנְּהַג שֶׁל הָעוֹזְבִים אֵת בֵּיתָם וְנוֹסְעִים לְמַרְחָקִים, וּמִתְמַוָּדִים עִם נְסִיּוֹנוֹת, וַיִּזְכִּיר אֲזַהְרָתוֹ בְּעֲנֵן 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תִּרְגוּם', שֶׁבְּשָׂבוֹעַ שְׁזוֹנָחִים זֹאת — סוֹבְלִים אֵיזָה סִבָּל.

ו' רצז . . . . . **עז**
יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שֶׁהוּא מְאוּמְרֵי תְהִלִּים, מִלְּבִישֵׁי כְּתוּר הַמְּשִׁיחַ, וַיִּסְפֹּר מִהִנְהַגַת מוֹהֲרֵנֵי ו"ל בְּעֲנֵן אֲמִירַת תְּהִלִּים, וַיִּגְלֶה מַעַלַת הַתְּפִלָּה בְּעַת פְּתִיחַת הָאוּרֶן.

ו' רחצ . . . . . **עח**
יְדַבֵּר מִח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וַיִּגְלֶה סְגֻלַת טְבִילָה בְּכָל יוֹם, וְתִקּוּן שׁוֹבְבִי"ם — לְכַתֵּת רַגְלָיו לְהַפִּיץ, וַיִּבְהִיר שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם מִפְּחַד מְנַשְׁמוֹת גְּבוּהוֹת, וְגִלּוֹי רַבְּנוֹ ו"ל הוּא גִלּוֹי אֱלֻקוֹת.

ו' רצט . . . . . **עט**
יְדַבֵּר מִסוּד אוֹתִיּוֹת א"ב וְתִכּוּנָתָן, שֶׁקְּשׁוּרָה עִם תְּכוּנַת קִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּכָל הַדּוֹרוֹת, עַל-פִּי דְבָרֵי הַחַת"ם סוֹפֵר זי"ע, וַיִּבְאֵר זֹאת בְּאֵר הַיֵּטֵב, אִיךָ טְבָעֵי בְּנֵי-אָדָם נִרְמְזִים בְּצוּרַת הָאוֹתִיּוֹת, וַיִּקְשֹׁר לְזֶה עֲנֵן הַתְּבוּדוֹת, וְאֲמִירַת תְּהִלִּים וּמַעַלְתָּם הַנְּשֻׁבָה.

ו' ש . . . . . **פא**
יְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׂכָחָה בְּלִמּוּד, וְשִׁמְרָה עַל הַשְּׁנָה, וְלְהַתְּחַתֵּן לְשֵׁם שְׁמַיִם, וּמְנַהֵג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּיַחְסָם עִם הַזּוֹלָת.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

שמו

ו' שא . . . . . פב

ידבר מחובת ההתחזקות ברצוא ושוב, שזה סוד קרבן המצרע, ועל-ידי שאדם תזק בנזקתו הטובה, יכול להביא את כל העולם אליו יתברך, ויעורר על שעורים קבועים, ועל שמירת בריאות בני ביתו, ועל שמחת המצוות, ולא לפחד כלל, ועל הג"ה ב"אשר בנחל".

ו' שב . . . . . פד

יעורר ללמד ספרו הקדוש של רבנו ז"ל "לקוטי-מוהר"ן", ולסימו פעם בחדש או חדשים, ויגלה מעלת הענין, וישבח זמת הנמצען להפגס ללמוד הש"ס, ויבהיר לו ערך הענין, וידבר מסבגלות, ומקנה בשבת-קדש, ופגם המקרה, ולא להתבלבל מאף אחד פדגמת אותיות ספר תורה.

ו' שג . . . . . פה

ידבר ממצאת האבדות הרוחניות על-ידי שבאים לצדיק, וצריך לבקש הרבה מאד, שנוזקה לידע היכן הוא הצדיק האמת, ויתנה צרותינו, שקל משגע מתהלל בעניניו העקמים, כאלו הם על-פי דעת רבנו ז"ל, חס ושלום.

ו' דש . . . . . פז

יביע שמחתו על קריאת הספורים מההפצה שספר לו הנמצען, ויבנה רואים מעלת הפעילות של הפצת הקונטרסים, ויחזקו על פעם, וידבר מעסק הסופרות, ומהסיעתא דשמיא שיש לו בחבור הקונטרסים, וידבר מעצת מלתא דשטותא.

ו' שה . . . . . פט

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, ובו יחזקם על מדת האהבה והשלום, ויעורר על השתוות הפעלות משנות לאחדות אחת פשוטה, ויגלה, שקל יום הוא יום, ויזרו לקרא קריאת שמע שעל המטה לפי נסח הארז"ל דיקא, וידבר מענין קרוב אחרים והארה בהם, שזה היה רצונו של מוהרנ"ת ז"ל.

ו' שו . . . . . צ

יחזק על למוד ח"י פנקים משניות בכל יום, ויגלה מעלת זה הלמוד, ויזהיר המדפיס שלא יכנס בחובות, ויתכנן ביצר לעזר לו, ויזהירו שלא להתפעל מאף אחד, ובפרט לפי גדל צו השעה, כנגד שקלקלו פל-כף בארץ ישראל.

תַּכְּן הָעֲוִיָּנוּם

שמו

ו' שז . . . . . **צב**

יְדַבֵּר מִמְשָׁלוֹחַ סִפְרִים לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּמִדָּה בַּתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה עַל־פִּי סֵדֶר דְּרָף הַלְמוּד, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — יַחְזֹק בְּאַמוּנָה
שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

ו' שח . . . . . **צג**

יַחְזֹק מְאֹד כְּנֶגֶד מַדַּת הַיְּאוּשׁ הַמְּכַרְסֶמֶת בְּאַדָּם, וַיִּגְלֶה שְׁשׂוּרָשָׁה הוּא
כְּפִירָה, וַיִּבְהִיר כִּי הַתְּמִדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל מְבִיאָה לְאַמוּנָה וְדַבּוּר עִמּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וַיַּעֲוֹרֵר לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִימָה, וַיִּגְלֶה שֶׁבְּכֹל מְקוֹם
וּבְכֹל מַצָּב אֶפְשָׁר לְמַצֵּא וּלְגַלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וַיַּחְזֹק לְשִׂמְחָה
עִם הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת וְהַמְצוּוֹת שְׂמֵקִים, וַיְדַבֵּר מִמְצוֹת תְּפִלִּין וְזִנְהִיר עֲלֶיהָ,
וְהַעֲקָר — שְׂמַחַת הַיְהוּדוֹת הַעוֹלָה עַל הַכֹּל.

ו' שט . . . . . **צה**

יְבַאֵר הַמְשָׁנָה בְּאִבּוֹת: 'דַּע מָה לְמַעַלָּה מִמֶּךָ', וַיִּגְלֶה נוֹרְאוֹת הַשְּׁנַת
שְׂמַחַת הַמְצוּוֹת וְהַיְהוּדוֹת וְסוּד הַהֶאֱרָה אַחֵר הַחֹשֶׁף.

ו' שי . . . . . **צו**

יַחְזֹק בַּת יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַזְּקַת מִהַסְּפְרִים, וַיִּגְלֶה לָּהּ שֶׁכֵּל גְּדֻלַּת הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם, שְׂמֵהֶפֶף מְרִירוֹת הַחַיִּים לְטוֹב.

ו' שיא . . . . . **צז**

יְדַבֵּר מִדְּבוּק חֲבָרִים וְהִרְחִיקָה מִבוּשָׁה רָעָה וּמַמְדַּת עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה, וַיַּעֲוֹרֵר
לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וַיְסַפֵּר שְׂזוּכָה לְחַבֵּר קוֹנוֹרְס בְּכֹל
יוֹם, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַדְפִּיסוֹ, וַיְבַאֵר שֶׁהַתּוֹרָה הִיא תְּבָלִין כְּנֶגֶד הַיֶּצֶר הָרָע.

ו' שיב . . . . . **צח**

יַעֲוֹרֵר לְהַחְזִיק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל תְּמִיד, וַיְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וּמִכְּנֻסֵי הָאֲכִילָה וְלִמּוּד בַּתּוֹךְ הַסְּעֵדָה וּצְדָקָה אֲזוּ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לִמּוּד
בְּכוֹלֵל, וְעַל אֲמִירַת תְּקוּנַת הַכְּלָלִי, וַיְסַדֵּר הַנְּהִיגָה בְּעִנְיַן נְתִיבַת צְדָקָה
לְקַפָּה, וְלָמִי לְרוֹקֵן אוֹתָהּ.

ו' שיג . . . . . **ק**

יִגְלֶה מְסוּד הַהַצְלָחָה הַבְּאָה עַל־יְדֵי הַתְּחַזְּקוֹת בְּמַדַּת הַשְּׂמִימָה.

ו' שיד . . . . . **ק**

יַחְזֹק בַּחוּר צְעִיר עַל לִמּוּדוֹ בְּהַתְּמִדָּה, וַיִּגְלֶה לוֹ יְפֵי יָקָר יְמֵי הַנְּעוּרִים,
שְׂמֵי שְׂמֵתִקְרַב אֲזוּ בְּאַמֶּת — מְצַלִּיחַ מְאֹד, וַיִּבְהִיר מַעֲלַת יוֹצְאֵי בֵּית
מִדְּרָשׁוֹ, וּמַעֲלַת הַדְּבִיר דְּקֻדְשָׁה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיַּעֲוֹרֵר לְעַסֵּק בְּכֹל חֵלְקֵי

התורה, ולא לשם השגת פרסום וכו', ויבהיר שאין שום רחוק רוחני בינו לבין הנמצא.

ו' שטו . . . . . קב

ידיבר מפרנסה ויתקון הכללי, וחובת אלמן — להגביה מצב רוחם של יתומיו, ויאחל הצלחה, ויפליג במעלת השמחה.

ו' שטז . . . . . קג

יחזק וינחם אשה קשת יום ועלובת נפש, שבעלה רע המעללים עזובה, וינרזה על הקמת ביתה מחדש.

ו' שיז . . . . . קד

יגלה כי הרגשה בפסר "אשר בנחל" יש רק למי שאין בו שום ישות, וידיבר מפרנסה ומשלום בית ועסק התורה הקדושה.

ו' שיח . . . . . שו

יחזק משפחה שקרו לה שלשה אסונות בזה אחר זה, רחמנא לצלן, וינדיקה במה צריך לפשפש ולתקן, ולבדק המזוזות ולהדליק גרות שבת-קדש.

ו' שיט . . . . . קז

יזהיר בחור הבורר בשדוכים, שיחדל מזה, וינשא תכף-ומיד לשם שמים, ויעוררו על קיום המצוות והתפלות בהדור, וכן על כבוד אביו, וייעץ לו אודות מדת הכעס.

ו' שכ . . . . . קח

יאחל רפואה שלמה, וינדיק בקיום מצוות מעשיות.

ו' שכא . . . . . קח

יחזק מאד אחד שמצטער על שהחמיץ הזדמנויות לשוב בתשובה, ועתה עומד בפני צרה, ויעוררו לשוב, וייעץ לו בעניני נתיחי בנו, ויבטיח ישועה.

ו' שכב . . . . . קט

ישבח למוד התורה מעני, וינדיש את נחיצות הלמוד שנים מקרא ואחד תרגום בכל שבוע, ויחזק על פשטות קיום המצוות בהדור, ותפלה עם נגון כמנהג אנשי שלומנו, והתפלות בזמן המקדש שלהן, ושעורים כסדרן — לבוא עם ימים מלאים, ומעלת המקוה.

תִּכְן הָעֲנִינִים

שמט

- ו' שכג . . . . . קיא
יחזק על הבזיונות של כל מקרב על דרך מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל,
ויאמץ מאד על נקדת האמונה, ורק בנה צריך לעסק כל הימים.
- ו' שכד . . . . . קיב
ידבר מצדקה, שהיא תקון הברית, ויחזק כנגד הצרה הנוראה שילדים
יוצאים כנגד האב.
- ו' שכה . . . . . קיג
יחזק בנן של קדושים, שימשיך להתלבש כפי אשר נהגו אבותיו מדור
דור.
- ו' שכו . . . . . קיד
יאמץ מאד בחור שנפל לעון המר של פגם הברית, ויעוררו שלא לפל
בדעתו, וידבר ממדת הפעס השכיכת ביותר לאלו שפגמו מאד וכו',
וידבר מענין סבלנות ותקון הכללי וראש השנה של רבנו ז"ל, וענין
שמחרפים את האדם, שזהו סימן על חטאות נעורים.
- ו' שכז . . . . . קיח
ידבר מלמוד ח"י פרקים משניות ואמירת חצות בכל יום.
- ו' שכח . . . . . קיט
יגלה גדל החיוב העצום של האדם לברך בשמחה על הרעה בשם
שמברך על הטובה, ויחזק כנגד הגיהנום של זה העולם — להתענין
בכל דבר רק עמו יתברך.
- ו' שכט . . . . . קכ
יבהיר החיוב בדורותינו לדבר הרבה בענין מדת האמונה הקדושה,
ויפליג במעלת שמירת הזמן.
- ו' של . . . . . קכא
ידבר מענין חשיבות התפלה של "ותקננו בעצה טובה" וכו'.
- ו' שלא . . . . . קכב
יוכיח אחד שפגם הרבה, ויש לו טענות על הקדוש-ברוך-הוא, חס
ושלום, ויחזקו מאד.
- ו' שלב . . . . . קכג
ידבר מסגלת ונחיצות קיום מצות סעדת מלוה מלכה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנ

ו' שלג . . . . . קכד
ידבר מענין אמירת קדיש יתום וקדיש דרבנן.

ו' שלד . . . . . קכה
באר ענין 'הרחק משכן רע', ודאגה מן הפרענות, שלא להיות בטוח כל-כף בעצמו, וענין חרבו של משיח, ומכלליות ענין פחד ודאגות.

ו' שלה . . . . . קכו
באר עבודת האדם בימי שובבי"ם, ואשר צריך לעסק אז בג' נקודות: חסד, תהלים, ושלום.

ו' שלו . . . . . קכח
אריך מאד בבהירות נפלאה בענין מדרגת הצדיקים והחכמים שבכל דור, אשר אליהם אנו חייבים להמשיך על-ידי אמונת חכמים, ויתאר דרגת הצדיקים האמתיים, ויחזק מאד על-פי זה.

ו' שלז . . . . . קלד
מכתב כללי לכלליות חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדוש", בו יחזקם מאד על הענין הנלמד מספורי-מעשיות, בספור של בן המלך ובן השפחה שגחלפו, ויעורר מאד על למוד הפוסקים, קיום המצוות, למוד התורה וספרי רבנו ז"ל, הפצה והתבודדות.

ו' שלח . . . . . קלז
ידבר מהקונטרסים החדשים שמחבר, ויזרז את הנמען לעיין בכל יום בקונטרס בדרכו לעבודה, ולומר ה'תקון הכללי' המובא בסופו, ויחזק שלא לפל בדעתו, ולברח מכל מיני מריבות וסכסוכים.

ו' שלט . . . . . קלט
ידבר מענין ההעלמה של העולם, ושמחה ואמונה התלויות זו בזו, ויחזק על מדת השמחה, ורצון רבנו ז"ל, שיהיה לאנשי שלומנו כל היום התבודדות.

ו' שמ . . . . . קמ
ידבר מהחטא החמור של הוצאת זרע לבטלה, שהוא כמו סרטן, ומעקר התכלית, שהיא — להיות דבוק בו יתברך, וטוב שיהיו הבזיונות רק להפיץ את ספרי רבנו ז"ל.

ו' שמא . . . . . קמא
יתן הדרך מפרטת ונכונה ביצר על האדם המקרב רחוקים להתנהג עם

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

שנא

מְקַרְבֵּיו, וַיִּמְתִּיק זֹאת בְּאוֹתִיּוֹת חֶדְרִי, שֶׁהוּא צְרוּף הַמְדוֹת הַנִּצְרָכוֹת מְאֹד.

ו' שִׁמְב . . . . . קמג

יְדַבֵּר מִסוּד הַדְּבָקוֹת, שֶׁהוּא סוּד הַתְּפִלִּין, וּמַעֲנִין מְאֹכ"ל — שֶׁהוּא קִיּוֹם הַגּוּף, שְׁזָה סוּד קְשׁוּר רוֹחֲנִיּוֹת אֶל גְּשָׁמִיּוֹת, וּמִהַשְׁתַּוְּקָקוֹת אֵלָיו יִתְפַּרֵּךְ, וּמִשְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת וְעִבּוּרַת הַחַנוּף בְּבֵית.

ו' שִׁמַּג . . . . . קמה

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמֶּה שֶׁפּוֹעֵלֶת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וַיִּבְאֵר גְּדֹל הַחַיּוֹב בְּזֶה בְּוָקָא בְּדוֹרְנוּ וּבְאֲרַצְנוּ הַקְּדוּשָׁה, מְחַמַּת שֶׁהַעֲרִב־רַב קִלְקְלוּ אֶת רַב רַבִּים שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְהַהֲכָרַח לְהַשִּׁיבֵם בְּתַשׁוּבָה, וַיִּבְהִיר שְׁזָהוּ תַקּוּן הַבְּרִית וּסְגֻלָּה לְפָרְנֶסָה.

ו' שִׁדַּמ . . . . . קמז

יִתְבַּע מֵאֵת מִשְׁפָּחָה מִתְקַרְבֶּת — שְׁמִירַת הַמְצוּוֹת מִחֻלָּטָה, וַיֵּאֱחָל לָהֶם כָּל טוֹב בְּעִבּוּר זֶה.

ו' שִׁמַּה . . . . . קמז

יִתֵּן עֲצָה לְמִי שְׁאִינֹו יָכוֹל לִישׁוֹן, וַיִּבְהִיר מֵאִין נִמְשָׁף דְּבַר זֶה.

ו' שִׁמּו . . . . . קמח

יִחַזֵּק מְאֹד גַּר לְהַצְדִּיק שְׁגֹדֵלֵק בְּעִיר רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן, וַיַּעֲזִרוּ עַל הַתְּקַרְבוֹת שְׁלֵמָה וְעַל פְּרִסוּם שֵׁם הַצְדִּיק בְּעִירוֹ וּבִמְקוֹמוֹ.

ו' שִׁמְז . . . . . קנ

יִחַזֵּק מְאֹד אֶחָד שְׁנֹת־גַּלְעַב בְּבֵיתוֹ מִשְׁבַּר נִשׁוּאִין, וַיִּיעֵץ פִּיצַד לְאַחוֹת הַקְּרָעִים.

ו' שִׁמַּח . . . . . קנא

יִחַזֵּק מְקַרְבַּי חֶדֶשׁ לְעֶסֶק הַרְבֵּה בְּלַמּוּד סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וַיִּתְנֶה רְעַת הַצְּבוּעִים הַמְתַּלְבְּשִׁים בְּלְבוּשׁ יְרֵאִים לְרִדְף הַתְּמִימִים הַחֲפָצִים לְעֶסֶק בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

ו' שִׁמַּט . . . . . קנב

יִשְׁבַּח אֶת הַבּוֹלֵם פִּיּו בְּשַׁעַת מְרִיבָה.

ו' שִׁנ . . . . . קנג

יְגַלֶּה אֶת הַכַּחוֹת שֶׁיֵּשׁ לְאַשָׁה לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּעָלָהּ, וּבִכְחַץ הַצְדִּיק זוֹכִים לְעִבּוֹר עַל כָּל גְּסִיווּנוֹת הַחַיִּים.

תְּכַן הַעֲנִינִים

שנב

ו' **שנא** . . . . . **קנד**
יְדַבֵּר מִנְחִיצוֹת הַדְּפֶסֶת הַקּוֹנְטְרָסִים: "שׁוֹמֵר הַבְּרִית" וְ"טְהוֹרַת הַבְּרִית",
וְאֵגֵב אוֹרְחָא יִגְלֶה גְנוּת הַחֵטָא הַחֲמוּר, וְלִמָּה בְּאִים עַל יְדוֹ.

ו' **שנב** . . . . . **קנה**
יִחְזַק אֶת הַנִּמְעָן שְׁזָכָה לְשָׂרְף אֶת כָּל סִפְרֵי הַכְּפִירוֹת שֶׁהָיוּ בְּבֵיתוֹ, וְתַחַת
זֹאת נִדְבַּב צְדָקָה לְהַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיִחְזַקוּ שְׁלֵא יִשְׁכַּר מִכָּל דְּבָר
פְּעוּט, וְצָרִיף לְהִיּוֹת עֲצָמָא, לִידַע שְׂיֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים.

ו' **שנג** . . . . . **קנז**
יְדַבֵּר מִהַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁאָדָם חוֹטֵא לְעֲצָמוֹ לְנֹצַח וְכוּ', וּמִסוּד הַדְּבוּר
דְּקִדְשָׁה, וּבִפְרָט כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם אַחֲרִים, בְּוֹדָאֵי פּוֹעֲלִים אֲצֻלָּם.

ו' **שנד** . . . . . **קנח**
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת מְגֻנּוֹת מִדַּת הַלִּיצְנוּת, וְאֲשֶׁר הִיא אִם כָּל חֲטָאוֹת,
כִּי יִכּוֹלִים לְגַלוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹת נִפְלָא, וְעַל-יְדֵי לִיצְנוּת מְאֻבְּדִים אֶת הַכּל,
וַיַּעֲוֹרֵר לְהַתְּחַזֵּק בַּמִּדָּה הַהִפְכִית וּבְכַאֲמוֹנַת חֲכָמִים בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

ו' **שנה** . . . . . **קסא**
יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת ט"ו בְּשִׁבְט, וְעֲצוֹת לְעַבְדָּה וְלִמְעֻשָׁה.

ו' **שנו** . . . . . **קסב**
יְדַבֵּר מִעֲנִין חֲנוּף הַיְלָדִים, וּמִקְנֵאוֹת הָאֲחִים זֶה בְּזֶה עוֹד מִקְטָנוֹת
וְהַהֲתַמּוּדוֹת עִם זֶה, וְיִשְׁיַב בְּעֲנִין מִשְׁחַק יְלָדִים בְּתַמּוּנוֹת שֶׁל רַבָּנִים.

ו' **שנז** . . . . . **קסד**
יִגְּנֶה מְתִיחַת בַּקֶּרֶת עַל הַמְּלַמֵּד בְּנוֹכְחוֹת הַיְלָד, וְהַמְּנַעוֹת מִהַפְּאֵת
הַיְלָדִים וְכוּ'.

ו' **שנה** . . . . . **קסה**
יְרַחֵק מִדְּאֻגּוֹת, אִף כְּשֶׁעוֹבְרוֹת מְרִירִיוֹת עֲצוּמוֹת, וְהַעֲקָר לְהַכְנִיס אֶת
עֲצָמוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שִׂמְחָה נִצְחִית.

ו' **שנט** . . . . . **קסז**
יִחְזַק מְאֹד בְּחוּר שְׁעוֹבֵר עָלָיו הַרְּבֵה בְּמִצִּיאת הַזְּיוּג, וַיִּאֲמָצוּ עַל הַיְשׁוּעָה
הַקְּרוּבָה בְּזָכוֹת הַתְּפִלָּה.

ו' **שס** . . . . . **קסח**
יִחְזַק אֶת הַנְּשֻׁלַח לְמִדִּינָה רְחוֹקָה, וַיִּגְלֶה לוֹ שֶׁהַכּל מְלַמְעָלָה, לְפָרְסָם
מִצִּיאוֹתוֹ יְתַבְּרָן, וַיַּעֲוֹרְרוּ עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּהַתְּמַדָּה.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שנג

ו' שסא . . . . . קסט

יחזק אַכְרֵךְ הַיּוֹשֵׁב בְּכוֹלֵל, שִׁישְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל חֵלְקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וַיִּבְהִיר כִּי יְמִינוֹ כְּצֶל עוֹבֵר, וַיִּדְבֵּר מִיוֹנֵתָן בֶּן עוֹזִיאֵל וַדְּרָגָתוֹ,
וַעֲנִין מֵה שְׁנַת־פֶּשֶׁט לִילֵף לְקַבְּרוֹ בְּעֵבוֹר זְוֹגִים.

ו' שסב . . . . . קעא

מִכְּתָב כָּלְלִי לְכֻלְלִיּוֹת "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיֵּכֶל-הַקֹּדֶשׁ", בּוֹ
יִחְזַקְם עַל לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וַיִּבְאֵר בְּקִצְרָה מֵהוּת עֲנִין רַבְּנֵי ו"ל,
וַיִּזְרַז עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים, עַל הַתְּבוּדוֹת וְהַפְּצָה.

ו' שסג . . . . . קעב

וַיִּדְבֵּר נִפְלְאוֹת מְנַחֲצוֹת נִקְדַּת הַחֵבֶר, וְאִיף זוֹכִים לְקִיּוּמָה בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת לְעִבוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ו' שסד . . . . . קעד

וַיְגַלֶּה אֶהֱבָתוֹ לְכֹל תַּלְמִידֵי "הַיֵּכֶל-הַקֹּדֶשׁ", וְאִיף שֶׁכָּל מִכְּתָב שֶׁמִּקְבַּל
מֵהֶם מְחִיָּה אוֹתוֹ מֵאֵד.

ו' שסה . . . . . קעה

וַיֹּדֶה עַל הָאֲרוּחַ שֶׁאַרְחוּ אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיִּחְזַק בִּיצַד יְכוּלִים לְזַכּוֹת
בְּזֶה הָעוֹלָם לְגֵן-עֵדֶן, וַיִּדְבֵּר מֵהַנְּסִיווֹת שֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה.

ו' שסו . . . . . קעו

וַיְעוּרֵר לְדַבֵּר עִם הַשְּׂכֵנִים וְכֹל הַמִּיַּדְעִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וְלֵהֲשַׁתְּדֵל לְהַפְּיץ
סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וַיִּבְרַר זְמַן אֲמִירַת חֲצוֹת לְפִי כֹל הַדְּעוֹת בְּקֶרֶב אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוֹ, וַיִּזְהֵר עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן.

ו' שסז . . . . . קעז

יִחְזַק בֵּת יִשְׂרָאֵל בְּקִצְרָה עַל זְהִירוֹת בְּמַצּוֹת ה'.

ו' שסח . . . . . קעח

וַיִּדְבֵּר מִשְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת וְלֹא לְעֶסֶק בְּסִגּוּפִים וְכוּ', וַיַּעֲנִין אֶסְפַּת מְעוֹת
וְלַמּוֹד בְּרַבִּים וּתְפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּכּוֹנֵה, וְלַמּוֹד חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י וְח"י פְּרָקִים
מְשֻׁנוֹת, וַיִּחְזַק עַל עֲזָרָה לְאִשָּׁה וְנִקְיוֹת הַבְּגָדִים וְהַבֵּית.

ו' שסט . . . . . קעט

יִחְזַק בְּקִצְרָה עַל אֵיזָה עֲנִין פְּרֻטֵי.

ו' שע . . . . . קפ

יִחְזַק בֵּת יִשְׂרָאֵל שְׁעֵבְרָה מִשְׁבָּרִים גְּדוֹלִים בַּחַיִּים, וְנִכְנָסָה בַּה רֵיחַ טְהָרָה

לקרב רחוקים אליו ותברך, וידריכנה ויברכנה באחולים גדולים.

ו' **שעא** . . . . . **קפא**

יבהיר, שלמחנה ומשפיע צריך שיהיה 'אמן לב', ורק על-ידי-זה יקבלו ממנו, וידבר מענין רבוי ההתחזקות לעמת ההתעוררות.

ו' **שעב** . . . . . **קפג**

ידבר ממעלת מדת הצדקה, ובפרט לספרי רבנו ז"ל, ויתן עצות להולדה וכו'.

ו' **שעג** . . . . . **קפד**

ידבר מכחות האשה להשפיע על בעלה, ומעלות רצון המיחדות לה.

ו' **שעד** . . . . . **קפה**

ישבח אדם, שכל דבוריו הם רק דבורי אמונה, אזי הוא העשיר הגדול ביותר, ויגלה שהזוכה לעצם עיניו ביחודים קדושים, נעשה עבד ה'.

ו' **שעה** . . . . . **קפו**

יזהיר מרבוי אור של 'פן יהרסו', ויעורר לעשות הכל בשוב הדעת, ועל-ידי-זה לא יפל לאכזבות, ויעורר על למוד "לקוטי-מוהר"ן", ועל הדבור עמו ותברך, ויגלה שמה שצריך להלביש ענין רבנו ז"ל בישות הוא, כי להמונ-עם אין השגה באין וכו'.

ו' **שעו** . . . . . **קפח**

יתן עצות למי שנפגם מאד בפגם הברית — משניות ותקוני זהר, וינרזו ללחם עם המסיון על-ידי הפצת ספרי רבנו ז"ל, ויזהירו על ברכות הנהנין בכונה, ועל נשואין לשם שמים, לבלי לברר הרבה.

ו' **שעז** . . . . . **קפט**

יפליג במעלת שלום-בית, שהוא חיוב גמור על-פי דעת רבנו ז"ל, וידבר מהקונטרסים שמחבר על זה, ויזהיר לאחז במדת הצמצום דקדשה ובשמחה, ולהיות איש טוב תמיד, ולעסוק בהפצה.

ו' **שעח** . . . . . **קצא**

ירחיק מדאגת חנם, וידבר מענין אבדת העשירות, ומקיום כח"ר המצוות בשמחה, שזו היתה מדרגת דוד המלך.

ו' **שעט** . . . . . **קצג**

ישבח בחור אחד שזכה להדפיס ספרים רבים מספרי רבנו ז"ל, וידבר עמו אודות זכותו, שנטע כל-כף הרבה הרהורי תשובה ברכבות יהודים,

תִּכְן הָעֲנִינִים

שנה

ויחזקו מאד על מציאת הזווג בכמה מיני דבורים המשיבים את הנפש.

ו' שפ . . . . . קצד

ידבר נחומים לתלמיד חביב, שיגע וטרח עמו זמן רב, עד שזכה לראותו מלא וגדוש בכל חלקי התורה, ויאמרו לא לפל בדעתו על שהצריך להיות רחוק ממנו, ויתן לו כמה הנהגות לקימן תמיד.

ו' שפא . . . . . קצו

ידבר משמירת הבריאות, ומענין גמגום וסבתו, ויזהירונו לפרש מכמה סוגי מאכלים, וידבר מענין שמחה ובפרט בחדש אדר, ומהבזיונות של אנשי שלומנו, ומגלוי אור השמחה בשלמות, ויגלה, שששמדברים מרבנו ו"ל, זוכים להמשיכו בעולם.

ו' שפב . . . . . קצח

יגלה מעלת הזוכה להפיץ את ספרי רבנו ו"ל.

ו' שפג . . . . . קצח

יפליג במעלת העוסק בקרוב רחוקים, ובפרט בדור יתום זה, שהסמ"ך מ"ם התפאר, שיעקר מישראל את שמו יתברך, ויחמא לצלן, וכבר גרם מה שגרם, ועקר עבודתנו — להפיץ ספרי אמונה בעולם.

ו' שפד . . . . . קצט

ידבר מנעם חלקנו בהיותנו אצל רבנו ו"ל, ומלמודו הקדוש שהוא למוד זכות, ומענין הגברת כח הימין, ויגלה שלש הנקודות הרמוזות בסוד הג' תפלות וכו'.

ו' שפה . . . . . רא

ידבר נפלאות משבח המקבל על עצמו קבלות טובות תמיד, ויזהיר מקשיות על הצדיקים ועל השם יתברך, ומלמוד "מסלת ישרים".

ו' שפז . . . . . רג

יחזק בקצרה בת ישראל על כמה יסודות ביהדות.

ו' שפז . . . . . רג

ישבח שם מסים שמשמעותו טובה, ויאחל על-פי זה.

ו' שפח . . . . . רד

יגנה המדה להדבק באיזה אדם עד בלי שיעור, פי אחר-כך סובלים אכזבות, ויעורר לדבק עצמו בו יתברך.

ר' שפט . . . . . **רה**

מכתב כּללי לכּלליות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב", בו יתנה גדל שברונו על שנעשה שיחה בפּי כל, ויבקש שהיות וכל זה נעשה, יען פּי מסר נפשו בעבור תלמידיו, על-פּן מן הראוי שיזכירוהו תמיד לטובה כל הימים.

ר' שצ . . . . . **רז**

ישבח הזוכה לשמח עם ההתקרבות לרבנו ז"ל, שבזה מורה על אמתת התקרבותו, ויפליג במעלת הזוכה לראות מכל דבר אותו יתברך, אשר זה פּי השרש שיש לו בנשמת הצדיק, ויזהיר מקפדנות וכעס.

ר' שצא . . . . . **רח**

ידבר מהחיות שנותנים הספרים לנשמות ישראל, אף שהשונאים נכנים על-ידי-זה, וממשיכים לחרף ולהבאיש ריחנו, והעקר — לשתק על הבזיונות.

ר' שצב . . . . . **רי**

ירחיק מקרירות בעבודת ה' שמכניס עמלק, ויעורר לחפש בעצמו נקודות טובות.

ר' שצג . . . . . **ריא**

יתן לבת ישראל חזוק ועצות פרטיות להתפלל בעת רצון שלה, ויגלה מהי התבודדות כראוי.

ר' שצד . . . . . **רבי**

ידבר מדרך רבנו ז"ל, שאסור לאדם לשנא את עצמו, ויגלה שרש שנאת עמלק לזוכה להפיץ אור רבנו ז"ל, וידבר נפלאות מסוד ימי הפורים הקדושים — לגלות הנסתר שבבריאה, ועקר עבודת הישראל — להפך כל ירדותיו לעליות גדולות.

ר' שצה . . . . . **ריד**

ישיב בענין מה שנעשת החוקרים ברפואה נוטה אחרת מאשר כתב בספרו הקדוש, וכן בענין מה שמוכא ב"לקוטי-מוהר"ן" באיזה ענין מדעי, ומענין לענין יתנה גדל הצביעות של אלו החולקים על הספרים הקדושים, שכל ענינם הוא אספת כסף גרידא.

ר' שצו . . . . . **ריח**

יחזק בת ישראל על בתה החולה, ויתן לה עצה והדרכה כיצד תוכל להפך חיה לרגועים ושלוים.

תִּכְן הָעֲנִינִים

שנז

ו' שצז . . . . .
יְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׁמִיחָה וְהִתְבוּדָדוּת וְלִמּוּד הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, וּמִכַּפָּה סִגְלוֹת לַפְּרִנְסָה בְּנֶגֶל.

ו' שצח . . . . .
יִחְזַק לְעַמֵּד כְּעַמּוּדָא תְּקִיפָא בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיַּעֲזֹר לְאַחַז בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אוֹחֲזִים בְּכָל הַמַּדּוֹת וּמִתְקַנִּים הַכֹּל.

ו' שצט . . . . .
יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'מְקוֹם', שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה, אֵין שִׁיף מְצִיאוֹת שֶׁל מְקוֹם, וּמֵעֲנִין 'הַסּוּמָא אֵין לוֹ שִׁבְע', וּמִקְדָּשֵׁת צִיוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל, וּמִקְדָּשֵׁת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּמֵעֲנִין הַמַּחְלָקָת שְׁעֵלֵיו.

ו' ת . . . . .
יִתֵּן חֲזוֹק לְמִקְרָב חֲדָשׁ, אֵיךְ וּבִמָּה יֵאָחַז אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאֵילָנָא דְחַיִּי.

ו' תא . . . . .
יְדַבֵּר מִהֲזָכוֹת לְהִיּוֹת שְׁמֵשִׁים אֶצֶל רַבְּנֵי ז"ל, וּמֵעֲנִין הַתְּפִשְׁטוּת הַמְּסִיוֹן בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְצָרִיף לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוֹ לְלַחַם עַמָּם, אֵף שְׁבִין כֶּף מְבוֹזִים אוֹתָנוֹ עַל זֶה, וַיִּגְלֶה מֵעֲלַת הַמֶּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּמִשְׁנֵיּוֹת.

ו' תב . . . . .
יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַצְּבוּעִים שְׁקָמוּ עָלָיו לְמַנַּע אֶת הַתְּפִשְׁטוּת הַפְּעִילוֹת שֶׁלוֹ בְּדַבַּר רַבְּנֵי ז"ל, וַיִּגְלֶה גְּנוּתָם וְתִלוּתָם בְּמִמוֹן אַחֲרֵים, שְׁעַל-כֵּן הַ"אַמַּת" שְׁלָהֶם מְשַׁתְּנָה מִכָּאן לָשֵׁם וּמִפְּעַם לְפַעַם, לֹא-כֵן הָאֱמַת שֶׁלוֹ נִקְיָה מִכָּל זֶה, עַל-כֵּן אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵיהֶם וּמִפְּנֵי דַעְתָּם כָּלֵל.

ו' תג . . . . .
יִשְׁבַּח הַנְּמָעֵן שְׁקָבַל עַל עֲצָמוֹ לְכַתֵּב לוֹ בְּפִרְטוּיּוֹת אֶת כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וַיַּעֲזֹר שֶׁלֹּא יִשָּׁנָא עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק יִמְצָא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וַיַּעֲזֹרוֹ עַל שְׁמַחַת הַהִתְקַרְבוּת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַפְּצָה, וַיִּגְלֶה מִדּוּעַ מִקְפִּיד שְׂתִּתְּבַעוּ דְּוָקָא אֶת הַמְּקָבַל בְּעִבּוּר צְדָקָה.

ו' תד . . . . .
יֵאָחַל בְּרַכַּת מִזֵּל טוֹב לְגִשׁוּאֵין, וַיִּחְזַק מְאֹד.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנח

- ו' תה** . . . . . רלא
יגלה, שְׁמֻצוֹת פְּרָסוּם הָאֲמוּנָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּבִפְרֹט בְּזִמְן שְׁהַמְסִיּוֹן
עוֹבֵר חֲזָק וְכוּ', וַיִּכְרַף, שְׁבֻזוֹת זֶה יִזְכֶּה לְשַׁפֵּעַ רַב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת.
- ו' תו** . . . . . רלב
יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שְׁעוֹסֵק בְּכַעוֹר סִפְרֵי הַמְסִיּוֹן בְּמִקוּמוֹ — לוֹד, וַיִּגְלֶה לוֹ
מֵהוּת וּמַעֲלַת שְׁלִיחוֹתוֹ לְהַפִּיץ בְּיָתֵר שְׂאֵת אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים בְּכֹל
מְקוֹם וּפְנָה, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד עַל כֵּף, וַאֲשֶׁר זֹהִי גַם טוֹבָה לְנִשְׁמַת אָבִיו.
- ו' תז** . . . . . רלג
חֲזָק שְׂאֵל לַפְּחוֹד כָּלֵל, רַק לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיַּעוֹרֵר
עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים וְעַל שְׁמֻחָה, שְׁתַּהֲיֶה שְׂרוּיָה תְּמִיד בְּבֵית.
- ו' תח** . . . . . רלד
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְעֶסֶק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכֹל יוֹם, וּמִתְרַחֵק
מִן הָעֲצָבוֹת, וְדַבֵּק בְּמַדַּת לִמּוּד זְכוּת.
- ו' תט** . . . . . רלה
יִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִשְׁתַּטַּח עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ י"ל, וַיַּעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה בְּלִמּוּד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁרַק זֹהִי הַהִתְקַרְבוּת אֵלָיו, וַיִּפְלִיג
בְּעֲנִין תְּקוּן חֲצוֹת וְהַתְּבַדְּדוֹת.
- ו' תי** . . . . . רלו
יִבִיעַ תּוֹדָתוֹ לְנִמְעָן, שְׁמֻשְׁתַּדֵּל בְּמִצִּיאַת מְקוֹם בְּעִבּוּרוֹ בְּאַרְץ הַקְּדוֹשׁ,
וַיִּבִיעַ כְּסוּפִין וְהַשְׁתַּוְּקוּת עֲצוּמָה לִישִׁיבָתוֹ בָּהּ, וּמַעֲלַת עֲנָן זֶה.
- ו' תיא** . . . . . רלח
יְדַבֵּר מִעֲנִין פְּרֻנְסָה, שְׁצָרִיף לְזֶה עֲבוֹדַת הַבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִין אָדָם
יֹדֵעַ בְּמָה יִשְׁתַּכַּר, וַיִּזְהִיר לְהִרְחִיק מֵהַבֵּית הַכְּלִי הַמְתַּעֵב הַנִּקְרָא
טְלוּיָזָה.
- ו' תיב** . . . . . רלט
יְדַבֵּר מִבְּרַפְת־הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וּמִהַדְּלָקַת גְּרוֹת שְׁבַת־קֹדֶשׁ וְתַפְלָה
שֶׁל בְּנֵי הַזּוּג אָז.
- ו' תיג** . . . . . רמ
יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן, שֶׁהִגִּה רְעִיּוֹן לְסִיִּים בְּצוֹמָא כֹּל הַמְּשַׁפְּחָה אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים
בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ — לְעֲנִין הַצָּרָה הַמְּרָה שְׁפָקְדָה אוֹתָם, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת עֲנָן
נִשְׁגָּב זֶה וְלָמָּה מְסַגֵּל וְכוּ', וַיִּבְהִיר, שֶׁלִּמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת הוּא הַקְּמִיעַ הַבְּדוּק
בְּיוֹתֵר.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

שנט

ר' תיד . . . . . רמא

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַמְתִּינּוֹת וְהַסְבְּלָנוֹת, וַיַּעֲתִיק שְׁתֵּי אִמְרוֹת טֵהַר מֵר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן וְ"ל בְּעֵינֵי זָפוּף הַמַּחַ, וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵי ג' נְקֻדּוֹת, שֶׁהֵן כִּנְגָד ג' תְּפִלוֹת וְהַלְמוּד מִזֶּה.

ר' תטו . . . . . רמב

יְדַבֵּר מֵהֵימָּה הַסּוֹעֵר שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וַיִּזְרַז לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְהִתְאַזֵּר בַּמַּדַּת הַסְבְּלָנוֹת, וְלִידַע, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית.

ר' תטז . . . . . רמג

יְשַׁנֶּה שֵׁם לוֹעֲזֵי שֶׁל הַנְּמַצֵּן לְשֵׁם אֶהְרֵן הַקָּדוֹשׁ, וַיַּחֲזִיקוּ בַּלְמוּד הַתּוֹרָה וּבְקִיּוֹם הַמַּצּוֹת בַּפְּרָטִיּוֹת.

ר' תיז . . . . . רמד

יַחֲזִיק מְאֹד, שֶׁלֹּא לְשֵׁנָא אֶת עֲצָמוֹ, רַק לְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ הַטּוֹב, וַיִּרְחִיק מִחֲבָרִים רָעִים, וַיִּפְלִיג בְּמַעַלְת הַדְּפַסֵּת סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל.

ר' תיח . . . . . רמה

יְגַלֶּה מַעַלְת הָעוֹסֵק בְּקִרְוֹב הַגְּאֻלָּה, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי הַפְּצַת אוֹר רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם.

ר' תיט . . . . . רמז

יְדַבֵּר מֵעֵינֵי הַשְּׁלֵשׁ כַּתוּת שֶׁנִּכְנְסוּ לְגַן הַמִּלֶּךָ וּמִקְלָקְלִים הַכֹּל, וַרְצוֹן רַבְּנֵי ו"ל לְהִקִּים אֲנָשִׁים יְחוּדִיִּים, וַיְגַלֶּה סוּד הַחֲבָרִיא שְׁלוֹ — "הֵיכַל-הַקָּדֹשׁ".

ר' תכ . . . . . רמח

יַחֲבֵר תְּפִלָּה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה לְאִמְרָה לְיַד צִיּוֹן שֶׁל צְדִיק בְּעִבּוּר הַנְּמַצֵּן שֶׁסּוֹבֵל מְאֹד מִפְּחָדִים שֶׁל הַכֹּל, וַיִּבְטִיחַ יְשׁוּעָה בְּזֶה.

ר' תכא . . . . . רמט

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַסְבְּלָנוֹת הַנּוֹצֵרֶת מְאֹד בְּבֵית, וּמִנְקוּד סְפָרֵי הַקָּדוֹשִׁים.

ר' תכב . . . . . רנ

יְדַבֵּר מֵהַתְּעוֹרְרוֹת הַלְמוּד בְּקוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, וּמִנְשׂוּאֵינ לְשֵׁם שְׁמַיִם כְּדֵי לְהַנְצִיל מִן הַחֲטָא, וַיִּזְכִּיר עֵינֵי יוֹצֵאֵי אֶתִּיּוֹפְיָה, וְדַעַת הַרְבָּנִים עֲלֵיהֶם, וְשִׂאֵין לְהֵאֲשִׁים אֶף אֶחָד בְּעֵינֵינָם.

- ו' תכג** . . . . . רנא
 יתן עצה פְּרִטִית לְמִשְׁפָּחָה שְׁעֲבָרָה אֶסוֹן, בִּיצֵד יוֹכְלוּ הַרְנוּקִים בְּבֵית
 לְבָנוֹת בֵּיתָם בְּנֶקֶל, וַיִּחְזַק וַיֵּאמֶץ מְאֹד.
- ו' תכד** . . . . . רנב
 יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה עִם בְּרֵכֶת מְצִיאַת הַזְּוִיג, וַיִּחְזַק וַיֵּאמֶץ מְאֹד.
- ו' תכה** . . . . . רנג
 יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת מִמֶּהוּת עֲנָן רַבְּנוּ וי"ל, שֶׁהוּא לְמִצְאָ אֶת הַתְּגִלוֹת
 אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ בְּתוֹךְ תִּקְוָה הַעֲשִׂיָה הַגְּשָׁמִי, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן לְהִשְׁאֵר
 קִיָּם בְּדַבְּקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ.
- ו' תכו** . . . . . רנד
 יִחְזַק וַיֵּאמֶץ לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּשַׁעוֹר דָּף הַיּוֹמִי שְׁלוֹמֵי־דַיִם בְּרַבִּים, וַיִּגְלֶה
 מַעֲלֵת זֶה הָעֲנָן, וּמַעֲלֵת הַדְּבִוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיְגַדֵּל הַמְּקַרֵּב עֲצָמוֹ לְרַבְּנוּ
 וי"ל דָּרָךְ "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ".
- ו' תכז** . . . . . רנה
 יִחְזַק עַל כַּמָּה עֲנִינֵי הַיְהוּדוֹת.
- ו' תכח** . . . . . רנו
 יִדְבַר מַעֲנִין גָּמַר שְׂדוּף וּמִפְּנֵי הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וּמַעֲלֵת לְמוֹד
 "סִפְר־הַמִּדּוֹת".
- ו' תכט** . . . . . רנז
 חֲזִיק בְּקִצְרָה לְנַעַר דָּךְ.
- ו' תל** . . . . . רנז
 יֵאָחַל בְּרֵכָה וַיִּחְזַק עַל שְׂמֻחָה.
- ו' תלא** . . . . . רנח
 יִדְבַר מַעֲנִין הַנְּסִיּוֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, הַמְּתַפְּשׁוֹת בְּפֶרֶט עַל כָּל הַרוּצָה
 לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- ו' תלב** . . . . . רנח
 יִרְחִיק מִכַּעַס בְּבֵית, וַיִּדְבַר מִמַּעֲלֵת הַצְּדָקָה לְהַדְּפָסָה, וְלִהְשֹׁמֵר מִכָּל מִינֵי
 צְבוּעִים שְׂבִין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.
- ו' תלג** . . . . . רס
 יִדְבַר מִשְׂמֻחָה שֶׁהִיא הַרְחֵבֶת הַדַּעַת, וּמַעֲנִין שְׂאֵסוֹר לְאָדָם לְשֵׁנָא אֶת
 עֲצָמוֹ, וּמִנְחִיצוֹת אֲמוּנַת חֲכָמִים וּפְגָם מִי שֶׁלְּקוֹי בְּזָה, וְצָרִיךְ לְבָרֵחַ מֵאֵלוֹ

תִּכְן הָעֲנִינִים

שסא

הַמְסַלְפִים דְּבָרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְכָל עֲנִינִים — רַק לְהַרְוִיחַ כֶּסֶף.

ו' תלד . . . . . רסב

יְבָהִיר לְמִשְׁפַּחָה כַּמָּה עֲנִינִים נְחוּצִים בְּעֲנִינֵם הַפְּרָטִי, וַיַּחֲזֹק אֶת הַבֶּעַל
עַל תַּקּוּן הַכְּלָלִי, שְׂמַחָה, בְּרַכְת־הַמְּזוּן וְכִשְׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים.

ו' תלה . . . . . רסג

יַחֲזֹק בֵּת יִשְׂרָאֵל לְהַקִּים בֵּית נֶאֱמָן, וּלְהַרְבוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת וּבְשִׂמְחָה.

ו' תלו . . . . . רסד

יִתֵּן עֲצוֹת, הַנְּהַגוֹת וְהַדְּרָכוֹת יְקָרוֹת מֵעֲנִין הַד' פְּרָשִׁיּוֹת שְׁקוּרָאִים קִדְּם
פֶּסַח — לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה.

ו' תלוז . . . . . רסה

יְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת הַמְּקָרֵב רְחוּקִים, שְׁזוּכָה לְהַתְּעַלּוֹת בְּעֲצָמוֹ מְאֹד, בְּלִי עָרֶף
כָּלֵל, וַיִּנְעֵץ לְנִמְעֵן הַעוֹסֵק בְּזֶה, שְׂיִיחַד לְעֲצָמוֹ זְמַן לְעֵסֶק בְּאַרְבַּעַת
הַיְחוּדִים, וְאֵז זִנְיָה לְאוֹר גְּדוּל וְכו'.

ו' תלח . . . . . רסו

יִמְחָה מִחָאָה נִמְרָצַת כְּנֶגֶד אֵיזָה בְּעַל דְּמִיּוֹן, שְׂאָמַר דְּבָרִים שְׁלֹא כְּדַת,
וַיִּכְנַס מְזָה לְשִׂיחָה נְאָה עַל חַיִּיב לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף עַל-פִּי דַעַת רַבְנוּ
ו"ל, וְהַזְהָרוֹת לְכָלִי לְנִטוֹת כִּהוּא זֶה מִסְּעִיף קִטְּן בּו'.

ו' תלט . . . . . רסז

יְדַבֵּר מִהַתְּפַשְׁטוֹת הַסֵּפֶר "שְׂמִירַת הַזְּמַן" בְּמַהְדוּרָה מְתַרְגְּמַת, וַיַּעֲנִין
רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאִין צְרִיף לְכַלְכֵּל אֶת עֲצָמוֹ מְזָה בְּמִשְׁפַּח הַשָּׁנָה.

ו' תמ . . . . . רסח

יַחֲזֹק בַּחוּר שְׁקָדָן מִתְּלִמְיָדָיו, וַיִּגְלֶה לוֹ שְׂמִמְנוֹ אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת אֵיף יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת נִפְלְאוֹת גַּם בְּדוֹר הַזֶּה.

ו' תמא . . . . . רסט

יְדַבֵּר מֵאֲמוּנַת חֻכְמִים וַיַּעֲנִין 'עֲשֵׂה לָךְ רַב', וַיִּמְגְּנוֹת מִדַּת הַכַּעַס, וַיִּמְחַנּוּף
רְגוּעַ, שְׂצָרִיף לְהַעֲנִיק לְיֻלְדִים, וְאַצֵּל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קִטְּן כְּגֹדוּל
חֲשׁוּבִים, וְאִין לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

ו' תמב . . . . . רסז

יְבָהִיר נִפְלְאוֹת מֵה שְׁנַעֲשֵׂה עִם הָאָדָם כְּשֶׁבֵּא אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ו"ל, שְׁזָה
כְּדָגְמַת נְתוּחַ, וְלֹאחֲרָיו צְרִיף הַתְּאוּשָׁשׁוֹת, וְלִכְן אִין לְפַל כְּשִׂישׁ נִפְלָה
אַחֲרֵי זֶה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שׁוֹב

ו' תמג . . . . . רעד
ישבח מי שזכה להוציא מביתו הכלי משחית הידוע שמטמטם את האדם לגמרי.

ו' תמד . . . . . ערה
ידבר בקצרה כנגד הגזענות הארוכה שנתפשטה בין נשמות ישראל.

ו' תמה . . . . . ערה
ידבר נוראות ונפלאות מהתכלית הנצחית בזה העולם, ויארץ בדבורי נעם המשיבים את הנפש לפקח העינים לראות מה נעשה בעולם, וידבר מגדלת הצדיקים האמתיים ומזכות הנכללים בהם, ואגב אורחא יבאר כמה מקראי קדש ודברי חכמינו הקדושים.

ו' תמו . . . . . רפה
ידבר ממעלת ההדפסה, שמחה, ומסירות נפש על קדוש ה'.

ו' תמוז . . . . . רפו
יחזק על למוד קצור שלחן ערוך וח"י פרקים משניות בכל יום.

ו' תמוח . . . . . רפו
יגלה מעלת הזוכה להרבות בדבור אליו יתברך.

ו' תמט . . . . . רפו
יגלה, שעקר התשובה — שאדם עובר באלו המקומות וכופה יצרו, ואינו חוטא שוב.

ו' תנ . . . . . רפה
יזהיר, שאסור לתבוע מעצמו שלמות, וידבר מלמוד התורה הקדושה לשמה בדבקות ה', ומלמוד פרשת השבוע כל יום, ומשניות פסדרן, וגמרא ומדרש, וידבר מהדלקת נרות שבת-קדש, ולא להתיאש מן הרחמים.

ו' תנא . . . . . רצ
יבאר, שעל-ידי התחזקות באמונה אפשר לקום מכל נפילה שהיא, וידבר מענין ביאתו לארצנו הקדושה.

ו' תנב . . . . . רצא
יחזק על שלום-בית, ויתן עצות כיצד להגיע לזה.

ו' תנג . . . . . רצב
ידבר משמחת התקרבותנו, ויחזק לחטף נקודות טובות של למוד התורה הקדושה.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שסג

ר' תנר . . . . . רצג

יגלה, שעקר ענינו הוא רק לגלות אותו יתברך, ויבאר, שהצבועים המדברים רק נבנים מן שהו נוטע יסודות לאהל רבנו ז"ל בכל מקום ומקום.

ר' תנה . . . . . רצד

יחזק את הנמען שקבוע בכתיבה אליו בכל יום, ויגלה לו איך האדם בהלך מחשבתו נדמה כציר המציר את ציורו לפי טבעו וכו', ויחזק שלא לפל לדאגות שוא, ויתן כמה הנהגות בזה.

ר' תנו . . . . . רצה

ידבר ממעלת "עשות ספרים אין קץ", וכפי שבאר מוהרנ"ת ז"ל, ויזכיר ענין הפעלי חביות שבינינו, שמשמשים ברבנו ז"ל לעסקי כספים וכו', ויגנה מי שכל ענינו להיות 'מקבל', שגשבר אחר-כך, ויעורר לצאת מתוך קטנות המחין.

ר' תנז . . . . . רצז

ידבר נפלאות ממה שזוכים כשפּיציים ספר לאיזה בר ישראל, ויגלה שרש ישראל למעלה שמאיר מאד, והמקרב רחוקים איך צריך להתנהג, ותפלה ויחודים ודרגת הצדיק, שכל דבוריו אלקות גמורה, ומעלת התקון הכללי.

ר' תנח . . . . . רצט

ישבח את מי שזכה להדפיס הקונטרסים, ויגלה לו הדרך לבדק אם מעשינו בהדפסה לשם שמים אם לאו, חס ושלום, על-פי דבור נפלא המובא בתולדות, ויבהיר איך שהקונטרסים האלו עושים ויעשו נפלאות בנשמות ישראל.

ר' תנט . . . . . ש

יחזיק מופתים מכל וכל, ורק להתנהג בתמימות, ויעורר על למוד התורה הקדושה בקדושה, וידבר ממדת הצמצום ומהיכל הזכות לעמת היכל החוב.

ר' תס . . . . . שא

יחזק בקצרה על מדת האמונה ועמידה כנגד הנסיונות.

ר' תסא . . . . . שב

ידבר נוראות נפלאות משבח התורה הקדושה ומשבח הלומדים ומתמידים בה, ויפליג במעלת הבחורים המסתובכים אצלו, הבקיאם בחדרי התורה הפלא נפלא.

- ו' **תסב** . . . . . דש
 וידבר מִנְקֻדַת הַשְּׁמִחָה הַמְרֻחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וּפּוֹתַחַת אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו
 וְתִבְרָךְ, שְׂאֵחֵרֵי יֵשׁוּב הַדַּעַת נוֹכְחִים שְׂאֵין לָנוּ אֶף אֶחָד רַק אוֹתוֹ וְתִבְרָךְ
 לְבַד.
- ו' **תסג** . . . . . שה
 יִזְרוּ אָב, שֵׁשִׁיא אֶת בְּנוֹ תִכְרֶף-וּמִיד קָדָם שְׂיִתְקַלְקַל, חֵס וְשְׁלוֹם.
- ו' **תסד** . . . . . שה
 יִזְהִיר הוֹרִים שְׂשִׁמְרוּ עַל יְלָדָם שֶׁהוֹלֵךְ וּמַדְרִידֵר, רַחֲמָנָא לְצַלָן.
- ו' **תסה** . . . . . שו
 וידבר מִשְׁמַחַת הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבִּי מֵאִיר בְּזָה, וּכְשֶׁנִּתְרַחֵב קֶצֶת, צָרִיךְ
 לְבַקֵּשׁ שׁוֹב וְשׁוֹב: "הָאֵר פְּנִיךָ אֵלֵינוּ" וְכוּ', וּיְבַקֵּשׁ מִהַנְמָעַן שֶׁהוּא בְּעַל
 פִּיּוּטִים, לְחַבֵּר שִׁירֵי אֲמוּנָה שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת עַל דְּרָךְ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".
- ו' **תסו** . . . . . שז
 וַיֵּאחַל וַיְבִיעַ תִּקְוֹתוֹ לְטוֹבַת הַנְמָעַן וּמִשְׁפָּחָתוֹ.
- ו' **תסז** . . . . . שח
 וַיִּתְעַנֵּן בְּפָרְטֵי הַנְמָעַן, וַיֵּאחַל וַיְדַרִיךְ וַיִּיעֵץ נְכוּנָה.
- ו' **תסח** . . . . . שח
 חִזּוֹק בַּקְצָרָה לְהַשְׂאֵר קָיָם בְּהֵיכְלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.
- ו' **תסט** . . . . . שט
 וידבר מִהַתְּבוֹנְנוּת קְבוּעָה בְּאֱלֻקוֹת, וּכְנֻגַד הַפַּחַד וּכְבוֹשָׁה מִבְּנֵי-אָדָם לְשָׁנָה
 עֲצַת הַדְּבֹר אֵלָיו וְתִבְרָךְ, שְׂכַפֵּי חִזּוֹק אֲמוּנָתוֹ וְשִׁמְחָתוֹ בּוֹ וְתִבְרָךְ, עוֹבֵר
 עַל הַכֹּל.
- ו' **תע** . . . . . שי
 וַיִּזְרוּ עַל נְשׂוֹאֵינָן, שְׁעַל-יְדֵי-זָה יִזְכֶּה לְהַשְׁמֵר מִהַחֲטָא וְהַרְהוּר חֲטָא,
 וַיִּדְבֵּר מִנְקֻדַת הַשְּׁמִחָה וְתַפְלָה קְצָרָה עַל זָה.
- ו' **תעא** . . . . . שיא
 וידבר מִהַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים שְׁנֹדְפָסוּ אָז, וַיִּשְׁבַּח הַדְּפָסְתָם וַיְגַלֶּה
 מְעַלְתָּם — לְהַחֲדִיר אֶת הָאֲמוּנָה שְׁנִחְמָסָה מִנְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
- ו' **תעב** . . . . . שיב
 וַיִּחַזַּק עַל מְקוּנָה, תַּפְלָה כְּרֵאוּי, לְמוֹד מְקָרָא, ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת, שֶׁלְחָן
 צְרוּךְ, עֵינַי יַעֲקֹב, וְלֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

תִּכְן הָעֲנִינִים

שסה

ו' תעג . . . . . שיד

יִתֵּן חֲזוּק וְעֶזְרָה כִּי־צַד מִתְקַנִּים פָּגַם הַבְּרִית.

ו' תעד . . . . . שטז

יְדַבֵּר מִשִּׁבַּח הָאֲדָם הַמְחֻזָּק עֲצָמוֹ מִתּוֹךְ תִּקְוֶה מְנִיעוֹתָיו, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּסִדְרָן דִּיקָא, וְעַל קִימָה בְּבִקְרָה, וְהַסְפּוֹר מֵהֶלְחֵם וְהַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְדַבּוּר רַבְּנוּ ז"ל בַּתּוֹרָה קַפְטָה.

ו' תעה . . . . . שטז

יִתֵּן עֶזְרָה בְּעֲנַן שְׁדוּף, וַיִּמְלִיץ עַל קוֹנְטְרָסִים הַמוֹעִילִים לְדַכְּאוֹן.

ו' תעו . . . . . שטז

יַעֲוֹרֵר עַל לְמוּד דִּינֵי טְהָרָה.

ו' תעז . . . . . שיז

יְדַבֵּר מִנְחִיצוֹת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת דִּקְדוּשָׁה הַנוֹכְבַּעַת מִמִּדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּו יִתְבָּרַךְ.

ו' תעה . . . . . שיח

יַעֲוֹרֵר עַל מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, עַל שְׂמִיחָה וְסְבָלָנוֹת.

ו' תעט . . . . . שיט

מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", בּו יְסֻדֵּר סֵדֶר פְּסָח כְּהִלְכָתוֹ, לְמִצְאָה רְמִזִּים וְעִצּוֹת וְחֲזוּק נוֹרָא וְנִפְלָא מְכַל מִהֲלֵךְ חַג הַפֶּסַח וְעֲנִינָיו הַקְּדוּשִׁים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל־פִּי־זָה מֵאֵד.

ו' תפ . . . . . שכה

יְדַבֵּר מִעֲנַן הַהֲתַנַּגְדוֹת שֵׁשׁ עַל דֶּרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵהֲתַפְּלֶה אֱלִיּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא נִקְדַּת הָאֲמוּנָה, וְכֵן נִהְגוּ כָּל הַצַּדִּיקִים, וַיְדַבֵּר מִעֲנַן הַמְשַׁעְעִים הַקּוֹרְאִים אֶת עֲצָמָם עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֲמַת אֵין לָהֶם שׁוֹם שְׂיִכּוֹת אֱלִיּוֹ כָּלֵל.

ו' תפא . . . . . שכו

יְדַבֵּר מִסְבָּלָנוֹת בְּבֵית, וְהַתְּפָאוֹת שְׂמִפְּאָרִים אֶת בְּנֵי הַבַּיִת וְהַיְלָדִים, וַיְכַרֵּר דַּעְתּוֹ אוֹדוֹת מִצְוֹת מְכוּנָה, וַיְדַבֵּר מִעֲנַן חֲמוּץ הַמַּח.

ו' תפכ . . . . . שכז

יִתֵּן חֲמֵשׁ עֲצוֹת לְסִגְלָה לְזֹרַע שֶׁל קִימָא, וַיַּחֲזֵק לְקִימָן, וַיִּפְקְדוּ בְּעֲזָרַת הַשֵּׁם.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסו

ו' תפג . . . . . שכח
יְדַבֵּר מִסְבְּלָנוֹת, וְשָׁאוּר לְקוֹת לְקַבֵּל בַּחֲזָרָה אֶת הַשָּׂכָר עַל הַטּוֹבוֹת
שְׁעוֹשָׂה לְאַחֵרִים.

ו' תפד . . . . . שכט
יְדַבֵּר מִשְׁמַחְתָּנוּ, שְׁלֵמֵרוֹת כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת זֹכִים לְדַבְּרִים נִפְלְאִים, וַיְבָאֵר
עֲנִין אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַפֶּסֶא, וַיִּתְאַר גְּדֹל זְכוּתָנוּ שְׁאָנוּ שְׂיָכִים לָזֶה.

ו' תפה . . . . . של
יְדַבֵּר מִנְקֻדַּת הַשְּׂמִיחָה וּמִמַּעַלַּת שְׂמִיחַת הַמְצִוּוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְקַבֵּל
שָׂכָר עֲלֵיהֶן, וַיְבַהִיר כִּי־צַד אָדָם זֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֶת הַטּוֹב
הַגָּמוּר, עַל-יְדֵי שְׂמֵדְבַר דְּבוּרֵי טוֹב בְּאִפְן וּדְאִי.

ו' תפו . . . . . שלב
יְדַבֵּר מִעֲנִין שְׂפָל מְאוּרְעוּתֵינוּ לְטוֹבָה.

ו' תפז . . . . . שלב
יְדַבֵּר מִשְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁנִּתְעַטְרְנוּ בָהֶם בְּהַר סִינִי, שֶׁהֵם: תּוֹרָה וּתְפִלָּה,
וְאוֹתָם זֹכִים לְקַבֵּל עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּדוֹר הַזֶּה, וְצָרִיךְ לְהִזָּהֵר שְׁלֹא
לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, וּלְהַשְׁלִיךְ כָּל מִינֵי פוֹלִיטִיקָה שֶׁל הַבָּל, וַיַּעֲזֹר עַל
שְׁעוּרִים קְבוּעִים וְשִׁלּוּם-בַּיִת.

ו' תפח . . . . . שלה
יַעֲשֶׂה חֶשְׁבוֹן נֶפֶשׁוֹ כְּשֹׁנְעָשֶׂה סְבָא לְמִזֵּל טוֹב, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין מַה שְׁזָכָה
לְהַדְפִּיס מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בַּחֲצֵי יוֹבֵל הַשָּׁנִים, וּמִתְקַנֵּית הַפְּצָתוֹ בַּשָּׁנָה
תשמ"ה.

ו' תפט . . . . . שלו
יְדַבֵּר מִהַתְּפַשְּׁטוֹת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּתְבַּטָּא בַּחֲרִיפוֹת כְּנֶגֶד
אֵיזָה פְּסוּל, שְׂמִרְחִיק אַנְשִׁים מִלְּמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְהֵר כִּי
עָנוּשׁ יַעֲנֹשׁ, וְהַסְפָּרִים יִלְכוּ וַיִּתְפַּשְּׁטוּ.

ו' תצ . . . . . שלח
יְדַבֵּר מִתְּבַת נַח שְׂכָנָה רַבְּנוּ ז"ל לְהַנְצִל מִמְּבוּל הַכְּפִירָה וְנֶאֱוָף
שֶׁהַתְּפַשְּׁטוֹ בַּעוֹלָם.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רכנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבונו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו ברננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר
ונצלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי
ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף
ה נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
ו יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תזמיר גורלי:
ז חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
ח אברך את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני
כ ליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף
בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול
לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך
נצח:

תקוּן הַפְּלִילִי

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׂוּי־פֶשַׁע כִּסּוּי חֲטָאָה:
ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאנְתִּי
כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי א יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָךְ נְהַפְךָ
לְשִׁדְי בְּחַרְבְּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאָתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
לֹא־כִסִּיתִי אִמְרַתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
נִשְׂאָתָּ עוֹן חֲטָאָתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל־חֹסֵיד א אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְעַא רַק לְשִׁטְף מִיָּם רַבִּים
אֱלֹיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה א סֵתֵר לִי * מַצֵּר תִּעְרַנִּי
רְנִי פִלֵּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשֶׁר־יִלְךְ א וְאוֹרֶךְ
בְּדַרְךְ־זוֹ תִּלְךְ אִיעֲצָה עָלַיךְ עֵינַי: ט אֵל־תִּהְיוּ א
כִּסּוּם כְּפָרֵד אִין הַבֵּין בְּמַתְגַּוְרָסָן עָדִיו לְבָלוּם
בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכַאוּבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבָנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְעֵחַ מְזִמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֵל־
דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה א יִשְׁמְרֵהוּ
וַיִּחְיֶהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֵל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִבְיוֹ:
ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דְּוֵי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכַת
בְּחָלְיוֹ: ה אֲנִי־אִמְרַתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
כִּי־חֲטָאָתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת א שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הפללי

יִקְבֹּץ-אֶזְרוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ה' יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יֹסִיף לְקוֹם: י גַּם-אִישׁ
שְׁלוּמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לְחַמֵּי הַגְּדִיל עָלַי
עָקַב: יא וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּן וְחַקִּימָנִי וְאַשְׁלָמָה לָּהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא-יִרְיַע אֵיבִי
עָלַי: יג וְאַנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּתָּ בִּי וּתְצַיִבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מְשַׁכֵּיל לְבַנְי-קַרְח: ב כְּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תִּעְרַג אֱלֹהִים:
ג צְמָאָה נַפְשִׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתִי אָבוֹא
וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּלִי דַמְעֵתִי לָחֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאֹמַר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: ה אֱלֹהֵי
אֲזַכָּרָה | וְאֲשַׁכַּח עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעְבֵּר | בַּסֶּדֶךְ
אֲדִידָם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹנֵג: ו מִהַתְּשׁוּחָתִי | נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֱלֹהֵי עָלַי
נַפְשִׁי תִּשְׁתַּוַּחַח עַל-כֵּן אֲזַכָּרְךָ מֵאֲרֶץ יַרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעַר: ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיָד עָלַי עָבְרוּ:
ט יוֹמָם | יִצְוָה יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

תקון הכללי

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֱלֹהִי בְלַחֵץ אוֹיֵב: ^א בְּרָצַח |
בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיחָה אֱלֹהֵיךָ: ^ב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחֵי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט ^א לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַח לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ^ב הַצִּילָנִי
מֵאֵיבֵי | אֱלֹהֵי מִמְתְּקוֹמִי תִשְׁנַבְּנִי: ^ג הַצִּילָנִי
מִפְּעָלֵי אֲזָן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ^ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵזִים לֹא־פֹשְׁעֵי וְלֹא־
חַטָּאתַי יְהוֹה: ^ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיְפֹנְנוּ עוֹרָה
לְקַרְאתִי וּרְאָה: ^ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחֲזֹן
כָּל־בְּגֵדֵי אֲזָן סָלָה: ^ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ^ח הִנֵּה | יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ^ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
לָמוּ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: ^י עוֹז אֱלֹהִי אֲשַׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנִי: ^{יא} אֱלֹהֵי חֶסֶדִי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: ^{יב} אֶל־תִּהְרָגִם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: ^{יג} חַטָּאת־
פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֶה
וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: ^{יד} כִּלְהַ בְּחִמָּה כִּלְהַ וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תקוּן הַכִּלְלִי

טו וַיֵּשְׁבוּ לְעֶרְבַּי יְהִמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הִמָּה
יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וְאֲנִי |
אֲשִׁיר עֹדָה וְאַרְגִּין לְבִקְרַת חֶסֶדְךָ פִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנָּב לִי
וּמְנוּס בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה פִּי-אֱלֹהִים
מְשֻׁנָּבֵי אֱלֹהֵי חֶסְדֶּי:

עז א לְמַנְעִיחַ עַל-יְדוּתוֹן לְאַסְף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי *
אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱעֶקֶה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרַשְׁתִּי יָדַי | לְלִילָה נִגְרָה
וְלֹא תִפּוֹג מֵאַנְהָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִיפֵנִי רוּחִי סִלָּה: ה אֲחֹזֶת
שְׁמֵרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַי
מִקְדָּם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה
עַם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנַעַח
חֶסְדֶּךָ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְׁכַּח חַנּוּת אֵל
אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סִלָּה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
שָׁנוֹת יָמַי עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יָהּ פִּי-אֲזַכְּרָה
מִקְדָּם פְּלֹאֲךָ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרַכְּךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְּלֵא הוֹדְעָתָ בְּעַמִּים
עֹדָה: טז גְּאֻלָּתְךָ בְּזֹרְעַ עֲמֶךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סִלָּה:
יז רְאוּךָ פַּיִם | אֱלֹהִים רְאוּךָ פַּיִם יְחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד מ"ם

תקון הכללי

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים
אֶף־חֲצָצִיף יִתְּהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָךְ | בְּנִלְגַל הָאִירוּ
בְּרָקִים תִּבֵּל רְגֵזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיַּם דִּרְכָךְ
וְשִׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ:
כא נְחִית כְּצֹאן עֲמָךְ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדָנִי מֵעוֹן אֶתָּה
הֵייתָ לָנוּ בְּדָר וְדָר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
וְתַחֲלוּל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
ג תָּשֵׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּכָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יֵהִיוּ בַּבֶּקֶר
כְּחֲצִיר יַחֲלֶף: ו בַּבֶּקֶר יֶצִיץ וְחֲלֶף לָעָרֶב יִמּוֹלֵל
וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפְךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְּחָלְנוּ:
ח שִׁתָּה עֹנֵתִינוּ לְנִגְדְּךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאֹר פְּנִיךָ: ט כִּי
כָל־יָמִינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ־הַגָּה:
י יָמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת |
שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֹהֶבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גֹ חֵישׁ וְנַעֲפָה:
יא מִי־יֹדַע עִז אַפְךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֲבָרְתְךָ: יב לְמַנּוֹת
יָמִינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבְבַּ חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
חֲסֹדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יָמִינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֵל־
עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלְךָ וְהִדְרֶךְ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נָעַם

תקון הפללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה א הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו: ב שירו-לו זמרו-לו שישו בכל-
נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו ישמח לב א
מבקשי יהוה: ד הרשו יהוה ועזו בקשו פניו
תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר-עשה מפתיו
ומשפטי-פיו: ו זרע אברהם עבדו בני יעקב
בחיריו: ז הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ
משפטיו: ח זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלה
דור: ט אשר פרת את-אברהם ושבועתו לישחק:
י ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם:
יא לאמר לך אתן את-ארץ-כנען חבל נחלתכם:
יב בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה:
יג ויתהלכו מגוי אל-גוי מממלכה אל-עם אחר:
יד לא-הניח אדם לעשקם ויזכח עליהם מלכים:
טו אל-תגעו במשיחי ולנביאי אל-תרעו:
טז ויקרא רעב על-הארץ כל-מטה-לחם שבר:
יז שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף: יח ענו
בכפל רגלו ברזל באה נפשו: יט עד-עת
בא-דברו אמרת יהוה צרפתהו: כ שלח מלך
ויתירחו משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון
לבייתו ומשל בכל-קנינו: כב לאסר שריו בנפשו

תקון הפללי

וְזָקְנָיו יַחֲבֹם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מְעָרִים וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ:
מְעָרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־
בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֲשֹׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דְּגָתָם: ל שָׂרִץ אֲרָצָם
אֶפְרָדָּעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב
כְּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בָּרֶד אִישׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְּפָר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשַׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מְעָרִים בְּעֵצָתָם כִּי־נָפַל פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךָ וְאִישׁ לְהָאִיר לְיִלְדָה: מ שָׂאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֵּר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נָהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אֲבֹרָתָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָגָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקוץ הפללי

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
בנרותינו: ג כי שם שאלנו שובינו דברי-שיר
ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
ירושלם תשכח מיני: ו תדבק לשוני | לחפי
אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
ח בת-בבל השודדה אשרי שישלם-לך את-
גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחז ונפיץ את-
עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במננים וענב:
ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם
מרשעים ויושיעם פי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

פרידה בת גלילה

עמרם בן מרלן אסתר

נחמן יעקב בן פרידה

אליעזר שלמה בן פרידה

גלילה בת פרידה

טל בן גלילה

חן בת גלילה

מרלן אסתר בת רחל

שרה בת מרלן אסתר

ציון בן מרלן אסתר

ספר הקדוש הזה נדפס

לרפואת

מנחם בן שרה

יהי רצון שתסור ממנו

המחלה ויזכה לרפואת הנפש

ורפואת הגוף בכל רמ"ח

איבריו ושס"ה גידיו

